Portefeuillen

Et literairt-artistisk Skrivt. Udgivet af Georg Carstensen, 1839-41.

Mere om tidsskriftet på:

https://danskforfatterleksikon.dk/1850tit/0087/sknr87538.htm

med link til liste over indekseret skønlitterært indhold.

Tospaltetede sider med indskudte tavler.

Bag i bindet findes omslagene til hæfterne, der udkom hver søndag.

Udarbejdet 2024 af Niels Jensen

Portefeuillen

for

1840.

Udgivet

af

Georg Carstensen.

Redigeret af F. C. Hillerup.

Andet Bind.

Kjøbenhavn.

Trykt i det Berlingske Bogtrykkeri.

Literairt Indhold.

I. Poesie.

II. Fortællinger.

III. Afhandlinger, Skizzer og humoristiske Artikler.

IV. Theater.

Artistiske Bilag.

Med J. P. Mynsters Portrait.

Svagt tegnes kun den sjeldne Sjæl, den Aand,
Hvis fromme Ord til Himlen Hjertet svinger.
Hans Træk vel efterligned Kunstens Haand; —
Usynlige blev hans Begeistrings Vinger!
Du! som har ei ham hørt og ei ham saae, —
Læs ham! og Du vil Billedet forstaae.

Oehlenschläger.

En Dom

af Isabella af Arragonien.

(Efter: un giudizio d'Isabella d'Arragona di Carlo Guaita).

I.
Andreas.

Ikke meget langt fra Nicotera i Kongeriget Neapel aabner sig mellem tilgængelige Bjerge en paa Viinranker, Cedertræer og blege Olietræer rig Dal. I dens Skjød slynger sig Metramo, som ruller sine friske og klare Bølger, der bryde sig mod de Klippestykker, som fylde Flodleiet, hen imod Havet, og bestandigt udvider sig, jo mere den nærmer sig sit Udløb. Denne Dal er lykkelig som en smuk, smilende Digterphantasie, pragtfuld og imponerende som Dalene i Schweitz og Tyrol, men den fryder sig derhos ved en fuldkommen italiensk Himmel, et saare mildt Clima og en rig Vegetation. Dersom jeg kunde begynde at leve paa ny, vilde jeg bede Gud om at lade mig fødes midt iblandt disse raae Calabresere, som intet kjende til Verden udenfor deres Bjerge, og vanskeligt kunne forestille sig, at der gives Folk, som tænke, føle og handle anderledes end de tænke, føle og handle. Qvæget, Marken, Floden, en Hytte, en Kirke og en Kirkegaard, det er deres hele Verden. — Hvilke ere her de dumme? Vi eller hine simple Bjergbeboere? — Men ikke altid var der Fred og lykkelig Taushed i denne Dal. Det er ikke saa mange Aar siden, at Sanfedisterne under Cardinal Ruffos Anførsel og Franskmændene paa Jagt efter dem fore frem der med Brand, Rov og Død. Alt blev dog igjen roligt, og de Unge hænge nu forundrede og næsten vantroende ved de faderlige Læber, som fortælle dem Historien om det fjendtlige Indfald og Borgerkrigen. Og i langt fjernere Tider, som ikke vare mindre frugtbare paa blodige Kampe, gjenlød Metramos Dal af Vaabenlarm og blev berømt ved sørgelige Begivenheder.

I den Epoke, hvor de Begivenheder, som vi nu ville fortælle, henhøre, levede der i en ydmyg, af tykke Træer omgiven Hytte ved Foden af en høi Jordvold, en gammel Soldat, prydet med smukke graae Haar og stolt af berømmelige Ar. Han havde vædet sit Land med sit Blod og kæmpet mod de graadige Angribere. Da Carl den Ottende havde bemægtiget sig Kongeriget Neapel, havde Andreas tilligemed Davolo indelukket sig paa Borgen Isetria, og forsvarede den mod Frankrigs Galeier og Genueserne. Andreas kæmpede med i det mærkværdige Slag ved Seminara, der saa uheldigt blev leveret mod d'Obigny, og han stod ved Siden af Giovanni da Capua, Terminis Broder, som, da Arragoniens Lykke dalede, gik Døden imøde, idet han gjorde sig til et Skjold for den som Hersker anerkjendte Ferdinand. Andreas forlod nu Krigsstanden og vendte tilbage til Agerbruget. Kunde vel en tapper Mand taale Uslingers Herredømme, adlyde Forræderes Befalinger, see Fædrelandet sønderrevet, vanæret, solgt af Rigets troløse Baroner og tjene de feige ærgjerrige Personer, som styrtede det i den yderste Fordærvelse? Nei aldrig! derfor trak han sig, med Hjertet fuldt af ædel Harme, tilbage til Metramos Dal, ophængte de stærkt medtagne Vaaben paa Væggen i den ydmyge Hytte, og

glemte, saavidt muligt, i Familieglædernes Skjød Valpladsens Larm, de hæderfulde Kampe og Seierens Jubel.

Han var stolt af at være Fader til den yndigste Datter. Orsola var smuk som en smuk Calabreserinde, af høi men vel proportioneret Væxt; ved ethvert Skridt svævede hun saa blidt, at hun lignede en hvid Blomst, der caresseres af Zephyr. Hendes store sorte Øine vare snart levende og glimrende som Middagens Straaler, snart ømme som Maanen i en Sommernat; Ansigtstrækkene, uden at være fuldkommen regelmæssige, vare dog i saadan Harmonie, at de frembragte et eiendommeligt Udtryk, som man seer det hos Sydboerne. Naturen havde fundet Behag i at danne dette Aasyn af de blideste Krumninger, hvorfor det ogsaa uden blonde Lokker og himmelblaae Øine syntes henaandet og af en næsten ætherisk Natur, kort sagt, man kunde næsten ansee hende for at være omgivet af en klar og særdeles fiin Sky, der vakte et høit Velbehag. En Yngling paa hendes Alder, ogsaa født i Metramodalen, let og behændig Jæger i Grev Carracciolos Tjeneste, følte sig greben af Orsolas Ynde, og hvo havde vel kunnet modstaae den? — Jægeren behagede Pigens Fader, Fædrene gave hinanden Hænderne og Bryllupet blev bestemt til det næste Foraar. Imidlertid forløb Sommeren 1499.

Dagen er snart forbi, Solen synker hurtigere fra Sky til Sky, og hilser Dalen med en mat Straale. Orsola sidder ved Foden af et Kastanietræ, og betragter, greben af en underlig ubegribelig Sørgmodighed, Solen med Begjærlighed; efterhaanden sukker hun dybere, da hun seer Bjergenes laveste Skraaninger formørkes. Gjerne vilde hun staae paa de af Glandsen oplyste Toppe, flyve ned i Skjødet paa de luftige Smaaskyer, der vanke om hist og her paa Horizonten, og skifte Form og Farve. Den elskovsfulde Pige havde stedse elsket og længtes efter Solens Nedgang; med hvor mange søde, mystiske Følelser fylder den ikke de ømme, lidenskabelige Hjerter! Dog, idag vilde hun helst ombytte den med en munter og straalende Morgen; hun veed ikke selv hvorfor, men hun frygter Natten. Den sidste Straale af Solen, som foer ud af de bristende Skyer talde til hendes Hjerte som et Farvel til Lykken. Allerede troer hun at høre Larmen af Stormen; hun seer den nye Morgenrøde opgaae mellem Hvirvelvinde, og sit eget Livs Timer svinde langsomme og sorrigfulde gjennem Taager. Ak! undertiden fortjene Anelser Tiltro.

Hun havde samlet Hjorden om sig, klappede blideligt Ryggen nu paa et, nu paa et andet Lam, og var allerede ifærd med at styre sine Skridt hjem til det fædrene Huus, da hun fra det Indre af en bagved liggende Skov hørte en lang Gjøen af Hunde, Hestetrampen, Lyden af Jagthorn og lystige Jægerskrig.

„Det kan ikke være Andre end Borgherren" sagde den unge Pige til sig selv, og ilede hurtigt hen foran Hjorden, ret som Hyrden, der hører Stormen suse i det Fjerne. Men forgjæves søgte hun en Udvei, thi den unge Carracciolo med et talrigt Følge af Pager, Jægere og Landsedragere, naaede hende i en Hast. Hjorden løb hist og her om paa Marker og i Smaakrat, brægende og holdende sig til de fra Høiderne nedstyrtede Steenmasser. Orsola med et Ansigt, der gløde de som Purpur, trak sig noget tilbage fra Fodstien, stod derpaa stille, og fæstede Blikket stivt til Jorden, ganske forfærdet over at finde sig alene med saa mange Herrer (saaledes kaldte det stakkels Folk dengang ogsaa Sbirrerne) og især over at blive seet af Greven. Denne standsede sin Hest, søgte at komme saa nær muligt forbi Pigen, og sagde til hende, da han befandt sig ved hendes Side: „God Aften, min lille Orsola!"

„God Aften, Hr. Greve!" lød det ydmyge Svar."

„Hvorfor lader Du Dig aldrig see paa

Slottet med Dine Veninder? Hver Søndag efter Gudstjenesten dandses der muntert, og jeg antager, at Du maa være den yndigste Skabning af Verden med Castagnetter i den høire og en Flig af Forklædet i den venstre Haand."

„Uendelig megen Tak, Eders Herlighed!" og hun neiede beskedent, „men jeg kan ikke gaae hen, hvor min Fader ikke ledsager mig."

„Andreas forsmaaer altsaa at komme paa Slottet?"

„Hr. Greve! ikke engang i Tankerne, tvertimod" — — —

„O, Din Fader vil altid gjøre sig saa vigtig, men mit Barn, det er endnu ikke Tiden til Sligt. Farvel! Vi sees snart."

„Som I befaler" og hun boiede sig dybt.

Grevens sidste Ord bleve fremsagte med et studeret Udtryk, og dersom den unge Pige havde vovet at see ham i Ansigtet, vilde hun lettelig have bemærket, at, som man pleier at sige, Ilden ulmede under Asken. Imidlertid samledes den adspredte Hjord igjen, og styrede Veien ganske langsomt mod Faarestien. Orsola saae, hvorledes Greven ofte vendte sig om for at see efter hende, og ved hvert Øiekast følte hun alle sine Fibrer bæve og sit Blod iisne som af en natlig Skræk. Endelig befriede et fremspringende Bjergpartie hende fra et Syn, der indjog hende saa megen Frygt. Giorgio, hendes Forlovede, var ikke blandt Grevens Folk.

Den gamle Kriger sad efter fuldendt Markarbeide paa sin Hyttes Dortærskel, indaandede den fine balsamiske Aftenluft og nynnede nu og da Stropherne af en Krigssang, som han tilforn i sine lykkeligere Dage tidt istemte med stærk Stemme under de bevægelige Telte og paa de beleirede Slottes fremspringende Mure. Sangen var, som vi troe, følgende:

Ha! stiger kun kjækt over Fjelde
I Skarer, o galliske Mænd!
Ei bæve vi for Eders Vælde,
Til Kampen vi freidigt gaae hen.

Stolt banker italiske Hjerte;
Jert Overmod straffes med Død.
Eders Blod skal strømme med Smerte,
Hver Flod det skal farve saa rod.

I Daarer! her Tapperhed throner,
Til Dalene feigt vi ei flye;
Thi høit kalde Stridshornets Toner
De Kjække paa Fjeld og i By.

Mod Thronen vi Troskab bevare;
O Hil, Arragonien, Dig!
For Eder hvert Ophold er Fare,
Vi frygte kun lidt Eders Krig.

Mod Thronen vi Troskab bevare;
O Hil, Arragonien, Dig!
Vi aldrig Forrædere vare,
Vi elske, Italien, Dig!

I H.ertet Dit Billed vi bare —
Vi elske, vort Fodeland, Dig!
Mod Thronen vi Troskab bevare;
O Hil, Arragonien, Dig!

„Den Arme! det var nu ikke længere Tid at raabe „Hil Arragonien!" Orsola kaldte ham til det tarvelige Aftensmaaltid. De mættede sig roligt med den ringe Guds Gave, som Herskerens Begjærlighed levner de fattige Arbeidere. Derefter begyndte den gode Maria, Andreas's Hustru og Orsolas Moder at oplæse den sædvanlige Aftenbøn; Manden og Datteren svarede i Chor.

„Et de profundis for vore stakkels Døde" og det blev sagt.

„Lad os bede for det regjerende arragoniske Huses Opretholdelse og Hæder — — —" Pludseligt hørte man Vaabenlarm, og det dundrede voldsomt i Døren af flere Landsestød. Hvem der?" raabte Andreas, idet han sprang op og nærmede sig til Udgangen, medens Fruentimmerne blegnede, og betragtede hinanden uden at drage Aande.

„Arragonien og Carraciolo!" svarede en raa, ildeklingende Stemme. „Luk op!" — Qvinderne aandede atter.

Andreas tøvede nu ikke længere, trak Skaaden fra og aabnede Døren. Een, to, tre, fire, en Procession .... kort sagt, i et Øieblik var Hytten fuld af bevæbnede Folk, visse ildespaaende Physiognomier ikke af Soldater, men af Røvere, urolige, tvivlende Øiekast, Læber, der formede sig til et frygteligt Smiil, kort sagt — Mennesker, oplærte til lave og grusomme Tjenester. Fruentimmerne begyndte atter at skjælve. Andreas, hvis Sjel intet nagede, og som af Æresfølelse og med sin ubesmittede Samvittighed ansaae sig for ophøiet over dette Pak, spurgte frit den, der syntes at være Befalingsmanden, hvori han kunde tjene ham.

Svaret lød: „Greven venter Eder paa Slottet."

„Der behøvedes ikke saa mange Mennesker for at melde mig Grevens Befaling."

„Fordi, i Tilfælde af Modstand......"

„Og hvorfor skulde jeg gjøre Modstand? Jeg finder ingen Grund til at modsætte mig min Herres Villie."

„Altsaa"..... og han vinkede til to af disse Ansigter, at de strax skulde træde frem. De adløde, og idet de stillede sig paa begge Sider af den ubevægelige Olding, lavede de sig til at lægge Lænker paa ham.

„Jeg i Lænker som en nedrig Tyv? udbrød Andreas rasende. „Jeg"... som har udgydt mit Blod for mit Fædrelands Hæder og Frelse? Jeg vilde beredvillig hengive mit Liv for det berømmelige Huus Arragonien!.... Jeg skjændigt kastet i Lænker? O, hvor ere I, min Styrkes og min Ungdoms Dage? Tusinde Karle som I skulde ikke have kunnet bøie en Arm paa mig! Men hvad har jeg gjort? Hvad vil man af mig?... Velan, Lader os gaae til Slottet! jeg er bleven bagvasket... jeg skal vide at retfærdiggjøre mig; jeg skal vise dette, af Saar furede Bryst, Saar, som jeg erholdt paa Valpladsen ved Kong Ferrantes Side, ved Capua, Seminara og paa Borgen Isetria. Hvem vil Greven troe, naar han ingen Tillid har til en gammel hæderlig Soldats Ord? Lader os gaae! Men ved Gud, I maae ikke vove at nærme Eder med disse Lænker eller jeg..." Og hermed gjorde han et Spring hen til Væggen, hvor der hang en lang tung Kaarde, som han rev ned, med Lynets Fart trak ud af Skeden, og derpaa svingede den rundt saa hurtigt som et Hjul, hvorover en stor Vandmasse styrter sig. I et Øieblik, rømmede Røverknegtene Valpladsen og ilede, hurtigere end de vare komne ind, ud af Døren for at indaande en friere og mindre stormfuld Luft. Saasnart Andreas saae Hytten renset for de bevæbnede Folk. kastede han Sværdet fra sig saa det lød i Gulvet, og udstrakte sine Arme mod Fruentimmerne, som meer døde end levende havde trukket sig hen i et Hjørne af Værelset. De ilede til med et høit Skrig, kyssede hans Ansigt og Hænder, og vædede ham med de ømmeste Taarer. Han rev sig løs af deres kjærlige Omfavnelser, traadte hen paa Dørtærskelen, og raabte til dem udenfor:

„Jeg vægrer mig ikke ved at fremstille mig for Greven. Kaster disse Lænker bort, som jeg kastede mit Sværd fra mig, og vi ville være gode Venner ligesom før."

Røverhøvdingen beroligede ham med sagtmodige Ord, og den redelige Kriger gik i Snaren. Han sagde til Qvinderne, at han snart vilde komme tilbage; de skulde imidlertid være ved godt Mod, eftersom der var intet at frygte, da Uskyldigheden svømmede ovenpaa ligesom Olie, og Greven ikke vilde begaae en saa sort Uretfærdighed at forgribe sig paa en Uskyldig. Men Orsola, som erindrede sig Carracciolos hemmelighedsfulde Ord, betoges af en sørgelig Anelse, og endskjøndt hun var overbeviist om, at hendes Fader ikke havde gjort sig skyldig i nogensomhelst Brøde, frygtede hun ikke destomindre for et ulykkeligt Ud-

fald. Den Nat, som de to stakkels Fruentimmer tilbragte, er ikke let at beskrive; det var en qvalfuld, lang Vaagen, som nu og da blev plaget af rædsomme, vanskabte Skrækkebilleder.

Neppe saae hine Uslinger den uforsigtige Kriger hengive sig i deres Vold og vandre roligt med dem paa Veien, som fører til Slottet, førend de styrtede over ham som rasende Bulbidere, larmende og hylende som vilde Dyr. Han forsvarede sig saalænge han kunde med Hænderne, men endelig maatte han, kastet til Jorden, forslaaet og overvældet af Mængden, lade sig bagbinde og derpaa, jaget frem med Stød og Puf, tjene dem til Triumph, da de stolte og jublende traadte ind i Borgen.

Greven nærmede sig en i Gaarden fremspringende Terrasse og befalede at indelukke Fangen i det Dybeste af Taarnet. Andreas hævede sin Rost for at forlange Retfærdighed, men hans Ord hendøde i den stærke Larm, og hele Pøbelhoben drev ham hen til Fængselet. Det var som en døende Løve, om hvem Jægerne i al Sikkerhed juble.

Orsola.

En let og frisk Luftning, der raslede i Løvet og afrystede den natlige Dug, forkyndte Morgenrødens Nærmelse. Allerede hørte man i Sletterne, paa Høiene, i Vand og Luft den ubestemte Lyd, som forudiler den vaagnende Natur, og som en Digter vilde kalde „Anelsen om Lyset.“ For de af Smerten saarede Sjele passer Aftenens Sørgmodighed vidunderlig; men for dem, der, saavidt det er os Mennesker muligt, ere tilfredse med dem selv, deres Næste, og ikke bede Gud om Andet end den himmelske Saligheds Fylde, er Morgenrøden et ophøiet og dyrebart Skuespil, som luttrer Beskuerens Tanke og indgyder ham ny Kraft til at flyve did til Skaberen af saa store Underværker.

Efterat Maria og Orsola en sorgfuld og evig Nat forgjæves havde ventet paa at see Faderen og Manden givet dem tilbage, toge de den Beslutning, hvad der saa end skulde hændes dem, at begive sig til Slottet, for at erholde fuldkommen Oplysning om denne sørgelige Sag. Man kan vel tænke sig, om disse to stakkels Skabninger kunde have Sands for at betragte Skyernes yndige og levende Farver, det Liv, den nye Munterhed, som hvert Græsstraa, hver Blomst faaer, Bjergtoppenes forgyldte Spidse, Dalens blide Skygger og de emaillerede Vanddraaber, som tause falde ned igjen paa Bjergets grønne Mos.

Den Vei, som førte til Borgen, hvis forresten et sælsomt og trættende Fodspor, der ved Menneskers og Hestes idelige Trampen er hulet ind i Massen, kan fortjene dette Navn, slyngede sig omkring en steil og isoleret Høide midt i Dalen. Paa dens øverste Top hævede Slottet sig, og hvor Høien dalede med en blid Skraaning, blev Adgangen til de mørke, steile Mure afskaarne ved en dyb og bred Grav, hvori der nu findes noget stillestaaende dyndfuldt Vand. Mod Norden er Tilgangen umulig ved en steil, nøgen Klippe, hvis Top kun en Falkevinge kan naae. De fire stærke Taarne i de fire Hjørner vare kronede med Skydehuller, havde Skildvagter rundt omkring og Flitsbuer overalt. De faa, mørke Vinduer vare forsynede med tykke forrustede Jernstænger. I Middelpunktet hævede sig et smalere, rankere Taarn af cylindrisk Form, Slottets aarvaagne Vogter, Øie, Stemme og Sjel; thi derfra beherskede og overskuede Borgens Commandant hele Dalen i urolige, krigeriske Tider. Paa de dengang saa hyppige Fest- og Kampdage vaiede Fanen, hvori Kronens og Lehnsherrens Vaaben med levende Farver vare broderede, fra dette Taarn.

Fruentimmerne ankom til Foden af Slottet, da Solen allerede blinkede i Vinduesruderne og oplyste Vaabenskjoldet over Portens

Bue. Paa dets Felt hævede sig i forskjellige Farver Striber, Baand, Heste- og Mandehoveder, altsammen Figurer, som have Liv og Betydning i Heraldiken. Man havde allerede ladet Broen falde, og en Soldat holdt Vagt der. Maria nærmede sig ham og spurgte, om det kunde blive hende tilladt at komme ind i Slottet, for at faae Underretning om hendes Mand.

„De sove Allesammen", svarede Krigsmanden tørt, og blev ved at gaae op og ned.

„No es verdad, callate que no sabes nulla,"*) raabte en hæslig rynket gammel Spanierinde, der pludseligt kom frem paa Broen. „venid, venid, señore", og hun indbød dem til at træde nærmere, „el conde vuol luego hablar con la doncella e ya estoy aqui por questo.**)

De forstode kun lidet af dette spansk-italienske barbariske Tungemaal, men adløde dog Opfordringen, og fulgte efter Zigeunerinden ind igjennem en lang Gang med et stærkt Echo ud i en stor Gaard, hvor en uhyre dyb Brønd aabnede sit Svælg, op ad Vindeltrapper ind i en Labyrinth af Corridorer, store, smaa, lyse og mørke Værelser, og kom endelig ind i en Sal, hvis Vægge ikke vare bedækkede med Tapeter og Vaaben, og hvis colossale Meubler syntes at have indgaaet en Contrakt med Evigheden. Der fandtes store Stole, som kun et Par Oxer kunde flytte af Stedet, med pyramidalske Rygge, plumt indlagte og overtrukne med støvet Fløiel og falmet Damask.

Atiendete un poquito ch'yo ando in riva a la torre a llamar el conde que viendra tosto da qui a un rato",***) og Dona Luperia gik ud af en lille Dør.

*) Det er ikke sandt, tie stille, thi Du veed ingenting.

**) Greven vil tale med den unge Pige, og jeg er nu netop her for dette.

***) Venter lidet, medens jeg gaaer op i Taarnet for at kalde paa Greven, som strax kommer herned.

Og virkelig et Dieblik efter, der var som en Dødskamp for de to Ulykkelige, traadte Greven i en let og simpel Dragt ind igjennem den samme Dør, af hvilken den modbydelige Catalonierinde var gaaet ud. Han var endnu ikke tredive Aar, havde et mandigt Ansigt, brune, levende Dine, lidt fladtrykt Næse og Underlæben en Smule mere fremstaaende end Overlæben, tykke Knebelsbarter, et stort Fipskjæg, sort, glat Haar, der adskiltes paa den brede Pande og udmærkede, ædle Former, der passede ypperligt for en Mand, som maa tilbringe sit Liv i Vaabenfærd og holde Styr paa Leiesvende, som kun ere troe imod Mammon. Man kunde i dette Physiognomie, i Diets Bevægelser og Ansigtets hurtige Muskelspil bemærke en Overstrømmen af Liv, et sikkert Tegn paa Blod, som opflammes af en stærk og heftig Følelse. Undertiden syntes han pludselig at blive overvældet af Tungsindighed; hans Kinder blegnede, han beed Læberne sammen, foer med Haanden over Panden og fæstede Blikket til Jorden. Denne Mands Charakteer kunde dog ikke nøie bestemmes; han var sig bevidst at have forladt Retskaffenhedens Vei, uden dog at ansee sig for saa skjændig, at han ikke skulde kunne føle Samvittighedsnag. Nu stod han dog i Begreb med at begaae en Misgjerning, hvis Afskyelighed han ikke kunde fordølge sig, men Lidenskabens Magt tyranniserede ham til den Grad, at det gjorde ham Valget mellem Godt og Ondt vanskeligt. Saaledes troede han i det mindste, at det var, og satte derfor kun en svag Modstand imod Hjertets lastværdige Tilbøielighed. Phrenologerne vilde have havt Medlidenhed med ham; Hvo veed, hvilken Knude, der drev ham til Forbrydelsen! Han hæftede Blikket stivt paa Orsola, og tiltalte hende med langsom og venlig Røst:

„Sagde jeg Dig ikke, at vi skulde sees snart?"

Orsola brast i heftig Graad, og Maria kastede sig hulkende for hans Fødder.

„Hr. Greve!" sagde hun, „for Himlens Skyld, skjul os ikke Grunden, hvorfor I har ladet denne arme Piges Fader, min stakkels gode Mand fængsle!"

Orsola efterlignede Moderen, knælede for Greven, betragtede ham for første Gang med taarefuldt Blik, og raabte hulkende: „O, troe os! han er uskyldig, han er en retskaffen Mand; Alle holde af ham, han har aldrig tilføiet Nogen noget Ondt."

„Kun rolig, staaer op, fatter Eder!" svarede Greven dem Begge, „man maa ikke høre Jer græde. Min kjære Orsola! jeg vil ikke see Dig i denne Stilling." Fruentimmerne stode op, og han vedblev: „Imidlertid, Andreas's Brøde er uhyre. Eder, som ikke kunne forudsee Følgerne deraf, vil det synes at være en ringe Forseelse, men vi, som see længere frem, vi, som vide, hvorledes slige Ting ende.... O, han har i Sandhed forløbet sig slemt...."

„For Guds Skyld, hvad har han da gjort?" spurgte de Begge i Forfærdelse paa eengang.

Han spilede Øinene høit op, rynkede Panden, strakte den høire Arm ud, og udtalte med høitidelig Røst disse Ord: „Han er en Oprører! han intriguerer mod Huset Arragonien, og staaer i hemmelig Forbindelse med Greven af Mileto, der har solgt sig til de Franske."

„Jesus Maria! hvilket Bedrageri!" udbrød Orsolas Moder. „Hvo er den Skurk, som vover at anklage ham for en saa sort Forbrydelse? Min Datter, sig blot, hvad vi foretoge os iaftes, da de kom for at binde Din Fader!"

„Vi bade for det regjerende Huus Arragoniens Opretholdelse og Hæder," svarede Pigen frit.

„Seer I, seer I, Hr. Greve, hvad for Mennesker der findes i denne Verden... og desuden..."

„Nok!" afbrød Carracciolo hende, „jeg veed ikke, hvad jeg skal sige hertil, men jeg har de sikkreste Beviser paa hans Forbrydelse i mine Hænder. I handle smukt i at forsvare Eders Fader og Mand, men jeg frygter stærkt for, at han er for stedse tabt."

„Ak! frels os Manden og Faderen!" raabte Moder og Datter paa eengang.

„Der gives kun eet Middel, og jeg vil Eder saa vel, I vække saa megen Medlidenhed hos mig, at jeg ikke er utilbøielig til at anvende det. Dersom I ville staae mig bi, kunne vi dog nok frelse Andreas."

„Vi ville gjøre Alt, hvad I ønsker!" raabte Maria som rasende.

„Og Du, Orsola, samtykker Du heri?"

„Jeg? Hr. Greve, det kan I vel forestille Eder..."

Carracciolo stod et Øieblik tvivlraadig, men traadte derpaa hen til Pigen, greb hendes høire Haand saae hende lidenskabeligt i Ansigtet og spurgte: „Vil Du da tage mig til Mand?"

„Orsola trak hurtigt sin Haand udaf Grevens, traadte tilbage og sagde med nedslagne Øine og neppe forstaaelig Stemme: „En Anden er forlovet med mig... til næste Foraar skulle vi være Mand og Kone."

„Undskyld os," vedblev Marie. „Saaledes er det; desuden er I jo en stor Herre, og vi ere fattige Folk. Jeg, min Mand og Orsola have kun vort Ord at raade over; hvad vilde hele Dalen sige, dersom..."

„Saa tales der ikke mere om det," afbrød Greven hende med Harme. Sagen faaer da gaae sin egen Gang. I ville angre det, men da vil det være for sildigt, og al Eders Graad og Fortvivlelse forgjæves."

„O, for Himlens Skyld, forlad os ikke!"

„I have hørt det. Naar Orsola først er vorden min, kan jeg paa Grund af Slægtskabet frelse Andreas, men hvis jeg nu gjorde det, vilde man anklage mig som en Tilhænger af Frankrig."

Denne Grund slog Marias kortsynede Aand, og hun kastede udtryksfulde Øine til Datteren, for at denne skulde give efter for Grevens Villie. Orsola bemærkede det, og spurgte hende grædende: „Men den stakkels Giorgio? Hvad skal der blive af ham, naar han hører, at jeg har forraadt ham?"

„Giorgio", udbrød Greven, „har igaar ladet sig indrullere i Marchesen af Pescaras Hærhob. Saaledes holder han Dig sin Tro!" — Og i Sandhed, den samme Nat, da han havde ladet Andreas føre i Fængsel, havde han sendt sin unge Medbeiler til Catanzaco, for at han med det Gode eller med det Onde skulde iføre sig Soldaterdragten. Orsola sank i Afmagt ved dette Budskab. Moderen og Greven holdt hende, ellers var hun styrtet om paa Gulvet. Carracciolo kaldte paa Folk; Dona Luperia kom, oversprøitede hende med lugtende Vande, og bragte hende uden stor Anstrængelse igjen til Brugen af Sandserne. Da fornyede Greven smigrende sin Begjæring, skildrede Andreas's Fare og Regjeringens Strenghed med de sorteste Farver, gav sin Tale Vægt med frygtelige Exempler, og endte med at overtyde dem om, at han aldeles intet andet Middel kunde anvende til den Anklagedes Frelse.

Moderens uafladelige Bønner og den barnlige Kjærligheds Magt aflokkede endelig Orsolas Læber Samtykket til det ulykkelige Bryllup. Greven vilde, at det skulde holdes samme Dag, for at de inden Aften kunde gjengive Andreas Friheden.

Et Curiosum.

Det er en almindelig udbredt Tro, at Digterne ere et særdeles pirreligt Folkefærd. Nu, det er sandt — Recensenter kunne ofte være meget nærgaaende, for ikke at sige uforskammet grove, og denne Grovhed kan jo være saare ubehagelig at høre paa, uden at give Svar som man raaber i Skoven. Vi behøve destoværre ikke at lede efter skarpe Kritikere og hidsige Poeter udenfor vort Fædreland; Sligt have vi ogsaa her hjemme. Med Bedrøvelse have vi ofte seet de betydelige Uartigheder og vel endog stundom Gemeenheder, som selv eminente Genier have tilladt sig i vort kolde Fødeland, hvor Pulsen dog ikke slaaer saa heftigt som i de af Himlen mere begunstigede Lande. De skjønne Aander have jo endog her i vor gode Stad Kjøbenhavn forglemt sig til den Grad, at de, liig Sjouere og Fiskerkjellinger, have stevnet hverandre for Retten paa Grund af Uqvemsord. Jo, det have vi oplevet.

Imidlertid troe vi dog, at faa Digtere her tillands vilde kunnet lade sig saaledes henrive af Vredens korte Raseri, at de fristedes til at sætte deres Harme ud i Vers paa den Maade, som den talentfulde, men noget maniererede Digter **Marino** lod sig forlede til. Da denne Mand i længere Tid var bleven noget umildt behandlet af en genuesisk Riimsmed og Kritikus ved Navn **Murtola**, blev han omsider vred og svarede sin Recensent noget bittert. Denne blev ham imidlertid ikke noget Svar skyldig, og angreb den saarede Digter med fornyet Heftighed, hvorved der opstod en Strid med Pen og Blæk, der morede Publicum paa Kæmpernes Bekostning. Omsider gjorde Marino Ende paa Felttoget ved en „Sonetto con coda" (Sonet med Hale), som bragte Modstanderen til at forstumme. Da vi ansee dette mærkelige Digt som et Slags Recept for galdesyge Recensenter, have vi til Trøst for lidende danske

Digtere bearbeidet det paa Dansk, og kun i Sonettens „Hale" tilladt os en væsentlig Forandring, hvorfor vi fortjene skjønsomme poetiske Medborgeres Tak. For at Læseren selv kan afgjøre, hvorvidt vi have opfattet Digtets Skjønhed, lade vi Originalen træde frem ved Siden af vor velmeente Fordanskning. Italieneren begynder med det fromme Faar, vi derimod med den vise Ugle.

Sonetto.

La pecora belando fa bù bù
Il cavallo annitrendo fa hì hì,
Il grillo grisolando fa grì grì,
Ed il porco grugnando fa grù grù.

Il cucco cucheggiando fa cù cù,
Cantando il gallo fa chichirichì,
Pigolando il pulcino fa pì pì,
Ed abbajando il cane fa baù baù.

La papera stridendo fa pà pà,
La chioccia chiocciando fa cò cò,
E'l gatto miagolando fa mià mià;

Il corvo crocitando fa crò crò,
La cornacchia gracchiando fa crà crà,
E i'assino ragliando fa hi ho;

Tu cantor di Pino*)
Che'l poema n'hai pien, di per tua fè,
Qual è quel verso, che convien a te?

Paa Dansk.

Fra Taarnet Uglen klager hu hu hu,
Paa Marken vrinsker Bondens Og hi hi;
En Faarekylling hvisler fiint pi pi,
Og Oxen ryster Luften med sit Bu.

En Orne verxler huldt med øh og gru;
Høit galer Hanen sit ki=ki=ri=ki,
Den spæde Kylling piber omt bi bi,
Og Skovens Gjøg gjentager sit ku ku.

En Gæsling siger til sin Fa'er pa pa,
I Skyen Ravnen skriger raat kro kro,
Og Kragen kalder paa sin Brud kra kra.

Langøret Æsel skryder hæst hi hi,
Og Missekatten klynker rørende mio,
Men Honen kalder paa sin Flok co co.

Du ædle Recensent,
Hvis Røst blandt disse Din er ligest, ei jeg siger;
Du selv veed allerbedst, hvordan en Brøvler skriger.

*) Pino er et Bjerg paa Øen Corsica, som tilhørte Genueserne paa den Tid, da den store Blæksmører Murtola levede. Marino bruger her naturligviis „Pino" istedetfor „Pindo."

Theater=Revue.

Marts.

Februar Maaned har havt 33 Spilleaftener. paa hvilke, foruden Balletter o. s. v., 33 Stykker ere opførte og 2 Aftenunderholdninger ere givne af Hr. Phister og Hr. Overskou. Af de i denne Maaned opførte Stykker ere følgende nye: „Dorotea og Gomez Arias" 3 Gange; „Norma" 2 Gange og „Fædrelandets Muser" 5 Gange. Af ældre Stykker er der opført i denne Maaned: „Barselstuen," „Kunstnerliv," „Recensenten og Dyret," „Den Stumme i Portici," „Farinelli," „Festen i Albano," „Den sorte Domino," „Kammeraterne," „Jean," „Godset Sternberg," „Kean," „Nei," „Ja," „Erasmus Montanus," „Østergade og Vestergade" og „Sovedrikken", der alle ere givne 1 Gang; — „Bryggeren i Preston", „Mulatten" og „De forlibte Haandværksfolk", 2 Gange; — „Apothekeren og Doctoren" 3 Gange; — „Elverhøi" 4 Gng. Overskue vi Antallet af de opførte Stykker, bliver Udbyttet følgende: Theatret har i denne Maaned givet af Syngespil 1 nyt og 6 ældre; af større og mindre Skuespil: 1 nyt og 11 ældre; af Tragedier ingen nye og ingen ældre, og af Vaudeviller ingen nye og 3 ældre foruden Vaudevillemonologen „Ja." Af Balletter er der given 1 ny og 2 ældre, nemlig „Fædrelandets Muser" 5 Gange,

„Soldat og Bonde" 2 Gange og „Festen i Albano" 1 Gang. Upasselig gjennem hele Maaneden var Jfr. Lichtenstein; i kortere Tid: Jfr. Petersen, Mdm. Simonsen, Hr. Schwartzen og Hr. Faaborg. Hr. Schwartzen har 1 Gang ved Upasselighed foranlediget Forandring i Repertoiret. Hr. Phister er i denne Maaned oftest optraadt, nemlig 20 Gange; Hr. Foersom 16 Gange; Mdm. Winsløw, og Hr. Dr. Ryge 14 Gange; Fru Heiberg og Hr. Holst 13 Gange; Hr. Hansen og Hr. Rosenkilde 12 Gange; Mdm. Holst og Hr. Waltz 11 Gange; Mad. Stage og Hr. Hvid 10 Gange; Mdm. Nielsen, Hr. Kragh, Hr. Pætges Hr. Schneider og Hr. Schwartzen 9 G.; Hr. Seemann 8 G.; Hr. Nielsen, og Hr. Hass 7 G.; Jfr. Petersen, Mdm. Phister og Hr. Stage 6 G.; Mdm. Larcher og Hr. Holm 5 G.; Mdm. Simonsen, Hr. Kirchheiner, Hr. Sahlertz og Hr. Winsløw 4 G.; Jfr. Jørgensen, Jfr. Ryge, Jfr. Irza, Hr. Faaborg og Hr. Overskov 3 G.; Hr. Cetti og Hr. Pallesen 2 Gange; Mdm. Kretzmer, Hr. Enholm og Hr. Seest 1 G. Desuden er Jfr. Østerberg optraadt 8 Gange, Jfr. Andersen og Mdm. Hansen 5 Gange. Af de mere talentfulde Elever ved vort Theater ere i denne Maaned Hr. Sahlgreen, Hr. Hansen jun., Hr. Schram og Hr. Møller hyppigst blevne benyttede.

Vi ville i Korthed gjennemgaae de mere fremspringende Puncter i den forløbne Maaneds Forestillinger. Af de 3 Nyheder Theatret har givet i Løbet af denne Tid, har kun „Dorotea og Gomez Arias" og for en Deel „Fædrelandees Muser" vakt nogen Sensation. Om det førstnævnte Stykke troe vi allerede at have udtalt os tilstrækkeligen. I „Fædrelandets Muser" have vi atter seet nye Prøver paa Hr. Bournonvilles sjeldne Talent i de herlige Grupper og Tableaux, hvormed denne pantomimiske Fremstilling er saa rigeligen udstyret; kun vilde vi have ønsket at den Idee, der gaaer igiennem dette Leilighedsstykke havde været udtrykt ved en malerisk Fremstilling af Hovedpunkterne i ubevægelige Tableauer, uden nogensomhelst Indblanding af Dands o. s. v.; herved troe vi at de Figurer, der paa en for Illusionen forstyrrende Maade bevæge sig balletmæssig omkring paa Scenen, i langt høiere Grad vilde have vakt Tilskuernes Sympathie, naar de havde viist sig i betydningsfulde Grupper, saaledes som i det store Slutningstableau, der vistnok er noget af det Pragtfuldeste og meest Maleriske, vi have seet paa vor Skueplads. — Vi kunne ikke forlade dette Stykke uden at bevidne Mdm. Holst vor Tak for hendes idealske Fremstilling af „Dania" og Hr. Schneider for hans mesterlige „Tycho Brahe."

At vi hidtil ikke have udtalt os om Opførelsen af Operaen „Norma" har ingenlunde sin Grund i nogen Ligegyldighed fra vor Side for dette herlige Toneværk, som vi tvertimod føle en saa varm Interesse for, at det har smertet os at see det givet paa vor Scene i en Skikkelse, der ikke kunde andet end fremkalde Bebreidelser mod Theaterbestyrelsen, som vi denne Gang hellere ville forskaane den for. Imidlertid kunne vi ikke andet end paaskjønne den Flid, som saa øiensynligt er bleven anvendt paa Indstuderingen af Hovedpartierne; Alt hvad der derimod kaldes Følelse, Udtryk, Foredrag eller Declamation — især i Recitativerne — sporede vi, naar man undtager Mad. Simonsen og Hr. Sahlertz, Lidet eller Intet af.

At den Enthusiasme, hvormed „Elverhøi" atter blev hilset efter sin lange Hvile, ikke var forbigaaende, vidne de Stykkets fire talrigt besøgte Foreæillinger i samme Maaned tilstrækkeligen om; at derimod vore talrige Theatercritici ikke have været saa ubetinget tilfredse have vi seet i mere end et af Dagbladene; især har man været yderst ubillig i Bedøm-

melsen af Hr. Holst's Albert Ebbesen; ogsaa „de flagrende Baand" i Agnetes „alt for brillante" Costume har man villet anke imod og „Dagen" har tilladt sig nogle aldeles ugrundede og feilagtige Udsættelser paa Udførelsen af Chorene ved Stykkets anden Forestilling.

Det er nu endelig blevet tilladt Skuespillersonalet paa de samme bevilligede Aftenunderholdninger og Concerter at give enkelte Scener i Costume, men at Directionen derved nøie har at vaage over at denne Tilladelse ikke udarter til de forlængst inddragne Beneficeforestillinger eller at det forøgede Antal Prøver, de muligt kunde medføre, ikke lægge Hindringer i Veien for Theatertjenestens Fremme, samt at denne Tilladelse kun indrømmes under følgende Betingelser: 1) at Scenerne eller Dialogerne i Costume skulle gjennemgaae den sædvanlige Theatercensur; 2) ikke udføres af flere end to Personer af Skuespilpersonalet; 3) at Dandsepersonalet ikke maa give nogen Assistance; 4) at der ikke maa vælges saadanne Stykker, som enten ere paa Repertoiret, eller som af Directionen ere bestemte til at optages i Repertoiret i Løbet af samme Saison; og endelig 5) at Udlaan af Garderobestykker kun kan finde Sted i enkelte Tilfælde.

Den større Frihed, som saaledes er blevet indrømmet Skuespillerne, har allerede viist sin gode Indflydelse paa de sidste Aftenunderholdninger. Især var dette Tilfældet ved Hr. Overskous, hvor den declamatoriske Deel maatte træde aldeles tilbage for de dramatiske Scener; vi havde saaledes atter Leilighed til at beundre vor Scenes herligste Pryd i et Fragment af Casimir Delavignes fortræffelige Lystspil „Oldingernes Skole", som vi haabe at Hr. Overskou vil bearbeide heelt for den danske Skueplads. — Vaudevillespøgen „En natlig Gjæst", som gaves samme Aften, opvakte en saadan Latter blandt Tilskuerne, at det var umuligt, at høre Alt, hvad der blev sagt. Desuagtet har „Fædrelandet" slynget en af sine Banstraaler mod Stykket, som den kort og godt erklærer for alt for slet som Vaudeville og altfor grovt som Spøg; uden at ville indlade os videre paa denne umotiverede Dom, ville vi blot bemærke at Situationerne i Stykket ere originale og høist pudseerlige, Dialogen rask og underholdende, Musiknummerne særdeles godt valgte og anbragte, kort sagt, hele Spøgen morsom, uden paa nogen Maade at være „grov;" hertil kommer, at den af Hr. Phister og Hr. Pallesen bliver givet med en Lune og Delicatesse, som maa forjage enhver Tanke om Slethed og Grovhed.

Om

Pariser Kunstudstillinger.

Det er den første Dag, at Salonen er aaben. Udenfor Indgangen befinde sig blandt den øvrige Mængde endeel Kunstnere med Bukkeskjæg og Ziegenhainere, og forkorte Tiden med at fortælle Anekdoter fra Atelier-Verdenen. Endelig slaaer Klokken elleve, Masserne storme op ad de prægtige Trapper, og en halv Time efter ere alle Sale og Gallerier propfulde. Enhver Kunstner søger efter sine Værker; Nogle kunne ikke opdage deres, og erfare først nu Resultatet af Juryens hemmelige Raadslagninger. Andre finde jo rigtignok deres Malerier udstillede, men ere ikke fornøiede med den Maade, hvorpaa de hænge. Strax skrive de til Hr. v. Cailleur, som taalmodig hører paa alle Klager, og tillige afhjelper dem, saasnart det blot er nogenlunde gjørligt. Han er særdeles forekommende, og ligesaa eftergivende mod grundede

Besværligheder som ubønhørlig mod latterlige Fordringer.

Den omtalte Jury, som bestaaer af en Afdeling af Institutets Medlemmer, kan naturligviis ikke gjøre Mange det tilpas, og er derfor i Almindelighed slet anskreven. Ogsaa forrige Aar blev den beskyldt for en stupid Strenghed og grændseløs Partiskhed. Saaledes beskyldte man den for at have viist mere end 1500 Arbeider tilbage og deriblandt Malerier og Sculpturer af berømte Mestere. Det kan naturligviis indtræffe, at de otte eller ti Dommere, hvem det sure Hverv er overdraget at lade 4000 Billeder og Statuer passere Revue, undertiden blive trætte ved Arbeidet og begaae Feil, men hidtil har Erfaringen dog for det meste lært, at den strenge Areopagus ingenlunde gaaer saa eensidigt og partisk tilværks som de franske Journaler ofte paastaae.

Paa Aabningsdagen er Publicum sjelden tilfreds med Salonen; man finder først lidt efter lidt Rede i dette Virvar af Billeder, læser forskjellige Feuilletons og bliver derpaa af en anden Mening. Kun de superkloge Kjendere, der ikke ere tilfredse med Noget, og hvem den godmodige Lafontaine allerede beklager, vedblive deres Forstokkelse og finde Alting slet. Blandt de mange Sale og Gallerier staaer den store firkantede Sal i det største Ry, og den Maler, som er saa heldig at kunne rose sig af at have faaet et Billede opstillet i Salon carré, gjelder for en Mand af Talent. Der intrigueres meget for at erholde en Plads derinde, og naar Een da endelig har opnaaet den Lykke og Ære, beklager han sig dog gjerne over, at han netop har faaet det sletteste Sted, at hans Arbeide hænger for høit eller for lavt, i et for grelt eller for svagt Lys m. m. Kunstnere ere vanskelige at tilfredsstille, især de middelmaadige; naar man egentlig vilde gjøre dem det tilpas i Paris, maatte man bedække baade Carouselpladsen og Place de la Concorde med Bygninger for Udstillingen, og der vilde vel endda gives en Plet, hvorom man maatte stride og correspondere.

Saaledes gaaer det nu til i Frankrigs Hovedstad. I andre Byer, hvor hele Kunstverdenen er concentreret til et Academie med dets Professorer og Elever, klage de Sidste tidt over, at deres Lærere først udsøge sig de bedste Pladser og derefter overlade Ungdommen, hvad de selv forsmaae. Slige Klager ere maaskee undertiden grundede, men det er ofte selv med den bedste Villie umuligt at skaffe mangt et Maleri blot et taaleligt Lys, især naar Localet ikke er hensigtsmæssigt indrettet, eller naar det fra først af aldrig har været bygget til et saadant Brug. Det er, som sagt, ikke muligt at gjøre Alle det tilpas, thi saa mange Hoveder, saa mange Sind.

J. P. MYNSTER

En Dom

af Isabella af Arragonien.

(Efter: un giudizio d'Isabella d'Arragona di Carlo Guaita).

II.

Broden.

„Dersom Du giver Dig til at lee, medens den hellige Ceremonie fuldbyrdes, er det et Beviis paa, at Du er kjed af at leve."

„Hellige Ceremonie? — virkelig hellig! — Jeg har nu forsøgt lidt af Alt i denne Verden, men at forklæde mig som Munk for at lyse Velsignelse over et Ægteskab, det forsikrer jeg Dig, det var rigtignok aldrig faldet mig ind."

„O, dersom Du blot kunde see Dig selv i et Speil med dette skjønne Skjæg og Franciscaner-Hætten paa Ryggen, da vilde Du skifte Haandværk, og istedetfor at tjene en Lehnsherres Villie, give Dig til at tjene Gud i et Kloster."

„Vi ville betænke os herpaa."

Denne korte Samtale blev holdt af to grevelige Leiesvende i Sacristiet ved Slottets lille Kirke, og er vel tilstrækkelig til at aabenbare Læseren den gudsbespottelige Skjændighed, der skulde begaaes. Neppe vare fem Minuter forløbne, forend Capellets Floidøre gik op, og Carracciolo traadte ind med den unge Pige ved Haanden; efter dem fulgte Maria, Dona Luperia og den gamle Huushovmester Antonio. Greven og Orsola knælede ved Præstestolens Gitter. Den arme Pige bævede som et Espeløv, og man kunde snarere have holdt hende for en til Døden dømt Forbryderske end en Brud. Ud af Sacristiet traadte nu en lang uhyggelig Figur, og tændte to bleggule Vorlys paa Kanterne af Alteret. I en, som en Conchylie dannet Niche, der var malet med Ultramarin og besat med forgyldte Stjerner, saae man den hellige Jomfrues Billedstotte, raat udhuggen i Steen, med flad Pande, brede Kinder, spids Hage, tyk Hals og høie Skuldre, kort sagt, en Figur uden Tanke af Liv, kun aandende Ubevægelighed og Gravens Kulde. Ved at betragte Sculpturer og Malerier fra Middelalderen har jeg ofte undret mig over, at livfulde urolige Mennesker i deres efterlignende Kunst ikke have forstaaet at nedlægge Noget af den Bevægelse og de levende Lidenskaber, som dengang herskede; det synes tvertimod, at de have taget Ubevægeligheden og Døden i egen Person til Monster. Dog, det er her ikke Tiden til slige Betragtninger. Den foregivne Munk kom tilsyne, klædt i Messedragt, med Stola om Halsen, med Aspersoriet*) i den høire og Ritualet i den venstre Haand. Den Anden, som havde tændt Lysene, bragte et Sølvfad, hvorpaa der laae to plumpe Ringe, og Vievandskarret. Skurken, som ikke kunde læse et Bogstav, holdt det aabnede Ritual lige op under Øinene, og fremsagde med dyb og snøvlende Stemme et Litanie af et Slags Vers med de latinske Endelser „um, am, orum, arum; tre eller fire Gange velsignede han Greven og Pigen andægtigt, og satte derefter Bruderingen paa deres Finger. Han bestænkede dem for sidste Gang, og gik med langsomme præstelige Skridt ind i Sacristiet, hvor han beed sig i Hænderne, Messedragten, Hætten, for ikke at udbryde i Skoggerlatter. De gik Alle ud af Kirken i den samme Orden som de vare gaaede derind. Vi ere Alle Evas Børn, og Forfængeligheden pirrer os Alle paa en eller anden Maade; man maa derfor ikke undres over, at Maria allerede følte en hemmelig Glæde over at see sin Datter som Grevinde, og at Orsola selv bar Hovedet lidt høiere, ikke græd mere, havde faaet god Farve i Kinderne, og nu og da, uden at skjælve, betragtede Grevens Ansigt.

Andreas blev sat i Frihed, men da han

---

*) Lille Kost, som Præsten dypper i Vievandskarret for dermed at bestænke de Andægtige.

erfoer under hvilken Betingelse, hylede han af Raseri og raabte: „Min arme Datter! Stakkels Giorgio!" Grædende omfavnede han Datteren; han vilde strax forlade Slottet, og trak derfor sin Kone med sig, endskjøndt hun ikke mægtede at rive sig ud af Orsolas Favn. Uden at sige et eneste Ord, men af og til sukkende som En, der trædes under Fødder af Ulykken, vendte Andreas hjem til sin Hytte, hvor han undertiden gebærdede sig saa sælsomt, at man fast maatte frygte for hans Forstand. Den ulykkelige Fader anede næsten sin egen Skjændsel. Orsola tilbragte flere Dage oppe i Slottet som en levende Begravet, og bemærkede hos sin formeentlige Mand, Greven, en spottende Mine og en utaalelig Mæthed, og hos Dona Luperia et hemmelighedsfuldt Væsen; nu og da opvakte visse Øiekast, visse medlidende Ord tusinde rædsomme Tvivl i hendes Hjerte.

Flugten.

Det var en mørk og stormfuld Nat; Vinden peeb igjennem Taarnenes Skydehuller, hele Himmelen flammede af Lyn, og saa mægtigt dundrede Tordenen, at Borgen rystede i sin Grundvold. Forbrydelsernes Stige støtter sig paa Helvedes Bund, og Greven steg iilsomt ned ad den! Han sad i et underjordisk Værelse paa en plump Feltstol, med Albuen støttet paa et Bord, hvorpaa der fandtes rustne Knive, afslidte Dolke, ituslagne Krukker, smaa Flasker, besudlede med giftige Blandinger, kort sagt, et Oplag af dræbende Redskaber. Bedre end den gamle blege Lampe, som hang ned fra den fugtige Hvælving, oplystes dette sørgelige Kammer af de hyppige Lynglimt, der trængte ind gjennem to, øverst paa Væggen anbragte Huller, som udentil vare i Niveau med en afsides Gaard, og forresten uden Ruder og Vinduesposter, alene forskandsede med to tykke Jernstænger. Lige overfor Greven stod Dona Luperia ganske forfærdet, dog mindre over Lynene, som ideligt blændede hende, og de stærke Tordenslag, end over de Ord, som i dette Øieblik gik ud af hendes Herres Mund.

„Tag denne Flaske" sagde han til den Gamle, idet han rakte hende den „og modsæt Dig ikke mere min Villie!"

„Señor Conde... es tanto buena la señora Orsola.. la mia alma.... el infierno.."*).

„Dersom Du endnu vover at sige et Ord „raabte Greven, stampede rasende i Gulvet, og satte Spidsen af en Dolk paa hendes Hjerte „Du Satans Zigeunertæve, skal jeg befordre Dig hurtigere til Helvede end Du frygter. Du skal hælde Halvdelen af denne Drik i Pietros og Gennaros Viin; den anden Halvdeel skal være til Orsola, og vee Dig, hvis en eneste Stavelse fra Dine Læber forraader Hemmeligheden."

Men Hemmeligheden var allerede opdaget. Gennaro, den foregivne Munk, havde ligefra Samtalens Begyndelse hørt Alting gjennem et af de Huller, som gik ud til Gaarden. Han vidste af Erfaring, at den, som gjør sig til Haandlanger for de Stores Forbrydelser, altid er i stor Fare, og derfor var han paa sin Post fra det Øieblik han havde spillet hiin Munkerolle, thi han frygtede for sit Skind. Hurtig ilede han hen til Pietro for at underrette ham herom, og de bleve enige om ikke blot at bruge deres Been, men ogsaa at hævne sig over deres Herres Troloshed. De fandt Leilighed til, snart at underrette Orsola om den Fare, der truede hende; de fortalte hende i Hast, hvorledes Greven havde bedraget hende, og opmuntrede hende til at flygte ud af Borgen med den Forsikring, at de vilde behandle hende som en Helgeninde og ærbødigt ledsage hende til hendes Faders Bolig. Vi ville her

---

*) Hr. Greve ... Senora Orsola er saa god ... min Sjel ... Helvede...

ingen Ord spilde paa at beskrive Eder, o hulde Læserinder, hvorledes disse forvorpne Personer fik en saa skjøn Indflydelse, eiheller den Virkning, som en saa rystende Oplysning frembragte i Orsolas Hjerte. Her var ingen Tid at spilde; det var nødvendigt, at Orsola flygtede, flygtede hurtigt bort fra denne Øglerede. Imidlertid havde Stormen næsten ophørt. De indsvøbte den mere døde end levende Pige i en viid mørk Kappe, og i kortere Tid end jeg her siger det, havde de ladet Broen gaae ned, og vare komne over den; derefter stege de med raske Skridt ned ad Bjerget, og kom til Andreas's Hytte. De banke, og banke atter — Ingen svarer; der hersker en dødelig Taushed. Endelig viser der sig et Fruentimmer i Vinduet af et nærliggende Huus, og raaber til dem: „Forstyrrer ikke den, som sover! Der er Ingen; de ere reiste til Nicotera idag."

„Man maa indhente dem" sagde Gennaro til Orsola „vi ville føre Eder fri og frelst i de faderlige Arme."

„Jeg sætter min Liid til Eder; Lader os ile, forend Greven sætter efter os."

De kom til Nicotera, da det begyndte at grye ad Dagen; Gaderne vare endnu øde og tause. De gik ned til Stranden, og saae et lille Skib hisse Seil. Matroserne vare allerede ifærd med at lette Ankerne, og snart begyndte Seilene at svulme; Nattestormen havde fremkaldt en gunstig Vind fra Landet. Orsola opdagede langt borte sin Fader paa Dækket, hævede som en Afsindig sin Røst for at kalde paa ham, og strakte Armene ud imod ham. Andreas og hans Kone stege hurtigt ned for at tage imod Datteren, og hørte nu Grevens afskyelige Forræderi. Den gamle Kriger forbandede den Time, da der blev ham en Datter født, trak Dolken ud af Beltet, og var i Begreb med at støde den i Brystet paa Leiesvendene, men, standset af en pludselig Tanke, skjænkede han dem Livet under den Betingelse, at de skulde følge ham til Neapel og der udføre Alt hvad han vilde forlange af dem. De samtykkede heri, og Fartøiet, som bragte dem Alle til den skjønne og ulykkelige Hovedstad, forsvandt snart ved Hjelp af en gunstig Vind bag de Klipper, hvormed denne hele Kyst er besaaet.

Neppe bemærkede Greven, at hans tre udkaarne Offere vare slupne ham udaf Hænderne, forend han sendte sine Folk ud at randsage enhver Krog paa sit Gebeet, og da disse vendte trætte og skamfulde tilbage, liig Mynder, der have tabt Harens Spor, kjølede han sit Raseri paa Dona Luperia og de Soldater, som bevogtede Slottets Udgange, da Orsola forsvandt med de to Leiesvende, idet han grusomt lod dem Alle styrte ned fra Borgens Tinde.

Isabella.

Den catholske og den allerchristeligste Konges Talere havde aftaget Masken i det romerske Consistorium. Istedetfor at føre Krig mod Tyrken forenede sig for at angribe Frederik og dele Neapels skjønne Rige imellem sig. Et mærkeligt Exempel paa den laveste Svig! Consalvo, der var kommen fra Sicilien under Skin af at ville beskytte Kong Frederik mod de Franskes Indtrængen under Obignys Anførsel, lod Fienden i al Mag gaae frem og bemægtige sig den Deel af Kongeriget, som var tilfalden Frankrigs Konge i den sørgelige Deling, der kort iforveien var truffen mellem Carl og hans ypperlige Herre Ferdinand. Endnu førend Obigny drog ud af Rom, gjorde San Germano og de andre i Nærheden af Frederik liggende Steder Oprør. Endskjøndt han intet Haab kunde have til sin egen eller Andres Styrke, beredede han sig ikke destomindre til Forsvar. Han forstærkede Capua med en Mængde Fodfolk og Ryttere under Anførsel af Fabrizio Colonna og Rinuccio Marciano, overdrog Prospero Colonna at beskytte Neapel og tog selv med det Øvrige af Hæren Standqvarteer i Aversa.

Det Pallads i Neapel, hvor Tribunalerne og Fængslerne ere og som nu kaldes la Vicaria, der er saa ilde tilredt baade indvendigt og udvendigt, at det er en Ynk at see paa, var de gamle Kongers Bolig, og kaldtes Castel Capuano, fordi det ligger tæt ved den Port, som fører til Capua. Endog de, som ere mindst fortrolige med Historien, kjende de neapolitanske Lehnsmænds Troløshed; Enhver kan derfor let indsee, hvor usikkert Adelens Sindelag var i den Nød, som vi nu berørte. Alle ventede med Ængstelighed paa Leiligheden, for at kunne uden Fare slaae sig til det ene eller det andet Parti. Mange bestormede, efter de snedigste Forræderes Skik, den i Castel Capuano forsamlede kongelige Familie med deres Besøg, og sloge om sig ved hvert tredie Ord med Ære Kjærlighed og Loyalitet. Iblandt disse saae man Lehnsherren af Metramodalen.

Det er en Sorgens Dag. Kirken, Salene, Corridorerne i Castel Capuano ere behængte med Sorgetæpper; gjennem de med Flid tildækkede Vinduer trænger kun et svagt Lysglimt. Den store Sal er uvist belyst af nogle faa rygende Fakler. Man hører en langsom, melancholsk Musik af blæsende Instrumenter; Kirkens Tjenere istemme Bønnen for de Døde. For otte Aar siden døde paa denne uheldsvangre Dag Hertug Galeazzo Maria Sforza i Pavias Castel. Den ulykkelige Isabella af Arragonien, hans Kone, tabte næsten paa en og samme Tid den unge deilige Gemal, Riget og sin eneste Søn.

Da Toget var kommen tilbage fra den sørgelige Gudstjeneste, kastede Hertuginde Isabella det Slør, som majestætisk bedækkede hende fra Issen til Foden, tilbage, og vendte langsomt og velvilligt Blikket mod de Riddere, som med Ærbødighed stode omkring hende. Af dette Aasyn straaler en værdig, følelsesfuld Aand. Endskjøndt Modgang mere end Aarene har deri efterladt uudslettelige Spor, bevarer det dog bestandig Præget af en værdig, tungsindig Skjønhed. Den, som har seet Palagis Maleri „Carl den Ottendes Besøg hos den syge Galeazzo Sforza", som nu er i Grev Mellerios Besiddelse, vil letteligt sætte sig ind i Fortællerens Tanker. Aldrig udslettes denne Scene af mit Hjerte og min Sjel! Palagis Isabella kan ældes, men aldrig blive styg!

„Ædle Riddere!" sagde Damen, og et sørgmodigt Smiil spillede om hendes Læber, „Vi ere Eder overmaade takskyldige, fordi I endnu engang have bivaanet denne smertelige Sorgehøitid; maaskee har Gud bestemt, at det skal være sidste Gang, den holdes af mig i Castel Capuano og hædres af Eders Nærværelse."

„Leve Arragonien for evig!" raabte Alle eenstemmigt.

„Hævn! Hævn!" tordnede en stærk Stemme, der kom fra et Hjørne i Salen. Alle Ridderne lagde Haanden paa Kaarden, og vendte sig strax did, hvorfra det vilde Skrig kom.

„Stille!" sagde Isabella til Ridderne. „Her er Intet at frygte for; denne Røst tilhører en af vore Trofaste, som er bleven krænket. Træd kun nærmere, Andreas!" Idet hun udtalte dette Navn, kastede hun et gjennemborende Blik paa Carracciolo, og saae ham blegne. „Du skal faae — ikke Hævn — men Retfærdighed!"

Da saae Alle nærme sig med fast og sikkert Skridt en Olding af athletiske Former, med hvidt Skjæg, funklende Øine og blussende Kinder, holdende ved Haanden en ung, mager, skjælvende Pige med nedslagne Øine og simpelt klædt. Da de vare komne ind i Damernes og Riddernes Kreds, kastede Pigen sig for Hertugindens Fødder, og den Gamle, endskjøndt i en ærbødig Stilling, bibeholdt dog det bestemte og stolte Væsen, som udgjorde en væsentlig Deel af hine Tiders krigerske Opdragelse.

„Grev Carracciolo, behag dog at løfte det unge Fruentimmer op fra Gulvet!" sagde

Hertuginden med halv mild, halv alvorlig Røst. Greven havde heller været midt inde i Jorden. Dog adlød han paa det Bedste. Orsola fæstede Blikket paa den, der sagteligen reiste hende op, gjenkjendte Forræderen, udstødte et høit Skrig og skjulte hurtigt sit Ansigt ved det faderlige Bryst.

Alle betragtede hverandre, høiligen forundrede, men med Undtagelse af Hertuginden, Stor-Seneschallen og tre andre Personer, der udgjorde Hovedpartierne i Dramaet, vidste Ingen mere, end hvad han nu saae foregaae. Alle havde et Spørgsmaal at gjøre, men Ingen kunde svare. Derfor hørtes en Mumlen og Hvisken i hele Salen. Hertugindens Stemme bragte en fuldkommen Taushed tilbage.

„Hører nu, hvad Stor-Seneschallen vil læse op!"

Han oplæste en Ægteskabs-Contrakt. Grev Carracciolo ægter den gamle Andreas's Datter og giver hende før Brylluppet Alt, hvad han eier i Metramodalen; det skal tjene Orsola til Medgift." Da Læsningen var forbi, sagde Isabella:

„Skriv under, Greve!" Fnysende adlød Carracciolo. „Istedetfor Orsola, som ikke kan skrive," vedblev Hertuginden, „sætter jeg mit Navn og mit Vaabensegl under. Lad Hofcapellanen komme!"

Denne, som ogsaa var nærværende. og hørte sit Navn nævne, trængte sig igjennem Mængden, og bøiede sig meget dybt.

„Pater Anacleto! vie disse unge Brudefolk!" Ceremonien blev strax og smukt udført. Hos Greven syntes den gamle Lue at blusse op paany — — Orsola begyndte at tilgive — — Andreas stod mørk og taus med rynkede Bryn og Armene sammenslyngede over Brystet. Man troede, at Alt var tilende, og begyndte paa ny at smaasnakke, da Isabella atter tog Ordet:

„Seer nu, o Riddere, hvorledes Arragonien haandhæver Retfærdighed!"

Stor-Seneschallen oplæste en Dom. I den blev Grevens Forræderi fortalt, og den endte saaledes: „Imorgen skal Grev Carracciolo lide Dødsstraffen paa Piazza del mercato."

Et smerteligt Udraab foer gjennem Salen; Greven hylede, Orsola var nærved at segne, men Andreas understøttede hende, kyssede hende paa Panden og smilede!

Prospero Colonnas Soldater omringede den store Sal!!!

En sørgelig Benefice.

Naar en yndet Skuespiller af Alder og Svaghed eller andre Omstændigheder nødes til at forlade den Verden, hvori han saa længe har levet og virket, hvor han har vundet saa mangen Triumph, da er hans Bortgang fra Scenen ledsaget af saa mange skjønne Erindringer, at Adskillelsen fra Publicum høiligen lindres derved. Man tænke sig en saadan Mand for sidste Gang paa Brædderne! En Forestilling, hvori han saa ofte har glimret, hvis Hovedrolle han har skabt, bliver givet. Han sidder endnu i sit Paaklædningsværelse, fordybet i vemodige Erindringer om de skjønne flygtige Laurbær, han saa ofte vandt om sin Tinding paa den Skueplads, han nu for stedse skal forlade. Øieblikket er der. Han træder ud af sit lille Kammer, og kaster et Blik paa disse Decorationer, der minde ham om de svundne Hædersdage. Han er heftigt bevæget, en Taare staaer i hans Øie, men han maa frem for Publicum. Et tordnende Bravoraab og tusinde klappende Hænder hilse ham. Den ærefulde Modtagelse opflammer den gamle Skuespiller; Begeistringen hæver hans Sjel, og

synes for en Stund at gjengive ham de tidligere Aars Ild og Kraft. Forestillingen er forbi. Den fortjente Kunstner kaldes frem. Utallige Bifaldsraab, som aldrig synes at faae Ende, vidne om, hvor høit Tilskuerne skatte hans Værd og hvormeget de beklage hans Bortgang. Langsomt og med Taarer forlader han det Sted, hvor han har drømt sin bedste Lykke og levet sine stolteste Timer, men han tager et dyrebart Minde med sig i sin Eensomhed, et Minde, der, liig den dalende Sol, udbreder et Rosenskjær over hans Livs Aften.

Vi have forudskikket denne Indledning for desto stærkere at lade Læserne føle Contrasten af den Scene, som vi nu ville skildre, og som for kort siden har tildraget sig paa den store Opera i Paris. Vi tale her om den udmærkede, med et ualmindeligt Talent og sjelden Skjønhed begavede Sangerinde, Mademoiselle Falcon, hvis ulykkelige Stjerne paa en eneste Aften har tilintetgjort flere Aars Stræben og de herligste Naturanlæg. For omtrent tre Aar siden mistede hun sin Stemme, og reiste efter Lægernes Raad med sin Lærer, den ulykkelige Adolph Nourrit, til Italien. Dette Middel syntes dog ikke at ville virke, og Kunstnerinden havde allerede fattet den Idee at opgive Sangen og lade sig engagere ved Théâtre français, da hun tillige er en fortrinlig Skuespillerinde. Først mod Slutningen af forrige Aar troede hun, efter en omhyggelig Kur og forsigtige Studier, at have gjenvundet den tabte Stemme til den Grad, at hun igjen kunde træde op i et stort Sangpartie.

Der anmeldes en Forestilling til hendes Benefice, og et talrigt Publicum indfinder sig. Ved sin Indtrædelse i første Akt af „Jødinden" modtages hun med enthusiastiske Bravoraab af Forsamlingen, men dette virker saa voldsomt paa hendes svage Nervesystem, at hun synker afmægtig omkuld. Mlle. Falcon skjælvede vel, idet hun traadte ind paa Scenen, men ikke med Hensyn til sin Stemme, som hun nok troede at kunne beherske, naar hun først var kommen lidt ind i det. Neppe er hun kommen sig af sin Afmagt, førend hun prøver paa at synge, men — — Stemmen er borte. Man tilskriver Frygten og den nervøse Spænding, hvori hun befinder sig, at Sangerinden ikke kan faae de første Toner frem, og venter, at det vil komme ved et rigtig udviklet Partie. Partiet kommer — men, o Rædsel! Tre Toner i Contra-Alten er Alt, hvad der er bleven tilbage. De øvrige høie og dybe Toner ere hæse, pibende som hos et Barn, der lider af Halssyge.

Det er umuligt at beskrive det Udraab af Bekymring og Skræk, som udfoer Tilhørerne ved dette uhørte Vanheld, der i et saadant Øieblik kom igjen. Theaterpersonalets og Orchestrets Bestyrtelse, den afsindige Fortvivlelse hos den ulykkelige Pige, som var nødt til at blive paa Scenen, at skjule sine Lidelser og udmatte sig ved frygtelige Anstrængelser, Nogles Ængstelighed og Andres kaade Nysgjerrighed dannede et Maleri, hvormed Intet i Kunstens Historie kan sammenlignes. Saalænge Jødindens Rolle kun frembød dybere Toner, havde Sangerinden Mod til at udholde sin Martyrdom, men da hun kom til Cavatinen „Pour moi, pour vous, mon père," som heelt igjennem er skreven i Mellemtoner, skjælvede alle musikalske Tilhørere for hende, thi her maatte Isen briste under hendes Fødder. Virkelig raabte hun ogsaa, efter at have taget nogle Takter „jeg kan ikke!" og uden Duprez og Dupont, der opmuntrede og næsten med Magt holdt hende tilbage, havde hun forladt Scenen. Tusinde Stemmer vare vistnok i dette Øieblik beredte paa at tilraabe hende: „Ja, gaae ind, hvil Dem og gjør Ende paa denne frugtesløse Kamp!" men Frygten for at dette kunde misforstaaes og saare den allerede saa smerteligt angrebne Kunstnerinde, holdt Alle tilbage. Det skrækkelige Drama blev altsaa fortsat. Yndere af voldsomme Rystelser kunde der blive tilfredsstillede; for dem maatte disse tre Acter frem-

byde en ligesaa stor, skjøndt mere ædel Interesse, end de Optrin, der foregaae i Cour d'assises.

Man maa tilstaae, at den største Deel af Tilskuerne ved denne Leilighed viste en beundringsværdig Conduite, idet de beroligede styrkede, applauderede Mlle. Falcon af al Magt, og lede næsten ligesaa meget ved dette piinlige Uheld, som hun selv. I Slutningen af Jødindens Trio, i Faderens og Elskerindens Forbandelse, en af Halevys meest dramatiske Inspirationer, lagde Mlle. Falcon i sin Pantomime alt det, som Stemmen nægtede at udføre, og frembød Stillinger og Bevægelser af en antik Skjønhed. Her vakte hun et stort Bifald, som ene gjaldt hendes mesterlige Spil, der fordobblede Publicums Interesse for hendes Lidelser.

Duetten i „Huguenotterne", frembød paa Grund af Raouls dominerende Partie færre Vanskeligheder, og lykkedes Mlle. Falcon fortrinligt. Den i Valentines Rolle forekommende Phrase „Nuit fatale, nuit d'alarmes, je n'ai plus d'avenir" var for Sangerinden en saarende Hentydning, som nær havde berøvet hende den Kraft, hun endnu havde tilbage. Men efter Duetten fremkaldte den af en uvævnelig Følelse dybt grebne Forsamling Mlle. Falcon, for endnu engang at applaudere og bestrøe hende med Blomster, som et svagt Beviis paa den Interesse, hun vækker.

Imidlertid kan den omtalte Hentydning i Valentines Rolle ikke ganske passe paa Mlle. Falcon, som opfattede disse Ord med en smertelig Begjærlighed. Der aabner sig endnu en Fremtid for hende, om ogsaa hendes Stemme er tabt for Sangen. Hvad hindrer hende i at hellige sig til Dramaet, til Tragedien og end mere udvikle de lykkelige Naturgaver, som hun hidtil anvendte for at hæve Lyrens Toner ved et fortrinligt Spil? Frankrigs første Digtere ville med Glæde skaffe hende Leilighed til at betræde en ligesaa værdig Bane som den, hun forlod ved Operaen, og Théâtre français vil, dersom hun indvilliger heri, efterligne deres Exempel.

I Anledning af dette Uheld bemærker et fransk Blad, at Alting her i Verden er en Blanding af Ondt og Godt, thi just i dette Øieblik, da en af Sangens ypperste Præstinder maa forlade det Theater, hvor hun har glimret som en Stjerne af første Rang, hæver der sig et andet Meteor, som rimeligviis om nogle Aar vil naae en stor Høide. Talen er her om en tolvaarig Pige, Mlle. Barge, hvis Stemme, som med Hensyn til hendes Alder er usædvanligt udviklet, tillader hende at synge store Nummere af „Vestalinden" og „Iphigenia i Tauris." Hun skulde synge offentlig i en for hende arrangeret „matinée musicale" den 28de i forrige Maaned.

Madame Malibran

i Gaden St. Jacques.

Det var en regnfuld Morgen, Luften var kold og fugtig. Idet jeg vaagnede, følte jeg mig sørgmodig stemt og havde Trykken for Brystet. Jeg troede mig syg, som altid, naar Solen er usynlig og Himlen overtrukken. Min Kammerpige præsenterede mig Eau de fleur d'orange, og jeg troede paa ny at see Himlen uden Blaat og uden Sol. Cathrine er en god Pige, men hun veed ikke, at Eau de fleur d'orange, hiin ypperlige Opfindelse som ellers skal styrke Nerverne, kun virker paa nordiske Mennesker. Vore beroligende Midler ere af en anden Natur — Synet af Stjernerne, der lyse liig Maanen, — Fuglenes Sang og Luftningenes Harmonier. — „Tak, mit Barn! Giv mig mine Breve!"

Og hun bragte mig fem, alle intetbetydende paa eet nær. Det var fra en Kunstnerinde, der bad mig om Hjelp. I to Maaneder havde hun maattet ligge tilsengs af en haard Sygdom, der havde udtømt alle hendes Hjelpekilder. Hun havde intet, aldeles intet mere. Dog var hun ingenlunde at beklage, og bad mig kun om en Bagatel — Brød, Vand og Ild — for ikke at døe inden fjorten Dage, et Tidsrum, der var hende absolut nødvendigt for at ende en Roman, to Dramer, en Ode til Bolivar og en Aqvarel-Tegning, hvorved hun skulde blive rig og lykkelig o. s. v. Forresten var Brevet meget godt skrevet, og vidnede om at Forfatterinden havde nydt en god Opdragelse. Oprigtigheden og Overbeviisningen i hendes Udtryk, og fremfor Alt saa megen Elendighed, forenet med Haab, rørte mig.

Strax lod jeg mit Factotum komme, og bad ham gaae hen paa det angivne Sted og hemmeligt erkyndige sig om den ovenmeldte Persons Forfatning virkelig var saaledes. Oplysningerne stemmede med Brevet. Jeg pakkede da nogle Smaating sammen, lod en Hyrevogn komme, og begav mig hen til min tilsmudsede Musa i den Tanke, at min Hjelp vilde forekomme hende mere virksom, naar den ledsagedes af et Besøg.

Regnen strømmede ned, den rasende Blæst rystede Skorstenene, rev Paraplyer bort, og kastede Boutikernes Skaader frem og tilbage. Min gamle Kudsk med sin røde Næse, ynkelige Ansigt og Kappen i Uorden, gjorde sig den største Umage for at faae Hestene fremad, som, endskjøndt af en heterogen Natur, da den ene var hvid og den anden sort, af en vis Sympathie søgte at støtte sig mod hinanden for at modstaae Vindstødene. Forvirringen blev endnu større ved, at den brave Mand (Kudsken) havde fundet paa at krydre sine Farter, rimeligviis for Adspredelses Skyld, med en lille Hund, som han for større Sikkerheds Skyld havde puttet i sin Lomme, og som med Snuden i Veiret, hylede og skabede sig som en Besat.

Endelig, efter at have passeret et af de smudsigste Qvarterer i Paris, kom jeg ikke uden Møie med mine gamle Heste, min gamle Kudsk og hans lille Hund, i bedste Velgaaende til en lille Dør med et Trægitter for. En snever og ureenlig Gang viste sig for mig; jeg fulgte den. Faa Skridt, og jeg bemærkede paa min høire Haand en Dør og ligefor mig en lille mørk Trappe. Jeg var just ikke meget rolig herover, men jeg erindrede mig, at de Fattige ikke boe i Palladser, og jeg blev ved at gaae. Jeg vidste, at den „Diva," som jeg skulde besøge, boede paa femte Sal, men for at overtyde mig om, at jeg ikke havde taget feil, og for paa en Maade at sætte mig i Forbindelse med Nogen i Huset, ringede jeg paa første Sal, og spurgte efter Madame G.

„Paa femte Sal!" Og man slog Døren i for min Næse. Vel! jeg gik videre frem, dog ikke uden at staae stille flere Gange, snart for at sætte min usikkre Fod med Forsigtighed paa Trinenes Sprækker og Ujevnheder i dette Mørke, snart for at drage Aande. Undertiden blev jeg betagen af en pludselig Rædsel. Der er ved slige Foretagender noget Eventyrligt, som bringer et Fruentimmers Hjerte til at banke. Men Udsigten til at opfylde en sød Pligt, og den Vished at bringe med faa Bekostninger Glæde ind i et lidende Hjerte, giver et vist Mod til at blive ved. Det synes da, som om Sjelen føler et Slags Vellyst i at beseire alle Farer, al Modstræben, for at gjøre Værket mere fortjenstligt.

Jeg kom endelig til en lille Trappegang, og af Taget og Tagrenderne, som jeg øinede gjennem Vinduet, sluttede jeg, at jeg stod ved Døren til et Tagkammer, som man der i Huset kaldte „femte Sal!" Hvor fæster ikke Forfængeligheden Rod! Den forfaldne Muur ligefor Trappen var aldeles overmalet med Linier og bizarre, fantastiske Tegninger: afskye-

lige Spøgelser med flagrende Haar, og ved Siden heraf Hoveder af Engle og unge Piger, omgivne af en Glorie eller Flammer, og bekrandsede med Vedbende. Alt dette var blandet med en Mængde gamle Pletter af Kul og andre Ting. Efter et Dieblikts Hvile vilde jeg tage i Klokken — der var ingen. Jeg bankede da sagte paa Døren; et Fruentimmer lukkede op, og bad mig træde indenfor. Den væmmelige Lugt, der udstrømmede af Værelset, holdt mig et Dieblik som naglet til Dørtærskelen; men jeg bekæmpede dette Anfald af Modbydelighed, og fulgte den Person, der havde lukket op for mig.

Hun var alene — det var min „Diva.“ Hun var høi, kraftigt bygget, slank, og kunde være mellem tredive og fyrgetyve Aar. Den Lærredskjole, hvormed hun var bedækket, og hvis oprindelige Farve det vilde have været vanskeligt at gjætte, var i Pjalter; Ærmerne med Huller paa Albuerne havde tre eller fire Rifter, der gik lige ned til Haandledene og paa flere Steder blottede de ret smukke Arme. Et Stykke af Kjolen, som hang ned paa Siden, lod et Slags Skjørt komme tilsyne, som tilforn havde været violet, og som formodentlig beklædte hende umiddelbart, da Kjolens Liv, der skjødesløst stod halvaabent, tydeligt viste, at hun intet Linned bar. Gamle Tøfler af graat Prunelle, som hun slæbte paa Fødderne, vare ikke istand til at skjule Hullerne paa Strømperne. Hendes sorte og særdeles smukke Haar var i den største Uorden. En tyk Skov af lange Lokker faldt her og der nedover Pande og Skuldre, og afgave Rammen til et Ansigt, hvis aabne Physiognomie, mørke og varme Teint, glimrende og aandfulde Dine og friske Læber, altsammen forskjønnet af et yndigt Smiil, forekom mig som en Solstraale i et mørkt Fængsel. Saa megen Kraft og Skjønhed kunde ikke andet end forbause mig. Jeg var vant til at see Elendigheden i en anden Skikkelse, og kunde have anseet mig for bedraget, hvis ikke denne Paaklædning og denne Omgivelse havde vidnet om den fuldkomneste Armod.

Værelset, hvori jeg befandt mig, var et Hul paa tolv Qvadratfod, der tjente den stakkels Kone og hendes Mand til Bopæl. Der kom sjelden Luft ind, som jeg kunde dømme af den ækle Dunst, der udstrømmede deraf. Meublerne bestode i en Træseng med en simpel Halmmatrads, tre daarlige Straastole, nogle smaa Kobberstik uden Ramme, hæftede paa Væggen med store Knappenaale; og indpresset mellem Væggen og et Slags Tagvindue stod et Bord, bedækket med Manuskripter, Skizzer, begyndte Tegninger og Aqvareller, to eller tre gamle Bøger, et sønderslaaet Glas, der tjente som Blækhorn og nogle hist og her adspredte Smaaplader med Farver paa. Ingen Ild, ikke engang Aske paa Ildstedet — og vi ere i de første Dage af December!

„Min Gud, Madame,“ sagde hun, idet hun bød mig en Stol, hvis Styrke hun dog først prøvede ved at læne sig stærkt med begge Hænder paa dens Ryg .... „min Gud, hvor De er god! At stige saa mange Trappetrin iveiret for at see en fattig Kone i hendes Elendighed!

Jeg var i Førstningen forlegen, og vidste ikke hvorledes jeg skulde bære mig ad for at byde hende den lille Understøttelse, som jeg havde medbragt. Jeg har altid i et lignende Tilfælde været mere forlegen med en Ulykkelig end i ethvert andet Tilfælde med en af Jordens Store. Jeg lagde da min lille Byrde tilside, og gjorde Madame G. nogle Spørgsmaal angaaende hendes Stilling.

„Jeg er født i Italien,“ sagde hun, hvor jeg blev opdragen indtil mit femtende Aar. Min Moder var Fransk og min Fader en Mailænder og Oberst i fransk Tjeneste, som disse Papirer bevidne.“ Og hun trak flere Bundter Papirer ud af Bordskuffen, gav mig dem, og vedblev derefter saaledes: „Min Moder havde et svagt Bryst, som nødte os til

tre Aar efter hverandre at tilbringe Brøndtiden i Pyrenæerne. Der var det, at jeg fik en afgjort Lyst til Malerkunsten. Jeg digtede allerede Vers. Min Lidenskab for Poesien, det store afvexlende Naturskuespil jeg havde for mine Øine, denne evige Snee, disse vilde Situationer opflammede min Indbildningskraft. Maleri, Musik, Poesie, Alt vilde jeg dyrke, sluge paa eengang. Min brændende Ærgjerrighed stræbte efter alle disse Talenter; men ak! min Moders Sundhedstilstand og vor ringe Formue tillode mig ikke længe at have Lærere, og hvis jeg i Musik og Maleri har gjort nogen Fremgang, maa det snarere tilskrives mit Instinct end Raad, som jeg har faaet. Min Stemme var en smuk Contra-Alt; paa mine lange Vandringer morede jeg mig med at synge paa Bjerghøiderne; jeg gjorde Vers, som jeg afpassede til bizarre Melodier, som jeg improviserede under fri Himmel og i mørke Granskove. Naar jeg da hørte min Stemme gjenlyde i Klippernes Huulninger, og at Echo, der gjentog den i det Uendelige, syntes springende at føre den til nye Verdener, betoges jeg af en ubeskrivelig Rørelse, en hellig Gysen. Hvad skal jeg mere sige Dem, Madame? Derfra stammer den Kjærlighed til Poesie og Kunst, som har hjulpet mig til at udholde alle Elendighedens Rædsler. Jeg mistede mine Forældre og eiede ikke en Skilling. I Lyon giftede jeg mig da med en blid og skikkelig Mand, der havde en lille Post som Leverandeur. Snart berøvede de politiske Begivenheder ham denne, og vi bleve bragte til en yderlig Fattigdom; men jeg følte mig dog ingenlunde modløs. I mit Otium havde jeg vel anvendt min Tid, og jeg var overbeviist om at kunne skabe mig en skjøn Fremtid."

„Hvori bestode da Deres Forhaabninger?" spurgte jeg.

„I et stort Antal Arbeider paa Vers, et fuldendt og flere allerede begyndte Melodramer; i værste Tilfælde besad jeg Kundskaber nok for at kunne optræde som Gouvernante, hvad der dog er det Sidste, som jeg vilde gribe til, thi jeg er ikke sikker paa at kunne taale Afhængighed. Men for at gjøre mit Arbeide frugtbringende, var det aldeles nødvendigt at tage til Paris. Vi kom da ogsaa hertil, skjøndt ikke uden Møie. Med et Hjerte, fuldt af Glæde og Haab, lagde jeg nu sidste Haand paa mit Melodrama. Det var det skjønneste, meest moralske Sujet, ganske udenfor den helvedagtige Maneer med Spøgelser og Uhyrer, hvormed man nu tildags forvilder os, istand til, hvis det fandt Bifald, hvorom jeg aldrig har tvivlet — — — —"

„De har altsaa ladet det spille?"

„Ak nei, Madame! man har stjaalet det fra mig."

„Hvorledes det?"

„Det skal jeg sige Dem. Da jeg kom til Paris, og ikke kjendte et Menneske her, besluttede jeg mig efter nogle Dages Forløb til at skrive til ***, dengang første Skuespiller ved théatre de la Porte St. Martin. Han gjorde mig et Besøg. Jeg forklarede ham min Stilling, og gjorde ham bekjendt med mit Melodrama. Han syntes henrykt derover, bad mig om Tilladelse at tage det med for at læse det for Comiteen, og lovede at bringe mig det igjen om tre Dage. Jeg betænkte mig et Øieblik, da jeg just tænkte paa, at jeg ikke havde nogen Copie deraf. Han bemærkede dette, og da jeg sagde ham Grunden hertil, lovede han mig at bære den største Omsorg derfor, puttede det derpaa i sin Lomme og gik. Imidlertid forløb der otte Dage, uden at Hr. *** lod sig see. Jeg blev ansporet af Nødvendigheden, og tilskrev ham det ene Brev efter det andet, men de bleve alle ubesvarede. Jeg begreb da, at der kun var een Ting at gjøre, og det var, at jeg selv gik hen til ham eller til Theatrets Directeur. Men ak! jeg havde hverken Kjole, Hat eller Skoe, hvormed jeg kunde præsentere mig hos Folk."

„Og hvorfor sendte De da ikke Deres Mand derhen?" spurgte jeg.

Hun rystede paa Hovedet, og vedblev: „Ja seer De, Madame, den Elendighed, der hæver mit Mod, bøier ham som en spæd Plante, der pidskes af Nordenvinden. Svag og lidende havde han alt i flere Dage ikke kunnet forlade Sengen. Men Madame, alt dette maa være Dem piinligt at høre! Armodens Ulykker ere saa frastødende. — —"

„Vist ikke! jeg beder Dem, bliv ved!"

„Jeg fandt da efter nogle Dages Forløb en barmhjertig Naboerske, omtrent af min Figur, som havde Medlidenhed med min Nød og tilbød sig at laane mig en Kjole, en Hat og et Par Skoe. Med Begjærlighed tog jeg herimod; jeg aflagde strax disse Pjalter (og hendes Haand berørte en Stump af hendes Ærme med et ubeskriveligt Smiil), og skred til Værket. Skoene vare for lange, men jeg fik dem dog til at sidde saa som saa, og jeg gik. Jeg havde en lang Vandring at gjøre. Hr. *** boede i Qvarteret St. Martin og jeg, som De seer, i Rue St. Jacques. Men det var smukt Veir. Imidlertid nødte Frygten for at tabe mine Skoe, som neppe kunde holdes paa Foden, og den Omhu, jeg maatte vise, for ikke at tilsmudse Kjolen i de snavsede Gader og undgaae Stænk af Vognene, mig til at gaae langsomt, meget langsomt. Pludseligt bliver Solen tildækket, Skyerne fare hurtigt over Himlen, forene sig, dynge sig paa hverandre, antage en regnsvanger Farve, og faa Minuter efter, o Smerte! skylregner det paa det Frygteligste.... Man kunde næsten sige, at Himlen brast som Krateret i en Vulkan og udspyede Strømme over Jorden...., eller snarere over mig Ulykkelige alene, som uden Paraply i faa Øieblikke blev vaad fra Top til Taa. Hat, Kjole, Skoe, Alt var gjennemblødt, dryppende — — Hvad skulde jeg gjøre? Jeg kunde ikke vise mig nogetsteds, da jeg saaledes var bleven forvandlet til en Flod. (Og den forbausende Kone smilede og viste mig de deiligste Tænder af Verden, medens jeg næsten havde Lyst til at græde.)

Det Eneste, jeg nu kunde gjøre, var at vende hjem, hvad der faldt mig saa meget lettere, da jeg kun havde tilbagelagt en Trediedeel af Veien. Beskrive Dem min Angst, min Rædsel, naar jeg tænkte paa, hvor vred min Naboerske vilde blive over at see sin Stads i en saa beklagelig Tilstand, vilde være mig umuligt.....

For at Ulykken endnu skulde blive større, blev min Mand nogle Dage efter alvorlig syg; vi vare Begge nærved at døe af Trang og Elendighed. Uden Klæder kunde jeg ikke gaae ud for at søge Hjelp; jeg tilbragte da Nætterne med at vaage ved min Mands Hovedgjerde, og om Dagen udarbeidede jeg nogle smaa Tegninger, som min Naboerske solgte for nogle Sous. Men snart fik jeg Feber, og vi vare Begge beredte paa at døe, da Himlen indgav mig den Tanke at skrive til en Soeur grise, som jeg havde kjendt i Lyon, og som nu er ansat i Paris. Den gode Pige kom os til Hjelp, holdt os oppe ved sin Omsorg, forskaffede mig nogen Understøttelse fra bureau de charité, og satte de faa Sager, vi endnu havde, paa Assistentshuset for at afhjælpe vore meest trængende Fornødenheder....

Her seer De Alt, hvad jeg har tilbage, tilføiede hun, idet hun viste mig sin Seng uden Lagener og Tæppe — det er Alt, hvad jeg har tilbage. De seer, Madame (og et sorgmodigt Smiil fløi over hendes rosenrøde Læber), De seer, at det ikke er varmt her for denne Aarstid. Men jeg haaber, førend Vinteren bliver strengere, at have fuldendt min Roman og mit Værk over Mineralogien, som vil sætte mig istand til at forskaffe mig en eller anden Beqvemmelighed. Jeg beklager

kun to Ting, og det er, at jeg har været nødt til at sælge min Musik, og at jeg har mistet mit Melodrama.

„Har De da ingen Efterretninger senere faaet herom?" afbrød jeg hende.

„O jo, Madame, og deri bestaaer min største Sorg. Neppe begyndte jeg at komme mig lidt, forend min Veninde, den omtalte Soeur grise, for at adsprede mig, bragte mig nogle gamle Aviser, som man havde laant hende. Men hvad kan lignes med min Vrede, min Harme, min Fortvivlelse, da jeg stødte paa en Artikel, som indeholdt en Beretning om et Melodrama, der var spillet to Aftener iforveien paa théatre de la Porte St. Martin under Titel: „la femme et la maitresse," hvor Acterne, Scenerne, Personerne, Alt var identisk, Alt formet efter mit? O Fattigdom! o Elendighed! ikke een af Eders Sorger har smertet mig nær saa dybt som dette uværdige Forræderi. Det var Frugten af mit Arbeide, min Nattevaagen, jeg kunde sige mit Blod, og min eneste Hjelp i Nøden!... Dog, jeg har Mod og vil arbeide med Iver. Det er sandt, at siden min Sygdom har Nøden ofte sløvet min Aand; Ideerne forvirredes i min Hjerne, og jeg maatte afbryde mit Arbeide, især naar jeg betragtede dette stakkels svage, modløse Væsen, siddende ligefor mig med sænket Hoved, Hænderne paa Knæerne og ubevægelig, som om Livet havde forladt ham. Saa sendte jeg ham gjerne ud under et eller andet Paaskud, og jeg blev da roligere og mere skikket til Arbeide."

Hun modtog med Glæde min lille Forœring.

„Endelig," sagde hun, „kan jeg gaae ud at trække frisk Luft. De maa vide Madame, at det næsten er halvfemte Maaned siden jeg var ude af dette Kammer."

Og hendes glimrende, glædesstraalende Blik faldt som en blid Dug paa mit Hjerte og qvægede det lifligt.

Da jeg gik, fulgte hun mig ned ad Trappen, og da hun bemærkede, at mit Øie faldt paa de bizarre Tegninger paa Muren, sagde hun til mig:

„O Gud, Madame! det er Studier, som jeg har henkastet der af Mangel paa Papiir."

Jeg fjernede mig fra dette fattige Huus med et blidt bevæget, skjøndt dybt bedrøvet Hjerte. Denne Elendighed, adlet ved Kjærlighed til Kunst, dette paa engang saa fordringsløse og dog saa ophøiede Mod.... og endelig denne feige Lumpenhed, dette afskyelige Tyveri viste mig den menneskelige Natur, snart iført et hvidt Gevandt med et af en Glorie omstraalet Hoved, snart besudlet med ureenlige og væmmelige Pjalter! Jeg tænkte paa alle de Taarer, jeg i min Levetid havde seet flyde for Knappenaalsrifter, og jeg sammenlignede dem med den Kraft, som denne stakkels Kone satte imod saa store og langvarige Lidelser. Elendighedens og Armodens haarde Angreb, der i Almindelighed nedsænke Mennesket i et Slags stupid Sløvhed, vare i hendes Aand blevne smykkede ved Kjærlighed til Arbeide og Smag for Kunsterne. En uvidende og i Farens Stund feig Skabning vilde være bleven knust af Stormen eller nedtrykt af Jammeren; uden den moralske Kraft vilde hun have indskrænket sin ædle Tilværelse alene til Følelsen af Hunger og Tørst.

E. Lehmann lith.　　　　Em. Bærentzen & Co. lith. Inst.

EN KJÆRLIGHEDSERKLÆRING

Døden i Hospitalet.

Mat brændte Lampen i den stille Stue;
Paa Sottesengen Ferdinando laae.
En Vaagekone ved den svage Lue
Med vranten Mine hen i Krogen saae.

„Naar kan jeg dog forlade dette Kammer?
Vil Døden aldrig frie det sælle Skrog?
Hvor kjedeligt er ei hans Suk, hans Jammer!
O, kunde jeg en Time sove dog!"

Af Haanden glider Strikkestrømpen sagte,
Mens Ho'det synker paa det haarde Bord.
Træt af en Andens Qvaler at betragte,
I Søvne glemmer hun den hele Jord.

Men bleg af Lidelser paa Leiet bæver
Den stakkels Yngling i sin sidste Stund.
Saa svag han er, sin Arm han neppe hæver,
Men fromt til Bønnen aabner sig hans Mund.

„O Moder!" bad han „fra de lyse Zoner
Stig ned og frels fra Livets Qval Din Søn!
O kom, og trøst mig huldt i hine Toner,
Som ofte løde for mit Vel i Bøn!

Dengang Du lukkede Dit fromme Øie,
Mig Ingen elskede paa Jorden meer.
Hvad skal jeg ene her? Smiil fra det Høie —
— O Himmel! hvilket saligt Syn jeg seer!"

En hellig Glands med Tryllemagt udspredte
Sig om den Syges sidste Hvilested.
Med Englesmiil den ømme Moder bredte
Mod Sønnen Armene i Kjærlighed.

„O Moder! Du har hørt min bittre Klage,
Du vende vil min Længsel huldt til Fryd.
Mit sidste Sorgens Suk Du vil modtage —
For Øret toner Englehymners Lyd."

Nu Vaagekonen let paa Bordets Bræder
Sit Hoved støder, kan ei sove meer.
Med Lampen i sin Haand hun sagte træder
Til Sengen hen og paa den Døde seer.

Der laae han smilende, med blege Læber;
I hvert et Træk var himmelsk Salighed.
At fængsle Sjelen endnu Støvet stræber —
Dog, den er vandret ind til Herrens Fred.

Men Konen hurtig hen mod Døren iler,
Og raaber ud alt som hun mægter bedst:
„Herr Doctor! Stak'len nu for evigt hviler;
En Seng er ledig til en anden Gjæst."

Sammenligning imellem

Holberg og Molière.

(Denne Artikel er et Fragment af et Værk, betitlet "Den holbergske Komedies Fremstilling paa Skuepladsen," som kongelig Skuespiller Hr. Overskou har under Arbeide. Bogen er dediceret til en af vore ypperligste ældre Skuespillere med disse Ord:

Til den holbergske Komedies hæderkronede Fremstiller,
den danske Scenes Veteran,
Ferdinand Lindgreen!

Hvis det maatte lykkes mig, ved dette Arbeide at bidrage Noget til, at Holberg, der, allerede som den Første, der skjænkede mig Glæde i mine, paa Savn og Sorger rige, Barndomsdage, er mig hellig og dyrebar, herefter bliver bedre forstaaet og værdigere fremstillet, opnaaer jeg et af mine varmeste Ønsker; men dybt skal jeg da erkjende, at jeg i Rahbeks uskatteerlige Værk „Om Ludvig Holberg som Lystspildigter og om hans Lystspil," og i Deres naturtro, uopnaaelige Spil fornemmeligen har fundet Veiledning til Studium af den udødelige Digters comiske Værker og Erkjendelse af deres Aand. Th. Overskou.*)

Ved at betragte Holberg, som Lystspildigter, ledes man uvilkaarligen til at sammenligne ham med Molière. Begge vare Skabere af deres Nations komiske Skueplads. Vel havde Holberg selve Molière til Forgænger og Mønster, men derimod forefandt den franske Lystspildigter, da han, med l'Etourdi, begyndte sin Digterbane, et Skuespilvæsen, omendskjøndt i en temmelig maadelig Tilstand, hvorimod Holberg, da han begyndte at skrive Den politiske Kandestøber, kun havde et Theater, hvorpaa der hidtil var givet Stærkemandskunster og Liniedands, men ingen Skuespillere eller Skueplads, hvilke han først kaldte tillive, gav et eiendommeligt Præg og gjorde nationale ved sit glimrende Genie. Begge udmærkede sig endvidere ved deres Værkers ikke senere af nogen Lystspildigter overtrufne Cha-

racteerfylde, indre Fuldendelse og Mængde; Begge hentede ofte deres Stof fra den gamle Komedie og Begge behandlede det Laante med en Genialitet og Frihed, som smeltede det saaledes sammen med det, der i deres Værker udelukkende tilhørte dem, at det gjenfødtes som noget aldeles Originalt. Ikke destomindre er der i Begges Værker en mærkelig Forskjellighed, hvis Udvikling bedst vil tjene til at gjøre den holbergske Komedies Væsen og Værd indlysende for de Mange, som, af Fordom, ikke ville indrømme vor Digter den høie Rang, han fuldeligen har Krav paa.

Holberg staaer meget tilbage for Molière med Hensyn til Formens Skjønhed, ved Siden af ham i Lune, komisk Styrke og de fremstillede Characterers raske, bestemte Tegning, men overgaaer ham i Henseende til deres Mangfoldighed og Originalitet, og overtræffer ham, uden Modsigelse, langt i Skildringen af sin Nations datidige Sæder, hvilke han ikke blot oftere har gjort til sine Værkers egentlige Stof, men som han tillige har opfattet med en overordentlig Skarpsynethed, og, i næsten alle sine Værker, fremstillet med et rigt Lune og en uovertræffelig Mesterlighed i alle deres fra Almuen udgaaende Nuancer; og det er denne Fremstilling af Folkets indre og ydre Væsen, Liv og Væren, som, i allereegentligste Forstand, gjør Lystspildigteren national.

For den Elegance i Sprog og Dialog, som paa engang omhyller og forherliger Molières grundige Characteerskildringer, f. Ex. Tartuffe og le Misantrope, som giver selv hans mindre gode Lystspil, f. Ex. l'Etourdi og les Facheux, en tillokkende Glands, og gjør le Dépit amoureux og l'Ecole des maris saa piquante og gratiøse, maa Holbergs meest polerede Dialog træde langt i Baggrunden, og selv Molières skjønne Prosa i l'Avare og Dom Juan tør ikke sammenlignes med Holbergs, endskjønt hans — for hans Samtid overordentlig lette, rene og livlige — Sprog, naar enkelte Ord blot omflyttes i Sætningerne og nogle fremmede fordanskes, selv i vor Tid maa findes langt mere flydende og ædelt end man i Almindelighed antager. I Sprogets Elegance er Molière uopnaaelig og det ikke blot af gamle Holberg, som selv maatte vække det danske Sprog af en Dvale, der næsten lignede Døden; thi Enhver, som kjender den store Mands Fortids og Samtids Literatur, maa vidne, at Digteren, skjønt og kraftigt, tolker den nøgne Sandhed, naar han siger:

Før var der knap skreven paa Dansk en Bog,
Som ret kunde Hjerterne hue,
Kun Eventyr, brugbart i Kakkelovnskrog,
Kun Vise til Spinderskens Stue.

Hver Mand, som med Kløgt gik i Lærdom til Bund,
Latin paa Papiret kun malte,
Med Fruerne Fransk, og Tydsk med sin Hund
Og Dansk med sin Tjener han talte.

men selv den smagfuldeste af alle franske dramatiske Digtere, efter Molière, Casimir Delavigne, har i det, især med Hensyn til Sprog og Dialog, skjønneste Lystspil, som, siden le Misantrope, er fremstillet paa den franske Scene: l'Ecole des vieillards, ikke overgaaet sit Mønster.

Langt mindre viger vistnok Holberg sin franske Medbeiler i Planens Anlæg, og Den Stundesløse viser, at han maaskee endogsaa deri kunde have overgaaet Digteren af l'Ecole des maris og Tartuffe, hvis han havde anvendt den fornødne Omhu derpaa; men, henreven af sit uudtømmelige Lune og i Bevidstheden om sin Styrke i komisk Characteerskildring, greb han sin Idee, som den mødte ham, og, langtfra at udvikle for sig selv dens hele Indhold af Handling og alle de i den hvilende dramatiske Situationer, begyndte han at behandle den med en saadan Iilsomhed og blot Fordyben i de Characterer, som han sluttede til den, at han undertiden, f. Ex. i Pernilles korte Frøkenstand og Den pantsatte Bondedreng, under Udførelsen, glemte i Midten af Stykket, hvad han ved dets Begyndelse havde

betænkt at gjøre. Marthe siger i Jean de France: „Det gaaer med mig, som med dem, der skrive Komedier; mens de skrive paa Komedien, falder dem af sig selv ind, hvorledes den skal udføres og endes." Dette gjælder maaskee mere om Holberg, end om nogen Anden af de talentfulde dramatiske Digtere, endskjøndt nogle af hans Katastropher ere meget effectfulde og naturlige. Naar han, følgende Øieblikkets Indgivelse, tilbørligen havde gjennemarbeidet sin Idee og fremsat den for Tilskuerne, saa stærkt belyst ved Characteerskildringen, at den var bleven dem ret klar og levende, løste han den let sammenslyngede Knude og fuldstændiggjorde saa med Raskhed Opløsningen, uden at bryde sig synderlig om at bevirke det Sidste ved Motiver, som vare lagte i Stykkets Gang eller Characterene. Et høist mærkeligt Exempel paa, at han tog sig det meget let med Opløsningens Fuldstændiggjørelse, og selv smilede over den deux ex machina, han tog sin Tilflugt til, have vi i hans herlige Jacob von Thyboe; thi naar Christoffer — netop i det Øieblik da den egentlige Katastrophe er endt og Digteren kun, for at slutte Komedien, trænger til at Elskerens Faderbroder, som alene staaer i Veien for de Elskendes Forening, skal forføie sig bort fra denne Verden — træder ind og siger: „Jeg kommer for at lade Ham vide, at Monsieur Jeronimus er alt død," da er det unegteligt Holberg selv, som, igjennem Jesper, skalkagtigen bemærker: „Det var, min Tro, en stor Høflighed af ham." Han, som saa fortræffeligt beregnede sine lystige Indfalds Virkning, har ogsaa meget vel indseet, at dette Dødsfald — som kommer saa løierligt betimeligt, at det ikke, uden Handlingens Forstyrrelse, maatte skee en Minut før, saalidet som en Minut senere, hvis Stykket, efter Katastrophens Slutning, skulde endes — maatte vække Latter, som det virkelig ogsaa i høieste Maade gjør, og derfor har han taget det bedste Partie: selv at ironisere derover og lee med.

Lunet — det, som Holberg kalder „den Kunst at faae Folk til at lee," og om hvilken han siger, at den kun kan tilveiebringes af den, som Naturen har dannet dertil — er det, som, efter Holbergs træffende Udtryk, „er Sjelen i Komedien," eller som giver et dramatisk Værk den Tone, der egentlig gjør det til et Lystspil. Det er den Skjemtsomhed eller indre Lystighed, som Digteren — sine Characterer uanseet, det vil sige, uden derved enten at hæve eller svække selve Characteerskildringen — veed at udbrede over sin hele Digtning; Lasuren, som giver de enkelte Figurer en forhøiet Colorit, Livlighed og Ynde, medens den paa samme Tid sammensmelter hele Maleriet og meddeler det et smilende, friskt og behageligt Udseende: giver det een Gydning. At Lunet yttrer sig i en ligesaa høi Grad hos Holberg som hos Molière, trænger neppe til Beviis; thi Scener, der, som Jeppes med Jacob Skomager eller Peer Degns med Erasmus Montanus, saa at sige sprudle Lune frem, ere at finde i i en saadan Fylde hos Holberg, at man maaskee rigtigere, hvis det var om en streng Sammenligning at gjøre, kunde paastaae, at hans Lunes Væld flyder endnu rigere end Molières.

Den comiske Kraft, vis comica, som bestaaer i Evnen til at sætte Figurerne i et Lys, hvorved deres komiske Sider træde ret stærkt og kraftigt frem, er heller ikke mindre hos Holberg end hos Molière, som dog især deri viser sit Mesterskab som Lystspildigter. Et af de allervirksomste Midler til saaledes at belyse og fremhæve Characteren, men tillige et af de allervanskeligste at anvende, da Skildringen saare let derved kan blive unaturlig eller bizar, er at lægge to med hinanden contrasterende Lidenskaber i een Person. Dette Middel har Molière med en beundringsværdig Fiinhed og overordentlig Virkning anvendt ved at gjøre sin Gjerrige forelsket; men har ikke Holberg, og det endnu naturligere, om endogsaa med mindre Effect, da Personen ikke er

saa fremtrædende og Hovedcharakteren mindre burlesk, ogsaa mesterligt benyttet det i Skildringen af sin forelskede lærde Pedant: Magister Stygotius? — Og nu de mange andre Midler, der tjene til samme Øiemeed — f. Ex. Anbringelsen af flere contrasterende Charakterer, der, ved gjensidig Paavirkning, fremkalde hverandres Eiendommeligheder eller belyse hverandre, og Fremførelsen af Momenter, hvori Charakteren i et af den fremstillede Persons ubevogtede Øieblikke, ham uvilkaarligen, afslører sig eller paa en overraskende Maade viser os nye Træk, som fuldende Skildringen — hvor heldig har Holbergs Genius ikke været i at finde dem? hvor ypperligt har han ikke vidst at anvende dem? Jeg vil her blot anføre nogle faa, kun af en eneste af hans Komedier tagne Exempler; thi i det Følgende vil jeg finde Leilighed til at fremhæve mangfoldige, som da tillige ved Udviklingen ville blive satte i et langt klarere Lys, end den flygtige Fremstilling her kan give dem. Hvor ypperligt fremhæves ikke det Tomme, Daarlige og Fordærvelige i Herman von Bremens Ærgjerrighed og politiske Studier, som bringe ham til at forsømme Alt og gjør ham til „den sletteste Kandestøber i Hamborg", ved den Nykternhed, Besindighed og Underordnen af Alt, hvad der ikke angaaer hans Hjulmagerprofession og det paa dens Drift grundede Velværen, som den retskafne Antonius viser, endskjøndt han i tre Aar har været hemmelig forlovet? Hvor mesterligt har ikke Holberg, lige overfor Huusfaderen, som for at studere sine Politica og i Overbeviisningen om, at han „nok kunde tjene til noget andet", forsømmer sin Families Velfærd, fremstillet den brave, dygtige Huusmoder Geske, der er paafærde overalt, som saa fortræffelig forstaaer at berolige de utilfredse Kunder, og med saa megen Omsorg tænker paa den sørgelige Fremtid, Mandens Daarskab vil bringe Familien? og hvor overraskende og dog elskeligt naturligt har den store Menneskekjender ikke atter i den samme agtværdige Kone viist os, — hvad han i Jeppe har udført endnu mere omhyggeligt, fordi det der var hans Hovedopgave, men ikke mere dybt og genialt — at den Gnist af insolent Hovmod, som i Almindelighed hviler i Almuens Hjerte, skjøndt den selv uafvidende i den Grad, at den er den første Gjenstand for dens Spot, ogsaa er i hendes Hjerte og kun behøver at faae mindste Næring for at blusse op til en forbausende Flamme? Hvilket dybt Blik i det menneskelige Hjerte! hvilken ægte komisk Kraft i Fremstillingen! Her maa Molières herlige Mester Jacob, i den vistnok mesterlige Scene med Valerius, som han først truer og siden bøier sig i Støvet for, staae langt tilbage. Geske er en Skildring, som er lokket frem fra det menneskelige Hjertes meest forborgne Folder og fremstillet med en beundringsværdig komisk Kraft. Hvor uovertræffeligt ere de tilsyneladende simple Situationer ikke anlagte paa at udvikle hele hendes Charakteer? med hvilken Styrke fremtræder den ikke overalt? og dog — hvor naturligt, hvor frit for al Overdrivelse! Hvilken dyb Sandhed! — Med hvormegen komisk Kraft har Holberg nu ikke atter ladet Mester Herman, der nylig „saa skiden som et Sviin," har modtaget Raadsherrerne og med Høihed forsikkret dem, at det „alene for Stadens Skyld, men ikke for hans egen Person" er ham kjært, at man har valgt ham til Borgemester, vise, sig selv uafvidende, sin hele Børneerthed i den Underviisning i den fine Levemaade, han giver Geske? hvor ypperligt lader han ikke Herman, da denne endelig er kommen til Udøvelsen af den Magt, som han for Antonius broutede med at være født til, selv vedgaae sin fuldkomne Uduelighed derved, at han i sin Befippelse raadfører sig med sin Dreng, om enten Hattemagernes Oldermand eller dennes Contrapart har Ret? og med hvilken komisk Kraft gjør Herman sig ikke selv til en endnu større Dumrian end Drengen, naar han i sin Heftighed raaber: „Kan Dit dumme Bæst ikke sige mig, hvem der har Ret? Hvorfor skal jeg give Din Hund Kost og Løn?" —

Hvor fortræffeligt tjener ikke Henriks vrange Udtydning af den Hensigt, Manden i femte Acts første Scene har med at stikke Haanden i Lommen, til at vise, at den snue Kandestøberdreng havde Ret, da han tiltroede sig et afgjort Neutendiener-Talent? Den sledske Forekommenhed mod Manden, saasnart han seer ham rage i Lommen, hans Uforskammenhed; da han seer at han tager Uhret op, hans Ærgrelse over denne „Snyder", og vimse venlige Forsikkringer til de Andre, som have givet ham Drikkepenge, at han strax „vil melde dem an", Alt indesluttet i fem smaae Replikker, er nok til at aftvinge Tilskuerne som Raadsherrerne den Bemærkning: „See ikkuns til den Dreng, hvor vel han allerede veed at snoe sig i sin Bestilling."

Nu Charakterernes raske bestemte Tegning! „Jeg kommer paa Øieblikket", raaber den gamle Sganarel i le Mariage forcé til sine Tjenestetyende, da han gaaer ud: „pas godt paa Huset, og lad Alting gaae sin ordentlige Gang. Dersom Nogen bringer mig Penge, saa lad mig i en Hast hente hos Hr. Jeronimus, og dersom Nogen kommer og vil have Penge, saa siig, at jeg er gaaen ud og kommer ikke hjem hele Dagen." Her have vi strax den vripne Pebersvend, som er Herre i sit Huus og holder paa Skillingen, og efter dette Bekjendtskab med ham, kunne vi først tilgavns finde ham latterlig, naar vi see hvor forhippet han er paa at komme i Ægteskab med en ødsel Flane, som vil vende op og ned paa hele Huset, ødelægge hans Penge og holde ham for Nar; vi indsee tilfulde, hvor elendig han maa blive, da han endelig faaer Troen i Hænderne, og more os over, at den gamle Knauser, trods al sin Gjenstridighed, maa bide i det sure Æble, som han med saa stor Iver har søgt at faae fat paa. I de anførte Ord er hele Sganarels Hovedcharakteer skildret, og til dette Exempel paa Molières raske og bestemte Tegning kan føies mange flere. Men — her maa jeg atter sige: naar man kun paastaaer, at Holberg i en ligesaa høi Grad er Mester deri, behøver denne Paastand neppe at bevises. For imidlertid ikke — af dem, som ikke ere fortrolige med Holberg, men derimod, af Agtelse for den hele cultiverede Verdens, for Resten høist retfærdige Dom om Molière, der, fordi han er Franskmand, overalt er bleven bekjendt og altsaa ogsaa beundret, ansee ham for at staae langt over Holberg som Charakteermaler — at beskyldes for: ved en Paastand at have sneget mig fra Beviisførelse, vil jeg her anføre nogle Exempler, atter tagne af et eneste af hans Stykker, og det end ydermere af det samme, jeg valgte for at gjøre opmærksom paa hans komiske Kraft. Hvor tydeligt og fuldstændigt fremstiller ikke Frants Knivsmeds faa Replikker os den dunhagede Harcellist og Oppositionsmand? Med en, det hele politiske Collegium slaaende Suffisance beviser han, deraf: at Frankrig er landfast med Tydskland, at Paris ikke er en Søstad, og at en Franskmand, som ikke har reist udenlands, veed hverken af Baade eller Skibe at sige; han gjør egennyttige Forslag, idet han ivrer mod de Andres Egennytte; er altid rede til, ved sit i Discussionen indkastede vigtige Men, at broute med sin dybere Indsigt; forsømmer, paa samme Tid, som han paa en fiin Maade smigrer for Magthaveren, Mester Herman, ingen Leilighed til at slaae sig til Ridder paa Forsamlingens to hidsige Hoveder: Sivert Posekigger og Geert Bundtmager, og opægger den Sidste, da denne kræver ham til Vidne paa, at han, før Prinds Eugenius gik forbi Fæstningerne, har raadet dertil, ved sit malicieuse kolde og fremmede: „Nei, jeg kan ikke erindre det," ligesom han tidligere har brillet Geert ved først at give hans første Artikel i Loven om Qvindfolkene et dræbende Stød og dernæst med Spydighed at opfordre ham til at komme frem med de andre Artikler. Ogsaa den fremfusende, brutale og superkloge Geert, som gjerne, hvis Frants ikke med sin bidende Spot bandt Munden paa

ham, anmasſede ſig Discusſionen og førte Ordet alene, er ſkildret i faa raſke Træk, men ikke mindre klart og fuldſtændigt. Hvor meſterligt er ikke det hele Billede af Smedekonen Arianke, Geſkes Du-Soſter, der er ſaa glad over Meſter Hermans Udnævnelſe til Borgemeſter, „ſom En havde givet hende to Mark", udkaſtet i tre ſmaae Replikker.

At Holberg overgaaer Molière i Charakterernes Mangfoldighed, vil være klart for Enhver, ſom har gjort ſig bekjendt med nogle af disſe Digteres Hovedværker, da derved den Bemærkning maa have paatrængt ſig ham, at den franſke Lyſtſpildigter næſten altid, i de Stykker, hvori Charakteerfremſtilling er hans nærmeſte Øiemed, har indſkrænket ſig til, med ſit Genies hele Fylde at ſkildre tre, fire Hovedperſoner, hvilke han omgiver med indifferente Biperſoner, ſom kun blive interesſante ved Situationerne, hvorimod den danſke Lyſtſpildigter i Almindelighed grupperer en Mængde ſkizzerede, men derfor ikke mindre tydeligt udprægede ſelvſtændige Biperſoner omkring Hovedfigurerne, ſom, langtfra at tabe i Virkning derved, netop ved dem komme til at ſpringe frem i Maleriet. Og denne Mangfoldighed af Charakterer udmærker ſig tillige ved en ſaa høi Grad af Originalitet i Opfindelſe og Udførelſe, at Molières ivrigſte Beundrere ikke deri ville kunne frakjende Holberg Fortrinnet. Vel har Molière, endſkjøndt han har laant Hovedcharakteren af Plautus, lagt megen Originalitet i ſin meſterlige Skildring af den Gjerrige, og Menneſkehaderen, Tartuffe, de latterlige Følſomme, de lærde Fruentimmer, den indbildte Syge og nogle Andre ere ypperlige Opfindelſer, men flere af Molières Charakterer, f. Ex. Arnolphe i l'Ecole des femmes, ere omhyggeligen udførte Skildringer efter forefundne Skizzer, og mange af hans effektfuldeſte Perſoner, ſom enkelte af hans Sganareller, Scapin, Mascaril, Soſia, ere dannede efter den gamle italienſke Komedies ſtaaende Spasmager og have ogſaa i Molières Behandling bevaret megen Lighed med ham og hverandre indbyrdes. Holberg har derimod fremſtillet en forbauſende Mængde ud af Naturen grebne og til ſtørſte Fuldendelſe udførte Charakterer, ſom ingen anden Lyſtſpildigter før hans Tid har benyttet. Jeg vil her blot fremhæve: Herman von Bremen, Jean de France, den Vægelſindede, Magiſter Stygotius, flere af de Beſøgende i Barſelſtuen, Studenſtrup, Roland i Uden Hoved og Hale, Erasmus Montanus, Peer Degn, Vielgeſchrei og Roſiflengius. Ja ſelv naar Holberg lagde Rollen ind under et viſt Fag, ved efter det italienſke Theaters Skik, at give den et ſtaaende Navn, f. Ex. Henrik, Jeronimus, Pernille, Arv, har han, ſom Rahbek i ſit særdeles interesſante og lærerige Værk: „Om Holberg ſom Lyſtſpildigter og hans Lyſtſpil", ypperligt har godtgjort, tydeligt individualiſeret Perſonen og næſten altid givet ham en aldeles original, fra de Perſoner, ſom under ſamme Navn optræde i hans andre Stykker, forſkjellig Charakteer. „Saaledes", ſiger Rahbek, „er den æbeltoftſke, vrantne og overtroiſke Jeronimus i Juleſtuen høiſt forſkjellig ſaavel fra den overtroiſke Jeronimus i Abracadabra, ſom fra den ſtrenge Jeronimus i Maſkeraden, og endnu mere fra den egennyttige Træring i Pernilles korte Frøkenſtand, fra den godmodige Jeronimus i Rasmus Montanus, fra den alvorlige i Jean de France, o. ſ. v." og vedbliver han ſenere: „Saaledes ere hans Henrikker, hans Perniller og ſelv hans Arver, en ſand orbis pictus af Tyende, ligeſaa rig paa umiskjendelig afſtikkende Nuancer og Skatteringer, ſom den lichtenbergchodowieckſke; fra Pernille i Jacob von Thyboe til Pernille i Pernilles korte Frøkenſtand; fra Henrik i Kandeſtøberen eller Vægelſindede til Henrik i honette Ambition; fra Arv i Henrik og Pernille eller Juleſtuen til Arv i honette Ambition, er en Afſtand, ſom mangen af dem, der ſtaae i den daarlige Indbildning, at ſpille Comedie beſtaaer blot i dumme Løier for at faae Tos-

ser og Narre til at lee, maaskee mindst gjøre sig nogen Fornødning om." Holbergs Optagelse af Fagene fra den italienske Komedie strakte sig ene og alene til Personernes sociale Stilling i Komedien; sine Fædre kaldte han Jeronimus eller Leonard, Tjeneren Henrik, Pigen Pernille o. s. v.; men langtfra, som i den italenske Komedie, at give alle Personerne, som bære samme Navn, samme Physiognomie og Charakteer, og blot bringe dem i nye Situationer, gjorde han dem saa grundforskjellige i Charakteer, at man, som Rahbek særdeles træffende bemærker, ikke vilde være istand til at sætte en af de med staaende Navne betegnede Charakterer fra et Stykke ind i et andet uden aldeles at forvirre det Hele.

Vel troer jeg, at den, som kjender begge Digterne, vil indrømme de anførte Bemærkningers Rigtighed; imidlertid har jeg ikke her kunnet udføre Sammenstillingen i en saa vid Udstrækning at al Modsigelse derved kan siges at være hævet. Hvad derimod selv i en saa flygtig Undersøgelse, som denne maa være, fuldstændigen lader sig bevise, er Holbergs store Fortrin for Molière som national Lystspildigter.

(Fortsættes.)

Udstillingen
paa Charlottenborg.

Ved det første Syn af et Billedgallerie eller en Maleriudstilling maa man ofte tænke paa det gamle Ordsprog, at man ikke seer Skoven for lutter Træer. Hvilket Menneske kan paa eengang fatte saa mange forskjellige Indtryk og ordne dem til et Heelt? Det er maaskee endog en lykkelig Følge af vor svage Natur, at ikke alle de Arbeider, man seer for sig, ere Mesterstykker. Vi ere kun Mennesker og ikke Guder, vi vilde blive fuldkommen forvirrede, hvis det paa denne ufuldkomne Jord kunde blive en Dødelig' givet at see en stor Kunstsamling, der kun indeholdt fortrinlige Mesterværker. Det Fortræffelige hæves netop end mere ved Siden af det Middelmaadige, og viser os Geniet i dets Herlighed. Ja selv det underordnede Talent kan, naar det ret har erkjendt sin Sphære, og virker i den, yde høist fortjenstlige Præstationer, der have Krav paa vor Agtelse og billige Paaskjønnelse. Ogsaa for saadanne Arbeider tjener det Middelmaadige (det virkelig Umodne og Slette burde aldrig stilles for Publicums Øine) til Folie, og minder Beskueren om, hvad det vil sige at være en dygtig Kunstner.

Dette Aars Salon indeholder altsaa, hvad der ikke kan være andet, en Blanding af gode, middelmaadige og maaskee enkelte under det Middelmaadige staaende Kunstværker. Ikke alt dette ville vi berøre, men kun hvad vi troe, der i sin eiendommelige Retning kan have Betydning. Den Opgave vi have foresat os, er iøvrigt vanskelig, og vi ere ikke saa ubeskedne at troe os kaldede til at kunne løse den; hvis vi med disse Linier blot kunne virke Noget til, bedre at motivere Dommene over de udstillede Arbeider og skærpe Betragterens Øie til en omhyggeligere Drøften af deres Kunstværd, ville vi finde os noksom belønnede for de Timer, vi have anvendt herpaa.

Efter disse foreløbige Bemærkninger kunne vi vel skride til Sagen selv, og begynde med de bibelske Compositioner, som dette Aar frembyder. Det største af disse Arbeider er Mariæ Bebudelse efter Luc. Evang. Cap. I. V. 38, malet af Professor Lund i hans sædvanlige Stiil. Denne fortjente Kunstner, som aldrig tillader noget Raat eller Uædelt at trænge sig ind i hans Compositioner, har ogsaa her fulgt samme Princip, men han har for sine Engle og Madonner en vis Typus, som vi ogsaa see gjengiven her. Idet der altsaa sjelden er Noget, som egentlig afficerer Øiet paa en ubehagelig eller forstyrrende Maade, men meget mere en harmonisk Forbin-

delse mellem de enkelte Dele, kunne vi dog ikke nægte, at den Harmonie, som findes i Grupperingerne og i den ellers i og for sig matte Colorit, undertiden forstyrres ved Misforhold i Tegningen af enkelte Details. Saaledes maae vi angaaende det ovenanførte Arbeide bemærke, at Madonnas Hoved upaatvivleligt er for lidet i Forhold til Kroppen. Dersom hun stod op, vilde det først blive iøinefaldende. Et mindre Billede „Hyrdernes Tilbedelse" udmærker sig ved en liveligere Colorit end man ellers er vant til at finde hos denne Kunstner, og afgiver et vakkert Cabinetsstykke.

„Jesus i Gethsemane" af Norbye hører vistnok ikke til denne dygtige Kunstners gode Præstationer. Saa villige vi ere til at erkjende hans store Talent som Genremaler, maae vi dog tillige erklære, at han, ifølge vor Overbeviisning, ikke hører hjemme blandt Historiemalerne. I det mindste tør vi vel med Grund paastaae, at dette Arbeide aldeles ikke svarer til sin Idee. Sjelden have vi seet et saa uheldigt Christushoved som dette trææagtige, udtryksløse, plumpe Ansigt, der ikke engang synes at have Kjødfarve, men snarere ligner en Maske end et virkeligt menneskeligt Physiognomie. Denne Mangel tilintetgjør ogsaa Skjønheden i den hele techniske Behandling; thi hvad nytter et smukt Draperie, smuk Tone og rigtig Tegning, hvor det aandige Udtryk fattes i den Grad som her? Ja selv Tegningen er ikke altid smuk, om maaskee end rigtig, thi Frelserens smaa buttede Hænder gjøre sandelig ingen heldig Virkning. Det gjør os ondt at maatte gjøre den Bemærkning, at ved Beskuelsen af dette Arbeide den glimrende Ramme, hvori det er indfattet, tildrog sig vor Opmærksomhed i en Grad, som ikke vilde have været Tilfældet, hvis vi havde staaet for et Maleri, der havde mere talt til vor Følelse.

Det samme Sujet er bleven behandlet af Hr. Blunck, med mere Held, det er sandt, men dog ikke i den Grad tilfredsstillende, som vi havde ventet det af en saa talentfuld Mand. Vistnok staaer Hr. Bluncks Christusfigur i aandig Henseende høit over Hr. Norbyes, men derimod troe vi, at der i technisk Henseende kunde være adskilligt at bemærke. Saaledes forekommer Frelseren os temmelig stor i Forhold til de i Forgrunden slumrende Disciple; heller ikke troe vi, at hans Legemsformer ere tilstrækkeligt antydede under det forresten smukt kastede Draperie.

Christus og den samaritanske Qvinde af Roed er en ret vakker Composition. Figurerne ere net sammenstillede ved Brønden, Draperierne smukt kastede, og en behagelig Tone udbredt over det Hele. Imidlertid savne vi her et virkelig ophøiet Udtryk i Frelserens Physiognomie; hans Ansigtstræk ere, om ikke uskjønne, dog langt fra at bære det ædle Præg, som Kunstneren i det mindste bør stræbe efter at lægge deri. Landskabet i Maleriet er smukt, sydligt, varmt.

Dette maa nu være nok om de bibelske Stykker! Blandt andre historiske Arbeider ville vi et Øieblik fæste vor Opmærksomhed paa de yngre Kunstneres Præstationer. „Marsk Stigs forladte Døttre" af Hr. Dreyer ere to uheldigt sammenstillede og ikke godt malede Figurer. Deres Ansigter udtrykke aldeles intet, og de hvide Farveklatter paa Kinderne repræsentere kun slet Sorgens Taarer. De samme Piger, fremstillede af Hr. Westphal, ere unægteligt mange Procent bedre. Figurerne ere godt sammenstillede, Physiognomierne sorgfulde, og Compositionens Hovedidee udtrykt. Hvad Details angaaer, kunde Draperierne have været mere omhyggeligt behandlede, især Folderne i den hvidklædte Datters Ærmer, thi de falde neppe paa en naturlig Maade.

To Compositioner af Hr. Frølich vidne om Talent. Meest have vi fundet os tiltrukne af „Kong Svafurlami, der tvinger Dvergene Durin og Dvalin til at love sig Sværdet Tirfing." De smaa Utydsker ere ret charakteristiske, og Hestenes og Hundenes Uro og

Frygt for disse hemmelighedsfulde Væsener vel udtrykt. Derimod beklage vi, at det andet Billede „Palnatoke skyder Harald Blaatand" lider af en væsentlig Feil, som forstyrrer Indtrykket af den hele Composition. Perspectivet er ikke godt iagttaget, da Palnatoke, som vel er tænkt at skulle staae et temmelig langt Stykke fra Kongen og hans Følge, i Virkeligheden staaer ganske tæt ved disse, og paa Grund af dette Misgreb er tre Gange saa høi som de Andre. Hr. Raadsigs „Valdemar den Store, som bliver forbunden af Absalons Søster hos deres Moder efter Overfaldet i Roeskilde" er udført med overmaade megen Flid og har vakkre Enkeltheder. Saaledes finde vi den unge Piges Ansigt, hvoraf Fromhed og Deeltagelse lyser, særdeles heldigt, hendes Stilling naturlig og vel valgt og hendes Costume smukt udført. Ogsaa Valdemars Stilling i Lænestolen er god, men hans Ansigt, som vel udtrykker Smerte, er i vore Tanker for simpelt. Denne Konge kaldtes vel ikke „den Store" uden nogen Adkomst dertil; men var han stor, burde ogsaa hans Træk bære Præg af Sjelens Høihed, og den savne vi her. Hr. Andersens „Christian den Anden føres ud af sit Fængsel paa Sønderborg Slot" er et godt Skridt fremad. Den ulykkelige, haardt tugtede Monark vækker Medlidenhed ved sit svagelige Udseende og matte Holdning, og de omstaaende Personer, blandt andre Slutteren, udtrykke Forundring og Ærbødighed.

Hvad Historiemaler Høyers Malerier angaaer, ville vi afholde os fra alle videre Bemærkninger. Kun dette maae vi tilstaae, at de ingen Gjenklang finde i vor Sjel, og vi ere temmelig overbeviste om, at de kun lidet tiltale den nuværende Tid. Om nu Hr. Høyer eller Tiden er Skyld heri, ville vi overlade mere Sagkyndige at afgjøre.

Som vi i vort forrige Nummer bemærkede, findes der paa denne, ligesom paa alle andre Udstillinger i den hele Verden, en stor Mængde Portraiter af høist forskjelligt Værd. Professor C. A. Jensen har, som sædvanligt, leveret flere kraftige Bidrag. Denne Kunstner forstaaer at opfatte Physiognomiets Charakteer, og gjengive, hvad han seer, med dristige Penselstrøg, men Colorist er han ikke og bliver det vel heller aldrig. Thorvaldsens Portrait er lignende og danner en stærk Contrast til det kolde, med Ordener besatte Portrait, som Hr. Jensen leverede ifjor, og i hvilket man snarere troede at see en fornemt Diplomat end den livsfriske, geniale, verdensberømte Kunstner. Astronomen Bessels Portrait udmærker sig just ikke til sin Fordeel ved sin ubehagelige askefarvede Colorit; Manden seer ud, som om han var trukken lige op af Jorden. Hvorfor Hr. Jensen iøvrigt har udstillet et ufuldendt Dameportrait, indsee vi ikke. Hans fuldendte Arbeider ere jo mangengang ikke andet end grandiose Skizzer — de ufuldendte ere følgelig ikke engang saa meget.

Af Hr. Blunck, fra hvis Haand vi have seet saa mange herlige Portraiter, findes her to, hvoraf det ene kun halvt tilfredsstiller os og det andet slet ikke. Det første er af Prindsesse Juliane, thi vel er dette Billed fortrinligt med Hensyn til sin varme Colorit, delicate Pensel og klare Skygger, men det forekommer os at mangle Relief. Hs. Majestæt Kongens Portrait ville vi ikke videre omtale, da den iøinefaldende Mangel af Lighed ganske lader forglemme den øvede Pensel, der har behandlet det. Hr. Holbech har ikke været heldigere med Dronningens Portrait, som hverken kan rose sig af en lykkelig Opfatning eller en varm Colorit. Tvertimod er Coloriten kold, og saa meget mere paafaldende for Beskueren, da dette Maleri hænger ved Siden af Prindsesse Julianes Portrait, som har en meget varm Tone. Ligesaa lidet have vi fundet os tiltalte af Kong Frederik den Sjettes og Kronprindsens Portraiter af samme Kunstner; især er det første af disse Bil-

leder koldt og stivt. De bedste Arbeider af Hr. Holbech dette Aar ere unægteligt Billederne af en Herre og en Dame i lille Format. Derimod har Hr. Friedlænder leveret tre smaa, varmt og kraftigt malede Portraiter, der maae betragtes som særdeles heldige Fremskridt. Af Hr. Monies ere fem godt malede Portraiter udstillede, blandt hvilke vi fornemmelig ville gjøre Beskuerne opmærksomme paa en Dame med Turban paa. Hr. Bærentzen har leveret tvende vel udførte Tyrolere, og Hr. Lunde et Mandsportrait i lille Format. Et temmelig stort Familiemaleri af Hr. L. Hansen er et af de Arbeider, som maaskee havde gjort bedre i at blive hjemme end at vise sig offentlig; vi ville hermed ingenlunde betvivle Kunstnerens Talent, som dog i alle Tilfælde har mange Stadier at gjennemgaae, førend det culminerer, men kun sige, at dette Stykke er Begynderarbeide i den Grad, at det ikke burde sees paa en academisk Udstilling. Et Mandsportrait af Hr. Købke udmærker sig ikke til sin Fordeel ved et bruunrødt, kobberfarvet Ansigt, som stikker underligt af mod det blændende hvide Halstørklæde. Det synes at være et Arbeide fra Kunstnerens tidligere Dage.

Men til de meest betydende Præstationer af indenlandske Portraitmalere maa vi henregne Hr. Gertners naturtroe, aandfulde Portraiter. Af disse bærer vistnok det, som forestiller Thorvaldsen, siddende i Slobrok i sit Atelier, Prisen. Den lykkelige Opfatning af Charakteren og den delicate, omhyggelige Udførelse af alle Details bringe os næsten paa den Tanke, at vi have en af de gamle Nederlændere for os. Slobrokken, Skiferstenen, hvorpaa der modelleres, Lænestolen, Gulvet, kort sagt, Alt er udført med et beundringsværdigt Talent. Især have vi glædet os over det Mesterskab, hvormed Kunstneren har vidst at bringe den hvide Statue, (som muligt dog havde staaet bedre, hvis den var mere fjernet fra Portraitfiguren) i Harmonie med den siddende Billedhuggers hvide Lokker. Et ovenover dette Billede hængende Mandsportrait i naturlig Størrelse er malet med megen Kraft og Sandhed; om Ligheden kunne vi ikke dømme, da Originalen er os ubekjendt. Conferentsraad Collins Portrait er lignende, men tilfredsstiller os dog ikke ganske med Hensyn til Coloriten. Af tegnede Portraiter har Hr. Gertner ogsaa leveret adskillige meget heldige, f. Ex. Thorvaldsen, Grundtvig, Blunck o. fl.

Naar vi til disse Arbeider føie nogle smukt udførte Miniaturportraiter af Johannes Møller, troe vi vel at have nævnet de vigtigste Productioner i denne Retning af danske Kunstnere.

Giovacchino Rossini.

Denne berømte Componist er født den 29de Februar 1792 i den pavelige Stad Pesaro ved det adriatiske Havs Bredder. Hans Forældre vare dramatiske Kunstnere af anden Rang, og gave Forestillinger i de i den nordlige Deel af Kirkestaten beliggende Smaastæder. Faderen blæste Valdhorn og Moderen optraadte som seconda donna i Syngestykker. Det eventyrlige Liv, som den unge Giovacchino derved kom til at føre, bidrog til at opflamme hans Indbildningskraft og nære den ham medfødte levende Vittighed og epigrammatiske Aand.

Hans musikalske Opdragelse var aldeles praktisk, endskjøndt han jo rigtignok erholdt nogen Veiledning af Mattei, der ogsaa senere blev Donizettis Lærer. Men hans Smag dannedes dog meest i Theatrene, hvor han optraadte i Følge med sin Fader, og i Kirkerne, hvor han sang de store Mesteres Compositioner ved høitidelige Fester. Derved levede han sig saaledes ind i Musiken, at den tjente som Folie for alle hans Tanker. Hans

naturlige Talent udviklede sig frit, uden at tilhøre nogen Skole, og han skylder denne Frihed det Liv og den Rigdom, som hersker i hans Compositioner. Med Tilsidesættelse af alle Systemer overlod han sig aldeles til sin varme Indbildningskraft, som vel undertiden tog sig Tingene noget for let, og behandlede uden Valg enhver Melodie, som den skabte. Dog, han var ung, fyrig, begjærlig efter Forlystelser, vel endog stundom i Pengeforlegenhed, og havde saaledes hverken Tid eller Lyst til at gjennemgaae og beregne sine Melodier.

Men saaledes bærer man sig ellers ikke ad i Italien. Der maa for hver Saison improviseres en Partitur, hvorpaa der dog ikke kan tænkes, førend Entrepreneuren har samlet sine Sangere. Da først henvender denne sig til en Componist, der er i Mode, eg leverer ham en Text, hvori der er taget fornødent Hensyn til Truppens Sangpersonale med visse Arier, Duetter, o. s. v., der maae componeres for de forskjellige Stemmer. Slige Betingelser maa Componisten underkaste sig, hvis han vil gjøre Lykke, og dernæst arbeide hurtigt.

Rossini fandt sig meget godt i denne Methode, udsatte bestandig sit Arbeide til det sidste Øieblik, og fuldførte det ofte paa sine Farter mellem Bologna, Florents, Genua og Milano. Imedens han ventede paa Vetturinen eller Aftensmaden, undertiden midt iblandt lystige Venner, i hvis Conversation han indblandede sine Vittigheder og bidende Epigrammer, componerede den store Maestro sine musikalske Digtninger. Saaledes opstod blandt Andet den i sin Tid saa beundrede „Mose Bon." Hvor mange Gange maatte han ikke bagefter forandre og beskjære meget i Partituren for at lempe sig efter en eller anden Sangers Fordringer! Man har vel derfor ogsaa maaskee været for streng i at bedømme de altid livlige, aandfulde, undertiden ømme og udtryksfulde, men sjelden dybe Improvisationer „Tancredi, Gazza ladra, Barberen i Sevilla" og flere af hans tidligere Arbeider. Til de Værker, som han har componeret i den modnere Alder, høre „Moses, Semiramis, Grev Ory og Wilhelm Tell."

„L'inganno felice" (det lykkelige Bedrag), som blev givet i Venedig 1812, var Rossinis egentlige Debut. Dette Stykke hævede den hidtil lidet bekjendte Tonekunstner pludselig til en Stjerne af første Rang. Entrepreneuren for Theatret „Fenice" overdrog den unge Componist at skrive en ny Opera, og saaledes fremstod „Tancredi", som gjorde den fuldstændigste Furore. Melodierne i denne Composition gjenlødе i det Uendelige over hele Italien. Hans næste Arbeide „la pietra del paragona" (Prøvestenen), som kort efter optoges med Bifald i Milano, er lidet bekjendt udenfor Italien.

Rossini levede saaledes nogentid, og hengav sig til den første den bedste Entrepeneur, der vilde benytte hans Talent. Allevegne deelte han sig mellem Kjærligheds-Eventyr, Festligheder, som man beredede ham, ja undertiden gale Ungdomsstreger, men fandt dog altid i sine idelige Adspredelser Tid til at skrive sin Partitur. Hans idelig tiltagende Reputation befriede ham fra den daværende Conskriptions ubøielige Love; Prinds Eugen havde Smag og Sands nok til ikke at rive det fremstræbende Geni ud af Musikens og Kjærlighedens Favn. Den tristige Speculant Barbaja, som først var Opvarter i et Kaffehuus, og senere steg til at blive Directeur for Italiens to første Theatre, San Carlo i Neapel og La Scala i Milano, indsaae hvilken Guldgrube den unge Tonekunstner fra Pesaro kunde være for ham, og formaaede ham til at tage Bopæl i Neapel, for der at overtage Bestyrelsen af Theatret og skrive to Operaer hvert Aar.

Det var i denne Epoke, fra 1814 til 1822, at Rossini skrev „Elisabeth, Othello, Barberen og Gazza ladra." Den store Lykke, som disse Arbeider gjorde, det fortryllende Clima og en øm Lidenskab for den udmærkede

Sangerinde, Madame Colbrand, som han senere ægtede, fængslede ham til Neapel, lige indtil han gik til Frankrig. Just paa den Tid skrev han „Moses", som danner Overgangen til den fuldkomne Forvandling i Mesterens Talent, der aabenbarer sig i „Wilhelm Tell." „Semiramis", der kom paa Scenen 1823, bekræftede den nye Tendents hos Componisten, da den var grundigere og mere ophøiet end de foregaaende Ting. Rossini kom nu til Paris, og udviklede først der det nye System, som han havde antaget. Der skrev han Finalet af anden Act i „Moses" om efter Parisernes Smag, fremdeles „la bénédiction des drapeaux," som blev føiet til „Mahomed den Anden", og givet under Navn af „Corinths Beleiring." Disse Arbeider vidnede om, at Kunstnerens Talent ved Studier og Erfaring var kommet til en større Modenhed end tilforn. I „Grev Ory" sporer man en Tilbagevenden til hans tidligere Stiil, men dog modereret med Smag og Betænksomhed.

„Wilhelm Tell", som unægteligt er hans fortrinligste Værk og ikke tilhører nogen bestemt Skole, blev førstegang givet 1829, og vakte Forhaabninger om, at Kunstneren, som havde brudt sig en ny Bane, vilde skjænke Verden flere Compositioner af et dybere Gehalt. Men siden den Tid har Rossini tiet — om det er af Magelighed, som Nogle paastaae, eller fordi han ikke troer at kunne følge med Tiden — er Noget, som vi ikke formaae at afgjøre.

Kunstbetragtninger.

Kunstens Tid i Grækenland var den rene, uforfalskede Naturs Tid; Ungdommens skjønne legemlige Former som ved Lege, Dandse og Brydekampe viste sig ubedækkede for Kunstnerne, tjente disse paa denne Maade som Studier og Modeller. Det lette græske Gevandt, som, uden at tilhylle Legemets Contourer, omsvævede dem i gratiøse Draperinger, skadede ikke den menneskelige Skjønhed, saaledes som det er Tilfældet i vore Dage, hvor Modesmagen fornærmer Skjønhedsfølelsen og vanzirer Lemmernes og Legemets Former paa en uæsthetisk Maade. Derfor er Kunstneren ved sine Studier henviist til de Gamles classiske Værker, fordi vi paa vor Culturs nærværende Standpunkt ikke kunne skue Mandens kraftige Bygning eller Qvindens runde, bølgende Skjønhedslinier i hine daglige Livsforhold som Grækerne ved deres Lege, Dandse og Kampe kunde see dette i den største Mangfoldighed, i enhver Stilling og Gruppering.

Ligesom Grækenland var Plastikens Vugge, saaledes udsprang senere af Italiens Skjød Plastikens glimrende Barn, Maleriet, der senere dannede sig en eiendommelig Skole i Tydskland. Den hollandske og flamske Skole gjengave deres Lands naturlige Tilstande troe efter Livet, og Frankrigs og Spaniens Skoler opblomstrede i national Glands.

Kunsten er det Vehikel, hvorved vi give Idealerne Skabning; dens Indflydelse paa Dannelsen og Udviklingen af Skjønhedssandsen, ja endog Moraliteten hos dens sande Dyrkere, finde vi sikkert bekræftede ved de Affecter, som gode Malerier vække hos følende Beskuere. Man veed ogsaa, hvorledes vedvarende empiriske Forestillinger begrunde en Association, hvorledes Indtrykkene sympathetisk forplante sig fra et Individuum til et andet, og bringe begge i Harmonie, ligesom Ægtefolk, der længe have levet lykkeligt sammen, tilsidst endog komme til at ligne hinanden i det Ydre. Saaledes vil den idelige Beskuen af Billeder, som smykke vore Værelser, sikkert have Indflydelse paa vore Affekter, en Indflydelse, som endog hos Qvinder af lidenskabeligt Gemyt kan yttre sig til den Grad, at ikke sjelden det indprægede Billede gjentager sig som et Naturspil i deres Afkoms Træk. Hvo føler sig ikke forfærdet eller uhyggeligt afficeret ved Höllen-Breughels mørke Phantasier? Og vække ikke Claude Lorrains henrivende Landskaber Længsel efter at see slige skjønne Egne i Virkeligheden? Og ligesom Wouvermann fører os paa sine modige Gangere ind i Slagenes vilde Tummel, og Rembrandt henleder Tanken paa Livets materielle Nydelser, saaledes vil den sixtinske Madonna, den hellige Jomfrues ophøiede Repræsentant, hæve den Troende til Himlen.

ABD-EL-KADER

Em. Bærentzen & C° lith. Inst.

Med F. Lemmings Portrait.

Sjelen Du hæver med himmelske Toner
Mægtigt paa Glædens, paa Følelsens Vei.
Nordiske Klipper og brændende Zoner
Hørte Dig, Lemming! — og glemme Dig ei!

Sammenligning imellem

Holberg og Molière.

(Sluttet.)

Det er uimodsigeligt, at Molière i Almindelighed skildrer enten ganske særegne og individuelle Characterer, som Menneskehaderen og den indbildte Syge, eller Characterer, der i den Skikkelse, han har givet dem, fornemmelig tilhøre hans Tid, som de latterlige Pene og de lærde Damer, eller endeligen Characterer, der komme for Lyset ved Skuespillets spiritus familiaris: Kjærligheden, som hans mange, for Resten fortræffeligt tegnede og høist forskjellige, Skinsyge, f. Ex. Sganarel i le Cocu imaginaire og de Elskende i le Dépit amoureux. Det hører til Sjeldenhederne hos Molière, at han skildrer de i og for sig selv lastværdige Lidenskaber, som Gjerrigheden, eller revser almene Daarligheder, der fremgaae af sociale Forhold, som i hans le Bourgeois gentilhomme. Derimod skildrer Holberg sjeldent særegne Characterer, som den Stundesløse eller den Vægelsindede, men er netop uudtømmelig i at opdage, fremtrække og fra alle Sider belyse saadanne Daarskaber, som have deres Rod i det menneskelige Hjerte, eller i de Sæder, der i den civiliserede Verden have et evigt Liv under forskjellige Skikkelser, som vel forandre Dragt, men ikke Natur. Jeg vil blot anføre nogle Exempler. Herman von Bremen, Geske, Don Ranudo, Jeronimus i Den honette Ambition, Jacob von Thyboe og flere Characterer i Barselstuen, Det lykkelige Skibbrud, Republiken og Plutus — hvilke ypperlige og med største Bestemthed udførte høist forskjellige Malerier af Hovmodets og Indbildskhedens Nuancer! Hvor herligt har han ikke skildret et heftigt, opfarende Sind i de to hinanden saa aldeles ulige Characterer: den retskafne, forstandige Borgermand Jeronimus i Jean de France og den brutale, uvidende Skraaler Geert Bundtmager? — Magister Stygotius, Erasmus Montanus, Cosmoligoreus og Skolemesteren i Det lykkelige Skibbrud — hvilke naturtro tegnede og høist forskjellige Pedanter! Studenstrup, Jacob Skomager, Tobias Procurator, Rosiflengius, Davus og flere Characterer i Plutus, hvilke ud af Naturen grebne, hverandre aldeles ulige vindesyge Kjeltringer! — Og alle disse Characterer have en indre Sandhed, som gjør dem uforgængelige; saa individuelt de end fremstille sig, give de os dog et klart Billede af Slægten, hvortil de høre; det er ikke det Locale og Temporale, som omgiver dem, der fornemmelig fremkalder deres Virksomhed, men det er selve deres Natur, som gaaer over paa det Locale og Temporale; dette kan blive os fremmed, ja forsvinde — Characteren selv bliver tilbage, og vi kunne med Lethed, naar de Tids- og Steds-Forhold, som vare, da den blev skildret og hvorunder den træder i Virksomhed, ere traadte i Baggrunden, sætte os ind i dens egentlige Natur. Hvor himmelvid var ikke, da Holberg skrev Den politiske Kandestøber, Forskjellen imellem Statsstyrelsen i Danmark og Hamborgs demokratiske Forfatning, hvorunder Haandværksmanden ene og alene, hvis han ikke skulde blive til en gal Mand, der ikke hører hjemme i Komedien, kunde faae den Idee at tragte efter at blive Borgermester, og Borgerne, med et practisk Formaal, kunde forsamle sig for at drøfte Regjeringens Handlinger? og hvor mange Tilskuere tænke nu, naar de gotte sig over Statsmanden i egen Indbildning, paa Statsforfatningen og de specielle politiske Indretninger i Hamborg, hvilke

dengang — da Handelsforholdene og den liden aandige Forbindelse imellem Danmark og andre Stater tilvendte den mægtige Naboe en næsten udeelt Opmærksomhed — vare temmelig godt kjendte af de Dannede og Handlende? Dengang var den Statsstyrelse, som er en nodvendig Betingelse for at Indbildskheden kan fremtræde i den Skikkelse, vel, med Hensyn til de locale Former, hvorunder den viste sig paa det valgte Sted, vel bedre kjendt af Mængden end nu, men mødte ingen Sympathie hos Komediens Tilskuere; nu ere disse locale Former blevne meget fordunklede for Mængden, tildeels ved at de virkelig have tabt meget af deres dengang skarpe Præg, tildeels ved den større Udbredelse af Sympathie for og Kundskab om den demokratiske Forfatning selv og den udvidede aandige Forbindelse imellem Danmark og hele Udlandet, hvorved Hamborg er kommet til at spille en underordnet Rolle. Dengang var Tiden ilet os forbi, nu ere Localiteterne traadte i Baggrunden; — men fandt man ikke dog, da Stykket første Gang blev spillet, at Charactererne vare grebne ud af Livet, og kunne vi ikke nu, over 100 Aar efter, fristes til at finde, at de, som de staae og gaae, høre hjemme blandt vore Omgivelser? Gjorde Folkets datidige fuldkomne Mangel af Sympathie for et demokratisk Liv, som der ikke i Danmark fandtes Skygge af, eller gjør nu dets Mangel paa nøie Kjendskab til de hamborgske Localiteter, som dog spille en vigtig Rolle i Handlingen, noget Skaar i dets Interesse for Characteermaleriet? — Nei! — Hvori ligger dette? Deri, at Holberg, fremfor Alt, har malet sine Characterers indre Natur. Lad Scenen være hvor den vil, lad Hamborg aldrig have havt en demokratisk Forfatning, lad Stedet være aldeles fingeret, kort sagt, lad Alt, hvad der tilhører Tid og Sted, forsvinde om Herman og de Pratere, hans dybsindige Mine har gjort ham til Præsident for; hvor kun Civilisationen har faaet saa meget Fodfæste, at man har begyndt at tænke over almene Interesser, hvor Forfængelighed finder et Øiemeed, der ville Herman von Bremen, Geske, Geert og Frants, hvad deres egentlige Characteer angaaer, erkjendes at være grebne ud af Naturen og more, ligesaa vist, som vi endnu more os over den inderlige Deeltagelse og dybe Græmmelse, hvormed den sletteste Kandestøber i Byen hører, at Prinds Eugenius har begaaet den utilgivelige Feil at gaae forbi Fæstningerne, endskjøndt denne Feldtherres Berømmelse for længe siden er fordunklet hos Mængden ved Napoleon; der ville disse Characterer, ligesom da de først kom paa Scenen, blive ansete for Copier efter Originaler, som hver Dag ere Tilskuerne for Øie. Vi behøve jo blot at søge Adgang til en af vore moderne politiske Forsamlinger af Almuesfolk for at møde alle vore gamle Bekjendtere fra Collegium politicum lyslevende, og holdes Forsamlingen paa et Sted, hvor Drikkevarer ere at faae, kunne vi endogsaa meget godt opnaae at see en eller anden Herman von Bremen forlange et Glas Brændeviin, for at dæmpe sin Ærgrelse over en politisk „Hovedforseelse,“ der ikke har saameget at betyde som Prinds Eugenius's — kunde have havt. — Og nu Jean de France, der synes at maatte være en blot Døgnskabning, som ufeilbarligen vilde forgaae med de Moder og conventionelle Manerer, der have kaldt ham tillive. Er han forgaaet eller endogsaa blot bleven forældet? Nei, ikke hvad hans Natur angaaer. Han viser sig blot i en Dragt, der er gaaet af Moden, hans Daarlighed er ligesaa moderne, som den Dag, da Holberg først stillede den til Skue. Dengang yttrede han den ved at knappe sin Kjole paa Ryggen, nu yttrer han den ved at putte sig ind i en Macintosh, der nærmer sig Moden i samme Forhold som den mere ligner en Sæk end et Klædningsstykke; dengang gik han med en stor Pung i Nakken, nu bærer han Haaret friseret à la Vandhund, for at see ud som et uskyldigt Barn, og gaaer med langt

Skjæg en collier for at ligne en Erke-Kjeltring, og hvo veed om han ikke endogsaa ad Aare igjen viser sig med en Hat, der er ligesaa bred, som den „Hans Wurst havde paa hos den stærke Mand"? Han vilde endnu, „om de i Paris hittede paa at gaae uden Burer paa Gaden," sige: „Jeg gjorde det ma foi strax; alle Folk vilde vel lee mig ud i Begyndelsen, men inden Aar var tilende, blev det dog en Mode overalt," og han tog ikke feil. I sin Natur er Jean de France endnu bestandig den Samme, fordi Holberg ikke fornemmelig, som Kotzebue senere, i Hjerneorganerne og flere Stykker, drog til Feldts mod enkelte Modedaarligheder, men mod den Daarlighed: at ville være paa Moden. Ved de jevne Forældre, den kraftige, bramfrie Borger Jeronimus og den plumpe Arv er han omgiven med en Verden, som til alle Tider vil være gammeldags, og derfor vedbliver han bestandig at være moderne, og vil ogsaa endnu, spillet med Smag og Lethed, uden grel Overdrivelse, gjøre Lykke naar han lader sig see.

Jeg troer, at det af det Anførte vil være klart, at Molière fornemmelig var en Svøbe for sin Tids særegne Daarskaber, men Holberg derimod fornemmelig en Svøbe for alle Tiders almene Daarskaber, og allerede derved maa den Sidste være mere national end den Første; thi det kan vel ikke nægtes, at den Lystspildigter, som griber sine Characterer ud af den almene menneskelige Natur og gjør sine Personer komiske alene ved de af det sociale Liv fremspringende almene Daarligheder, tillige mere tager sine Billeder ud af sin Nation og fremstiller dem nationale, end den, som enten tilveiebringer sine Characterer ved at sætte Personernes Stilling og Alder i Conflict med deres Følelser for det andet Kjøn, eller vælger særegne Characterer, som, om de endogsaa kun findes i hans Nation, efter deres Natur alene tilhøre den Tid, hvorunder de komme frem, saa at de blot som historiske Characterer, eller ved den indre Sandhed Digteren har lagt i, eller det Lune, han har udbredt over deres Skildring, kunne bevare sig Fremtidens Interesse?

Men Holberg er ikke alene national ved det, som netop gjør ham kosmopolitisk: ved Valget af sine Characterer; han er det endnu mere ved de Sæder, hvori han har udpræget sine komiske Figurer. Disse Sæder ere saa grunddanske, at de atter trænge hans kosmopolitiske Characteerskildringer saaledes tilbage, at han kun kan fattes i sin hele Klarhed og Fylde af den Nation, han skrev for. Det er ikke Localiteterne som bevirke dette; men det hele huuslige Liv, Sproget og Tænkemaaden, hvori hans Personer udvikle den almene Characteer. Det Omvendte er Tilfældet med Molière. Denne har udvidet sine Fremstillingers Gebeet langt mere end Holberg; han har fra Hoffets Sale og de Stores Lonkamre, som fra Bondens Hytte, lokket sine Personer i al deres Latterlighed ind paa Scenen og givet dem til Priis for Folkets Latter; ja, han har endogsaa fremmanet eventyrlige Skikkelser og nedkaldt Guderne fra Olympen, for, med et beundringsværdigt Lune og den fineste Gratie, at stille dem til Spot; derimod har Holberg i Almindelighed kun hentet sine Personer ud af Middelstanden og Almuen; thi naar han lader Guder komme paa Scenen, er de, uden al poetisk Ynde, forvandlede til Carricaturer, og hans Helte i Melampe ere uden nogen poetisk Betydenhed, endskjøndt de øiensynligen skulle være alvorlig meente og blot for Tilskuerne blive latterlige formedelst den, ved Stridens Gjenstand, parodiske Handling. Men Sæderne ere ikke saa indgribende i Molières Skildringer som i Holbergs; den Første fremstillede Momenter af sin Tid i en almeen og til alle Tider interessant Form; den Sidste gav det Almene sin Tids og Nations Livsformer. Med al Ærbødighed for det Genie, hvormed Molière opfandt komiske Situationer og gav sine Personer

en saadan indre Sandhed, at selv de, som udelukkende tilhørte hans Tid, have overlevet den og ville leve under alle sociale Omverlinger, tor man dog paastaae, at ingen af Molières meest for ham enthusiastiske Landsmænd vil vove at sige, at han var det for Paris, som Oehlenschläger, ligesaa skjønt som træffende, i følgende Ord har sagt at Holberg var for Kjøbenhavn: „Han har blandt Andet vidst at fremstille den danske Hovedstads borgerlige Liv i sin Tid saa tro, at om Byen sank i Jorden, og man kun om nogle Aarhundreder udgrov Holbergs Komedier, saa vilde man saa godt kjende Digterens Tidsalder deraf, som vi kjende den romerske Tid af Pompeji og Herkulanum." Holberg fører os ind i Borgerens og Bondens Huusliv og Familiekreds; snart er Huusfaderen velhavende, snart er han fattig, snart forstandig, snart daarlig — altid kommer han og hans Omgivelser os imøde med en Naturlighed, som gjør, at vi strax ere hjemme iblandt dem; Holberg aabner os Familielivets Løndom og afslører Almuens hele Leveviis, men saa lunefuldt, at det Trivielle og Dagligdagse, som vi ikke forhen have bemærket, uden naar det blev os modbydeligt eller kjedsommeligt, bliver os nyt og interessant. Dette behøver vel ikke at bevises, da Enhver, som, uden Fordom og med et for det Naturlige aabent Gemyt, læser de af hans Lystspil, hvori han holder sig til sin Tids Sæder, i hver Scene vil finde de meest talende Beviser derpaa; men jeg kan ikke negte mig selv den Fornøielse at udpege et Par af disse herlige naturtroe Genrebilleder, der ofte ere elskelige ved den hyggelige, venlige Tone, som hviler over dem, og aldrig modbydelige, selv naar de fremstille Laster og vanzirende Feil. Hvor herligt har ikke Holberg skildret en velhavende Bondefamilie, dens huuslige Liv og Sæder i sin Erasmus Montanus? Der er den ærlige, flinke Bondemand, som forstaaer sin Dont, men „ikke vil lægge det paa Hjertet" om hans Nabo forstod den bedre; som holder sin ene Søn til Bogen, og glæder sig, „saa Taarerne tidt staaer ham i Øinene, over at han er bleven saa boglærd", medens han lader den anden gaae sig tilhaande ved Gaardens Drift; den djærve Mand, som ikke, naar han betaler Skatter og Landgilde, frygter for Ridefogden, der da var Bondens Plageaand, for hvem han gjerne skjulte, hvad han havde mere end til Livets Ophold; den betænksomme Mand, der vel kunde forsørge sin lærde Søn, om han giftede sig inden han fik Brød, men dog synes, at det var bedre, om han først fik det; — der er hans jevne Ægtemage, den smukt eenfoldige, inderlig godmodige Bondekone, som strax gjæstfrie kommer med sin Klukflaske for at vederqvæge Peer Degn med et Glas Brændeviin; som falder i den dybeste Forundring over Peers stupende Lærdom; er saa stolt af sin Søn, naar hun troer, han slaaer sine Modstandere, saa sønderknust, naar hun troer, han maa rømme Marken; som med den varmeste Deeltagelse hører paa sin Søns Iver imod „den Slyngel", der, „da Præses destingverede inter rem & modum rei, spurgte: qvid hoc est?" og som i sit Hjertes Enfoldighed ønsker en Ulykke over ham, fordi „han confunderede offentlig materiam cum forma;" — der er den kostelige Peer Degn, som ikke, saasnart han er kommen hjem til Byen, forsømmer at titte ind til de gode Bekjendtere, hos hvem han kan vente en Hjertestyrkning; som har „sunget i Kap med 10 Degne og taget Troen fra dem alle 10;" som synger ut re mi fa sol hos Amtmanden for to Mark og hos Jeppe, „fordi han er hans gode Ven", for et Glas Brændeviin, og som endelig, just fordi han er saa ganske uvidende, hovmoder sig saa inderlig af sin Lærdom, men uagtet alle sine Meriter og den latterlige Dumdristighed, hvormed han lukker Munden paa den ellers i Disputeerkunsten uovervindelige Montanus, bliver saa overrasket af Beviset for, at han er en Hane, at han giver sig til at græde og maa tage sin Tilflugt til

at tilbyde Attester fra hele Byen for at han ikke er en Hane. Og nu den i en lille Rolle mesterligt udførte Skildring af den ægte danske, af sin Anseelse blandt Bønderne hovne, men eenfoldige Ridefoged. Som en af Byens Honoratiores, der kjender sin Menings Vægt, optræder han med megen Gravitet og indlader sig strax i lærde Debatter, hvori han paa den naturligste, men tillige meest snurrige Maade af Verden lægger sin hele Eenfoldighed, Indbildskhed og Lyst til at bruge Svøben for Dagen, medens han tillige viser et sandt venskabeligt Sindelag for de Gamle; han er aldeles utilgængelig for alt, hvad han kalder „underlige Meninger", men indseer paa Dieblikket, beundrende Naturens viselige Regimente, det Rimelige i, at Maanen beklippes til Stjerners Forfærdigelse; han beviser sine Paastande med Magtsprog, og vil „til Overflod" understøtte dem med tørre Hug, men trøster ogsaa med megen Godmodighed Nille, da hun græder over at hendes Søn maa give sig tabt i Latinen. Ved Siden af ham paraderer den ærlige, paa Landet bosatte Borger, Jeronimus, der, endskjøndt han ganske deler Fogdens Mening om den nymodens Troes og falske Lærdoms Fordærvelighed, dog er saa høist forskjellig fra ham ved sin Beviisførelse, og som tager sig sin tilkommende Svigersøns aandige Velfærd saa nær, at han faaer ondt over at han er „noget nær ved at blive Atheist." Endelig er der den oppvakte Bondeknøs Jacob, som er saa knøv af sin „latinske Broder", men dog, uagtet han ikke strider om Jorden er rund eller flak, rager i Klammerie med ham for hans Hovmod og, ved sin sunde Menneskeforstand, saaledes opirrer ham, der ikke ellers agter hvad Lægfolk sige, at han først kaster Bogen efter ham og siden maa tye til Forældrenes Myndighed, da „denne importunissimus og audacissimus juvenis" forstyrrer ham. Lægger man nu til disse i Charakteer og Sæder fortræffeligt udprægede Personer de to blot skizzerede Characterer: den oprigtige, for sin Datters Vel heftige Magdelone og den naive, aabenhjertige Lisbeth — hvilken kostelig Samling af ægte danske Almuesmennesker! hvor ypperligt er ikke enhver af disse interessante Figurer bragt i de Situationer, hvori den bedst udfolder det Moersomme og Eiendommelige i dens Charakteer? ved hvilken hjemlig, idyllisk Tone forenes de ikke alle, indtil den lærde Renomists Ankomst, til en lille elskelig Omgangskreds? ved hvor mange Smaatræk — f. Ex. Peer Degns og Fogdens Iver for at forlige Rasmus med Svigerfaderen; den venlige Maade, hvorpaa Enhver bydes velkommen i Jeppes Huus, og Jacobs muntre Gemyt — har Holberg ikke udhævet det kjærlige Samhold i denne Familie og dens Vennelag? — Ved Siden af dette holbergske Billede, som jeg, henreven af dets Ynde, har dvælet længere ved end jeg havde isinde, vil jeg stille et andet, som er dets fuldkomne Modstykke, men ikke mindre naturligt og fuldendt: Huuslivet hos den danske Fæstebonde Jeppe, som sidder med Kone og fire Børn, men af Dovenskab forsømmer sin hele Velfærd og „er færdig at sælge Boskab, Kone og Børn, ja sig selv for Brændeviin." Hans Kone er bleven til det, som Bondekonen, der skal styre ikke allene Huusvæsenet, men Gaardens Drift, for at Familien kan hænge ved den, saa let bliver til: en Rappenskralde, en Havgasse. Hun støier og rumsterer, kjører Manden ud af Fjerene med Krabasken, befaler ham at løbe fire Mile i fire Timer for at hente to Pund Sæbe, behandler ham snart som en ligegyldig Ting, snart som et byrdefuldt Huuskors, har hver Skilling under Hænder, gjør Degnen til Huusven og er, fordi hun er sig bevidst at være den, som sammenholder det Hele, endog kjæphøiet mod Præsten, naar han forestiller hende, at Jeppe dog, som Mand, bør være Herre i Huset. Dette huuslige Forhold er i og for sig stygt, men ved det geniale Lune, hvormed Holberg har skildret Jeppes Charakteer og Sæder, træder det

Stygge aldeles i Baggrunden for det Moersomme. Jeppe gaaer vel og mukker for sig selv over sine Gjenvordigheder, men i Grunden alene for at finde en velkommen Undskyldning for, „at han bruger de Midler, som Naturen giver til at bortdrive Sorgen med.“ Vel er Krabadsken ham en Rædsel, men ogsaa den eneste, thi „Munden maa hun bruge saa meget hun gider“, og the worst of the worst: Degnens Besøg, omtaler han med saa megen Bonhommie, at vi nok see, det ligger ham ikke stort paa Hjertet. Han er uforbedrelig; selv Tanken om Krabasken er ikke, naar han seer Kroen, istand til at afholde ham fra Angreb paa betroede Penge; og hvad er desuden Konens Despotie imod hans? hun er nødt til at holde ham under Pisken; dersom hun ikke brugte Krabasken, maatte han gaae fra Fæstet, og faldt i den Elendighed, som hans Dovenskab og Drikfældighed uden hendes Fermhed maatte berede ham; men neppe troer han, at han er Herre, før han truer Enhver med Galgen. Hvor mesterligt har Holberg ikke saaledes vidst at retfærdiggjøre Nilles Strenghed for Tilskuerne, medens Stykkets Personer i hende see „den onde Kone?“ ved Jeppes Bonhommie og ved at fjerne Alt, hvad der kunde tyde paa, at Familien er i yderste Nød og Trang, som man endogsaa af Nilles Charakteer og Udtryk maa antage, at den ikke har at frygte, har han givet den hele Skildring en særdeles munter og livlig Tone. Og hvor ypperligt ere ikke Sæderne skildrede? Jeppes, i Grunden almene, Charakteer er ved hans Sæder bleven saa aldeles sjellandsk, at den ikke, uden en total Omdannelse af Tanker og Diction, kan føres over iblandt noget andet Lands, ja ikke engang iblandt nogen anden dansk Provindses Bønder. Han er sjellandsk og det grundsjellandsk i sit Søleri, sin Malice, Svinepolidskhed og Bonhommie i Scenerne med Jacob og paa Herregaarden, i sine huuslige Forhold og sin Dovenskab — et Pragtexemplar af den slette sjellandske Bonde, som hans Ægtefælle af den biderhvadse sjellandske Bondekone. — Og som Holberg i disse to Billeder har givet os en herlig Skildring, fri og livfuld, af den sjellandske Landalmues Sæder, saaledes har han i Maskeraden, Det lykkelige Skibbrud, Den Stundesløse og Den honette Ambition, skjænket os en ikke mindre levende Skildring af den fornemme kjøbenhavnske Borgerstands Huusliv og Sæder, og i Den politiske Kandestøber, Jean de France og Barselstuen ligesaa naturtroe fremstillet os den simple Borgerstands Levevüs.

Molière skabte en Komedie for sine Landsmænd, det vil sige: en Komedie, som den, efter deres Charakteer og Sæder, især maatte behage dem: skjønt formet; fuld af drastiske Situationer og Intrigue; mere piquante og enkelte Individer fremstillende end almene, individuelt prægede, men altid med megen Fiinhed udmalede, Charakterer; sprudlende Vittighed og et yppigt, men stedse gratiøst Lune. Holberg skabte ikke alene en Komedie for sine Landsmænd, men tillige ud af dem. Molière luttrede sine Landsmænds Smag for Komedien; Holberg forbedrede tillige deres Sæder ved den. Molière fremviste for Folket et Prisma, hvori Momenter af det Samtidige verlede skjønt og glimrende med Momenter af det Bestandige; Holberg holdt et Huulspeil for Folket. Saaledes var Holberg sikkert, som Oehlenschläger siger:

— meer for Danmark end for Frankrig Molière.

Men har hans Komedies Fremstilling paa Scenen, som det, hvorved man især skulde yde ham Erkjendelse af hans store Fortjenester af Nationen, viist, at man har vurderet ham saaledes og sagt med Digteren:

Os evig dyrebart Dit Minde være!?

Det er det franske Theater en Lov, at det skal holde Molières Stykker i stadig Gang, og det sætter sin Stolthed i at vise Høiagtelse for ham ved at give dem med Opbydelse af dets bedste Kræfter i Henseende til Besætning, Ind-

studering, Dragter og Decorationer — har det danske Theater viist og viser den samme Høiagtelse for dets ikke alene største, men eneste nationale Lystspildigter, som desuden var dets Stifter og har været dets Værn mod det smagløse Komedievæsen, der ganske har qvalt Spiren til en komisk dramatisk Literatur i Tydskland? Dette vil jeg besvare ved det følgende Afsnit.

Th. Overskou.

Flugten.

(En Episode af Madame Malibrans Barndomshistorie.)

Blandt alle Misbrug er den af den raae Styrke den meest oprørende, thi den er paa eengang feig og plump. Alene Skinsygens Forblindelse kan undskylde den, thi der er Afsindighed med i Spillet. Da jeg første Gang i min Barndom var Vidne til en legemlig Straf, troede jeg næsten, at jeg skulde døe. Mine Sandser oprørtes, min Forstand opklaredes pludseligt som ved et Lyn, Retfærdighedens Billed viste sig for min Sjel i sin hele Majestæt, og jeg begreb den ved den Afsky, som hiint lave Attentat foraarsagede mig.

Jeg havde tilbragt nogle Dage hos min Faders Moder; hun boede i et Huus midt i sine Eiendomme med sin yngste Datter, Huuscapellanen og sin Skriftefader, hvem hun ikke kunde undvære i to Dage, thi hun skriftede eller i det mindste opbyggede sin Sjel hver Dag. Jeg var da neppe kommen ind i Huset, førend jeg blev slagen af dets sørgelige og strenge Udseende. Min Bedstemoder, som endnu var ung, men andægtig og haard, bandt sig meget til Regler i alle Ting. Hos hende havde enhver Time sin Forretning, og Alt foregik med den nøiagtigste Regelmæssighed den ene Dag som den anden. Hendes Døttre ligesaa vel som hendes Slavinder vare optugtede under hendes Myndighed, og fulgte den dem foreskrevne Vei; de syntes af lutter Lydigheds-Vane at have tabt Evnen til at ville Noget. En saadan Regjering var noget splinternyt for mig, som altid var vant til at følge mine Ønskers Drift. Jeg blev forbauset og i Førstningen endog en Smule bange for denne store Strenghed; men da jeg snart betænkte, at Husets Reglement ikke angik mig, besluttede jeg aldeles ikke at tage noget Hensyn hertil. Jeg kjendte ikke til Tvang og elskede den frie Luft over alle Ting; jeg begyndte derfor snart at overlade mig igjen til mine sædvanlige Streiferier.

Jeg løb omkring paa Marken som en Mynde, slog de Frugter ned af Træerne, som som jeg kunde naae, eller søgte at faae fat i de Fuglereder, som hang i de blomstrende Lianer over mit Hoved. Undertiden løb jeg længere bort, søgte at bestige de unge Føl, der sprang omkring paa Savanerne*), og mod Aften, naar Solen dalede paa Horizonten, og udbredte sit Purpurskjær over Himlen, naar den unge Qvie paa den vilde Salvies balsamiske Duun bøiede Knæerne blidt og beredede sig til Hvile; naar umaadelige Flokke af Heste, som endnu vare udmattede af Dagens Hede, men hvis Manker allerede bevægedes af Aftenvinden, vrinskende drak ved Flodens Bredder — da først vendte jeg tilbage med rosenrøde Kinder, med et fornøiet, bankende Hjerte og med Kjolen halvt opkiltet og undertiden reven itu under Vægten af de Blomster og Frugter, som jeg havde samlet paa min Vei.

Den første Dag lod man mig have frit Spil; den anden Dag advarede man mig, og den tredie mødte jeg min Bedstemoder, som med rynkede Bryn og strengt Blik ventede mig i Døren, ledsaget af Capellanen og Skrif-

---

*) De store Sletter i Nordamerica.

tefaderen. Dennegang fik jeg en formelig Irettesættelse, og Capucineren lod nogle Ord falde, hvoraf jeg indsaae, at man muligen kunde faae isinde at indespærre mig. En saadan Trudsel af en Fremmed oprørte mig. Følgelig vedblev jeg at løbe om i Markerne, hvorpaa man gjorte Ende ved at lukke mig inde i Siestatiden. I dette Mellemrum hvilede Alt i Huset. Solen paa sin største Høide udsendte Ildgnister, og Jorden revnede, som om den blev undergravet af en Vulcan. Den af Varme og Lys ophedede Luft frembragte en uvilkaarlig Mathed, hvis Indflydelse endog strakte sig til Dyrene. Alt var roligt og stille og uden de alene vaagne Insecters Summen, havde man kunnet troe, at Naturen var dysset i Søvn ved en Magiers Troldomsstav. Man saae Fuglene skjulte ved Bækkenes Bredder under Guirlander af Passionsblomster; og længere borte Slangen, som, blødt udstrakt paa Banantræets brede og lysende Løv, syntes at indaande dets Friskhed med Vellyst, medens den begjærlige Abe, i en sammenkrympet Stilling midt inde i Maismarkerne, med Øiet allerede udkaarede sig de Ax, som den vilde stjæle om Natten.

Værelset, som man havde bestemt mig til Fængsel, var i Stueetagen. Det eneste Vindue, som oplyste det, var lukket med Træstænger, kun to eller tre Fod fra Gulvet. Et uhyre stort Fuglebuur, to Hængeføier og nogle Bambusstole udgjorde hele Ameublementet. Saasnart jeg fandt mig indelukket deri, gav jeg mig til at græde bitterligt; men den Larm, som Fuglene gjorde, fængslede min Opmærksomhed. Jeg slog Øinene i Veiret, og min Smerte, der adspredtes ved Synet af deres Bevægelser og smukke Farver, formildedes, og mine Taarer ophørte at flyde. Jeg lagde nu først Mærke til, at min Tante Conchita var tilstede; man havde ladet hende blive hos mig, sandsynligviis for at gjøre mig Fængslet mere taaleligt. Jeg græd paany ved at see hende, og beklagede mig over det grusomme Tyranni, som man tillod sig imod mig. Lidt efter lidt begyndte jeg at trøste mig, og jeg gik hen til Vinduet og saae sorgmodig ud over Savanen, der udfoldede sig for mine Øine, idet jeg lænede mit Hoved til Tremmerne. Et Øieblik efter troede jeg at bemærke, at de gave efter for mit Tryk. Skjælvende af Glæde gjorde jeg et nyt Forsøg; jeg lagde nu Mærke til, at Tremmerne vare ormstukne, og at det ikke vilde være mig umuligt, at faae dem til at vige. Jeg kaldte min Tante til Hjelp, men den forskrækkede Conchita vovede ikke at staae mig bi. Med begge Arme omslyngede jeg den Tremme, som syntes mig mindst stærk, idet jeg sagde til Conchita: „Kom, kom! Rør ikke ved Tremmen, men tag mig blot om Livet og træk til Dig; saa er det mig alene, som er den Skyldige." Jeg veed ikke, om denne instinctmæssige Spidsfindighed overtalte hende, men hun samtykkede i at gjøre, hvad jeg foreslog hende, og ved den første Anstrængelse gav Tremmen efter. Stakkels Pige! denne Handling har kostet os Begge mange Taarer, og jeg er den Skyldige! Da Veien nu engang var aabnet, tænkte jeg alene paa at drage Fordeel deraf, men jeg veed ikke, om det var af en uoverlagt Kjærlighed til Frihed eller af en hemmelig Trang til at have Medskyldige, at jeg fik den Tanke, ved at kaste et Blik paa dem, der deelte mit Fængsel, ogsaa at lade dem dele min Lykke. Forend jeg sprang ud, aabnede jeg Buret, og lod Zinzonterne og Colibrierne flyve ud og hørte Maricaerne og Guacamayerne med deres gjennemtrængende Røst at istemme deres Frihedsskrig, idet de sloge med Vingerne og smuttede ud igjennem alle de Mellemrum, der adskillede de ormstukne Tremmer fra Vinduet. Ved Synet af deres Glæde og midt under denne Støien smilede jeg igjennem Taarer, og klappede i Hænderne! Jeg var saa lykkelig som Englene i Himlen. Conchita, der var bedøvet af Larmen, og lod sig rive med af min Glæde, fulgte mit Exempel og med et Spring befandt

vi os midt ude paa Marken, omgivne af en Sværm mangefarvede Fugle, der endnu ikke ret vovede sig paa Flugten, men tumlede sig omkring os, fløi frem og tilbage forbi vore Hoveder og berørte vort Haar og vore Kinder, som om de vilde takke os, fordi vi havde skjænket dem Friheden. Efter dette første Udbrud af almindelig Glæde forsvandt vore Kamerater, og vi bleve alene, jeg forbauset over hvad jeg havde gjort, Conchita forfærdet over Følgerne af hendes Forseelse; min eneste Frygt var for hende.

Efter nogle Minuters Forløb lød Allarmklokken og en almindelig Klapjagt blev anordnet. En Flok af Husets Slavinder med Skriftefaderen og Capellanen i Spidsen begave sig paa Veien for at opsøge de to Skyldige. Det faldt ikke vanskeligt at finde os; idet jeg saae Toget nærme sig, kastede jeg et Blik paa Conchita. Hendes Miner vare fortrukne, Ansigtet blegt, og de skjælvende, halvaabnede Læber aabnede med Møie det ulige, stønnende Aandedrag en Udvei. Hendes Rædsel smittede mig, og da vi begyndte vor Vandring under Ledsagelse af de to Præster, skjælvede jeg ligesaa meget som hun. Frygtsomme og ydmygede lode vi os føre.

Saasnart vi naaede Husets Dør, sagde Pater Cosmus (Skriftefaderen) med en høitidelig Røst til Conchita: „Deres Moder venter Dem.“ Hun blegnede ... hendes Miner fortrak sig; hun vendte sig hurtigt om og kastede et forvildet Blik rundt omkring, som for at søge en Udvei til Flugt, men paa et Vink af Skriftefaderen greb en af de Negerinder, der havde ledsaget os, hende med Magt og forsvandt med hende.

Conchita var den deiligste Pige af Verden og dengang kun elleve Aar gammel. Skjøndt lille for sin Alder var hun dog fyldig, yndig i sine Bevægelser og hvid som en Lilie. Hendes klare Øine havde et vist fugtigt og tungsindigt Blik, en Forløber for ømme Lidenskaber, og allerede af en uimodstaaelig tiltrækkende Kraft, naar det opflammedes af den indre Stemme. Da jeg saae hende bortslæbes paa denne Maade, vilde jeg naturligviis uden videre følge hende, thi jeg følte, at en god Deel af den Tugtelse, der var bestemt for hende, med Rette tilkom mig. Imidlertid var det mig meget modbydeligt at skulle see min opbragte Bedstemoder og især at taale hendes Bebreidelser. Hvad var det da for en hemmelig Røst, som sagde mig, at Conchita ikke burde alene lide Straf for en Forseelse, hvori jeg maaskee alene var skyldig? I ethvert Tilfælde syntes det mig, at hun vilde lide mindre, hvis jeg deelte den, og jeg følte en Trang til at underkaste mig den Skjæbne, som ventede hende. Jeg prøvede da paa at følge med hende, men man hindrede mig deri, og jeg ventede sørgmodig med Taarer i Øinene, da pludseligt sønderrivende Skrig løde i mit Øre. Dørene ere aldrig lukkede i vore Huse; man kan derfor see heelt igjennem dem fra den ene Ende til den anden, hvad der efter Sigende baade forskaffer frisk Luft og gode Sæder. Den Jamren, som naaede mit Øre, rystede alle Fibrer i mit Hjerte. Først blev jeg greben af en heftig Frygt, og vilde skjule mig, men snart blev jeg dreven af en uimodstaaelig Medlidenheds-Følelse, og nærmede mig sagte og skjælvende det Sted, hvorfra Skrigene kom. Vanærende Skuespil! Du vil aldrig udslettes af min Erindring!

Den englelige, unge, rene Skabning blev holdt iveiret ved Fødderne og Skuldrene af Negerinder. Hendes Legeme var blottet, hendes hvide Hud, de opblomstrende fine Yndigheder, de nydelige, bølgende Contourer, som Naturen paa en lykkelig Dag havde fundet sin Glæde i at skabe, alle disse Skjønheder, hvis Ynde og Fortryllelse bestaae i det Mysterium, der skjuler dem, vare udsatte for Slavindernes dumme og plumpe Øiekast, for Dagens Lys, for Luften og overantvordede til en streng og ubarmhjertig Moders haarde Tugtelse. Kjødet bævede under Slagene, Hjertets Banken frem-

bragte en Bevægelse i Legemet, der holdtes ligesom af Jernkramper, af Negerindernes stærke Arme, og det glødende, ophidsede Blod strømmede voldsomt mod Hudens Overflade, som for at søge en Udvei til at springe ud i Straaler og brændemærke Ophavsmanden til en saa vanærende Mishandling med Skjændsel. Ved dette Syn forvirredes mit Blik, mit Hjerte oprørte sig og enhver Følelse af Frygt forsvandt. En heftig indre Rystelse sagde mig, at mit moralske Liv nu begyndte, og jeg følte det stærkt og mægtigt i dette Harmens første Øieblik imod Misbrugen af den raae Styrke, i den hengivne og modige Sympathie for den mishandlede og ydmygede Svage. Som en opbragt Løveunge styrter jeg mig hen paa Ryggen af den Slavinde, der holdt Offerets Fødder, graver mine Negle ind i hendes Bryst og bider hende saa stærkt, at Smerten lader hende slippe sit Bytte; derefter iler jeg med Iver hen til Conchita, hvis udmattede Lemmer og døende Blik vilde have rørt en Tiger til Medlidenhed. Jeg slynger mine Arme om hendes Liv og trykker mig tæt op til hende, og idet jeg bedækker hende med mit Legeme, overvælder jeg hende med Kjærtegn, og gjentager i et Slags Raseri: „Slaa til, slaa nu!"…. Et Øieblik efter laae jeg i Afmagt.

Udstillingen
paa Charlottenborg.

II.

Af det Slags Kunstværker, som henhøre til hvad man kalder Genremaleriet, frembyder Udstillingen flere interessante Nummere saavel af indfødte som af udenlandske Kunstnere. Vi ville først henvende vor Opmærksomhed paa vore Landsmænds Productioner, og begynde med Küchlers tvende Arbeider. Det største af disse „Italienske Jægere i et Værtshuus" tiltrækker mere ved den deri herskende Ro og vakkre Udførelse end ved den ubetydelige Handling, der egentlig kun dreier sig om en Kat, som gebærder sig ynkeligt, fordi en ung Pige holder den hen imod en paa en Tønde thronende Ugle, der sidder meget philosophisk uden at tage mindste Notice af sit firbenede Søskendebarn. En ung Jæger, som sidder ved et Bord, støder til den phlegmatiske Fugl, men Virkningen af dette Stød er det overladt B.-skueren at gjætte. Lige i Midten af Billedet staaer en gammel, sanddru skildret italiensk Bondekone og hælder Viin af en stor Krukke i en Flaske til den omtalte Jæger, der tilligemed Pigen, Katten og Uglen danner den ene Side af Billedet. Bondekonen udgjør, som sagt Midtpunktet, og paa hendes høire Side see vi en gammel Jæger varme sig ved Caminen og i Værelsets Baggrund endnu tre andre Skytter i fortrolig Samtale ved et Bord. Indholdet er følgelig en uskyldig Bagatel, og vilde naturligviis i og for sig ingen Interesse kunne frembyde, hvis det ei var smukt udført. Vel have vi seet andre Arbeider af Hr. Küchler, som baade med Hensyn til Composition og Colorit overgaae dette, men imidlertid vil man dog vist indrømme, at den gamle Kone især er ypperligt udført, og at den unge Pige, som knæler ved den skrigende Kat, er naturlig og vakker, endskjøndt man vel kunde ønske, at hendes Draperie ikke var hvidt fra øverst til nederst, thi det bevirker en vis Monotonie, som Kunstneren letteligt kunde have undgaaet. Den unge Jæger ved Bordet er ret kraftigt malet, hvorimod den ved Caminen siddende Gamle forekommer os lidt mat i Coloriten. Det andet Billed af denne Kunstner „en lille Dreng, der drikker af en Krukke, som en lille Pige bærer paa Hovedet," er en allerkjæreste Idyl. Drengen er krøben op paa en Steen for at kunne naae Mundingen af Vandkrukken, og den nydelige

fortøiede Pige knæler, for at han destobedre kan naae sit Øiemed. Vi gjenfinde i dette Arbeide det samme Blik for Naturen, samme poetiske Opfatning og dybe Følelse, der henrev os ved Beskuelsen af „Pigerne ved Brønden," som Hr. Küchlers Pensel for et Par Aar siden skjænkede os.

Det Liv og Lune, som i Almindelighed charakteriserer Hr. Marstrands Compositioner, have vi ogsaa Leilighed til at beundre dette Aar i et fortreffeligt Billede „romerske Borgere, som forlyste sig i et Osterie." Hovedpersonerne i Maleriet ere to dandsende Personer, der træde den lystige Saltarello. Den fiirskaarne undersætsige Karl, af hvis ægte italienske Øine der fremlyser Kraft og Munterhed, er som greben af Naturen, ligesaa vel som hans Dame, en livsfrisk Romerinde af gedigen Bygning. Disse to Figurer, som næsten synes at leve, accompagneres af en ung Mand med en Guitarre og en smuk blaaøiet, blond Pige, der slaaer paa Tamburin med en mærkværdig Følelse. Maaskee hun tænker paa en fraværende Elsker! Det drømmende, følelsesfulde Blik gjelder vist ikke ganske Instrumentet og endnu mindre den tykke Dandser! Til høire Side i Billedet ere adskillige Fruentimmer grupperede paa en ligesaa naturlig som malerisk Maade; blandt disse fremhæve vi fornemmelig en smuk, ung Moder, som med den ene Haand holder sit Barn ved Brystet, og med den anden rækker et Glas ud, som fyldes af en venlig gammel Kone. En charakteristisk Figur, som falder i det Carricaturagtige, uden derfor at fjerne sig fra Naturen, er den tykke Signor oste (Hr. Bært), som vralter ned ad Trappen med en Mængde Flasker i Haanden. Til Venstre have endeel danske Kunstnere og Reisende leiret sig ved et Bord, og danne som en Episode i det egentlige Drama. Man kunde tænke sig dem borte, og Maleriet vilde intet lide derved; imidlertid gjøre disse Portraitfigurer heller ingen Skade, thi Kunstneren har paa en sindrig Maade vidst at bringe dem i Forbindelse med det øvrige Selskab, da han lader en af dem byde en ung indtrædende Pige et Glas Viin, som hun dog med halv spottende, halv undseelig Mine afslaaer, medens den bag efter kommende Moder truer med Fingeren ad den dristige Fremmede, der saaledes tør hilse paa en Romerinde. Igjennem Husets aabne Port seer man en med lystige Romerinder opfyldt Vogn rulle forbi. Deres med Fjær smykkede Mandshatte og den muntert bearbeidede Tamburin synes at hentyde paa October Maaned, da Romerne skareviis ile til Sletten ved Foden af Potteskaarbjerget (Monte Testaccio), hvor de more sig ved Dands og Taffelets Glæder. Dette Stykke, som udmærker sig ved en kraftig Colorit og en behagelig Tone, kan vel ogsaa have sine smaa Mangler som ethvert andet Menneskeværk, men hvor der findes saa meget Gedigent, vilde det være at forbittre sig selv og Andre en herlig Nydelse, hvis man smaaligt vilde søge efter Pletter, hvorfor Solen selv ikke er fri. Dette ville vi ikke indlade os i, men overlade denne Forretning til de Kritikere, der kun betragte et Kunstværk for at ærgre sig over dets Mangler. Et mindre Billede, der i den trykte Fortegnelse betitles „romersk Gadescene," er vel mindre kraftigt med Hensyn til Coloriten end det foregaaende, men saa godt componeret, at det næsten seer ud som en Ironie over Romerfolket. For den, som i længere Tid har opholdt sig i Rom, og har iagttaget Munkeherredømmets afskyelige Uvæsen og sørgelige Indflydelse paa Folket, er dette lille Billede en slaaende Erindring. Lader os takke Gud, at vi ere fødte i et protestantisk Land og ikke under den tredobbelte Krones Bispescepter! Vi betragte dette Billed lidt nøiere. Paa et Æsel throner en tyk, klodset Præst, af hvis fede, glindsende Ansigt Dumhed, Dovenskab og Skinhellighed fremlyse i behagelig Forening. Han rækker sin laskede Haand ud til en ung Bondekone, der laver sig til at trykke et Kys paa den,

men dog synes at betænke sig noget derpaa, hvad enten det nu kommer af, at den hellige Haand er lidet indbydende eller maaskee en dunkel Følelse af Romerblodets Adel rører sig i hendes Bryst. Ak desværre! det Sidste er neppe Tilfældet; det kunde snart komme til at see galt ud med Pavemagten, hvis der kom Lys i de Gemytter. Hendes Mand, som gaaer ved Siden af hende, er ligesom hun nedsunken i Overtro og Uvidenhed, og hilser ærbødigt paa det tobenede Dyr i geistlig Dragt. Bag efter dem gaaer en lille, ypperlig, kluntet Dreng, og i nogen Afstand seer man en anden, meget corpulent Munk tilfods i en, rimeligviis særdeles opbyggelig Samtale med et Fruentimmer. Kort sagt, man kommer ved Beskuelsen af dette Maleri til at mindes Doctor Luther med fordobblet Ærefrygt, og glæde sig over, at Catholicismen er forjaget fra Norden.

„Italienske Bønder holde Bøn i den romerske Campagne" af Sonne er en stor, genial Composition, der udmærker sig ved smukke Grupperinger og et lykkeligt Ensemble. Omkring Præsten, der fra sit lille kjørende Capel lyser Velsignelse over de Troende, ere siddende, knælende og staaende Tilhørere grupperede paa en høist malerisk Maade. Især troe vi at burde fremhæve et Partie knælende unge Fruentimmer til Høire i Billedet og nogle Mænd til Venstre. Foran Vognen, hvorpaa Capellet eller Alteret staaer, seer man en kraftig ung Karl, der læner sig til Vognstangen og vender Ryggen til Beskueren; hans Stilling er ypperlig, fast og mandig, og vi see ham med Fornøielse, ihvorvel han ikke forekommer os ganske fremmed, men snarere tilsmiler os som en uvilkaarlig Reminiscents fra et andet Maleri. For at tale tydeligere, vi kom til at tænke paa en Figur i en af Horace Vernets Røverscener, med hvem han har nogen Lighed, uden at vi derfor i mindste Maade ville sigte Hr. Sonne for noget Laan af en Andens Ideer, thi for det første trænger vor Landsmands rige Indbildningskraft ikke til slige Hjelpemidler, og for det Andet er den omtalte Stilling noget saa Sædvanligt, at den let kunde falde to saa talentfulde Mænd i Tankerne, og blive udtrykt af dem næsten paa samme Maade. Det er jo ganske som naar to Digtere udtrykke en Idee, et Billede omtrent i samme Ord, fordi Sagens Natur fører det saaledes med sig. Idet vi altsaa erklære den omtalte Figur for Hr. Sonnes lovmæssige Eiendom, glæde vi os over, at den er udført med en dygtig Kunstners Frihed og Kjækhed. Men med alt det, at vi tilfulde erkjende vor Landsmands betydende Talent med Hensyn til Composition og sand kunstnerisk Anordning af det Hele, kunne vi paa den anden Side ikke frakjende ham en vis Haardhed i Colorit og Udførelse. Man betragte blot disse knælende Fruentimmer! Deres lidet varierede Physiognomier ere tildeels mere antydede end udmalede, og Draperierne hist og her næsten skjødesløst behandlede. Heller ikke gjøre de mange blaae Reflexer i det hvide Linned altid den bedste Virkning. Et Par Steder ere store Partier af Draperier angivne saa godt som uden Folder og Nuanceringer, f. Ex. det røde Skjørt paa den Kone, der knæler omtrent midt i Maleriet og vender Ryggen til Betragteren. Men med alle sine smaa Mangler er og bliver dette Maleri altid et høist fortjenstligt Arbeide, et hædrende Vidne om Kunstnerens alvorlige Stræben. Et mindre Billede, som forestiller en vandrende Bondepige i Omegnen af Rom, har mindre tiltalt os end den store Composition, hvorvel det ingenlunde kan nægtes, at dette syngende og spindende Fruentimmer, med en Griis foran sig, et Æsel bagved og et Barn i en Kurv paa Hovedet, jo er opfattet med Lune. Det, som ikke behager os ved dette Stykke, er Udførelsen, der lider af den sædvanlige Haardhed.

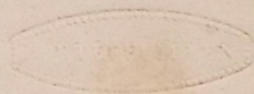

Melbye del *E. Lehmann lith*

F. LEMMING.

Em. Bærentzen & Co lith. Inst.

Smaavers
af
H. C. Andersen.

1.

(Til en ung Ægtemand fra hans Kone med hans Moders Portrait.)

Du elsked' Een før mig, jeg det nok veed —
Jeg skjænker Dig Din første Kjærlighed;

2.

(Til en ung Dame med et Exemplar af Billedbog uden Billeder.)

Sad her et lille Speil i Krogen,
Og De, min Frøken, saae deri,
Det bedste Billede i Bogen,
Det stod da her — her forrest i!

3.

(Til en ung Dame, som ypperligt spillede Holbergs Pernille.)

Et lille Vers jeg gjerne sige vilde,
Men De maa love mig: bliv ikke rød!
Hvis Holberg havde seet Dem som Pernille,
Han var bestemt som Pebersvend ei død.

Caroline,
Hertuginde af ***.

En Begivenhed fra det forrige Aarhundrede.

(Efter: Carolina duchessa di ***, cronaca dello scorso secolo di A. Piazza.)

Skarpretteren fra Strasburg.

E il manigoldo ne recise il capo.
Monti.

Klokken otte om Morgenen den fjerde October 17** traadte en Mand ind i det Huus, som tilhørte Hr. Dietrich, Magistrats-Præsident i Strasburg. Tjeneren, der meldte ham, var bleg og skjælvende, som om han blev forfulgt af et Syn. — Hvad fattes Jer, Frank? — Herre! .... Svar da i Guds Navn! — Skarpretteren er her. — Lad ham komme ind og gaae Jeres Vei!

Skarpretteren i Strasburg var en Mand af exemplariske Sæder, blid, følelsesfuld, en meget erfaren Chirurg og især ypperlig i den Kunst at helbrede Brud. De Tjenester af denne Natur, som han uden Godtgjørelse ydede alle de Ulykkelige, der tyede til ham, havde forskaffet ham et Slags Popularitet iblandt Mængden. Man beklagede ham altsaa uden at foragte ham; men hans Nærværelse foraarsagede ikke destomindre en uovervindelig Rædsel.

Han blev indført; hans Ansigt var alvorligt. Saasnart han saae sig alene med Øvrighedspersonen, nærmede han sig denne paa tre Skridts Afstand, og bøiede ifølge Formaliteten et Knæ til Jorden. Uden at anmode ham om at reise sig, spurgte Præsidenten Dietrich ham, hvad han ønskede.

„Jeg giver efter for min Samvittigheds Raab," svarede han, „og opfylder kun en Pligt. Hav den Godhed at høre paa min Forklaring og at nedskrive den efterhaanden, som jeg taler! Sagen er vigtig; der maa ingen Omstændighed forbigaaes, fordi min Retfærdiggjørelse ene og alene kan fremgaae ved en Sammenstilling af alle Facta."

Denne Indledning vakte, som man let kan forestille sig, Præsidentens Opmærksomhed i høi Grad, og han gjorde sig færdig til at nedskrive det Følgende.

„Den sex og tyvende September, omtrent Klokken eet om Natten, da jeg befandt mig i mit lille eensomme Huus, som Borgerskabet har givet mig i Forstaden Kehl paa Rhinens høire Bred, hørte jeg, at man bankede stærkt paa min Gadedør. Min gamle Tjenestepige, som havde hørt Larmen, var allerede staaet op for at gaae ned og lukke op, da hun veed, at der til enhver Tid komme mange Personer til mig, for at anmode mig om en af hine Tjenester, som jeg er saa glad over at kunne vise Menneskeheden. Jeg staaer selv op, og

bemærker, at min stakkels Huusbestyrerinde er i en heed Ordverling med to maskerede Mænd, der sætte hende deres Pistoler paa Struben. — Dræb mig kun, raabte hun, men spar min Herres Liv! — Der skal intet Ondt vederfares ham, svarer den Ene af de Ubekjendte, men det er nødvendigt, at han følger med os. Det gjælder hans Liv.

Imidlertid var jeg bleven fuldkommen paaklædt, og de to Ubekjendte styrte ind i mit af en svag Maanestraale oplyste Værelse. Jeg tænder et Lys, jeg spørger om Grunden, men Vaabnene ere allerede rettede imod mit Bryst. I det første Øieblik troer jeg, at de ville hævne en i Retfærdighedens Navn fuldbyrdet Dødsstraf paa mig, og af en naturlig Drift beder jeg dem skaane mit Liv.

— Det er ikke i Fare, hvis Du adlyder os, men i modsat Fald... hvis Du betænker Dig, er Du Dødsens. Tag nu den skarpeste, den bedste af Dine føle Knive, lad Dig saa binde for Øinene, vær taus og følg os! — Deres Vaaben svævede bestandig over mig, der var ingen Tanke om at kunne gjøre Modstand, og jeg nødtes følgelig til at opfylde deres Villie. Jeg fik altsaa et Bind for Øinene og maatte stige ind i en Vogn, hvorpaa de to Fremmede toge Plads ved min Side, og Hestene fore afsted i fuld Galop. Min Tjenestepige blev tilbage, forbauset og forfærdet, saa meget mere, som der blev sagt til hende i samme Øieblik, da man slæbte mig ud af Huset, at den mindste Ubesindighed fra hendes Side vilde blive Signalet til min Død.

De besynderlige Omstændigheder ved denne Bortførsel, de Tilberedelser, som ledsagede den, forvoldte mig en grusom Ængstelighed. Jeg anbefalede mig til den hellige Jomfru, til hvem jeg opsendte en stille Bøn, og efter at have styrket mig ved Paakaldelsen af Guds Moders hellige Navn, søgte jeg at gjætte den Vei, som de førte mig. Jeg har dog ikke kunnet slutte mig til Noget, som kunde lade mig ane Retningen, men jeg troer, at Reisen omtrent maa have varet atten eller tyve Timer. Da jeg var kommen til Maalet, lod man mig stige ud med Forsigtighed; de to Ubekjendte toge mig ved Armene, og vandrede saaledes med mig nogle Minuter. Derefter stege vi op ad en Trappe, der forekom mig stor, efter hvad jeg kunde slutte mig til af vore Fodtrins Echo, og jeg blev ført ind i en rummelig Sal, hvor man endelig aftog det Bind, som bedækkede mine Øine. Det var endnu Dag, men Solen var nærved at dale.

Der bød man mig et rigeligt Maaltid af delicate Retter; dog lagde jeg Mærke til, at man med et Slags Affectation undgik at skjænke Viin for mig.

Da Natten var frembrudt, befalede man mig at bevæbne mig med det Dødsinstrument, som jeg havde medbragt, og at holde mig færdig til at hugge Hovedet af den Person, som man angav mig. Trods min sørgelige Øvelse i at være Retfærdighedens Haandlanger, og uagtet jeg ikke havde kunnet skuffe mig selv angaaende Grunden til min Bortførsel, følte jeg dog Dødens Kulde i mine Aarer. Jeg protesterede da med al den Kraft, som jeg endnu havde tilbage, men i samme Øieblik sagde en Stemme, som jeg ikke før havde hørt, med en frygtelig Kulde: Bestem Dig snart! Dit Afslag vil ikke frelse Offeret, og Du vil øieblikkelig komme til at dele hendes Lod.

Alle mine Modsigelser vare forgjæves. Jeg var under Magtens Herredømme og maatte give efter; jeg angrer det, men aldrig har Nødvendighedens Lov viist sig mere uforsonlig. Man lagde mig Staalet i Haanden, kastede et sort Slør over mit Hoved, og lod mig gaae igjennem flere Sale; endelig standsede mine Ledsagere i en Sal, som var større end alle de andre. Der blev Sløret revet mig af Hovedet, og jeg saae nu et Skaffot af omtrent tre Fods Høide opreist i Midten af Værelset. Blokken var beklædt med sort Fløiel og rundtom den var strøet røde Saugspaan.

Jeg befandt mig i en skrækkelig Ængstelighed. Hvo skulde her rammes af min Haand? Offeret lod ikke længe vente paa sig; det blev ført eller, rettere sagt, baaret ind. Det var et Fruentimmer af høi Væxt og en overordentlig Hvidhed; hendes lange, blonde Lokker vare samlede i et lille Net af sort Flor, og den nederste Deel af hendes Legeme var fra Hofterne indtil Fødderne indhyllet i en Sæk af sort Atlask. Hænderne vare sammenbundne med purpurrøde Silkesnore, og en Maske bedækkede hendes Ansigt, hvorfor jeg alene kunde bemærke Halsens, Skuldrenes og Brystets Hvidhed. Den Ulykkelige gav ikke et Skrig fra sig, og jeg saae til min ubeskrivelige Forfærdelse, at man havde kneblet hendes Mund. De otte eller ti maskerede Mænd, som holdt hende, overleverede hende til mig; hun lagde Hovedet paa Blokken.... Hvad skal jeg sige mere?... Gud tilgive mig, at jeg ikke mægtede at døe med hende!

Min gyselige Forretning var tilende. Uden engang at give mig Tid til at reengjøre mit Dødens Redskab, som Andre i mit Sted besørgede, blev jeg ført tilbage til den første Sal, hvor jeg havde spiist, og hvor jeg fandt et andet Bord dækket, og denne Gang serveret med flere Sorter Vine. Jeg satte mig ned for at hvile et Øieblik, for at oppebie, hvad man vilde foretage med mig, uden nogen anden Tanke end den, at hengive mig i Guds Villie.

Mine to maskerede Ledsagere og jeg stege igjen ind i Reisevognen og kjørte hele Natten samt en Deel af den følgende Dag. Efter tyve Timers Forløb befandt jeg mig atter ved min Huusdør, hvor de lode mig stige ud, efter at have rakt mig i en lille Skindpung disse to hundrede Louisd'ors, som jeg herved lægger i Deres Haand, Hr. Præsident, for at De kan gjøre den Brug deraf, som De finder bedst. Det blev mig udtrykkeligen anbefalet at iagttage en fuldkommen Taushed angaaende denne ulykkelige Begivenhed, idet man tillige forsikkrede mig om, at jeg skulde blive meget tilfreds ved en saadan Klogskab. I modsat Tilfælde, tilføiede de to Ubekjendte, dersom Du vil søge at faae os opdagede, vil Du kun spilde Tiden, da saavel Du som Dine Fortrolige engang ville komme til at fortryde det.

Da disse Herrer havde sagt dette, stege de igjen ind i deres Vogn og lode mig staae paa Gaden. Jeg rev da det Tørklæde bort, der saa længe havde gjort mig blind, og saae med Glæde mit Huus og min gamle Pige igjen.

Saadan, o Herre, er denne sørgelige og hemmelighedsfulde Historie med alle sine Omstændigheder. Hvis jeg har feilet mod mit Fædrelands Love, er jeg beredt paa at lide Straffen, men hvis jeg ikke har gjort andet end at vige for Nødvendigheden, tillad mig da i det mindste at haabe, at jeg ikke har tabt Deres Velvillie, om ikke for Andet, saa dog for den Smule Anseelse, jeg i Løbet af saa mange Aar har vidst at forskaffe mig, ved at udføre Forretninger, som ikke ledsages af den offentlige Forbandelse."

Præsidenten i Strasburg havde med spændt Opmærksomhed hørt paa Skarpretterens Fortælling, men forfærdet over det Depositum, som denne vilde anbetroe ham, afslog han at modtage de to hundrede Louisd'ors. „Nu, saa vil jeg lade synge Sjelemesser og lindre Fattiges Nød med disse Penge", sagde Retfærdighedens Haandlanger, uden at blive forlegen. Da han dernæst havde hørt Læsningen af sin Forklaring, som Præsidenten havde opskreven, bevidnede han dens Rigtighed og gik.

Brøden og Straffen.

Amor condusse noi ad una morte.
Dante.

Hertugen af *** var første Gang gift med en smuk, aandrig og elskværdig Kone. Man beskyldte hende for at have et godt Øie til en ung Page i hendes Mands Tjeneste.

Ynglingen, som var bleven dristig ved den Velvillie, hvormed han blev beæret, gik ud af Slottet og fjernede sig uden Herrens Tilladelse. Da han var kommen til Grændsen af de hertugelige Besiddelser og spiste til Middag i et Værtshuus, blev der præsenteret ham Frugt paa en Tallerken af sachsisk Porcelain, hvorpaa han læste følgende Ord: „Kom tilbage eller skjælv!" Han vendte da om igjen, men var neppe kommen til Slottet, førend han modtog en udmærket skjøn Skaal af Bjergchrystal, hvorpaa han læste en ganske anden Advarsel med Guldbogstaver: „Reis eller skjælv!" Denne Underretning burde han vistnok have fulgt, men Kjærlighed er dumdristig og Pagen blev.

En Kronike tilføier, at en Fyrste just paa den Tid havde opsøgt Pagens Fader og viist denne adskillige Breve, hvoraf en strafværdig Forbindelse mellem den Enes Kone og den Andens Søn klarligen bevistes, og at han derefter havde sagt: „Afsig nu selv Dommen over den Skyldige!" Da siges der, at Faderen, uden at svare et Ord, strøede noget Aske foran Kaminen og med Enden af Ildtangen ridsede nogle faa Bogstaver, af hvilke det første vilde paa Italiensk have været et M og det sidste et E.*)

Imidlertid havde et Slags Familieraad, hvoriblandt nogle Slægtninge af Hertugens Gemalinde befandt sig, erklæret, at Brøden var lovformeligt beviist. En eneste Røst lod sig høre, for at foreslaae et Forlig, som skulde have en Skilsmisse til Følge; men en Frænde af den ulykkelige Fyrstinde modsatte sig Forslaget, og erklærede, at Overbærelse vilde være Lavhed, og at en streng Straf alene kunde frelse Mandens Ære. Denne Mening seirede!

Da Raadet var hævet, ilede den, som havde talt Barmhjertighedens Ord til den Skyldiges Fordeel, med at underrette hende om den truende Fare, og tilbød hende tillige at frelse hende den kommende Nat, saafremt hun vilde love ikke oftere at see det Menneske igjen, som havde styrtet hende i Fordærvelse. Han foreslog hende endelig at bringe hende til Skotland, hvor han skulde skaffe hende Bolig paa et Slot, som hun ikke mere maatte forlade.

Hun afslog det hende gjorte Forslag og især den specielle Betingelse, der var knyttet til hendes Frelse med saamegen Heftighed, at Prindsen af C****, der havde erklæret sig som hendes Beskytter, overlod hende til sin Skjæbne med de Ord: „Jeg tilbød en angerfuld Qvinde, ikke en haardnakket Synderinde, min Hjelp."

Pagen beboede et Værelse i den øverste Etage af den gamle Slotsbygning. Man gik ud derfra gjennem en lang Corridor, der gjentoges i alle underliggende Etager. Man vidste, at han hver Nat gik over denne Gang, for at komme til en i Nærheden værende hemmelig Trappe. Man borttog da behændigt i enhver Etage et Partie af Gulvet, og dannede ved dette Middel en Afgrund. Den ulykkelige Yngling, som troede at gaae paa fast Grund, og længselfuld efter at komme didhen, hvor han blev ventet, uden at nære nogen Mistanke, gik eller, rettere sagt, styrtede sig ud af sit Værelse. Neppe har han gjort nogle Skridt, førend hans Fødder mangle Underlag; han vakler, falder og styrter lige ned til den sidste Etage lige over Prindsessens Gemak. Der havde man ikke ganske taget Loftet af, men saa vel formindsket dets Soliditet, at det gav efter for det voldsomme Stød, og Pagens Legeme faldt sønderknust ned for Hertugindens Fødder.

Forestiller Eder nu, mine Læsere, denne Qvinde, alene i sit Gemak med sin Elskers lemlæstede Liig for Øinene! Hendes første Bevægelse var at styrte sig hen over det, men Rædselen over sligt et Skuespil berøvede hende Sandsernes Brug, og medens hun forsøgte at

*) Morte ɔ: Døden.

reise sig op igjen, sank hun i de ved Larmen tililende Kammerpigers Arme. Alle udstødte fortvivlede Skrig og raabte om Hjelp. Fra alle Kanter af Slottet strømmede nu Folk til, men Ingen kunde gjætte Grunden til denne tragiske Begivenhed. Dog, en af dem, som ikke vare uvidende derom, tilskrev Palladsets Ælde dette, og under Paaskud af at forhindre Gjentagelsen af saa stor en Ulykke, skyndte han sig med at lade Alt bringe i sin forrige Stand. Paa denne Maade saae de Fleste kun et ulykkeligt Tilfælde og intet Andet i det Forefaldne.

Da Hertugens Gemalinde igjen var kommen til sig selv, indsaae hun klart hver Ting, og begreb heelt vel, hvilken Skjæbne, der ventede hende. Maaskee angrede hun da, at hun ikke havde modtaget det af Prindsen af C*** gjorte Tilbud. Men hvor skulde hun finde ham i denne Time? I denne rædsomme Stilling foreslog hun den meest betroede af sine Kammerpiger at lette hende Midlerne til at undflye sine Fienders Vrede, thi hun troede at see en Bøddel i enhver af dem.

Denne kastede sig for Prindsessens Fødder, takkede hende for et saadant Beviis paa Tillid, og beroligede Damen med den Forsikkring, at hendes Broder, en klog og virksom Mand, der bevogtede Slottet, nok skulde forskaffe dem Begge Midler til en hurtig og sikker Flugt.

Hertuginden troede sig frelst; det blev aftalt, at man efter næste Midnat til et bestemt Klokkeslet skulde gaae ud af Slottet gjennem en underjordisk Gang, som Kammerpigen kjendte, og som igjennem moderne Kjeldere og antike Hvælvinger førte til et Huus udenfor Bygningens Mure, hvor der skulde holde en Vogn med to Heste for i Beredskab.

Stolende paa, at hendes Plan vilde lykkes, græd den Ulykkelige over Pagens Skjæbne, da hendes Mand lod sig forhøre, om det var hende beleiligt at see ham igjen. Istedetfor at indvillige i en Sammenkomst, der muligen kunde have forbedret hendes Lod, skrev hun, der kun hørte sin Ømhed og sin Stolthed, til sin Skjæbnes Herre i følgende Udtryk:

„De har udøst en Ulykkeligs Blod; jeg alene var den Skyldige. De skal aflægge Gud Regnskab for hans Død, som De ogsaa skal staae til Ansvar for min. Dersom De var en retfærdig Mand, vilde jeg vælge Dem til min Dommer, men jeg føler det kun alt for meget, De vil være min Bøddel. Vi sees ikke mere; Himlens Forbandelse være med Dem!"

Et Brev af denne Natur tjente kun til at forbittre en forraadt Ægtemands Sind. Natten kom, og Timerne henrandt snart. Prindsessen havde samlet sine Diamanter, Penge og Verler i et lille Skriin; deraf skulde hun og Kammerpigen leve i fremmede Lande. Hun bestræbte sig for at synes rolig for sine Omgivelser, sagde god Nat som sædvanligt, gik i Seng, og var ikke saa snart alene, forend hun atter stod op, bævende af Urolighed og Haab. Da det aftalte Klokkeslag lød i Slottet, indsvøbte hun sig i en viid Kappe, overbeviist om at kunne, ved Hjelp af denne Dragt efter gammelt Snit, unddrage sig de Nysgjerriges Blikke, eller dem, som Hændelsen kunde føre hende imøde paa Reisen.

De Flygtende vendte nu for stedse Ryggen til de hertugelige Gemakker, stege ned ad en lille Trappe, og kom derpaa ned i en Corridor, der løb parallel med Kjøkkenerne, hvorfra den fik Lys, da Tjenerskabet allerede gjorde Forberedelser til den følgende Dags Middagsmaaltid. Hertuginden havde kunnet høre deres Samtaler, hvis hun ikke havde været beskjæftiget med sin egen sørgelige Stilling og Tanken om den Fare, der truede hende. Det varede ikke længe, førend de stødte paa mange Gjennemgange. Ved at aabne en Dør, faldt Nøglerne af Haanden paa Førersken; den derved fremkomne Støi bragte de Flygtende til at skjælve. De famlede efter Nøglerne, fandt dem og gik videre. Kort derfra,

i en bred, rummelig Hule, standsedes de af en anden Dør; det var den sidste, som de skulde igjennem for at komme ud af Slottet .... men det er ikke muligt at faae den op! Ingen af Noglerne kan passe i Laasen. Naturligviis troe de, at Noglen til den sidste Dør paa deres Flugt er bleven liggende der, hvor de andre faldt. Kammerpigen vender tilbage for at opsøge den, og Prindsessen bliver imidlertid tilbage og venter.

Den Ulykkelige venter i et fuldkomment Mørke. For hende er Tiden standset; det synes hende, som om flere Timer alt ere forløbne, og Kammerpigen kommer ikke tilbage! Eller skulde hun have forraadt hende? Endelig da hun ikke længere kan udholde denne Uvished, vil hun gaae ud af disse Hvælvinger. Men... hvorhen og hvorledes? Den umaadelige Frygt giver hende tilsidst lidt Mod, og hun beslutter sig til at søge en Udgang, da hun erindrer, at der i kort Afstand fra hende er en snæver Passage. Hun gaaer altsaa fremad, indtil hendes Hænder berøre den Muur, der skal tjene hende til Ledetraad, og vil iblinde forfølge denne Retning, indtil hun træffer en Fordybning, som siger hende, at hun nu har fundet Døren. Betænksom og forsigtig flytter hun sin Fod, for ikke at støde mod nogen stor Steen. Pludselig hører hun Lyden af Fodtrin over sit Hoved, og en Lysstraale, der trænger ind igjennem en Aabning, tvinger hende til at staae ubevægelig som en Billedstøtte. Flere Stemmer lyde i Nærheden... det er Tjenestefolkene, der tale sammen. „Stakkels Prindsesse!" raaber en af dem. „Det er frygteligt! Ved det sidste Middagsbord saae jeg hende spise med god Appetit, og nu er hun allerede døende." „Vi skulle jo Alle døe," siger en Anden „og Prindsesser kunne, ligesaa lidt som Kokkepiger, gaae paa Accord med Sundheden eller med Døden." „Ja, Du har Ret," tilføiede en Tredie, „men den Affaire er dog gaaet særdeles hurtigt af. Hun befandt sig saa vel, og nu kan man hvert Øieblik frygte for, at hun opgiver Aanden. Det er Noget, man kunde blive gal over."

Hertuginden, som Læserne vel kunne forestille sig, hørte med sønderrivende Angest disse Samtaler mellem Tyendet, og tabte sig i tusinde grusomme Gisninger. I samme Øieblik kom en Mand løbende til med det Udraab: „Et hæsligt Budskab, mine Venner! Imorgen skulle vi lægge Sorg an." — „For hvem?" — „For Hertuginden!" — „Hvem har sagt Dig det?" — „Gismonda!"

Men Gismonda var netop den Kammerpige, som Prindsessen ventede paa, og som skulde beskytte hendes Flugt.

„Ja, ved Gud!" vedblev den sidst Tilkomne, „jeg mødte hende i dette Øieblik i den store Sal; hun var nedslaaet og sorgfuld. Hun sagde mig, at Prindsessens Smerter vare blevne saa voldsomme, at hun uden et Mirakel af Madonna vil have ophørt at lide og at leve i mindre end en Time. Alt er paa Benene her i Slottet, Vagten bevæbnet.... Enten tager jeg feil, eller ogsaa er der forefaldet noget Usædvanligt."

Hertuginden var saaledes fordybet i denne uforklarlige Tale, at hun ikke hørte en anden Støi i det Indre af den underjordiske Hvælving selv. Pludselig føler hun sig greben af stærke Arme og voldsomt reven bort fra det lille Gittervindue, foran hvilket hun stod. Hun udstøder høie Skrig, værger sig, raaber om Hjelp.... Ikke en eneste venlig Røst svarer hende, ikke een! Uden Hensyn til hendes Kjøn og Stand bliver hun plumpt kastet til Jorden og bunden om Hænder og Fødder.

Forgjæves beder hun om Naade; forgjæves paakalder hun med klagende Stemme sin egen Familie, sine Kjære, ja tilsidst endog Manden. Ingen viser sig til hendes Forsvar, og Skurkene, som mishandle hende, faae hende tilsidst saa fast bunden, at ethvert Middel til Modstand berøves hende. De stoppe hende i en Sæk af sort Atlask, og som den sidste For-

haanelse, tvinge de hende til at lukke Munden op og sætte en Klemme i den.

Fra dette Dieblik har Gud alene kunnet høre den Ulykkeliges Klager.'

Udstillingen
paa Charlottenborg.

III.

Constantin Hansen har i Aar kun leveret eet Billede, men det er en stor, rig og interessant Composition. Det er en Scene paa Neapels Molo, som dennegang føres for vore Dine. En ung, kraftig bygget Sømand declamerer med Pathos Steder af en Bog, som Kunstneren har tænkt sig at være Ariostos „Orlando furioso", hvis rige, fyrige Skildringer endnu bestandigt virke med Tryllekraft paa Italienernes levende Phantasie. Oplæseren maa være heldig i sit Foredrag, thi alle Tilhørerne vise den meest spændte Opmærksomhed, og danne en interessant Halvcirkel, som er rig paa udtryksfulde Physiognomier, f. Ex. den Gamle, der sidder ganske en face for Beskueren og læner sig til en Stok, de unge Mennesker paa hans venstre Haand, af hvilke den som er Oldingen nærmest, har et særdeles smukt Ansigt, og flere Andre. Et Par Figurer, som Solstraalerne genere lidt, udtrykke dette meget godt i deres Ansigtsmuskler, fornemmelig en Matros med en rød Hue paa; han blinker ganske udmærket med Dinene. En Munk med Briller synes næsten at transpirere, hvad der ikke er saa underligt, naar man sammenligner hans tykke uldne Dragt med de halvnøgne Lazaroners lette Beklædning. I nogen Afstand fra den store Hovedscene seer man et Pulcinella-Theater, foran hvilket Munke, Karle, Piger og Børn nysgjerrig flokke sig. Baggrunden dannes af den rygende Vesuv. Vil man nu nøiere betragte dette Billed i sine Enkeltheder og techniske Udførelse, kan man ikke andet end i høi Grad respectere den Flid og Correcthed, hvormed Alt er udført. Naar man erindrer sig den matte graae Colorit i Hr. Hansens Malerier førend han forlod Fædrelandet, har man billig Grund til at glæde sig over den varmere Tone og det livligere Incarnat, han under sit Ophold i Syden har tilegnet sig. Vel staaer Kunstneren i Henseende til Farven tilbage for Marstrand og tildeels for Küchler, men han overgaaer dem maaskee Begge i Tegning og kunstnerisk Anordning af det Hele. Coloriten er, som sagt, hans svage Side, og foranlediger selv i dette høist fortjenstlige Arbeide nogen Monotonie, som ved lidt mere Farve og Kraft ganske vilde være undgaaet. Vi ville derfor ret af Hjertet ønske, at Hr. Hansen ikke maa forlade det herlige Syden, førend hans Farvesands er bleven vakt til den Grad, at den ved hans Hjemkomst til Danmark er istand til at modstaae den sørgelige Indflydelse af vor graa Himmel, der saa ofte har virket skadeligt paa vore Kunstnere, naar nogen Tid er forløben siden deres Tilbagekomst fra Udlandet. Rummet tillader os ikke videre at omtale dette Maleri; kun ville vi endnu bemærke, at Vesuv forekommer os at træde lidt for meget i Forgrunden.

En Pillegrim paa Vandring af Hr. Roed er et net lille Billede. Maaskee burde Figuren have noget mere Relief og hæve sig mere frem fra Baggrunden, der staaer den temmelig nær.

Hr. Monies har leveret „en Keglebane i Dyrehaugen," et Arbeide, der vel kan have sin Fortjeneste, endskjøndt det ikke er opfattet med synderligt Liv. Personerne i Stykket synes for største Delen at være Liniedandsere eller Beridere, som efter Dagens Moie vederqvæge sig ved Keglespil og Forfriskninger i

det Grønne. Et Par af dem drikke Duus, nogle passiare, Een sover og en Anden lader sit Fodtøi reparere, en Tredie er iførd med at kaste Kugler, en Pige bringer en Kop Thee eller Kaffe, et Par Elskende vandre ind i Skovenes Skygger o. s. v. Dette Stykke hører til dem, som man ikke kan kalde egentlig mislykkede, fordi det er ganske net udført, men det kan paa den anden Side heller ikke betragtes som et fuldendt Kunstværk, da det aldeles savner et Hovedmoment, der kunde give Compositionen den nødvendige Eenhed.

Men det er vel Tid at vi med nogle Ord, uden videre Classification, omtale de fremmede Kunstneres Arbeider, hvormed dette Aars Udstilling har vundet saa meget i Afvexling og Interesse. Det kunstelskende Publicum har i Sandhed Grund til at være DHrr. Senator Jenisch i Hamburg og Syndicus Buchholz i Lübeck forbunden for den Velvillie, hvormed de have stillet saa mange gode Stykker af deres Samlinger til vort Academies Disposition ved denne Salon. Efter Sigende skal en venlig Anmodning fra høiere Steder have foranlediget denne Hidsendelse af Malerier fra Hansestæderne; i dette Tilfælde have vi dobbelt Aarsag til at glæde os over en Opfordring, der røber en sand Interesse baade for Kunsten og de herværende unge Kunstnere, som endnu ikke have været uden for Hjemmet, og ved Beskuelsen af fremmede Arbeider dog kunne danne sig en Forestilling om andre Maader at see en Ting paa end just den gamle Maneer her hjemme.

Imidlertid er der ogsaa betydelig Forskjel paa disse Arbeider, men flere af dem vække megen Interesse. Som en af Perlerne nævne vi „Napoleon ved Smolensk" af den berømte Adam. Det er et Bataillestykke af første Rang. Der er en ubeskrivelig Grandiositet i den hele Composition; det Store og Rædselfulde er her sammensmeltet paa en udmærket Maade. I Forgrunden holder Keiseren i sin simple grønne Uniform paa en hvid Hest, og seer rolig kold ud over de i hans Nærhed liggende dræbte Krigere hen mod den i Røg og Flammer indhyllede Stad, om hvis Besiddelse det blodige Skuespil opføres. I nogle Skridts Afstand fra Helten ere Marechaller og Generaler til Hest. Deres alvorlige Physiognomier vidne om Øieblikkets Betydenhed. Det Hele er et malet Capitel af Krigshistorien, et lykkeligt tænkt og klart udtrykt Moment, der stemmer til de alvorligste Betragtninger. Det er Historiens Poesie, som her har grebet Maleren, og fremtryllet dette Værk af Høihed og Sandhed. Hvad der især gjør et ubeskriveligt Indtryk ved Beskuelsen af dette herlige Billed, er den mesterlige Opfatning af Hovedpersonens Individualitet. Naar man endnu hertil føier det, at alle andre Dele af Billedet staae i Harmonie hermed, vil man vistnok indrømme, at Adam ikke har faaet sit store Navn for Intet. Hvad det Techniske angaaer, ville vi blot gjøre Tilskuerne opmærksomme paa de ypperligt tegnede og malede Heste, som vist Ingen saa let gjør Kunstneren efter. Et mindre Stykke fra samme Haand „en bortløben Hingst" er ligeledes sin Mester værdigt. Her have vore unge Dyrmalere Noget at studere.

Den engang for sin Skjønhed saa berømte Pige Vittoria fra Albano see vi gjengivet af Heinrich Hess. Ved Betragtningen af dette høist fortjenstlige Arbeide vil man strax bemærke det dybe Studium af gamle Mestere, som Kunstneren har lagt sig efter i Syden og den store Indflydelse, som det har havt paa hans Aand og hans Pensel. Stillingen og Tegningen, ja selv Coloriten minder derom. Kunstneren har i dette skjønne Billede forenet Naturen med Traditionen, og frembragt et Værk, der især maa tiltale de Gemytter, som alene troe at see Kunstens Gjenfødelse i Oplivelsen af det Forsvundne. „Polakkernes Afsked fra Fædrenelandet" af Monten er vist mange Kjøbenhavnere bekjendt af Lithographier; det er derfor saa meget mere interessant at see Originalen.

Hvad dette, iøvrigt meget smukt udførte Maleri angaaer, kunne vi ikke nægte, at endskjøndt Compositionen i det Hele vel ikke kan siges at være mislykket, have dog flere Enkeltheder været langtfra at tiltale os. Vi troe ikke at feile, naar vi ansee flere Figurer for at være noget theatralsk grupperede, f. Ex. den gamle, rødtklædte Kriger, til hvem en yngre, med en stor hvid Kappe drapperet Officeer læner sig. Det interessanteste, meest gribende Udtryk har vistnok den paa en hvid Hest ridende Officeer, som med smertefuldt Aasyn tilvinker det elskede, ulykkelige Fædreland sit sidste Levvel. Destoværre er Hesten, han rider paa, virkelig paafaldende uheldig. Et Partie af Soldater og Bagagevogne i Baggrunden høre vel næsten til det Bedste i Stykket.

Af Riedel findes to, i Stiil og Behandling høist forskjellige Arbeider. Det ene er et Portrait af en Romerinde, i lidt over naturlig Størrelse. hvad der ikke gjør noget behageligt Indtryk. Forresten er det kraftigt malet, en tro Gjengivelse af Naturen, og en dygtig Kunstner værdigt. Det andet Billede „unge Piger i Bad" er især mærkeligt ved den poetiske Opfatning og magiske Belysning, som i høi Grad ere fremherskende deri. Vi indrømme gjerne, at den, som ene og alene seer paa det Techniske, vil finde Adskilligt at bemærke, navnligen med Hensyn til Belysningen og Træerne, men paa den anden Side finde vi, at dette Maleri indeholder en saadan Rigdom af Poesie, at vi kunde have Lyst til at ønske denne fordeelt paa flere af vore egne Kunstnere. Vi ville nu betragte Compositionen lidt nøiere. En af Pigerne er i Vandet, og hænger sig med skjælmske Blik og Smiil fast i nogle Smaagrene i et Træ, ved Bredden, rimeligviis for derved at bevirke en gyngende Bevægelse. En Anden sidder afklædt paa Landet og vender Ryggen mod Beskueren. Denne Figur er maaskee den skjønneste i Billedet. De yndigste Former, et smukt Incarnat, en beundringsværdig Blødhed i Behandlingen og stor Klarhed i Skyggerne give denne qvindelige Skabning en Idealitet, en poetisk Duft, der qvæger Øie og Sind. Vi tvivle høiligen om, at nogen af vore herværende Malere er istand til at udføre en lignende Figur med den Blødhed og Delicatesse, som det her er Tilfældet. Den tredie Pige er endnu paaklædt, men begynder at løse Baandene bag i sin Kjole. Dersom den nydelige Blondine ikke stod der i en italiensk Bondepiges Dragt, kunde man fristes til at ansee disse tre deilige Fruentimmer for Nympher. En gammel Kone staaer i nogen Afstand bag et Træ, for at iagttage Terrainet og advare de Badende, hvis nogen Speider skulde nærme sig. Dersom man skulde charakterisere disse tre Piger nøiere, kunde vel hun i Vandet repræsentere Ungdommens Fyrighed og yppige Fylde, den Siddende den qvindelige Gratie og den endnu ei afklædte Blondine med den klare, blændende Teint og det milde Aasyn Uskyldigheden. Vi maae endnu tilføie, at Kunstneren flere Gange har udført denne Composition, og at det Exemplar som vi see paa vor Udstilling, efter kyndige Øienvidners Sigende ikke kan sammenlignes med det, han først malede.

„En landlig Familiescene" af Neher er kun et middelmaadigt Arbeide, hvorfor vi heller ikke ville spilde Blæk og Papir paa at beskrive det nøiere. „Et Cartheuser Kloster i Grenoble af Gail tiltaler ved den derover udbredte Ro, som fuldkommen svarer til det over Cellens Dør med store Bogstaver skrevne: „SILENTIUM". Det er ret vakkert med Hensyn til det Techniske, endskjøndt man vistnok er berettiget til store Fordringer ved et Stykke, hvor Handlingen er Intet, og hele Interessen ligger i den omhyggelige Udførelse af Detaillerne. „En Munk, som velsigner nogle Børn" af Dietmann, er kun lidet i Omfang, men destomere i Gehalt, et allerkjæreste lille Cabinetsstykke. Af den 1839 hedengangne hollandske Maler van Os see vi „et gelдersk Landskab med Qvæg," der levende

minder om hvad den Afdødes Landsmænd have præsteret i denne Retning af Kunsten. Vi ville med Hensyn til dette Arbeide blot gjøre Beskueren opmærksom paa den drikkende Tyr, som er udført med megen Sandhed og Omhu.

„Kortspillere" af Vennemann i Antwerpen er malet aldeles i den ægte, gamle nederlandske Stiil, og udført med Humor og Natur. Den gamle Mutter med den røde Næse er henrykt over, at kunne byde sin gode Mand et Es, som han ikke er istand til at stikke, og derfor bider sig fortrædelig i Læben. Et velnæret ungt Fruentimmer, rimeligviis Husets eneste Datter, sidder hos ham som den raadgivende Person, men dennegang synes hun dog at være i nogen Forlegenhed. Stykket har en kraftig Colorit og en behagelig Tone. Et Portrait af Kronprindsen, malet for flere Aar siden af Le Meunier i Genf lignede godt i tidligere Dage, og har en ret naturlig Colorit. Draperiet er imidlertid behandlet med en utilgivelig Skjødesløshed.

Pollack har leveret to Billeder, hvoraf det ene „en lille Hyrdedreng" bliver meget forskjelligt bedømt. Naar det maa være os tilladt ogsaa at have en Mening herom, ville vi just ikke med det ene Partie forgude den „søde Dreng", men heller ikke istemme det modsatte Parties Mening, der erklærer ham for en ækel affecteret Unge. Vi indrømme altsaa, at hans Stilling er lidt theatralsk og hans Blik noget koket, men vi erklære ham ikke destomindre for en deilig Dreng, der efter al Sandsynlighed er et Portrait. Ogsaa er Stykket kraftigt malet og gjør en god Effect. Det andet Stykke af samme Mester „en ung Pige, som vugger et Barn" er vistnok en ret vakker Composition, hvorvel den Spæde i Vuggen ikke er særdeles tiltrækkende.

Tre Arbeider af Maes have unægteligt et stort Krav paa Betragterens Opmærksomhed. Den unge Pige, som gjør sit Toilette, og deri understøttes af sin Moder, er et Maleri, som ved sin store Sandhed og Natur frapperer ved første Diekast, og ved længere Beskuelse vedligeholder Interessen. Pigen, som med blottet Overkrop staaer foran et Vandfad, i Begreb med at vaske sig, og Moderen bagved hende see ud af Billedet med speidende Diekast, for at erfare, om ingen Lurer er i Nærheden. Figurerne synes næsten levende, naar man betragter dem gjennem Døren fra det næste Værelse, saaledes, at man ikke seer det Vindue, der giver Billedet Lys. Det er som om den unge Pige med de store, sorte, luende Dine og naive skjønne Physiognomie vilde tilraabe os: her maa Ingen komme! Kjendere ville muligt have Et og Andet at indvende mod Tegningen af hendes Ryg, men da hun er et Portrait, rimeligviis et Modelfruentimmer, er Ryggen vel ogsaa en tro Gjengivelse af Naturen, uden Idealisering. Den gamle Kone er fortreffelig, og har et høist udtryksfuldt Ansigt. Den varme sydlige Carnation er ypperligt gjengivet, og den kraftige Farve i det Hele giver Arbeidet et høist naturligt Relief. „En Frokost paa Forum Romanum" er ligeledes en vakker Composition. Den Mand, som skjænker Viin, staaer i en kraftig, naturlig, næsten grandios Stilling, og den siddende Karls Glæde over at modtage en Læskedrik, er vel udtrykt. Ogsaa den lille pjaltede Dreng, der længselfuldt udstrækker Hænderne efter Glasset, og den siddende Kone med Haandtenen ere ligeledes heldige Figurer. Men som det meest Udmærkede fra denne Kunstners Haand betragte vi Portraitet af en Kone fra Spalatro, et Billede, som ved sin naturlige Opfatning, kraftige Colorit, Harmonie og smagfulde Udførelse vist fortjener en høi Rang i sin Genre.

Fra Bürkels Haand see vi ligeledes tre Stykker, blandt hvilke „Gaden ved Teatro Marcello i Rom" forekommer os at være det mindst heldige, da det mere røber en antagen Maneer at male paa end et aabent Die for Naturen. Vi, som skrive dette, have saa

ofte seet det her fremstillede Partie i Virkeligheden, at vi med Bestemthed kunne forsikkre, aldrig at have seet det med saadanne Farver, som findes i dette Maleri. Derimod er en Landsbyscene, hvor nogle Bønder ere beskjæftigede med en Hestehandel, langt bedre, da det baade er smukt componeret og vakkert udført. Men som et særdeles smukt Stykke maae vi ansee „et Værtshuus udenfor Porta S. Sebastiano i Rom." Det er componeret med Lune og meget omhyggeligt udført i de enkelte Dele; især er Munken, som stiger til Hest, fremstillet med Natur og Liv.

En Correspondance.

Det bekjendte Londoner Blad „High life", der altid gaaer paa Jagt efter Scandaler i den store Verden, meddeler en høist besynderlig Brevverling mellem den ædle Lady Shuckborough og den ligesaa udmærkede Lady Seymour (en Sønne- eller Datterdatter af Sheridan), der figurerede som Skjønhedens Dronning ved den bekjendte uheldige Tournering ved Eglinton. Denne mærkelige Correspondance bestaaer af følgende Nummere.

1) Lady Seymour hilser Lady Shuckborough paa det Artigste, og vilde være hende særdeles forbunden, dersom hun vilde give hende Efterretninger om Mary Stedmans Moralitet, da denne Person udsiger at have tjent et heelt Aar som Kokkepige og endnu tjener i samme Qualitet hos den ærede Lady. Man ønsker at vide, om Mary Stedman kan koge godt, forstaaer at bage Brød, om hun er ærlig og af god Characteer, maadelig, arbeidsom og venlig. Svar udbedes.

2) Lady Shuckborough hilser Lady Seymour paa det Artigste, og iler med at besvare hendes Skrivelse. Lady Shuckborough har først erfaret sin Kokkepiges Navn af Lady Seymour, thi hun er ikke vant til at indhente Underretninger om sine Folk, og endnu mindre at meddele slige; dermed beskjæftiger hendes Intendantinde, Mistreß Louch sig. Det maatte Lady Seymour dog vide, og Lady Shuckborough er derfor høiligen forbauset over, at man henvender sig til hende i slige Anliggender. Hun har foruden Intendantinden endnu en Kjøkkenmester i sin Tjeneste, og hun bekymrer sig aldrig om de Folks Duelighed og Opførsel, som have med de lavere Forretninger at gjøre. Hvis Mary Stedman er ansat i hendes Kjøkken, er hun kun der, for at lave Mad til Tjenerskabet.

3) Lady Seymour hilser Lady Shuckborough paa det Artigste. Hun beder hende om at ville befale sin Intendantinde, Mistreß Couch, uden Ophold at meddele den forønskede Underretning om meerbemeldte Kokkepige. Alt hvad man ønsker at vide er, om Mary Stedman er duelig nok til at fodre de tre Kjærlighedsguder, Lady Shuckboroughs allerkjæreste tre Smaa, saaledes som det er antydet paa den hosføiede Vignette.

(Ved Brevet laae en meget fiin, med Tusk tegnet Carricatur, hvor tre smaa Amoriner med plumpe Hoveder sidde ved et rundt Bord, og spise Kjød med en mærkelig Graadighed. Mary Stedman, som har lavet Retten, synes at være ude af sig selv, og i Baggrunden staaer Lady Shuckborough og skjærer et frygteligt Ansigt.)

Correspondancen slutter med et Brev fra den omtalte Intendantinde, som den ædle Lady, i hvis Tjeneste hun er, udentvivl har dicteret hende. Det lyder saaledes:

„Naadige Frue! Lady Shuckborough har befalet mig at underrette Dem om, at hun ikke kan svare paa deres besynderlige Billet, hvis slette Tone kun vækker hendes Foragt. Sheridanernes Stil var undertiden plump og gemeen, men altid pikant, hvad der dog ingen-

lunde bør foranledige en Dame af denne Familie til at antage den, med mindre denne Lady var født i en Stald og opdragen i et Kjøkken. Forresten renuncerer Mary Stedman paa den Post, som hun havde søgt, da hun har erfaret, at Mylady hverken behøver en Kjøkkenmester eller en Intendantinde, og at der spises Bedekjød i hendes Huus. Den første, den bedste Pige vil kunne gjøre Honneurs ved de Feste, som Skjønhedens Dronning giver.

Elisabeth Louch, og ikke Pouch, som De urigtigt skrev mit Navn, og saaleds gjorde mig til Madame Pochette*, hvad der forresten ikke vilde være saa galt for en Intendantinde."

Kunstbemærkninger.

Den Virksomme har et skærpet Øie, naar han i sin Stræben støder paa Hindringer, for hvad der kunde hjelpe ham videre frem, og saaledes seer den udøvende Kunstner sig om efter det, som han af Natur- eller Kunstverdenen kunde tilegne sig som passende for ham og hans Arbeide.

Paa en lignende Maade er Kunstvennens, Kunstkjenderens Øie aabent og virksomt i sin Sphære, men dog igjen paa en anden Maade. Han vil ikke skabe, men lære, ikke frembringe noget Nyt, men kyndig glæde sig over det allerede Tilværende. Hans Retning er ikke eensidig henvendt paa en vis enkelt Fremadskriden, men virksom til enhver Side, som griber hans almindelige Kunstinteresse.

Fordi nu Kunstneren med sit Polyphemøie let bliver kortsynet, og, fængslet af sin Arbeiden, seer bort fra Alt, hvad der kunde vildlede ham i hans Selvbevidsthed, — men Kunstvennen sjelden hæfter sit Argusøie længe nok paa et Object, og gjør det theoretiske Blik til et technisk, saa var det ønskeligt, om Begge stundom byttede Øine med hinanden, ɔ: at den Ene søgte at sætte sig ind i den Andens Stilling og Synsmaade.

Til al Skaben hører foruden det rigtige Blik for det Ene, som er nødvendigt, et correctionelt Blik paa det Almene; — til al Forsken foruden den almindelige Interesse for den hele Sphære en besindig Jagttagelse af saa mange Enkeltheder som muligt.

*) En bekjendt Burleske i en Vaudeville.

Indfald.

Om en vis Kjøbstad.

En Smule jeg gik paa Gaden ud;
Apollo! kan det sig lønne?
Vend Øiet bort, Du Skjønhedens Gud!
Den hele By er en Rønne.

Før og nu.

Jeg satte mig ned paa en Kampesteen,
Og græd over svundne Dage;
Da stak der en Bremse mig i mit Been —
Hvert Øieblik har dog sin Plage!

E Lehmann lith. Em Bærentzen & Co lith. Inst.

CHAUSSÉE - ARBEIDEREN

Med J. C. Dahls Portrait.

Den hvide Fos, det stolte Fjeld,
Den mørke Gran ved Kildens Væld,
Det høie Nordens Herlighed
Fortrylled' Dig i Barndoms Dage.
Vidt fjernet fra Dit Fødested,
Blev Mindet i Din Sjel tilbage,
Og Dine Værker tro forkynde
Dit Norges Majestæt og Ynde.

Smaadigte

af

Ludvig Bødtcher.

1.

Til en Confirmantinde.

(Med en Blomsterbouket.)

Du selv, en Blomst i Jordens Have,
Med Rod i Evighedens Grund,
Kan tyde Tanken af min Gave
I denne alvorsfulde Stund;
Et venligt Billed jeg Dig sender
Paa Ynde og paa Ungdomskraft.
I jordisk Skjønhed Blomsten brænder,
Og Sundhed boer i Stilkens Saft;
Men selv i Dine rene Hænder
Snart Farverne vil slukkes ud,
Og Alt, hvad timeligt kun blænder,
Hjemfalder ogsaa Tidens Bud. —
Kun hvad om Himlen kan erindre
Vil aldrig falme, aldrig døe,
Og i Dit eget Hjertes Indre
Du finder evigt Blomsterfrø.
O! bed da Himlens Gud om Kraften
At dyrke Hjertets Blomster ret,
Da er Du, selv i Livets Aften
En yndig duftende Bouket!

2.

(Til en Dame med et Exemplar af Holberg.)

Man siger Holberg hylded' ikke Qvinden,
Blev aldrig smeltet ved en Piges Smiil:
Og derfor i hans Værker Elskerinden
Kun taler Pebersvendens kolde Stiil.
Den arme Skjald, ham Amor nægted Vingen!
Hvi fandt han ei en Aand, som ham henrev,
En Qvinde som — dog nei, jeg nævner Ingen —
Der stundom trykked ømt den Haand, som skrev!
Nu derimod, udmattet af at tænke,
Ham Rosen qvæged ei paa Livets Tjørn,
Og derfor Sorøe blev hans lærde Enke
Og Bøger hans udødelige Børn. —
De muntre Væs'ner, jeg idag Dem sender,
Idag, da Glæden boer i Deres Hjem!
De fik dem sikkert af hans egne Hænder,
Ifald han levede og kjendte Dem.

3.

Hvor vrangt og efter eget blinde Tykke
Uddeler Skjæbnen Guld og Hæderssmykke!
Der er nu N! hvad har han gjort?
Og dog han lever glimrende og stort:—
„Ih nu, for Pokker! Manden har gjort—Lykke!"

Broder Sgualdo.

Fortælling af min Dagbog.

(Efter: Fra Sgualdo. Racconto estratto dal mio itinerario di Francesco Pertusati.)

Eremiten.

„Nu" saa gaaer jeg derhen tilfods."

„Som De vil" min Herre! Man kan gaae derhen med lukkede Øine, uden Frygt for at tage feil af Veien."

„Siig mig, min gode Mand, dette Klokketaarn?"

„Det er i ***; der kan De spørge efter Eremiten og gjøre Dem bekjendt med ham. Endnu tre Aareslag og vi ere iland. Denne Eremit kan læse Latin som en Erkebisp, og Folk siger at han den Tid, han var Munk, gik omkring med Klosterets store Kikkert og saae paa Stjernerne, som han kjender alle-

sammen meget bedre end Almanakken. Lad Dem saa fortælle Historien om den stakkels Ersilia af ham!"

Her taug Baadføreren, og jeg sad taus uden at kunne blive mæt af at betragte den chrystalklare Sø, og nu og da at hæfte mit Øie ligesom til Afsked paa Bjergene, som speilede sig i den. I faa Øieblikke vare vi ved Bredden; men førend han ønskede mig en lykkelig Reise, gav jeg ham endnu nogle gode Raad for at han ikke skulde falde i Hænderne paa Toldbetjentene, thi da han førte lidt Contrebande med sig, vilde de nok have handlet ilde med ham, eller mulcteret ham saaledes, at han ikke havde kunnet klarere det Halve med at sælge sin Baad. Derpaa stak jeg ham nogle Skillinger i Haanden, og han lod Blikket streife saa langt han kunde, for at see, om nogen Sjel bemærkede ham. Endelig lagde han Aarerne til og forsvandt som en Sylphe.

Efter en kort Vandring gik jeg ind i en Kirke med Een, der tjente mig til Fører, for at besøge Klosteret, som trods sin forfaldne Tilstand dog sagdes at indeholde Noget, der kunde interessere den Fremmede. Jeg talde med Sacristanen, en bleg bronzefarvet Mand, der sagde, at han selv vilde føre mig til Eremiten, og at jeg skulde faae Alt at see efter min Beqvemmelighed.

Uden videre bøiede vi af fra den slagne Landevei, skjøde Gjenvei ad smaa Veie og Stier, og kom derhen, da Solen allerede havde skjult sig bag Bjergenes Toppe. „Broder Sgualdo, Broder Sgualdo!" Og de lange ubeboede Forgaarde, de spidsbuede Hvælvinger gjenlød af Broder Sgualdos Navn. Da fremtraadte der en Olding i en graa Klædning med Snore om Lænderne, langt Skjæg og blottet Hoved; det var Broder Sgualdo, eller som han kaldtes af Enhver, Eremiten. Sacristanen anbefalede mig til ham med nogle Ord, som han hviskede ham i Øret, og lod os derpaa være alene med hinanden.

Det var smukt at see disse forfaldne Mure, der saaledes bleve omslyngede og indhyllede af Vedbende, at det ikke syntes at være et Værk af Tiden, men snarere et møisommeligt Arbeide af en taalmodig Munk, der havde beskjæftiget sig med at kaste Frø ned i alle de Smaahuller og Revner, der liig et Net omgave denne forfaldne Bygning. „Der er Tidsler — der er af de gule Hugorme, som ere opkaldte efter St. Matthæus, fordi de komme til Verden Natten før hans Helgensdag — pas vel paa, at De ikke hænger fast ved Tornene!" Saaledes lode Advarslerne i eet væk, og endelig kom vi lykkeligt gjennem Gaarden, Refectoriet og adskillige mørke, med Spindelvæve tapetserede Huller. Af Trappetrinene maatte vi tage tre eller fire ad Gangen, hvorefter vi kom til en rummelig Corridor og de Celler, som engang bleve beboede af Munke. „Dette er min," sagde han, og aabnede den skrøbelige Dør til en lille Celle.

Væggene vare besaaede med Conchylier og Helgenbilleder, og hist og her fandtes der Huller i Form af Nicher, hvori der laae sort, muggent Brød, Jordklumper og Muursteensbrokker. Heraf kan man vel slutte sig til det øvrige Ameublement. Tre smaa Træbakker, et Sengetæppe med adskillige Lapper og Stopninger, en Krukke Vand og en Lænestol med ormstukne Been! „Siden jeg forlod St. Yago indtil nu har jeg aldrig skiftet Celle og vil kun ombytte denne med Himlen." Og nu begyndte han at fortælle mig, hvorledes han som Pillegrim havde vandret barfodet og tiggende til St. Yago de Compostella og besøgt det hellige Huus. Medens han fortalde mig de nærmere Omstændigheder ved sin Pillegrimsreise, forsøgte jeg at sætte mig i Lænestolen, der vaklede og knagede, som om den jamrede over, at jeg belæssede den med en uvant Byrde. Stakkels Eremit! Dine fordringsløse, simple Fortællinger gjorde et dybt Indtryk paa mit Hjerte. Han holdt flere Gange inde, og jeg, som uden at tabe en Stavelse betragtede ham stivt, saae nu og da,

hvorledes hans Øine fyldtes med Taarer; imidlertid bad jeg ham om at blive ved, og huskede ikke, at det blev sildigt, og at Veiene bleve gjorte usikkre af Røvere.

Landsbyens Kirkeklokke lød, og Klangen, som hendøde mellem disse gothiske Mure, oplyste min Sjel, som et pludseligt Lyn; jeg indsaae da, at det vilde være uklogt af mig at vove mig paa Hjemveien, thi det Sted, hvor jeg opholdt mig, laae nogle Miglier herfra, og Natten var nærved at bryde frem.

„Broder Sgualdo! jeg vil tilbringe Natten her i Klosteret."

„Nu vel, hvis det ikke er Dem ubehageligt at sove med de Hedengangnes Aander."

„Under alle Omstændigheder vil det være bedre end under aaben Himmel i den kolde Natteluft."

„Vistnok bedre med de Afdødes Aander" gjentog Eremiten, „end med en Bande Mordere, fordi man aldrig kan lukke et Øie for disse; der forgaaer ingen Aften, uden man hører, at de have plyndret denne eller hiin Reisende. Det har jeg fra Sacristanen, der tilbringer Natten paa aaben Mark og veed hvad der foregaaer."

Derefter viste han mig det Værelse, som han bestemte mig til Nattelogis; det tjente om Dagen til Opholdssted for en utallig Mængde Muus, som der holdt deres Turneringer og Ridderspil. Derhos underrettede den Gamle mig om, at jeg nu maatte anstrænge alle mine Sandser undtagen Synet, da han intet Lys kunde give mig, hvorved han kun ogsaa vilde have bragt Ulykke over mig og nedkaldt den stakkels Ersilias Hævn paa sit Hoved.

Vi kom saaledes fra en Samtale ind i en anden, hvorpaa jeg, ledsaget af den gode Olding, gik ind i Værelset, kastede mig enten paa nogle Muurbrokker eller et Riisknippe, og lukkede Øinene, som for at sove.

Cellen.

Men der kom ingen Søvn paa mine trætte Øienlaag. Der forgik en eller to Timer, det ringede Midnat, og jeg var endnu ligesaa lysvaagen som da jeg lagde mig ned paa denne Helvedseng. Endelig syntes det, som om en meget let Søvn begyndte at qvæge mig og neddysse de sørgelige Tanker, der lidt efter lidt opstode i min Sjel. Da hørte jeg en forunderlig Puslen. „O, det er vel Musene!" og jeg søgte at tænke paa andre Ting. „Men dersom det nu var Røverne?" Denne Betragtning bragte mig til at gyse, da jeg tænkte paa, at jeg ikke engang havde en Stok til at forsvare mig med, og at jeg naturligviis ikke kunde haabe Modstand fra den gamle Eremits Side. Kort efter hørte jeg Fodtrin, en Dør blive aabnet og en svag Røst istemme et Miserere. Haarene reiste sig paa mit Hoved som Grenene paa en Cypres; tre Gange forsøgte jeg at springe op af Sengen og tre Gange faldt jeg tilbage, og idet jeg overveiede, at jeg ikke kunde finde nogen Vei til Frelse, tilhørte jeg mere den anden Verden end denne.

Jeg hørte eller troede at høre Sacristanens Stemme og en skjærende Piben lyde som et Gjensvar fra Cellen ved Siden af mig og endelig min Dør knage paa de forrustede Hængsler. „Holdt" raabte jeg „eller Du er Dødsens!" — og jeg lyttede, men hørte intet uden en vedholdende Klagen og en Lyd, som om Noget faldt. Jeg tog Mod til mig, og havde Styrke nok til at træde hen til Vinduet, hvor jeg dog ikke saae andet end et blegt Maaneskin, og ikke hørte andet end Klagetoner af den morgenduelige Flaggermuus, der fløi omkring mig og rystede sine beduggede Vinger. Der forgik saaledes en Time, uden at Tausheden og Roligheden bleve afbrudte. Derpaa begyndte den første Morgenrøde at farve Himmelen, og neppe faldt den første uvisse Lynstraale ind i den uheldbebudende Celle, forend jeg troede at vaagne, som til et nyt Liv, og faa Øieblikke efter sov jeg ind. Solen stod

allerede høit, da jeg vaagnede op af min Søvn; jeg kastede et Blik paa Væggene for at kjende lidt til det Sted, hvor jeg befandt mig, og jeg bemærkede da, at de hist og her vare plettede med nogle Stænk af lyst, afbleget Blod. Paa flere Steder i Muren vare adskillige Navne plumpt ridsede, og næsten overalt læste jeg Navnet „Ersilia." Ved dette Syn følte jeg en ubehagelig Gysen i Lemmerne ret som en Anelse om en nærforestaaende Ulykke; for min Sjel svævede tusinde og atter tusinde mørke Tanker, der alle tilhobe afmalede mig dette Sted som en afskyelig Mordergrube. En grusom Mistanke faldt ogsaa paa Broder Sgualdo; jeg gik hurtig ud, og fandt ham iførd med at bede sit „Pater noster".

„Forbandet være Du, gamle Hykler! Du staaer med den ene Fod i Graven og rækker dog Røvere Haanden," Der manglede kun lidet i, at jeg havde grebet ham i Skjægget og revet det ud til det sidste Haar. „Men jeg sværger ved den hellige Gregorius, at jeg vil angive Dig for Øvrigheden, og at Du ikke skal frelse Dit Hoved." Den stakkels Mand blev ildrød, korsede Hænderne over Brystet, og slog Øinene ned, som om han vilde sige: „Her er jeg, lad os gaae!"

Han havde allerede afvæbnet det første Anfald af mit Raseri, hvad han ogsaa vel bemærkede og vidste at benytte Øieblikket.

„Opsæt det ikke" sagde han „at give mig Dødens Trøst! Jeg er halvfjerdsindstyve Aar gammel, og længes efter Døden, som De seer; Himlen er retfærdig og holder mig ilive til Straf for mine Forbrydelser. Er der maaskee en større Straf end en af Nag betynget Samvittighed? Hvo veed, om den stakkels Ersilia nu ikke har erholdt Tilgivelse for mig, og at den menneskelige Retfærdighed skal tjene som Redskab for Himlens Mildhed?"

Ersilia.

„Da jeg var fem og tyve Aar," vedblev han „elskede jeg og det indtil Lidenskab. Veed De hvad det er at elske, naar man er fem og tyve Aar? Jeg var allerede lænket til Klosterlivet ved høitidelige Løvter, og Ersilia, Gjenstanden for min Lidenskab, var bunden ved Ægteskabets uopløselige Baand, men jeg glødede af Kjærlighed og tænkte ikke videre frem. Vi flygtede til fjerntliggende Provindser, og elskede hinanden gjensidigt i sex Maaneder. O, hvor det er mig smerteligt at vende tilbage til hine Erindringer!"

„Bliv kun ved, gode Mand, jeg har havt Uret i at krænke Dem, bliv ved!"

„En Morgen søgte jeg Ersilia forgjæves, men dette Brev sønderrev Hemmelighedens Slør:

Jeg har forladt en Ægtefælle for at følge en Forfører, men det smerter mig dybt i Sjelen. Ere maaskee Anger og Nag de Glæder, som Du lovede mig hiin Nat, da vi flygtede, Du fra Klosteret og jeg fra min Ægtemands Side? Behold disse Illusioner for Dig selv, og lad mig gjensee ham, som ene havde Ret til min Ømhed! Tanken om, at jeg har været en Munks Elskerinde, bringer mig til at rødme. Tænk ikke mere paa mig!

Ersilia.

Jeg brændte af Vrede, og svoer at tage Hævn. Ufortøvet vendte jeg tilbage til mit Kloster, hvor der til Udsoning for min Brøde paalagdes mig ti Maaneders Fængsel i Klosterets Arrester, og to Celler anvistes mig hertil. I den ene af disse Celler tilbragte De Natten; den anden er blot adskilt derfra ved en Dør, som er fælleds for begge.

Sex Maaneder vare allerede forløbne, og mit Legeme var ved den tærende Faste blevet næsten til et Skelet, med et Ansigt som et Liig og to dybtliggende Øine, da jeg en Nat, medens Alt var stille, troede at høre en

himmelsk Musik i det Fjerne. Det var en Sang, blid som Luthens Toner, der afbrød Nattens hemmelighedsfulde Taushed. Denne Sang blev mere og mere tydelig, og ophørte derpaa under min Celles Vinduer; da hørte jeg mit Navn nævnes sagte af en Stemme, der var mit Øre bekjendt og gjennemtrængte min Sjel. Det var Ersilias Røst.

Mit Hjerte bankede, men heelt anderledes end det pleiede for et Aar tilbage, da mit Kjød, som endnu ikke var hentæret af Lidelser, følte Kjærlighedens Anfægtelser.

Hun fortalde mig, at hendes Mand var død en Maaned efter hendes Hjemkomst, og, idet hun søgte at røre ved sine Ulykker, vilde hun opflamme en Ild, som hun endnu ikke troede at være ganske udslukt hos mig, og lod tilsidst nogle Ord falde om en ny Flugt.

Herpaa gav jeg til Svar, at jeg nok vilde indvillige heri, men at der behøvedes megen Forsigtighed for at skuffe Munkenes Aarvaagenhed. Hun maatte da søge at liste sig forklædt ind i Klosteret, og jeg skulde da aabne Cellen for hende; derefter skulde vi aftale den meest passende Tid og Maade til at flygte sammen.

En Ugestid efter bankede det i Mørkningen paa Døren til min Celle, og der indtraadte en Person, indhyllet i en sort Kappe, med en Hat, hvis brede Skygger gik ned over Panden og Øiebrynene.

Spørg mig ikke om Indholdet af vore Samtaler! — Midnatsklokken lød og endelig Morgentimen, da Alle forsamlede sig til Chor, og man ingen anden Lyd hørte end Psalmesangernes Stemmer, der hendøde i Nattens Mørke ligesom Røgen af Virak taber sig under et Tempels majestætiske Hvælvinger.

„Qvinde, bered Dig til Døden! Du skal døe for min Haand — dette er Hævnens Øieblik," Jeg greb hende, og med det samme Reb, der omgjordede mine Lænder .... ak! jeg hører endnu disse Skrig. Hun bad mig om Medlidenhed med en Stemme, der qvaltes i Svælget. Mit Svar var: Jeg vil kun Hævn!

Her skjælvede Oldingen convulsivisk, og sank kold og mat i mine Arme. Da han atter kom til sig selv, lod han mig med afbrudte Ord forstaae, at han derefter havde vandret som Pillegrim i syv Aar, og at han, da han ved sin Hjemkomst fandt Klosterbrødrene forjagne fra deres Tilflugtssted ved Krigsurolighederne, havde bedet om og erholdt Tilladelse til at forblive adskilt fra alle øvrige Mennesker. Siden den Tid havde han aldrig forladt dette Sted. „Og her kommer jeg hver Nat" sagde han „for at begræde min Synd." Han greb mig nu ved Haanden, og førte mig ind i den Celle, hvor jeg havde sovet, aabnede en Dør, og jeg befandt mig i en anden Celle, hvor jeg ved det blege Dagskjær, der trængte ind gjennem Jerngitteret, saae liggende paa Gulvet et Skelet, paa hvis Hovedskal endnu fandtes Haar, som Tiden havde skaanet, og som røbede, at dette havde været et qvindeligt Legeme.

I en Krog af dette ulykkelige Rum laae en med Støv bedækket sort Kappe; en meget bredskygget Hat, adskillige qvindelige, af Aarene haardt medtagne Klædningsstykker og en Munkesnor vare kastede mellem hverandre over den Dødes Knogler.

Her udstrakte han sin høire Haand, og sagde, idet han vendte sin rynkede Pande imod mig, i en bydende Tone: „Nu seer De, hvor jeg fuldførte min Hævn."

Han havde opfyldt min Sjel med Gysen; jeg følte Dødens Kulde gjennemfare mine Aarer, og rev mig løs fra dette Rædselssted. Med den ene Haand sagde jeg ham Farvel, og med den anden aftørrede jeg en Taare.

Det døvstumme Hittebarn.

En mærkelig Begivenhed, der levende erindrer om Caspar Hausers endnu ikke oplyste, gaadefulde Fremtræden i Verden, er forefalden i Frankrig. Professoren ved Døvstumme-Institutet i Toulouse har derom afgivet en offentlig Beretning, saaledes lydende:

„I Aaret 1838 blev et døvstumt ungt Menneske paa 15 til 16 Aar fundet vankende omkring i Egnen af Toulouse, og ført hen i Stadens Arresthuus. Neppe var Directeuren for det herværende Døvstumme-Institut bleven underrettet herom, førend han optog ham blandt sine Elever. Fra den Tid af var den Ulykkelige en Gjenstand for sine Læreres ømmeste Omsorg, og han lønnede ogsaa deres Bestræbelser med de bedste Fremskridt. Ved Enden af Aaret 1839 vidste man endnu intet om denne interessante Ynglings Skjæbne, da han ved Forsynets Styrelse blev kjendt af en Indvaaner fra Bordeaux som Søn af en fra Guadeloupe stammende Familie, der havde tilbragt flere Aar i Bordeaux. Efter de Directeuren for Døvstumme-Institutet i Toulouse herom meddeelte Efterretninger skrev man til Mairen i Bordeaux, og opdagede, at den unge til Toulouse indbragte Døvstumme er en Søn af Madame Pauly, født Classe, fra Moule paa Øen Guadeloupe. Da denne Ulykkelige derefter blev af sine Lærere ført til Bordeaux, kjendte han Gaderne i denne Stad og flere Gjenstande, som tydeligt beviste, at han er Madame Paulys Søn; ogsaa blev han erkjendt som saadan af flere derværende troværdige Personer. Efterat den ved Toulouse fundne Ynglings Identitet med Madame Paulis døvstumme Søn saaledes er constateret, er nu intet andet tilbage for at indsætte ham i sine Rettigheder, som han er bleven saa grusomt berøvet, end at udfinde det Sted, hvor hans Moder opholder sig, saafremt hun endnu er ilive. Efter den i Bordeaux indhentede Underretning er det kommet for Dagen, at denne Dame var med sin tolv- eller trettenaarige Søn Emil reist bort fra denne Stad, for at begive sig til sin Mand af andet Ægteskab, Hr. Pauly paa Guadeloupe, fra hvem hun havde skilt sig; fremdeles, at Moder og Søn indskibede sig paa det, Hr. Raba tilhørende og af Capitain Lanaud førte Skib „Elysée", og at de seilede til Moule, hvor en Datter, som Madame Pauly havde med sin første Mand, Hr. Saint-Hilaire, boede. Damens Afreise til Guadeloupe fandt Sted i Aaret 1834, og hun indtraf i Point à Pitre paa denne Ø den 13de April 1834. Siden den Tid har man ingen Efterretninger havt fra denne Dame. Man vidste kun, at hun havde isinde at vende tilbage til Frankrig, naar hun kunde blive enig med sin Ægtefælle om at faae endeel af sin Formue trukken ud deraf. Man er paa en sikker Vei bleven underrettet om, at hendes Mand senere er død, og troede derfor, at Enken snart vilde vende tilbage til Frankrig med Resten af sin Formue. Hun maa nu være bleven i Colonien eller ikke, hvorledes er hendes Søn kommen alene til Europa, hvorledes er han paa Fastlandets Kyster bleven overladt til Skjæbnens Haardhed og den smerteligste Isolering? Hvad kan der være blevet af hans Moder? Skulde hun igjen have indskibet sig med sin Søn Emil? Men hvilket Skib har da taget dem Begge ombord, og hvad heed Skibscapitainen? Hvorledes skulde Madame Pauly, hvis hun ellers ikke er død underveis, have været saa grusom at forlade sit Barn paa en saadan Maade, efterat hun havde viist det saa megen Ømhed? Og, dersom Moderen er død, hvorfor har Capitainen da ikke taget den unge Døvstumme i sin Beskyttelse og ført ham tilbage til hans Slægtninge, der vilde have behandlet ham som deres eget Barn? Dette er en af hine Hemmeligheder, der fortjene at opklares af Mennesker, som tage Deel i store Trængsler, og hvis ædelmodige, følende Hjerter aldrig føle større Tilfredsstillelse, end naar

de kunne yde forladte Fader- og Moderløse og hjelpeløse Ulykkelige Trøst. Maatte de Menneskevenner, som ville række den ulykkelige Emil en frelsende Haand, være lykkelige i deres Bestræbelser, og hjelpe ham til at gjenerholde de Rettigheder, som et skjændigt Anslag vistnok har søgt at berøve ham! Den unge Emil er født i Moule paa Guadeloupe i Januar 1825 eller 1826. Indtil de Efterretninger, som man haaber at indhente i America, indtræffe, forbliver den unge Døvstumme under Opsigt af sin agtværdige Opdrager, Hr. Chapotte, Broder til Directeuren for Døvstumme-Institutet. I samme Øieblik, da han kom tilbage til Toulouse fra Bordeaux, blev han kjendt af flere agtværdige Creolere, som nu ogsaa fra deres Side ville medvirke til Sandhedens Opdagelse. Maatte nu deres Bestræbelser krones med det heldigste Udfald!

Et Bidrag til X. Marmiers Charakteristik.

Da jeg først i „Revue de deux mondes“ og senere i „Allgemeine Zeitung“ læste Hr. Marmiers Opsats, loe jeg over, hvad der angik mig som over en upassende Spøg, og ansaae det ikke Umagen værd at svare derpaa, da det Urigtige og Opdigtede deri maatte være enhver nogenlunde Kyndig bekjendt. Men nu, da jeg paa flere Steder seer alvorlige Hentydninger hertil, som endog undertiden have et haanende Anstrøg, maa det vel forundes mig at meddele Følgende:

Jeg har aldrig skrevet nogen Bog om Paris; det Værk, som Hr. Marmier giver dette Navn, indeholder kun Breve, stilede til kjære Venner i Hjemmet paa en Reise langs med Nederrhinen over Belgien til Paris, og er ogsaa udkommet under denne Titel. Hvad der heri meddeles om Paris af min Dagbog, udgjør endnu ikke en Sjettedeel af det Hele. De deri omtalte Visiter har jeg ligesaa lidt aflagt, som ventet den Ære at blive Consistorialraad. Foruden Victor Hugo, med hvem jeg havde nogle Forretninger at afgjøre for en Tredie, besøgte jeg kun Béranger og Cousin, til hvem den fortræffelige Barthelemy St. Hilaire førte mig, og Sainte-Beuve, med hvem jeg allerede tidligere havde staaet i Brevverling. At Hr. Marmier saare vel vidste alt dette, vil blive klart af Følgende.

I Aaret 1832 lærte jeg at kjende Hr. Marmier i Leipzig, hvor han opholdt sig for at lære Tydsk, og redigerede Ugebladet „Le Voleur.“ Han blev mig forestillet ved Bordet af en Tredie, udbad sig Belæring angaaende sine tydske Studier, og viste megen Iver for vor Literatur, og anmodede mig efter en lang og levende Samtale om at maatte føre en Correspondance med mig i denne Anledning. Strax i sit første Brev skrev han til mig i Anledning af min dengang nylig udkomne Bog over „Europas skjønne Literatur i det nittende Aarhundrede“: Croyez, que j'ai bien su reconnaître et admirer tout ce qu'il y a de talent, d'érudition et d'habile conception dans votre livre. C'est un de ces ouvrages qu'il faut venir chercher en Allemagne et a Jéna; en France on s'épouvanterait d'une telle universalité de connaisances. J'espère que lorsque nous aurons quelques jours à passer ensemble, il y aurait de ce livre un excellent parti à tirer pour interesser mes futiles concitoyens et leur faire tourner les yeux vers cette nniversité de Jéna. Og længere hen: Je vous remercie beaucoup du plaisir que vous m'avez fait de traduire une de mes pieces de vers. J'ai comparé quelques-unes des tra-

ductions, que vous avez mises dans votre volume, et je n'ai de ma vie rien imaginé de plus correct et de mieux senti.

Brevverlingen fortsattes saaledes, og Marmier benyttede mig redeligt saavel i videnskabelig som i selskabelig Henseende. Bøger af min Samling, som paa Grund af deres Sjeldenhed der paa Stedet vare ham utilgjængelige, laante jeg ham villigt i hele Maaneder, og ligesaa villig gav jeg ham de mest udførlige literaire Oplysninger; han blev ogsaa forsynet af mig med mere end sædvanlige Anbefalinger til betydende Personer, navnligen Literatorer, for en Reise igjennem Tydskland. Under et Besøg paa fjorten Dage i Jena blev han optagen som et Lem af Familien i mit Huus, og kunde ikke noksom rose ma bonne et franche hospitalité.

Da han var kommen tilbage til Frankrig, blev han lidt efter lidt koldere; han brugte mig nu ikke mere, og pludseligt læste jeg et skjult og hadefuldt Angreb paa mig, som ingen Anden end han kunde have skrevet. Da jeg i Aaret 1835 besøgte Paris, og det for længere Tid, end han foregiver, var det min faste Villie ikke at see ham. Sainte-Beuve, som ikke vidste noget heraf, bad mig mage det saa, at vi kunde spise sammen med Hr. Marmier i Palais Royal. Jeg skrev nu til ham, om han, efter at have handlet saaledes, endnu kunde have Lyst til at træffe sammen med mig; hvis dette var Tilfældet, kunde han vente mig paa et bestemt Sted i Palais Royal. Han kom, til stor Forundring for mig og en paalidelig Ven, som vidste Besked, hoppende hen til mig med disse Ord: „Voilà le plus grand ennemi que j'aie en France," undskyldte sig ganske løseligt, at han slet ikke havde villet angribe og fornærme mig, og forestillede mig, uden at jeg havde bedet ham derom, for den hændelsesviis forbi os gaaende Amadée Pichot med følgende Ord: „Permettez-moi de vous présenter Mr. Wolff, docteur en philosophie, professeur à l'université de Jéna, savant philologue allemand qui connait à fond toutes les litteratures de l'Europe et qui parle dix langues." Det underlige forlegne Ansigt, jeg gjorde herved, opløste sig dog i et Smiil, da han uden Afbrydelse tilføiede: „Nous n'avons qu'une seule personne en France qui puisse dignement rivaliser avec Mr. Wolff, c'est Mons. Amadée Pichot." Forresten saae jeg ham kun eengang endnu kort før min Afreise, og havde nu fuldkommen nok. Angaaende hans Yttringer om en anden, nu afdød Lærd og dennes Familie, hvem han ikke var mindre forpligtet for tusinde Artigheder, vil jeg her undlade at udtrykke mig efter Fortjeneste.

Dette vil være tilstrækkeligt til at charakterisere hans Forhold til mig og hans Angreb. Jeg kunde endnu tilføie flere smukke Sager, men hvortil det? Jeg frygter allerede for, at jeg længe nok har lagt Beslag paa Læsernes Taalmodighed. Hiin gedigne Ven, som nøie kjendte Paris, sagde dengang til mig: „Troe ingen ung fransk homme de lettres! Han smigrer Dem paa det Fortræffeligste, saalænge han bruger Dem, men naar han ikke mere bruger Dem, saa lader han, som om De slet ikke var til, ja hvis det er ham til nogen Nytte, mishandler og fornærmer han Dem." Hr. Marmier har redeligt givet et Beviis herfor.

Dog, endnu Noget til Charakteristik af hans Kundskab i vort Sprog og Literatur! Han har, som bekjendt, oversat Kobbersteins Grundtræk til den tydske National-Literaturs Historie paa Fransk med Udeladelse af Anmærkningerne som fastidieuses. Denne Bog er udkommet 1833 i Strasburg og Paris hos Levrault, og deri findes følgende Ting. S. 16: Fränkisches Reich, gjengivet ved empire français; S. 22: Umschreibungen, copies; sammesteds, das hohe Lied, la chanson; S. 65:

die Leiche (Versemaal hos Mestersangerne) les morts; S. 45: Die Rabenschlacht (Ravennaslaget), la bataille des corbeaux, og Adelung (Sprogforskeren) S. 218 la noblesse. Men endnu bedre har han tumlet med vore Folkesange; i en Opsats over disse i Revue de deux mondes oversætter han en historisk Schweitzer=Folkevise, men forstaaer ikke Slutningen, og tager derfor Slutningen af en anden, som han forstaaer, og sammensmelter saaledes to, aldeles forskjellige Slag omhandlende Sange til een. Jeg har ikke den Aargang af Revue de deux mondes ved Haanden, for nøie at kunne citere; men den, hvem det kunde være magtpaaliggende, vil let kunne finde det og bekræfte min forøvrigt nøie Angivelse.

Og nu aldrig mere et Ord om eller fra Marmier! Vi Tydske have dog virkelig noget Bedre at gjøre, end at afsløre fransk Overfladiskhed og Falskhed.

Jena, i April 1840.

O. L. B. Wolff.

Musiken hos Araberne.

(Af en Reisendes Brev.)

Da jeg forlod mit Hjem, da jeg forlod Europa, faldt det mig tungest paa Hjertet at maatte undvære Musiken, denne Kunst, som jeg elsker saa høit. For sidste Gang hørte jeg en italiensk Opera paa Malta; de gave der Mercadantes „Røvere.“ Hvor meget jeg end anstrængede mig for at finde Sangere og Orchester taalelige, kunde min Kritiks indre Stemme og min musikalske Samvittighed ikke tillade mig dette, og den italienske Maestros Partitur, som ellers var forekommen mig saa skjøn, kjedede mig nu ganske forfærdeligt. Jeg har desuden fundet endnu et Slags Opera i Alexandrien og et andet ditto i Cairo; de have dog, hvad Forsyndelse mod Musiken angaaer, bragt det videre end de Herrer Sangere og Musici paa Malta; dog ere Theatre hos Muselmændene et virkeligt betydningsfuldt Phoenomen, og vi kunne maaskee allerede om ti Aar vente de herligste Theaterberetninger fra Crocodillernes og Pyramidernes Land.

Den egentlig nationale Musik i hine Egne, den arabiske, gjør kun ringe Fremskridt; den er eensformig og mangler det Yndige og Indsmigrende. Araberne have kun faa eiendommelige Melodier, hvorefter alle andre blive arrangerede. Harmonie kjende de ikke noget til; naar de synge i Chor, driver Enhver det paa sin Maade, uden at tage Hensyn til de Andre. Dog ere de lidenskabelige Elskere af Musik; ingen Fest kan feires hos dem uden Musik, hvorved der maa bemærkes, at de, hvor det er nogenlunde gjørligt, altid udføre deres Forretninger siddende. Deres musikalske Sands synes kun at trænge til Uddannelse, men der fattes dem baade Componister og Lærere. Dog synes den musikalske Sands mere at fæste Rod i de lavere end i de høiere Classer af Folket. De faa Musikere, som ere komne fra Europa til Ægypten, have paastaaet, at Araberne ikke ere modtagelige for vor Musik; dette forekommer mig dog ikke at være Tilfældet, og følgende Factum synes snarere at tale for det Modsatte.

Vi reiste tilbage til Over=Ægypten, og havde netop gjort Holdt ved en smuk Landsby, som Indvaanerne kalde Magapa; det var en smuk Aften, og jeg bad en af mine europæiske Reisekammerater om at tage sin Violin og spille Noget. Saasnart han havde spillet nogle Takter, kom flere Mænd, som arbeidede paa Markerne deromkring, til og hørte paa Violinisten med den meest spændte Opmærksomhed. En levende Ouverture syntes især at tiltale dem, hvorimod de yttrede mindre Velbehag ved en Andante; en Valts af La=

bitzki henrykkede dem, men derimod bemærkede jeg tydeligt, da min Reisefælle spillede „Webers sidste Tanke", at hans Tilhørere kjedede sig derved. Livlige Sager, musikalske Tanker, som man let kan følge, vare altsaa mere efter deres Smag end alvorlige og grandiose Compositioner. Imidlertid syntes dog Mose Bon af Rossinis Opera at gjøre et dybt Indtryk paa dem; de hørte paa den med sand Andagt, og spurgte os, hvad dette hemmelighedsfulde og ophøiede Sprog skulde betyde. Da jeg havde forklaret dem, at det var en Prophets Bøn til Gud, vilde de høre det engang endnu; min Kammerat opfyldte deres Begjering, og da han var færdig, tilkjendegave de deres Bifald ved lydelige Udraab.

En Araber bliver aldrig staaende, naar han har Leilighed til at sætte sig ned. Men da Violinen tonede, faldt det ingen af dem ind at sidde; den Fornøielse, som de nøde, var saa stor, at de derover forglemte, at de stode. Violinspilleren endte sin africanske Concert med en arabisk Sang, hvorfor hans Publicum var ham meget erkjendtlig; for at bevidne deres Glæde dandsede de til Accompagnementet af deres Tarabuk, og sang os deres Yndlingssange. Hurtigt henrandt saaledes nogle Timer for os.

Et Træk
af
Marie Capelles Ungdom.

Det er vel en stor Deel af vore Læsere bekjendt af de politiske Blade, at der for Tiden er en vigtig Sag for Retten i Frankrig. En smuk, aandfuld Enke, Madame Laffarge, sigtes for at have endt sin for kort siden afdøde Mands Dage ved Gift, som hun rakte ham istedetfor Medicin under en Sygdom, der var paakommen ham. Naar man hertil føier, at den Anklagede tilhører den høiere Classe og bestandig har levet i Rigdom og Elegance, vil man ikke undres over, at denne mærkelige, paa rædsomme Omstændigheder rige, Begivenhed har tildraget sig saa megen Opsigt i Frankrig. Denne Dame være nu skyldig eller ikke — følgende Træk fra hendes Barndomsaar vil, saa ubetydeligt det end synes, dog under disse Omstændigheder vække nogen Opmærksomhed.

Det var under Restaurationen eller kort iforveien. Madame Laffarges Fader, Hr. Capelle, boede dengang i Strasburg; han var Oberst ved Artilleriet, en almindelig agtet og elsket Mand, som blev søgt i de første Cirkler paa Grund af sit muntre Lune og elegante Væsen. Marie var dengang meget ung, men allerede da fremtraadte den Skjønhed, Ynde og Aand, der senere blev saa høit udviklet og ikke har forladt hende i Fængslet selv. Livelig, munter, fuld af gode Indfald, fordunklede hun alle Børn paa sin Alder, og blev næsten forgudet i de Kredse, hvor hun kom; Følgen heraf var, at Marie, hvis Fortrin overvurderedes af Smigrere, lidt efter blev reven ud af andre Dødeliges Sphære, og fremstod som noget Overordentligt, Underfuldt, Overnaturligt.

De fleste Fædre vilde vel have forgudet en saadan Datter. Obersten forekom hendes mindste Ønsker og tilfredsstillede alle hendes Luner. Kun i een Ting lod han ikke Datteren faae sin Villie. Han havde en nydelig Canariefugl, Marie en Spurv; den guulfjærede Sanger beboede et ziirligt Buur i et Stadsværelse, hvorimod den uanselige Spurv maatte tage tiltakke med et Buur af grov Staaltraad i et afsides Kammer. Marie, der var egensindig som alle Børn, hvem man aldrig afslaaer Noget, vilde absolut have, at hendes Spurv skulde have sin Plads ved Siden af Faderens Fugl. Men Obersten havde

nu engang sat sig i Hovedet, ikke at føie sin Datter i denne Bagatel, da han havde den samme Ømhed for sin Canariefugl som en gammel Jomfru for en Kat eller en Moppe, og desuden var en meget bestemt Mand, som aldrig tog et Ord eller en Beslutning tilbage.

Marie skjændte i Førstningen over at blive afviist i denne Anledning, men Obersten lod hende skjænde. Hun tog da sin Tilflugt til Kjærtegn, og begyndte at indsmigre sig paa tusinde Maader hos Papa; hun kyssede ham, han hende igjen, hun pillede med de smaa Fingre i Hr. Capelles Knebelsbart, og han trykkede sin skjæggede Hage mod Pigebarnets fine Kind. Da anstillede hun sig, som om Skjægget rev hende og var nærved at afpresse hende Taarer', og Enden paa Legen blev altid det ominøse Spørgsmaal: „Maa jeg saa bringe Fifi ind i Salen?" Herr Capelle foer da op, og svarede med et kort „Nei". Marie gik da med taarefulde Øine og bankende Hjerte til sin Spurv, fodrede den, og kjælede paa det ømmeste for den; Faderen besøgte derimod sin Canariefugl, rensede egenhændigt dens Buur, gav den Vand og Sukker, og glædede sig ved at betragte dens glimrende Fjær og fine Former. Bijou (saa heed den) var ogsaa en allerkjæreste lille Skabning; den fløi ud af Buret, spadserede omkring i Værelset, besaae sig i Speilet og kyssede kjærligt sit Billede, blev ogsaa stundom vred, naar Speilfuglen eftergjorde alle dens Bevægelser, og fløi da omkring paa Borde og Stole, satte sig paa Oberstens Finger og begav sig atter ind i Buret. Hr. Capelle sværmede for sin lille Yndling, saae altid til den, saasnart han kom hjem, og blev altid urolig, naar Fuglen viste sig usædvanlig vild og lystig.

En Dag var Obersten staaet meget tidlig op, da han var indbuden til et Jagtparti i Omegnen af Strasburg. Som sædvanligt, kom Marie hurtigt tililende for at give ham et Kys, og spurgte som altid: „Maa jeg saa bringe Fifi ind i Salen?" Disse Ord bleve fremførte i en saa smigrende, overtalende Tone, at Hr. Capelle uvilkaarligt udbrød: „Du holder da saa særdeles meget af Din Spurv?"

„Om jeg holder af den!" sagde Marie med henrivende Naivitet.

„Nu da, kjære Barn, saasnart Canariefuglen er død, skal Spurven indtage dens Plads." „Naar Bijou er død, raabte Pigen og hendes Øine straalede af Glæde og Overraskelse, og strax ilede hun ud til sin Bonne, for at meddele hende denne „lykkelige" Nyhed. For hende var jo denne Nyhed lykkelig, thi er ikke Haabet Begyndelsen til Nydelsen?

En Time gik hen. Herr Capelle var færdig med sin Paaklædning og sin Frokost. Bøsse, Hirschfænger, Jagttaske, Alt var i Orden, men førend han forlod Huset, vilde han dog see, om hans Canariefugl ikke manglede noget, og gik ind i Salen. Ligesom han traadte derind, gik Marie ud. Obersten nærmede sig Buret — blegnede pludseligt, og Geværet faldt ud af hans Haand — Fuglen var ikke deri, og dog var Buret omhyggeligt tillukket. Hr. Capelles Blikke gjennemfløi Værelset — ingen Fugl var at see! — han løftede Meublerne tilside, rystede i Tæpperne, men forgjæves! Han gik atter hen til Buret! en lille ved Metaltraaden gjort Udvidelse, nogle paa Bunden af Buret liggende Fjær vidnede om, at Nogen havde stukket Haanden derind, og at Fuglen havde værget sig. Obersten erindrede Samtalen med Datteren; hans første Bevægelse var at ile til det Værelse, hvori hun pleiede at opholde sig. „Ulykkelige Barn," sagde han, idet han traadte ind „hvad har Du gjort ved min Canariefugl?" Marie slog Øinene ned og blev rød; en Anklage, selv om den er uretfærdig, forvirrer altid. „Hvad har Du gjort ved Fuglen?" spurgte han med tordnende Stemme. „Er den da ikke mere i sit Buur?" sagde Marie frygtsomt. — „Det spørger Du mig om?" — „Jeg veed ikke, hvor ..." Obersten lod ikke sin Datter

tale ud; han satte sig paa en Sopha, greb hendes Haand og trak hende hen til sig. Hans Blik havde et ganske eget Udtryk af Ømhed og Strenghed. „Mit Barn!“ begyndte han „erindre vel hvad jeg nu vil sige Dig, en Faders Raad skader aldrig .... Du er smuk, godt opdragen, smykket med al den personlige Ynde, som et ungt Fruentimmer kan ønske sig; Verden tilsmiler Dig og gjør af Dig, men den skjønneste Blomst skjuler mangengang en farlig Torn. Saaledes ligger i Dig Spiren til en Last, som engang kan blive Dig skadelig. Du er listig, misundelig, skinsyg, inconseqvent i Alt; Du vil, at Alle skulle føie sig efter Dine Ønsker, og vel er denne Last endnu svag, men den fæster Rod, voxer fra Dag til Dag, og har allerede ladet Dig begaae en slet, nederdrægtig, uædel Handling, for at opnaae det Øiemed, Du har foresat Dig. Du har med koldt Blod berøvet en uskyldig Fugl Livet; hvis Du ikke vogter Dig, vil dette med Tiden drive Dig til en endnu større Forseelse, thi fra den Forseelse, hvori Du har gjort Dig skyldig, er der kun eet Skridt til Forbrydelsen. Det Tryllleri, som nu omgiver Din Person, hindrer endnu Andre i at see det, men der vil komme en Dag, hvor dette Blændværk forsvinder. Gresset siger:

La beauté n'est qu'un lys, l'aurore l'a
vu naitre,
L'aurore à son retour ne le peut
reconnaitre.

Forglem ikke disse Vers! Et ulykkeligt Tilfælde, en Sygdom kan røve Dig Dit behagelige Ydre — Din eneste Fortjeneste — og da ville alle Dine Feil ret blive fremhævede, og Dine Smigrere blive Dine uforsonligste Fjender.“ — „Fader, Fader, jeg er uskyldig“ stammede Marie hulkende. Bleg stod Obersten op, og gik ud til Jagtselskabet, der ventede paa ham.

Samme Dags Aften erfarede man i Strasburg, at paa Jagten var et Gevær sprunget i Hr. Capelles Hænder, at Obersten var farligt saaret, og rimeligviis maatte amputeres. Destoværre gik dette i Opfyldelse; efter Amputationen fulgte Koldbrand, og den Ulykkelige døde under de heftigste Smerter.

Marie tabte sin Farve og svandt synlig hen efter Faderens Død; han havde elsket hende saa ømt, og var gaaet ud af Verden med den sørgelige Overbeviisning, at hans Datter var skyldig, at det ikke havde kostet hende nogen Overvindelse at bedrøve ham, og at hun muligt engang kunde føre sig slet op.

Hr. Capelles Død traf hende som et Lyn; den Forseelse, hvorfor Faderen havde sigtet hende, var i og for sig en Bagatel, men i hendes Øine en Forbrydelse. Hun overdrev den Kummer, som Obersten havde følt ved Fuglens Tab, og havde muligt skadet sin Sundhed, hvis ikke hendes Bonne, rigtignok noget sildigt, havde tilstaaet, at hun ved at høre Maries Beretning om hvorledes Spurven kunde komme ind i Salen, havde uden sin lille Herskerindes Vidende skaffet Fuglen afveien, men fortiet Sandheden, af Frygt for at blive jaget af sin Tjeneste.

Dersom nu Marie Laffarge, trods alle de mod hende talende Beviser, er ligesaa uskyldig i den hende tilskrevne Skjændselsdaad, som hun var det med Hensyn til Canariefuglens Død, hvorfor hun med tilsyneladende Ret beskyldtes af sin Fader; hvis nu, ligesom han forlod det Jordiske med Bevidstheden om hendes Skyld, hun gik bort fra denne Verden med Bevidstheden om sin Uskyldighed ....? Eller træde nu Faderens Ord op som nye Vidner imod den Anklagede?

Prof. C. DAHL.

Landskabsmaler.

Scenen aus dem lyrischen Drama Amor und Psyche. von Paludan-Müller.*)

(Frei übersetzt von Friederich Bresemann.)

Erste Scene des ersten Acts.

(Ein Hain in Arkadien, wo einzelne Bäume zerstreu't stehen; unter einem derselben liegt Amor und schläft. Zu seinem Haupte sitzt der Genius der Träume, Oneiros, mit einer Harfe in der Hand, von deren Saiten die Träume wie Töne entfliehen).

Oneiros.

Seinen feuchten Schleier webet
Über Thal und Blumen-Au
Noch der Nebel, glänzend bebet
Um den Kelch der Morgenthau;
Sanfte Frühlingsweste kosen
Buhlerisch in jedem Hain,
Scherzen mit den jungen Rosen,
Mit dem Strauch im Blüthenschein.

Alles wieget sich im Schlummer
Über Berg und Thäler schwebt
Bang' und schweigend noch der Kummer,
Bis der Tag den Schleier hebt,
Bis Aurora's goldner Wagen
Purpurroth in Osten glüh't,
Von Zephyren leicht getragen,
Kreise um den Himmel zieht.

Bis die Lüfte wieder klingen,
Will ich meiner Kinder Schaar,
Dufterfüllte Blumen, schwingen
Leicht um Amor's Lockenhaar.
Auf, erwacht zur schönen Feier,
Träume, holde Phantasien!
Sanft i Tönen von der Leier
Goldnen Saiten zu entflieh'n.

*) Hr. Bresemann, der har skjænket os en smagfuld Oversættelse af „Slaget paa Rheden", og lykkelig overvundet de Vanskeligheder, som dette Digts Metrum frembyder, agter nu at udgive sin allerede forhen anmeldte Oversættelse af Paludan-Müllers „Amor og Psyche." Det er af denne Bearbeidelse, at vi idag levere vore Læsere et Fragment. Red. Anm.

Träume.

Amor, sieh in diesem Spiegel
Psychens holdes Bild gewebt,
Wie sie, wie mit leichtem Flügel,
über Silberfluthen schwebt,
Selbst den Schiffernachen leitet;
Frühlingslüfte werden wach,
Und ihr dunkler Schatten gleitet
Zitternd auf den Wellen nach;
Tausend Kerzen sind gezündet,
Schau'n herab in stiller Lust;
Psyche staunt, und es entwindet
Sich ein Seufzer ihrer Brust.

Oneiros.

Auf! und webt den Schleier dichter,
Eh' der goldne Schlummer flieh't!
Eh' im Osten Phöbus glüh't,
Sollen Träume, froh und lichter,
Holde Träume ihn umweh'n.
Tönet lieblicher, ihr Saiten,
Lasst den Klang zu Amor gleiten,
Goldne Träume lasst ihn seh'n!

Träume.*)

Sieh, o Amor! Blumenfelder
Glänzen rings im Rosenlicht,
Sieh die Nacht der dunklen Wälder!
Sie durchdringt die Sonne nicht.
Tausend Nachtigallen schlagen,
Eine Brust voll Melodie,
Lieblich tönt ihr banges Klagen
Zu der Sphären Harmonie;
Aber lieblicher ertönet,
Reizender der Haingesang,
Wenn zu süßen Melodien,
Zu des Waldes Harmonien
Tönet Psychens Stimme Klang;
Blumen unter ihren Füßen
Keimen lieblicher hervor;
Sanfter athmen rings die Lüfte,
Und der Kelche Balsamdüfte
Steigen duftender empor.

Oneiros.

Aus dem Duft der Rosen webe
Ich ein neues Traumgebild',

*) In diesem und den beiden folgenden Versen mußten, um nicht zu Viel von dem Wohllaut aufzuopfern, einige Bilder frei gewählt werden.

Magisch füg' es sich zusammen,
Wie aus Fluth und Sonnenflammen
Iris farbenstrahlend quillt!

Träume.

Sieh, o Amor, unter Blüthen
Ruh't an einer Quelle Rand
Psyche; Schlummer sinkt hernieder;
Um die zartgebau'ten Glieder
Fließt ein klares Lichtgewand;
Mit den freien goldnen Locken
Spielt ein leichter Abendwind,
Kühlt die Gluht der Rosenwangen,
Kühlt den Busen voll Verlangen,
Schäkert um das Götterkind.

— — — — — —

(Amor macht eine Bewegung im Schlafe: Oneiros und die Träume verschwinden.)

Amor (erwacht).

Ha! wo bin ich? wacht' ich, oder spielte
Nur ein Traum mit meiner Phantasie?
War der Kuß nicht wirklich, den ich fühlte?
Tönte nicht in Wahrheit Harmonie?

Noch fühl' ich heiß vom Kuß die Lippe glühen,
Noch tanzet Alles um mich her im Raum,
Noch seh' ich strahlend Erd' und Himmel blühen —
Und Alles nur ein luftgewebter Traum?

Ich bin nicht Amor mehr, bin Amor's Beute,
Der vor dem wahren Amor bange flieh't;
Denn wär' ich wirklich Amor noch, wie deute
Ich mir die Pein, die meine Brust durchzieht?

Nicht ferner will ich in Olympus weilen;
Denn mein Olymp soll auf der Erde sein!
Der Menschen Leid und Wonne will ich theilen,
Mit ihnen trauern, mich mit ihnen freu'n.

Nicht mehr will ich des Bogens Senne spannen,
Von dem der Pfeil verderbend schnell enteilt,
Die Hirten soll kein wilder Schmerz entmannen,
Die Wunden heil' ich, die ich selbst ertheilt.

Aus Luna's sanften Strahlen will ich binden
Mir einen Kranz, mit Abendluft durchwebt,
Damit will ich die Scheitel mir umwinden,
Daß mild und sanft ihr Schimmer mich umschwebt.

Dann werden mich die Hirten alle lieben,
Dann zwing' ich Herzen, werde größre Macht,
Als mit dem Pfeil aus meinem Köcher, üben;
Und freundlich hold mir jedes Mädchen lacht.

Dann, Psyche, werd' ich, Holde, Dich besiegen,
Dann wird für mich die zarte Brust bewegt,
Dann werd' ich mich an Deinem Busen wiegen
Und fühlen, wie so lieb Dein Herze schlägt.

(Pause.)

Doch — bin ich Amor nicht? rauscht nicht mein Köcher
Der Pfeile voll? ziert nicht der Bogen mich?
Umweh'n mich nicht der zarten Flügel Fächer?
Ja, Amor bin ich, Psyche, bin's für Dich!

— — — — — —

Achte Scene des zweiten Acts.

Die Genien.

Der erste.

Von des Kummers Nebelflor umzogen
Senket düster, Psyche, sich Dein Blick;
Schwimmend auf des Zweifels dunkeln Wogen,
Bebt die Seele grauenvoll zurück.
Ach, verschwunden ist das holde Glück,
Ist zu bessern Thälern hingeflogen!
Psyche, traure über Dein Geschick!

Der zweite.

Wonnig lachte Dir im holden Lenze
Jedes Blümchen auf der jungen Flur;
Bach und Wiese sahen Deine Tänze;
Sanfte Weste folgten Deiner Spur:
Traurig dünkt Dich jetzt der Frühling nur,
Und verwelkt erscheinen alle Kränze;
Um Dich, Psyche, trauert die Natur.

Der dritte.

Diese zarten, rosenfarb'nen Wangen
Glühen jetzt, von Mordbegier entbrannt;

Dieser Busen, klopfend vor Verlangen,
Hüllet jetzt den heißen Feuerbrand;
Diese zarte, weiße Lilienhand,
Woran schimmernde Sapphyren prangen,
Fühlet sich zum Meuchelmord gewandt.

Alle.

Einsam wirst Du durch die Fluren weinen,
Heiß die allzu rasche That bereu'n,
Wirst auf Bergen, wirst in dunklen Hainen
Dich dem Schmerze, der Verzweiflung weih'n.
Amor kann die That Dir nicht verzeih'n,
Zornig wird er gegen Dich erscheinen,
Und du wandelst traurig und allein.

Horch! Was rauschet durch des Saales Mitte,
Leise, wie der Abendwind im Thal?
Amor nahet sich mit frohem Schritte,
Schwebt mit Pfeil und Bogen durch den Saal;
Nicht mehr reicht ihm Psyche den Pokal.
Amor, ach! Du förderst Deine Tritte
In Dein Sommerschloss zum letzten Mal.

Neunte Scene des zweiten Acts.

Amor (kommt).

Umfangt mich wieder, heimathliche Hallen,
Und winket mir am stillen Abend Ruh!
Mit Sehnsucht eil' ich euern Mauern zu,
Sobald der Flor der dunklen Nacht gefallen,
Und sich die Welt in süßem Schlummer wiegt.
Was ihr in euch verschließt, ist mir von Allen
Das Liebste, was im weiten Weltkreis liegt.
So wonnevoll dünkt mich das Erdenwallen,
Wenn Psyche abends froh an meinen Busen fliegt.

Doch jetzt ist schon ihr Auge sanft geschlossen,
Und um sie spielt ein leichter Abendtraum;
Der rothe Mund, von Lächeln hold umflossen,
Haucht leise nur, wie Duft, und athmet kaum;
Die Stirne, wie vom Mondenglanz umgossen,
Drückt treu der Seele heitern Spiegel ab.
Wer nie der Liebe reines Glück genossen,
Nie Küsse nahm und wieder Küsse gab,
Dem ist der Himmel und die Erde nur ein Grab.

Was kann Olymp, was können Göttersphären,
Was kann das Leben, was Unsterblichkeit
Mir Höheres und Schöneres gewähren,
Als Psyche mir durch ihre Liebe beut?
Empfindungslos durchfliege ich den leeren,
Den todten Raum, wo Zeus, der Hohe, thront,
Muss ich der Liebe holdes Glück entbehren,
Das nur allein bei meiner Psyche wohnt,
Die mir mit höherm Sold, als der Olympus, lohnt.

Sommervise.

(Sat i Musik af Secretair Hartmann).

Naar Sneemanden bandt os til eensomme Stue,
Naar længer i Skovene Fuglen ei sang,
Caminen os vinkede huldt med sin Lue,
Og lod os forglemme den blomstrende Vang.
I Tonernes Samklang hver Længsel forsvandt,
Og Vinterens Timer saa glade henrandt.

Men nu har vi Sommer i Dal og paa Høie;
De smykkes af Flora med blussende Pragt.
Naturen henrykker hvert dødeligt Øie,
Der føler for Skjønhedens hellige Magt.
Ja, Sommeren bringer den ædleste Fryd;
Den hilses af Jorden med Hymnernes Lyd.

I kjølige Skove, fra duftende Have
Mod Skyerne toner vort jublende Chor.
Kun een Ting der mangler — den herligste Gave,
Som hæver vort Hjerte til Himlen fra Jord:
Os Flora har smykket med Roser sin Sal;
Besøg os, Gud Amor, i smilende Dal!

F. C. H.

Phantastisk Galimathias,

fundet paa et af mine Luftcasteller i et Værelse i Stueetagen.

(Efter det Franske.)

Dagen før St. Simonsdagen, Klokken tre Qvarteer paa ni om Morgenen, rullede en Postchaise henad den frygtelige Brolægning i Landsbyen B***. En ung, elegant klædt Mand i en splinterny, rummelig Overkjole af brunt Klæde sad deri. Hans Blik, der streifede om i Rummet, fæstede sig ikke paa de fjerne Bjerges blaalige Toner, fulgte heller ikke de glindsende Krumninger af Floden, hvis Vande bestraaledes af Morgensolen, og søgte heller ikke Sporet af en nydelig Fod under Lovets Skygge — nei, nei, intet af alt dette.

Hans Blik bar Præget af det sælsomme Udtryk, som Englænderne kalde vacant gaze, og som jeg ganske ligefrem vilde kalde Aandsfraværelse, Aandens Flugt i Indbildningskraftens Regioner efter en kjær Plan, et brændende Ønske. Og denne Plan, dette Ønske gik slet ikke ud paa Andet end en god Frokost, der foresvævede ham i et poetisk Lys, og som den hurtige Kjørsel i Forening med den lunefulde Vestenvinds smaa Drillerier havde gjort uundværlig.

Undskyld denne Digression, thi den omtalte unge Mand, det var mig.

Vee over den hungrige Reisende! Landsbyens jammerlige Kro var saa opfyldt af Qvæghandlere, der kom fra et Marked, at det ikke var muligt at komme under Tag der, med mindre man vilde etablere sig i et Hjørne af den ække Stald. Heller ikke troer jeg, at Kjøkkenet, det stinkende Hul, vilde have kunnet friste en Menneskeæders Appetit.

Altsaa, da jeg fuldkommen vel kjendte Egnen, erindrede jeg mig, at der laae en god Landgaard et Stykke fra, og at Veien derhen gik over Marker og igjennem Krat. Strax var min Beslutning fattet; jeg begav mig paa Veien derhen, idet jeg gnavede paa et Brød til to Sous og derhos nynnede:

Frankrig og min unge Kjærlighed....
Min Skat i al sin Stads og Herlighed!

Konen var sandelig en sjelden Kone, ypperlig Huusmoder, opmærksom, livlig, meget veltalende og ovenikjøbet i Besiddelse af et udmærket culinarisk Talent, især til at lave Æggekage. Den tykke Paul, hendes Ægteherre, et sandt Mønster paa landlig Godmodighed, vilde med sit runde, oprigtige Physiognomie have fortryllet en Pædagogs Hjerte.

Den foregaaende Sommer havde jeg tilbragt en halv Dag hos dem, og Erindringen herom var mig saa behagelig, at jeg saae dem igjen med Fornøielse. Det morede mig at tale med disse brave Folk, at drikke en Skaal frisk Melk — jeg er en Kjender af gode Drikkevarer — i al Rolighed paa en Steenbænk i den smukke Kastanieallee.

Denne Avlsgaard, som ligger midt i et henrivende Landskab, er en Bygning, der ved sin Opførelse ingenlunde kan have været bestemt til at tjene en simpel Landmand til Bolig. En sælsom Blanding af romantisk Høitidelighed og landlig Simpelhed omgiver den med et mystisk Slør, der er ligesaa gunstigt for alvorlige Granskninger som for uskyldige Drømmerier. Den gamle Deel af Bygningen med sine hvælvede Sale med store Karniser, hvorpaa der endnu fandtes Spor af Forgyldning, Vinduerne med Spidsbuer og bizart farvede Ruder, de lange Corridorer — alt dette drog mig bort fra de nybygte, bondeagtige Værelser, Gitteret om Viinhaugen, Hønsegaarden og Kornloftet, for at fordybe mig i Lehnsvæsenets og Middelalderens mørke Forlystelser.

Den nuværende Eier, som, i Forbigaaende sagt, er min Ven, fortalte mig, at denne Besiddelse for ikke længe siden var tilfalden ham i Arv efter en Slægtning, og at han aldeles intet vidste angaaende de første Herskere over det skjønne Gods.

Det bedste Værelse i den gamle Bolig blev sat istand for mig. Medens den gode Marie tilbereder mig et tarveligt Maaltid, langt bedre end unge Agerhøns og Trøfler, skjærer jeg mine Blyanter, thi De maa vide, jeg er Maler, og derpaa gaaer jeg op i mit Værelse, hvis Ameublement, oprigtigt talt, ikke vel kunde være mere beskedent.

Den forfaldne Alkove, Edderkoppernes ophøiede Tilflugtssted, tjente til Oplagssted for Snittebønner; Indgangen dertil var stoppet af store Bunker Valdnødder. En uendelig stor Canapee var heldigviis bleven omskabt til en Seng, der skulde rumme min allerkjæreste Person. To eller tre Lænestole med krumme Rygge og skjæve ormstukne Been forøgede det strengt Nødvendige med en henrivende Overflod. Et Dusin Malerier, hvis plumpt udarbeidede Rammer ypperligt fremhævede nogle gjennem Aarhundreder tilsmudsede Figurer i naturlig Størrelse, et Crucifix, en Bedestol af mørknet Træ med udhugne Arabesker, prydede Murene istedetfor Tapeter. Den, en Hule lignende Camin og et Bundt Feiekoste afrundede fuldkomment dette fortræffelige Arrangement.

Det var i Sandhed behageligt at see mig saa vel etableret. I min Glæde hjalp jeg Paul med Tilberedelserne; derefter gave vi os til at reengjøre de store Portraiter, som jeg havde megen Lyst til at betragte i al Mag. Vi begyndte med en gothisk Bedstemoder, som havde en særdeles kold og opblæst Mine. Derefter saae vi fremgaae af Støvets Dække det indfaldne blege Ansigt af en spædlemmet Abbed med en stor Paryk, en prægtigt pudret ung Pige med et flaut Smiil, Riddere i Fløielskapper og Barretter med Fjærbuske o.s.v. o.s.v.

Men en ung Dame af en henrivende Skjønhed, næsten begravet i de talrige Folder af sin grønne Atlaskes Kjole med det amaranthfarvede Livstykke, tiltrak sig især min Opmærksomhed. Indtil det Øieblik havde jeg aldrig seet eller tænkt mig noget saa fuldkomment, mere himmelsk! Tizians og Correggios ophøiede Compositioner vilde have tabt ved Sammenligningen. Hvilket guddommeligt Ansigt med store sorte Øine og ædle Træk, der forskjønnedes af det meest forføreriske Smiil! Paa denne Pande, hvid som Lilien paa sin Stengel, afspeilede sig en Tanke af høi Intelligents. Forvirret indtil Yderlighed af behagelige Følelser stod jeg der, hensunken i en dyb, uforklarlig Begeistring. At kunne besjele dette fortryllende Lærred, knytte det til den materielle Tilværelses Baand, indaande en dyb Følelse i dette Væsen var for mig en ubeskrivelig Drøm af nogle Minuter.

Ja, ved alle Helgene! dersom jeg da havde fundet et saadant Fruentimmer, hvad siger jeg? en saadan Engel paa Jorden, dersom jeg havde fundet hende lykkelig, kjærlig, fuld af Haab og Begeistring for Fremtiden — o, hvor vilde jeg have elsket hende, elsket hende med denne varme, uforgængelige, hellige Kjærlighed, som bringer Hjerterne til at glemme baade Livet og Døden!

Denne Svimmel angreb umærkeligt mit Hoved, og drog det hen i den sælsomste Drømmeverden. Jeg følte et ubeskriveligt Ildebefindende, en smertelig Mathed; lykkeligviis kaldte man paa mig. Jeg ilede ud i den friske Luft for at aande frit, og loe meget over min urimelige Daarskab, som jeg for en god Deel tilskrev min kæmpemæssige Appetit, der ikke lod sig nøie med at plage mit jordiske Jeg, men ogsaa søgte at hendrage mine Sjeleevner til det Overordentliges Tryllekreds.

Om Aftenen gjorde man Ild i mit Værelse, og jeg skrev et Brev til Rosine, den lille nydelige Rosine, Professorens Datter! og ifølge min Sædvane gik jeg tidligt tilsengs.

Jeg laae og vendte mig til alle Sider; jeg kunde ikke lukke et Øie. Det skylregnede, og Vinden peeb med en forfærdelig Magt i

Caminen og adspredte Asken af den næsten udslukte Ild. Underlige, sorgelige Toner blandede sig med den ubehagelige Larm, som rystede Huset og forjog Søvnen fra mine tunge Øienlaag. En sælsom Knagen, skjærende og klagende Stemmer syntes at udgaae af Jordens Dyb og efterhaanden svinde hen i Luften. Man fristedes næsten til den Tro, at en Flok løsladte Dæmoner høitideligholdt en Fest, medens det øvrige Helvede svarede med Seiersskrig. Imidlertid var denne diaboliske Concert ikke uden noget Tiltrækkende for mig. Den vilde Harmonie i disse høitidelige og truende Toner, hvis hemmelige Betydning jeg hellere vilde søge i Aabenbarelser fra en underjordisk, rædselsfuld Verden end i den opbragte Naturs physiske Yttringer, ophidsede min Indbildningskraft. Da den engang havde taget denne Flugt, var det ikke muligt at sætte Skranker for den; den forvildede sig da snart i phantastiske Labyrinther og sværmede om blandt det Usandsynliges rigeste Skabelser.

Dog, snart hørte dette sørgelige Bulder op med at behage mig, og jeg begyndte at kjede mig, men endskjøndt jeg var meget træt af Strabadser, kunde jeg dog ikke sove ved denne forfærdelige Støi. Hengiven i min Skjæbne, besluttede jeg at staae op og tænde Lys for at læse lidt. Da.... o Himmel! vil man vel troe mig? Man vil ansee mig for en Drømmer, et skrøbeligt Hoved, og Gud skee Tak, jeg er hverken det Ene eller det Andet. Jeg hørte tydeligt Klangen af en Ildtang, der bevægedes i alle Retninger for at faae Ilden til at brænde igjen. Phosphoragtige Luer glimrede paa Ildstedet. Et blegt, grønligt Skin oplyste Værelset; et stort Stykke Brænde rullede fra et Hjørne af Kammeret hen paa Ildbukken, medens Ildskuffen opsamlede de adspredte Kul.

Jeg veed ikke hvoraf det kom, at mit forbausede Blik vendte sig hurtig mod hiint Maleri, der om Formiddagen havde vakt en saa smuk Lidenskab hos mig. Ak! det viste nu ikke mine Øine Andet end en sort Overflade. Men pludseligt gjennemfoer en Febergysen mit hele Legeme, da jeg saae en qvindelig Figur sidde ved Caminen. Min Strube var som sammensnøret og det var mig umuligt at tale, skrige eller gjøre den mindste Bevægelse. Mit arme Hjertes fordoblede Slag berøvede mig næsten Veiret, og dog maa dette maaskee ikke tilskrives Frygten ene. Et Slags vellystig Angst gjennembævede min Sjel; jeg hverken kunde eller vilde modstaae den magnetiske Indflydelse, som saa vældigt behersked mig. Ubevægelig, med luende Blikke betragtede jeg stivt den hemmelighedsfulde Gjenstand, jeg saae for mig.

Nei, sagde jeg til mig selv, var hun endog et satanisk Gjøglebillede fra Spøgelsernes Rige, jeg kan ikke blive træt af at betragte hende med Beundring, at blande min Begeistring for hende med en hellig og dyb Medlidenhed. O, hvor hun var forandret! hvor hun saae syg og lidende ud!

Det rene og glimrende Incarnat paa hendes Rosenkinder, som jeg saa meget havde beundret i min Kjærligheds Drøm, var forsvundet. Hendes brændende, taareløse Øine syntes udmattede af Søvnløshed og Smerte. Nedbøiet sad hun i en Lænestol og holdt, skjælvende af Kulde, sine smaa, magre, gjennemsigtige Hænder til Ilden og søgte forgjæves at opvarme dem. Hendes fiintbyggede, halvtaabnede Mund aabnede sig fra Tid til anden og udstødte sagte Toner af en beundringsværdig Blidhed. Ak! Aftenvinden sukker ei saa ømt som hun, og jeg kunde ikke opfatte en eneste af disse søde Klager!

„Hvorpaa tænker min Dame Clara?"

Det er forunderligt nok, men jeg blev ikke engang forbauset over at høre et saadant Spørgsmaal, udtalt i en tør Tone af en lille alvorlig, særdeles ilde skabt Herre med en

stor Mund, kluntet Næse, ubehagelig skaldet Pande, der bar Præg af et lidenskabeligt og stormfuldt Liv, i en sort Klædning, med Kaarde og Kappe, to Skridt fra min smukke Ubekjendte.

„Min Herre og Gemal, jeg er ifærd med at sige et Pater noster", svarede den blide Skabning med en svag, sølvklar Stemme, der trængte til mit Hjerte.

„Vistnok er det bedre at læse Bodpsalmer og Bønner for de Døde, end at lytte til naragtige og galante Talemaader af enhver Spradebasse ved Hoffet", gjentog den sorte Mand med Bitterhed.

Den stakkels Kone, synligt bragt ud af Fatning, vovede ikke at røre sig af Stedet; det nydelige Hoved sænkede sig bestandigt ned mod Brystet.

„Clara! den belovede Time er kommen, og Eders gode, loyale Ægtemand vil feire den med Eder." Et Helvedgriin, den Fordømtes vilde Smiil ledsagede disse faa Ord. Derpaa tog han op af sin Lomme en rig Medaillon og nogle brune Haarlokker. „Skjønne Dame! I mindes vel endnu med Ømhed det blaae Gemak paa Slottet i Blois, og gjenkjender vel ogsaa dette, samt erindrer hvorledes og naar det blev givet og modtaget?"

Clara sukkede smerteligt, vred sine Hænder i Fortvivlelse, og udstødte Skrig, som vilde have rørt en Tiger istedetfor den pukkelryggede Vanskabning, hvis Øine gnistrede af en bitter Glæde, en vild Attraa. Endelig taug hun, og to store Taarer gled langsomt ned over det skjønne Aasyn, som ikke mere syntes at tilhøre denne Verden. O, jeg kunde have betalt disse kostbare Taarer med mit Hjerteblod!

„Til Tartarus med den lille Ridder, der smykker sig med Eders kjærlige Gaver!" gjentog han strengt. „Men Forræderiet skal have sin Løn, og han skal drikke af samme Skaal som hans Veninde. Jeg siger dette til Eder, min Frue, som blev saa meget elsket af den fornærmede Ægtemand, hvem I elskede saa lidet, endskjøndt han var Eders frie Valg; aldrig skal et Fruentimmer med sin letfærdige Elskov besmitte mit høitagtede Navn eller mit Pairsvaaben med Skjændsel."

Zittrende af Urolighed oppebiede jeg Udfaldet paa denne uforskammede Samtale, som var opstaaet mellem mine ubekjendte Gjæster. De ægteskabelige Scener have aldrig været efter min Smag, og det var derfor høist upassende af dem at tale saaledes i en Fremmeds Værelse. Jeg er langt artigere, jeg, endskjøndt jeg hverken er Hertug eller Pair. Aldrig vilde jeg have tilladt mig noget Lignende. Hvor gjerne vilde jeg ikke have gjort en lille Bemærkning, men jeg maatte tie; min Tunge var slagen med Lamhed. Ogsaa, jeg tilstaaer det, var jeg ærgerlig — jo en anden Gang skal man troe paa Skinnet! Hun, som jeg havde sammenlignet med Lysets Engle, var en høist sædvanlig Qvinde, der har bortkastet sit Kjøns straalende Værdighed. Hendes ynkelige Forvirring, hendes Taushed, en ond Samvittigheds Frugt, hendes Rædsel for en velfortjent Straf vare uigjendrivelige Beviser for mig.

Hvo kan vel skildre den unge Claras uendelige Qvaler? Hun blev bleg som et Liig; de lyseblaae Aarer paa den runde, yndige Hals svulmede op og antoge Dødens Farve. Hendes Muskler fortrak sig, hun skjælvede som en spæd Blomst, der rystes af Søndenvinden; kort sagt, hun kunde ikke mere holde sig opret. Jeg saae med Gysen, hvorledes hendes Skjønhed efterhaanden aldeles forsvandt, hvorledes Ungdommens Liv og Kraft hurtig ødelagdes ved et gyseligt Middel, der i sin frygtelige Virksomhed tusinde Gange overgaaer Sjelens bittreste Lidelser.

Hensunken i Fryd, i den tilfredsstillede Hævns Ruus, iagttog den ubønhørlige Dommer hende længe og anstillede tause Betragtninger. Tænkte han paa sin barbariske Retfærdigheds Værk? Forbandede han den Dæ-

mon, der havde drevet ham til at forsone en falsk Æresfølelse med en Forbrydelse? Idet han pegede paa et Crucifix, der hang paa Væggen, tilføiede han med en maaskee mindre haard Stemme end forhen: „Som Adelsmand af Ære sværger jeg ved det hellige Kors, at jeg skal ære hendes Rygte, til hvem jeg fæstede mig med Bruderingen. Trøst Eder nu, Dame, og tab ikke Haabet om at erholde Tilgivelse for Eders uværdige Synder, thi talrige Sjelemesser skulle snart aabne Paradisets hellige Porte for min afdøde Gemalinde."

Clara sank til Jorden, og et tykt Mørke omgav os. Jeg hørte nu kun en Rallen fra en Døendes Bryst og den pukkelryggede Tyrans monotone, mumlende latinske Bønner for dem, der ere stedte i Dødskamp.

Pludseligt bemærkede jeg tusinde flammende Kugler, der udsendte gule Ildstraaler, hvori jeg saae springe tøilesløst omkring en uhyre Mængde grimacerende Figurer, frygtelige Uhyrer, hæslige Spøgelser med Kjedler, Gryder og Kurve som Hjelme paa deres Ugle- og Flaggermuus-Hoveder. De kaldte mig ved Navn, toge deres deilige Huer af, hilste mig pænt „God Aften!" med en barnlig, fløitende Röst. Hvad var der for en utallig Mængde sorte Myg! og dertil alt det Kram af Vampyrer, Hunde, Øgre og andet Djævelskab, som pibende og gjøende krøb om paa min Næse, kradsede mig i Panden, reve Haarene af mig og sønderreve Huden paa mit Hoved. Fra Loftet lød uden Ophør en skjærende, utaalelig Summen, blandet med den afsindige, spottende Forsamlings Latter. Alt dette hvidskede, susede og bræegede frygteligt omkring mig.

„Hr. Maler Andreas! Hr. Maler Andreas! seer De da ikke, at vi have taget vore Søndagshuer paa for at gjøre Dem en Fornøielse? Hr. Maler Andreas! Er De kommen herhid for at see min Cousine, Fru Frø, som hendes Gemal, Hr. Skrubtudse, forgav af Skinsyge for trehundrede og sex Aar siden paa den galante Kong Frants den Førstes Tid? Vil De, min rare Herre, lære Skorpionens Menuet indenfor Ildcirklens Grændser, eller at dandse Sarabanden paa Galgens deilige Snor?"

En Ængstelighed, der grændsede til Vanvid, havde betaget mig under denne frygtelige Sladder. Skal jeg tilstaae det? Visheden om at være bleven til en jammerlig Bold for en Helvedspøg bragte mig til at isne af Skræk. Mine Tænder klapprede, mine Nerver stivnede og mine Pulsaarer sloge, som om de vilde briste. Det Torneleie, hvorfra jeg ikke med de største Anstrængelser kunde slippe bort, blev mig utaaleligt og modbydeligt. Henrevet af Raseri kæmpede jeg som en gudsbespottende Aand, der fængsles af den raae Materie, og — da — da — vaagnede jeg ved Lyden af en lille Klokke.

Solen var imidlertid oprunden i sin skjønneste Glands paa en klar Efteraars-Himmel. Den sendte sine gyldne Straaler gjennem de lette gjennemsigtige Skyer, som Morgenvindens Pust drev frem paa den blaae Azurhvælving. Hvor glad og lykkelig føler man sig ikke i det første Minut af sin Opvaagnen, da man hilser den friske Morgen som et nyfødt Barn! I det Øieblik er man fro som Uskyldigheden, hvor tungt Sorgen end kan træffe os i Dagens Løb. Omgiven af fredelige Billeder og lykkelige Ansigter glemte jeg snart min hæslige Drøm, der forekom mig at være Virkningen af et Mareridt.

Imidlertid maa jeg dog tilstaae det for Dig, min smukke følende Læserinde, at jeg var lidt barnagtig. Jeg kunde, alvorlig talt, ikke bringe det over mit Sind at beholde det forhexede Maleri i mit Værelse. „Eftersom jeg dog maa blive her til imorgen," sagde jeg til mig selv „vil jeg dog i det mindste ikke see paa hende, for ikke at risqvere nye Phantasier i næste Midnatsstund."

Jeg kaldte derfor paa Paul, og bad ham

undet et eller andet Paaskud at tage det ulykkelige Billede ned. Men hvor stor var ikke vor Forundring, da vi bagved det ondskabsfulde Lærred fandt et hemmeligt, med en simpel Skaade tillukket Skab i Væggen! Drevne af Nysgjerrighed aabnede vi det strax, thi maaskee.... men nei, det indeholdt kun literaire Skatte. Herved maa forstaaes nogle faa Bøger, to eller tre med Papirer fyldte Mapper, som altsammen var behørigt medtaget af Støv og Tidens Tand. Imidlertid var det nok værdt at see. Først stødte jeg paa en Afhandling i Folio om den forfærdelige Kjetter Johan Hus, og dernæst faldt mit Blik paa voldsomme Disputatser om den scholastiske Theologie, der iøvrigt havde lidt slemt af Orm; derefter et uhyre tykt Hefte, hvori fandtes en Mængde Details ved en Proces mod en ulykkelig Hexemester, der blev brændt til Religionens og Menneskeforstandens Ære i Aaret 1617. Tilsidst gav jeg mig til at rode i nogle intetbetydende Familiebreve til forskjellige Epoker, Udkast, o. s. v.

„O Gud, hav Medlidenhed med min Forstand!" raabte jeg forfærdet, idet jeg krampagtigt knugede et gammelt Stykke forkrøllet Velinpapir, og skjælvede, som om jeg gik barbenet over en Bunke Hugorme. De næsten ulæselige Kragetæer tillode mig kun at dechiffrere lidt af Indholdet, men dette Lidt var nærved at gjøre mig afsindig. Døm nu selv af disse faa Linier, som jeg her gjentager i tro Copie!

„Da jeg har læst.... Natten før St. Simons Dag døde min dyrebare ... Clara, som var en høist yndig og deilig Dame.... Smerten betog mig saaledes, at jeg ikke var istand til at vise mig i al min Kummer for Madame Louise ... Regentinde ... Kongens høitelskede Fru Moder.

.... Hvad mig angaaer, som tro og adelig Slægtning, aldrig vil jeg skatte Noget paa Jorden saa høit som hende, I har tabt ... jeg vil mit hele Liv føle stor Sorg herover... Lægevidenskaben, som ikke kunde helbrede lille Clara.... ondartet Feber....

.... Han er her... har modtaget Efterretning om Eders Sorg og Bekymring... stor Kummer og Beklagelse uden Ende.... men ogsaa... stakkels Ridder ... uden Haab ... visselig Ungdommen modstaaer ikke hans Hentæren ... sikker og hurtig som Slangegift... behager Eder... denne løierlige Hund af Connetable ... man skriver fra Madrid .... Kongen... syg....

Blois, 152...

De gode Rotter havde ædt Resten.

Louis Lablache.

Da denne Kunstner er en af vor Tids største Sangere og har et europæisk Navn, antage vi, at nogle Ord om hans Skjæbne og Uddannelse ville have nogen Interesse for vore Læsere. Af det for kort siden udkomne franske Værk: „Etudes biographiques sur les chanteurs contemporains uddrage vi altsaa følgende Linier.

Lablache staaer nu paa Spidsen af sin kunstneriske Udvikling, i den Alder, hvor Kunstneren ret kan fryde sig over sin velfortjente Berømmelse, og Publicum fuldkomment anerkjender ham, fordi Præstationerne endnu svare til den erhvervede Celebritet. Hvor længe denne Ligevægt mellem Hæder og Værd vil vedvare, skulle vi lade være usagt; han er født 1794 i Neapel, og er altsaa nu sex og fyrgetyve Aar gammel. Hans Moder var en Irlænderinde og Faderen en Franskmand, der forlod Marseille og udvandrede til Italien, for at undgaae Revolutionens Storme. Men

han undgik ikke sin Skjæbne; Urolighederne i Italien 1799 berøvede ham næsten hans hele Formue; af Kummer herover gik han i Graven. Joseph Napoleon tog sig imidlertid kraftigt af den ulykkelige Familie, og anbragte den unge Louis i Conservatoriet della pietà de'Turchini, nu San Sebastiano.

Lablache studerede nu paa samme Tid Vocal- og Instrumentalmusik. Da der manglede en Contrabassist ved St. Onofrios Orchester, sagde hans Lærer, Marcello Perrino: „De er Violoncellen fuldkommen mægtig; det maa være en Bagatel for Dem at spille paa Contrabas." Imidlertid havde Lablache en Modbydelighed for dette Instrument, men lod sig dog overtale, og spillede allerede efter nogle Dages Forløb sit Partie med megen Præcision. Castel-Blaze paastaaer derfor, og det vel ikke saa ganske med Uret, at hvis Lablache end ikke havde af Naturen faaet en saa fortrinlig Stemme, vilde han have glimret som en af Aarhundredets første Virtuoser, da han er et saa fleersidigt Talent, som der vel kan tænkes. Hvis han ikke spiller Violoncel som Bohrer, eller blæser Fløite som Tulon, ligger Grunden hertil alene i Mangel paa Øvelse; Naturen gav ham alle Instrumenter fra Orgelet indtil Mundharpen til Arv og Eie — han behøvede kun at vælge.

Men allerede tidligt følte Lablache Kald til Scenen. Fem Gange efter hverandre ombyttede han Conservatoriet med Theatret. Han lod sig hemmeligt engagere i Salerno for femten Ducati (knap femten Specier) maanedlig, blev endnu to Dage i Neapel, satte den forud betalte Maanedsgage overstyr og reiste derefter kjæk til Salerno. Men da han dog ikke vilde komme derhen ganske uden Bagage eller i det mindste dog ikke uden Skin af Bagage, fyldte han sin Vatsæk med Sand. Vicerectoren ved Conservatoriet lod ham eftersætte og arrestere af Sbirrer i det Øieblik han steg ud af Diligencen. Men Entrepreneuren var ligesaa virksom og bemægtigede sig den flygtede Kunstners Vadsæk, for at komme til sine femten Ducati igjen. Vadsækken aabnedes, thi der skulde optages et Inventarium; men til Entrepreneurens Forfærdelse og de Omstaaendes Latter fandt man ikke andet end Sand deri, hvad der rigtignok ikke var mange Ducati værd.

Nu blev der i Neapels Conservatorium selv indrettet et Theater; her kunde Lablache altsaa tilfredsstille sin Længsel, tænkte ikke mere paa Flugt, og fortsatte flittig sine musikalske Studier indtil han var sytten Aar.

Vi ville forbigaae Lablaches kunstneriske Løbebane paa de forskjellige større og mindre Theatre indtil hans Optræden paa den italienske Opera i Paris; det gik ham, som de fleste fremadstræbende Kunstnere, baade godt og slet. Dog fandt hans Spil og Sang allevegne Anerkjendelse, men han holdt det ikke længe ud nogetsteds, endskjøndt han som Menneske var godt lidt overalt. Med Aaret 1830 vare hans Lære- og Vandreaar tilende; i November Maaned dette Aar optraadte han første Gang i den italienske Opera i Paris som Geronimo i „il matrimonio segreto." Hans Debut var en fuldstændig Seier, thi han viste sig i denne Rolle som et Talent af første Rang, og gjaldt snart for den største nulevende Bassist.

For at gjøre sig et Begreb om den Magt, som Lablache udøver baade over den store Masse og Eliten af Kunstkjenderne, behøver man blot at bivaane en Forestilling i den italienske Opera i Paris, hvori han har en Rolle af Betydenhed. Saasnart han træder ind, gaaer der en Bevægelse gjennem hele Huset, som om det blev truffet af et electrisk Slag. Ligemeget, om Publicum for Øieblikket er koldt, taust eller larmende og adspredt: Lablache kommer, og Hovederne vende sig, som ved Berørelsen af en Magnet, mod Scenen, Øine og Ansigter opklares; Taushed

og Spænding overalt. Betragter nu Manden lidt nærmere! Hvilken ædel Personlighed! Af Öinene straaler bevidst Genialitet og ægte mandig Charakteer; hans Figur har en værdig Holdning.

Lablache er saavel ved sin Stemme som ved sin Figur den ædleste Typus for en ægte Bas. Aldrig fordærver han en Rolle; han veed at leve sig ind i en Charakteer, at tilegne sig en Maske saaledes, at den synes Natur. I comiske som i tragiske og sentimentale Partier forstaaer han at fængsle, henrive og drage Sands og Hjerte med sig op i den ægte Kunsts kraftige Bjergluft. Han er en sand Proteus og dog — hvad der kun lykkes saa høit begavede Talenter — stor i enhver Forvandling. Som Marino Falieri eller Dulcamara, Desdemonas Fader eller Don Magnifico, ligemeget hvad, rører han til Taarer, naar han vil, og bringer Alle til at tabe Veiret af Latter, naar han lægger an paa Lattermusklerne, og bevirker saavel det Ene som det Andet ved ganske simple Midler: et Blik, en Gebærde, Legemets Holdning saa eller saa, en Trækning med Munden . . . . det træffer som Lynet.

Lablaches Stemme er ikke saa overordentlig med Hensyn til sit Omfang, thi den indbefatter kun en Octav og en Sext, men det, hvorved den griber saa vidunderligt, er dens Metal, Kraft, Bevægelighed og ubeskrivelige Præcision. Man maa høre den i Ensembler, naar alle Stemmer ombruse den som Bølgemasser, og Orchestret udfolder den hele Styrke af sin Instrumentation; Lablaches Stemme behersker Chor og Orchester, og svæver som en Heros seierrig over de underordnede Magters Bølgen og Stræben. Virkningen af hans vidunderlige Stemme i slige Momenter lader sig ikke gjengive med Ord; skulde jeg betjene mig af et Billed, vilde jeg sammenligne den med Kanonknaldet i en Geværsalve, Tordenen i en Søstorm.

Og ligesom han kan lade sin Stemme opbruse i al dens Fylde, veed han ogsaa at formilde den saaledes, at den hensvæver som en blid Vestenvind over Kornmarker; han forlener den Gratie og selv Coquetterie. Men Kraft og Mildhed, Natur og Skole saaledes parrede, ere upaatvivleligt Kunstens høieste Spidse. Naturen skal blive til Kunst, og Kunsten igjen til Natur; hiin er den ene, denne den anden Pol af kunstnerisk Fuldendelse, og det er det netop hvad vi finde hos Lablache. Saalænge disse Grundelementer hos en Kunstner endnu ikke have forenet sig til en harmonisk Gjennemtrængen, er Mesteren endnu ikke færdig; hos Lablache er han det i Ordets fuldeste Betydning.

Han er hjemme overalt. En Aften var der Prøve paa en Opera seria; i en Duet, som Lablache skulde synge med Madame Malibran, opbød denne al sin Kunst og sit Talent for at gjøre ham skakmat, men Lablache hævede sig som en Hercules — Hans Fylde og Færdighed feirede en fuldstændig Triumph. Træk for Træk eftergjorde han Malibrans Coloraturer saadan, at Malibran, da Begge traadte bagved Coulisserne, halv beskjæmmet og halv fornøiet ikke kunde fordølge ham sin Beundring over den mageløse Lethed, hvormed han havde overvundet de Vanskeligheder, som hun med Forsæt havde lagt ham iveien; Lablache svarede med sin sædvanlige Godmodighed, at han i sin Iver aldeles ikke havde lagt Mærke til disse Snarer.

Lablache er ingen Sanger i Ordets sædvanlige Betydning. Den, der hos ham søger de af mange berømte Sangere saa meget yndede Snirklerier og Forziringer, tager feil; de smaalige Kunstgreb, hvormed Kunstnerne saa ofte strøe Publicum Sand i Öinene, og ved Snurrepiberier søge at erstatte Mangelen af sand Kunstnerstorhed, anseer han for at være under sin Værdighed. Han lever sig ind i sin Rolle, og søger at danne den til en

drastisk Figur ved alle de Midler, som Sang og Spil kunne yde ham; kun den, der virker saaledes, har, saavidt vi kunne skjønne, Fordring paa at kaldes en dramatisk Sanger. Da Sandheden gaaer ham over Alt, er han allerede derved sikkret for al Unatur og Efterabelse; thi vel lærer han af Andre, af Gamle og Nye, men hvad han uddrager deraf, er ingen Copie, men en original Frembringelse. Hvor mange udbasunede Sangere ere dog Copister eller i det høieste lykkelige Compilatorer! Lablache skaber selv; derfor bliver enhver Rolle ham let, lykkes alting ham vel. Han seer hverken til Hoire eller Venstre; han studerer sin Componist, griber, besjelet af dennes Aand, i sit eget Hjerte og producerer saaledes indenfra udad. Derfor er Alt Liv og Skabning hos ham, medens hos Andre Æselet tidt gjør sig tyk i Løvehuden; trækker Kritiken denne af, komme de lange Ører tilsyne.

Men hvis Nogen nu vilde troe, at Lablache ikke er andet end en lykkelig Naturalist, vilde han være i stor Vildfarelse. Faa Kunstnere have gjort saa alvorlige, omfattende Studier som han. For ham er Kunsten høi og hellig; aldrig kommer han paa Scenen, uden at være sin Rolle fuldkommen mægtig og vis i sin Sag. Da han aldrig speculerer paa en brillant Bortgang eller paa et enkelt Applauspartie, men kun har en Totalvirkning for Øie, saa er hans Costume, Holdning, Gesticulation, ja enhver Tone gjennemtænkt, thi naar det Ene eller Andet ikke virker som det skal, saa er Totaleffecten og dermed hele Spillets Øiemed forfeilet. Endnu mindes Kunstvenner hans første Optræden i London som Henrik den Ottende i „Anna Bolena" med Henrykkelse; hans Lighed med den historiske Figur, som han forestillede, var saa frappant, at sagkyndige Tilskuere bævede for ham, som om Tyrannen selv var stegen lyslevende op af Graven og stod for dem.

Lablaches største Triumph er dog Opera buffa. Hans Sang er melodisk Tale, hans Tale Sang; naar den mægtige Helt hopper og springer, kaster alting i overgiven Lune hulter til bulter, og svømmer i sit Humors luftige Bølger som Fisken i Vandet, toner der fra Parterret lige op til Paradiset (øverste Gallerie) en uophørlig olympisk Latter. Man mener, den colossale Figur, der dandser paa Lunets Linie som en Sylphe, maa hvert Øieblik falde ned og brække Halsen; ingenlunde — han flyver som en Kæmpe-Sommerfugl fra Blomst til Blomst.

Som Kunstner saavel i det tragiske som comiske Fag, som Sanger og Skuespiller, som rigt begavet Genie og ligesaa dygtig Theoretiker, seirer han, hvor han viser sig; han bliver beundret, misundt, elsket og nedreven, men deri ere dog Alle enige, at han er eneste i sit Slags og som saadan uopnaaet. Men Lablache er ikke blot Mester i Tonernes Rige, han er tillige en fiin Kjender af Poesien; intet literairt Værk af Betydenhed, hvortil han kan faae Adgang, er ham ubekjendt. Og fordi han yder Meget, gives der ogsaa ham Noget igjen; i Omgang med begavede Aander udvikler Omfanget af hans Dannelse sig altid mere fleersidigt. Kunstnerne ved den italienske Opera ere en herlig Kronjuveel af Sangpræstationer; dog ansees han for den største, kostbareste Diamant i Kronen. Tamburini og Rubini, Grisi, Persiani og Garcia holde hverandre mere eller mindre Stangen, men Lablache overgaaer dem alle.

ABDUL MEDSCHID

Kaiser of Turkei

Cantate
ved Deres Majestæters Sølvbryllups-Fest paa Sorgenfri Slot.

For Talen.

Chor.

Vær hilset, Kongepar, paa Bryllupsdagen!
Med Jubel flokkes Folket om Dit Slot!
Hvert Blik, der nys af Taarens Dug var vaadt,
Hver Rost, der taug i ængstelig Forsagen,
Med Haab Dig hilser nu! Nu tier Klagen,
Og kraftigt klinger Ønsket om Dit Slot:
Vær hilset, Kongepar, paa Bryllupsdagen!

Terzet.

See, Bøgen har alt reist sit grønne Flag,
Og Vaarens Aandedrag,
De lette koligfriske Vinde
Nu vifte mildt om Slottets Tinde
Og hilse atter denne stille Bo,
Hvor i de tause, fredelige Skygger,
I landligstille Ro
Et Sorgenfri sig Kjærligheden bygger!

Chor.

Ja her, i landlig Ro,
Et Sorgenfri sig Kjærligheden bygger!

Recitativ.

O Kjærlighed! Som et forjettet Land
Du vinker os paa Vandringen herneden,
Og hver en Vandringsmand
Med Længsel flytter Foden mod Dit Eden!

Du er i Ørknens Sand
Den Manna, der ham styrker og ham qvæger,
Du er i Solens Brand
Den Aloe, der hver en Vunde læger;
Og naar mismodig han
Paa Klippen slaaer, er Du den Kilde,
Hvis kølige, hvis klare Vand
Ham lædsker, naar han just forsage vilde,
Og lærer ham, at selv de Lænker,
Hvormed den Dødelige tænker,
At Du ham fængsle vil til Jordevrimlen,
Er Vinger just, der løfte ham til Himlen!

Solo.

Ja, Tid og Rum for Dig forsvinder,
Og fem og tyve lange Aar
Er kun for Dig en flygtig Vaar,
Der smukt os minder
Om at en evig Sommerdag oprinder.

Vexelsang.

1.

Hulde Fyrstinde! Dig smykker ei ene
Guldkronens Glands,
Men om Din Pande, den blændende, rene
Fletted i Lokkernes Dands
Yndigt Chariten af blomstrende Grene
Kjærligheds friske, duftende Krands.

2.

Konge! tidligt aabned sig Dit Øie,
At det Skjønne klart Du kunde see:
Var det Under? Stod ei hun, den Høie
For Dit Blik som Skjønhedens Idee, —
Og hvad Skjønt Dit Øie hvilte paa
Kun som Aftryk Du af hende saae!

3.

Men naar, o Dronning! hans Krone ham tynger,
Og naar hans Bryst
Lider med Folket, der til ham sig klynger,
Trofast i Sorg og i Lyst!
Styrker Dit Blik ham, Dit Smiil ham forynger,
Og han vil qvæges igjen ved Dit Bryst.

4.

Herligt vil, o Drot! Dit Værk da lønnes,
Hæder følge Dig tilsøes, tillands,
Som en Oliegreen Dit Scepter grønnes,
Kronen vorde Dig en Blomsterkrands,
Og som Folkets Fader skal Dit Navn
Nævnes seent med Kjærlighed og Savn!

Chor.

Ja, som Folkets Fader skal Dit Navn
Nævnes seent med Kjærlighed og Savn.

Efter Talen.

Slutningschor.

Herren, som lyser Velsignelsens Lue
Ned over Folk, over Land,
Naadigt til Eder, I Elskede! skue,
Signe vor Mark og vor Strand!
Til vore Bønner for Eder han lytte; —
Og naar, o Konge! tilsidst
Kjærligt Dit Sorgenfri her han vil bytte
O med et skjønnere hist:
Gid Du da maatte med Smiil omkring Læben,
Hvorhen til Afsked Du saae,
Skue Dit Danmark — som Frugt af Din Stræben —
Selv som et Sorgenfri staae!

H. P. Holst.

Anna
(Af Chevalier B.'s Papirer.)

Billedet.

Jeg streifede sorglos om i Gaderne i den store Stad Paris, uden noget andet Øiemed end at udfylde et Par ledige Timer, da jeg hændelsesviis kastede mit Øie paa en af de glimrende Boutiker, og stod som forstenet for et Billede, der hang hos en Kunsthandler. Hvad der saa mægtigt fængslede mig ved dette Billede, var dog hverken den vakkre Udførelse eller den liflige Colorit, men de Ansigtstræk, som det forestillede, Ansigtstræk, der tilhørte en Pige, som engang havde vakt mit Livs skjønneste og smerteligste Interesse. Ja, det var Anna! dette fortryllende Smiil, dette sværmeriske Blik manede bittre Erindringer frem af min Sjels Inderste; min Ungdoms Kjærlighed med sine Drømme og sit ulykkelige Udfald stod atter levende for mig.

Da jeg kom lidt til mig selv af min Bedøvelse, saae jeg Kunsthandleren staae smilende ved min Side og glæde sig over min Begeistring. Jeg spurgte om Prisen, og Svaret lød: „Det er allerede kjøbt af en mig ubekjendt Dame, der selv vil komme og hente det om en halv Time."

„Men hvorledes kom De til det Billede? Hvem har malet det?"

„Jeg har kjøbt det for en Bagatel paa en Auction; saavidt jeg veed, er det malet i Tydskland."

Mere kunde jeg ikke faae ud af Manden, men jeg stod endnu bestandig dybt rystet for dette Billede, og fast besluttet at bevæge Kjøberinden til at overlade mig det for enhver Priis — mit Livs skjønneste og sørgeligste Scener svævede endnu engang for min Erindring. Jeg saae mig som fyrig, lykkelig Elsker ved min Forlovedes, ved Annas Side; jeg saae mig, overvældet af Smerte knæle ved hendes Dødsseng, og følte paa ny Skinsygens Qvaler just som i hine Dage, da jeg første Gang erfarede, at jeg havde en Medbeiler, og endnu engang følte jeg den Glæde, som Annas Tilstaaelse om evig Kjærlighed fremtryllede i mit Bryst.

Jeg fandt min Brud, just da jeg skulde føre hende til Altaret, ligge død i Sengen. Lægen talde om Selvmord ved Gift, og en lille tom Flaske, som man fandt under hendes Hovedpude, syntes at hentyde derpaa. Bleg som et Vorbillede laae hun der, men intet Spor af den Ødelæggelse, som Giften maatte have foraarsaget i hendes Legeme, viste sig paa hendes Ansigt, som endnu var himmelsk skjønt og kun forkyndte Døden ved sin frygtelige Bleghed. Mellem hendes foldede Hænder laae et Brev til mig, hvorved min Kummer fik en ny, men langt smerteligere Retning. Det lød saaledes:

Til Chevalier B.

Forend jeg forlader dette Liv, for maaskee i hiin Verden at finde en Lykke, som blev mig nægtet paa Jorden, maa jeg først give Dem nogle Oplysninger, der maaskee smerte mig ligesaa meget som Deres fiiintfølende Hjerte. De er bleven bedraget. Jeg svor Dem Kjærlighed — det var Usandhed. Tvungen af mine Forældre til at slutte en Forbindelse, der var mig imod, vilde jeg forlade mit Hjem, for i fjerne Lande at dele Skjæbne med ham, hvem jeg alene har elsket. Ved List og forstilt Hengivelse i min Skjæbne fjernede jeg enhver Mistanke, og haabede at see min Plan gaae i Opfyldelse. Men det skulde komme anderledes. Deres Medbeiler (jeg kan nu nævne ham, thi Deres Hævn kan ikke naae ham), Maleren Edvard Holm, blev igaar dræbt i en Duel. For mig er der intet andet tilbage end at følge ham til hiint Land, hvor ingen Taarer mere flyde. Det er det eneste Middel, hvorved jeg kan unddrage mig mine Forældres grusomme Villie. Forband ikke mit Minde, nei, tak Forsynet, som bevarede Dem

for at give Deres Haand til et qvindeligt Væsen, der ikke elskede Dem! — Mine Forældre maae tilgive mig — Lev vel. Giften virker.

Anna.

Smerten over at have været, rigtignok ufrivillig Aarsag i et Væsens Død, for hvem jeg gjerne havde opoffret mit Liv, gjorde mig næsten vanvittig, og efterat Liget ved den omhyggelige Læge, som med ængstelig Deeltagelse holdt de fortvivlede Forældre og mig fjernede derfra, var blevet stædet til Jorden, forlod jeg Tydskland for stedse, og bosatte mig i Paris, for her at forglemme den ulykkelige Begivenhed.

Ti Aar vare henrundne siden den Tid, og efterhaanden opklaredes den mørke Stemning, som havde betaget min Sjel. Annas Forældre vare imidlertid døde; med Lægen, der senere udmærkede sig som Belletrist i sit Fædreland, stod jeg ikke i Brevvexling, og saaledes syntes jeg at være sikkret for enhver Berørelse, der havde kunnet oprive mit Hjertes Saar, da dette Billede paa ny gjenkaldte mig alle Omstændighederne ved den sørgelige Tildragelse. — Jeg stod endnu og betragtede det, da en Vogn rullede gjennem Gaden og holdt stille udenfor Boutiken. En tæt tilsløret Dame traadte ud og tog Maleriet. Hun slog Sløret tilside; jeg traadte nærmere, hun betragtede mig og udstødte et svagt Skrig.

Evige Gud! det var Anna!

Førend jeg, næsten lammet af Skræk, igjen kom til Besindelse, var hun allerede bragt ind i Vognen, som dreiede rask om Gadehjørnet. Med uhyre Anstrængelse ilede jeg efter Kareten, der kjørte ind i en Port, hvor jeg kom paa samme Tid, men sank udmattet og aandeløs til Jorden. Jeg følte en heftig Smerte i Hovedet — jeg saae mig overstrømmet af Blod — jeg tabte Bevidstheden.

Iblandt de Døde.

Da jeg kom til mig selv, laae jeg paa min Seng i et mørkt Værelse, som kun oplystes af et svagt Skin paa det Sted, hvor jeg befandt mig. Med endnu halvlukte Øine søgte jeg at løfte mig i Veiret, men sank kraftløs tilbage. Febertørst brændte paa mine Læber og min Tunge, og jeg formaaede ikke ved nogen Lyd at afbryde den omkring mig herskende Stilhed, thi min Gane var tør, og mit Hoved smertede mig saa stærkt, at jeg kun ønskede at falde paany i hiin bedøvende Dødssøvn. Pludselig blev Lysskinnet, som jeg nu kunde see, kom fra et Sideværelse, klarere; jeg saae paa et lille Bord ved Siden af mig et Bæger, som jeg med Begjærlighed tømte, og hvis Indhold gjennemglødede mine Aarer med en velgjørende Ild. Dog den Skræk, der betog mig, da jeg vaagnede og saae mig om i Gemakket, bragte mit varme Blod næsten til at isne. Jeg vilde flye, men blev liggende som fastlænket; jeg vilde skrige, men mit Bryst var betynget som af et Mareriд, jeg vilde lukke mine Øine, men kunde ikke vende dem bort fra det Forfærdelige. Der stod Liig omkring mig, saa ubeskadigede, som om de vare staaede op af Graven igjen strax efterat man havde lagt dem deri. De omgave mig i talløs Mængde, griinte ad mig med fortrukne Smiil, pegede paa mig med blege Fingre, gjennemborede mig med stive Øine; altid nye, altid andre, der syntes at gjentage sig i tusinde Speile, at voxe op af Jorden, at frembringes af Luften. Ethvert Blik foraarsagede mig ny Skræk, Haarene reiste sig paa mit Hoved, og jeg troede, at den yderste Dag var kommen. Skyggerne af det svævende Lys fra Sideværelset, som spillede paa de sælsomme Skikkelser gave dem et Anstrøg af Liv, der var saa meget mere rædsomt, som det ikke syntes at gjøre Ligene til virkelige levende Mennesker, men kun til levende Liig. Konger og Helte, Riddere og

Damer, Alle forsynede med de behørige Attributer, dreiede sig omkring mig i Hvirveldands for mine svimle Blikke, som om de vilde indbyde mig til at slutte mig til dem, som om Døden havde udsendt sine Hververe for at fange mig. Jeg rystede mig for at blive fri fra en saa gyselig Drøm, jeg bedækkede mine Øine med Hænderne for ikke at betages af Vanvid.

Da hørte jeg, for første Gang efter ti Aars Forløb, en Stemme igjen, som paany greb mine Nerver med den første Kjærligheds søde Gysen. Dog de skrækkelige Ord, som jeg hørte, spottede den fortryllende Klang, og mit Øie lukkede sig af Forfærdelse. Jeg lyttede aandeløs — Anna talde; en fremmed Mandsstemme svarede, og jeg hørte Følgende:

„Vi maa skaffe ham afveien inat," sagde Anna, „for at undgaae Opsigt." „Jeg har sørget for Alt", svarede den Anden; „naar han vaagner og i Febertørsten tømmer Bægeret, vil dets Indhold nok sørge for, at han ikke saasnart igjen slaaer Øinene op."

Jeg udstødte et Skrig af Skræk og Forbauselse; det var mig nu klart, at jeg maatte have taget Gift. I al Stilhed skulde jeg begraves, og Anna, hvem jeg havde æret som en Engel, som et Stjernebillede af Kjærlighed og Poesie, var bleven til en Furie, der uden Nødvendighed var istand til at myrde et Væsen, der havde elsket hende saa inderligt. Eller var det Hele ikke en Drøm? Hvorledes kunde det være Anna, hvem jeg selv havde seet ligge i Kisten, nedsænkes i Graven? Befandt jeg mig i hiin Verden eller vare mine Sandser en Bold for Afsindighedens Gjøglespil.

Medens disse Tanker som Lynstraaler gjennemkrydsede min Sjel, følte jeg mit Legeme, paa Grund af den nydte Drik, efterhaanden at udmattes; det laae som Bly paa mine Lemmer, og jeg aabnede i min tiltagende Svaghed ikke engang Øiet for det grelle Lys, der trængte ind gjennem mine lukte Øielaag.

Opvaagnen.

Jeg vaagnede — i min egen Bolig, i min egen Seng, ved hvis Fod min trofaste Johan sad og hilsede mig med et Glædesspring. „Gud skee Lov, Herre, at de slog Øinene op igjen; jeg troede saamænd, De vilde have sovet lige ind i Evigheden." — „Hvorledes kom jeg herhen? Hvor er Anna?" — „Anna?" — „Har jeg drømt?" — „Vel muligt, at De har havt en lang Drøm, thi De har sovet i sex og tredive Timer." — „Men hvo bragte mig hjem, thi selv kunde jeg jo ikke røre mig?" — „De blev forrige Nat bragt herhid i en Portechaise; en Ubekjendt fulgte med, der paastod at have fundet Dem udenfor et Huus i en af Forstæderne, hvor De laae med forslaaet Hoved. Et Kort, som De bar hos Dem, underrettede ham om Deres Bolig, og han var saa menneskelig at bringe Dem herhid. Uden at vente paa Tak, fjernede han sig igjen, og Doctoren, som ikke kunde faae Dem vaagen, da han havde undersøgt Deres Saar, gav os det vise Raad at lade Dem sove ud."

„Og sagde den Fremmede ikke sit Navn?" — „Nei, han lod mig neppe see sit Ansigt." — „Hvad sagde han?" — „Hvad jeg har fortalt Dem; og saasnart han havde leveret mig en lille Kasse, som efter hans Sigende fandtes hos Dem, forsvandt han som et Lyn."

„Hvor er Kassen?" Johan bragte den, og jeg vilde aabne den, men den var lukket i Laas. Endelig bemærkede jeg, at Nøglen hang om min Hals i en lille Snor, som jeg hurtig rev af mig, aabnede Kassen og fandt — Billedet. „Altsaa har jeg dog ikke drømt" raabte jeg, „jeg saae Anna, jeg befandt mig i hendes Bolig; hun lever, det beviser dette Billede. Men hvor er hun? I hvilken

Gravhvælving boer hun? Blandt hvilke Døde tilbringer hun sit Liv?"

Jeg hilste Billedet med en Glæde, som om Anna selv var kommen mig imøde. Dog da jeg tog det ud af Kassen, fandt jeg nedenunder det et Brev til mig, hvorover jeg blev end mere henrykt. Det var Annas Haand, den samme Skrift, som i hiint skjæbnesvangre Brev, der meldte mig hendes Død. Hurtigt brød jeg Seglet og læste:

„Til Chevalier B.

Modtag dette Billede, der paa en saa uventet Maade bragte os sammen, til Erindring om mig, til et Tegn paa, at jeg bestandig mindes Dem med Venskab! Jeg har ikke Tid til at løse alle de Gaader, som maae være opstaaede i Deres Sjel, da jeg staaer i Begreb med at reise til Italien med min gode Mand; men hosføiede, aldeles sanddru Fortælling, som Lægen M. B. har skrevet og sendt mig til Erindring om min Skjæbne, vil give Dem al den Oplysning, som De kan ønske. Hvad der endnu kunde blive dunkelt, skal jeg selv udfylde.

Anna."

Nu faldt et Blad mig i Øinene; jeg greb det med Begjærlighed og læste følgende Fortælling:

Bortførselen.

I Værtshuset sadde to lystige Fyre ved et Bæger Viin; den Ene var en blond, blaaøiet Tydsker og den Anden en sorthaaret Italiener med gnistrende Øine og solbrændt Ansigt. Jo mere Druesaften steg dem til Hovedet, jo friere aabnede Hjerterne sig, og snart havde Tydskeren, Edvard Holm, ingen Hemmelighed mere for Giovanni. „Baronens smukke Datter skal blive min" raabte han i Vinens og Kjærlighedes Overmod. „Jeg tør sætte mit bedste Maleri til Pant derpaa."

„Og hvorledes vil Du bære Dig ad med det?" spurgte Italieneren rolig, medens en mørk Rødme, der kunde tolkes paa forskjellig Maade, fløi over hans Kinder.

„Hvorledes jeg vil bære mig ad med det? Ja, det veed jeg ikke, men jeg elsker varmt og uudsigeligt, det er nok."

„Men har Du ingen Medbeiler?" — „Chevalier B., men hun tager ham ikke trods Forældrenes Villie."

„Hun elsker Dig altsaa?"

„Ja, deri stikker just Knuden min Ven! Jeg har aldrig kunnet rykke ud med min Tilstaaelse, da jeg aldrig træffer hende alene, og kun kommer der i Huset for at male hendes Moder. Ofte finder jeg Anna i Taarer, og naar jeg seer hende saa lidende, præger hendes Billede sig endnu dybere ind i min Phantasie, og snart skal det afspeile sig paa Lærredet. Da vil jeg træde hen for Anna, og opveie hendes Skjønhed, Rigdom og Adel med min Kunst og min Kjærlighed."

„Prøv det!" raabte Giovanni med lynende Blik. Prøv det, men hør først et Ord! Jeg er Kunstner som Du, jeg elsker Anna som Du, endskjøndt jeg hidtil kun har seet hende i Afstand. Og ligesom Du, vil jeg forme hendes Billed, saa skuffende, at det kan kappes med Dit Værk. Den, der overvindes som Kunstner i denne Strid, skal træde tilbage og lade sin Rival frit Spillerum for at vinde Annas Hjerte."

„Du er Kunstner?" svarede Holm med et spottende Smiil, „fører Du Meiselen eller Penselen?"

„Ingen af Delene! Endnu ligger min Kunst i Svøb, endnu har jeg kun leveret Forsøg, men jeg haaber snart at forskaffe mig fortjent Anerkjendelse over hele Europa. Vi ville ikke kæmpe mod hverandre med andre Vaaben end vor Kunst."

„Nu vel! Jeg er tilfreds hermed," sagde Holm, overrasket ved Giovannis Tillid og ædle Fyrighed, „men hvori bestaaer Din Kunst?"

Giovanni gav til Svar, at Gjerninger og ikke Ord skulde forklare dette, hvorpaa Holm yttrede, at der altsaa nu kun manglede dem en upartisk Dommer til at afgjøre, hvem af dem Palmen tilkom. Ved disse Ord hævede sig i et Hjørne en Skikkelse, der hidtil havde syntes at slumre, men hvis aabne Træk beroligede Kunstnerne, som mærkede, at de ikke talde under fire Øine.

„Mine Herrer!" sagde den Fremmede, „jeg har ufrivilligt været Vidne til Deres Samtale, men langtfra at ville misbruge denne Omstændighed, tilbyder jeg mig meget mere at være Seierherren i denne ædle Væddestrid behjelpelig med Raad og Daad. Jeg er Baronens Huuslæge, og veed af den skjønne Annas egen Mund, at den hende bestemte Mand, Chevalier B. er hende fuldkommen ligegyldig. De have følgelig saa meget mere Haab om at kunne naae Deres skjønne Maal."

Den skjelmske Læge havde egentlig kun en Spas for Øie; de unge lettroende Kunstnere vare henrykte, og modtoge med Taknemmelighed hans Tilbud. Efterat den til Deus ex machina forfremmede Doctor havde lovet at indføre Giovanni i Baronens Huus, skiltes man ad.

Fjorten Dage vare forløbne, og de tre unge Mænd samledes i Edvard Holms Bolig. Maleren trak Forhænget fra et Maleri; det var Annas Billed idealiseret af Kjærligheds Haand, skjønnere end i Naturen, himmelsk som et overjordisk Væsen. Længe stode de andre To hensunkne i taus Beundring, indtil Holm erindrede Giovanni om, at han nu maatte vise sit Arbeide frem. De skyndte sig nu til dennes Bolig, og saae der — Anna selv eller ogsaa den meest skuffende Efterligning, som kan tænkes, staaende for dem. Holm og Lægen udstødte Skrig af Forundring, der næsten lignede Skræk, men Giovanni sagde roligt: „Det er en Voxfigur."

„Hvo har nu vundet Prisen? spurgte Holm.

„Ingen!" svarede Lægen, der ikke mere tænkte paa at spøge med Kunstnerne. Begge Arbeider ere overordentlige; i det Ene er Naturen hævet til Kunst, og i det Andet er Kunsten bleven Natur. Jeg vover ikke at dømme her, og overlader det til Anna selv at tilkjende En af Eder Palmen.

Giovanni blev indført i Baronens Huus, og snart opstod der mellem ham og Anna et Forhold, som Lægen ikke havde ventet fra hendes Side. Dette undgik ikke den skinsyge Maler, der med Heftighed fordrede af sin Rival, at denne skulde trække sig tilbage fra Anna; i modsat Tilfælde skulde Chevalier B. faae Alt at vide. Italieneren blev som rasende, Begge grebe til Kaarden, og snart laae Edvard Holm livløs for Giovannis Fødder. Denne stod som slagen af Lynild, og ligesom Blodet strømmede af den Faldnes Saar, saaledes svandt Haabet af Giovannis Hjerte. Fortvivlet kastede han sig til Jorden og stødte Panden mod Gulvets Fliser for at bedøve sig. I denne Tilstand befandt han sig endnu, da Lægen traadte ind og raadede ham til hastig Flugt, som det eneste Redningsmiddel. Da fordrede Giovanni med Heftighed at føres til Anna, men Lægen svarede: „Styrt Dem ikke selv i Fordærvelse! De skal see Anna endnu engang, men jeg vil først underrette hende derom. Gjør imidlertid alting istand til Deres Flugt!"

Anna græd og syntes ganske at hensmelte i Taarer, thi hun elskede med den første Kjærligheds flammende Ild. Fortvivlet omfavnede hun Giovanni, og vilde ikke slippe ham; dernæst kastede hun sig for Lægens Fødder og bad ham tænke paa Midler til at hun kunde blive hos sin Elskede. Tankefuld gik Lægen nogle Gange op og ned; endelig traadte han fast besluttet hen til Anna og spurgte: „Finder De hos Dem selv Kraft nok til at give Slip paa Rigdom og Glands, at forlade Deres Forældre og udsætte Dem for alle de Savn og Opoffrelser, som Deres Elskers endnu ikke sikkrede Stilling medfører?"

„Ja!" svarede Anna med fast Stemme. „Og Chevalier B.?" spurgte Lægen. For var han mig ligegyldig," svarede hun roligt, „jeg kunde endog hykle Kjærlighed for ham, men nu hader jeg ham, thi jeg har lært hvad det er at elske."

„Nu vel!" svarede Lægen. De skal flygte med Giovanni Manzolini."

Dagen efter vare de Elskende paa Veien til Italien, medens Annas formeentlige Liig blev stædet til Jorden af hendes Slægtninge og Chevalier B. Her maatte Giovannis Gibsfigur gjøre Tjeneste, og Lægen vidste at holde Alle borte fra Liget under Paaskud af at hindre Udbredelsen af det Gigtstof, der havde endt Annas Liv. Anna meldte Chevalier B. i et Brev sin Død ved Gift, som hun falskeligt erklærede, af Kjærlighed til den i en Duel dræbte Holm. Paa denne Maade vare de Flygtende sikkre for Efterstræbelser, og levede lykkeligt i Italien, hvor de bragte den i de Tider næsten ganske ubekjendte Kunst at pussere i Vox til en høi Fuldkommenhed. Deres Lykke blev dog først fuldkommen, da de erfarede, at Holms Saar ikke var dødeligt, og at han igjen blev aldeles helbredet.

Supplement til Fortællingen af Anna.

„Siden vort Giftermaal have min Mand og jeg bestandigt levet i Italien, hvor vi ved vor Kunst forskaffede os et godt Udkomme. For at sælge vor hele Samling af Voxfigurer, som jeg nu veed at forme ligesaa godt som Giovanni, reiste vi til Paris, hvor en rig engelsk Lord kjøbte den. Her bragte mit, af Holm malede Portrait, der hændelsesviis var kommen til Frankrig, os sammen. Jeg vilde undgaae alle Erklæringer, men De kjendte mig, forfulgte mig, og sank bevidstløs ned udenfor min Bolig, hvorved De blev slemt læderet paa Panden. Giovanni og jeg bragte Dem ind i vort Voxcabinet, forbandt Deres Saar, og lode Dem tillige tage en lille Dosis Opium, for at kunne transportere Dem sikkert hjem, da vi imorgen tidlig reise til Italien. De er vistnok bleven noget bange for alle Voxfigurerne, men det var det bedste Sted, hvor vi kunne henlægge Dem, uden at forstyrres af Nysgjerrige. Medens De sover efter Dvaledrikken, og der hentes en Portechaise til Dem, skriver jeg disse Linier. Lev vel, og troe ikke, at jeg hader Dem, fordi dette Udtryk forekommer i Fortællingen! Jeg hadede i Dem kun den, der vilde forstyrre min Lykke. Nu da jeg er lykkelig, erindrer jeg Dem som Veninde og ønsker, at De ligeledes med Godhed vil mindes Deres

Anna Manzolini, født Baronesse **.

Nu ere Anna og hendes Mand for længe siden døde, og jeg er vel ikke bleven en Melancholicus, men har dog for stedse opgivet Tanken om Ægteskab, og besluttet at døe som Pebersvend.

Riddersalen paa Christiansborg.

Da denne herlige Sal, saa at sige, er bleven indviet ved Deres Majestæters Sølvbryllup, og ved denne Leilighed har viist sig i sin hele imponerende Glands og Skjønhed, vil det maaskee være vore Læsere, især dem, som ikke have bivaanet Festen, kjært at læse nogle Ord om den.

Man kan vistnok finde Sale, som med Hensyn til Omfang og Materialets Kostbarhed overgaae dette Rum, men vi ere næsten overbeviste om, at der neppe gives et Sidestykke til den hvad Harmonie, Grandiositet i Stilen og architektonisk Virkning angaaer. Den vil til alle Tider blive et ærefuldt Vidnesbyrd om sin Bygmesters, Conferentsraad Hansens Smag og Sands for skjønne Forhold. I første Bind af „Dansk Kunstblad" Nr. 23 er denne Sal med nogle tilstødende Gemakker bleven omtalt, men da Adskilligt, som dengang var ufuldendt, nu er bleven færdigt og tildeels noget forandret, ville vi med nogle Ord berigtige Indholdet af hiin Beskrivelse. Salen er 60 Alen lang, 22 Alen høi og 25 Alen bred. Den er omgiven af en Række corinthiske Søiler, sex paa hver Side og to for hver Ende, som bære et Galleri. Væggene ere afdeelte ved Pilastre, en bag hver Søile; paa den ligefor Vinduerne værende Væg var det først bestemt, at fire store historiske Malerier af Eckersberg skulde anbringes, men da der i den Henseende er taget en anden Bestemmelse, ere de tre færdige af disse Stykker anbragte i et andet Gemak. Imellem Pilastrenes Capitæler gaaer en Frise, decoreret med Fakler, som forbindes med Blomsterguirlander, der omgive forskjellige musikalske Instrumenter. Over den skjønne Søilerække seer man Bissens herlige Basrelief „Ceres- og Bachustoget," som vi senere skulle omtale noget nærmere. Brystningen over Frisen dannes af et gjennembrudt Gelænder af forgyldt støbt Jern, og over hver af de sex Søiler mellem Brystningens Partier er en Piedestal med en Candelaber til nitten Lys. Begge Endepartier af Galleriet ere at betragte som Orchestre. Det udmærket skjønne Loft bestaaer af Cassetter, fyldte med forgyldte Rosetter, hvis Inddeling staaer i nøie Forbindelse med den architektoniske Anordning af det Hele. I Loftet hænge tre store Glas-Lysekroner hver til 48 Lys, og i Architraverne 24 mindre af forgyldt Bronze, hvilke sidste ere forarbeidede af de bedste Gjørtlere her i Staden. Hver af Bronzelysekronerne bærer 24 Lys og hver af de tolv Candelabre paa Piedestallerne 19 Lys. Man kan med et rundt Tal antage, at Salen oplyses af 1000 Lys. Gulvets Inddeling i Qvadrater svarer aldeles til Loftets i Cassetter. Paa begge Sider af Endepartiernes Hoveddør ere store Speile af heelt Glas anbragte, som reflectere Søilerækkerne i det Uendelige. Saavel Søiler som Pilastre ere af hvid Stukmarmor, der heldigen fremhæves ved de chamoisfarvede Vægge. Loftets Grundtone er holdt noget svagere end Væggenes, og Decorationerne, som overalt i Salen, ere deels forgyldte, deels hvide og paa enkelte Steder fremhævede paa Guldgrund. Paa Væggen lige for Vinduerne ere to Varmeindretninger anbragte, som dækkes med Døre af gjennembrudt Bronzearbeide.

Vi ville nu med nogle Ord omtale Bissens mesterlige Frise, der sikkrer Kunstneren et udødeligt Navn. Destoværre ere kun de tre Længder deraf blevne færdige, hvorfor man til denne Fest har maattet give en malet Afbildning af den fjerde manglende Side. For bedre Oversigts Skyld begynde vi med denne ved Vinduerne malede Side. Sammes hele Række af Compositioner viser Mennesket i Naturstanden. Den begynder med Fiskere, som angle, hvorpaa følger en ung Pige, som slagter et Dyr. En Olding uddeler paa en belærende Maade Jagtvaaben til Ungdommen;

strax efter seer man Mænd, Qvinder og Centaurer paa Hjortejagt. En Hjort er styrtet til Jorden og bliver dræbt af en ung Mand. Men Forfølgelsen mod Skovenes fredelige Beboere er ikke Mennesket nok; det væbner sig imod sin Lige. En Række af Grupperinger fremstiller en blodig Kamp, der er foranlediget ved Qvinderov. I Midten raser den vilde Strid, og paa den ene Side sees det seirende Parti, hvis Triumph dog ikke er vundet uden sørgelige Tab. Saaledes jamrer en Kone over den dræbte Ægtefælle, en Mand trækker en Piil ud af en saaret Krigers Bryst, et Fruentimmer opmuntrer Mænd til at gaae i Kampen o. s. v. Paa den anden Side af de Kæmpende seer man det tabende Parti i vild Flugt. Nogle anraabe Guderne, Andre søge Redning i Skovene, hvor Løver, Tigre og Vildsviin kæmpe imod dem med afverlende Held. En Mand, som har dræbt en Løve, modtages med Jubel af sin Familie. Derpaa følger en Gruppe, som plukker Frugter, Nogle, der varme sig ved Ilden, og endelig Andre, som gaae det sig nærmende Bachustog imøde. Hermed ender denne Længde, og slutter sig med disse Figurer til den kortere Side eller Endestykket mod Ridebanen.

Paa Midten af den ligeoverfor Vinduerne værende lange Side seer man Olympen, hvis Middelpunkt dannes af Jupiter og Juno paa deres Throner, omgivne af Guder og Gudinder. Paa høire Side af Jupiter staae Mercur, Victoria, som skjænker Nectar, Nemesis og Parcerne, af hvilke sidste den Ene sidder. Fremdeles følge som siddende Figurer Minerva, Mars, Latona mellem Apollo og Diana, Æskulap og Hygæa, Muserne. Til Venstre fra Juno staae Iris, Horaerne og Gratierne; derefter følge de siddende Figurer af Amor, Venus, Vulcan, Vesta, Prometheus, Amphitrite, Neptun og Dioskurerne. Hebe, staaende ved Siden af Hercules, og Ganymed med Ørnen slutte Guderækken paa denne Side. Fra Muserne udgaaer Bachustoget, der aabnes med Figurer, som bære Kurve paa Hovedet og Amphoraer, hvorpaa følger et Chor af dandsende og musicerende Fauner, Satyrer og Bachantinder, der omgive en Vogn, hvorpaa Bachus og Ariadne sidde. Vognen trækkes af to Tigere, som styres af Amor, der staaer paa den Enes Ryg. Nu følger den af en Faun understøttede Silen, der ravende sidder paa sit Æsel. En Bachantinde rækker ham et Bæger Viin. Denne lange Side ender med et Par dandsende Bachantinder, og fortsættes paa den korte Side ud mod Ridebanen.

Paa denne korte Side seer man altsaa flere lignende med Centaurer blandede Grupper, hvoraf nogle støde den med Ranker omvundne Thyrsusstav i Jorden, der strar giver nye Viinskud. Derefter seer man Andre samle og perse Druer. En Satyr skjænker Viin til Jordens endnu raae og uvidende Beboere; nogle Mænd blandt disse ere berusede, Fruentimmerne advares for at smage den farlige Saft, og Andre synes at være raadvilde. Hermed ender dette Endestykke og knytter sig til de Figurer, som paa den lange malede Side ved Vinduerne gaae Bachustoget imøde.

Læserne maae nu gaae tilbage til den lange Side lige overfor Vinduerne til Olympens Figurer paa Junos venstre Side. Fra Ganymedes udgaaer Cerestoget i høitidelig Procession. Først komme Vertumnus, Pomona, Flora og Plutus, ført af en Yngling, derefter Præster og Præstinder med Cister, hvori Lovene gjemmes. Nu følger Ceres med Fakkel i Haanden paa en Vogn med to Drager for; efter hende komme Piger med helligt Korn i Kurve paa Hovedet, Qvinder og Mænd med Agerdyrkningsredskaber, dragende ind i den første By, hvis Indvaanere modtage dem i Porten.

Hertil knytter sig Endestykket mod Slotspladsen. I Midten af dette seer man Trip-

tolem, som, med et Kornax i den ene Haand og udstroende Sæd med den Anden, lærer Menneskene Agerdyrkningen. Paa hans ene Side seer man unge Karle høste, tærske Korn ved Hielp af Øxne, Nogle male Korn, Andre bage Brod. Civilisationen stiger; en Mand hugger Tømmer til Bjelker, og en Anden grundlægger et Huus med Steen. Paa Triptolems anden Side ere Hyrder, som tilbede ham; Nogle malke deres Hjord, Andre lave Ost i en stor Kjedel; derpaa følger en Mængde Landfolk, som under et aabent Telt høre paa en Centaurs Lyraspil. Yderst i Gruppen staaer et elskende Par, som slutter sig til de anglende Fiskere paa den omtalte malede Side. — Videre at omtale dette gigantiske Basrelief, hvis Compositioner ikke kunne sees og studeres i kort Tid, tillader Rummet os ikke dennegang; vi indskrænke os derfor idag alene til at erklære ifølge vor Overbeviisning, at dette Arbeide har stemplet sin Mester som en Kunstner af første Rang.

Idet vi tage Afsked med den herlige Riddersal, maae vi dog med et Par Ord berøre nogle tilstødende Gemakker. I et af disse Værelser, hvis Vægge ere af violet Gibsmarmor, og hvor Loftet har en svag violet Tinte, findes Thorvaldsens berømte Frise „Alexanders Indtog i Babylon" i Marmor og i den oprindelige Størrelse. Dørenes Farve er Giallo Antico med forgyldte Zirater. Dette, af den høieste Kunst indviede Gemak støder umiddelbart til Riddersalen, og ligeoverfor det er et, som man maaskee kunde kalde „Musernes Værelse". Væggene ere inddeelte i elleve, smukt lakerede, carmoisinrøde Felter, hvori findes ligesaa mange cameeagtige Medaillons, forestillende Apollo, Mnemosyne og de ni Muser, og omgivne af forgyldte Attributer. Ligeledes ere passende Attributer i ophøiet forgyldt Arbeide anbragte i fem mindre Felter over Dørene; saaledes er i Dør-Feltet mellem Apollos og Mnemosynes Hoveder den delphiske Trefod anbragt. De Medaillons, som ere ved Indgangen til Riddersalen, forestille Euterpe, Erato og Terpsichore, som en passende Overgang til Sangens og Dandsens Tempel. I den dertil stødende blaae Spisesal er Bissens Statue af Ceres den mærkeligste Decoration. Tilsidst maae vi endnu bemærke, at Ameublementet overalt er udarbeidet med Hensyn til Værelsernes øvrige Decoration.

Det har ved Slottets Bygning været en Regel at betjene sig af indenlandske Materialier og Kunstproductioner, hvor dette blot nogenlunde var gjørligt. Man har saaledes ofte anvendt lakerede Felter, for ikke at forskrive kostbare Tapeter. Blandt de Ting, som man maatte have fra Udlandet, høre de store underskjønne Speile. Man har forresten ofte ført Klage over, at det gik saa langsomt med Slottets Gjenopførelse, men kun Faa kjende de Vanskeligheder, som Bygmesteren har havt at kæmpe imod. Da den kongelige Familie hidtil aldrig har resideret i denne Kæmpebygning siden dens Opstandelse af Asken, har det jo heller ikke hastet saa meget med Fuldendelsen, hvad der i det mindste har medført det Gode, at alle Decorationer ere blevne udførte med al Omhyggelighed og uden Overilelse.

---

16 Mai 1840.

488.

Modes de Paris.

Petit Courrier des Dames.

Boulevart des Italiens, N.° 2, près le passage de l'Opéra.

Toilettes vues à Longchamps.

Et Levnetsløb.

Hvor brusende Bjergkildens Sølvervæld
Sig styrter ned gjennem hvælvede Sale,
Der ofte jeg stod paa det høie Fjeld,
Og skuede Solen i Havet dale.
Der sad jeg engang med en deilig Mø,
Og sværmede henrykt om Elskovs Glæde.
„Med Dig vil jeg leve, med Dig kun døe!"
Jeg hørte den Falske saa sødt at qvæde.

Tre Maaneder vared' den skjønne Drøm,
Da saae jeg en Baad ved Fjeldet at lande.
Deri sad en Herre — han var saa øm,
Han favned' min Elskte ved salte Strande.
Fortvivlet jeg stirred' fra Klippens Top;
I Baaden sprang Lina med Spøg og Latter.
Et Kys hun da kastede til mig op,
Og skreg: „Du Kjærligheds Magt ikke fatter!"

I Purpur og Guld den dalende Sol
Tilsmilede Jorden med himmelsk Varme.
I Stenen var kunstigt hugget en Stol;
Der sad jeg og hulked' længe, jeg Arme!
Paa Bølgerne svandt min troløse Mø,
Og aldrig jeg skued' det Aasyn siden.
Da stormed' jeg vild over Verdens Ø;
Men alting forvindes jo her med Tiden.

En Morgen jeg øined' et Marmorslot,
Som hæved' sig høit over grønne Skove.
O Gud! — jeg tænkte — der har man det godt;
Der Livet flyder som Kildernes Vove.
En Greve der bo'de saa smuk, saa mild,
Og fro jeg haabed' at vinde hans Hjerte.
Jeg tjente ham længe med Troskabs Ild,
Men lønnet jeg blev kun med bitter Smerte.

En Fløitespiller fra Frankerig kom,
Og blæste mig ud af min Herres Tanke.
Han virkede for mig — da lød min Dom:
„Nu kan igien Du i Verden omvanke!"
Med Taarer jeg sagde Slottet farvel,
Og hastig forlod jeg mit lille Kammer.
Gascogner, Du med den sorte Sjel!
Dig ogsaa Gjengjeldelsen sikkert rammer.

Dog, indre Smerter, som Legemets Saar
Af Tidens kølende Balsom jo læges.
Jeg troer saamænd ei, der forgik et Aar,
Før atter jeg skulde lidt vederqvæges.
Min Bedstemo'er døde; jeg fik et Huus
Med Statspapirer og skinnende Penge.
Da leved jeg munter i Suus og Duus,
Og lod mine Venner og Slægt ei trænge.

Men Fjenden faldt ind i mit Fødeland,
Og da var den Riges Herlighed ude.
Mit Huus blev plyndret og opbrændt paa Stand;
I Vind'veshullerne Ugler kun tude.
Til Bettelstaven jeg Stakkel var bragt,
Og sindigt jeg red paa Apostlernes Heste.
For mine Varer jeg aldrig gav Fragt;
Det var ved den hele Misere det Bedste.

Da fik man i Landet paa ny lidt Fred,
Og strax vilde Folk igjen paa det Rene.
Flux tænkte jeg: nu er det Tid og Sted
For Dig at komme en Smule paa Bene.
Rask greb jeg til Pennen og blev Skribent,
Udødelighed jeg stolt vilde vinde.
Det ofte forplumrer et lidet Talent
At stirre mod Helikons høie Tinde.

Begeistret jeg sad ved mit Skriverbord,
Og Verden traktered' med lange Digte;
Men Frugten er liden og Møien stor
For den, Pieriderne stedse svigte.
Naar tragisk jeg digted', Publicum loe,
Naar vittig jeg var, man helst vilde gabe;
Og Recensenter mig ei lode Ro;
De sagde, jeg bar mig ad som en Abe.

Hvad skulde jeg gjøre? Min Pung var tom,
Og med mine Skrifter jeg vakte kun Latter.
Jeg ei vilde vente til Armod kom,
Thi dybt i mit Hjerte al Velstand jeg skatter.
Med Afsky jeg saae paa den store Stad,
Som ikke vilde min Musa paaskjønne.
Blandt høie Huse jeg meer ei var glad,
Men længtes vemodig efter det Grønne.

Nu flygted' jeg ud i den fri' Natur,
Og i en Landsby jeg opslog mit Sæde.
Der sukked' en Mø i sit Jomfrubuur;
Hun ei kunde taale at see mig græde.

Af Stedets Degn kun det eneste Skud,
Et solbrændt og temmelig skyldfrit Væsen!
Hun friede — flux jeg lod hendes Bud,
Skjøndt jeg i Londom slog Kroller paa Næsen.

Den brune Pige min Hustru da blev,
Og Poder mig skjænkede huldt som Kone.
Da Fa'ren døde, saa vidt jeg det drev,
At der som en Degn jeg reiste min Throne.
Nu som en Konge jeg bryster mig stolt,
Og smiler, naar Skolebørn for mig bæver.
Men aldrig jeg fryser, er det end koldt —
— Jeg varmer mig altid med mine Næver.

F. C. H.

Mulatten.

I.

Nogle Mile fra St. Pierre, ved Foden af de udbrændte Vulcaner, som man kalder „les pitons du Carbet", laae engang den smukkeste og betydeligste Eiendom paa Martinique. Indtægten af denne vidtløftige Besiddelse overgik den af mange adelige Godser, som prunke med Slotte, Volde og Vindebroer; og dog saae man der et Huus af et meget beskedent Udseende, hvis rødlige Tag hævede sig under grønne Tamarinth- og Mangotræer, over hvilke nogle store Cocuspalmer bevægede deres nydelige Toppe. De mange mindre, hertil hørende Eiendomme i Nærheden dannede ligesom en Landsby, der bestod af en lang Række Negerhytter, usle Boliger uden Vinduer og af en Form som Bikuber. Disse store blomstrende Besiddelser vare indsluttede af Skove og Savaner (Sletter), uden for hvilke Jorden befandt sig i den oprindelige Vegetations vilde Rigdom. Mod Sydost, mellem de dybe Kløfter, hvor Floden Carbet har sit Udspring, og omtrent en Miil fra Besiddelsen La Rebeliere laae der en anden, næsten ligesaa betydelig Eiendom, som hed les Mornes; Dens Sukker- og Kartoffelmarker strakte sig lige til den graalige Top af Carbet-Bjergene.

Henimod Julen, i Aaret 1720, sad der tre Personer en Aften efter Maaltidet i Boligen la Rebelieres Galleri. Høie Candelabre med franske Voxlys opklarede dette Rum hvori der herskede en underlig Blanding af Luxus og Simpelhed. For Vinduerne vare ingen Gardiner, men Jalousier, der sluttede omhyggeligt, holdt Muskitoerne ude, og lode tillige Nattevinden blideligt trænge ind.

Slaverne havde borttaget det med et pragtfuldt Sølvservice dækkede Bord, for at servere Caffeen paa en lille Gueridon, et Mesterstykke af indlagt Arbeide, der snarere passede i en Dronnings Cabinet end i denne store, hvidt kalkede Sal, der havde et Gulv som et Kjøkken.

De tre, om Gueridonen forsamlede Personer vare saa forskjellige i Træk og Physiognomie, at man ved første Øiekast kunde see, at de hverken tilhørte samme Familie eller samme Land. Madame de la Rebeliere var den creolske Typus i sin hele stolte og yndige Nonchalance. Endskjøndt hendes Figur næsten forsvandt i en særdeles viid Kjole, der ikke var sammenbunden med noget Belte, anede man dog dens Lethed og Smidighed igjennem Musselins-Skyen. Hendes Træk vare henrivende, Haaret sort, Huden fiin med klare Aarer; hun havde den, Creolerinderne egne, friske og sjelfulde Blegbed og hine store mørke Øine, der ere en sjelden Skjønhed i alle Lande. Hendes Ægtefælle, Hr. de La Rebeliere, var en endnu ung Mand, som Antillernes Clima dog tidligen havde ældet. Han var af belgisk Herkomst, og havde, uagtet han i en meget ung Alder var kommen til Martinique, dog maattet bukke under for Indflydelsen af en Temperatur, for hvilken han ikke var født. Hans allerede tynde og ikke reent blonde Haar faldt ned i Lokker om det mørke, blege Ansigt; hans Physiognomie var frygtsomt og ubetydeligt, men noget Stolt og Afgjørende

i Hovedets Holdning bebudede Manden, som er vant til at befale og at blive adlydt. Forresten kunde man gjennem det Præg af Feighed og Svaghed, som Naturen havde paatrykt hans usle Personlighed, skimte voldsomme Lidenskaber og en, om ikke dristig, saa dog haardnakket Villie.

Den unge Pige, som sad mellem Hr. og Madame de La Rebeliere havde Frugternes og Blomsternes fløielsagtige Friskhed; det var et af disse milde, rene Physiognomier, der ere som en Lise for Beskueren; de tropiske Landes svækkende Hede havde endnu ikke forjaget den skjønne Rosenfarve, der havde udfoldet sig paa hendes Kinder. Hendes Haar vare brune og Oinene blaae. Hun var klædt efter fransk Mode med det en Dame af Stand egne beskedne Coquetterie; hendes foran snørede Livstykke fremhævede den fine Figur, og Folderne af et stort Linons-Tørklæde tillode neppe at skjelne den yndige Hals. Hun arbeidede ivrigt paa et Blomsterbroderi, hvortil en paa Gueridonen opstillet smuk Bouket tjente som Monster.

„Min Herre! jeg maa endnu bestandig gjøre Dem opmærksom paa, at De har stor Uret i ikke at tage mig med til Fort Royal", sagde Madame de La Rebeliere gabende, og trykkede sig dybt ind i den lette Bambus-Læuestol.

Hr. de La Rebeliere rystede paa Hovedet med en meget artig, men bestemt Mine, og svarede blidt: „Min gode Veninde, det vilde aldeles ikke more Dig, det kan jeg forsikkre Dig; dersom det ikke var min Pligt at tilbringe denne Juul hos Hr. de Feuquieres, vilde jeg have unddraget mig denne Reise. Dog, jeg har vigtige Sager at tale om med vor Fætter Gouverneuren, jeg har altid noget at bede ham om, men Du veed jo, at jeg høist ugjerne forlader Dig . . ."

„Du kunde i det Mindste lade mig blive tilbage i St. Pierre," afbrød den unge Kone ham med Utaalmodighed.

„Men det synes mig, at Du under min Fraværelse bedre og især mere passende kan forblive her."

„O, hvad upassende skulde der være i, at jeg ventede Dig i vort Huus i St. Pierre? Der som her, det veed jeg jo, vilde jeg ingen Besøg have faaet og ikke talt til nogen levende Sjel, men jeg kunde dog have seet paa Folk igjennem Vinduet. Det vilde dog altid være mere interessant end at kige ud paa Negerne og Sukkermøllen gjennem disse Jalousier."

„Kjære Eleonore, Du er et Barn!" sagde Hr. de La Rebeliere roligt; „Du maa dog vænne Dig til alt dette, thi det er her, at vi skulle leve en famille næsten hele Aaret igjennem. Luften i denne Bolig er langt bedre for min Sundhed end i St. Pierre."

„Det er da maaskee første Gang, Du lægger Mærke hertil i alle de Aar, Du har været paa Martinique. Før vort Bryllup tænkte Du jo aldrig paa at forlade Byen."

Det kommer af, at jeg kjedede mig ved at leve her alene som Ungkarl, men med Dig, søde Eleonore, foretrækker jeg dette Opholdssted. Tilsidst vil Du nok finde Dig vel her; Du er jo Herskerinde her, Du har Din fuldkomne Frihed."

„Det er vel det Mindste, synes mig. Min Herre, jeg vil nu benytte Din Tilladelse, for ikke at blive siddende paa dette Sted. For det Første vil jeg i Morgen reise til de varme Kilder, og hvis jeg befinder mig vel der, tilbringe otte, ti, fjorten Dage der, eller hele Tiden, medens Du er fraværende."

„Til de varme Kilder! Men det er en heel Dagsreise derhen ad afskyelige Veie, gjennem et øde Land, hvor der streife Maronnegere omkring. Der er ved de varme Kilder ingen anden Bolig end en forladt Hytte, der var i en meget slet Tilstand, da jeg var der sidste Gang for to Aar siden. Jeg vil gjerne afstaae denne alt for afsides liggende Bolig

med tilhørende Herligheder til den Første den Bedste, da jeg ingen Nytte har af den."

„Vi blot dermed, indtil jeg er kommen tilbage!"

„Men denne Reise er ikke ganske uden Fare."

„Det er det Samme, jeg kjeder mig, jeg maa have nogen Bevægelse. Lovede Du mig ikke, at jeg skulde have min fuldkomne Frihed?"

„Ja, det veed Gud! Men imidlertid, da der handles om Din Sikkerhed, maaskee Dit Liv..."

„Nu vil Du nok gjøre mig bange. Hvad skulde jeg vel frygte for? For det Første er jeg ikke alene, Cecile følger med mig; Du giver hende vel nok Dit Samtykke?"

„Jeg kan ikke forbyde min Myndling, hvad jeg tillader min Kone."

„Vi reise imorgen paa samme Tid som Du. Ikke sandt, Cecile, De vil gjerne gjøre denne Tour med til de varme Kilder. De kjeder Dem dræbende her?"

Den unge Pige besvarede dette dobbelte Spørgsmaal med et samtykkende Smiil og en lille benægtende Gebærde; derpaa udbredte hun sit Broderi, som for at lade det beundre, og sagde med Selvtilfredshed: „See Madame, see, min Herre, hvor det er frisk, hvor det er glimrende! Har jeg ikke godt gjengivet denne smukke rosenfarvede Jasmin? Mine Veninder i St. Cyr ville blive meget forbausede over at see disse smukke Blomster. Sligt have vi dog ikke i vort Frankrig."

„Min Gud!" afbrød Mad. de La Rebeliere hende. „De har nu i to Maaneder uafladeligt arbeidet paa denne Foræring til disse unge Damer. Min Bedste, jeg begriber ikke, hvorfor De ikke har ladet Deres Femi gjøre dette; hun er behændig som en Fee."

„Og hvad skulde jeg saa have bestilt, min gode Veninde?"

„Ingenting, ligesom jeg."

„O ja! men saa vilde jeg have kjedet mig ligesaa frygteligt som De."

„Hm! det er vel muligt", sagde Mad. de La Rebeliere halv sukkende og halv gabende, men derpaa sprang hun hurtig op og raabte: „Lad os nu tale om vor Reise! Jeg vil nu give de fornødne Ordre; vi ville lade os bære i Koier, vi tage ti Slaver og to Muuldyr med gode Levnetsmidler med."

„Ja det raader jeg Eder, hvis I ikke ville døe af Sult," afbrød Manden hende. „Men alvorligt talt, denne Reise er en Daarlighed. Dersom I traf paa Maronnegere?"

„Du veed jo nok, at de vilde snart krybe i Skjul, for at lade os passere."

„See, der have vi Creolernes ufornuftige Tryghed! Trods saa mange skrækkelige Exempler have de endnu ingen Mistro til Negerne; de bære sig altid ad, som om de ikke kunde saares."

Den unge Kone trak paa Skuldrene, og Cecile lyttede til med en vis Rædsel. Allerede mere end eengang havde hun siden sin Ankomst til Martinique, ved Synet af Negernes jammerlige Tilstand, adspurgt sig selv, om de fire hundrede Slaver paa Eiendommen La Rebeliere ikke engang kunde reise sig mod deres Herre, hvis ubarmhjertige Svøbe aldrig hvilede. Hr. de La Rebeliere saae sig tilbage og gjentog derpaa: „Jeg er ikke rolig, siden Paleme er bleven Marron."

„Det er et Tab; han var tolv hundrede Livres værd," sagde Eleonore.

„Hvem? denne hvide Slave?" spurgte Cecile.

„Der er ingen hvide Slaver", gjensvarede Husets Herre levende. „Paleme er en Mulat, født af en indiansk eller caraibisk Moder. Her er saadan en Confusion i alle disse Racer, at Satan selv ikke kan hitte Rede deri."

„Han er dog ligesaa hvid som Bestyreren af min Eiendom, Hr. Matthieu."

„Ligemeget! han er en Mulat, en Slyngel af en Mulat, som jeg kun alt for meget har skaanet."

„Han har dog ofte været mellem de fire Pæle," sagde Mad. de La Nebeliere. „Det er Din egen Skyld, dersom Du har nogen Bekymring derover; jeg har vel hundrede Gange advaret Dig for at kjøbe en épave. Saadan En løber tilsidst sin Vei."

„Hvad er en épave?" spurgte Cecile.

„Det er en Neger eller en Mulat, som ikke tilhører Nogen, og som dog ingen Ret har til Friheden; Gouvernementet bemægtiger sig ham og sælger ham for sin Regning."

„O min Gud, men er det retfærdigt?" udbrød Cecile.

„Upaatvivleligt! det er efter Loven," svarede Hr. de La Nebeliere. „Men Eleonore har Ret, man skal ikke kjøbe en épave for nogen Priis. Det omstreifende Liv, som de ofte have ført i hele Aar, fordærver dem; de have faaet Smag paa Friheden og afskye Lydigheden. Hvis man tugter dem, hævne de sig, hævne sig grusomt...."

„Min Gud! vil Herren altid være bange for Sligt?" afbrød hans Kone ham med et spodsk Smiil. „Du har nu saa længe været bange, og der er dog aldrig Nogen, som har krummet et Haar paa Dit Hoved. Dine Negere holdes saa strengt, Du indgyder dem en saadan Frygt, at ikke Een vilde vove sig herfra paa den yderste Dag. Imidlertid, hvis de kunde ane den bestandige Skræk, hvori Du lever.."

„Jeg føler ingen Skræk," svarede Manden. „Jeg veed, at Ingen af disse Elendige tør vove at løfte Haanden imod mig. Nei, jeg frygter Intet."

Der blev en Taushed. Hr. de La Nebeliere gik op og ned med Hænderne paa Ryggen; hans Kone laae tilbage i Lænestolen, og legede med den Bouket, som Cecile havde ladet falde. Den unge Pige følte sig beklemt om Hjertet; disse Ideer, disse Sædvaner, hvortil hendes Opdragelse ikke havde forberedt hende, gjorde et piinligt Indtryk paa hende. Hendes hele Sjel oprørte sig ved Synet af de haarde Tugtelser, som de ulykkelige Negere maatte udholde, og dog havde hun ogsaa Slaver, som man lod arbeide og som man straffede; der var tre hundrede paa den store Eiendom „les Mornes", som hun havde arvet efter en Slægtning. Pludselig sagde Madame de la Nebeliere: „Hør nu Mand! Dersom Dit Ophold i Fort Royal ikke kommer til at vare fjorten Dage, maa Du opsøge mig ved de varme Kilder. Jeg skal nok faae noget at bestille der. For det første lader jeg Huset bygge op igjen, jeg vil lade saae, jeg vil anlægge en Have rundt omkring. Man siger, at Beliggenheden er henrivende og Luften meget sund. Vor gamle Kammerpige Femi har jo gjort Dem en smuk Beskrivelse derover, kjære Cecile?"

„Ja, hun fortæller, at der i hendes Ungdom var en stor Caraiberhytte, og at Caraiberen kom didhen for at omtuske skjønne Bomuldskøier imod Brændeviin. Men de stakkels Folk ere for længe siden forsvundne."

„Man har maattet føre en skarp Krig med dem", sagde Hr. de La Nebeliere. „Det skal jeg nok fortælle engang; jeg var da meget lille, men jeg husker det dog."

Den unge Kone var staaet op, og betragtede gjennem Jalousierne den slumrende Jord og den klare, straalende Himmel. „Det er sildigt," sagde hun „det er Tid at sove, dersom vi ville være færdige imorgen tidlig, naar det gryer ad Dag. Min Herre! vi ville nu gjensidig ønske hinanden en lykkelig Reise. Naa, jeg tilgiver Dem, at De ikke vilde tage mig med til Fort Royal. Seer De, det vilde endnu være Tid ...."

„Min kjære Eleonore!" sagde Hr. de la Nebeliere, idet han tog sin Kones Haand: „eftersom Du absolut vil til de varme Kilder, istedetfor at vente paa mig her, vil jeg ikke sætte mig derimod, men jeg beder Dig, vær

forsigtig! Prøv ikke paa at trænge ind i Skovene, vogt Dig for Marronnegerne, Slangerne og de giftige Dyr! Lad ved Din Ankomst gjøre en stor Ild for at forfriske Huset, og tag tyve Slaver med istedetfor ti, for at have en god Beskyttelse baade Dag og Nat. Dersom der skulde hændes Dig nogen Ulykke, vilde jeg blive fortvivlet, min søde Engel! Du kjender min Kjærlighed til Dig."

Han kyssede ømt begge sin Kones Hænder, som hun ikke vovede at trække tilbage, men et utaalmodigt, haanligt Smiil forraadte den Følelse, hvormed Mad. de La Nebeliere modtog slige Beviser paa Ømhed. Alt i tre Aar var hun underkastet Udbrudene af denne egoistiske, skinsyge, dybe og uforsonlige Kjærlighed. Hun tilstod det vel endnu ikke for sig selv; men hun hadede sin Mand, og hun frygtede ham for meget til ikke at adlyde ham, trods sin Modbydelighed for ham. Hun prøvede ikke paa at kæmpe mod hans Ideer, endskjøndt hun ofte gjorde sig den sørgelige Fornøielse at spotte derover i hans Nærværelse, og med Underkastelse, om ikke Resignation, fortæredes hun af Ærgrelse og især af Kjedsommelighed over en Levemaade, hvortil hun ikke var skabt. Saafremt hun blot levede afsondret fra Verden, lod Hr. de La Nebeliere hende forresten følge alle hendes Luner; hun var Eenvoldsherskerinde i det Slags Fængsel, hvori Mandens utæmmelige Skinsyge holdt hende, og undertiden misbrugte hun denne Frihed indtil Urimelighed. Saaledes vilde hun nu reise til de varme Kilder og vove sig igjennem øde Sletter, alene for at skifte Opholdssted og variere sit ensformige Liv en Smule. Ved slige Leiligheder bortkastede hun sin Nonchalance og sin Dovenskab; hun var virksom, utrættelig.

Den næste Dag henimod Aften trak der et Uveir op paa Himlen, det blæste stærkt af og til, **Les pitons du Carbet** vare indhyllede i tykke svævende Taager; sorte Skyer stege hurtigt op fra Havsiden og formørkede pludseligt Himlen, Solen gik ned rødagtig uden Straaler; man hørte fra det Indre af Skovene en dump og uophørlig Brusen, liig den af overstrømmende Vande.

„Holdt!" raabte Mad. de La Nebeliere fra sin Køie, og strax standsede hele Troppen. Denne Caravane frembød et underligt Skue. En Fører ledede Fortroppen, der bestod af fem eller sex colossale Sorte, bevæbnede med Hakker og Bosser; derefter fulgte Mad. de La Nebeliere og Cecile i deres Køier, som bares af stærke Slaver, der bleve afløste hver halve Time. Nogle Negerinder og Muuldyrenes Drivere sluttede Toget. Paa denne sildige Tid af Dagen befandt denne Trop sig ved Foden af **les pitons dn Carbet** i en snever, af tætte Skove omgiven Dal. Den af nedrullede Stene og høit Græs opfyldte Vei var øiensynligt en udtørret Flodseng. En dyb Taushed herskede i denne Eensomhed, hvis Rædsler end mere forøgedes ved Nattens Mørke.

„Ere vi endnu langt fra de varme Kilder?" spurgte Mad. de La Nebeliere med Urolighed.

„Fjerdedelen af Veien," svarede Føreren, „men det regner bagved Bjerget; Bækkene ville svulme op som Havet, og vi udsætte os for at blive feiede væk af Bølgerne, naar vi passere Kløften..."

„Skulle vi passere en Kløft?"

„En Bæk, hvor Vandet ved godt Veir kun naaer En til Anklerne, men som denne Aften maaskee kan rive store Træer og store Stene med sig."

„Nu vel! Saa maae vi tilbringe Natten her og komme didhen imorgen."

„Imorgen?" raabte Cecile „men hvor skulle vi da sove inat?"

„Man hænger vore Køier op under Træerne" svarede Eleonore, og bestræbte sig for at synes rolig og fattet. Imidlertid ang=

rede hun i sin Sjels Inderste at have trodset Farerne paa denne Reise og var meget bange for at tilbringe Natten under aaben Himmel i denne Eensomhed.

„Madame!“ gjentog Føreren med samme ubekymrede og underdanige Røst „det er maaskee ikke godt at opholde sig her; Skoven er meget tæt og fuld af Slanger, der ville vælte ud paa denne Vei, dersom Bækkene løbe over. Man bør rykke videre frem endnu lidt længere borte er der en Bolig.“

„Naa, fremad da!“ afbrød Mad. de La Nebeliere ham levende. „Hvorfor sagde Du ikke det strax, Tossehoved? Nu har jeg havt et hæsligt Øieblik. Fat Mod, kjære Cecile! Her er en Bolig, hvor man vil yde os Gjæstfrihed, god creolsk Gjæstfrihed.“

„De kjender altsaa disse Folk?“ spurgte den unge Pige.

„Aldeles ikke, men det er det Samme. Man vil modtage os hjerteligt, thi Reisende ere altid velkomne hos Colonisterne; det falder af sig selv i et Land, hvor der ingen Værtshuse findes.“

Føreren havde talt Sandhed. For Enden af Dalen paa en lille Esplanade, hvortil man steg op ad en meget steil Vei, og som beherskedes af Bjergets utilgængelige Høider, stak nogle hvide Mure frem af Skovens dybe Skygger. Dagen var svunden med Solens sidste Straaler, thi i disse Climater gives der intet Tusmørke; Lys og Mørke følge paa hinanden næsten uden Overgang. De Reisende bestege langsomt denne Skraaning, langs med hvilken store Træer symmetrisk vare plantede. Et Lys glimrede pludseligt for Enden af dette Slags Allee.

„Nu ere vi der!“ raabte Mad. de la Nebeliere.

„Gud velsigne de gode Folk, som ville modtage os!“ sagde Cecile i et Udbrud af Glæde og Erkjendtlighed. „O, jeg var saa bange . .“

Føreren bankede paa Døren, der var lukket med en simpel Træklinke, og strax traadte der en gammel Negerinde frem. Mad. de la Nebeliere var imidlertid stegen ud af sin Køie, og spurgte, idet hun gik ind: „Hvor er Herren?“

Negerinden aabnede en Dør, og pegede hen mod Galleriet. Eleonore gik fremad, fulgt af Cecile, og Begge bleve staaende ved Synet af den Mand, der kom dem imøde. Den unge Kone standsede midt i en yndig Hilsen, efter at have kastet et flygtigt Blik paa Colonistens Person: „Jeg er Madame de La Nebeliere, og agter mig til de varme Kilder, Det slette Veir har overrasket mig paa Veien, og jeg beder Dem om Gjæstfrihed for denne Nat.“

Paa dette laconiske Forlangende i creolsk Patois svarede den unge Mand paa meget godt Fransk, idet han bøiede sig ærbødigt: „Det glæder mig særdeles, Madame, at kunne byde Dem et Tilflugtssted; Alt er her til Deres Ordre. Behag at tage Plads, De maa være træt.“

Derpaa lod han med en Adelsmands lette og fine Manerer paa de Tider bringe Stole, og gav Befaling til at modtage Folget, som var bleven udenfor. Den unge Kone var forbauset, og satte sig ned, uden at sige Noget. Cecile udbrød: „O min Herre! hvor vi ere lykkelige over at finde et Ly her!“

Mad. de La Nebeliere stødte hende let paa Albuen, og gav hende et Sideblik, som for at underrette hende om, at hun havde sagt noget Upassende; den unge Pige taug forundret og saae sig lidt urolig omkring, men Alt, hvad der omgav hende, havde et fredeligt og meget beroligende Udseende. Det var Spisetid. Midt i Galleriet var dækket et Bord til en eneste Person, og serveret med et Slags Luxus, som dengang var sjelden hos Colonisterne, med Carafer, Chrystalglas og Porcelains-Tallerkener. Imidlertid var Galleriet selv meget simpelt meubleret; Træfakler oplyste det med et usikkert, rodagtigt Lys;

tørrede Planter, udstoppede Fugle og Levninger af vilde Dyr beklædte Murene, og midt imellem disse underlige Decorationer syntes to smukke Mandsportraiter i Costume fra Ludvig den Fjortendes Tidsalder at see ned og smile fra deres Rammer.

„Jeg haaber, Madame, at De vil tage tiltakke med det lette Maaltid, man vil byde Dem", sagde Colonisten, idet han gav den Negerinde, som kom ind med Riis og grillerede Bananer, et Tegn til at lægge nok en Couvert ligeoverfor den, der allerede laae paa Bordet.

„O meget gjerne, jeg er meget sulten" svarede Eleonore med et Nik. „Og De, kjære Cecile, er jo næsten fastende. O, det var paa høie Tid, at vi kom her! Det er jo et skrækkeligt Veir ude."

Og virkelig var Uveiret brudt løs; store Regnskyl sloge mod Vinduerne, og Bjergets dybe Echo gjentog uden Ophør Tordenens forfærdelige Bulder. „Naa, berolige Dem!" sagde Mad. de la Rebeliere, smilende over sin unge Ledsagerinde, der forfærdet klyngede sig op til hende. „Vi ere her i god Sikkerhed, min Cecile. Lad os nu spise til Aften i al Ro!"

„Ønsker De at blive opvartet af Deres Negerinder, Madame?" spurgte Colonisten. „Skal jeg lade dem kalde? De ere i et særskilt Huus, men man skal strax overbringe dem Deres Befalinger."

„Tak, mange Tak!" svarede Mad. de La Rebeliere, forbauset over saa megen Artighed og Levemaade. „Min Gud, hvor jeg dog gjør Dem Uleilighed! Jeg har saa mange Folk med mig."

„De ere blevne indqvarterede i et Huus, som for Øieblikket staaer ledigt. Frygt ikke, Madame! Jeg skal selv sørge for, at de blive vel behandlede."

Han gik ud. Mad. de La Rebeliere sagde hurtigt til Cecile, som i et heelt Qvarteer havde gjort Spørgsmaal med Øinene: „Min Bedste! vi ere hos en Mulat."

„Hvorledes? en Mulat?"

„Naa ja! Jeg saae strax ved første Diekast, at dette Menneske ikke er nogen Hvid. De skal ikke kalde ham min Herre, kjære Veninde."

„En saa artig Mand, med saa smukt et Ansigt og fine Manerer, med en Hud, der næsten synes mig saa hvid som min egen! Hvad vil De da, at jeg skal kalde ham?"

„Ganske simpelt ved hans Navn, naar De faaer det at vide. Dersom De vil betitle ham Herre, hvad vil De da kalde en Hvid? Maaskee naadige Herre eller Høihed for at gjøre Forskjel?"

„Denne Mand er altsaa af langt ringere Stand end vi?"

„Upaatvivleligt! det føler han ogsaa. Seer De blot, han sætter sig ikke tilbords med os; der er kun dækket til To."

„Det er ellers forunderligt," sagde Cecile, som var bleven tankefuld. Nu modtager jeg hans Gjæstfrihed med et Slags Anger, thi jeg tænker, at han føler sig ydmyget ved sin Stilling til os."

Negerinder kom ind og opvartede Damerne, som satte sig tilbords, men Colonisten viste sig ikke igjen. Denne stolte og smagfulde Tilbageholdenhed behagede Eleonore, som sagde ganske høit: „Forend vi gaae tilsengs, maae vi dog sige Husets Eier god Nat; jeg maa endnu engang aflægge ham min Taksigelse. Gud forlade mig det! Jeg har endnu ikke havt Tid til at spørge ham om hans Navn, saa ivrig var han for at lade os opvarte."

„Han hedder Donatien", sagde den gamle Femi, og stak Hovedet frem; „det er en god Herre."

„Hvoraf veed Du alt det?"

„Det blev fortalt dernede i Huset."

„Hans Eiendom forekommer mig betyde-

lig; han maa være rig. Hvor mange Sorte har han?"

Negerinden gjorde et benægtende Tegn, og rakte begge Hænderne iveiret: „Ligesaa mange som jeg har Fingre, hverken meer eller mindre; men de arbeide med god Villie, og Herren kan leve deraf."

Maaltidet endtes i Stilhed; saasnart man havde taget af Bordet, traadte Colonisten igjen ind i Galleriet. Mad. de La Rebeliere takkede ham levende for den gode Modtagelse, og sagde, idet hun fæstede Øiet paa en ledig Stol mellem sig og Cecile: „Vil De ikke gjøre os lidt Selskab?"

Han blev staaende med en Haand lænet til Stoleryggen, og svarede levende: „Madame! hvor gjerne vilde jeg ikke misbruge Deres Indbydelse! Deres Nærværelse her er en stor Begivenhed i mit eensomme Liv. Man maa, som jeg, have levet lang Tid fjernet fra al Omgang med den civiliserede Verden, for at fatte hvad jeg føler ved at høre dem tale fransk."

Medens han saaledes udtrykte sig med en fuldendt Verdensmands rene Accent og lette Holdning, betragtede Damerne ham med en særegen Forundring. Ved første Øiekast vare de vel blevne frapperede af hans mandigtskjønne Ansigt, men hans udmærkede Sprog og Manerer overraskede dem ganske anderledes; det var i alle Henseender det mærkeligste Menneske, som de havde seet. Han syntes at være otte og tyve eller tredive Aar; hans høie, slanke og beundringsværdigt proportionerede Figur, forenede Adel og Ynde med Kraft, hans regelmæssige Ansigtstræk, der mindede om de skjønneste antike Typer, udtrykte en rolig Stolthed, og hans glatte, glindsende Haar lignede kun Negerens hvad Farven angaaer. Hans Hud var lys, men nogle lette, bronzeagtige Nuancer strakte sig fra Tindingerne til den øverste Deel af Panden, og de smale Læber havde en vis brunlig Bleghed. Han var klædt paa creolsk Viis i rummelige hvide Beenklæder og en lille Vest af stribet Sirsakas.

„Men jeg beder Dem, sæt Dem dog" sagde Mad. de La Rebeliere i en indstændig Tone „at jeg kan fornye mine Undskyldninger for al den Uleilighed vi foraarsage Dem. Jeg troer gjerne, at de af ganske Hjerte udøver Gjæstfrihed, men jeg er derfor ikke mindre erkjendtlig. Har De boet længe paa dette Sted?"

„Omtrent et Aar, Madame!"

„Man mærker strax, at De har levet andre Steder end i denne Ørken."

Paa dette indirecte Spørgsmaal, der kunde gaae for en Compliment, svarede Donatien alene med et Buk. „Her er smukke Malerier" gjentog Eleonore, idet hun betragtede Væggen. „Jesus! disse Figurer ere saa levende, at de næsten synes at ville stige ned fra deres Rammer og give sig i Snak med os. Det er vel Portraiter? Hvilke smukke Physiognomier! Især det paa denne Side; han har ret en veltænkende Mands ædle Mine."

„Ja, Madame!" svarede Donatien bevæget. „Ja, det var brave Folk, ædle Hjerter."

„Har De kjendt dem? Var det Creoler?"

„For fyrgetyve Aar siden bleve de Begge fødte i denne Bolig. Deres Familie var allerede stærkt dalet, men man erindrede sig endnu dengang Enambuc du Parquet, som var rigere end mangen Souverain og eiede hele Guadeloupe, Martinique og Grenade. Denne umaadelige Formue gik tabt, da han døde, som havde erhvervet den ved Underhandlinger og Sværdslag; disse to Mennesker, hans Børnebørn, arvede kun denne Besiddelse, og reiste for tyve Aar siden til Frankrig. Den Ene døde snart derovre, den Anden fik Embeder, der indbragte ham stor Ære, men smaa Indkomster. Han havde et svagt Helbred, og da han begyndte at ældes, raadede Lægerne ham at indaande sit Fødesteds Luft. Han

kom da tilbage hertil og døde for nogle Maaneder siden..."

„Og De er bleven opdragen af ham, De har været med ham i Frankrig?" spurgte Mad. de La Rebeliere med Interesse.

„Ja, Madame!"

„De kommer fra Frankrig, min Herre!" raabte Cecile. „O Frankrig, det skjønne Land!"

„Jeg har tilbragt de tyve skjønneste og lykkeligste Aar af mit Liv der," svarede han sørgmodigt.

Eleonore dannede sig i Hast nogle sandsynlige Gisninger; hun tænkte, at Donatien var en Søn af Enambuc og en Mestize-Slavinde. Denne Mening gjorde ham hverken større eller mindre i hendes Øine, thi hvis han end havde været en Konges førstefødte Søn, vilde blot en eneste Draabe sort Blod under hans Hud have været tilstrækkelig til at lade ham synke en Grad under den usleste Hvide. Cecile havde ikke anstillet slige Betragtninger, men da hun traf paa En, som kom fra Frankrig, fra Paris, næsten en Landsmand, følte hun den Forvistes Glæde, naar han hører et Echo fra det fjerne Fædreland. „Frankrig!" gjentog hun. „De har været i Frankrig! Har De været i Paris? Er De kjendt i Versailles? Har De hørt tale om Huset St. Cyr?"

„Ja, Mademoiselle! Jeg har en heel Sommer beboet et Huus i Sartory-Skoven, og har i Afstand seet det skjønne ensomme Opholdssted St. Cyr; jeg var der just, da dets ophøiede Stifterinde døde."

„Marquise Maintenon! Hvor hun var imponerende! Hendes ædle Ansigt, hendes Sørgedragt, Alt staaer levende for mig. Jeg kan endnu see hende komme til os; salig Kongen laae for Døden og vi græd Alle. Hun var rolig, men igjennem hendes Resignation fremlyste en stor Smerte; hun lod Underviisningen holde op og vi fulgte hende til Choret for at holde Bønnen for de Døende. Dagen efter lagde Classerne Sorg an; Kongen var død, og Madame Maintenon forlod ikke mere St. Cyr. Den Dag, da jeg skulde reise, vilde hun see mig. Hun omfavnede mig, og da jeg sagde, at jeg vilde indskibe mig til America, lagde hun sin Haand paa min Pande med de Ord: „Ogsaa jeg blev for mange Aar siden ført til America til en øde Ø, hvor jeg nærved var bleven opslugt af Slanger. Haarene reiste sig paa mit Hoved, da jeg hørte hende tale saaledes. O, hvor var jeg bange, da jeg satte Foden paa dette Land, og dersom jeg ikke havde fundet et Huus, hvor man har modtaget mig saa godt, og især en saa god Veninde..."

„Saa var De vist reist igjen, lille slemme Bretagnerinde?" afbrød Mad. de La Rebeliere hende spøgende. „Det Barn tænker kun paa Frankrig, og taler kun om Frankrig; det er da altsaa det lykkeligste Land paa Jorden."

„Den, som har levet der, glemmer det aldrig," svarede Donatien med et Suk. „Her henglider Livet roligt og let i den materielle Fyldestgjørelse af alle physiske Nydelser; man sover ind i denne dovne Lykke, men derovre existerer man med alle sine Evner."

Eleonore fattede ikke dette Svar; dertil vare hendes Følelser for materielle. „Ja, det veed jeg ikke," svarede hun, „men hvorledes kan man leve lykkeligt i et Land, hvor det er saa koldt, hvor der den halve Tid af Aaret hverken er Blomster, Blade eller Frugter paa Træerne? Jeg gyser, naar Cecile fortæller mig om sine Spadseretoure under denne graae Himmel, naar Jorden er heelt bedækket med Snee. Mig synes, at jeg maatte døe, hvis man førte mig hen til det strenge Clima."

Med disse Ord lagde hun sig dovent tilbage i Lænestolen, og Cecile fortsatte alene Samtalen med Colonisten. De talde saa vel og saa længe om Paris og Versailles, at Mad. de La Rebeliere troede at høre en Feehistorie. Hun blev iøvrigt særdeles fængslet af Mulattens veltalende og elegante Sprog;

thi hendes udyrkede Aand var ikke vant til skjønne Ideer. Hun troede for første Gang at høre en Mand af Aand tale, og deri havde hun Ret.

De vare maaskee blevne siddende saaledes indtil den klare Dag, hvis ikke Hanen havde galet. Donatien stod hurtig op og udbrød: „Sagde jeg Dem det ikke nok, Madame, at jeg vilde misbruge Tilladelsen. Jeg anbefaler mig. Man skal ophænge Deres Køier her; det er det beqvemmeste Værelse i Huset. Har De intet videre at befale mig?"

„Nei, mange Tak! send os vore Negerinder!" svarede Mad. de La Rebeliere med en venlig Hilsen. „Denne Nat er gaaet hastigt for os. God Nat! vi sees imorgen."

Et Qvarteer efter lod Eleonore sig afklæde; hun var adspredt og urolig. „Min Gud!" sagde Cecile til hende, „nu har jeg dog tituleret ham: Herre! men jeg kunde ikke andet. Saadant et elskværdigt Menneske, ret comme il faut! Ikke en eneste af Deres creolske Herrer kan maale sig med ham."

„Ja, det er besynderligt," sagde Eleonore tankefuld.

Madame de La Rebeliere fandt ikke sit Huus ved de varme Kilder saa forfaldent som hendes Mand havde beskrevet det; der behøvedes kun lidt Arbeide for at gjøre en nydelig Bopæl deraf. Det laae midt i en lille Esplanade, som begrændsedes mod Sønden af en Kløft, i hvis Bund der strømmede en Bæk, og var beplantet med store Flasketræer. Bagved denne tætte Vegetation udbredte sig en Dal, hvor de varme Kilder havde deres Udspring blandt Klippestykker. Mod Vesten beherskedes denne Eiendom af et steilt Bjerg, i hvis Rifter der voxede Lianer; paa Toppen, hvor en frisk Vegetation dannede ligesom en grøn Fryndse, saae man Taget af en Bolig; det var Donatiens. Han var saaledes Mad. de La Rebelieres nærmeste Nabo, men en Afgrund adskilte dem; for at komme fra den ene Besiddelse til den anden, maatte man gaae en lang Omvei.

Efter en Uges Ophold i denne Ørken forkyndte Mad. de la Rebeliere, at hun vilde reise, men Dagen efter vilde hun igjen blive. En mærkelig Virksomhed havde afløst hendes naturlige Indolents. Hver Dag gik hun ud med Cecile, for at gjøre lange Spadseretoure i disse vilde Egne. Mulatten var aldrig kommen ned til deres Bolig, men de mødte ham tidt og vovede under hans Ledsagelse at trænge ind i de steile Fjeldpartier.

Engang havde begge Damerne vovet sig ene ud paa en af disse lange Farter; de vare dreiede omkring den store Bjergslette, paa hvis Top Donatiens Huus laae, og vare komne til Foden af Klippen Fontenay. Intet Ord kan skildre den maleriske og smilende Skjønhed i denne Afkrog af Jorden, som ikke syntes nogensinde at have været betraadt af menneskelige Fjed. En udtørret Flodseng dannede en naturlig Vei mellem store Træer af en vidunderlig Vegetation; Palmetræerne, især de høie Viftepalmer, bevægede deres susende Vinger over det grønne, med hvide og røde Blomster besatte Løv. De to Fruentimmer gik langsomt Arm i Arm, og vendte nu og da Panden mod den kølende Vind, der luftede balsamisk fra Skovene. Pludseligt standsede Cecile og sagde noget forfærdet: „Der er Nogen derhenne!"

Og virkelig sad der en Mand ved Randen af Kløften, og saae paa dem uden at gjøre Mine til at lade sig forstyrre. Han var kun sparsomt beklædt med nogle Lærredspjalter, og hans senefulde Arme og brede Skuldre, der vare indgnedne med Orleanstræ og Palmeolie, skinnede ved Solens Nedgang som et rødligt Metal. Hans Træk vare mærkværdige ved deres Ubevægelighed; man kunde antage dette Ansigt for at være af Steen, saa

lidt Liv var der i hans Blik. Mad. de la Rebeliere betragtede ham forundret, og sagde halvhoit: „Det er Paleme, denne épave, der er løben sin Vei. Hvad bestiller han dog der?"

Hun betænkte sig et Øieblik, men da hun derpaa ikke fandt det Umagen værdt at vende om igjen, nærmede hun sig uden Frygt til den bortløbne Slave; dog, da hun kom tæt hen til ham, lod hun, som om hun ikke kjendte ham. Paleme løftede ikke engang Hovedet op, men trak sig blot en Smule tilside, som for at lade de to Fruentimmer komme forbi. Paa dette Sted blev Kløften deelt ved en uhyre Klippe; den tætte, uigjennemtrængelige Skov omgav et lille, med Banantræer omgivet Stykke Jord, i hvis Midte var opført en Ajoupa (Negerhytte). Ved Synet af dette Palmetag paa fire Pæle, af disse Culturspor og Arnestedet, begreb Mad. de la Rebeliere, at hun var paa Palemes Grund.

„Den stakkels Mand," sagde Cecile. „Hvilken Fattigdom! hvilken skrækkelig Ensomhed! Han maa leve ligesaa tarveligt som Sanct Antonius, der ikke spiste Andet end Nødder. O Frihedskjærlighed! Min gode Veninde! man bør ikke underrette Hr. de Rebeliere om, at vi have fundet hans épave er."

„Jeg skal ikke tale derom," sagde Eleonore levende. „Lad os bare gaae!"

Smaadigte.

1.

Til en Confirmantinde.

Et Ønske har til Dig jeg kun;
O lyt opmærksom til min Stemme!
Du aldrig til Din sidste Stund
Maa Balles Lærebog forglemme.

Thi hvad der staaer deri, er godt,
Skjøndt Trykken ikke just jeg lider.
Dog, der er Aand, ei Bogstav blot;
Den vil sig holde alletider.

Og, hvis Du paa Din ene Fod
Ei udenad kan Bogen sige,
Kan Du dog blive brav og god,
Naar efter den Du handler, Pige!

Paa Kirkens Gulv i Glædens Aar
Man hørte Dig Din Tro bekjende.
Det Lys, som tændtes i Din Vaar,
Vil skjærme Dig til Livets Ende.

2.

Med et Exemplar af Retsch's Skizzer til Goethes Faust.

Hvad Tydsklands største Skjald har kunnet tale
Af Aandens Dyb til Lyrens høie Klang,
Det har Du følt og saadan vidst at male,
At bedst ved Dig man fatter Goethes Sang.

3.

En Gravskrift.

Du skjælver, Vandrer, for den tause Bolig,
Hvor Døden throner i de Klæder hvide?
O, vidste Du, hvor her man hviler rolig,
Du ønsked' kun at slumre ved min Side!

F. C. H.

25 Avril 1840. 1633

Modes de Paris.

Petit Courrier des Dames.

Boulevart des Italiens, N.° 2.e près le passage de l'Opéra.

Modes de Longchamps.

Chapeau en poult de soie des M.es d'Alexandrine, r. Richelieu, 104. Robe en étoffe broché, aux armes d'Anglet.re r. de la Paix, 22. Façons de M.me Boutelet, r. de Lille, 50. Col et Canezou des M.es de M.me Payan, r. Vivienne, 15. Gants perfectionnés de Prette b.d r. n.e des p.ts Champs, 3. Bottines de Caux, b.d des Italiens, 11.

Mess.rs S. & J. Fuller, 34, Rathbone P.l Lond.

Med Johan S. Welhavens Portrait.

Sparsomt og svagt kun lød Poesiens Stemme
didovre,
Gravlagt syntes den fast, hyllet i Mørke og
Mulm:
Da lød Din kraftige Røst, igjen til Livet den
vaagned,
Og med Din Dæmring frembrød atter en
straalende Dag.

Det bedre Land.

(Ved en Gravhøi).

Der er et Land — det findes ei paa Jorden —
Kun Herren ene veed dets kjære Navn;
Der samles man fra Syden og fra Norden,
Der kjender Hjertet ei det mindste Savn.
Hver Misklang løses op i sølvklar Tone,
Og Haabet vorder frydfuld Salighed.
Martyren vinder der sin Palmekrone,
Et flygtigt Had bli'r evig Kjærlighed.

Der lærer man at glemme og tilgive;
Der kan ei Fiendskab huses i et Bryst,
Thi Jordens Strid og bittre Feider blive
Forglemte i den største Lykkes Lyst.
Hver salig Drøm, hvis Tab vi tidt begræde,
Mens end vi vandre her i Jordens Dal,
Os vinker hisset med sin hele Glæde —
Opfyldt den vorden er i Fredens Hal.

Den, som paa Jorden segned' under Kummer,
Og miskjendt sank med Taarer i sin Grav,
Opvaagner salig af sin tunge Slummer
Ved evig Godheds stærke Tryllestav.
Der stilles haabløs Elskovs dybe Længsler,
Og Pigen finder fro den tabte Ven;
Der lønnes skyldfri Armods bittre Trængsler,
Og aldrig meer de martre os igjeu.

Der skuer Ægtemanden glad sin Mage,
Som Døden grusom fra hans Side rev,
Og ingen Mødre jamrende beklage
En elsket Søn, der Krigens Offer blev.

Hver, som paa Jorden leed af Sygdoms Qvaler,
Omstraales der af evig Sundheds Glands,
Den Døve hører og den Stumme taler,
Og Vanvid vinder flux sin tabte Sands.

Mod dette Land det knuste Hjerte higer,
Som her paa Jorden aldrig finder Fred.
Til Himlen Smertens Længselsbøn opstiger:
„O, kald mig til Din høie Salighed!"
Dog, Frelsens Land forfærder tidt den Svage,
Thi didhen fører kun en jordisk Død.
Men siig, er der da nogen Grund til Klage,
Naar til et bedre Liv man vorder fød?

Hvi sukke da ved sorten Dødningbaare,
Som fører bort de Kjæres kolde Liig?
Skal vi begræde den med Sorgens Taare,
Der flygtede fra Jordens lumske Svig?
Nei! Og for os den korte Drøm vil svinde,
Naar Morgenrødens klare Lys opgaaer.
Vi vide det — vi vandre her iblinde,
Men hisset Livets Gaade vi forstaaer.

Naar til sin Grav en elsket Ven vi bære,
Da først vi ham vil prise lykkelig.
Naar vi hans Støv bevise sidste Ære,
Vort Blik mod Himlen ydmygt hæve sig!
Med stille Suk fra det beklemte Hjerte
Vi fromt vil bede i vort bittre Savn:
„O, smiil huldsaligt til vor dybe Smerte,
Og tag, Alfader, snart os i Din Favn!"

F. C. H.

Mulatten.

II.

Paleme stod bagved hende midt paa Veien. „Min Herskerinde!" sagde han i sit creolske Patois „har De ikke Lyst til at hvile Dem lidt her? Naa, gaa kun ikke saa stolt forbi, kom og sæt Dem i min Ajoupa!"

Disse saa simple Ord vare saa dristige i en Slaves Mund, at Mad. de La Rebeliere blegnede af Forbauselse og Rædsel. Imidlertid svarede hun roligt: Det er snart mørkt,

og vi have ingen Tid at spilde. Gud være med Dig! Dersom Du gaaer hist ned, da kom til vort Huus; der skal Du faae Tobak og Brændeviin."

„Til de varme Kilder, til Hr. de La Nebelieres Bolig! De vil da slet ikke kjendes ved mig, min Herskerinde?" sagde han grinende. „Jeg derimod, o jeg kjender Dem godt; De er min milde Herres Kone, jeg har været Deres Slave; see, jeg bærer endnu Mærker deraf." Med disse Ord blottede han sine af Ar furede Skuldre.

„Nu vel! hvis jeg er Din Herskerinde, saa adlyd mig og stop mig ikke Gjennemgangen!" svarede Mad. de La Nebeliere bestemt, og gik henimod ham med stolt Blik og kneisende Pande. Han veg et Skridt tilbage, men standsede strax og svarede koldt: „Vist ikke! De bliver her hos mig. Er De bange? Og hvorfor? Jeg har jo ingen Vaaben, og desuden vilde jeg ikke dræbe et Fruentimmer. Naa, sæt Dem ned, siger jeg."

Mad. de La Nebeliere skjælvede. „Men hvad vil han os da?" spurgte Cecile, som ikke ret forstod denne Samtale i Creolersproget, især naar Paleme talde. „Jeg veed det ikke" svarede Eleonore paa fransk, „men jeg ønskede, at jeg var langt herfra."

Paleme forstod hende meget godt, og gav sig til at lee med en Mine af inderlig Tilfredshed. „Imorgen" sagde han, „kan De fortælle min gode Herre, at Paleme har huset Dem denne Nat i sin Ajoupa. Hahaha! det er en deilig Hævn, ikke sandt? Han skal see, at jeg ikke har glemt de fire Pæle, hvortil han saa ofte har ladet mig binde med Ansigtet imod Jorden."

Mad. de La Nebeliere tvang sig til at smile, som om hun ikke ret havde forstaaet ham, medens Ceciles urolige og nysgjerrige Blik forskede i Palemes ubevægelige Physiognomie.

„Lyster Dem ikke at spise, min Herskerinde?" sagde han og fremtog nogle stegte Bananer af Asken paa det skjulte Ildsted. Hun takkede med en foragtelig Gebærde. Cecile gjentog beroliget: „Denne Mand vil vist ikke gjøre os Fortræd; han vil alene holde os tilbage af Frygt for, at vi skulde røbe hans Opholdssted for Hr. de La Nebeliere. Kan De da ikke formaae ham til at lade os gaae bort med Fred?"

Eleonore svarede intet, og saae sig omkring med et Blik fuldt af Vrede og Rædsel. Paleme spiste roligt af sine Bananer. Der opstod en Taushed. Mad. de la Nebeliere havde sat sig, sænkede Hovedet og søgte at beherske sin Engstelse. Cecile stod i Forventning uden at begribe Situationen. Pludselig bragte et Flinteskud begge Damerne til at zittre; de raabte paa engang: „Det er Donatien!"

Og virkelig kom han gaaende langs med Kløften; en smuk Jagthund, som han havde bragt med fra Frankrig, løb foran ham og sprang omkring Mad. de la Nebeliere. Paleme var sprungen op ved Mulattens Ankomst, men blev staaende, da han hørte ham raabe: „Mine Damer! De have taget feil af Veien, Solen er nærved at gaae ned, og De er langt fra Hjemmet. Jeg skal føre Dem tilbage."

De ilede ham imøde; Paleme havde sat sig ned foran sin Ajoupa, og lod dem gaae, uden at sige noget. Cecile raabte til ham, da de gik bort, at han kun skulde være rolig, Mad. de La Nebeliere vilde ikke tale om, at hun havde seet ham. Den unge Kone tog Colonisten under Armen, og hvidskede til ham: „Donatien! Dette Barn har ikke begrebet vor Fare, men De har frelst os mere end Livet."

Gysende svarede han: „O Himmel! det er Hændelsen, der harført mig hid .... Jeg havde en Anelse om, at De var stedt i en eller anden Fare, jeg søgte Dem .... men De har altsaa tilføiet denne Mand noget Ondt?"

Mad. de La Nebeliere fortalte ham nu korteligen, at Paleme havde været deres Slave,

og hvorfor han var flygtet. Tilsidst sagde hun med et dybt Suk: „Det er kun alt for sandt, min Mand er en grusom Herre. Den Ulykkelige maa hade os."

Cecile kom nu til, og alle Tre gik langsomt tilbage til Huset. Endnu samme Aften mødte Paleme Colonisten, da denne gik hjem; den Enes medlidende Hjerte og den Andens Elendighed havde allerede ført dem tidligere sammen. De kjendte hinanden. „Hør!" sagde Donatien, „der var nærved skeet en stor Ulykke iaften; men dersom Din Haand blot havde berørt et af disse Fruentimmer, som jeg mødte ved Din Ajoupa, havde jeg knust Din Hjerne med et Flinteskud."

Paleme trak paa Skuldrene. „Det er nok! De har viist mig Godt, De har ernæret mig, da jeg var syg; jeg har ikke glemt det. Eftersom De beskytter disse Fruentimmer, kunne de gaae sikkert omkring; jeg skal dreie af, naar jeg møder dem. For Deres Skyld opgiver jeg min Hævn."

„Jeg veed, at man kan stole paa Dig. Altsaa, farvel! vend tilbage til Din Ajoupa, og vogt Dig for at gaae ned paa den anden Side af Bjerget! Igaar faldt der nogle Maronnegere i Troppernes Magt."

„Det veed jeg nok, jeg var der selv."

„Du vil engang blive greben af disse Snaphaner. Paleme! Du vilde gjøre bedre i at dyrke et lille Stykke Jord, der kunde indbringe Dig Noget. Hvis Du behøver Værktøi, Udsæd, saa kom til mig! Farvel, husk Dit Løfte!"

Paleme holdt ham tilbage, og sagde: Hør! førend vi skilles ad, vil jeg fortælle Dem en lille Historie. Hist nede i Skoven var der en smuk Skovdue, som hver Dag fløi omkring imellem Tamarinthtræerne, hvor den havde sin Rede. En Dag fandt den blandt sine egne Æg to Æg, hvide som Jasmintræets Blomster, og den udrugede dem ogsaa. Da der gik Hul paa Æggene, krøb der to Slanger ud og opslugte Duen."

„Farvel, Paleme!" sagde Donatien og gik. Fra denne Dag af ledsagede han begge Damerne paa alle deres Spadseretoure. Sædvanligt traf han dem noget fra Esplanaden, og førte dem efter lange Vandringer, undertiden temmelig langt hen paa Aftenen, til deres Bolig, hvis Dørtærskel han dog aldrig overskred. Denne nye Levemaade syntes at virke mægtigt paa den unge Kone, som følte Anstød af Mathed og Livlighed, Tungsind og Munterhed, som dog ikke lignede hendes sædvanlige Luner. Cecile var ofte tankefuld; men hendes klare Blik forraadte ikke nogen smertelig Sjelstilstand. Livet hengled smukt, besjelet, fuldt af Trylleri og Beruselse for disse to Fruentimmer; de elskede for førstegang. Men denne eneste Hemmelighed i deres Hjerter laae dybt begravet der. Den Ene gjennemskuede ikke den Anden, og de lode sig uden Betænkelighed eller Nag henrive af denne inderlige Lykke. Tilsidst begreb Mad. de La Rebeliere, hvad der hidtil havde manglet hendes Liv, og hurtigere end Cecile erkjendte hun, at det hun følte, var Kjærlighed, den mægtige, uimodstaaelige Kjærlighed. Men en ubeskrivelig Stolthedsfølelse tilbageholdt enhver Yttring af denne Lidenskab; den unge Kone elskede for at have den Lykke at elske, og troede, at hvad der saaledes foregik mellem hende og et fraværende Billede i de Dage, i de Nætter, naar hun under Suk og Taarer ganske sagte nævnede Donatiens Navn, ikke var nogen Forseelse fra hendes Side.

Den uerfarne Cecile overgav sig i sit Hjertes Uskyldighed til den sødeste Følelse hun nogensinde havde kjendt; det var paa eengang Ømhed, Beundring, brændende Medlidenhed, thi hun havde, bedre end Eleonore, fattet, at Donatien ikke var lykkelig. Desuden foruroligede hine Kaste-Fordomme, som undertiden fremkaldte en hemmelig Skamfuldhed, en vis Rædsel i den stolte Creolerindes Sjel, ikke denne unge, i Frankrig opdragne Pige; hun begreb ikke disse fine Distinctioner, der gjøre

en Neger af et næsten aldeles hvidt Menneske; hun saae kun de stærkt afstikkende Farver, og lagde ikke Mærke til Nuancerne.

Disse tre Personer samledes nu hver Dag, som om det kunde være skeet efter Aftale. Hurtigt og blidt henrandt Dagen for dem i denne vilde Egn, hvor ethvert Skridt medførte en Opdagelse! Snart var det en prægtig Lilie ved en Flodbred, snart en sjelden Fuglerede eller en ubekjendt Frugt, som beskjæftigede dem. Ofte sadde de under blomstrende Citrontræer, omsværmede af glimrende Colibrier, og Donatien fortalde dem en Historie, som han havde læst, eller noget om sine Reiser hiinsides Havet. Da var han lykkelig; hans Blik hvilede mildt paa de to opmærksomme og henrykte Fruentimmers Ansigter. Men hvis hans Hjerte allerede luede for en af dem, hvis han allerede følte den uimodstaaelige Indflydelse af Kjærlighedens Atmosphære, forstod han ogsaa at skjule sine levende Følelser, sin bittersøde Lykke. Dog, i disse lange Samtaler, hvor han gjerne dvælede ved sin første Ungdom, sine Reiser, sit Ophold i Frankrig, talde han aldrig om sin Herkomst eller sin Barndom; han sagde kun, at han var født paa Martinique.

Efter en Maaneds Forløb talde Mad. de la Nebeliere endnu ikke om at forlade de varme Kilder, og hendes Mand syntes at være gunstigt stemt for hendes Ophold i denne Eensomhed. Først havde han tilmeldt hende fra Fort Royal, at han vilde tilbringe tre Uger hos sin Fætter Gouverneuren, og siden skrevet fra La Nebeliere, at der vare nogle Søofficerer i Besøg hos ham, men at hun ikke behøvede at reise hjem, for at gjøre Honneurs i den Anledning. Ved enhver anden Leilighed vilde Eleonore neppe have adlydt saa gjerne, men dennegang svarede hun, at hun fandt sig særdeles vel ved de varme Kilder og heller end gjerne vilde blive der, saa længe Manden havde Fremmede. Nu lod det til, at hun aldrig vilde reise; hun havde Indretninger og Planer for, som om det gjaldt hendes Levetid, og hverken Donatien eller Cecile syntes at bemærke, at alt dette maatte ende og maaskee snart.

En Aftenstund ankom Hr. de La Nebeliere; hans Kone og Cecile, der kom tilbage fra en Spadseretour, blegnede ved at see ham. Han var særdeles artig og forekommende, da han var forberedt paa at høre store Klager. „Min søde Veninde!" sagde han „hvormeget maa jeg ikke takke Dig, fordi Du blev her, medens jeg i vort Hjem modtog disse unge Gjække! Det er tossede Bekjendtskaber for en Kone paa Din Alder, og jeg er glad over, at Du har indseet det. Der maatte ogsaa en saa vægtig Grund til for at undvære Dit Selskab saa længe, kjære Eleonore, men see, nu er jeg her. Hvorledes har Du tilbragt Tiden i denne Ørken?"

„Meget tilfreds og roligt" svarede Mad. de La Nebeliere med en svag Stemme og Døden i Hjertet.

„Vi kunne jo komme herhen igjen næste Aar, hvis Du ønsker det, men hvo veed, om min smukke Myndling da vil ledsage Dig? Hun er snart myndig, og jeg mister da en Formynders Rettigheder. Om Forladelse, kjære Cecile, fordi jeg endnu ikke har spurgt til Deres Befindende! Jeg var saa glad over at finde min Kone saa smuk, saa god, saa eftergivende, thi jeg maa tilstaae Dem, at jeg havde ventet en ganske anden Modtagelse."

„Nu seer Du, at Du undertiden kan tage feil" svarede Eleonore med et tvungent Smiil.

„Men jeg vil ikke misbruge denne Føielighed. Du skal ikke blive længere her; overmorgen reise vi hjem igjen."

„Du venter da ikke flere Besøg i La Nebeliere?"

„Nei, Gud skee Lov! det er forbi."

„Destoværre! Jeg vilde gjerne være bleven her noget længere. Den friske Bjergluft

har gjort mig saa godt; jeg elsker denne Ensomhed."

„Naa, hvis Du ønsker det, er jeg istand til at begrave mig her med Dig fjorten Dage eller tre Uger. Egnen er meget smuk; vi ville gjøre lange Spadseretoure.

„Nei, vi maae reise!" sagde Eleonore, hvis Hjerte ethvert af Mandens Ord traf som et Dolkestik.

Cecile sad ubevægelig, men Taarerne trængte sig frem under hendes nedslagne Dienlaag; dog bemærkede Ingen hendes Sorg. Denne skrækkelige Tvang vedvarede hele Maaltidet igjennem, hvorefter Hr. de La Rebeliere gik ud et Dieblik. Min gode Cecile," sagde den unge Kone hurtigt „min Mand behøver ikke at vide, at vi have tilbragt en Nat i Donatiens Huus, og at vi have seet ham tidt siden den Tid. Hr. de la Rebeliere kunde finde det upassende og fornærme ham. Dersom De vidste hvad Kaste-Fordomme vil sige!"

„Men dersom nogen af de Slaver, vi have ført med, gaaer hen og fortæller ham det?"

„Vær kun rolig! Jeg skal befale dem at tie, og de adlyde mig nok. Ak, kjære Cecile! det er forbi med den Lykke, som jeg fandt her; jeg synker atter under Aaget. De veed ikke, hvad det er for en Qval at leve med Hr. de La Rebeliere."

Hun gav sig til at græde bitterligt ved disse Ord, og Cecile, der ogsaa brast i Taarer, kastede sig hulkende om hendes Hals. Begge havde saaledes et Paaskud for dette Udbrud af Kummer og bedroge dog hinanden, idet de bortkastede al Tvang. Der var forresten ogsaa en saa stor Forskjel paa deres Kjærlighed, at de ikke saa let kunde gjennemskue hinanden. Da Hr. de La Rebeliere kom ind igjen, bemærkede han strax, at hans Kone havde grædt; han vogtede sig dog vel for at spørge, men hans Mistanke vaagnede øieblikkeligt. Midt i den indholdsløse Samtale, som alle Tre søgte at vedligeholde, saae han pludseligt Cecile lige ind i Ansigtet og sagde: „Men er da der Ingen kommen for at besøge Dem i alle disse sex Uger?"

„Ingen!" svarede hun med en noget jesuitisk Frimodighed, hvorvel hun gav et bogstaveligt sandt Svar paa Spørgsmaalet.

Den næste Morgen spadserede Hr. de La Rebeliere med sin Kone paa Esplanaden, hvor de gik længe, uden at sige noget. Synet af dette røde Tag paa Klippens Top havde vakt uendelig Rædsel og Mistanke i Mandens Hjerte; nu anede han Grunden til den uhørte Forandring i Konens Maade at være paa. Hans Indbildningskraft skabte sig Tvivl og Vished; opirret, rasende i sit Inderste, men altid Herre over sig selv, faldt han paa mange Gisninger i en heel Time. Endelig standsede han, og spurgte Eleonore med Rolighed i Minen og Raseri i Hjertet: „Hvad er det for et nyt Huus deroppe paa Bjerget? Det har Du jo aldrig fortalt mig, at vi havde en Nabo, lille Kone! hvad hedder han?"

„Det er en Mulat ved Navn Donatien" svarede hun koldt.

Ved dette Ord forsvandt den Mistanke, som martrede Hr. de La Rebeliere, øieblikkeligt; det faldt ham aldrig ind, at hans Kone blot kunde have betragtet et Menneske af det Slags. Som En, der pludselig føler sig befriet fra en uhyre Byrde, drog han et dybt Suk og gjentog: „En Mulat! Tilforn saae man kun Sorte og Hvide, men nu vrimler der overalt af denne blandede Race."

Cecile gik denne Dag ud paa sin sædvanlige Tid, uden at ledsages af sine Negerinder, der ikke mere fulgte med hende, siden hun spadserede hver Aften med Mad. de La Rebeliere. Ingen bemærkede, at hun gik alene ned i Dalen. Hun gik længe i den tause Eensomhed, uden at møde Donatien; det var endnu temmelig tidligt. Da troede hun at være gaaet vild, uagtet hun bestandig saae

Klippen Fontenay bagved sig og længere hen mod Nord Les pitons du Carbet. Men alle Omgivelserne i hendes Nærhed lignede hverandre med deres tætte Lov og smale Kløfter; hun gik fremad, og kjendte ikke den Vei, hvor hun i Forstningen troede at have været for. Urolig og træt satte hun sig omsider ned paa et aabent Sted, hvorfra hun endnu i det Fjerne skimtede Donatiens Huus. Hun tog sin brede Straahat af, og saae sig omkring med den ene Haand paa Hjertet, der begyndte at banke af Skræk. Dog beroligedes hun ved dette Steds smilende og fredelige Udseende. En lille Bæk flod der i Nærheden, en friskere Vegetation betegnede dens Lob, og nogle store Træer hævede sig paa den grønne Stribe mellem vilde Klipper.

Den unge Pige var standset nogle faa Skridt fra et smukt Træ, hvis boielige Grene hang ned i Bækken; dets dunkle Lov var besaaet med smaa Æbler af en glimrende rød Farve; det syntes at være Konge her, da det var det eneste i sit Slags mellem en Mængde lave Planter, der krøbe under dets sorte Skygger. Cecile stod op for at plukke en af disse skjønne Frugter, og satte sig igjen sørgmodigt ned med Blikket vendt mod det Fjerne. Hun ventede endnu længe; forst ved Solens Nedgang kom den stønnende Donatien. Han udstødte et Skrig, da han kom den unge Pige nær, rev hende Frugten ud af Haanden, og spurgte forfærdet: „Har De spiist heraf?"

Nei!" svarede hun forskrækket over hans Gebærde og angstfulde Blik.

„O!" gjentog han, idet han udmattet lod sig glide ned ved Siden af hende" jeg har seet Dem langtfra og skjælvet for Deres Fare. Hvorledes er De dog kommen herhid ganske alene og har fundet disse frygtelige Frugter, mod hvis Gift der intet Middel gives? Har De aldrig hørt tale om Manschenilletræet? O Himmel, De var nærved dette Træ, hvis blotte Skygge bringer Døden! De kunde spise af disse forbandede Frugter, jeg saae Dem rolig ved Siden af den rædsomste Fare. Jeg har brugt et Ovarteer, et Aarhundrede af Skræk og Ængstelighed, for at naae herhen til Dem. Kom, kom! Bort herfra!"

Convulsivisk greb hun hans fremrakte Arm, og græd, ikke af Rædsel, men af en ubeskrivelig Bevægelse. „Ak, min Herre," sagde hun endelig „iaften maa jeg sige Dem Farvel baade for mig og Eleonore; imorgen reise vi tilbage til La Rebeliere.

„Imorgen!" gjentog han bestyrtet og forfærdet. „Saa seer jeg Dem da aldrig mere!"

De taug et Dieblik. Cecile saae klart i sit eget og i Donatiens Hjerte, og tog paa Stedet sin Beslutning. Hun var en af disse stærke og taalmodige Sjele, hvem ingen Hindring skrækker, og som stræbe fremad til Maalet uden Voldsomhed, men med en urokkelig Fasthed. De vil ikke kunne udholde at leve længe i denne Eensomhed, fjernet fra al menneskelig Omgang" sagde hun blidt. „De maa bort herfra."

„Ak!" svarede han med Bitterhed, „De kjender de Fordomme, som for stedse udelukke mig fra det Selskab, hvor jeg har hjemme ved mine Følelser og min Opdragelse."

„Ja her, men i Frankrig? Det er i Frankrig De skal leve."

Han rystede paa Hovedet og svarede: „Det var engang mit Haab, mit Ønske, men nu føler jeg, at jeg heller ikke vilde være lykkelig der."

„Min Gud! Skal man saaledes fortvivle om Fremtiden og alle lykkelige Forandringer i Livet! Hør, jeg har mere Mod og Kraft end De. Jeg er kommen hertil for Pengeaffairers Skyld; Hr. de La Rebeliere, min Formynder, har kaldet mig hid, og jeg maatte adlyde, men min Myndigheds Tid nærmer sig, og da vil jeg reise herfra. Veed De hvad, saa ville vi i Frankrig med Fornøielse mindes vort Bekjendtskab i dette vilde Land. Ikke

sandt, De vil besøge mig i Paris? Fat Mod og lov mig det høitideligt nu, da vi maae forlade hinanden!"

Dette blev sagt med et saadant Udtryk af naturligt og ærligt Venskab, at Donatien, der intet andet Haab havde, greb Haanden, som den unge Pige rakte ham, og sagde: „Ja, i Paris om et Aar maaskee; dette Haab giver mig Kraft til at leve."

Nogle Dieblikke efter skiltes de ad; han sørgmodig, skjøndt lidt trøstet, hun modig, med Hjertet fuldt af Haab.

Hr. de La Rebeliere havde tilbragt denne hele Dag ved sin Kones Side. Henad Aften spadserede han med hende mod den Kant, hvor Donatiens Bolig laae; underveis blev han staaende hos en gammel Neger, der huggede Brænde paa Grændsen af begge Besiddelser, og udspurgte ham nøie. Ved Aftensbordet sagde Hr. de La Rebeliere i Samtalens Løb i en ligegyldig Tone: „Jeg veed nok, hvorledes det hænger sammen med Enambucs Eiendom. Tilforn var den meget god, men nu maatte den drives med et hundrede Negere, hvis den skulde indbringe Noget. Den er nu falden i Hænderne paa denne Mulat, der sikkert ikke har nogen lovlig Adkomst til Besiddelsen. Saadan gaaer det. Regjeringen holder ikke Die nok med disse Menneskers Stilling."

Cecile indvendte herimod, at man burde lade Folk være i Ro, som ikke skadede Andre, og Mad. de La Rebeliere sagde intet. Nærværelsen af denne Ægtemand, der fulgte hende som en Skygge, bragte hende til Fortvivlelse; men hun frygtede ham, og forstod at forstille sig. Cecile var tankefuld, men rolig, og spurgte sin Formynder, naar de skulde reise.

„Imorgen Aften," svarede han, „det er Maaneskin, vi reise om Natten."

Aftenen gik sørgeligt, og man trak sig tidligt tilbage. Da Eleonore var alene i Sovekammeret med sin Mand, yttrede hun, at hun ikke havde Lyst til at sove, og at hun vilde læse en Smule. Han fulgte hende da ind i et lidet tilstødende Værelse, hvortil der kun var een Dør. „Det duer ikke at sidde saaledes oppe," sagde han „Du vil blive syg deraf, min søde Engel! Jeg finder Dig noget affræftet iaften; Du bør drage mere Omhu for Din Sundhed."

Han kyssede hendes Haand, og hun sagde ham Godnat med et Nik. Et Qvarteer efter laae han i en dyb Søvn. Den unge Kone var alene; hun aandede atter, hun græd. Forbandelser og ømme Ord udgik fra hendes Læber. Hun hensmeltede i Taarer, paakaldte Donatien tusinde Gange, og overlod sig til den voldsomste Smerte. Endelig forsøgte hun at skrive, blot for at lindre sit Hjerte, men Vanskeligheden i at udtrykke hendes Tanker standsede hende ved det første Ord. Uvidende som en Creolerinde forstod hun knap at holde paa en Pen. Lidt før Dag vaagnede Hr. de La Rebeliere, og bemærkede, at hans Kone slet ikke havde været i Seng. Da stod han ganske sagte op, for at see hvad hun tog sig for. Hun var indslumret; hendes Hoved hvilede paa et Bord, og Haanden, der endnu holdt paa Pennen, laae paa et stort Ark Papir, der var overfyldt med Bogstaver, flammende Hjerter og Donatiens Navn, der fandtes paa mere end tyve Steder. Manden saae alt dette over Konens Skuldre ved Skinnet af Lampen, der var ved at gaae ud. Bleg, med stirrende Dine og sammenknebne Tænder søgte han instinctmæssig den Kniv, som han havde lagt fra sig, da han klædte sig af; men snart faldt der ham en anden Hævn ind.

„O!" mumlede han, idet han atter gik tilsengs „dette Menneske er en épave. Jeg kan kjøbe ham og lade ham døe for hendes Dine under en Plantage-Opsynsmands Pidskeslag."

Den følgende Dag forlod de La Rebeliere de varme Kilder med sin Kone og sin Myndling; saasnart han havde bragt dem hjem til sit Huus, reiste han igjen til Fort Royal under et intetsigende Paaskud, og sagde, at han kun vilde blive to eller i det høieste tre Dage borte. Den unge Kone troede, at det angik en Forretningssag, og forundrede sig ikke over denne pludselige Bortreise. Generalgouverneuren over Antillerne, Hr. de Feuquieres, havde ægtet en nær Paarørende af de La Rebeliere; de stode altsaa i et nærmere Forhold til hinanden, og en vis Overeensstemmelse i Charakteren samt fælleds Interesse forbandt dem endnu nøiere. Alt bøiede sig for disse to, med den meest udstrakte Myndighed beklædte Mænd, som dog ingen Sikkerhed følte i en saa høi, saa misundt Stilling; de havde desaarsag forbundet sig for at opretholde hinanden, og bævede ikke tilbage for nogen Skjændighed, naar Talen var om at forsvare deres Privilegier og ramme en Fjende. Hr. de La Rebeliere besad en umaadelig Formue, og endskjøndt hans simple Herkomst var velbekjendt af Alle, havde han dog ved sit Ægteskab allieret sig med de første Familier paa Martinique. Han var Befalingsmand for Sognet Carbet, hvor hans Bolig laae; denne Værdighed gav ham en umaadelig og uindskrænket Myndighed, hvis uhyre Misbrug aldrig bleve straffede, thi man kunde kun appellere til Colonialraadet, der var Gouverneuren aldeles hengivent.

Hr. de La Rebelieres Fraværelse var en Hviletid for Konen, som nu kunde græde frit, da Ingen spurgte om Grunden til hendes Sørgmodighed, Søvnløshed og det sælsomme Liv, som hun førte. Intet kunde udrive hende af den forstenede Tilstand, hvori hun var nedsunken; hele Dagen laae hun i sin Køie med lukkede Øine, foldede Hænder, stum og ubevægelig som en Statue. Naar Natten kom, og en frisk, kølig Vind viftede i Orangetræerne, slæbte hun sig ud paa Terrassen, og tilbragte stundom hele Natten der. Den Frihed, som Manden forundte hende, indskrænkede sig kun til Opfyldelsen af barnlige Indfald; hun maatte ikke overskride Eiendommens Grændser, og vovede ikke dennegang at vende tilbage til de varme Kilder.

Indtil et vist Punkt deelte Cecile dette Liv, fuldt af Savn, Lediggang og Kjedsommelighed, men hun havde dog Fremtiden for sig, en fri, umaadelig Fremtid, rig paa Planer og Forhaabninger; hun drømte om den, naar den unge Kone hentæredes af en mørk Nedslagenhed. Henrevne Begge af en dyb Følelse, iagttoge de ikke hinanden, og ingen uforsigtig Yttring røbede deres Hemmelighed. Den Ene havde lært at forstille sig under Mandens mistænkelige Blik, den Anden taug, fordi Ingen søgte at vinde hendes Fortrolighed. Dog en Dag, da de vare ene i Galleriet, nærmede Cecile sig blidt til Mad. de La Rebeliere, som, bleg, halv opreist med Panden støttet mod Haanden, lignede en Statue paa et Gravmæle, og sagde; „Kjære Eleonore! De ligner jo næsten ikke en Skabning af denne Verden. Min Gud, hvad fattes Dem da?"

Ved dette Spørgsmaal henflød Mad. de La Rebeliere i Taarer; hun kunde ikke mere udholde den pinlige Forstillelse, og lagde hulkende sit Hoved paa Ceciles Skulder med det Udraab: „Dersom De vidste hvad jeg lider! Gud, hvilket Liv, hvilket skrækkeligt Liv!"

„O, tal ikke saaledes! De overdriver Deres Ulykke, min stakkels Veninde! Deres Mand har en besynderlig Maade at elske paa, det tilstaaer jeg, han misbruger sin Myndighed lidt; men jeg er overbeviist om, at De tilsidst vil vinde ham ved Blidhed og Taalmodighed. Han vil omsider indsee, at De er en fornuftig Kone, som ikke er istand til at overtræde Deres Pligter, og ikke behøver at bevogtes af en ubehagelig Skinsyge; De vil tilsidst faae Lov til at leve som andre Mennesker. Fat derfor Mod, og sæt Deres Haab til Fremtiden!"

Disse simple og fornuftige Ord tilbageholdt den Tilstaaelse, der vilde undslippe Eleonores Læber; hun sank igjen ned i sine Damaskes Puder, og svarede med mere Rolighed: „Jeg lider, gode Cecile, jeg er syg, og jeg aner, at jeg snart maa døe. Her seer De Grunden til min Tungsindighed."

„O, da har jeg et bedre Haab; De er syg af bare Kjedsommelighed. For at berolige Dem maa Deres Mand bringe en Læge med. Vil De consulere Gouverneurens Læge? Jeg skal strax skrive til ham."

„Nei, nei! Jeg vil ikke see ham; han kan ikke helbrede mig. Det formaaer kun Tiden."

„Dersom Hr. de La Rebeliere blot var her igjen! Naar han seer Dem saa sørgmodig og saa lidende, vil han nok indvillige i at bringe Dem tilbage til St. Pierre, for i det Mindste at skaffe Dem nogen Bevægelse og Adspredelse."

Eleonore rystede paa Hovedet: „Det er besynderligt nok; jeg begriber ikke, hvad der holder min Mand tilbage i Fort Royal, da vigtige Sager fordre hans Nærværelse her. Overmorgen er De myndig, kjære Cecile, da skal han aflægge Dem Regnskab for sit Formynderskab."

„O, jeg længes ikke saa stærkt efter min Emancipation; jeg vil bie, saalænge han ønsker det."

„Det veed han, og det er udentvivl derfor, at han ikke haster med at komme tilbage. Hvorfor lod han os ikke blive ved de varme Kilder! Jeg befandt mig meget bedre der end her, og De ogsaa, min Veninde! Jeg finder, at De er bleven blegere, siden vor Hjemkomst."

„Det er sandt, vi levede behageligere der," svarede Cecile høit rødmende og satte sig igjen til sin Brodeerramme; Eleonore sank igjen tilbage i sine Drømmerier.

Imidlertid begyndte Mad. de La Rebeliere efter otte Dages Forløb at undre sig meget over, at hendes Mand ikke lod høre fra sig; det faldt hende ikke ind, at han havde gjættet hendes Tanker, saaledes vidste han at forstille sig, saa rolig og venlig havde han viist sig ved Afskeden. Hun ønskede forresten intet heller end at være fri for ham saalænge som muligt, og vogtede sig derfor vel for at skrive til ham, af Frygt for at fremskynde hans Hjemreise. Men omsider, efter ti Dages Fraværelse, ankom Hr. de La Rebeliere en Aften, medens Damerne sadde tilbords. Han traadte rask ind i Galleriet, kastede Hat og Ridepidsk fra sig, og kyssede sin Kone med Inderlighed.

„Er Du da endelig der?" sagde Eleonore med en slet forstilt Glæde. „Cecile og jeg have gjort os tusinde Tanker om Aarsagen til Din Udeblivelse."

Han satte sig midt imellem dem, og smilede saa sælsomt, at de forbausede saae paa hinanden, og ikke vovede at spørge ham. Der blev et Dieblikś Taushed, og han sagde langsomt: „Jeg har anordnet en Expedition, der, hvad jeg tør haabe, vil give store Resultater med Hensyn til Coloniens Rolighed. Ulykkeligviis forsømmer man at vaage over, hvad der skeer i de fjernere Besiddelser; man lader Tingene gaae deres egen Gang til Ødelæggelse for vore Privilegier."

Af denne Indledning begrebe Fruentimmerne, at en overordentlig Execution havde fundet Sted; de vidste med hvilken Strenghed man straffede den mindste Insubordination, ja selv en formodet Opsætsighed hos Slaverne. „For Guds Skyld, lad os ikke tale om Sligt!" udbrød Mad. de La Rebeliere. „Her er vel igjen Talen om en eller anden gyselig Straf. Jeg veed nok, at Forbrydere maae straffes, men jeg vil ikke høre alle disse Details, der bringe Haarene til at reise sig paa Hovedet."

Hendes Mand svarede koldt: „Dennegang er der Intet, som kan saare Dit følsomme Hjerte. Her tales hverken om Baal eller Galge, men kun om nogle elendige, om-

streifende, herreløse Personer, som kunde have gjort stor Skade paa de nærliggende Eiendomme. Det interesserede mig især med Hensyn til vor Besiddelse ved de varme Kilder; da Du ynder dette Sted saa meget, vil jeg ogsaa sørge for, at Du kan opholde Dig der i al Sikkerhed. Jeg maatte derfor befrie Dig for et farligt Naboskab. Enambucs Bolig var et Tilflugtssted for Maronnegere, for enhver épave i Carbets Omegn; man maatte engang gjøre det af med de Folk."

Eleonore blev dødbleg, Cecile gyste, men gjenvandt strax sin Fatning og sagde med temmelig koldt Blod: „Hvad er der da skeet? Deres Frygt er vistnok overdreven. I den Tid, vi opholdt os ved de varme Kilder, forefaldt ikke det Mindste der i Egnen, og Beboerne af Enambucs Huus levede yderst fredeligt."

„Det kom af, at Leiligheden ikke syntes dem gunstig nok til at begynde paa Røverier; men lykkeligviis have vi forekommet alle Ulykker. Gouverneuren har forenet sig med mig mod disse Uslinger, og jeg har som Befalingsmand for Sognet Carbet styret Expeditionen. Alt er bleven udført efter Loven. Da den Sidste af Familien Enambuc er død uden Arvinger, er hans Efterladenskab erklæret at være uden Eier ved Landsrettens Kjendelse. Jeg begav mig da strax hen til Stedet med en Notarius for at optegne Meublerne og Slaverne. Der fulgte halvtredsindstyve Soldater med mig, for i Nødstilfælde at yde mig Hjelp. Vi vidste, at der i Boligen var et Dusin Negere og en Mulat, der synes at være ikke deres Herre, men deres Anfører. Du veed det, kjære Eleonore — han hedder Donatien."

Konen svarede med en næsten benægtende Bevægelse med Hovedet, og Cecile spurgte med mat Stemme om hvad der saa var skeet.

„O, det er en heel Historie. Felttoget var ikke langt, men levende nok, som jeg smigrer mig med. Vi kom meget tidlig til de varme Kilder, hvor jeg lod mine Folk udhvile og forfriske sig, medens jeg selv recognoscerede Omegnen. Samme Aften henimod Klokken ni omringede vi Huset; ledsaget af Notaren og en Rettensbetjent bankede jeg paa Porten, og forlangte, at man skulde aabne i Kongens og Lovens Navn. Strax kom Mulatten selv, fulgt af sine Negere, og jeg lod med høi Røst oplæse Gouverneurens Ordre og Rettens Dom for ham. Tilsidst befalede jeg mine Folk at gribe alle de tilstedeværende Personer; disse gjorde Modstand. Da affyrede vi nogle Flinteskud. Negerne overgave sig, men Mulatten forsvarede sig med et saa fortvivlet Raseri, at jeg næsten ikke troede, at vi havde faaet ham levende. Endelig blev han dog overmandet og bunden —"

„Men dette Menneske tilhører jo Ingen —" afbrød Cecile ham, neppe istand til at aande, „Hvad Ret har De over ham?"

„Hvad Ret? den Ret at spørge ham om hvem han er, om hans Adkomst til Friheden, og, hvis han ingen saadan har, at erklære ham for épave og lade ham sælge. Saaledes er Loven. Forstaaer De mig nu".

Cecile nikkede taus, og søgte at skjule sin Harme og Fortvivlelse. Hr. de La Rebeliere vedblev: „Næste Søndag efter Messen skal dette Menneske sælges ved Auction til den Høistbydende udenfor Kirken Saint Pierre."

„Og hvad vil De imidlertid gjøre med ham? Hvor er han?" spurgte Cecile.

„Han er her i Fængslet. Det er et modigt Menneske, som er istand til Alt; jeg turde ikke overlade det til Andre at bevogte en saadan Bandit."

„Eftersom han skal sælges, har jeg Lyst til at kjøbe ham," sagde Cecile efter et Øieblikś Betænkning, og ret som om hun ikke lagde videre Vægt herpaa. „De kan da spare Dem Auctionsomkostningerne. Det er nu afgjort, denne épave skal tilhøre mig."

„Min smukke Myndling!" det kan ikke gaae an; jeg sætter mig derimod."

„O," sagde hun og forsøgte at lee, „naar jeg nu vil saa? Jeg er nu myndig, og De kan ikke meer sige til mig: Jeg sætter mig derimod."

„De spøger bestandig."

„Paa ingen Maade, jeg spøger ikke, det sværger jeg Dem til."

„Alvorlig talt, hvad vilde De gjøre med den Mulat? De er alt for god til at holde ham i Tømme. Mig har han forhaanet og truet; jeg vil straffe ham, og jeg vil kjøbe ham." Han saae ved disse Ord stivt paa sin Kone og tilføiede: „Jeg har svoret, at han skal døe under Opsynsmandens Pidsk."

Eleonore gyste; hendes Pande blev bedækket af en kold Sved, hun begreb i dette Øieblik, at Hr. de La Rebeliere havde gjennemskuet hende. Han vedblev: „Jeg troer, at den Usling havde den Plan paa Veien hertil at ville dræbe sig selv; han forsøgte at kaste sig ned af Hesten, som han var bunden til. Han har frygtelige Saar. Disse Folk have hverken Frygt for Gud eller for det andet Liv; de ere istand til Alt, endog til et Selvmord."

„Dersom De havde nogen Frygt for Gud," svarede Cecile, da vilde De være mere menneskelig mod en Ulykkelig, der er skabt i hans Billede."

„Det er Fordomme fra den anden Side af Havet. Bliv her nogle Aar endnu, min kjære Myndling, saa vil De bedre lære at indsee, hvor høit vi staae over de Dyr, som man kalder Negere. Eleonore tænker rigtigere i denne Henseende. Ikke sandt, min søde Veninde, Du bifalder fuldkommen alt dette?"

Den unge Kone undskyldte sig med, at hun paa Grund af Hovedpine ikke havde kunnet følge med Samtalen, og Hr. de La Rebeliere raadede hende med kjærlig Stemme til at gaae tilsengs. Skjælvende adlød hun, og slæbte sig frem med vaklende Skridt. Idet hun gik ud, vendte hun sig mod Cecile, der endnu sad bleg og forskrækket ved Bordet; de vexlede et Blik af Forfærdelse og Medlidenhed. Hr. de La Rebeliere understøttede sin Kone og sagde: „Frisk Mod, kjære Eleonore! Læn Dig til mig! Naar jeg seer Dig saa bleg og mat, er der Intet, som glæder mig."

Madame de La Rebeliere smilede bittert, og gik med nedhængende Arme og sænket Hoved som et Offer, der underkaster sig sin Skjæbne. Hun indsaae, at en Angivelse, et ulykkeligt Tilfælde maatte have aabenbaret Manden hendes Bekjendtskab med Mulatten, og at han havde gjættet sig til den Lidenskab, som hun skjulte dybt i sit Hjerte, men hun vidste ogsaa, at han vilde lade Donatien dræbe for hendes Øine, uden nogensinde at meddele hende Grunden til denne skrækkelige Hævn. Men hun skjulte ogsaa sit Had, som hun havde skjult sin Kjærlighed, og tilbageholdt sine Taarer, Forbandelser og Rædsel i Sjelens hemmeligste Folder.

Cecile gik ud paa Terrassen for at trække frisk Luft; hun indaandede den kølige Nattevind og kunde nu græde. Lidt efter lidt blev hun roligere, og begyndte at overveie, hvad der var muligt at gjøre i denne Yderlighed. Det var næsten Midnat; Maanen var nærved at forsvinde bag Bjergene, tykke Skyer leirede sig om Toppen af Les pitons du Carbet, og udsendte nu og da et Lyn. Taushed herskede i Huset, Negerhytterne og Markerne. Natten blev bestandig mørkere; dog skjelnede man igjennem de mørke Skygger af en Tamarinth=Allee et lidet firkantet Huus, hvis stærke Mure stødte til Sukkermøllen.

„Der er han nu, der!" hvidskede Cecile, alene, fortvivlet! — Gud, hvad skal jeg gjøre? Hvorledes skal jeg hjelpe ham, frelse ham? Denne Skjændsel vil dræbe ham."

Hun græd længe og lænede sig til Rækværket, uden at vende Øinene fra det Huus, hvor Hr. de La Rebeliere indespærrede de Slaver, hvis Mod og Fortvivlelse han frygtede. Omsider kom hendes Kammerpige, den

gamle Femi til, kastede hende en Mantille om Skuldrene, bad hende vogte sig for den kolde Natteluft, og raadede hende at gaae ind igjen. „Veed Du hvad der er foregaaet?" afbrød den unge Pige hende. Hr. de la Nebeliere har ladet nogle épaves gribe; de skulle nu sælges, og blandt dem er den Colonist, der husede os paa Reisen til de varme Kilder. Vi skylde ham saa megen Tak; thi hvis han ikke havde tilbudt os sit Huus, maatte vi have tilbragt Natten ved Bredden af Bjergkløften, udsatte for at bortrives af Strømmen eller overrumples af Slanger og vilde Dyr. O, jeg vilde være død af Skræk! Men jeg glemmer aldrig de Tjenester man har viist mig. Femi! jeg vil frelse det stakkels Menneske."

„Gud give, at det endnu var Tid!" raabte Negerinden.

„Hvorledes!" afbrød Cecile hende skjælvende. „Hr. de la Nebeliere har altsaa bedraget mig? Han sagde, at Donatien skulde sælges næste Søndag."

„Ja, hvis han lever endnu, men hvo veed? Jeg saae, at han var stiv som et dødt Legeme, da de toge ham ned af Hesten; underveis havde han sagt, at han før vilde dræbe sig selv end lade sig sælge."

Da erklærede Cecile pludselig bestemt, at hun vilde besøge Fangen endnu i denne Nat, og lod sig ikke afskrække fra dette Forsæt ved Negerindens Bemærkning, at Nøglerne til Fængslet laae paa et Bord foran Hr. de La Nebelieres Seng, og at Herren sov med aabne Øine. Cecile befalede Femi at bie, og gik. Negerinden opramsede alle de Bønner, hun kjendte, og efter fem Minuters Forløb kom den unge Pige igjen og sagde sagte: „Kom, Femi, lad os gaae!"

Hun aandede neppe; i de kolde, skjælvende Hænder holdt hun to, med en lille Jernkjæde sammenbundne Nøgler; Kræfterne, ikke Modet forlod hende; hun støttede sig paa Negerindens Arm, og ilede, bevæget og forfærdet, gjennem Haven og den Indhegning, i hvis Udkant Sukkermøllen laae. En Opsynsmand og nogle Slaver bevogtede denne Deel af Eiendommen; de ronderede omtrent ved Midnat, og sov derpaa indtil det blev Dag, men ved den mindste Larm maatte de være paa deres Post, og gaae ud med deres Bøsser. Cecile vidste, at man ikke kunde stole paa deres Søvn; hun bankede derfor paa Døren til Møllen, og sagde med dæmpet Stemme: „Luk op, Michel! Det er mig, Mademoiselle de Kerbar."

Skaaderne bleve trukne fra; en stor Neger aabnede Døren lidt, og viste sit forbausede Ansigt ved Skinnet af en Lygte, idet han udbrød: „De, min Herskerinde! paa denne Tid..."

„Javist, det er mig og Femi. See, der har Du en Daler, men gjør saa ingen Støi! Laan mig Din Lampe et Qvarteerstid, og lov mig ved Din Sjels Salighed, at Ingen i Verden faaer at vide, at jeg var her i denne Nat!"

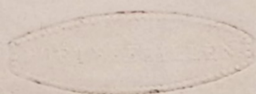
Negeren tog Daleren og spilede Øinene høit op; Femi stødte ham tilside, og bemægtigede sig Lygten med disse Ord: „Gaa kun Du! Du vover ingenting herved. Gaa ind igjen og hold Dig rolig! Jeg skal nok holde Vagt her udenfor."

Görbitz del

Em Bærentzen & Co.

JOHAN S. WELHAVEN

Mulatten.

III.

Fængselet i Boligen La Nebeliere var et Slags Grav, hvorover der var en anden, ligesaa sikker Arrest, men mindre skrækkelig end den nederste, thi der kom dog lidt Lys og Luft ind igjennem et lidet Vindue. Begge vare sjeldent tomme, og aldrig var Nogen sluppen ud deraf; Hr. de La Nebeliere stolede mere paa disse tykke Mure, disse stærke Laase end paa tyve Skildvagter.

„Bliv der," sagde Cecile til Negerinden, idet hun standsede paa Dørtærskelen. „Bliv der, og pas paa, at Opsynsmanden ikke faaer at see, hvor jeg er!"

Hun tog Lygten og aabnede Døren med sikker Haand; der var Ingen i det øverste Fængsel. Cecile steg ned ad nogle Trappetrin, og saae en anden, jernbeslagen og med Hængelaase vel forsynet Dør. Hun behøvede ti Minuter for at komme efter Hemmeligheden ved disse frygtelige Laase; endelig knagede de rustne Hængsler, og den unge Pige traadte, bleg af Anstrængelse og Sindsbevægelse, ind i Fængselet. Der laae Donatien, bunden med Strikker til en uhyre Bjelke, som bar Hvælvingen. Han løftede Hovedet, og udstødte et mat Skrig ved at see Cecile. Hun bøiede sig hen over ham og berørte disse skrækkelige Reeb, hvis Knuder gnavede ham; dernæst fæstede hun sit Øie paa hans blottede Skuldre, der vare furede af lange blodige Striber. „O Gud!" hviskede hun med klagende Røst, „de have slaaet ham."

Et Saar af en Kugle eller et Dolkestik vilde mindre have vakt hendes Forfærdelse og Medlidenhed; thi hun indsaae, at denne vanærende Behandling smertede Fangens Sjel endnu mere end de blodige Saar hans Legeme. Ved Synet af saa stor en Ulykke følte hun Noget, større og helligere end Kjærligheden, det var en ophøiet Følelse af Retfærdighed og Ædelmod. Hun svoer i sit Hjerte at ville beskytte denne Ulykkelige, at stille sig melmellem ham og hans Bøddel, at udrive ham af de ubarmhjertige Hænder, som havde sønderslidt ham. Hun kastede sig paa Knæ ved Siden af Donatien i et Udbrud af blufærdig Medlidenhed, og græd længe over hans Saar, som hun vilde have grædt over et svagt forladt Barn eller et stakkels forladt Fruentimmer, og han vendte, fortvivlet og kraftesløs, sit taarefulde Ansigt mod hende, og hviskede: „Det er Dem, det er Dem, Mademoiselle! Jeg seer Dem endnu engang, førend jeg døer; det er mere end jeg havde haabet."

Det var en af de sjeldne Situationer i Livet: denne smukke, rige, ædle Pige, knælende i denne skrækkelige Gravkjelder, tæt ved denne Ulykkelige, hvis Hoved bøiede sig over hendes hvide Hænder; det lignede en Drøm, et Syn. Mulatten troede, at han blev afsindig. „O, min Gud!" raabte han. „Jeg seer Dem, De betragter mig, og dog tvivler jeg... Tal til mig, for at jeg kan blive vis paa, at det er Dem... O, kun denne Lykke endnu og da vil jeg døe!"

„Donatien!" sagde hun, og lod sit Lommetørklæde gaae hen over Mulattens fugtige, iiskolde Pande, „nei, De skal ikke døe. Hør mig! jeg kan kun blive her et Øieblik, og kan ikke komme igjen; men førend jeg forlader Dem, maa De love mig, sværge mig til, at De ikke vil lægge Haand paa Dem selv, at De vil underkaste Dem Deres Skjæbne."

Han kastede sig atter tilbage og stønnede: „En Slaves Skjæbne!"

„Ja, men jeg er der, jeg skal frelse Dem. Vil De betroe mig Deres Liv, Donatien?"

„Ja, mit Liv, min Sjel, min Ære, Alt!"

„Nu vel, saa maa De paa Søndag lade Dem føre til Saint Pierre, uden at gjøre Modstand; De lader Dem sælge..."

Han forstod hende, og vendte Ansigtet bort; det Haab, han skimtede, var blandet med en ubeskrivelig Følelse af Skamfuldhed og Taknemmelighed.

„Det er det eneste Middel til Frelse," gjentog Cecile. Det er umuligt at lade Dem flygte; De vilde upaatvivleligt blive greben igjen, og maaskee... Man løskjøber sig ikke fra Døden."

„Heller ikke fra Skjændsel," afbrød han hende med mørk Smerte.

„Skjændsel! den hviler over dem, der begaae slige Uretfærdigheder; de Mennesker afskyer og foragter jeg. Og er De, Donatien, maaskee ikke mere den Samme, hvem jeg for nogle Dage siden, i Kløften ved Manschenilletræet lovede, at vi skulde see hinanden igjen i Frankrig? Gud er mit Vidne, at jeg nu som dengang seer en Ven i Dem, maaskee min kjæreste Ven paa Jorden. For at sige Dem det er jeg kommen herhid."

Han trykkede Ceciles Hænder under sine bundne Hænder, og svarede i dyb Bevægelse: „Raad De over min Skjæbne, over Alt, hvad jeg er! O, fra dette Øieblik er jeg virkelig Deres Slave..."

„Sværg mig da, med Rolighed at underkaste Dem dette gruelige Optrin! Hr. de La Rebeliere vil være tilstede; opir ham ikke med Bebreidelser, med Trudsler!"

„Men hvorledes har jeg paadraget mig dette Menneskes grusomme Had? Hvad er Grunden til disse Forfølgelser, disse Skjændigheder, hvis Offer jeg er bleven? Hvo ophidser ham saaledes imod mig?"

„Frygten, den egennyttige, grusomme Frygt. Hr. de La Rebeliere vil ikke have Andre i Colonien end Herrer og Slaver. Han har i Dem seet et farligt Menneske, en épave. Min Gud, hvoraf kommer det, at De ikke har kunnet fremvise nogen Adkomst til Friheden?"

„Men jeg er fri efter Ret og Lov, ved det skjønne Privilegium, hvorved Enhver bliver fri, som har betraadt Frankrigs Jordbund, hvor Ingen er Slave! Jeg har høiligen protesteret mod min ulovlige Fængsling. Men til hvem skal jeg appellere angaaende denne græsselige Misbrug af Magten? Til Colonialraadet, til Gouverneuren? de ville ikke forsvare mig imod Hr. de La Rebeliere."

„Nei!" sagde Cecile med Kraft, „nei, De vilde bukke under; men jeg skal forsvare Dem, jeg skal frelse Dem. Og nu farvel, Donatien, farvel!"

Hun taug pludselig og saae sig omkring med Rædsel, da hun troede at have hørt en sagte Raslen. Dog saae hun intet uden den sortagtige Muur, der svagt oplystes af Lampen; imidlertid syntes det næsten, som om en friskere Luft trængte ind i Fængselet gjennem det med fire Jernstænger forskandsede Lufthul. Denne smale Aabning hindrede Fangerne fra at qvæles; den gik ud til en Kloak, hvor Dagens Straaler aldrig trængte ind. „O, det er Intet," sagde hun. Det var Vinden; det vil storme. Men nu maa jeg gaae igjen. Dersom De vidste, hvad jeg har vovet for at komme ind til Dem! Jeg forlader Dem rolig og trøstet, ikke sandt, Donatien?"

Han betragtede hende, og et ubeskriveligt Udtryk oplivede hans ædle Ansigt; et Smiil, et Glædesglimt foer over hans zittrende Læber, og han kyssede de over ham udstrakte Hænder. Et Minut efter var Cecile forsvunden. Hun ilede hurtigt hjem; Uveiret var brudt løs og Lynglimt viste hende Veien. Nu, da hun havde bestaaet det dristige Vovestykke, skjælvede hun, og gik med større Forfærdelse ind i Hr. de La Rebelieres Værelse, end for tre Qvarteer siden. Natlampen brændte endnu, og gjennem det klare Gaze, der omgav Sengen, saae man to slumrende Hoveder. Cecile lagde Nøglerne ved Siden af Lampen. I samme Øieblik tordnede det stærkt; Hr. de La Rebeliere vaagnede, saae en Skygge paa Væggen, og raabte forfærdet: „Hvem der?"

„Det er mig" svarede Cecile. Jeg er saa bange for Torden, og kommer for at bede Eleonore om St. Fulgentius Reliquie.

Hr. de La Rebeliere, som ikke havde den mindste Mistanke, mumlede, at dette Middel ikke vilde hindre Lynilden i at slaae ned, og Eleonore tog et lille Maleri ned af Væggen, og gav det til den unge Pige, hvem hun anbefalede at bede ret ivrigt i dette Uveir. Cecile gik. Hr. de La Rebeliere havde trukket Gaze-Omhænget tilside, og Natlampen oplyste heelt hans mørke, magre, af et rødt Tørklæde omhyllede Ansigt. Han søgte at berolige sin Kone, tog hendes Haand og nødte hende til at sætte sig paa Kanten af Sengen; derpaa lagde han sig igjen ned og lukkede Dinene. Hun sad der ubevægelig med nøgne Fødder og nedhængende Haar, og turde ikke røre sig af Stedet. Intet Ord havde forraadt hende, og selv hendes Mine havde ikke røbet hendes Modbydelighed og Had. Men i dette Dieblik kunde hun ikke tilbageholde en stum Bevidnelse heraf, og betragtede sin sovende Mand, idet hun mumlede en Forbandelse. Hendes Ansigt forraadte ganske Hjertets Følelser, Foragt, Rædsel, stille Had. Men Hr. de La Rebeliere sov ikke; han betragtede hende under sine Grævlinge-Dienhaar og knugede i et Anfald af Skinsyge og Raseri den fine Haand, der hvilede i begge hans, saa stærkt, at Eleonore skreg, og forsøgte at reise sig op.

„Om Forladelse, min søde Engel!" sagde han, som om han nu vaagnede. „Jeg havde en hæslig Drøm. Kom, læg Dig nu igjen!"

Da Cecile var forsvunden, laae Donatien som En, der har havt en Aabenbarelse fra den anden Verden; han følte sig endnu omsvævet af en frisk Duft, han hørte denne deeltagende Røst tilhviske ham Trøstens Ord, Trykket af disse kydske Hænder gjennem hans forpiinte Hænder, og et reent Aandepust gik over hans brændende Pande. „Gud, hvor jeg er lykkelig!" raabte han i en uudsigelig Henrykkelse.

„Da er der dog Ingen, som gjerne vil bytte med Dem" sagde en Stemme bagved ham.

„Hvad er det? Hvem der?" raabte han forbauset.

„Paleme!" svarede Stemmen. „Herre! jeg kommer for at frelse Dem. Hm! jeg standsede rigtignok lidt underveis, thi De var jo ikke alene."

„Hvorfra kommer Du? hvor er Du?"

Lufthullets Jernstænger faldt, den ene efter den anden, og Paleme kom krybende ind: „Her er jeg, jeg vil tale med Dem. Men først maa man dog kunne see; jeg troede dog, at man i det mindste havde ladet Dem beholde Lygten."

„Tie stille!" afbrød Mulatten ham. Ved Din Faders Sjel! tal aldrig om hvad Du har hørt! Men ved hvilket Mirakel er Du kommen herind?"

Paleme gjorde nu Ild paa de Vildes Maade, med en Stok og et Caratasblad. Han tændte en Træfakkel, og satte sig paa Hug foran Donatien med disse Ord: „Michel, Opsynsmanden, sover som en Steen inat; jeg var kun angst for, at han skulde have hørt mig aabne Kogehuset."

„Men hvorledes er Du kommen ind til mig?"

„Aa, først igjennem Kjelderen og derpaa gjennem Kloaken. Jeg kjendte Veien, thi jeg har siddet her engang i lang Tid. Da saugede jeg disse Jernstænger over saaledes, at de nu ikke sidde fastere end et Halmstraa. Det gjorde jeg for at frelse mig og den eenøiede Vulcan, der sad her med mig; men da han var for bredskuldret til at komme igjennem Aabningen, blev jeg hos ham, og flygtede siden fra Sukkermollen. Men nu skal De have godt deraf. Nu vil jeg løse Deres

Strikker; saa gaae vi begge To ganske sagte vor Vei."

„Tak for Din gode Villie, men det er mig umuligt at gaae bort herfra."

„Umuligt! hvorfor?"

„Fordi vi ikke kunne gaae langt, uden at blive grebne; man vilde sende Milicen og Landpolitiet efter os."

„Nu vel! vi skulle nok lede dem paa galt Spor. Saalænge De gaaer med Paleme, skal Ingen faae fat paa Dem. Seer De, jeg har fulgt med Dem lige fra de varme Kilder i en Afstand af hundrede Skridt, snart foran, snart bagved, uden at Hr. de La Nebelieres Støvere have opsnuset mig. Jeg har Venner, der ville bringe os Føde dernede mellem Sukkerrørene, og imorgen, naar Maanen er gaaet ned, naae vi Bjergene."

„Gud give, at Du maa komme ligesaa ubeskadiget tilbage som Du kom herind, min stakkels Paleme! Man holder god Vagt her, det kan jeg sige Dig."

„Lad saa være! Jeg har to Knive; hver af os tager sin, saa skal man ikke faae os leverede. Bryder De Dem vel om, at døe nu, da De er det Samme, som jeg har været?"

„Men dette vil nok endes."

„Endes? Troe dog ikke, at Hr. de La Nebeliere lader Dem slippe!"

„Nei! det er heller ikke ham jeg stoler paa."

Paleme rystede paa Hovedet og sagde efter en lille Pause: „Ah, jeg forstaaer det. Man har sagt til Dem: Bliv! og De bliver. Den er afsindig, som stoler paa et hvidt Fruentimmers Ord."

Da Donatien vedblev at undslaae sig, beklagede Paleme hans Forblindelse, og erklærede, at han vilde stikke Ild paa Sukkermarkerne, hvis de satte hans Beskytter til at arbeide under Opsynsmanden Michels Pidsk. Da Donatien ogsaa forbød ham at gjøre dette med den Bemærkning, at denne Hævn kun vilde falde tilbage paa de ulykkelige Negere, og paaføre dem dobbelt Arbeide, yttrede Paleme, at han nok vidste, hvorledes alle Hvide i en Plantage kunde døe i en og samme Nat efter at have spiist til Aften.

„Paleme!" sagde Donatien, „tænk aldrig i Dit Liv paa slige forfærdelige Planer! Dersom jeg mødte Hr. de La Nebeliere ene og bevæbnet i en Skov, da maaskee — ja, da vilde jeg dræbe ham. Men disse Fruentimmer! Forbandet være den, som vilde vove at gjøre dem noget Ondt! Jeg vilde ansee ham som min dødelige Fjende."

„Altsaa kan jeg intet gjøre for Dem," sagde Paleme bedrøvet. „Nu vel! saa forlader jeg de varme Kilder, og gaaer høit, høit op paa Bjergene, hvor jeg veed, at der er en Kilde med nogle Gayac- og Cocostræer omkring. Der vil jeg bygge min Ajoupa. Farvel, Herre! vi sees aldrig mere . . ."

Han taug pludselig, og traadte sin Fakkel ud med Foden, for at ikke Donatien skulde see Taaren under hans mørke Øienlaag.

„Gud beskjerme Dig, min brave Paleme!" sagde Fangen endnu engang af et rørt Hjerte. „Farvel!"

Den følgende Morgen var Hr. de La Nebeliere i et ypperligt Humeur; en vis Glæde, som var ubehagelig at see paa, lyste ud af hans smaa graae Øine. Uden at ville bebemærke sin Kones Sørgmodighed, tabte han hende ikke af Sigte, og søgte med et Slags Affectation bestandig at stille sig mellem hende og Cecile. „Min søde Engel! sagde han til hende ved Frokosten. „Imorgen fører jeg Dig til Saint Pierre; det er en Motion for Dig. Vi ville bivaane den Auction, som Du nok veed; jeg vil kjøbe nogle af disse épaves. Min smukke Myndling vil jeg ikke foreslaae at tage med os; jeg er bange for, at hun vil drive Prisen op for mig. Hun har saadan Lyst til denne Mulat."

Paa disse Ord, der bleve sagte med en spottende Godmodighed, svarede Cecile i en meget naturlig Tone: „O min Gud! det tæn-

ker jeg ikke mere paa; har De Lyst til ham, saa kjøb ham! Maatte De bare være saa heldig at faae ham for Intet!"

„Sagen er, at han virkelig bliver for dyrt betalt med tolv hundrede Livres. Man maa prygle ham meget og længe for at vænne ham til Arbeidet."

Pludselig brast Eleonore i Graad; hun kunde ikke mere, hendes Hjerte var bristefærdigt, men der undslap hende ikke et eneste Ord, ikke en Klage i hendes Hulken. „Men hvad fattes Dig dog, kjære Veninde?" sagde Hr. de La Rebeliere. „Du seer jo ud som en Magdalena. Du har jo Vapeurs, Du maa tage noget ind."

„Min Gud!" raabte Cecile, idet hun nærmede sig til den unge Kone, „De lider; hvad fattes Dem? Hvad kan der gjøres for Dem? Hvad ønsker De?"

„O, det er Ingenting, kjære Cecile, svarede hun, og søgte at fatte sig. „Javist er jeg syg."

„See der!" raabte Hr. de La Rebeliere, og saae ud mod Terrassen, „der kommer Een, som kan adsprede Dit mørke Lune. Det er Pelagie med sin hele Opdækning. Du skulde kjøbe Noget af hende, min søde Veninde!"

En stor, temmelig velklædt Bissekræmmerske viste sig nu ved Døren med en lille Kasse eller Kuffert i den ene Haand og en stor Papæske i den anden. „Mine Damer!" sagde hun, „Jeg har smukke stribede Silketøier, Bijouterier i Guld og Sølv, Rosenkrandse og spanske Handsker."

„Kom ind! Lad os see disse deilige Sager! raabte Hr. de La Rebeliere. Bissekræmmersken udfoldede sine Varer; hun havde tidt været der, og Eleonore havde altid modtaget hende med samme glade Iver som et forfængeligt og phantastisk Barn viser, naar man giver det Midler til at fyldestgjøre sine Luner. Men dennegang var den unge Kone ligegyldig og sørgmodig ved Synet af alle disse Pillerier. „Seer De, mine Damer, er det ikke smukke Ting?" sagde Pelagie, som knælede paa Straamatten for de to Fruentimmer, og derpaa gav sig til, vidtløftigt at udbrede sig over det Udvalg, den gode Smag og billige Priis, som udmærkede hendes Artikler. Cecile havde imidlertid trukket sig tilbage for at undgaae denne tomme Snak. Madame de La Rebeliere hørte til med adspredt Opmærksomhed; hun saae ubestemt paa de Sager, som Kræmmersken viste hende, og tænkte paa ganske andre Ting. Men pludseligt, som om hun vaagnede af en Drøm, udbrød hun: „Det er godt, Pelagie! kom lidt nærmere med Dine Baand og Dit Guldsmedarbeide! Jeg vil see Alt og kjøbe Meget."

„Du maa tilfredsstille alle Dine Ønsker", sagde Hr. de La Rebeliere. Det vil være mig en Fornøielse at føre Dig saa smuk og pyntet som muligt til Saint Pierre næste Søndag. Jeg hører ikke til de gjerrige og uvillige Ægtemænd, som see suurt til Sælgekonerne."

„Lad os see, om Farven af dette Tøi kan passe til mit Smaragd-Halsbaand!" sagde den unge Kone, og hentede selv en lille Kasse af indisk Træ. Hun aabnede den, og udbredte i sit Skjød en prægtig Blanding af Bijouterier i Guld og Ædelstene; Diamanterne strømmede mellem hendes Fingre.

„Hellige Jomfru! hvilke Rigdomme!" raabte Bissekræmmersken ganske blændet.

Passer dette Blegrøde ikke godt til disse grønne Stene?" gjentog Eleonore. Jeg tager ogsaa dette Kniplingstørklæde fra Alençon og disse Atlaskes-Sløifer. Giv mig Penge, Mand, mange Penge! Jeg har nu ret Lyst til at kjøbe, og hvis Du er rigtig galant, er jeg istand til at beholde hele Varelageret!"

„Velan!" svarede Hr. de La Rebeliere, lidt forstemt over saa megen Sorgløshed og Letsindighed, og gik ud at hente Penge i den jernbeslagne Kuffert, hvor aldrig nogen Anden end han havde havt sine Hænder.

„Hør, Pelagie!" sagde Eleonore hurtigt. Vil Du vel gjøre mig en Tjeneste?"

„To for een!"

„Nu da! næste Søndag skal der i Saint Pierre sælges en épave, en Mulat ved Navn Donatien. Driv ham iveiret, og kjøb ham til enhver Priis!" Hun tog et Perle-Halsbaand, lagde det i Bissekræmmerskens Hænder, og tilføiede: „See der! det er sine fem tusinde Daler værdt; Du betaler deraf hvad han koster, og Resten tilhører Dig. Har Du forstaaet mig?"

„Ja!" sagde Pelagie, og stak Halsbaandet ind paa sit Bryst; Hr. de La Nebeliere kom ind igjen.

Samme Dag, da man bragte Donatien hans Krukke med Vand og et Cassava-Brød, laae han i en heftig Feber og phantaserede frygteligt; han var bleven ligesom afsindig af al den Anstrængelse, Smerte og Sindsbevægelse.

Da skjælvede Hr. de La Nebeliere for, at Døden skulde fravriste ham Hævnen, og lod derfor Fangen strax bringe hen til det Huus, der tjente som Hospital for Plantagens Negere. Mulatten beholdt kun et Baand om Foden, og blev pleiet med den yderste Omhu; man maatte søge at faae ham snart helbredet, thi han skulde sælges om to Dage. Alt dette gik ganske aabenlyst for sig; Hr. de La Nebeliere lod sig forelægge Beretninger om disse Details, og da han aldrig forlod sin Kone, fik hun Alt at vide paa samme Tid. Cecile var ogsaa virksom paa sin Side; hun kjendte Hr. de La Nebelieres Gjerrighed ved enhver Udgift, der ikke var til Prunk og Bram, og regnede derfor paa, at han vilde trække sig tilbage for et overdrevent Bud. Hun havde da skrevet til Inspecteuren over hendes Eiendom „les Mornes" og paalagt ham at kjøbe Mulatten, skulde han end koste tyve tusinde Livres. Endskjøndt hun nu let kunde komme til Fangen, gik hun dog hverken selv til ham i Hospitalet eller sendte Fomi didhen, for ikke at vække nogen Mistanke hos Hr. de La Nebeliere. Hun yttrede ingen Lyst til at tage til Saint Pierre, og syntes at have glemt sin Beslutning at kjøbe denne épave. Gjerne vilde hun have gjort Eleonore deelagtig i sin Plan, men den Argus, der altid stillede sig imellem dem, gjorde det umuligt. Cecile antog, at den unge Kone interesserede sig levende for Donatien, med hvem de havde gjort saa mange behagelige Spadseretoure; hun anede ikke denne Kjærlighed, denne forbittrede Skinsyge, der vilde kæmpe sammen om Mulattens Frihed, ja maaskee hans Liv. Eleonore syntes ligegyldig for Alt hvad der foregik om hende; Intet rørte hende, hun hørte rolig paa alle Mandens Udraab og Bemærkninger, og hævnede sig til en vis Grad ved denne haardnakkede Koldblodighed.

Disse to, Tvangens, den tause Kamps og smertelige Forventnings Dage fik ogsaa Ende. Efter Aftensmaaltidet sagde Hr. de La Nebeliere med den ham egne, fledske Myndigheds-Tone til Eleonore: „Min søde Engel! vi maae reise ved Midnat, dersom vi ville have Godt af den kølige Luft; Du kan jo lægge Dig igjen, naar vi komme til Saint Pierre, og sove lige til Middag, hvis Du vil. Det er nok, naar Du er færdig til den sidste Messe; Du veed, at Auctionen begynder strax derefter."

„Ja!" svarede hun koldt. „Vi reise, naar Du vil."

„Men Du skulde lægge Dig indtil Midnat, søde Eleonore! Din Farve er ikke god; er Du maaskee lidende?"

Den unge Kone svarede, at hun aldrig havde befundet sig saa vel som nu; derefter kyssede hun Cecile paa Panden og sagde: „Farvel til overmorgen, hvis Gud vil. God Nat, min Veninde! Det gjør mig ondt at forlade Dem; De vil da ikke reise med os?"

„Nei, kjære Eleonore!" svarede hun efter kort Betænkning. „Jeg vil heller vente Dem her."

Cecile blev alene i Galleriet; Klokken var omtrent ti om Aftenen, og alle Husets Folk vare, med Undtagelse af dem, som havde med Reisetilberedelserne at gjøre, gaaede tilsengs. Femi sad paa Hug bag Døren, og ventede paa sit Herskab; mellem sine Fingre rullede hun et plumpt Halsbaand af Glasperler, hvoraf hun havde gjort en Rosenkrands. Den unge Pige var sørgmodig og urolig; hun havde i dette Øieblik kun eet Maal, een Tanke: at befrie Donatien fra hans Ulykke. Hun havde ingen klar Idee om, hvad hun derefter vilde gjøre; hun blev reven med af sin Stilling, og vidste ikke mere, om hun virkelig følte Kjærlighed for den Mand, der nu skulde vorde hendes Slave. Hendes Slave! der laae i dette Ords bogstavelige Mening Noget, som bragte hendes Blod til at iisne. Verdens Fordomme og en kjærlig, opoffrende Sjels Drift stredes i hendes Indre, men en hellig og ædelmodig Medlidenhed beherskede alle andre Indtryk. Længe stod hun hensunken i sørgelige Betragtninger, og var især urolig over, at hun ikke havde kunnet sige Donatien endnu nogle Haabets og Trøstens Ord. Endelig kaldte hun paa Femi, og spurgte, hvorledes det stod til udenfor.

„Bærerne have ikke lagt sig og Førerne ikke heller, de vente paa Midnat under Skuret, hvor den gamle Leo fortæller dem Eventyr. Der ere ogsaa to Ryttere af Landpolitiet til at ledsage den stakkels épave, som om deres Kaarder og Bøsser vare nødvendige for at passe paa ham."

„Han skal altsaa tage herfra paa samme Tid som Hr. og Madame de La Rebeliere?"

„Ingenlunde, mit Herskab! de føre ham ikke bort, førend det dages, for at han ikke skal undslippe. De ville komme til Saint Pierre lige i Solheden ved Middagstid, just naar Auctionen skal begynde."

„Herre Gud, hvillet Barbarie!" sagde Cecile. „Den Ulykkelige skal da tømme Smertens og Vanærens Kalk lige til Bærmen!"

„Men De har jo løvet at frelse ham, min gode Herskerinde!"

„Ja, Femi! jeg skal frelse ham; men hvo veed, om han vil have Kraft til at udholde alle disse Qvaler. Maaskee mistvivler han nu om sin Frelse. O, var det blot muligt endnu engang at sige ham, at han skal være ved godt Mod og Haab! Hør, Femi! Du kunde gaae til ham nu. Hr. de La Rebeliere kan ikke faae det at vide før sin Afreise. Gaae til den Ulykkelige, og siig ham, at han kan stole paa mit Løvte, at hans Skjæbne fra imorgen af kun er afhængig af mig! Skynd Dig, Femi! Gud! hvor Timerne ile hurtigt i al denne Uro! Det er allerede Midnat; man gaaer heroven paa, nu ville de reise. Løb, Femi! Jeg venter paa Dig i mit Kammer."

Hospitalet var et vidtløftigt Huus, som laae noget borte fra Boligen. En gammel Negerinde var Sygevogterske, og to lemlæstede, utjenstdygtige Negere passede de Syge under hendes Opsyn, og skiftedes til at vaage om Natten. „God Aften, gamle Santiago!" sagde Femi, idet hun aabnede Døren lidt. „Naa, har Du mange Patienter? Kan man gaae herind, uden at komme i Selskab med en Død?"

„Holla! er det Dig, Femi?" raabte den gamle Neger. „Hvad bestiller Du ude paa denne Tid? Vogt Du Dig for Opsynsmandens Ronde!"

„Det er mit Herskab, som sender mig hid, for at see til den Syge, som man tog ud af Arresten iforgaars. See, der har Du noget Tobak og et Par Skilling til Ratafia! Hvor er det ulykkelige Menneske?"

„Derhenne ved Væggen!" svarede Negeren, og satte sig ned foran et Fyrfad, hvorpaa der kogte en sort og stinkende Blanding, der brugtes til at lægge paa Bid af giftige Dyr. Femi gik hen til Matten, hvorpaa Mulatten laae udstrakt. Strikken om hans Fod

var fast sammenbunden med en lille Jernlænke, der hang i en stærk Ring i Muren; han slumrede bleg og udmattet med Hovedet tilbage og med Hænderne sammenknugede over Panden. Negerinden betragtede et Dieblik dette ædle Ansigt, der bar Præget af store Lidelser; derefter faldt hendes Blik paa hans nøgne Arme, der fremhævedes ved Lampens rødlige Skin. „Herre Jesus!" raabte hun, slagen af Forbauselse, med Dinene hæftede paa et tatoueret Bogstav, som Mulatten havde paa den venstre Arm. Ved dette Udraab vaagnede Donatien, reiste sig lidt op, og raabte: „Hvad er det? Hvad vil I mig?" Derpaa sank han atter tilbage ved Synet af dette gamle Hoved, der bøiede sig over ham.

„Jeg er Mademoiselle de Kerbrans Kammerpige," svarede Femi levende. „Jeg skal paa hendes Vegne bede Dem om at være ved godt Mod imorgen, men viis mig først Deres Arm, at jeg kan see den bedre! Ja, mine Dine bedrage mig ikke; der staaer et R med en Grevekrone over. See her, det er ligesom paa mig!" Hun strøg det stribede Ærme op over Armen, viste det samme Bogstav paa samme Sted, og vedblev: „Ganske sikkert have vi tilhørt samme Herre; dette er Grev Nethels Mærke. Enten er De født paa en af hans Besiddelser, eller ogsaa har han kjøbt Dem. Veed De noget herom?"

Mulatten gjorde en benægtende Bevægelse. „Det er det Samme," sagde Femi. „Greven havde to Eiendomme, Caseneuve og les Mornes; der er De udentvivl født. Men hvoraf kommer det, at De ikke erindrer Noget? Man har vel da ført Dem bort eller solgt Dem, da De endnu var meget ung. Jesus! hvilken Opdagelse!"

Negerinden tog Lampen, og holdt den et Dieblik hen for Donatiens forbausede Ansigt: „Ah! nu gjenkjender jeg Dem; der findes ikke mange Folk af Deres Race her paa Øen. Deres Moder var en Caraiberinde, hun heed Becouja..."

„Min Moder! Du har kjendt min Moder!" afbrød Donatien hende med megen Bevægelse. „Det er første Gang, at man taler til mig om hende. De, som toge sig af mig, vidste ikke engang hendes Navn. Becouja! o jeg husker det, jeg seer hende endnu. Og det veed Du? Hun var en stakkels Slavinde?"

„Ja," svarede den gode Negerinde rørt, „hun var en deilig Slavinde; og De er det Barn, hun flygtede med til Carbet-Bjergene, jeg tvivler ikke derpaa. Stakkels Becouja! Hun var født i Nærheden af de varme Kilder i en stor Caraiberhytte, som blev opbrændt af de Hvide. Det er nu saa længe siden. Hr. de La-Rebelieres Fader, som kun var en stakkels hvervet Krigsmand, sloges saa tappert, at han fik sin Part af Fangerne; man gav ham Becouja, som han derpaa solgte til Greven. Hun talte ofte med mig om sin store Hytte, og da hun undveeg, tyede hun nok til denne Egn, men hun har vist ikke mere fundet en Bolig, Levnetsmidler eller Noget..."

„Ak! jeg var meget lille, men jeg erindrer det endnu. Stakkels Moder! Vi have levet i Skovene, uden Klæder, uden Ly. Ofte sultede vi. Jeg veed ikke, hvorlænge dette elendige Liv varede. Engang lagde min Moder sig ned under et Palmetræ, og stod ikke mere op igjen. Jeg blev længe hos hende, men tilsidst blev jeg bange, og løb bort. Hvor mange Dage jeg saaledes flakkede om, veed jeg ikke, men jeg var døende, da nogle Jægere traf mig. De bragte mig til Enambucs Bolig og derpaa... Men hvorfor har Du spurgt mig om alt dette, hvorfor har Du fremkaldt disse skrækkelige Erindringer i min Sjel? O min Gud, skal jeg da døe som jeg fødtes, som — Slave?"

„Hellige Gudsmoder! fortvivl dog ikke saaledes! Mademoiselle de Kerbran vil Dem vel; det er en barmhjertig og fornuftig Dame, og hun befaler Dem at være rolig og have Tillid til hende."

„Jeg skal adlyde hende; hun vil, at jeg skal leve, og jeg vil leve", svarede Donatien med en mørk Resignation. „Jeg vil leve, indtil Gud kalder mig bort fra denne Verden; jeg haabede, da jeg kom herhid, at det vilde skee snart."

Femi hørte ham ikke mere; hun syntes hensunken i dybe Betragtninger. Pludselig stod hun op, og ønskede Fangen God Nat med den Yttring, at Alting snart vilde faae et andet Udfald end man troede. Hun kastede endnu et Blik paa det uudslettelige Mærke, som Donatien bar paa Armen, og ilede saa hurtigt bort, som de gamle Been vilde tillade det. „Min Herskerinde!" raabte hun, idet hun traadte ind i Ceciles Værelse, „hvad giver De mig for den gode Nyhed, som jeg bringer Dem? Der tales ikke mere om at kjøbe denne épave; han tilhører Dem ved sin Fødsel..."

„Hvorledes?" udbrød den unge Pige forbauset.

„Han tilhører Dem, fordi han er født paa Deres Eiendom og bærer Deres Mærke." Negerinden underrettede hende nu om den nylig gjorte Opdagelse, og vedblev: „Han tilhører Dem ligesaa godt som jeg; Beviset derfor er skrevet paa hans Arm, som paa min, som paa Armene af alle de Slaver, der tilhørte Grev Rethel, hvis Arving De er. Han er, hvad jeg er, med den Forskjel, at der ikke er en eneste Draabe hvidt Blod i mine Aarer."

„Er Alt det muligt, hvad Du der fortæller mig?" afbrød Cecile hende i heftig Bevægelse. „Men Du maa dog vide — Du maa kunne erindre Dig ham og hans Moder!"

„Ja vist, ja! Jeg veed ikke, hvormange Aar siden det er, men længe er det, at Becouja boede paa Eiendommen Caseneuve. Det var en smuk Pige, lidt sørgmodig og meget ydmyg, en sand Caraiberinde. Hun arbeidede bestandig i Huset; der har jeg seet hende i fiint Linned, stribet Skjørt, ja endog med Skoe paa. Hun fik sig en lille, næsten hvid Dreng, hvoraf hun var meget stolt. Hun gik aldrig ud. Men engang blev Herren vred paa hende, og befalede Opsynsmanden at binde hende til de fire Pæle, for at modtage ni og tyve Pidskeslag, som hun ogsaa fik allesammen. Men den følgende Dag flygtede hun om Natten med Barnet, og siden saae man hende aldrig mere. Alt dette maa findes skrevet i Inspecteur Mathieu's Bog, baade Donatiens og hans Moders Navn.

„Men hans Fader?" spurgte Cecile.

„Hans Fader?" Der var kun en eneste Hvid paa Stedet, det var Grev Rethel, Deres Onkel," svarede Femi med naiv Godmodighed.

Den unge Pige gjorde en Bevægelse med Hovedet, og holdt Hænderne for Panden, der blev overtrukken af en pludselig Rødme. „Gud! sagde hun efter en kort Betænkning, „hvad skal jeg nu gjøre? Det synes mig, som om Hr. de La Rebeliere har sagt, at naar en épave engang er solgt, har den forrige Eier, som kunde gjenkjende ham, ingen Ret til ham. Femi! jeg maa øieblikkelig reise til les Mornes, og hente Raad hos min Inspecteur; han maa lede mig i denne Sag. Hurtig, til Hest; med Code Noir*) i Haanden og assisteret af Hr. Mathieu, maa jeg gjøre min Ret gjeldende. Men vi maae skynde os! Gud give, at Floden Carbet er til at passere, og at jeg maa komme betids derhen!"

---

*) En Lovbog for det franske Vestindien.

Donna Blanca og den Syge.*)

Donna Blanca.

Hurtig, Sancho! bring paa Stand
Disse Bær, de duftende, de søde,
Denne Viin, hvis Draaber lisligt gløde,
Hen til den lidende, den syge Mand,
Don Felix!

Skynd Dig, Sancho! Dødens Haand
Gribe vil den Blegnende, den Svage.
Frelses maa han i sin Ungdoms Dage,
Kjækt rives ud af Gravens Favn hans Aand
Til Livet.

Natten kommer — Søvnens Fred
Smiler kun til Sundheds Børn, de Glade;
Dog, snart skal Valmustænglens Blade
Dig styrke saligt paa Dit Hvilested,
Don Felix!

Sancho.

Donna Blanca, Donna Blanca,
Hun, min ædle Herskerinde,
Hver en Lidendes Veninde,
Hørte, at en Febers Lue
Fængsled' Jer til skumle Stue,
Og at Sundheds friske Farve
Vegen var fra Eders Kinder,
At I, liig den svage Larve,
Der sig med sit Svøb omvinder,
Laae paa Leiet, bleg og stiv,
Ventende det andet Liv.

Da lod Donna Blanca lede
Paa den øde, brune Hede,
Hvor de vilde Geder flokkes,
Hvor i Snarer Ulven lokkes,
Hvor den falske Bøffel driver om
I sin solbestraalte Helligdom.
Der, ved Alpujarras Fod
Samled' jeg de sieldne Bær,
Som min Herskerinde god
Nu Jer sender her.

*) Ideen til dette Digt opstod hos Forfatteren derved, at der engang blev ham tilsendt nogle Forfriskninger til at qvæge Ganen med, da han efter en haard Sygdom igjen begyndte at komme til Kræfter.

Smukt de glødede' i det grønne Løv!
Selv Naturen gav dem Rødme,
Men den qvægende, den fine Sødme
Fik de af det hvide Støv,
Som af gule Rør os gives,
Der kun trives
Under Cubas hede Sol.

Meer, Don Felix, meer, Don Felix,
Dennesinde
Sender Jer min Herskerinde.
Seer I denne ædle Viin?
(Livets bedste Medicin!)
Frem den sprudler af Madeiras Bjerge,
Hvis Friskhed næres af en evig Ild.
Dybt nede huse kloge Dverge; —
— Til Luen puste de — den flammer vild,
Den truer med Fordærvelse og Død,
Men Yppigheden spirer af dens Skjød.
Naar Ranken trives, Palmen groer,
Naar Druen svulmer klar og stor,
Naar en livsalig Blomsterflor
Med Frugternes saftrige Chor
Fortryller Øiet — o da staaer man paa en Rand
Af Svælget, hvor en evig Brand
Vildt flammer under Paradiis.

Paa slig en Viis
Fremtrylles denne Druesaft
Af tusind Rankers Vrimmel
Hist under den azurne Himmel;
Thi først den faaer sin Underkraft,
Saa stærk som mild,
Af Jordens røde Flammearme,
Den vulcanske Varme,
Den evige Ild.

Naar denne Viin i Sølvpocalen blinker,
Paa Bunden Sundheds Perle vinker
Den Lidende til Livet.
— Sligt Budskab blev mig givet —
Don Felix, nu Farvel!

Don Felix.

Donna Blanca, Donna Blanca!
Alt den milde Gave qvæger.
Sundhed med sit Rosenbæger
Vinker mig til Livet atter.
Ak! dets Værd jeg først nu fatter.

Da Asklepios' hulde Datter,
Hygieia med sin Skaal,
Fra Olympen blev forjaget,
Leed hun det med stille Taal;
Thi den Ædles Magt blev overdraget
Donna Blanca: Donna Blanca,
Alle Hjerters Herskerinde,
Hver en Lidendes Veninde,
Blev nu Sundheds mægtige Gudinde.

F. C. H.

Concert

af

Hr. og Madame Mortier de Fontaine*).

Hr. Mortier de Fontaine har allerede længe været det Pariser Publicum bekjendt som en duelig Pianist; men den Concert, som han gav for nogle Dage siden, viser ham som en Mand af Smag og en Musiker, der kjender sin Kunsts Historie, og det er især herved, at vi ville opholde os. Kritikere, Dilettanter, den elegante Verden, som Pligt eller Mode hver Saison fører hen til Concertsalene, have tusinde Gange gjort sig det Spørgsmaal, hvorfor, med saa fuldkomne Instrumenter, saa duelige Artister, en Concert i Almindelighed ikke er andet end et Hoveri for Tilhorerne, en monoton Gjentagelse af trivielle Sager og stereotype tours de force, en bedøvende Opdækning af kjedsommelige Behændigheds-Mirakler, hvormed Kunsten intet har at gjøre, og hvis eneste mulige Virkning er at fordærve Smagen og indjage ethvert tænkende Menneske en hellig Rædsel for denne ubehagelige musikalske Sygdom, hvoraf de største Celebriteter regelmæssigt angribes hver Vinter. Ak! Grunden er ganske simpel, thi Concerten skal almindeligviis kun vise en eneste Ting, nemlig Concertgiverens Færdighed, og dermed Basta. Men Mange ønskede vistnok at høre sand Musik, at denne beundringsværdige Mechanisme var besjelet og ledet af en god Smag, at disse glimrende Evner anvendtes paa Kunstens Mesterstykker, og at Artisterne vare optraadte som de store Mesteres Fortolkere. Ulykkeligviis skrive de store Mestere ikke slige fabelagtige Vanskeligheder og halsbrækkende Saltomortaler, der passe sig for Liniedandsere paa Violin og Pianoforte; man maa altsaa componere selv. Deraf kommer den til et Ordsprog blevne Kjedsommelighed paa larmende Concerter.

Hr. Mortier de Fontaine er ikke geraadet paa denne Afvei. Han kunde vel ligesaa godt som alle de Andre gjøre Parade med disse udødelige Vanskeligheder, som Pianister paa tolv Aar nu tildags afdisputere „Løverne" paa Pianoforte. Han foretrak at levere et interessant, varieret Program, der var saaledes arrangeret, at man deraf kunde anstille Sammenligninger mellem den ældre og nyere Musik. Den første Deel bestod af den attende Psalme af Marcello, som dog paa Grund af Martels Upasselighed ikke kunde gives, af en Klaveerconcert, skreven Aar 1705 af Händel, en Arie af Alexanders Fest af samme Componist, en Andante af en Violinconcert af Bach, og en Arie af Abbed Rossi fra Slutningen af det syttende Aarhundrede. Beethoven og Rossini aabnede anden Deel, som endtes med nogle Variationer af Lißt.

Et talrigt, udvalgt Selskab indfandt sig

---

*) Da Hr. Mortier de Fontaine tidligere har opholdt sig temmelig længe i Danmark, vil det vel ikke være uden Interesse for herværende Musikvenner at erfare, hvorledes Kunstneren bedømmes i Paris.

paa Grund af dette usædvanlige Program, og bevidnede Concertgiveren ved gjentagne Bifaldsyttringer sin Glæde over et saa interessant Arrangement. Händels Concert, som udførtes af Hr. Mortier de Fontaine, bærer, som alle den store Mesters Arbeider, Frihedens og den sande Begeistrings Præg. Dens to første Afdelinger fandt fornemmelig Bifald. Hvad Arien af „Alexanders Fest", som Geraldy sang, angaaer, da er den en af de meest grandiose Inspirationer, der er udgaaet af et musikalsk Hoved; Høitidelighed, ædel og mandig Smerte fremlyser af hver Node. Uheldigviis forekom det os, som om Geraldy, af hvem vi ellers have hørt den mesterligt synge i Vinter, foredrog den noget mat. — Bachs Andante for Violin blev meget godt givet af Alard, og særdeles vel accompagneret af Orchesteret; den mandige, simple Rythmus, som Basserne consequent vedligeholdte, contrasterede ypperligt med Violinsoloens melodieuse Simpelhed. Rossis Arie, som endte første Afdeling, forbausede overordentligt ved sin fuldkommen moderne Charakteer. Ved at høre disse skjønne, melodieuse Satser, som Madame Mortier de Fontaines skjønne Contra-Altstemme ypperligt fremhævede, maatte man næsten troe, at Programmet havde taget feil, at denne Arie ikke forskrev sig fra det syttende Aarhundrede, og at Sætteren i Trykkeriet havde glemt at tilføie en Stavelse af to Bogstaver til Navnet „Rossi."

Den anden Afdeling aabnedes med Beethoven. Hans Phantasie for Pianoforte, Orchester og Chor har kun een Feil, og det er, at den hedder en Phantasie. Sandt nok, havde man paa den Tid, da den blev skreven, ikke misbrugt dette Ord saaledes som det senere blev Tilfældet. Den hele Composition er beundringsværdig; i det Øieblik, da Sangen begynder, frembringer den et Indtryk, som naar en Solstraale gjennembryder Skyen, og forjager Taagerne fra Bjergenes alvorlige Toppe. Hr. Mortier de Fontaine, som udførte Pianofortets Partie, har rigeligt fortjent sin Andeel i de Bifaldsyttringer, som ledsagede dette Nummer, ved den ligesaa delicate som kraftige og aandfulde Maade, hvorpaa han udførte det. Jeg forlod denne Concert med en Følelse af sand Glæde, jeg havde hørt skjønne Talenter fortolke herlige Compositioner; jeg havde lært noget, jeg anstillede nye Sammenligninger, og fremfor Alt følte jeg ikke den uovervindelige Sørgmodighed, der altid bemægtiger sig mig, naar jeg seer Guds Skabninger, med Fornuft begavede Væsener dysse deres Aand i Søvn til Fordeel for deres Fingre, gaae Mesterværker forbi med lukkede Øine, og synke ned fra en Kunstners Værdighed til en Liniedandsers Rolle.

Hr. Mortier de Fontaine har givet et Exempel, der gjør ham Ære, og som kun kan sætte ham endnu høiere i sande Kunstneres Mening. Maatte han blot finde talrige Efterlignere!

Ad. Guéroult.

E. Lehmann lith. Em. Bærentzen & Co. lith. Inst.

DE SMAA SKOVTYVE

Mulatten.

IV.

Udenfor Muren af en Kirkegaard, der hørte til en Klosterkirke af en maadelig Architektur, holdtes de offentlige Auctioner i Saint Pierre. Hr. de la Rebeliere havde givet Ordre til at begynde med Opraabningen strax efter Messen. Et Brædt, som var lagt over to Tønder, dannede et Slags Bord, hvorpaa man udstillede Mennesker som Handelsartikler. I en kort Afstand derfra stod Auctionsholderen, beredt til at raabe op, og bagved ham befandt sig Donatien og fire eller fem Negere. Man havde løsnet deres Baand, men flere af Landpolitiets Personale passede paa dem. Der var allerede en stor Trængsel i Gaden, hvor de blot Nysgjerrige stredes med Kjøberne om de gode Pladser.

Hr. de la Rebelieres Huus laae lige overfor Kirken, og man kunde fra hans Vinduer tydeligt see Alt hvad her foregik, men der var endnu Ingen at øine; Vinduesjalousierne vare for og Porten lukket. Eleonore havde ved sin Ankomst villet høre den første Messe, og derefter havde hun lagt sig lidt under Paaskud af stor Mathed; men hun hvilede ikke, og dersom hendes Mand havde lagt Haanden paa det Battistes-Tørklæde, som hun havde kastet over sit Ansigt, vilde han derigjennem have følt tause Taarer. Han gik op og ned i Værelset i Silkeklæder, med Kaarde ved Siden og Ansigtet straalende af grusom Glæde. „Min søde Engel!" sagde han endelig „Du maa staae op; Auctionen begynder om et lille Ovarteer. Man har allerede bragt Varerne."

Den unge Kone stod hurtig op, og erklærede, at hun var beredt til at gaae. Negerinderne klædte hende paa i en Hast, medens hun stod ubevægelig for et halvt aabent Vindue, og saae ud. I dette Øieblik seirede en dyb Følelse af Medlidenhed og Retfærdighed over hendes Lidenskab; hun havde gjerne opoffret sin Formue, sit Liv, ja selv sin Kjærlighed, for at forsvare Donatien og hævne ham over de La Rebeliere. Hendes Hjerte slog voldsomt, hun følte sig en Afmagt nær ved Synet af en saadan Ulykke. Manden traadte mildt hen til hende, og sagde, idet han greb hendes Arm: „Seer Du?"

Han viste hende Donatien. Den Ulykkelige sad krumbøiet paa Bænken med Hænderne for Ansigtet; en grov Lærredskittel hang om hans Skuldre, og han havde bare Fødder ligesom Slaverne. „Jeg veed det", sagde Eleonore med kold Rolighed, det er den épave, som Du vil kjøbe; det er det smukkeste Menneske, jeg har seet i Verden."

Hr. de La Rebeliere blegnede af Raseri, og gav sin Kone Armen med disse Ord: „Han skal bære min Koie, søde Engel!"

De gik ned. Gaden var opfyldt af et blandet Publicum. Kjøberne stredes om Pladsen med de ørkesløse Tilskuere, blandt hvilke Sidste der vare adskillige fattige Djævle, som ikke eiede en Hvid, og vel næsten Alle gjerne havde ladet sig sælge, blot for at faae nogle Dalere. Der var rige Colonister, som gik til alle Auctioner, for at complettere deres Mandskab; der var ogsaa farvede Folk og selv frie Negere, som vilde kjøbe Slaver. Blandt de Sidste var der en stor Bevægelse; Donatiens Ulykke opvakte deres Medlidenhed, og gav dem tillige et Vink om, at denne Misbrug af Magten engang kunde træffe dem selv. De bleve strax enige om at kjøbe Mulatten, i den ædelmodige Hensigt at give ham sin Frihed tilbage, men drømte kun lidt om det Raseri, der havde sat ham til Auction. Denne Skare omringede Bordet; i den forreste Række saae man den smukke, med alle sine Juveler prydede Bissekræmmerske Pelagie.

Hr. og Mad. de la Rebeliere nærmede sig, fulgte af to Negere, der bare store Solskjærme; Kredsen aabnede sig for at gjøre Plads, og der sattes Stole til dem tætved

Bordet. Donatien skiftede Farve ved at see den unge Kone; hun saae slet ikke paa ham, men støttede Albuen paa Bordet, og gav Pelagie et lille Nik. Ingen undrede sig over hendes Nærværelse; hun kom der, som naar man vil kjøbe en kostbar Hest, et smukt Spand. Det var i Tingenes Orden.

En gammel Neger traadte først op paa Brædtet. Medens der kun gjordes svage Bud paa ham, nærmede Hr. de La Rebeliere sig til Bænken, for at tage Slaverne i Øiesyn. Da han kom til Donatien, sagde han: „Staa op, at jeg kan see Dig gaae!"

Mulatten rørte sig ikke af Stedet. Staa op!" gjentog Hr. de La Rebeliere i en stærkere Tone „ellers skal Du faae at vide hvad en ny Rem paa en Bambusstok vil sige."

„Det er en feig og grusom Trudsel, min Herre!" svarede Donatien med tindrende Øine, huul og skjælvende Røst. „De misbruger Deres Stilling ...."

„Tie, og betænk Din egen lave og vanærende Stilling! en elendig Slave!"

Donatien stod op og raabte: „Ja, jeg er Slave, men imod al Lov og Retfærdighed. De berøver en Mand, som er mere værd end De, hans Stilling, hans Frihed, hans Liv ... og De vover at tale om Lavhed og Vanære! De, Sønnen af en hvervet Soldat, der har levet tre Aar under en Opsynsmands Pidsk, De, som er bleven rig ved Skurkestreger, og har fornægtet Deres Faders Navn! Han heed Bødker Rebel, og De er Hr. de La Rebeliere. En underlig Adel, hvis Adkomst er velbekjendt for Alle herovre. Min Herkomst opveier Deres, mener jeg; det er ærefuldere at være Slave som jeg end Adelsmand som De, min Herre!"

Bleg og skjælvende af Vrede var Hr. de La Rebeliere traadt et Skridt tilbage; da løftede han sin Stok og slog Mulatten. Denne sprang op, rev ham Bambusrøret med Guldknappen ud af Hænderne, knækkede det og kastede det paa Bordet. Ved denne uhørt dristige Handling greb Landpolitiet fast i Mulatten, og Mængden udstødte et langt Udraab. Man ventede en hurtig og skrækkelig Revselse. Eleonore styrtede henimod sin Mand, thi hun troede, at han vilde dræbe Donatien; der herskede et Øieblik Taushed og Forbauselse. Hr. de La Rebeliere lænede sig til Bordet, og saae sig omkring med mørke Øiekast; man kjendte ham — han var almindelig forhadt. Alle skjælvede for den stakkels épave, men endelig tog Hr. de La Rebeliere sin Kone ved Armen, førte hende tilbage til hendes Plads, og sagde i en kold Tone: „Bliv ved med Auctionen! Nu er Touren til Mulatten Donatien."

Landpolitiets Soldater trak ham op paa Bordet, og holdt ham der i en staaende Stilling. Auctionsholderen raabte: Mine Herrer, denne épave for to hundrede Livres!"

„Fem hundrede! — Tusinde! — Tolv hundrede! — Femten hundrede! — To tusinde!" raabte man rundt omkring.

Der opstod en kort Taushed; da raabte Auctionsholderen igjen: „To tusind Livres for denne épave!"

„Tre tusinde!" sagde Hr. de La Rebeliere.

„Tre tusinde og fem hundrede!" raabte Bissekræmmersken og stak Hovedet frem, for at vise sine store Guldringe og sin skjønne Frisur.

„Mon hun vil kjøbe sig en Mand?" sagde en af de Farvede, hvem Pelagie havde givet et Tegn. „Man bør ikke overbyde hende."

Tre tusinde og fem hundrede!" raabte Auctionsholderen. „Første Gang, anden Gang ..."

„Fire tusinde!" sagde Hr. de La Rebeliere. „Fem tusinde!" raabte Bissekræmmersken, og følte paa Perle-Halsbaandet i sine broderede Lommer.

„Sex tusinde! — Syv tusinde! — Otte tusinde! — Ti tusinde! — Tolv tusinde!" sagde Hr. da La Rebeliere tilsidst og stod op. Pelagie trak sig lidt tilbage, og der herskede en saa dyb Taushed, at man kunde have hørt en Colibri flyve.

„Tolv tusind Livres for denne épave!" raabte Auctionarius. „Første, anden Gang! Naa, byder Ingen mere?"

Eleonore havde gjort et Tegn; Bissekræmmersken sagde uforfærdet: „Tolv tusinde og fem hundrede Livres!"

I samme Dieblik hørte man en stærk Hestetrav i Gaden; den forskrækkede og forbausede Hob veeg tilside, og Cecile, ledsaget af sin Plantage-Inspecteur og sin Fuldmægtig, kom hen til Bordet.

„Mine Herrer!" sagde Fuldmægtigen. „Mademoiselle de Kerbran protesterer mod Salget af denne Slave, der tilhører hende, hvad vi strax skulle bevise. Der maa holdes inde med Auctionen."

„Hvorledes? Hvad vil det sige?" raabte Hr. de La Rebeliere, som hurtig beregnede, at dette Tilfælde kunde maaskee spare ham ti tusinde Livres.

Donatien stod ubevægelig som En, der tvivler om, hvad han hører og seer. Cecile var imidlertid stegen af Hesten; hun henvendte sig til Hr. de La Rebeliere med disse Ord: „Jeg beder, at De vil lade mig skee min Ret. Denne épave tilhører mig; disse Herrer kunne forklare Dem hvorledes."

„Vel, vi ville see ad, Mademoiselle!"

Nu tog Inspecteuren Ordet og fortalde Sagen; han havde Mandtalslisterne med, og viste det Datum, da Donatien var født samt hans Moders Navn, derefter gik han hen til Mulatten, og fremviste Mærket paa hans Arm. Fuldmægtigen aabnede Code noir, og vilde til at oplæse hele Paragraphen.

„Nok, mine Herrer!" sagde Hr. de La Rebeliere. „Jeg er fuldkommen oplyst om dette Factum. I min Egenskab som Befalingsmand for Sognet Carbet har jeg sat denne épave til Auction; nu, da han har et Herskab, giver jeg ham tilbage til den, hvem han med Rette tilhører."

„Er det muligt?" hviskede Eleonore mistroisk, og trykkede Ceciles Haand.

Donatien blev ført tilbage til sin Bænk, og Hr. de La Rebeliere trak sin Myndling tilside. „Hør," sagde han, „jeg vil gjerne have, at De strax gjør en god Handel. Sælg mig denne Slave! Jeg giver Dem tre tusinde Livres for ham; det er mere end han er værd — spørg kun Inspecteuren! Er det ikke sandt, Hr. Mathieu, at jeg betaler ham for dyrt? Men det er en Grille. Altsaa, tre tusinde Livres i Guld, og her er Noget paa Haanden!"

„Nei, min Herre!" sagde Cecile med høi Rost. „Det er ikke min Hensigt at sælge denne Slave; tvertimod, jeg vil skjænke ham Friheden, og frigiver ham fra denne Dag af."

„Det kan De ikke, Mademoiselle!" afbrød Hr. de La Rebeliere hende. Hans Skjæbne afhænger ikke alene af Dem. Gouverneuren maa udstede ham et Frihedsbrev, men det vil aldrig skee, aldrig! De kan gjøre ham fri de facto, men de jure vil han vedblive at være Slave. De har beraabt Dem paa Code noir; see engang efter i dens Artikler! den er bestemt."

Cecile betragtede bestyrtset sin Fuldmægtig, der svarede hende med en bekræftende Gebærde.

„Naa, vil De saa sælge mig dette Menneske?" gjentog Hr. de La Rebeliere.

„Nei, min Herre!" svarede hun, og betragtede med varm og smertelig Medlidenhed den Ulykkelige, der var overvældet af saa mange skrækkelige Rystelser. „Jeg vil lade ham bringe til les Mornes."

„Ja, Mademoiselle!" afbrød Hr. de La Rebeliere hende med et stille Raseri. „De kan føre ham med Dem, men først maa han lide den Straf, som ingen Slave kan und-

drage sig, naar han har insulteret en fri Mand, en Hvid. Da her kun er Talen om Code noir, er det rigtigst at lade den føre Ordet til allersidst, for at vi kunne opretholde vore Rettigheder og Privilegier. Slaven Donatien har fornærmet mig med Gebærder og Ord, hvilket Alle, som her ere tilstede, kunne bevidne. Jeg forlanger derfor, at han nu strax bindes til de fire Pæle, og modtager ni og tyve Pidskeslag. Saaledes er Loven. Mine Herrer af Landpolitiet, gjør Deres Pligt!"

Cecile stillede sig hen foran Donatien; hun var bleg, men hævede Hovedet med et fast Blik. Denne skrækkelige Stilling indgav hende paa Stedet en af disse Beslutninger, som der hører mere Mod til at erklære end til at udføre. Hun vendte sig mod Hr. de La Rebelieré, og sagde i en kort og afgjort Tone: „Nei, De skal ikke røre denne Mand; han er ikke mere Slave — han er fri, thi jeg, Cecile de Kerbran, erklærer herved, at jeg ægter ham... Læs denne Artikel i Code noir: „Enhver Slave, som ægter en fri Qvinde, er fri de jure..."

Synet af et uhørt Underværk, af et Mirakel som Brylluppet i Cana, vilde ikke have frembragt større Virkning paa den opmærksomme og stumme Skare, end disse Ord af en fri Qvinde, en hvid, adelig Qvinde, henvendte til en couleurt Mand, til en Slave. Enhver stod som forstenet.

„Min Herre!" sagde Cecile og vendte sig med værdig Anstand til Mulatten. „Lad os gaae! Vil De give mig Deres Arm?"

Donatien reiste sig uden at svare. Der gives Indtryk og Situationer, hvor Ordet er afmægtigt. Mademoiselle de Kerbran støttede sig til ham, og de bortfjernede sig, uden at Nogen tænkte paa at holde dem tilbage.

Eleonore var bleven stum af Forbauselse. Hun vidste ikke, hvad der foregik i hendes Sjel; men snart seirede Følelsen af Retfærd og Ædelmodighed over hendes Kjærlighed, hun følte kun den Lykke at see ham, som hun havde elsket saa høit, frelst fra hendes Mands Hævn. Hr. de La Rebeliere vilde i al sin Forvirring og sit Raseri maaske dog have trøstet sig, hvis han havde seet Taarer i sin Kones Øine; men til sin store Harme begreb han, at hendes Lidenskab for Donatien var stærk og opoffrende nok til, at hun med Glæde kunde samtykke i, at en Anden, lykkeligere og muligt mere elsket, havde frelst ham. Dette Øieblik hævnede hende for Alt, hvad hun havde lidt.

„Nu vel!" sagde hun, idet hun vendte sig til Hr. de La Rebeliere med en kold Ironi. „Mulatten gifter sig med Mademoiselle de Kerbran. Du havde dog svoret, at han skulde døe under en Opsynsmands Pidsk!"

Mdme Charles Reybaud.
(H. Arnaud.)

Gjensynet.

I tredive Aar vel ei jeg saae
Det Sted, hvor jeg hviled' i Vugge,
Hvor Drengen læste i Skolens Vraa,
Og Ynglingen hørtes at sukke.

Der beiled' jeg til en deilig Mø,
Og lod hende blive tilbage;
Thi vild jeg foer over Land og Sø,
Og ændsed' ei Troskabens Klage.

Men, Aarene gik — da drog det mig
Med Længselens Tryllekjæde
Didhen, hvor fordum hun følte sig
Lyksalig ved Kjærligheds Glæde.

Jeg hilser Byen ved Stjerneskjær;
Paa Kinden Taarerne rinde —
Her leved' hun, som jeg havde kjær —
Hvor ængster mig dog hendes Minde!

Mit Hjerte var fuldt; jeg vandred' ud
I Natten paa blomstrende Slette.
Der mødte jeg tidt mit Hjertes Brud,
Den smilende, skjelmske Laurette.

En Qvinde der stod med sølvgraa Haar,
Og klynked': En Hvid Du mig give!
Gud signe Dig, Herre! trange Kaar
Mig holde med Nød ilive."

Med Gru hun peged' i Søen ned:
„Der flyder min sidste Taare;
Der jeg begraved' min Kjærlighed,
Og der vil jeg ligge paa Baare.

Der kasted' jeg ned ved Midnatstid
Den Spæde, som fødtes med Skjændsel.
Ak! siden var Gud mig aldrig blid;
Jeg har ei til Mad eller Brændsel.

For det Par Skilling, Du før mig gav,
Jeg kjøber mig lidt at drikke.
Saa plumper jeg ned i den vaade Grav;
Jeg har ei Naad til en Strikke."

Hun paa mig stirred' med Vanvids Smiil,
Med vilde, zittrende Taarer.
Da ramtes mit Bryst af Smertens Piil;
Nu bitter Anger mig saarer.

Jeg hvisked': „Gamle, tal dog ei saa!
Hvi vil Du fortvivlet Dig myrde?
O, hæv Dit Øie mod Himmelens Blaa,
Til Støvets alkjærlige Hyrde!"

Hun Blikket hæved': „See paa mig Du!
Du Daare vel troer, at jeg drømmer.
Du Navnefader, frisk op Din Hu,
Før dybt i Bølgen jeg svømmer.

Nu Taagen fra Øiet svunden er;
Mig Vanvid ei mere skal blænde.
Dig er det jo, som jeg havde kjær —
Hvorfor vil Du ikke mig kjende?

Vend atter tilbage, søde Lyst!
Kom, vildfarne Ven, til mit Hjerte,
Skjøndt Helved raser i dette Bryst,
Og Haaret er graanet af Smerte!

Jeg ømt vil klappe Din brune Kind,
Og kysse Din livsfriske Læbe.
Ak! Manden trodser hver Storm og Vind;
Eet Feiltrin slur Qvinden dræber.

Dog nu har jeg glemt hver svunden Qval;
Nu skal ei Haabet mig glippe.
Nu kom Fornuften — jeg er ei gal
At lade min Kjæreste slippe.

See hisset! af Bølgen stiger op
En Havfru, heel deilig at skue.
Hvor blinker den hvide Marmorkrop,
Bestraalet af Stjernernes Lue!

Et yndigt Barn hun holder i Arm —
— Ham er det, jeg fødte med Smerte,
Ham er det, jeg slynged' fra min Barm
I Voven med sønderknust Hjerte!

O Fryd! hvor kjærligt han til mig seer,
Mens Stjernen i Øiet ham blinker,
Og Himmelen paa hans Læbe leer —
O, see dog, hvor venligt han vinker!

Din Moder kommer, min elskte Søn!
Hvi skulde her længer jeg blive.
Gud Herren har hørt Din fromme Bøn;
For Din Skyld han Alt vil tilgive.

O see! han kommer mig ganske nær,
En Engel med sneehvide Vinger.
End har sin gamle Moder han kjær,
Og Alherrens Bud hende bringer.

Du kalder mig? ja jeg følger Dig —
Men har Du Din Fader tilgivet?
Her staaer den Arme fortabt hos mig.
Du smiler — jeg indgaaer til Livet."

Hun klynged' kjærligt sig til mig fast
Som aldrig i hensvundne Dage;
I Taarer og Afmagt Hjertet brast,
Og endt var den Lidendes Plage.

Men hvor jeg vandrer, hiint Billed staaer
Vildt truende for mine Blikke.
En saadan Høst efter slig en Vaar —
O Himmel! det aned' jeg ikke.

F. C. H.

En Opfindelse.

En Aftenstund var hele München i en saadan Bevægelse, som man ikke havde seet i lang Tid i denne ellers saa fredelige Stad. Elegant klædte Damer og fine Herrer ilede skareviis gjennem Gaderne i en og samme Retning. Kort sagt, Alt hvad der havde Følelse for den ædlere Musik, var paa Benene.

Der skulde nemlig den Aften gives den første Forestilling af „Don Juan." Mozart var ankommen samme Dags Morgen fra Wien, for at dirigere den sidste Prøve og bivaane Opførelsen. Derfor strømmede nu Alle til Skuespilhuset; Enhver var begjærlig efter at høre den grandiose Musik, og see den berømte Componist, hvis Navn blev nævnet med Begeistring i hele Tydskland, ja i hele Europa. Snart vare alle Pladser besatte og en glad, spændt Forventning lyste af alle Ansigter. Kun i een Sjel kom ingen Glædestraale, ingen glad Forventning: det var den altid Plagede og Jagede, som aldrig kunde gjøre Nogen det tilpas, det var Theatrets Requisitmester ved Navn Sennefelder. Paa sædvanlige Spilledage var han allerede en Martyr, og ved Indstuderingen af Don Juan havde man saa fuldt op med Musiken at gjøre, at man havde overladt Regisseuren Alt, hvad den sceniske Udstyrelse angik. Denne havde opsat til det sidste Øieblik at levere Mester Sennefelder Requisitlisten. Desaarsag maatte den stakkels Mand løbe til Høire og Venstre for at skaffe Lygten til Leporello; han forfærdigede den lange Papirrolle, hvorpaa Herrens Elskovseventyr skulde optegnes, og stemmede Strengene paa Guitarren. Tillige maatte han prøve Balconens Fasthed, hvor Elvira skal høre den Troløses Serenade, han maatte sørge for Figuranternes Costume, lægge de spanske Skjæg paa Rad o. s. v. Det var en stor, høitidelig, farlig Aften for ham.

Endelig kom det store Øieblik. Paa Theatret hørte man, hvorledes Musikerne indtoge deres Pladser; nu kom den berømte Tonedigter, ledsaget af Directeuren og en ung Regjerings-Assessor fra Posen, en udmærket Dilettant, som udtrykkeligen var kommen til München, for at lade sig forestille for Mozart og bivaane Operaen. Hans Navn var Theodor Hoffmann. Den første Regisseur sluttede sig til denne Gruppe, og ventede paa Signal fra Directeuren. Efterat denne havde talt lidt med Mozart og kiget ud paa Capellet gjennem Aabningen paa Fortæppet, gjorde han et Tegn til Regisseuren, som tog en Stav af Sennefelders Hænder, og slog tre høitidelige Slag. Da begyndte den store rædselvækkende Symphonie, der paa en sælsom Maade fører Tilskueren hen til Indgangen af Underverdenens Mysterier, som snart skulde udvikle sig for ham med Klager, Suk og Helvedlatter; saa hører man Commandanten træde op med sine forstenede Been paa det kolde Marmorgulv. Forhænget gik op, og maaskee aldrig er „Don Juan" bleven fortræffeligere givet. Hoffmann har i sine phantastiske Fortællinger overleveret Efterverdenen mærkværdige Noticer over denne Aftens Sangere og den Maade, hvorpaa de udførte deres Partier.

Mozart, som allerede dengang var angreben af det Onde, der bragte ham i Graven i hans fem og tredivte Aar, havde i sin melancholske Stemning en uudsigelig Nydelse af at høre sit Værk saa vel givet. Fra Tid til anden trængte Mængdens Bifald til hans Øre, og da Anna havde sunget den sublime Arie, hvor hun erkjender, at hun elsker sin Faders Morder, nærmede hun sig med taarefuldt Blik den store Mester, som med sine matte, udmagrede Hænder trykkede Sangerindens zittrende Haand. „Jeg takker Dem," sagde han til hende: „nu først forstaaer jeg mit eget Arbeide. De har lært mig at kjende min egen Genius. Jeg kan nu døe med lettere Hjerte; De er mig Borgen for, at mit Navn ikke ganske skal gaae tilgrunde." — „Hvorledes? døe! De, saa ung, saa talent-

fuld, saa berømt! Hvor kan De tænke paa Sligt?" — „Gud være os naadig, Donna Anna!" svarede Mozart og begav sig strax hjem, hvor han indelukkede sig. Hverken Directeurens Bønner eller Mængdens stormende Bifald kunde bevæge ham til at blive længere paa Theatret.

Imidlertid havde Sennefelder gjort sit Bedste, for at Operaen fra hans Side kunde gaae godt; især var han ivrig og forsigtig ved den diaboliske Slutningsscene, hvor Spiritus vini og Colophonium krævede hans hele Opmærksomhed. Da Forestillingen var forbi, begav han sig hjem i sit lille fugtige og kolde Kammer. Træt af Dagens Møie, vilde han gjerne have lagt sig tilsengs, men han maatte først stemple Udgangsbilletter til den næste Dag. Da han traadte ind i Kammeret, holdt han følgende tre Ting i Hænderne: en Slibesteen til Barbeerknive, som han havde kjøbt samme Aften af en Figurant, der tillige var Skjærsliber, det med Bogtrykkersværte befugtede Stempel, og endelig en Anviisning paa hans ugentlige Gage, som han vilde hæve næste Dag. Døre og Vinduer i hans Bopæl sluttede just ikke saa overdrevent godt; han havde neppe lagt Anviisningen paa Bordet, førend et Vindstød river Vinduet op, driver Bladet iveiret, og lader det igjen falde ned i et Fad Vand. Sennefelder tager det gjennemblødte Papir, tørrer det saa godt som muligt, og lægger det, endnu lidt fugtigt, paa Bordet under Slibestenen. Næste Morgen fandtes det da, at Stempeltegnet var aftrykt med en beundringsværdig Nøiagtighed paa det fugtige Papir. Dette bemærkede Sennefelder. Da han som Requisitmester altid maatte være betænkt paa Alt, hvad der i mindste Maade kunde lette ham Arbeidet, fandt han, at denne Ting kunde være ham nyttig til at afcopiere Choristernes Sangnummere, hvad der ogsaa tilkom ham at gjøre. Han stemplede nu sine øvrige Udgangsbilletter, og gik ud for at kjøbe større Stene af samme Slags som Slibestenen, for endvidere at anstille Forsøg med den Opfindelse, han havde gjort den foregaaende Aften. Underveis gik han hen med Udgangsbilletterne til Directeuren, som var ganske fortvivlet. „Don Juan" kunde ikke opføres den Aften; Sangerinden, der havde udført Donna Annas Rolle, var død om Natten af en pludselig Blodstyrtning.

Mozart sad hos den unge Regjerings-Assessor fra Posen, da han erfoer dette sørgelige Dødsfald. Han tørrede en Taare af Øiet og sagde: „Englene behøvede en Stemme mere, for at synge Skaberens Lov, og kaldte derfor deres Søster til sig. Det vil ikke vare længe, førend de ogsaa kalde en Broder til sig." Herpaa bestilte han Postheste og reiste til Prag. Den unge Assessor gik rort til sin Bopæl, og forsøgte her at nedskrive sine Følelser; det ere de samme, der have gjort ham saa berømt i hans Opsats over Mozarts „Don Juan."

Men Sennefelder, Requisitmesteren ved Münchens Theater, beskjæftigede sig i sit Hjertes Glæde og i al Stilhed med Opfindelsen af **Steentrykket.**

Gribskonen.

Paa en venlig Efteraarsaften i Aaret 1823, da den nedgaaende Sol havde strøet sine sidste Roser i Skjødet paa de smaa Skyggebilleder, som speilede sig i den rolige Esromsø, lod jeg Bonden, som havde indrømmet mig Plads paa sin landlige Pindevogn, kjøre lidt i Forveien, og gik ad en Sidesti med min lille Søn ind i den stille, høitidsfulde Gribsskov. Nogle Vagtler sloge os fløitende imode, og det friske, saftfulde Græs indbød os svul-

mende som en grøn Fløielspude til sit kølige Sæde, medens et Pindsviin hist og her, forskrækket over de uvante Trin, viste os sine sortagtige Børster og rullede som en Trold over Stien. Paa en yndig Plet, omgiven af maleriske Trægrupper, standsede jeg under en sølvhvid løvkronet Birkestamme, og fremtog mit Cigarfoderal, for i Tankerne om den gamle Sybilles mystiske Spaadom, at Verden skulde forgaae, naar der kom Led for Gribsskoven, at see Havannarøgen fredelig omgjøgle de ligesom forstenede Bøgeblade. Da kom min lille Dreng, som nysgjerrig havde tittet ind imellem Buskene, sagte hen til mig, og pegede spørgende hen til en Gruppe af to sørgmodige Asketræer, der ligesom et Par ulykkelige Elskende fast havde omslynget hinanden. Blot om jeg havde drømt, vilde Synet have været skuffende, men jeg var lysvaagen, og saae dog det meest træffende Billede af den fabelagtige Gjenstand, som nys havde beskjæftiget mine Tanker. Støttet op mod Træerne og dog bøiet stærkt forover stod en gammel udtæret Kone, med tyndt sølvgraat Haar, der flagrede over de med et sort Tørklæde bedækkede Skuldre, medens den øvrige Dragt syntes at være sammenstykket af utallige Lapper af forskjellige Farver, og stirrede paa mig med sine døde, ubevægelige Øine. Hendes Ansigt var guult og furet, uden dog at have noget Anstrøg af Nidsk eller Arrigt, men meget mere et vist i sig selv indkrympet Udtryk af Vemod, der ligesom Insectet i Dendriten laa forstenet i de ubevægelige Træk. I Førstningen blev jeg meget underlig tilmode ved dette uventede Møde i Skoven, der gjordes betydningsfuldere ved en feberkold Vind, som paa eengang satte alle Blade i Bevægelse og ledsagedes af enkelte tunge Regndraaber. Imidlertid nærmede jeg mig Synet, og da jeg efter den første Overraskelse vel kunde begribe, at den forevigede Fru Sybille havde Andet at tænke paa i sit Elysium, end at gjøre Aftenpromenader til Gribsskoven, spurgte jeg den gamle phantastisk udseende Kone med deeltagende Stemme, om hun trængte til Noget, og om jeg kunde være hende til Hjælp. Hun rystede paa Hovedet — den første Bevægelse jeg saae af hende — nikkede derpaa langsomt og pegede hen paa Cigaren, jeg endnu holdt uantændt i Haanden. Det faldt mig strax ind, at gamle Bønderkoner benytte sig af al Slags Tobak, og øieblikkelig tømte jeg mit Cigarfoderal, og lagde hende de faa Stykker, jeg havde tilovers, i Haanden. Et besynderligt Glædessmiil oplyste hendes Ansigt, ligesom Glimtet af en Lampe en kold Begravelse; men pludselig lagde en Sky af Angest og Qval sig over hendes krampeagtig bevægede Miner, og med et smertefuldt Blik paa min lille Søn, som godmodig saae hende op i Ansigtet, udbrød hun med dump Stemme: „Gud, Gud, hvad har man gjort imod mig — o mine Børn, mine Børn!" — og forsvandt i Krattet.

2.

I en lille Landsby nede ad Slagelsekanten ved Navn Vemmeløv, levede i Slutningen af det forrige Aarhundrede en fattig Bondefamilie, som dog eengang havde seet bedre Dage. Konen, dengang nogle og tyve Aar gammel, var Datter af en velhavende Møller, og kaldtes almindelig, paa Grund af sit indtagende Udvortes, den smukke Møllerdatter. Hendes Vext var rank, Øinene deilige blaae, og det blanke, guldgule Haar brød i skjelmske Lokker frem fra den rigt broderede sorte Fløiels Hue og vuggede sig fortroligt paa den hvide, fyldige Nakke, medens de i smaa Skoe indsluttede Fødder bare en Skabning, som ingen idealsk Hyrdinde kunde have besiddet yndigere. Margrethe hedde, saavidt jeg troer, denne nydelige Møllerdatter, og hun var virkelig ogsaa en Perle for alle smukke Møllerdøttre, hvoraf der just ikke gives faa. At alle Ungkarle vare forelskede i dette deilige Pigebarn, var jo naturligt, ja mangen

vranten Pebersvend saae langelig efter hende, naar hun som en Hind banede sig Vei paa det brogede Marked i Slagelse, og selv den alvorlige Bosniak skød Ildstraaler ud af sine krigerske Øine, idet hun venlig nikkende smuttede ham forbi. Men En især var der, hvis hele Sjæl uopløselig hang ved den yndige Glut, og som kun ventede paa den lyksalige Begivenhed, at en rig Moster skulde indsætte ham til sin Universalarving, og maaskee give ham et lille Forskud paa Arven; det var Møllersvenden Carsten Vinge, en stræbsom ung Mand af god Opdragelse, og Søn af en virksom Skolelærer, som tidlig havde fulgt sin unge Kone i Graven. Margrethe gav den beskedne og dog saa fyrige Yngling synlig Fortrinet for alle sine kurrende Beilere; men den rige Moster giftede sig for tredie Gang med en Vagtmester, der snart efter fik en Embedsstilling i Vestindien, og Carsten Vinge derved en lang, lang Næse. Vel vovede han, efter at have forsikkret sig om Margrethes Kjærlighed, at beile til hende hos Forældrene; men de Gamle rystede paa Hovedet og meente, det var ikke godt for unge Folk, at gifte sig, hvor der ikke var Noget til Bedste paa begge Sider. Imidlertid arbeidede Carsten saa ufortrødent og viste sig saa sønlig lydig og omhyggelig mod de Gamle, at Mølleren, efterat Margrethe havde afslaaet adskillige fordeelagtige Tilbud, paa sit Dødsleie lagde de unge Menneskers Hænder sammen, velsignede dem og sagde: „Gud gjøre Eder lykkelige; men Lykken syntes heller ikke denne Gang at begunstige Kjærligheden; Margrethes gamle Moder faldt i en langvarig Sygdom, og da de lagde hende til Hvile ved Faderens Side, udbrød et voldsomt Uveir, der lagde hele Møllen i Aske og udbredte Skræk og Ødelæggelse. Medens den stakkels Margrethe, som fornylig var bleven forløst med et blomstrende Tvillingpar, udstrakte bedende sine Hænder mod Himlen, laa den driftige Carsten, der fra Begravelsen var ilet til Hjælp, farlig qvæstet under den nedstyrtede Mølle, og fik, uagtet store Omkostninger og den omhyggeligste Lægehjælp, aldrig sin Førlighed mere tilbage. At faae Møllen, der ikke var assureret, opbygget igjen, saae det unge Ægtepar ingen Udvei til, og efter at have solgt Tomten med tilhørende Møllehuus og Jord, for dermed at dække deres under saa sørgelige Uheld paadragne Gjeld, indfæstede de sig i en Huusmandsbolig og ernærede sig kummerlig ved Vadsk, Blegning og forefaldende Markarbeide. Men dette kunde Margrethes finere Legemsbeskaffenhed ikke udholde, og hun tog synlig af. De to Smaaglutter voxede imidlertid frodig op, og skjøndt Forældrene ikke havde stort andet end Trøst og Taarer at made dem med, faldt deres Haar dog i deilige gule Lokker, og deres Kinder vare trinde og røde som Æbler. De hang sig gjerne ved den blege Moder, som kjærligt vaagede over dem, og de forlode kun hendes Side, for at ile til Faderens Bryst, naar han med taarefulde Øine vinkede dem til sig. Saaledes hensvandt adskillige Aar, Carsten og Margrethe elskede hinanden lige høit, men ogsaa lige sørgmodigt; thi Fremtiden blev stedse mørkere.

En Eftermiddag, da Margrethe var gaaet til Slagelse for at afhente et frankeret Brev paa Posthuset, og som man havde fortalt hende skulde være kommet langveis fra, fandt hun ved sin Hjemkomst Carsten og Børnene, Arm i Arm, indslumrede ved en Høstak. Hendes Kys vækkede de Smaa; men Carsten vaagnede ikke meer. Han var endelig bleven lykkelig, og laa død i sine to Smaaborns Arme.

3.

Brevet var fra Vestindien fra Carstens Moster, der levede i Overflødighed og Glæde med sin tappre Vagtmester, og kun maatte savne den Lyksalighed, at see sit Gjenbillede i et Par venlige Glutter omkring sig. Derover vare de gode Folk meget bedrøvede, og faldt

Begge paa den christelige Tanke, at tage sig af Carsten Vinges Smaa, der havde saa smuk en Moder, og saa rask en Fader, og tilbyde det unge Ægtepar, der nok kunde faae flere saadanne Smaaputter, en klækkelig Sum i Erstatning, til at bestride de fremtidige Omkostninger med. Men Margrethe, der kun med Møie havde holdt sig opret under de foregaaende Tab, følte noksom, skjøndt hun med Taknemmelighed erkjendte den velhavende Slægtnings gode Villie, at hun ikke vilde kunne bære et tredie som dette.

Hun trykkede de Smaa med ængstelig Ømhed til sig, og afslog hofligt men bestemt det gjorte Tilbud. Alle Overtalelser fra Naboernes og Byfolkenes Side, der havde hørt om den forestaaende Lykke, vare frugtesløse, hun trykkede kun de Smaa inderligere til sig, og rystede taareblendt paa Hovedet. Selv Præsten forestillede hende, at dette Tilbud maatte være opvakt hos de gode Mennesker, der ikke vidste, at hendes Mand var død, og at hun havde lidt saameget, af Forsynet selv; men hun kyssede ydmygt hans Haand, trykte de Smaa til sit Bryst, og flyede med dem som en Hind til Skoven.

Da hændte det sig engang en venlig Efteraarsaften, da Solen strøede sine sidste Roser i Skjødet paa de hensvævende Skybilleder, at en eensom Neger, et sjeldent Syn i denne Egn, nedbøiet under en Kurv med fremmede Frugter, satte sig til Hvile paa Trinet af Brønden udenfor Margrethes Hytte, medens de Smaa indenfor halvt leende, halvt forbausede betragtede det sorte Ansigt, der viste dem de hvide Tænder. Men snart stode de Begge udenfor Døren og iagttoge med barnlig Glæde det forunderlige Spil, som den sorte fremmede Mand kunde anstille med de forgyldte Æbler; thi saaledes saae de næsten ud. Endelig tabte han eet, der lystig trillede hen ad Jorden, men maatte snart give sig til Fange for lille Johan, der hoppende indhentede det, og medens lille Marie henrykt klappede i Hænderne, hoppende bragte det tilbage.

Det var nu en Glæde uden Lige; Negeren var overgiven pudseerlig, Æblerne trillede, lille Johan hoppede, lille Marie hoppede, og den sorte Mand hoppede ogsaa, og saaledes gik det, leende, trillende, hoppende over Vei og Sti, Mark og Eng, gjennem Skov og Slette, til Solens sidste Roser forsvandt, Skybillederne blegnede, og Moderen, der var bleven opholdt hos en syg Nabokone, klagende kaldte paa sine Børns Navne, fortvivlet vred de udtærede Hænder, og hørte ingen Lyd, uden den ringformige Raslen af de dugvaade Blade, som koldt slog om hendes blege Kinder, mens hun vanvittig brød igjennem Busk og Krat for aldrig, aldrig at finde hvad hun søgte, aldrig at vende tilbage til den fattige og dog ved hendes søde Børn saa lykkelige Hytte.

4.

I Kurven, som Negeren havde efterladt, fandt man siden nogle kostbare Tøier og en Pung med fremmede Sølvmynter. Da Ingen meldte sig som Eier, anvendtes de til veldædigt Brug; men Margrethe selv var sporløs forsvunden, og heller Ingen hørte, uagtet de omhyggeligste Efterforskninger til de venlige Smaa. Den Aften jeg tilligemed min lille Søn havde havt det besynderlige Møde i Gribsskoven, en Begivenhed, som aldeles ikke forundrede Bonden, med hvem vi kjørte, og som jeg underveis fortalte den til, stødte jeg just paa een af de kongelige Skovridere, en herlig, kraftfuld Jægersmand, som velvillig fortalte mig, hvad han vidste om den gamle Kone i Gribsskoven, der naturligviis maatte være ham især velbekjendt.

I tyve Aar havde hun Vinter og Sommer tilbragt sit Liv under Ly af de beskyttende Træer, uden at have noget bestemt Natteleie. Naar det blæste, fulgte hun gjerne med Vinden, og nærmede sig Bøndernes Hyt-

ter i Omegnen, for der at finde et nødtørftigt Maaltid, som hun fortærede med synlig Tilfredshed. Forresten talede hun aldrig; de Ord, jeg hørte af hende, vare noget Usædvanligt, og sjelden viste hun sig for Fremmede. En nysgjerrig Knøs aabnede engang den Pose, som hun bar paa sin Ryg, og som hun havde hængt fra sig paa en Krog, medens hun til Tak for sin Mad feiede Huset. Den indeholdt blot en Mængde Lapper og to fremmede Sølvmynter, men hun rørte den aldrig meer, og den skal endnu hænge paa samme Sted.

Da jeg Aaret efter besøgte Egnen igjen, hørte jeg, at hun var død. Skovrideren havde en Vintermorgen fundet hende afsjælet under et Træ, og med kjærlig Humanitet omgivet hendes Legeme med et Gjerde, indtil vedkommende Sogne kunde blive enige om, hvilket der skulde begrave hende. Striden blev endelig afgjort, og Sommeren derpaa, saae man to sørgeklædte unge Mennesker, en Yngling og en Jomfru, begge skjønne, som hin yndige Møllerdatter i Vemmeløv, og ledsagede af en aldrende Matrone, med guulagtigt Ansigt og store Diamants Ørenringe, en venlig Aftenstund, da Solen strøede sine sidste Roser i Skjødet af de hensvævende Skybilleder, ved den græsbegroede Gravtue; men Ingen kjendte dem, og Ingen har siden heller seet dem.

Carl Fred. Güntelberg.

En Læserindes Taarer.

(Et juridisk Curiosum.)

I Frankrig, hvor man seer de eventyrligste Sager bringes for Domstolene, er for ikke længe siden følgende Tildragelse forefalden. Demoiselle Coralie Bousquet, en ung Grisette med bleg Ansigtsfarve, smægtende Blik og melancholsk Pande, bliver indkaldt for Politiretten af en Boghandler ved Navn Anacharsis, som holder et Læsecabinet. Coralie er den begjærligste af alle Læsere og Læserinder; hun nærer sig af Romaner, og har en grændseløs Appetit. Gamle og nye Bøger ere hende lige kjære; lige fra den spøgelseagtige, rædselvækkende engelske Skribentinde Anna Radcliffe til den joviale, stundom lidt for naive Paul de Kock, opsluger hun Alt med lige Lethed. Imidlertid har hun dog meest Smag for det Elegiske, Melancholske; kun da leer hun, naar der intet mere er at sukke og græde over. Hun kjender intet Sødere paa Jorden end at fælde Taarer over en opdigtet Heltindes Ulykker eller at døe af Kjærlighed til en Helt, hvem man har paadigtet alle mulige physiske og moralske Fuldkommenheder, som det er Tilfældet med alle de Helte, Mennesket skaber i Tankernes Verden. Gud har skabt Mennesket ufuldkomment, men i sine egne Skabelser holder Mennesket sig skadesløst for slige Ubehageligheder; der gives ingen tænkelig Fuldkommenhed, som han ikke smykker sig med, der gives ingen umulig Dyd, som han ikke ædelmodigt tillægger sig selv. Som bekjendt, luttres Dyden i Ulykkens Ildprøve, og straaler i sin høieste Glorie under de mest farefulde Omstændigheder. Den dydigste Helt er følgelig altid det ulykkeligste af alle Mennesker, og denne Uretfærdighed af Skjæbnen egner sig vel nok i høi Grad til at røre et følelsesfuldt Hjerte og aflokke en sværmerisk Damesjel sympathetiske Taarer.

Det syntes, at Dem. Coralie græd særdeles meget, thi en Dag bragte hun sin Boghandler, Hr. Anacharsis, en Roman tilbage, hvis fugtige Blade vidnede baade om Forfatterens Fortjenester og Læserindens Følsomhed.

„Men Mademoiselle!" sagde Boghandleren, „hvad bringer De mig der?"

„Den trofaste Oscars Gjenvordigheder, kjære Hr. Anacharsis ... O, den er alt for sød! jeg har grædt den hele Nat ... Giv mig saadan en Bog igjen!"

„Om Forladelse, Mademoiselle, om Forladelse, jeg har ikke leveret Dem Bogen i denne Tilstand .... den er jo ganske fordærvet."

„Hvorledes det? den er kun en Smule vaad ..."

„En Smule! Ja saa! Veed De hvad, man kunde vride den og faae en heel Pægel Vand ud af den ..."

„Nei, nu overdriver De Tingen, kjære Hr. Anacharsis!"

„Ja, her er Talen ikke om at sige: kjære Hr. Anacharsis! De maa betale mig min Bog."

„O Passtar! vil De lægge Dem ud med Deres bedste Kunde?"

„Bedste Kunde! Hm! ganske sandt, hvad den rigelige Forbrug angaaer ..., men seer De vel! Dersom De havde abonneret paa Bindet, saa kunde der endda komme noget ud af det, men en Maaneds-Abonnent, som i tredive Dage opsluger tredsindstyve Octavbind for fyrgetyve Sous, kan ikke være mig til den ringeste Profit, især naar jeg faaer Bøgerne tilbage æltede ligesom Deig ... O, det er jo klart, at De har havt Bogen med i et Bad og ladet den falde i Vandet."

„O Gud, Anacharsis! jeg sværger Dem til, at hvis Bogen er vaad, er det alene af mine Taarer. Denne Bog er saa nydelig. Jeg har grædt som en angerfuld Synderinde. Det er Skyld i Fugtigheden."

„Det er umuligt! De betaler mig Bogen."

„Nei saamænd gjør jeg ikke, nei!"

„Naa, saa gaae vi til Fredsdommeren."

„Til Cour de Cassation, hvis De vil."

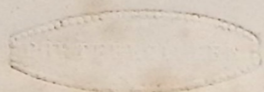
Og den unge, opbragte Coralie kastede Anacharsis det af Rørelse gjennemblødte Værk lige i Ansigtet. Boghandleren vil tage til Gjenmæle, men den fagre Grisette river Octaver og Duodezer ned af Hylderne, og begynder et interessant Bombardement. En stor Mængde Autorer, hvis Navne jeg ikke engang gider nævne, bedække den ulykkelige Boghandler med Ar, Buler og Saar. Paa hans Skrig „Hjelp! Mordere!" ile de Forbigaaende til, bemægtige sig den æsthetiske Amazone, og bringe hende i en roligere Stemning, Men Anacharsis løber rasende, med sine Buler til Commissairen.

Boghandleren og Læserinden mødtes da for Retten. Den følsomme Grisette blev dømt til en Pengebøde af fem og tyve Francs. Ja tilvisse, man har Ret i at sige, at denne Romanlæsning er skadelig for unge Mennesker.

ROSSINI

Em. Bærentzen & C° lith. Inst.

Stævnemoderne.

I en af hine skjønne Sommernætter, hvor Nattens Kjølighed forfrisker saa velgjørende efter Dagens Støv og Hede, reed Baron de Vigneux, fulgt af en Tjener, gjennem et Partie af Faubourg St. Germain, og ilede ud af Paris gjennem barrière d'Enfer. Baronen var en kraftig og livsfrisk Mand paa endnu ikke otte og tredive Aar, havde i længere Tid været Enkemand, og besad en betydelig Formue. Hans Kone havde skjænket ham en eneste Søn, hvis Fremtid laae ham meget paa Hjertet. Alfred var nu atten Aar. Hvilken Vei skulde han gaae i Verden? Rigtignok var det unge Menneske rig nok til at leve uafhængig, men naar man er atten Aar, bør man, om man end besad Millioner, have en Virksomhed, et Maal for Øie. Skulde han lade ham gaae den militaire eller den juridiske Vei? Der maatte nu tages en Beslutning. Baronen selv havde giftet sig i en Alder af tyve Aar, og endskjøndt han sagde som en vis Konge, at hans Kones Død var den første Sorg, hun foraarsagede ham, havde han dog besluttet, at Sønnen skulde indtræde saa seent som muligt i den hellige Ægtestand. Han udforskede Sønnens Tilbøieligheder nøie, og besluttede ikke at modsætte sig det Valg, som denne maatte træffe med Hensyn til en Løbebane for Fremtiden, saasnart Alfred kun hengav sig dertil med Kjærlighed og Alvor.

Paa hiin Dag var han netop kommen ind i Alfreds Værelse, og havde i Sønnens Fraværelse uden videre Betænkeligheder rodet om i hans Papirer, og gjennemsøgt hans Skriverbord. I slige Tilfælde finder enhver Fader mange Ting, som en klog Mand ikke seer, men undertiden vel Adskilligt, der kan give ham nyttige Vink med Hensyn til Sønnens hele Færd. Saaledes aabnede Hr. de Vigneux et Album, og fandt deri et Brev, lydende som følger:

Kjæreste Ven!

Ved Midnat i den lille grønne Sal... dersom Du elsker mig, kom ikke et Minut før, ikke et Minut efter, for at Moder ikke skal mærke noget.

Evig Din
Clementine.

„Ei, ei!" raabte Faderen „en Rendezvous ved Midnatstid, naar Moderen er falden i Søvn... men det er afskyeligt... en ung Pige saa dybt sunken... min stakkels Søn er fortabt."

Og hans levende Phantasie udmalede ham alle Følgerne af en Forseelse, en krænket Familie, der fordrer den eneste mulige Erstatning for sin fornærmede Ære — et Ægteskab; han saae allerede en heel Sværm af Brødre, Onkler, Fættere trække Kaarden mod Alfred, og Sønnens Optrædelse i Verden betegnet med en Duel. Han lukkede dette Album forsigtigt igjen, og forlod sin Søns Værelse, for at gaae lidt paa Luur. Hans første Gang var til Stalden; der saae han en Jockey, som pudsede Alfreds Yndlingshest. Han begreb, at det var en Forberedelse til det natlige Ridt, kaldte paa Tjeneren og sagde til ham: „Hør, Jean! jeg vil spørge Dig om Noget; svar mig ærligt, eller jeg jager Dig bort paa Stedet. Har Du forstaaet mig?"

„Ja, naadige Herre!" svarede Jean og lod sin Børste falde.

„Min Søn rider ud hver Dag, og Du rider med ham?"

„Ja, naadige Herre!"

„Hvor ride I saa hen?"

„Altid til det samme Sted, Herre!"

„Godt, men til hvilket Sted?"

„Ak, naadige Herre! jeg.."

„Jeg... jeg jager Dig paa Øieblikket af min Tjeneste, hvis Du ikke svarer."

„Naadige Here! vi ride til Sceaux."

„Til Sceaux selv?"

„Nei, vi dreie af til Hoire til et lille Huus med grønne Vinduesskaader."

„Hvem boer i det Huus?"

„En gammel Gartner, en Kammerjomfru og en Kokkepige."

„Jeg jager Dig bort, hvis Du ikke siger mig det, som jeg vil vide."

„Naadige Herre! der boer ogsaa en Dame med sin Datter."

Datteren hedder Clementine. Du seer, jeg veed Alt. Hvor gammel er Datteren?"

„Ak, naadige Herre, det er kun et Barn, som i det høieste er femten Aar."

„Godt."

„Hr. Alfred siger, at hun er ret smuk, og jeg troer det ogsaa, thi med femten Aar, sorte Haar og en frisk Hudfarve maatte det jo holde haardt, hvis ikke..."

„Meget vel. Min Søn har befalet Dig at have Hestene beredte til Klokken elleve i Aften, da han vil ride til Sceaux."

„Ja, naadige Herre!"

„Har I allerede ofte været der saa sildigt?"

„Aldrig, naadige Herre! Idag har Hr. Alfred for første Gang befalet mig at sadle saa sildigt."

Hr. de Vigneux tog sine Forholdsregler som en forsigtig General; en af hans Venner maatte forsikkre sig Alfreds Person paa Slaget otte om Aftenen og indestaae for ham til Klokken otte den næste Morgen. Klokken elleve om Aftenen besteg han selv Alfreds opsadlede Hest, og travede til Sceaux. Nogle Minuter før Tolv var han der, og Jean, som reed bagved ham, viste ham et Landhuus, hvis hvide Mure lyste gjennem Natten, med disse Ord: „Her er Huset, naadige Herre!"

„Døren er vel aaben? Er der Hunde?"

„Nei! der boer ellers Ingen i Huset undtagen en gammel Gartner, som drikker sig regelmæssigt fuld hver Aften, og som snorker allerede for længe siden; desuden findes der endnu et Par Fruentimmer, som vel ogsaa forlængst ere gaaede tilsengs."

„Endnu eet, hvad hedder Mademoiselle Clementines Moder?"

„Madame Gerard."

„Er hun rig?"

„Den naadige Herre kan nok vide, at Damer, som boe i et lidet Huus, og ikke holde Heste og Vogn, ikke kunne være rige; imidlertid synes de dog at være ret velhavende."

Baronen steg af Hesten, gav Tøilen til Jean, og gik med forsigtige, men raske Skridt hen imod Huset, hvis Dør, som han havde formodet, ikke var lukket. Gjennem en lille Forgaard ilede han ind i den grønne Sal. Maanen skinnede ikke, men funklende Stjerner opklarede Natten saaledes, at man dog kunde see i Mørket, og den bekymrede Fader skjælnede en hvid Skikkelse, der sad paa en Havebænk; han traadte hen til hende og sagde strax, for at hun ikke et eneste Øieblik skulde være i Uvished om, at han kjendte hendes Forhold til hans Søn: „Mademoiselle! Jeg er ikke Alfred, som De venter, men hans Fader, Baron Vigneux. Naa, bliv kun ikke bange, mit Barn! De er ikke forraadt derfor. En meget naturlig Omhyggelighed bringer mig til at bevogte min Søns Skridt med et opmærksomt Øie; jeg er kommen efter hans Hemmelighed, og har erfaret, at han har været saa lykkelig at tildrage sig Deres Opmærksomhed. Selv dette natlige Møde er ikke bleven mig ubekjendt, men da min Søn ikke mere er Herre over sin Tid, er jeg her i hans Sted.

Damen, til hvem Hr. de Vigneux henvendte disse Ord, syntes at blive meget bestyrtset, stod op fra Bænken, veg et Skridt tilbage, og gav sig endelig til at græde bitterligt.

„Græd ikke, Mademoiselle!" sagde Baro-

nen i en trøstende Tone, og traadte nærmere til hende. Deres Hemmelighed, hvis De forresten har en Hemmelighed, er i gode Hænder. De kan jo have tilstaaet min Søn denne Sammenkomst, for at sige ham, at den Maade, hvorpaa han har nærmet sig Dem, er upassende, at, naar man har knyttet en Forbindelse med en saa elskværdig Pige som De, maa man modigt og alvorligt bringe Sagen paa det Rene og tale med Forældrene. Jeg for min Deel antager, at De vilde have sagt ham noget Lignende, hvis han nu laae for Deres Fødder; at jeg er kommen herhid i hans Sted, er alene skeet af Interesse for Dem, for at sige Dem, at dette Stævnemøde paa denne Tid kunde, hvor hæderlige end Deres Bevæggrunde maatte være, dog have sine Farer. I Sandhed, Mademoiselle, hvis min Søn laae for Deres Fødder paa dette afsides liggende, eensomme Sted, vilde det være farligt for ham og maaskee ogsaa for Dem. Troe min Erfaring, og hør mit Raad! For det første skal en ung Pige fjerne sig saa lidt som muligt fra sin Moder, og endnu mindre gjøre et saa afgjørende Skridt, som det De har vovet uden hendes Vidende. Vel tør jeg indestaae Dem for min Søns redelige Tænkemaade og ærlige Hensigter; men han er endnu et Barn, han kan ikke disponere over sin Fremtid uden min Indvilligelse, og jeg tilstaaer Dem, at jeg er meget langtfra at give ham mit Samtykke til at gifte sig nu. Da denne Sag ogsaa angaaer mig, ville De undskylde, at jeg taler frit. Jeg kjender Dem ikke, veed neppe Deres Navn, er uvidende om Deres Stilling i Verden, om Deres Moders Omstændigheder, og følgelig kan det, som jeg vil sige Dem, ikke fornærme Dem paa nogen Maade. Jeg vil i de første ti Aar ikke give mit Samtykke til et Giftermaal. De seer altsaa vel, for hvilken Fare De udsætter Dem!"

Hr. de Vigneux var elskværdig og ungdommelig; hans Maade at udtrykke sig paa havde noget Smidigt, der formildede det Haarde og Piinlige, som hans Nærværelse og den gjorte Erklæring medførte. Efterat han klart havde udtalt sig angaaende Sønnens Umyndighed, vidste han snart at aflede Samtalen fra det egentlige Øiemed for hans Komme, og viste sig da som en fiin Mand, der forstod at være artig mod Damer. Lidt efter lidt vante Sønnens unge Elskede sig til hans Nærværelse. Hr. de Vigneux søgte at udslette det ubehagelige Indtryk, som han først havde vakt, og det syntes ogsaa at lykkes ham. Først dreiede Samtalen sig om almindelige Gjenstande, men den tog snart en interessantere Vending; Anskuelser og Domme bleve gjensidigt udtalte, og Begge fandt en stor Lighed i deres Anskuelser og Domme. Hr. de Vigneux beklagede hos sig selv, at han nu først havde lært at kjende en saa aandfuld ung Dame, hvis klare, rigtige Svar, hvis fine Takt havde gjort det behageligste Indtryk paa ham; umærkeligt følte han sig foryngет ved hendes Side, og blev ordentlig lidt misundelig paa Sønnen, som vist ikke forstod fuldkommen at paaskjønne hendes Værd. Endelig var det paa Tiden, at han maatte forlade den unge Tryllerinde; men først udbad han sig Tilladelse til at maatte hilse paa hendes Moder næste Dag.

„O nei, endnu ikke! vi maatte da tilstaae hende, at vi have talt sammen inat; jeg beder Dem om en kort Frist, for at jeg kan finde paa et passende Paaskud til at gjøre Dem bekjendt med hende."

De bleve altsaa enige om, at Hr. de Vigneux først om en Uge eller fjorten Dage under sin Søns Auspicier skulde gjøre Madame Gerard et Besøg. Da han nu i al Mag red hjem til Paris, tænkte han meget paa den Samtale han havde ført, og spurgte sig selv, om den unge Pige ikke allerede havde gjort et betydeligt Indtryk paa ham. Var han ikke næsten bleven til sin Søns Medbeiler? Elskede Clementine virkelig Alfred?

Han benægtede det snart, og troede at maatte overføre mange ømme Udtryk i hendes Tale paa sig selv. Var Alfred virkelig allerede i den Alder, at han kunde føle hiin ægte Lidenskab, hvoraf Livets Lykke eller Ulykke er afhængig? Nei, han var endnu en halv Skoledreng, der nylig havde forladt Collegiets Bænke, et Barn, der var forelsket i alle Fruentimmer, og kunde over den første, den bedste Kammerpige forglemme Clementine Gerard, som ogsaa syntes ganske at gjennemskue det unge Menneske.

Efterat han længe havde overladt sig til disse Betragtninger, holdt han pludseligt Hesten stille, og vendte sig til Tjeneren: „Jean! har Du nøie betragtet denne Demoiselle Clementine?"

„Ja, naadige Herre! vi have flere Gange spiist til Middag i Sceaux."

„Er hun smuk?"

„Ja, naadige Herre! meget smuk."

„Besynderligt!" vedblev Baronen; „denne Pige sysselsætter mig og bringer mig i Bevægelse, endskjøndt jeg ikke engang kjender hendes Træk."

Næste Morgen bragte den tjenstvillige Ven, som forrige Nat havde berøvet Alfred sin Frihed ved List, denne til Faderen.

„Alfred!" sagde Baronen i en særdeles alvorlig Tone, „Du besøger Selskaber, som jeg ikke kjender; Du kommer tidt i Huset hos en Madame Gerard?"

„Min Fader..."

„Der er en ung smuk Pige fuld af Ynde og Talent?"

„Ja, min Fader!"

„Hende gjør Du Cour til?"

„Ja, min Fader!"

„Men veed Du da ikke, at Mademoiselle Clementine Gerard staaer alt for høit til at coquettere med et Menneske, der kun kan skade hendes Rygte og hendes Fremtid?"

„Vistnok, min Fader, men..."

„Kjære Søn, vær saa god for Fremtiden at forskaane disse Damer for Dine Besøg... Jeg beder Dig derom, og Du veed, at jeg ikke gjerne beder forgjæves."

„Du er meget streng imod mig, Fader!"

Hr. de Vigneur troede at maatte gaae rask tilværks med sin Søn i dette Tilfælde, og haabede saaledes med Eet at gjøre Ende paa en Lidenskab, der i hans Øine var ligesaa flygtigt opstaaet som den vilde være let at opgive. Han havde netop forladt Alfreds Værelse, da Jean traadte hen til ham med disse Ord: „Naadige Herre! De har at befale her i Huset og kan jage mig bort, naar det behager Dem; jeg maa derfor tjene Dem troere end jeg tjener Deres Hr. Søn. Der er et Brev...."

Baronen greb det, læste Udskriften, som var til Alfred, og brød Seglet uden Betænkning. Brevet lød saaledes:

Kjæreste Ven!

Du kunde ikke komme igaar; jeg veed hvad der holdt Dig tilbage, og tilgiver Dig. Iaften, min elskede Ven, venter jeg Dig ved Midnat.

Evig Din
Clementine.

„Det er ikke godt at forstaae" tænkte Baronen. „Hun vil altsaa see ham engang endnu... det er det samme, jeg vil indfinde mig der. Om Aftenen Klokken elleve steg Hr. de Vigneur, efterat han først havde draget Omsorg for, at Alfred ikke kunde forlade Paris, endnu engang til Hest og travede til Sceaux, men ansaae det dog for overflødigt at lade sig ledsage af Jean; han kom lykkeligt til Landhuset nogle Minuter før Midnat, fandt Døren paa Klem ligesom den foregaaende Nat, bandt sin Hest ved et Træ i Haven, lukkede forsigtigt Havedøren i efter sig, og styrede sin Cours lige hen til den ham allerede vel bekjendte grønne Salon. Uden egentlig at vide hvorfor og uden at

tænke paa det Mørke, som omgav dette Stævnemøde, havde Baronen iført sig en meget smagfuld Ridedragt, der ret fremhævede hans endnu ungdommelige og kraftige Skikkelse.

„Hm! tænkte han „det staaer altsaa skrevet, at unge Piger altid lyve for os gamle Folk og bedrage os; det nytter kun lidt at smigre dem og gjøre Cour til dem — hvad de sige og love os, kommer aldrig fra Hjertet. Og dog er jeg ingen Olding, jeg er ikke engang fyrgetyve Aar, og kommer jeg ind i en Salon, betragte Damerne mig med Velbehag. Igaar hørte hun saa opmærksomt paa mig, indsmigrede sig hos mig med sine Svar, og neppe er jeg borte fra en Rendezvous, thi det var det dog for mig, saa har hun glemt Alt, tænker ikke mere paa mig og skriver strax igjen til min Søn."

Baronen gjorde sig selv en lille Tilstaaelse: han elskede Mademoiselle Clementine. Det var jo rigtignok sørgeligt, at en Fader paa den Maade skulde staae sin Søn i Veien. Imidlertid var det nu Tilfældet; hvad var her altsaa at gjøre? Hvorledes skulde han nu tiltale den unge Pige, som han anden Gang overraskede? Skulde han optræde som en harmfuld Fader eller som en skinsyg Elsker? Førend han endnu ganske havde overveiet og afgjort dette Spørgsmaal, stod han allerede i den lille grønne Salon, sad paa en Bænk og holdt i sine Hænder en lille hvid Haand, som ikke blev trukken tilbage. „Jeg er her igjen" sagde han „jeg kommer endnu engang i Alfreds Sted.

Det eneste Svar, som han fik, var en sagte Latter.

„De synes ikke forundret, Mademoiselle, De lader mig beholde Deres smukke Haand; De ventede altsaa at see mig igjen."

„Ikke ganske bestemt," svarede en blid Stemme, „men dog eet af to, enten Deres Hr. Søn, for hvem jeg da vilde gjentage de vise Lærdomme, som De var saa god at meddele mig forrige Nat, eller ogsaa Dem selv, hvis mit Brev faldt i Deres Hænder..."

Ved disse Ord forglemte Hr. de Vigneuy al Tilbageholdenhed; han fandt heri en Tilstaaelse, en formelig Afsked for sin Søn. Hermed svandt ethvert Samvittighedsnag; Alfred var jo ikke elsket, og derfor kunde han jo heller ikke siges at blive fortrængt af et Hjerte, som hidtil havde været frit. Dog tænkte han ikke strax paa at gifte sig; først beklagede han den stakkels Clementine, der sandsynligviis havde en uforsigtig og letsindig Moder, og da — hvorfor skulde han ikke gjerne kunne gjøre et Skridt, der altid undskyldes hos Ungdommen? Dog overveiede han igjen, at han sad ved Siden af en vistnok aandfuld, men uerfaren Pige, og han udtømte sig derfor i uendelige Forsikkringer, gløende Elskovserklæringer og tusinde Eder.

„Min Hr. Baron," sagde Clementine blidt, „jeg begriber vel, at Deres Søn elsker mig; han har seet mig, han kjender mig. Men De, er De ogsaa sikker paa at elske mig, da De aldrig har seet mine Træk?"

„De veed altsaa ikke," svarede han, hvor skarpe Kjærlighedens Blikke ere. Troer De, at Nattens Mørke skjuler Dem for mine Øine? De bedrager Dem, Clementine, jeg seer Dem, jeg seer Deres fine Træk, Deres ravnesorte Lokker, Deres Ansigts yndige Oval og denne Mund, hvis Smiil vilde gjøre mig lyksalig."

Hun viklede sig endnu fastere ind i sit Shawl; Hr. de Vigneux havde sagt Sandheden; og næsten beskrevet hende ganske nøie; Natten var klar og venlig ligesom den forrige Nat, og man kunde let kjende En, naar man sad tæt ved ham. Imidlertid bevirkede alle hans Elskovserklæringer dette, at den unge Dame efter mange Bønner lod sig bevæge til at forunde ham et tredie Stævnemøde.

„Kjære Alfred," spurgte Baronen næste Morgen sin Søn, „elsker Du virkelig Mademoiselle Gerard?"

„Ja, min Fader!"

„Du elsker hende virkelig, stakkels Dreng! men veed Du ogsaa vist, om hun elsker Dig?"

„Jeg tvivler ikke om hendes Kjærlighed."

„Og dog har Du ikke seet hende i to Dage? Jeg tvang Dig til at blive borte fra en Rendezvous, som hun havde lovet Dig; Du maa være meget bestyrtset herover."

„Bestyrtset? o nei, ikke det Mindste.

„Men naar Du havde en Medbeiler?"

„Nei, det er ikke muligt."

„Nu, jeg vil tilstaae Dig det ganske aabenhjertigt, jeg elsker Din Clementine."

„Jeg haaber ogsaa, min Fader, at Du engang vil finde hende meget elskværdig."

„Jeg finder hende allerede elskværdig, jeg elsker hende, og tænk Dig min Ulykke i dens hele Omfang," tilføiede den hykkelske Baron i en sørgmodig Tone.. jeg, jeg.. hun elsker ogsaa mig."

„Det falder jo af sig selv, hun vil altid være sin Svigerfader hengiven med den ømmeste Kjærlighed; det har hun saa ofte lovet mig."

„Men forstaa mig dog ret! Hun foretrækker mig for Dig, og hvis det var min alvorlige Villie, saa havde Du inden en Maaned en Stedmoder, og denne Stedmoder skulde hedde Clementine. Taler jeg nu tydeligt nok?" Alfred svarede ikke, men betvang med Møie sin Latter, og ilede hurtigt ud af Værelset.

„Du vil altsaa ikke have det anderledes" sagde Baronen. „Godt! jeg har advaret Dig, jeg har forudsagt Dig det, og denne Aften vil jeg gaae aabent og ærligt tilværks." Med disse Ord lagde han sig paa Sophaen og sov, da han nu nu havde vaaget saa godt som to Nætter, meget trygt nogle Timer; de skjønneste Drømme omgjøglede ham. Om Aftenen gjorde han igjen et omhyggeligt Toilette og steg derefter til Hest. Ved Midnat traadte han igjen ind i den lille grønne Salon. Der var Ingen derinde. Forbauset føler han sig for i Mørket, og kalder halvhøit paa Clementine; da føler han sig pludseligt fastholdt af kraftige Arme, to Karle have taget fat i ham og skrige af alle Kræfter: „en Tyv, en Tyv! Saa har vi Dig da endelig, Du Slyngel," sagde den gamle Gartner, som hændelsesviis var ædru, „i otte Dage have vi luret paa Dig."

„Tie dog stille, Ulykkesfugl!" hviskede Hr. de Vigneux til ham. „Jeg er ingen Tyv. Der, tag disse Guldstykker, tag min Pung!"

„Den Skurk," sagde den listige Gartner til den Kammerat, som han havde faaet til sin Bistand, „han byder os Penge, som han vist nylig har stjaalet hos Naboen." Og han raabte paany som en Afsindig: „En Tyv, en Tyv! Vi have ham, vi holde fast paa ham." Oppe i Huset aabnede man et Vindue. „Madame Gerard!" raabte den Gamle, „vi have fanget Tyven."

Hr. de Vigneux havde aldrig været i en saa piinlig Forlegenhed; det gjaldt nu at finde sig roligt i sin Skjæbne, og han lod sig derfor uden Modstand føre for sin Dommer. Begge Bønderne bragte ham ind i et Slags Forsal; da de just raadsloge, om det ikke var hensigtsmæssigere strax at binde ham, traadte Husets Eierinde med et Lys i Haanden ud af sit Værelse. Hun syntes strax at indsee, at her maatte være en Misforstaaelse, og at den Fremmede vel ikke var nogen Tyv. „Holder ikke længere den Herre fast," sagde hun til Gartneren og hans Medhjelper, „men bliver her i Forsalen!... Min Herre, tør jeg bede Dem om at følge mig ind i dette Værelse."

Baronen, forlegen som en Skolediscipel, der ikke har lært sin Lectie, traadte ind i et med udsøgt Elegance meubleret Værelse; for

ham stod en Kone paa omtrent to og tredive Aar, men hvis fine Træk endnu vare saa ungdommeligt friske, at man maatte ansee hende for at være i det Høieste ser eller syv og tyve Aar. Hendes Klædedragt var meget simpel, men overordentlig smagfuld, omtrent som den, en Dame paa Landet bruger, naar hun har et Aftenselskab hos sig. Strax ved hendes første Ord tænkte Hr. de Vigneur, at det var Clementines Stemme, men det kunde det dog heller ikke være, thi Clementine syntes ham at være meget mindre.

„Jeg vil ikke engang endnu udtale den skjændige Mistanke, som mine Folk have ladet falde paa Dem, men jeg tør vel nok bede Dem om at forklare mig, hvad De søger saa sildigt i mit Huus."

„Madame!" svarede Hr. de Vigneur stammende og forvirret over at see sig i en saa eiendommelig Stilling til en Dame, hvis Skjønhed overgik alle de Yndigheder, hvormed hans Phantasie havde udstyret Clementine... „jeg veed ikke... jeg vilde.." Han kunde ikke robe Clementine for Moderen, og vidste dog intet Middel for at trække sig med nogen Anstand ud af den fatale Situation, hvori han var kommen.

„Naa, min Herre, hvad førte Dem i denne Time til mit Huus?" spurgte Madame Gerard igjen.

„Madame, jeg havde ikke den Ære at kjende Dem, jeg vidste ikke, i hvis Huus jeg var... og Deres Garnter har saadan en smuk Datter, at.."

„Min Gartner har slet ingen Børn."

Hr. de Vigneur bed sig i Læberne; det gaaer med en Ubesindighed som med et Feiltrin, den ene følger ovenpaa den anden.

„Endnu engang, min Herre! hvad bringer Dem i dette Huus?"

„Ak, Madame! jeg kommer ofte til Sceaux, og en smuk Kammerpige.. jeg vidste ikke, at hun er i Deres Tjeneste."

„En Kammerpige hos mig! Det er umuligt; jeg har rigtignok to, men den Ene er ser og halvtredsindstyve Aar, og den Anden tredsindstyve. Hvad hedder De, min Herre?"

„Baron de Vigneur."

„Vigneur! det Navn forekommer mig bekjendt; en ung Mand af det Navn pleier at komme i mine Soireer."

„Det er min Søn, Madame!"

„Men det er endnu ingen Forklaring over Deres Besøg."

„Madame!" begyndte Baronen, som begyndte at fatte sig lidt, „her boer en ung Dame. Min Søn, som letsindig har forglemt, hvad han er Dem skyldig, har tilladt sig at gjøre Cour til hende og opnaae et Stævnemøde med hende, hvad der var hoist farligt for dem Begge."

„En ung Dame!" afbrød Madame Gerard ham. „Om hvem taler De, Hr. Baron? dog ikke om min Datter Clementine?"

„Jo, netop om hende; det gjør mig ondt at maatte sige det. Deres Datter havde givet min Søn en Rendezvous, men frygt kun ikke, Madame! Jeg havde den Ære at tale med Mademoiselle Clementine, og De kan være overbeviist om, at.."

„Min Datter, Hr. Baron," sagde Madame Gerard mildt, „har en Moder, der vaager ligesaa omhyggeligt over hendes Adfærd, som De vel er istand til at vaage over Deres Hr. Søns Handlinger. Jeg veed ikke, om hun har lovet ham et Stævnemøde, men De kan være overbeviist om, at jeg har hindret hende i den Uforsigtighed, at indfinde sig derved. I de sidste tre Dage har Clementine ikke været i Sceaux."

„Hvorledes, Madame, jeg har altsaa ikke bortsladdret en heel Time med hende?

„Nei, Hr. Baron?"

„Det var altsaa Dem!" — Og hvad var der vel mere tilbage for Hr. de Vigneur?

Beskæmmet over sin Dristighed den afvigte Nat, tilstod han hende sin Kjærlighed, og bad hende tilgive en Vildfarelse, som gjorde ham lykkelig.

„Tilstaae mig det altsaa, Hr. de Vigneux, De holdt mig kun for at være en Pige paa femten Aar?"

„Og De kan ikke nægte, Madame, at min Søn var Deres Medskyldige."

„Han blev det kun efter vor første Sammenkomst. De er en saa farlig Rival, at jeg havde megen Møie med at bevare det unge Menneske fra Fortvivlelse."

„Og Deres Gartner, der greb mig som en Tyv?"

„De var saa kjæk, Hr. Baron, at jeg ikke vidste at hjælpe mig ud af det paa anden Maade."

„Nogle Uger efter saae Hr. de Vigneux den virkelige Clementine; det var en lille, smuk og livlig Pige, men hun kunde aldeles ikke sammenlignes med Moderen i Hensænde til Skjønhed og Elskværdighed. Efter en Maaneds Forløb var Madame Gerard Baronesse de Vigneux; saasnart Alfred havde faaet sit Diplom som Advocat, ægtede han Clementine.

En Pariser Fashionable.

I mit Qvarteer, som dog vrimler af lykkelige Dødelige (hvorfra jeg rigtignok undtager mig selv) findes der ikke, saavidt jeg veed, et eneste ungt Menneske, der ikke med Misundelse og Begjærlighed betragter den priviligerede Tilværelse, som er bleven min henrivende Nabo, Gustav de Nezel tildeel. Jeg tilstaaer, at denne Existence har noget særdeles Tillokkende.

Gustav er fem og tyve Aar gammel, har et behageligt Physiognomie, en veldannet Figur og elegante Manerer; han udtrykker sig med Lethed og præsenterer sig uden gène; hans Klæder ere af en udsøgt Smag, Handskerne ulasteligt rene og Linnedet blændende hvidt. Intet kan være nydeligere end hans Anvendelse af Tiden; han er med ved alle Festligheder, alle Lystpartier, alle Fornøielser, og i det korte Tidsrum af nogle Timer møder De ham i saa forskjellige Kredse, at De næsten fristes til at ansee ham for mere end en Dobbeltgænger.

Man har seet ham paa en og samme Dag spise Frokost i Cafè anglais, kjøre med sin Tilbury i Boulognerskovens Alleer, spadsere med en phantastisk Stok paa Boulevard des Italiens, være til Middag hos en Minister, drikke Thee hos en Marquise i den adelige Forstad, spille et Parti Bouillotte i Rue Lafitte, lorgnere Fanny Elsler i Operaen og spise Iis hos Tortoni.

Overalt hvor han viser sig, bliver han tilbedet og beundret; og i Sandhed, Alt paa ham er beundringsværdigt ligefra Hatten til Sporerne. Man bestormer ham med Spørgsmaal, som han meget løseligt besvarer, thi han veed nok, at ethvert af hans Svar gjelder som et Orakel, og strax noteres i den Spørgendes Tegnebog eller Hukommelse.

„Hvo har syet disse guddommelige Pantalons?"

„Humann! Gives der da nogen anden Skrædder i Paris end Humann?"

Der har De da et udmærket Kalvekryds."

„Lamy=Housset har aldrig fordærvet Noget for mig."

„Hele Boulognerskoven har idag givet Deres Tilbury Palmen.

„Temmermaers har dog lovet at levere mig en bedre næste Gang."

„Deres Frisur har kostet mig mange

søvnløse Nætter; De maa være i Besiddelse af en vidunderlig Hemmelighed."

„O nei, det skyldes Delignous Talent."

„Den følgende Dag faaer Humann tyve Bestillinger, Lamy=Houssets Magasin er aldrig tomt for Besøgende, Temmermaers fordobler Antallet paa sine Arbeidere, og Delignou har saa mange Hoveder at frisere, at han ønsker sig at have hundrede Arme som Briareus.

Vil man have en Flint, Pistoler, et Uhr, Støvler, en Daguerreotyp, maae disse Gjenstande ligne dem, som Gustav har, og udgaae fra samme Boutiker. Man raadfører sig med ham om et Billard, om Ameublementet i en Salon; man dejeunerer, hvor han dejeunerer; lader han sig servere en halv Kop hos Piéron, er Piéron som beleiret.

Løver, Verelerere, Banquiers, Diplomater og Vaudevilleskrivere efterabe Gustav; hans Bifaldssmiil beruser dem, hans haanende Blik knuser dem.

Ja, endog Fruentimmerne ere underkastede denne Modekonges Magt; det er ham, der staaer for Valget af en Modehandlerinde, en Syjomfru; man udbeder sig hans Arm, for at gaae ud og kjøbe en Echarpe, et Cachemirshawl, thi man maatte have liden Agtelse for sig selv, hvis man vilde vove at vise sig med et Toilette, som han havde fordømt.

For nylig roste Gustav et prægtigt Album, som Madame D** havde kjøbt hos Susse; dette Album gik fra Haand til Haand og fremkaldte en Concert af begeistrede Lovtaler: „Hvor det er smukt, yndigt, coquet, fiint, beundringsværdigt, udmærket!" raabe tredive Qvindestemmer paa eengang. Ugen var ikke tilende, forend alle Beundrerinderne havde skaffet sig den forfængelige Glæde hos Susse at lade et Album liig det, som Madame D** havde, circulere i deres fortrolige Kredse.

„Det er virkelig en priviligeret Tilværelse" vil man sige, „som denne Gustav er i Besiddelse af, men han maa naturligviis være uhyre rig."

„Gustav har Intet paa Rente, aldeles ingen Grundeiendom, ingen Penge hverken i den franske eller i fremmede Banker, ja han har ikke engang en Asphalt=Actie.

„Saa maa han gjøre Gjeld?"

„Der har aldrig nogen Creditor forstyrret hans Søvn."

„Men hans Skrædder..?"

„Føler sig alt for lykkelig ved, at han vil bære hans bedst syede Klæder."

„Men hans Friseur?"

„Har kæmpet et halvt Aar for at berøve en Collega denne Kunde."

„Men hans Skomager da?"

„Kommer sig først nu efter en Sygdom, som han har paadraget sig over en ubetydelig Feil paa Hælen af den unge Herres Støvler."

Jeg maa endnu tilføie, at alle disse agtværdige Handlende gjøre sig fremdeles en Fornøielse af at tilstaae Gustav hvert Aar en Civilliste, der betales ligesaa nøiagtigt som Borgerkongens. Men til Gjengjeld herfor er Gustav forpligtet til at være forsynet med alle de physiske Fordele, som udgjøre en smuk Karl, at fremhæve sit Toilette paa enhver Maade, at styrte sig kjækt ind i Verden og give en Modeartikel med Aand.

Kan De nu forstaae det?"

Restaurateuren Broggi.

Paris, den civiliserede Verdens Hovedstad, Paris, dette fortryllende Eldorado, hvor Videnskaber og duftende Pastiller, Lærdom og virkelig engelsk Blanksværte, Kunsterne, Pomerantsvand fra Arabien og pommade du

chameau trives i ædel Væddestrid, Paris kunde umuligt undvære en Restaurateur, som ene opoffrede sig for de utallige Litteratorer, hvormed vor Tidsalder er velsignet. Altsaa har Hr. Paolo Broggi, ved at grunde sin literaire Restauration, ligesaa godt afhjulpet et af Tidens Savn som Opfinderen af Daguerreotypen eller Elektro-Magnetismen.

Lige overfor den store Opera, ved la porte du Divan, to Skridt fra Boulevarden i et Huus, tilhørende Madame Damoreau ved Opéra comique, har Hr. Broggi opslaaet sit Sæde. I Sandhed et ypperligt Valg af en Bopæl! thi han befinder sig saaledes lige i Middelpunktet af dette udvalgte Qvarteer, hvor Nutidens Literatur helst søger sig Logis og Cigarrer.

Broggi er, med Undtagelse af Biffi i Rue Richelieu, den eneste italienske Restaurateur i Paris. Der er ingen Fricandeau med Syrer, men derimod Overflod af alle Slags fritti (Spiser stegte i Fedt eller Olie). Den classiske Beefsteak forsvinder der under en Lavine af polpetti, timballi og alle tænkelige Arter af Maccaroni, som den berømmelige Componist til „Wilhelm Tell" og „Grev d'Ory" ikke kunde faae Bugt med førend efter syv og tredive Dages Anstrængelse. Dette Maccaroni-Uhyre, som hver Aften blev opvarmet til ham, bestod af et eneste Stykke Deig, der var bleven tværet ud til en Længde af 379 Metres; det blev sat paa Listen til en Priis af 94 Francs og 70 Centimer, som Rossini clarerede med nogle dobbelte Noder, ledsagede af Suk.

Man vilde forresten tage meget feil, hvis man troede, at Broggis Døre aabnede sig uden Forskjel for Enhver, der besidder et ægte Femfrancs-Stykke. Enhver surnumerair Gjæst maa i det mindste kunne legitimere sig med en Feuilleton, en Romance, som har været trykt et eller andet Sted eller med et Maleri, der har været udstillet ligemeget hvor. Damen i Comptoiret er en literair Dame; hun arbeider paa en Roman i tre Dele med den pikante Titel „Krydernelliken." Efter hende har Mademoiselle Flora Tristan Expectance. Hvad Opvarterne angaaer, maae de, førend de antages, underkaste sig en dobbelt Examen i Kjøkkenfaget og Literaturen. De Fleste kjende derfor ogsaa tilbunds deres Virgil og deres Brillat-Savarin, og ere vel indviede i Homers og „den borgerlige Kokkepiges" poetiske Skjønheder.

„Giacomo!" siger De ved Indtrædelsen, „Har De Polpetter idag?"

„Infandum. regina, jubes renovare dolorem!" svarer Opvarteren med en melancholsk Mine. „Jeg har bragt Hr. Berlioz de sidste."

„Arturo? er der nogen Plads i Galleriet?"

„Lasciate ogni speranza!" (opgiv ethvert Haab!) svarer han Dem med Dante. Der er smækfuldt; jeg har i dette Øieblik maattet lade Hr. André Delrieu gaae igjen."

Skuespillerne have et Caffehuus for dem selv, og Kjøbmændene tilegne sig Tortonis Fortog; Broggis Restauration er paa eengang baade Fortog og Caffehuus for Videnskabsmænd. Dersom De vil begrunde en ny Journal, og ønsker at erholde en oeconomisk Redaction, saa gaa hen til Broggi Klokken sex. Der vil De upaatvivleligt, imellem Suppen og Kjødet, altid kunne finde hvad De behøver og endnu mere; den lille blonde Herre, som sidder ved Enden af Bordet, og forlanger Brød, kan lave Deres første Feuilletons eller Artiklerne om Paris; den Anden, der spiser saa nydeligt med Fingerne, kan paatage sig Artiklerne om Paris og Feuilletons, Alt efter Behag, thi Sagen er, at disse Herrer ere lige duelige til Alt, og ikke due til nogenting.

Der existerer vel ingen Journal, som ikke sender en eller flere Repræsentanter til Paolo

Broggi. Man bemærker der ogsaa Musikere og Malere. Paganini selv, førend han begyndte at agere Mæcenas, kom ofte og spiste hos sin Landsmand, imod at erlægge den beskedne Sum af halvtredsindstyve Sous pro persona.

Hvis De paa den omtalte Tid kommer ind til Broggi, vil De bestandig høre slige Ord som disse: „Garçon! Deres Græskar smage af Delecluzels Feuilleton."

„O ja, jeg veed det nok. Kokken har glemt at komme Salt paa dem."

„Alfonso! Deres Fisk er forbandet à la Soulié.

„Imorgen skal den blive friskere, min Herre!"

„Disse Asparges ere ikke kogte nok, de ere ligesom Alfred de Mussets Poesie. Det skal ikke undre mig, om man kan faae en Indigestion ved at spise dem."

Saaledes er det Indre hos Restaurateur Broggi. Danske Reisende, som besøge Paris, ville vi raade at melde sig der som Videnskabsmænd, deels for at bivaane de der forefaldende literaire Scener, deels for at smage paa de saftfulde Maccaroni, som man der veed at lave til en høi Grad af Fuldkommenhed.

Jalousie.

Skriget „Hjelp! Mordere!" udstødt i en sønderrivende Tone af en qvindelig Røst, udbredte for nogentid siden Skræk i Nabolavet af et Huus i Rue de l'Ecole de Médecine. Man skyndte sig op til den Etage, hvorfra denne skrækkelige Opfordring lød, og efterat man havde faaet Vished om, at den i Fare værende Person befandt sig i et lidet Værelse, der beboedes af en ung Boghandler-Commis, Edvard L**, bankede man paa Døren, og opfordrede ham til at lukke op. Da han afslog dette, og Skrigene om Hjelp lode endnu mere jamrende og bedende end før, brøde de Folk, som havde banket paa uden Nytte, Døren op, og styrtede ind.

En ung Pige paa omtrent atten Aar laae udstrakt paa Gulvet med Ansigtet svømmende i Blod, og nærved at miste sin Samling ved den lange Kamp, som hun havde maattet udholde. Den fem og tyveaarige Boghandler-Commis knælede paa hendes Bryst og holdt hende saaledes fast, medens han med Neglene sønderrev hendes Ansigt, og overøste hende med Slag til den Grad, at det kun med stor Møie lykkedes de Indtrædende at fravriste ham sit Offer.

Resultatet af de i denne Anledning af Qvarterets Politicommissair holdte Forhører er følgende. Edvard L. havde forlovet sig med den unge Judith, Sypige af Profession, men da hun snart lærte at kjende hans uelskværdige Charakteer, brød hun med ham, og erklærede, at hun aldrig mere vilde see ham. Edvard søgte i nogen Tid at bringe hende paa andre Tanker, men da alle Skridt i denne Henseende vare forgjæves, anmodede han hende om at komme hen til ham en eneste Gang endnu for at hente de Breve, som hun havde tilskrevet ham. Judith var uklog nok til at opfylde hans Begjæring; hun gik hen til ham, og han anvendte først alle mulige Bønner og Overtalelser for at bevæge hende til ikke at ophæve deres Forbindelse. Da han endelig saae, at al hans Møie var spildt, blev han som rasende, kastede hende til Jorden, og gav sig til at mishandle hende paa det Frygteligste med de Ord, at eftersom hun ikke vilde tilhøre ham, skulde han saaledes skjæmme hendes

smukke Ansigt, at det skulde blive en Rædsel for Alle, og holde enhver Beiler borte. Edvard blev bragt til et Fængsel, og Judith overleveret til Lægernes Omsorg.

Smaadigte.

I.

Vintersang.

(Sidestykke til Sommervisen Pag 150.

Fra duftende Have, fra kjølige Skove,
Mod Skyerne toned' heelt ofte vort Chor.
Paa Bjerg og i Lund, paa den sølvklare Vove
Vort Hjerte velsigned' den deilige Jord.
Da smykkede Flora med Roser sin Sal,
Og Amor os vinked' til smilende Dal.

Er Sommeren svunden fra blomstrende Høie,
Og Engen berøvet sin farvede Pragt,
Da saarer den døde Natur kun vort Øie,
Og Staden os fængsler med tryllende Magt.
Da drukne vi Mindet om Lundenes Fryd
I Bægerets Trolddom, i Sangenes Lyd.

Thi Glæden da tyer til den eensomme Stue,
Og gi'r os et Echo af Fuglenes Sang.
Caminen tilsmiler os huldt med sin Lue,
Og lader os glemme den bladløse Vang.
I Tonernes Samklang, ved Venskabets Bryst,
Med Jubel vi gribe den flygtige Lyst.

2.

Følelser paa Landet.

Hvor længes jeg efter Øresund
Med tusinde Snekker paa Vove!
Tilforn jeg elskede Mark og Lund;
Nu maa jeg af Kjedsomhed sove.

Hvor sukker jeg efter Stadens Vold!
Der tusinde Damer spadsere.
Her bliver jeg ved Naturen kold;
Med hvem skal jeg dog coquettere?

Da hun var her, o da var her smukt;
Et Paradiis var mig det Hele.
Jeg bad — mit Suk jog hende paa Flugt —
Med hvem skal jeg Glæden nu dele?

O vee! jeg iler til Staden ind
At lindre mit saarede Hjerte.
Paa ny jeg elsker; Bli'r det til Vind,
Skal jeg mig da hænge af Smerte?

Nei! atter jeg flyver paa Landet ud,
Og skriver de sødeste Digte
Om Hjertets Qvaler, om troløs Brud,
Hvis ei mig Camoenerne svigte.

3.

En Gravskrift.

Ved Din Uskyld og Dit ædle Hjerte
Var, Louise, Du vor Kredses Smykke.
Ak! hvor lang er Savnets bittre Smerte
Mod den svundne, alt for korte Lykke!

F. C. H.

15 Juin 1840 1647.

Modes de Paris.

Petit Courrier des Dames.

Boulevart des Italiens N.° 2! près le passage de l'Opéra.

Coiffure exécutée par M.r Nouville pass. des Panoramas, 9 g.ie des Variétés. Robe en crêpe, Spincer en velours Jupon en organdie. Ensemble de toilettes par M.me Camille r. Choiseul, 15. Gants ornés de cordons d'Alger.

Moss S & C.o J. Fuller, 34, Rathbone Pl. London.

Andet Bind.

Portefeuillen

for

1840.

Et literairt-artistisk Skrift

Udgivet
af
Georg Carstensen.

Redigeret af F. C. Hillerup.

Søndagen den 5 April.

Kjøbenhavn.
Trykt paa Udgiverens Forlag i det Berlingske Bogtrykkeri.

14de Hefte.

Literatur og Kunst.

— Den historiske Literatur er i denne Tid bleven beriget med anden Deel af det høist fortjenstlige Værk: „Geschichte Karl des Zwölften, Königs von Schweden. Herausgegeben von Karl Lundblad, Rittmeister und Eskadronchef im Husarenregimente des Kronprinzen von Schweden und Ritter des Schwertordens. Nach dem schwedischen Original übersetzt, berichtigt und erweitert von **G. F. v. Jenssen**, Königlich=dänischem Major. Zweiter Theil 1840." Denne Deel er dediceret til Hs. Majestæt Kongen, og har nedenstaaende Sonet til Motto:

Ernst fragt die Sphinx der großen Weltgeschichte,
Seit Menschen herrschend über Menschen walten:
Soll frei der Fürst mit seinem Volke walten?
Bedarf sein Wille hemmender Gewichte?

Wo strahlt die Wahrheit uns im rechten Lichte? —
Im Dunkel irrt die Jetztzeit wie die Alten.
Wie soll des Staates Uhrwerk sich gestalten,
Daß es zerstörend nicht sich selbst vernichte? —

Hier stehn wir an der Menschenweisheit Grenze!
Frei oder nicht, gut ist nur die Regierung,
Die Volksglück schafft durch weis' und kräft'ge Führung.

Wer so regiert, der hat des Zieles Kränze
Wie Preußens Friedrich um sein Haupt gewunden,
Und herrscht wie er, am besten ungebunden.

Den første Deel af dette Arbeide udkom 1835. At den anden Deel først kommer fem Aar efter har sin Grund deri, at den i Originalen selv traadte sildigt frem for Lyset, fordi man vilde benytte den for to Aar siden begyndte Publication af det delagardiske Archiv, som giver høist vigtige Oplysninger om den ulykkelige Konges Dødsmaade. Iøvrigt maa **Hr. v. Jenssens** Værk ikke betragtes som Oversættelse efter det Svenske, da vor nylig afdøde Konge gav ham Midler i Hænderne til Oplysninger, som ikke vare tilgjængelige for de svenske Autorer, især med Hensyn til de i det danske Geheimearchiv opbevarede sequestrerede Steenbockske Papirer. Den ædle Monark yttrede til **Hr. v. Jenssen**, at det vilde være ham kjært, om Alt hvad der var sandt, angaaende Danmarks Forhold i den nordiske Krig, blev bekjendt. Væbnet med dette Pantser af kongelig Sandhedskjærlighed, har derfor dette Værks Bearbeider i det tydske Sprog heller ikke betænkt sig paa at udtale sig med Frimodighed over mangt et politisk og militærist Misgreb i hiin mærkværdige Periode, og tillige anseet det for sin Pligt at gjendrive den svenske Historieskriver Nordbergs Efterretninger om danske Forholde, da disse altid ere kolde, ofte uretfærdige og stundom rene Opdigtelser, der ikke grunde sig paa Facta. Vi tillade os at anbefale et saa gedigent Skrift til Publicums Opmærksomhed, og dele ganske den i Dedicationen til Kongen yttrede Glæde over, at Broderblod ikke mere vader Scandinaviens Jordbund, og at Indvaanerne i det fælleds store Fædreland dagligt knyttes mere sammen ved fredelige Forbindelser, skjønt de ved politiske Forhold ere adskilte. Maatte dette Værk ogsaa bidrage Sit til at vise Danske, Norske og Svenske, at hine blodige Krige mellem Brødre kun vare sørgelige Forvildelser, som Historiens alvorlige Musa beklager! Rummet tillader os ikke nærmere at omtale denne fortjenstfulde og med saa megen Sandhedskjærlighed skrevne Bog; kun ville vi bemærke, at vi især med stor Interesse have læst de to sidste Capitler, der handle om Carl den Tolvtes Død og Charakteer. Ligesom første Deel er prydet med et Portrait af den levende Konge i heel Figur, saaledes viser et Titelkobber i anden Deel os et Billed af den Døde, efter den Maske, som blev taget af Carls Ansigt, da han var falden. Endydermere findes bag i Bogen nogle Facsimilier af Datidens mærkelige Personer og et lidet Kort over Frederikshalds Beleiring.

— Hr. Marmier, der har gjort sig udødelig i Frankerig ved sine Bestræbelser for at udbrede Kundskab om Norden og dets Literatur i sydligere Egne, har paa ny ladet høre fra sig i Februarheftet af Revue de deux mondes for 1840. Den Artikel, hvormed han nu beværter Publicum, fører Titel af „La presse périodique dans les trois royaumes scandinaves." Det Sande og Falske er her paa en snurrig Maade blandet sammen; man seer, at Forfatteren har været om sig, og søgt at opsnuse Alt hvad der kunde egne sig for hans Øiemed, men at han paa den anden Side har seet mange Ting flygtigt eller opfattet dem forkeert. Han begynder med Danmark. Efter nogle historiske Bemærkninger over vor Fortid kommer han endelig til Nutiden og fordyber sig i Betragtninger over vore offentlige Blade. Den Berlingske Tidende passerer først Revue og derpaa kommer Touren til Dagen, hvor vi stode paa en pudsig Historie, som vi ikke kunne nægte os den Fornøielse at fortælle vore Læsere. Forfatteren nævner Søndagen, og udbryder dernæst som følger: „Det var her, at en ung kjøbenhavnsk Digter, der kom tilbage fra en Reise i Tydskland og Frankrig, underrettede det danske Publicum om, at George Sand var en Pseudonym, og røbede hvad Forfatteren til „Indiana" virkelig hedder. Denne Nyhed, der pludselig faldt ned i Kjøbenhavns fredelige Selskabsverden (societé) frembragte der næsten samme Virkning, som hos os vilde være Tilfældet, naar en telegraphisk Bulletin meldte en Revolution i Preussen; den Aften gjorde man ikke andet end at tale bestandigt herom i alle Saloner. Nogle Læ-trovende tvivlede endnu; Andre nægtede Factum af lav Misundelse, for at røve den unge Reisende Æren af hans Opdagelse. Jeg var i Danmarks Hovedstad, da denne vigtige Begivenhed indtraf, og i hele otte Dage sagde Enhver, som jeg mødte, til mig: Naa da, er det sandt? Har De læst Dagen? Er da George Sand virkelig ikke

George Sand? Man gjorde mig endnu hundrede andre Spørgsmaal, hvorpaa jeg svarede med en beskeden Stolthed som den Mand, der med et eneste Censtavelsesord kan bekræfte et vigtigt Factum. Den unge danske Skribent erhvervede sig ved denne Beretning et Navn som udmærket Reisende og dyb Jagttager. Dagen vandt flere Abonnenter derved, men de, som profiterede meest herved, vare de belgiske Eftertrykkere, hos hvem Boghandlerne strax bestilte nye Samlinger af George Sands Værker, thi vore literaire Frembringelser naae kun til Norden i belgiske Eftertryk." Ved Læsningen af denne Digtning fristes man let til at udraabe: I Guder! Imidlertid er det ikke saa vanskeligt at indsee, hvorledes Hr. Marmier har ladet sig henrive til slige forunderlige Overdrivelser. Rimeligviis har han en Aften befundet sig i en Cirkel af unge elegante Damer, der have villet lægge deres Interesse for Frankrigs Sprog og Literatur for Dagen, og derfor yttret en stor Forbauselse ved den første Efterretning om George Sands Pseudonymitet. Dette har vel forledt den franske Reisende til den Tro, at hele Staden var ligesaa slagen af Forundring som de skjønne Damer, i hvis Kreds han var det straalende Centrum. Han har just ikke viist sig som dyb Tænker ved denne Leilighed. — Den Berlingske Tidende og Dagen sammenligner han med Moniteur og Journal des Débats. Om „Kjøbenhavnsposten" hedder det, at den først blev redigeret af Studenter, som fyldte den med deres Indbildningskrafts alvorlige og lystige Fostere. Men efter Julirevolutionen indsaae Udgiveren, at han kunde gjøre sit Blad til noget bedre end en Samling af Anecdoter og Madrigaler. Hr. Lehmann omtales med Ros, for sine politiske Artikler saavelsom Hr. Giodwad, under hvis Redaction Bladet egentlig begrundede sit Navn. I sine Betragtninger over „Fædrelandet," hvorom han udtrykker sig med megen Agtelse, helliger han vor afdøde Hage nogle Linier. Om Folkebladet, der betitles „Danskfolksblad" siger han, at det er skrevet med en viis Moderation og en rosværdig Uafhængighed, og at det har udmærket sig flere Gange (ikke just altid!) ved ypperlige Artikler om Videnskab, Industrie og politisk Oeconomie. At Handelstidenden kaldes „Havtidenden" klinger pudseerligt nok, men da Handelen dog især drives paa Havet, ville vi ikke tage den Ting saa grumme nøie. Af Journaler for den skjønne Literatur gives der kun to i Danmark, „le Portfolio" (Portefeuillen) og et efter Kritikens strenge Grundsætninger redigeret Maanedsskrift (Revue mensuelle af Molbech. Naar Hr. Marmier omtaler vore politiske Provindsialblade, har han i Almindelighed upaatvivleligen Ret deri, at de siden deres Fødsel ikke have gjort Andet end at oversætte, copiere eller excerpere Nordens og Sydens Nyheder, uden at tillade sig den mindste Bemærkning. Det er desværre sandt, at vore Avisskrivere som oftest holde sig til den kummerlige Regel: Relata refero. Det er nemt — det tager ikke saa stærkt paa Aandskræfterne.

— To dramatiske Digtninger, „Zumalla" og „Peder Paars paa Anholt" af kongelig Skuespiller Hr. **Holst** ere udkomne hos Dahl i Christiania. Forfatteren har dediceret Bogen til „sine norske Venner" i følgende beskedne Linier:

Forsmaaer ei, kjære Venner! hvad
Erkjendtligt Hjerte yder:
En lille Bog, hvis første Blad
En Tak for sidst Jeg byder.

Dens Indhold er min Fritids Frugt,
Kan streng Kritik ei bære;
Men finde I blot Noget smukt,
Belønnet jeg vil være.

Vær hilset Fos og Gran og Fjeld!
Hver Ven jeg kjende lærte!
Jert Minde lever i min Sjel
Og Venskab i mit Hjerte.

Hr. Holst ønsker, at Stykket „Peder Paars paa Anholt maa betragtes som et Forsøg paa at dramatisere Episoden paa Anholt i det Holbergske Epos. Det Meste i dette Arbeide er derfor af Holberg selv; Hr. Holst har kun tilføiet, hvad der var nødvendigt for at forbinde det Hele.

— Blandt de Kunstværker, som for Tiden ere udstillede hos Hr. Bing, findes flere vakkre Blomsterstykker af Prof. Jensen, Frøken Løvmand og Jfr. Hellesen. Blandt Landskaberne have især en Prospect af Gisselfeld af Kjærschou og et Partie ved Selsøe af Scheuermann tiltalt os. En Kirke ved Valøe af Lessøe er godt malet og især mærkelig ved sine Gavlforziringer. Af Schleisner er der et vel opfattet og med nederlandsk Flid malet Billede, nemlig en Cigarsælger med en Pibe i Munden. Foruden Malerier findes der ogsaa adskillige vel udførte Tegninger af Eckersberg, Blunck, Kjellerup, Richardt o. fl.

Theater-Feuilleton.

— Efter Forlydende kunne vi endnu i denne Saison vente at see Oehlenschlägers „Fiskeren," bearbeidet paa en lignende Maade som Aladdin, paa det kongelige Theater.

— Den hæderligt bekjendte tydske Tenorist Eggersdorf er kommen hertil Staden.

— I Times fortælles nu for ganske vist, at Dronning Victorias unge Gemal har componeret en Opera, som med det Første kan ventes at blive opført paa Drurylane-Theatret.

— Adam, som nu befinder sig i St. Petersburg, vil selv dirigere Opførelsen af sin „Brygger i Preston", i det derværende tydske Theater. Han

har tillige componeret Musiken til en Ballet for Taglioni, til hvis Udstyrelse Keiseren skal have bevilget 100,000 Rubler.

— Den udmærkede Pariser Comiker Arnal gaaer ligeledes til Ruslands Hovedstad.

— Af Mr. Haynes i London bebudes et nyt Sørgespil „Maria Stuart," som skal opføres i Drurylane.

Chronik.

— I Paris er et lille halvforglemt Vers atter kommet i Mode og synges hyppigt:

Le lundi l'on prend un ministre
Pour le renvoyer le mardi,
Le mercredi l'on est tout bistre,
On est tout rose le jeudi.
Un cabinet nait vendredi
Pour durer jusqu au samedi,
Le dimanche tout est fini
Pour recommencer le lundi.

Vi have endnu en Efterretning at meddele, men da vi ikke vove at henregne den til Literatur og Kunst, maa den finde sin Plads her. Der udkommer nemlig i Berlin en „Küchenzeitung", som redigeres af den kongelige Mundkok Jungius, og agter at udbrede sig over alle Grene af Kogekunsten. Der er i den Anledning gjort det Forslag at sætte over hvert Nummer som Vignette det i Træsnit udførte Portrait af Hr. von R., der, som bekjendt, har helliget Kogekunsten et Værk, hvori han nedlægger sit Livs gastronomiske Erfaringer.

— Det er ofte bleven sagt, at Virkeligheden stundom er usandsynligere end Digtningen. Vi have i denne Tid havt et slaaende Beviis for denne Bemærknings Sandhed. En Dreng paa femten Aar hænger sig af Fortvivlelse over at være bleven skilt fra et to og tredive Aar gammelt Fruentimmer, der efter Øienvidners Sigende var styg og tandløs. Otte Dage efter den unge Elskers Død drikker Pigen Skedevand og døer nogle Timer efter under frygtelige Qvaler. Dersom en Forfatter vovede at vælge Stoffet til en Novelle af en slig Begivenhed, og med al mulig objectiv Sandhed søgte at skildre den dybe, Alt overvindende Følelse, som fremskyndede disse Personers Endeligt, vilde man da ikke beskylde ham for at have en sygelig Phantasie, en forskruet Hjerne og Mangel af Kundskab til det menneskelige Hjerte? Man vilde rimeligviis kalde hans Arbeide unaturligt. Forresten ville vi hermed ikke just anbefale Digteren at behandle et lignende Sujet; vi have med disse Linier kun villet indskjærpe den Sandhed paa ny, at Virkeligheden tidt overtræffer den dristigste Indbildningskraft. Den omtalte Begivenhed er vistnok et høist mærkeligt psychologisk Phoenomen, som ikke blot viser Kjærlighedens Magt hos to Mennesker af saa forskjellig Alder, men ogsaa afgiver et Beviis paa, at det materielle Liv, som ellers hos den simplere Klasse nødvendigt maa trænge det Aandelige tilbage, her ganske beseires af den dybeste Følelse i dens høieste Reenhed.

— Paa den saakaldte Place=Verte i Antwerpen, er fortiden opstillet Modellen til den Rytterstatue, som der skal opreises. Statuen selv bliver støbt i Lüttich af Verbuakern.

☞ **Redacteuren boer i Strandgaden Nr. 39 i Stuen, paa Christianshavn, og træffes sikkrest hjemme til Kl. 12 Form.**

☞ Af dette Skrift udkommer **hver Søndag Formiddag** et Hefte, ledsaget af et Lithographie. **Subscriptionsprisen** er 1 Mk. pr. Hefte. — Enkelte Hefter eller Lithographier sælges ikke. — Abonnementet er kun bindende for et Qvartal. — Man tegner sig paa det **Berlingske** Comptoir, Pilestrædet Nr. 118, i **Andr. Fred. Høst's** Boghandling, Gothersgaden Nr. 349, samt hos de forskjellige **Agenter i Danmark, Norge og Sverrig**. — Bidrag 2c. bedes indleverede til Redacteuren.

Andet Bind.

Portefeuillen

for

1840.

Et literairt-artistisk Skrift

Udgivet
af
Georg Carstensen.

Redigeret af F. C. Hillerup.

Søndagen den 12 April.

Kjøbenhavn.
Trykt paa Udgiverens Forlag i det Berlingske Bogtrykkeri.

15de Hefte.

Literatur og Kunst.

— Fra Pressen i Christiania er nylig udkommen „Tidens Tarv og Tidens Brost af N. F. S. Grundtvig (Brage og Idun, Sommerhæftet 1839), betragtet af W. B. F. P. Sverdrup." Disse skarpsindige Betragtninger, som have til Motto „Tal aldrig om Frihed, hvor Nogen er Træl" i Modsætning til Grundtvigs Motto „Tal aldrig om Frihed, hvor Kongen er Træl," ere skrevne med megen Klarhed, og ville vistnok læses med Interesse her i Danmark. Den lille Bog, som er helliget „Folkets oplyste Ven, Retfærdighedens ædle Tolk, Anders Sandoe Ørsted" begynder med følgende Characteristik af Grundtvig:

„Danmarks store Aand med det halve Øie, Grundtvig, har i „Brage og Idun" i Sommerhæftet 1839, i en Afhandling udtalt sig om Tidens Brost. De store Aandsgaver, hvormed denne Mand er udrustet, gjøre ogsaa denne Afhandling interessant og læseværdig, ihvorvel man maa savne den Skole, igjennem hvilken selv den største Aand i vore Dage maa have dannet sig, for at kunne staae paa sin Tids Stade i aandelig Udvikling. Vredes kan han dersor ikke, om man hos ham troer at øine en Halvblindhed, da denne maa tillægges Manglen af den Skolegang, paa hvilken han aldrig har lagt nogen Vægt, men som dog fører Mennesket ud af Familiens Skjød og danner det til Statsborger. For denne Menneskets anden Side er det derfor han er blind, og han har saaledes vel fattet hvad Mennesket er som Menneske, og som Borger af et Borgersamfund, men ikke hvad Mennesket er som organiskt Lem af en organisk dannet Stat. Hvad der skal opfattes som en i sig afsluttet Organisme, maa opfattes organisk af en i sig selv til Bevidsthed kommen Organisme, og da det netop er Manglen hos denne store Naturaand, at den ikke er kommen til fuldkommen Selvbevidsthed, ikke har fattet sig selv som en høiere organisk Eenhed, saa stuer den vel ofte dybt ind i de forskjellige Gjenstande, paa hvilke den kaster sit Ørneblik, men samler dem aldrig til den Eenhed, den selv fattes, og Alt taber sig derfor i det Enkelte som Enkelt, og det Hele bærer derfor Ubestemthedens Præg."

— Den aarlige Kunstudstilling paa Charlottenborg er nu aabnet, og bestaaer af 274, i den trykte Fortegnelse anførte Arbeider foruden endeel senere tilkomne, der efter Sigende endnu kunne vente at forøges med nogle Malerier fra Hamburg. Denne Salon maa upaatvivleligt henregnes til de bedre af dem, vi ere vante til at see her tillands, og med specielt Hensyn til Sculpturarbeide uden Modsigelse som den første af alle europæiske Kunstudstillinger i dette Aar. Men ogsaa blandt Malerierne findes mange, som have Krav paa en mere end almindelig Interesse. Den korte Tid, Udstillingen endnu har været aaben, tillader os imidlertid ikke at gaae i Detail med Bedømmelse af enkelte Præstationer, thi dertil udfordres mere end det første Overblik kan skjænke endog den meest begavede Kritiker, som paa eengang skal tage 300 Kunstværker af den forskjelligste Natur i Øiesyn, og derover udtale sin uforgribelige Mening. Saa meget kunne vi for denne Gang sige, at vi med stort Velbehag have betragtet flere Genremalerier saavel af indfødte som af fremmede Kunstnere. Til denne Categorie henregne vi f. Ex. Marstrands „romerske Borgere i et Osterie", Constantin Hansens „Scene paa Neapels Molo", Bürkels „Osterie udenfor Porta S. Sebastiano i Rom," fremdeles „Palikarer og Kapitanis" af P. Hess, o. s. v. Til de interessanteste Landskaber høre unægteligt vor afdøde Petzholdts med Troskab og Genialitet gjengivne italienske Bjerg- og Skovpartier, som vi kun med vemodig Følelse have besøgt. Professor Møllers Landskab „Nakkehovedfyr, seet ved Nordlyset den 3die Sept. 1839, er af megen Virkning, ligesaa Gurlitts Partier af „Kullen" og „Egnen ved „Lago di Garda." Naar man undtager nogle Altarbilleder, er Udstillingen ikke meget rig paa Historiemalerier; af Portraiter findes der, som sædvanligt, en velsignet Mængde. Et af de fortrinligste er unægteligt Thorvaldsens med stor Flid og Virtuositet udførte, mesterlige Portrait af Gertner. Derimod kunne vi ikke ansee Kongens Portrait af Blunck og Dronningens af Holbech for at være saa vellykkede i H.nseende til Ligheden, som man kunde ønske det. Dog, vi ville holde inde med vore Bemærkninger, thi, som sagt, vi have endnu for kort Tid betragtet de udstillede Arbeider, til at vort Blik kunde være behørig skærpet i techniskt Henseende.

— Af den franske Maler Sigalon, som døde i Rom 1837, og som ved sin fortræffelige Copie af Michel Angelos „Dommedag" har erhvervet sig et ærefuldt Kunstnernavn, ere tolv store Malerier, fremstillende Gjenstande i det sixtinske Capel, komne til Paris.

— Lehmann fra Hamburg, som for Tiden opholder sig i Rom, har malet et stort Billede „den hellige Catharinas Liig, der bæres over Havet af Engle." Ved Siden af det meget Skjønne, som dette Billed indeholder, dadler man dog meget d n stærke Jagen efter Effect. Især gjøre Englenes brogede, skrigende Draperier et ubehageligt Indtryk, da Figurerne derved næsten mere ligne Papagøier end himmelske Sendebud.

— Staden Versailles har aabnet en Subscription for at opreise en Statue til Ære for Abbed de l'Epée, en Mand, der vistnok har et ualmindeligt Krav paa Menneskehedens Høiagtelse og Taknemmelighed. Versailles er stolt af at være hans Fødeby, og den duelige Kunstner Michaut, som ogsaa er født sammesteds, har tilbudt at ville udarbeide dette Værk uden at tage noget Honorar derfor.

Theater-Feuilleton.

— Man skriver fra Wien: Den i det keiserlige Hoftheater den 24de Januar til Fordeel for Sangerinden, Dlle. Lutzer for første Gang givne Opera „Sangerinden" (l'Ambassadrice) bearbeidet efter Scribe af Friherre v. Lichtenstein til Aubers Musik, har ingen Lykke gjort. Det er virkelig sælsomt, at en Opera, der i Paris og Berlin var bleven et Yndlingsstykke, aldeles intet Bifald kunde finde hos os. Denne Opera er, liig de fleste franske comiske Operaer, mere et Lystspil med Sang end en Opera, og derfor især beregnet paa et godt Spil. Ingen her. har forglemt, at „Johan fra Paris, Cendrillon, Joconde, die beiden Füchse (une folie)" ja selv Operetterne „der Schatzgräber, Pächter Robert" og flere andre engang behagede mere i Theater an der Wien, alene paa Grund af Buchwiesers, Müllers, Schmiedtmanns og Fleres fortræffelige Spil, end i Kärnthnerthor-Theatret, hvor de maaskee bleve bedre sungne. Den Tid er nu forbi. Vore Operasangere lære kun at synge og ikke at spille; de ville ikke lære det, fordi Publicum selv applauderer en med „fioriture" foredragen Arie mere end en godt spillet Scene eller en charakteristisk sungen Vise. Men slige Operaer ere ikke strevne alene for Sangen, og Musiken er kun der for at understøtte Situationerne. Finde disse altsaa ingen Indgang, hvorledes skal det Hele da frembringe den behørige Virkning? Ref. har seet denne Opera i Wien, hvor Hovedrollen blev fremstillet og ikke blot sungen af Dlle. Löwe, og den ydede ham en meget behagelig Aften. Han saae den her, og maa tilstaaer, at den behagede ham ligesaa lidt som de øvrige Tilhørere; dog troer han ikke at burde fordømme Værket, som i sin Genre ikke hører til de bedste, men dog, hvad Text og Musik angaaer, altid kan regnes til de gode.

— For kort siden gav man i Hamburg Holteis Skuespil „Shakespeare in der Fremde," for første Gang. Det fandt Bifald, endskjøndt man dadlede den alt for lange Udtværen af enkelte Scener. Stort Indtryk gjorde en Scene mellem Lady Southampton og hendes for Shakespeare begeistrede Søn, saavelsom en Scene mellem den tilslørede Dame (Dronning Elisabeth) og hendes Yndlingsdigter. Fremstillerne af Hovedrollerne, Hr. Fehringer som Shakespeare, Madame Weißbach som Elisabeth, Madame Lebrun som Lady Southampton, Hr. Lenz som Digterens Fader, Madame Fischer som hans Moder, roses Alle meget.

— Efter Sigende har Hr. Dessauer af Intendanten for den store Opera i Paris erholdt det Hverv at componere en tragisk og en comisk Opera for dette Theater.

Chronik.

— En Mand, som tillige er Poet, har af Misfornøielse over sin Barbeers Langsomhed givet sin Harme Luft i en rimet Udgydelse, som lyder saaledes i det tydske Sprog:

Mein Barbier.

Mein Herr Barbier hat seltne Gaben,
Er kann so majestätisch langsam schaben,
Daß, wenn er schon zur Linken ist,
Der Bart zur Rechten wieder sprießt.

— Paa et bal masqué, som den Münchener Borger-Forening for kort Tid siden foranstaltede, frembragte et Tog Illustrationer af Schillers dramatiske Værker en behagelig Overraskelse. Over 250 Personer deeltoge heri, og de maleriske Costumer, hvormed Hovedpersonerne i „Roverne, Fiesco, Phædra, Don Carlos, Wallenstein, Jomfruen af Orleans, Marie Stuart o. s. v. udmærkede sig, dannede et skjønt Heelt.

— I Frankrig er nylig forefalden en sørgelig Begivenhed. August, en ung duelig Snedker forelskede sig i en ung Pige ved Navn Marie, hvis blændende Skjønhed havde forskaffet hende flere Friere, som dog Alle fik Kurven, da hun ingen Anden vilde have end August, som hun bestandig fik kjærere. Snedkeren tilbød hende da sin Haand, og erholdt snart hendes Samtykke. Dog maatte han tillige aabenbare hende en Hemmelighed, der laae tungt paa hans Hjerte; han var nemlig et Hittebarn, og vidste ikke, hvo hans Forældre vare. Han frygtede desaarsag. at Marie havde Slægtninge, som af denne Grund kunde være fordomsfulde nok til at modsætte sig deres Forbindelse. Hvor stor var ikke hans Glæde, da han erfarede, at Maria var et Hittebarn som han, ja endnu mere, at de Begge vare blevne optagne i et og samme Hittebornshospital! Den næste Morgen ilede de Elskende hen til denne Stiftelse for at erholde de Papirer, som vare nødvendige til Vielsen. Der fik de at vide, at de vare Broder og Søster, Børn af den samme Moder. „Det er tungt", sagde den gode Nonne, som maatte meddele dem Hemmeligheden, „de holde saa meget af hinanden" August og Marie græd bitterligt; to Ord havde knust deres hele Fremtid. Nogle faa Uger efter blev Marie lagt i Jorden. August havde ladet sig engagere ved et af de Cavallerie-Regimenter, der gaae til Africa. Denne Begivenhed, som fortælles i det franske Blad Journal de Vienne, er altsaa en virkelig Gjentagelse af et i Novellerne allerede forslidt Sujet. Det er, som Heine siger, en gammel Historie, som dog altid bliver ny og knuser deres Hjerte, hvem den just passerer.

— Den nu i sexten Aar bestaaende Kunstforening i München tæller nu 2,365 Medlemmer. Foreningens Indtægt beløb sig i forrige Aar til 28,781 Gylden, og Udgiften til 27,000 Gylden. Det bemærkes, at den tæller 33 fyrstelige Personer og 14 Kunstforeninger iblandt sine Medlemmer

— Det er nu ganske afgjort, at der gives **Skytsengle** paa denne syndige Jord. Der blev nemlig for kort siden en Mand i Paris stævnet ind for Retten, fordi han ikke kunde eller ikke vilde betale sin Huusleie. Da Præsidenten spurgte den Anklagede om hvad han var, lod Svaret: „Skytsengel!" Dommerne kjendte ikke denne borgerlige Stilling, og udbade sig derfor en nøiere Forklaring af den Anklagede. Dette skete, og heraf fremgik, at der paa de meest besøgte Forlystelsessteder i Paris, hvor den lavere Classe søger, ere Personer ansatte, som ledsage de Beruusede hjem, forstaaer sig imod en liden Godtgjørelse. Drukkenskabens Ledsagere kaldes almindeligen Skytsengle. Om disse Væsener forresten kunne benyttes i den høiere Poesie, fordriste vi os ikke til at afgjøre. At de kunne spille en ikke ubetydelig Rolle i Genremaleriet, er uimodsigeligt, da vi paa nederlandske Malerier hyppigt see lignende Figurer fremstillede, der endog have noget Rørende for Øiet, da man tydeligt fatter, at det er ømme Venner, som ledsage en salig Kammerat til Hjemmet. De meerbemeldte franske Personer ere vel mere egennyttige, da de lade sig deres Beskyttelse betale, men det er dog alligevel et meget stort Gode, at den segnende Menneskehed paa sin usikkre Vandring altid kan finde en Skytsengel af Profession.

— En saakaldet „Herkules" ved en Kunstberidertrup, som giver Forestillinger i Lüttich, havde i de derværende Blade udfordret en Lærer i Gymnastik, Triat, til en offentlig Tvekamp, som denne modtog. Begge hamrede dygtigt løs paa hinanden i længere Tid, men Ingen kunde overvinde sin Modstander. Kampen skulde derpaa fortsættes en anden Dag, men Borgemester og Raad lagde sig derimellem, og forhindrede Gjentagelsen af et Skuespil, som den bedre Deel af Publicum høiligt misbilligede.

— Gutzkow's Telegraph indeholder følgende, saare rigtige Bemærkning: Hvor lidet ere vi dog istand til at ane Fremtiden! Mercier saae i sit berømte „Maleri af Paris" de kommende Tiders Abnormitet deri, at Folk i Aaret 2440 kun skulde bære lidt Puder. Nu skrive vi 1840, og Puderet er forlængst gaaet af Moden.

— Fra Calcutta, hvor Daguerreotypen allerede har naaet hen, kan man vente en Forbedring af den. En Dr. O'Shaugnessy vil ved Hjælp af en Guld-Opløsning fremtvinge colorerede Billeder, navnligen i Rødt, Purpur, ja endog Grønt, gjennem Daguerreotypen. Ogsaa betjener han sig af en aparte sleben Lindse, der skarpere kan afspeile Lys og Skygge i de Billeder, som optages.

— Den berømte sentimentale Digter Lamartine, Forfatteren af „Méditations", befandt sig for nylig i et Selskab, hvor han var meget tankefuld og derfor ikke tog nogen Deel i Samtalen. Da improviserede en skjøn Aand følgende Vers:

Sous cet air d'inspiration,
Lamartine, je le parie,
Rêve une méditation,
Ou médite une rêverie.

— Grevinde Rossi, der nu lever i Petersborg, skal der være en Prydelse for de høieste Cirkler; det skal efter Sigende holde haardt at faae Adgang til hendes Salon, og det bedste Middel til at opnaae denne Lykke er Besiddelsen af et musikalsk Talent, hvorved Damen selv kom op i de høiere Regioner. Ved Grevindens Side glimrer en anden Sangerinde, Baronesse Fuhrmann, en russisk Diplomats Gemalinde; hun er en Italienerinde, et udmærket smukt Fruentimmer, og vilde tidligere hellige Scenen sit herlige Talent. Da hun i Sandhed elsker sin Kunst, er hun aabenhjertig som en Kunstnerinde af første Rang. Hendes Dom saarer ofte Mange, hvis Mening om deres eget Talent er større end Talentet selv.

☞ **Redacteuren boer i Strandgaden Nr. 39 i Stuen, paa Christianshavn, og træffes sikkrest hjemme til Kl. 12 Form.**

☞ Af dette Skrift udkommer **hver Søndag Formiddag** et Hefte, ledsaget af en Lithographie. **Subscriptionsprisen** er 1 Mk. pr. Hefte. — Enkelte Hefter eller Lithographier sælges ikke. — Abonnementet er kun bindende for et Qvartal. — Man tegner sig paa det **Berlingske** Comptoir, Pilestrædet Nr. 118, i **Andr. Fred. Høst's** Boghandling, Gothersgaden Nr. 349, samt hos de forskjellige **Agenter i Danmark, Norge** og **Sverrig.** — Bidrag ꝛc. bedes indleverede til Redacteuren.

Andet Bind.

Portefeuillen

for

1840.

Et literairt-artistisk Skrift

Udgivet
af
Georg Carstensen.

Redigeret af F. C. Hillerup.

Søndagen den 19 April.

Kjøbenhavn.
Trykt paa Udgiverens Forlag i det Berlingske Bogtrykkeri.

16de Hefte.

Literatur og Kunst.

— I Gothenborg er udkommet et Skrift, som er af mere end almindelig Interesse for os Danske, da det handler om de scandinaviske Lægers og Naturforskeres Sammenkomst i Sverrigs anden Stad forrige Aar. Bogens Titel er: Förhandlingar vid det af skandinaviska Naturforskare og Läkare hällne Möte i Götheborg År 1839. Alt i flere Aar havde adskillige Videnskabsmænd i alle tre nordiske Riger onsket at kunne foranstalte lignende periodiske Sammenkomster som de, der i længere Tid havde fundet Sted i Tydskland og England. Ved de tydske Lægers og Naturforskeres Mode i Hamburg 1830 kom denne Sag forst paa Bane mellem nogle derværende Medlemmer fra Norden, men Forslaget kom ikke til Modenhed, forend Hr. Egeberg, Reservelæge ved Fødselsstiftelsen i Christiania, paa Hjemreisen fra Udlandet i Efteraaret 1838 opholdt sig i Lund og der, efter Overeenskomst med flere Lærde, udfærdigede en skriftlig Indbydelse, som optoges med meget Bifald og blev undertegnet af et ikke ringe Antal Videnskabsmænd i Danmark, Norge og Sverrig. Den forste Sammenkomst fandt altsaa Sted i Juli Maaned forrige Aar, og dens Resultater omtales i det ovennævnte Skrift. Som bekjendt, blev Kjobenhavn med stor Stemmefleerhed valgt til Samlingssted for 1840.

— Illustrations-Raseriet i Frankrig griber bestandig mere og mere om sig, liig en glimrende Last, som med Vignetter og Smaabilleder qvæler Interessen for selve Bogens Indhold. Saaledes er nu Mad. Staël-Holsteins-Corinna bebudet som Luxusudgave af Boghandlerne Treuttel og Würtz, som have alle den berømte Forfatterindes Værker paa deres Forlag. Disse Illustrastrationer, som fremstille deels historiske, deels Landskabs-Sujetter, ere af Girard, Vernet, Gudin, Schnetz og flere andre Kunstnere af forste Rang, og Træsnittene ere udforte af de berømteste franske og engelske Kunstnere.

— Vi tillade os hermed at gjore vore Læsere opmærksomme paa et musikalsk Værk, der i disse Dage er udkommet paa Lose & Olsens Forlag, og som er af særdeles Interesse for os Danske, nemlig: „Halvtredsindstyve gamle Kjæmpevise-Melodier, harmonisk bearbeidede og tilegnede Hans Majestæt Kongen af C. E. F. Weyse." — Med Undtagelse af England og Skotland er der maaskee intet Land i Europa, som eier en saadan Mængde af ægte nationale Melodier fra ældre Dage, som Danmark; og, naar man nu betænker, hvor saare faa af disse Sange hidtil have været almindeligt bekjendte, har Prof. Weyse ved Udgivelsen af denne Samling, unægteligen erhvervet sig et nyt og stort Krav paa det danske Publikums Taknemmelighed. Den harmoniske Behandling er, som man kunde vente det, i høieste Grad fortræffelig, og vidner baade om Weyse's store Genialitet og om den Flid og Kjærlighed, hvormed han har behandlet dette Arbeide. Som mærkelige Exempler paa, hvor Meget Weyse har kunnet bringe ud af selv de besynderligste og meest bizarre Melodier, ville vi anfore Nr. 14 „Verner Ravn" og No. 42 „Tovelille." Skulde vi imidlertid nævne alle de Nummere, der ere mesterligt behandlede, maatte vi forfatte et Catalog over det hele Værk; vi ville derfor indskrænke os til at anbefale denne Samling af Kjæmpeviser til enhver Ven af fædrelandsk Musik. Til Slutningen ville vi kun tilfoie, at Musikforeningens Administration har anseet dette Værks almindelige Udbredelse for at være af saa stor Vigtighed og Nytte, at den for Selskabets Regning har indkjøbt 150 Exemplarer, som ved den sidst afholdte Generalforsamling i Selskabet bleve bortloddede mellem Medlemmerne.

— Vor geniale Componist Hartmann har faaet det Hverv at componere Musik til Oehlenschläger's „Fiskeren", og det er overdraget Concertmester Fröhlich at componere en Cantate til Kroningsfesten.

Theater-Feuilleton.

— Af et privat Brev fra Paris, dateret den 31te Marts, erfare vi, at Mademoiselle Rachel er bleven udpeben i sin bedste Rolle (Bajazet). Dette siges dog ikke at være saa mærkeligt; thi uagtet Piberne vare paa forste Etages Balcon, vare de dog rimeligviis betalte — nemlig af Socictairerne, paa Grund af hendes uforskammede Fordringer med Hensyn til Engagementet. Paa den anden Side var Bifaldet overordentlig lunkent, og „les habitués" sagde, at det kunde ikke skade, thi vel skulde hun betales anstændigt for sit Talent, men hun havde dog ikke Lov til at ruinere Theatret, da hun ikke kunde være stor nok til at fordre tre Gange saa meget som Talma fik i sin meest glimrende Epoke, og dobbelt saa meget som Mademoiselle Mars nogensinde har havt. Denne Sidste ligger forresten ogsaa i Strid med Administrationen, som ikke vil fornye hendes nu udløbne Engagement paa samme Vilkaar som hidtil. Samme Dag som dette Brev afgik, skulde der være Generalprøve i den store Opera paa Donizettis „Martyrerne."

— I Théatre français indstuderes nu et Stykke, som blev antaget for sytten Aar siden. Dets Titel er: Le mennier de Harlem.

— Den tolvaarige Sangerinde, Mlle. Barge har givet en offentlig Concert i Paris, ved hvilken Leilighed to Virtuoser paa samme Alder lode sig høre, nemlig Mlle. Elise Couderc paa Pianoforte og den unge Bernardin paa Violin.

Chronik.

— Journal des Débats af 3die dennes indeholder en særdeles interessant Efterretning fra Kjøbenhavn, som vi herved meddele vore Læsere, da den rimeligviis ikke er dem Alle bekjendt. Vi lade det franske Blad selv tale: „Man skriver fra Kjøbenhavn den 22de Marts: Iforgaars Aftes besøgte Kongen og Dronningen Theatret for første Gang efter Frederik den Sjettes Død; Hofsorgen var ophørt den 15de i denne Maaned. Ved denne Leilighed gaves der paa Hof- og Nationaltheatret, som D.D. M.M. beærede med deres Nærværelse, den første Forestilling af „Guido og Ginevra" eller „Pesten i Florents," Opera af Halevy, oversat paa Dansk af DHrr. **Gjenneborg** og **Johannesen**, og „Dania", ny Ballet i een Akt, componeret af en Franskmand, Hr. Bournonville, første Subject (premier sujet) ved dette Theaters Balletpersonale, og som snart skal udnævnes til Dandsedirecteur (directeur de la danse). Operaen blev optaget med det største Bifald, og man bemærkede, at Kongen selv hyppigt gav Signalet til Applaus."

— Et fransk Blad fortæller følgende: Alt i nogle Dage saae man i Stockholm, paa den Tid, Hs. Majestæt pleier at ride ud, en meer end fiirestindstyveaarig, fattig klædt Mand gaae omkring i Nærheden af Kongeborgen. Skildvagterne, hvem den Fremmede forekom mistænkelig, anholdt ham og bragte ham i Hovedvagten, hvor han blev visiteret. Man fandt hos ham et Bønskrift til Kongen og et lidet Sølvkors i et gammelt hvidt Baand, som han paa ingen Maade vilde give fra sig, da pludselig Trommen lød, og tilkjendegav, at Kongen forlod Slottet. Den Fremmede styrtede ud i Gaarden, og kastede sig for Kongens Fødder. „Sire," sagde han, idet han holdt Korset i Veiret „De har vundet saa mange Feltslag og faaet saa mange Kors, siden jeg sidst saae Dem, at De vel har glemt det første, som De erholdt i Deres Liv. Det gav jeg Dem, og vilde nu bringe Dem tilbage, inden jeg døde." Det var den gamle Skolelærer fra den By, hvor Carl Johan blev født. Kongen tog venligt imod sin gamle Lærer og udsatte ham en Pension; dog skal dette Optrin have virket saa stærkt paa Oldingen, at han døde nogle Dage derefter.

— For kort siden forefaldt følgende ulykkelige Begivenhed i Dronningens Theater i London. En Hr. Buck, som fører Titel af „Sydens Troldmand" gav der Forestillinger af Taskenspillerkunst og physiske Experimenter. Blandt de Kunster, der vakte det største Bifald, var især det, at Hr. Buck indbød en af Tilskuerne til at komme op paa Theatret, lade en Pistol med Kugle, gaae tilbage paa sin Plads, og derefter skyde paa ham. Saasnart Skuddet var gaaet af, viste Hr. Buck Publicum Kuglen, som sad mellem hans Tænder, og som han dernæst spyttede ud. Men en Aften anmodede han en Tilskuer i Parterret om at komme op paa Theatret og lade en Pistol. Da denne havde opfyldt dette Ønske, spurgte han „Sydens Troldmand", om han ikke skulde trække Kuglen ud igjen, hvorpaa Hr. Buck svarede nei, og bad ham gaae ned i Parterret, skyde paa ham og sigte efter Munden. Da Skuddet var faldet, traadte Kunstneren frem i Scenens Forgrund med Kuglen mellem Tænderne, og sagde: „Mine Herrer og Damer! her seer De Kuglen, men man har ladet Pistolen med andre Ting endnu, thi jeg er saaret." Efterat han havde sagt disse Ord, trak han sig tilbage, og Dækket faldt. Dette vakte en stor Sensation blandt Forsamlingen; to Læger ilede strax op til den Saarede, og Regisseuren sendte Bud efter Politiet, endskjøndt Hr. Buck ikke ønskede, at den, som havde skudt, skulde arresteres. Men Regisseuren troede ikke destomindre at burde underrette sig om dette Individs Navn og Bopæl. Dette Menneske gav sit Kort. Lægerne, som undersøgte Hr. Buck, fandt, at han havde faaet en stor Mængde Blessurer i Ansigtet og Hovedet, og at det venstre Øie var meget stærkt beskadiget. Ligeledes var Scenens Bagtæppe gjennemboret af en Mængde Huller af forskjellig Form og Størrelse. Den Saarede blev strax bragt hjem i en Fiacre; hans Tilstand vækker nogen Bekymring.

— En yderst tragisk Begivenhed afbrød for nogle Uger siden Forestillingen af Operaen „Lucia di Lammermoor" paa Theatret i Lucca. De to første Sangere bare et dødeligt Had til hinanden, og deres gjensidige Fiendskab havde allerede tidligere givet Anledning til en Duel, som deres Venner kun med Møie havde afbrudt. I den anden Akt af Operaen skulde Sangerne fægte med hinanden. De trække Kaarderne, gjøre et Par af de sædvanlige Theaterstød, men pludseligt trænge de, opflammede af det gamle Fiendskab, alvorligt ind paa hinanden. Tilskuerne frydе sig over den Sandhed, hvormed Sangerne udføre deres Rolle; Parterrets Bifald ophidser endnu mere de Stridende. Pludseligt udstøder Fremstilleren af „Edgar Ravenswood" et frygteligt Skrig og styrter død ned; Modstanderen har gjennemboret ham. Morderen er sat fast, men det vil blive vanskeligt at bevise hans Hensigt at dræbe den Anden, da han jo kan skyde hele Skylden over paa den Dræbte, og paastaae, at han har maattet forsvare sig. Imidlertid er hele Selskabet opløst, og Lucca har for Øieblikket ingen Opera mere; ingen af Sangerne vilde mere betræde den med Blod farvede Scene.

— Hvorfor ere gamle Manuskripter altid paa Reiser? Parcequ'ils sont toujours parchemins.

— Førend Ordet „Dandy" kom i Mode i England, kaldte man de Reisende, der kom tilbage fra Italien og viste Foragt for Fædrelandet, Maccaroni. Siden gik denne Benævnelse over til at blive eensbetydende med beau, Spradebasse.

— Man undrer sig over den Hurtighed, hvormed Vaudeville-Digterne i Paris tilstudse en Begivenhed, en Byssladder for Scenen, og faae den opført, inden Historien endnu er trængt ud i Forstæderne. Men Nordamericanerne, hvis ledende Princip er Hurtighed, overgaae dem heri.

Saaledes blev forrige Aar taget et Søroverskib i New-Yorks Havn, og fire Dage derefter opførtes der paa Stadens største Theater et Melodrama med nye Decorationer og Maskinerier, som gjorde denne Begivenhed anskuelig. Det kalde de forenede Staters Borgere „doing business."

— „Robinson Crusoe" har igjen forført nogle Børn. Tre Drenge af en agtet Familie i Staden Louth, som havde læst denne Bog, forlode i Slutningen af Febr. deres Forældres Huus, for at opsøge en øde Ø, hvor de kunde føre ligesaadant et Liv som deres tilbedte Helt. De havde forskaffet sig Pistoler, Sabler m. m., og forsynet sig med Naale, Traad, Seilgarn o. s. v. De vandrede langs med Kysten for at finde et Skib, der kunde bringe dem hen til en Ø, men bleve nogle Dage efter indhentede af nogle Folk til Hest, som Forældrene havde sendt ud efter dem.

— I Paris har en Fourcer ved Navn Gauthier endt sit Liv ved et Selvmord, der er ligesaa uforklarligt med Hensyn til Anledningen som mærkeligt med Hensyn til den koldblodige Udførelse. Denne Mand, som kun var 25 Aar gammel, særdeles flink og paapassende i sin Tjeneste, afholdt baade af sine Foresatte og sine Kamerater, beskjæftigede sig med at ordne sit Skriveri om Aftenen den 2den April. Efterat have gjennemseet sine Regnskaber og Lister, udslettede han sit Navn i Protokollen, og satte istedet derfor „mutation". Derefter skrev han i Margen „Død i sit Værelse den 2den April 1840, Klokken otte om Aftenen," og undertegnede sig „Gauthier, Fourcer ved Compagniet." Endnu en Pligt havde han tilbage at opfylde. Det var at skrive til sin Moder, hvad han ogsaa gjorde, og meldte hende Dagen og Timen, da han vilde døe, ligesom det var skeet i Protokollen. Han ladede derpaa sin Bøsse med en Kugle, lagde et Stykke tændt Svamp paa Panden, stillede Bøssepiben mod sit Hjerte, og ventede saaledes til Skuddet gik af. Hele Ladningen gik ind i Brystet; hans Hjerte blev deelt i to Parter af Kuglen. Ved Lyden af Knaldet styrtede hans Kamerater ind, men fandt ham livløs; han var død paa Stedet. Ingen kan begribe Aarsagen til dette frygtelige Skridt, da han aldrig havde viist den mindste Lede til Livet eller vakt nogensomhelst Formodning om at være behersket af en eller anden stærk Lidenskab, som kunde drive ham til en saadan Yderlighed.

— Bidragene til Frederik den Andens Monument i Breslau beløbe sig allerede til 30,000 Thaler. Blandt dem, som i den seneste Tid have tegnet sig hertil, har Hertug Henrik af Anhalt-Cöthen givet 100 og Fyrst Hatzfeld 200 Thaler.

— Man skriver fra Rom under 20de Marts: „De sidste Breve fra Alexandrien melde, at man i denne Havn havde indskibet paa et neapolitansk Skib, som gik til Civita Vecchia, otte prægtige Søiler af Alabaster, som Vicekongen har foræret Hs. Hellighed Paven til den under Bygning værende Paulskirke."

— Da Gutzkows „Richard Savage" nylig blev givet paa Theatret i Oldenburg, og Publicum syntes noget utilfreds over de lange Pauser mellem Akterne, bemærkede en Spøgefugl: Det skeer med Flid saaledes, fordi der staaer paa Comedieplakaten, at der mellem hver Akt er et Tidsrum af en Uge.

☞ Hr. L. N. bedes at lade Svar afhente hos Redacteuren.

Indhold. Døden i Hospitalet; — Sammenligning mellem Holberg og Molière; — Udstillingen paa Charlottenborg; — Gioacchino Rossini; — Kunstbetragtninger; — Literatur og Kunst; — Theater-Feuilleton; — Chronik.

Artistisk Bilag: Abd-el-Kaders Portrait.

☞ Med dette Hefte følger en Prospectus over nye Schiller-Udgaver af Rabeners og Schubarts Schriften, hvorpaa Bestilling modtages hos Boghandler Høst i Gothersgaden No. 349.

☞ Af dette Skrift udkommer **hver Søndag Formiddag** et Hefte, ledsaget af en Lithographie. **Subscriptionsprisen** er 1 Mk. pr. Hefte. — Enkelte Hefter eller Lithographier sælges ikke. — Abonnementet er kun bindende for et Qvartal. — Man tegner sig paa det **Berlingske** Comptoir, Pilestrædet Nr. 118, i **Andr. Fred. Høst's** Boghandling, Gothersgaden Nr. 349, samt hos de forskjellige **Agenter i Danmark, Norge og Sverrig.** — Bidrag ꝛc. bedes indleverede til Redacteuren.

Andet Bind.

Portefeuillen

for

1840.

Et literairt-artistisk Skrift

Udgivet
af
Georg Carstensen.

Redigeret af F. C. Hillerup.

Søndagen den 26 April.

Kjøbenhavn.
Trykt paa Udgiverens Forlag i det Berlingske Bogtrykkeri.

17de Hefte.

Literatur og Kunst.

— Paa Boghandler Høst's Forlag er udkommen „Qvindelig Dannelse, en Gave for unge Piger efter Therese Huber's die Weihe der Jungfrau ved V. Visby, Præst." I Indledningen til dette nyttige Skrift, som vi anbefale den qvindelige Ungdom, yttrer Forfatterinden sig blandt andet saaledes: „I en lykkelig Stilling som Moder til flere Døttre føler jeg mig ligesom ved et inderligt Baand med Kjærlighed og Deeltagelse knyttet til andre unge Piger, der ei staae mig saa nær; ja det er min Verden, i hvilken jeg i Aanden henfætter mig, og i hvilken jeg saa gjerne vilde virke Noget for disses Lykke." Bogen er inddeelt i to Hovedafdelinger, **Barnet** og **Pigen.** Den sidste og længste Afdeling bestaaer igjen af elleve Afsnit, nemlig: Reenlighed, Blik og Miner, Legemets Stilling og Bevægelse, Anviisning til en sømmelig Opførsel i Omgang, Opmærksomhed paa Tone og Sprog, Sangens Uddannelse, Forskrifter for Dandsen, Omsorg for Klædedragten, Regler og Forskrifter for særegne Forhold, Brevskrivning, Læsning. Forfatterinden bemærker i Slutningen af Bogen, at den af hende skildrede unge Pige vel ikke ganske kan naaes, at dette dog ei skal vildlede Nogen, men tvertimod staae som et Ideal, som man ved alvorlig Stræben formaaer at komme ret nær.

— Et Værk, der omhandler en af det statsborgerlige Livs Kræftskader, har i disse Dage forladt Pressen. Dets Titel er: „Om **Laugsvæsen** og **Næringsfrihed** med specielt Hensyn til en Reform i den danske Lovgivning i denne Retning. Af Adolph Frederik Bergsøe." Skriftet, som er dediceret til Hs. Majestæt Kongen, har følgende gyldne Ord af Adam Smith til Motto: „Den fattige Mands Fædrenearv bestaaer i hans Hænders Styrke og Færdighed og at forhindre ham i at anvende denne Styrke og Færdighed paa hvad Maade han, uden derved at forurette sin Næste, kan, og finder for godt, er en fuldstændig Krænkelse af den helligste Eiendomsret og et aabenbart Indgreb baade i den Arbeidendes retmæssige Frihed og tillige i deres, som maatte ville bruge ham." Vi anbefale især alle Forsægtere af Laugsvæsenet med dets smaalige Baand, Chikaner og Unatur at læse et Skrift, der muligt kan bringe nogle af dem paa bedre Tanker.

— Bernhard Romberg, Mesteren paa Violoncellen, der har gjort sig ligesaa berømt ved den smagfulde Behandling af sit Instrument som ved sine Compositioner, har udgivet en Violoncelskole, hvori han meddeler sine Erfaringers rige Skat. Samtidig med den tydske Udgave ere Oversættelser af Værket udkomne i London og Paris.

— Da den nyere spanske Literatur næsten kan betragtes som et terra incognita i Norden, troe vi at et Par Ord om denne Gjenstand muligt kunde have nogen Interesse for flere af vore Læsere. Det er mærkeligt, at en Literatur kan fredes og komme i Opsving, hvor politiske Partier og Borgerkrige saa længe have raset, og endnu gjære, og dog er dette Tilfældet i Spanien. Den berømte Breton de los Herreros, der paa Grund af sin Frugtbarhed af de franske Kritikere sammenlignes med Scribe, giver bestandig nye Beviser paa sin uudtømmelige Phantasie og glæder Theatrets Venner. Foruden et med stort Bifald optaget Lystspil „Una vieja" (en gammel Kone) har han for kort siden ladet opføre et meget beundret Drama „Vellido Dolfos" hvori Sancho den Andens Mord, Urracas ærgjerrige Planer, Cids Heltebedrifter og flere andre Træk fra hiin romantiske Periode i den spanske Historie ere gjengivne med en Takt, Kunstfærdighed og Kraft, som Calderon neppe behøvede at skamme sig ved. Et andet Drama af en ung Digter, Principe kaldet „El Conde Don Julian" er grundet paa den sørgelige Catastrophe, som bragte Spanien i Maurernes Hænder, og har gjort en saadan Lykke paa Skuepladsen i Saragossa, Digterens Fødeby, at Digteren flere Aftener i Rad blev kaldt frem paa Scenen af Publicum. Flere andre Theaterstykker af lignende Sujetter ere udkomne, og kunne baade sees og læses med Interesse. Ogsaa i det historiske Fag arbeides meget for Tiden i dette Land. Man roser saaledes „Greverne af Barcelonas Historie" af den lærde Archivarius Don Prospero Bofarull for de nye Forskninger, den upartiske Bedømmelse og sunde Kritik, som den indeholder. Don Andreas Murriel har for kort siden udgivet et Bind interessante Mindeskrifter og utrykte Documenter fra Carl den Tredies Tid og en Oversættelse af Coxes Værk „om Kongerne af Huset af Bourbon" med kritiske og historiske Anmærkninger. Af Martinez de la Rosa er udkommet andet Bind af hans politiske og philosophiske Værk „El espiritu del siglo" (Tidsaanden som ogsaa den anden Deel af hans historiske Roman „Isabel de Solis. Et omfattende Værk over Halvøens Mineralrigdom af Don Jose Mariano Vallejo er begyndt at udkomme. Ogsaa har et fortrinligt Værk om spanske Søfarendes Opdagelsesreiser i det 15de og 16de Aarhundrede" forladt Pressen. Desuden udkomme talrige Oversættelser af de bedste franske og engelske Værker og talløse originale spanske Romaner og Noveller, hvoraf flere nok fortjene at læses. Ogsaa nye, tildeels illustrerede Værker af spanske Classikere udkomme, og den periodiske Literatur trives i ikke mindre end 16 Qvartals-, Maaneds- eller Ugeskrifter.

— Af Raumers saa fortjenstlige „Geschichte der Hohenstauffen" vil med det Første udkomme andet forbedrede Oplag paa Brockhaus's Forlag, af Wilibald Alexis en ny Roman „der Roland von Berlin" og af Ludvig Frankl" „gesammelte Gedichte."

— En ny engelsk Oversættelse af Goethes „Reinecke Fuchs" er udkommen og meget glimrende udstyret med Illustrationer af den bekjendte Grandville.

Theater-Feuilleton.

— Théatre de la Porte St. Martin, over hvis Brædder saa mange Rædselsscener ere hensvævede, var nylig propfuldt ved den første Forestilling af et nyt phantastisk Drama, betitlet „Vautrin". Det skal være et høist mærkeligt Arbeide, et sandt Kaleidoscop af broget sammenkastede, men undertiden vel opfundne og virkeligt aandfulde Scener. Ved Slutningen af Forestillingen blev Navnet „Balzac" nævnet for Publicum, der stormende raabte paa Forfatteren. Men den følgende Dag forbød Ministeren for det Indre den fjernere Opførelse af Stykket paa Grund af dets usædelige Indhold. Hovedrollens Fremstiller skal især ved sit indecente Spil have foranlediget denne Forholdsregel.

— I Malmø skulde Andersens „Mulatten" gives anden Gang af det Werlighske Skuespillerselskab Løverdagen den 25de April.

„Clotilda Montalvi," romantisk Tragedie af Firmenich, blev nylig opført i Berlin, men havde selv en, om ikke romantisk, saa dog tragisk Skjæbne. De fire første Akter lod Publicum passere uden videre, men efter den femte Akt blev det udpebet med alle mulige Honneurs. Dette jammerlige Fuskerværk vilde neppe være kommet paa Scenen, hvis ikke Forfatteren havde været en Berliner, hvem Theaterdirectionen af visse private Hensyn havde tilstaaet det, som ofte nægtes Talentet. Her kan man i det mindste sige, at Straffen fulgte Forbrydelsen i Hælene.

Chronik.

— I Versailles lever en talentfuld Maler ved Navn Bigan, hvem Himlen tillige har begavet med et fortreffelig Humeur og et uudtømmeligt Lune. Hans Vittigheder og Løier afgive Conversations-Emner i alle franske Ateliers. Samme Bigan fik engang det Indfald at forære Staden Versailles et Maleri, der var lykkedes ham særdeles vel. Da det var skeet, tænkte Kunstneren ikke videre herpaa, men Byens høiviise Borgerraad desto mere, thi det forsamledes i et overordentligt Møde for at raadslaae om, hvorledes Øvrighedens Taknemmelighed mod Giveren vel kunde lægges for Dagen paa en eclatant Maade. Discussionerne herover kunde dog ikke tilendebringes i eet Møde, trods det store Skarpsind, som Herrerne i Raadet lagde for Dagen. Endelig en Dag, da Bigan netop sad ved Middagsbordet og spiste med en glimrende Appetit, fik han et Brev fra Mairen og Borgerraadet. Skrivelsen var smækfuld af erkjendtlige Yttringer for den skjønne Foræring, og i en Efterskrift tilbyder den taknemmelige Stad Hr. Bigan gratis en Plads i den skjønneste Deel af den nye Kirkegaard. Kunstneren modtog med Følelse de ser Fod Jord, hvorfra Ingen her paa Jorden, selv ikke den allerstørste Maler, kan slippe, men tilføiede derhos den indstændige Bøn, at det maatte forundes ham saa seent som muligt at gjøre Brug af det artige Tilbud, som Staden Versailles gjorde ham.

— Berlioz omtaler i en Kritik, at et fortræffeligt Værk blev slet optaget af Publicum, og opkaster det Spørgsmaal, om det maaskee kunde tilskrives Opførelsen. „O nei" tilføier han derpaa — „j'aime mieux attribuer cet accueil insolent à une boutade, à une distraction, à une bêtise de l'auditoire?" Hvad sige vore danske Critici hertil? De forstaae heelt vel den Kunst at være grove mod Kunstnerne og mod hverandre indbyrdes, men de have dog endnu ikke lært at sige Publicum Sandheden saa djærvt lige op i Øinene.

— Det paa calembourgs, ogsaa Kjældermænd kaldede, rige Frankrig tillader sig idag at beværte Portefeuillens Læsere med følgende tre charmante Spørgsmaal: Hvorfor har Wilhelm Tell ikke givet meget for sin Forlovelsesring? Parceque c'etait une bague à Tell (bagatelle). Hvorfor forstaae Englænderne sig saa godt paa theologiske Materier? Parcequ'ils ont beaucoup de théologie (thé au logis). Hvilke ere de tre ureenligste Departementer i Frankrig? Aisne, Aube, Ain (haine au bain). Vi ville prise os særdeles lykkelige, hvis vore Læsere kun ikke finde disse Vittigheder alt for skrækkelige.

— Ved St. Louis i de forenede Stater har man ganske nylig for første Gang udgravet en fuldstændig Hjerneskal af et Mastodon giganteum, et af hine Kæmpedyr fra den antidiluvianske Verden og udstillet den til Skue i Stadens Museum. Hvor stor denne Hjerneskal er, kan man slutte sig til af den Bemærkning, at den saa temmelig vilde udfylde et af vore sædvanlige Værelser med eet Vindue, og at det hele Dyr, ifølge dets formodentlige Høide neppe vilde kunde faae Plads i vore høieste Kirker. Dette Dyrs Huggetænder stode horizontalt med Spidserne bøiede mod Siden. Hver af disse Tænder havde en Længde af ti Fod, og Afstanden mellem to ligeoverfor hinanden var en og tyve Fod i lige Linie. Den menneskelige Indbildningskraft bukker under for den Opgave at gjøre sig en tydelig Forestilling om en Tilstand, hvor jordiske Marker bleve hærgede af Ubyrer efter en saadan Maalestok; man seer sig nødt til, for at bringe Harmonie i det Hele, ogsaa at give Bjerge, Floder, Træer, Græsarter, m. m. fra hiin antidiluvianske Verden ganske andre Dimensioner end de, som nu tildags findes. Dette Kæmpedyr synes iøvrigt at have været udbredt over den hele daværende Jordflade.

— Det Huus i Paris, hvori Molière døde, blev nylig solgt for 230,000 Francs, skjøndt det neppe er 150,000 værdt.

— Van Dael, maaskee vor Tids berømteste Blomstermaler, er død i Paris i en Alder af 76 Aar.

— Hr. Carl Stützer i Berlin anbefaler sin patenterede Dameisse- eller Damepande-Fabrik, hvis Produkter ere det meest Skuffende, som nogensinde har existeret; enhver af disse skuffende Isser er forsynet med Fabrikantens Firmastempel.

— Den bekjendte Schönlein er paa sin Reise til Berlin, hvortil han anvender mere Tid end han havde lovet det preussiske Ministerium, indtruffen i Bamberg. Der siges nu Syge af ethvert Slags, Blinde og Lamme, at ile skareviis hen og anraabe ham, ligesom fordum Fyrsten af Hohenlohe, om at forjage deres Lidelser.

— Den unge Hamburger Dahse, om hvis usædvanlige Regnetalent der tales saa meget i flere Blade, udtrak nylig i et Selskab af Berliner Lærde i den korte Tid af to Minuter og fem og tyve Secunder den sextende Rod, som er 37, af nedenstaaende uhyre Talrække:

123, 375, 119, 142, 171, 166, 362, 274, 241.

— I Neapel døde i den første Uge af Februar den engang som Dandserinde høit beundrede Madame Falconet, født Heberle, som glimrede i Horschelts Børneballetter i Wien. Hun var bleven gift med en rig Kjøbmand.

— Den Betydning, som Vandkuren har opnaaet i Tydskland, maa endnu være meget ubekjendt i Frankrig; de franske Blade spotte bestandigt paa hiin beqvemme Maade, hvorved det er saa let at gjøre Alting latterligt, over Prießnitz, om hvem de fortælle, at han har været Hyrde, og at han er i Familie med Doctor Sangrado (i Romanen Gil Blas). Bade, Bade, Bade, det er og bliver ifølge dem hans hele Kunst, og han vil vel blive den Første, der overlever sine Vandkure, da alle hans Patienter efter nogle Dages Forløb ombytte det Timelige med det Evige. Saavidt disse Sladderhanke! — Det er forresten mærkeligt, at endnu ingen fransk Læge af solide Kundskaber har lagt sig efter Studiet af en Lægemethode, som ofte paa en virkelig overraskende Maade har givet de gunstigste Resultater.

— I Rom er for nogen Tid siden forefalden følgende Begivenhed. En to og tyveaarig smuk Enke, som eiede en pæn lille Capital, et Huus paa fem Etager og en meget stor Viinhauge i Nærheden af Lateranet, glemte snart, at hun havde mistet et gammelt Gnav af en Mand, og besluttede paa ny at sværge til Hymens Fane. Blandt sine mange Tilbedere valgte hun da en Greve, en net ung Mand, men ustadig i Kjærlighed. Enken elskede ham alene; han havde et Hjerte, der rummede Flere paa eengang Det kunde umuligt gaae godt. Enken mærkede snart hans svage Side, og saa var der naturligviis ingen Ende paa Taarer, Kramper og Besvimelser. Greven lovede Bod og Bedring, og deres Elskovshimmel opklaredes for en Tid. Men en Dag saae hun den Troløse spadsere i Villa Borghese med den farligste af alle hendes Medbeilerinder. Enken blev bleg af Forbittrelse, og ilede strax hjem til sin Bolig, hvor hun grundede paa en eclatant Hævn. Greven, som ikke er formuende, vilde nødig miste den smukke velhavende Enke, men frygtede dog for hendes Vrede. Imidlertid tog han Mod til sig, og gik efter nogle Dages Forløb op til sin Donna. Hun sad paa sin Sopha i fortrolig Samtale med en ung Mand, der forekom Greven noget bekjendt. „Hr. Greve!“ sagde hun, „jeg har svoret at hævne mig over deres Troløshed, og det jeg har gjort, thi jeg har herved den Ære at præsentere Dem min Mand.“ Den gode Kone havde ægtet sin Gartner, en ung athletisk bygget Karl af udmærket Skjønhed. Greven blev lidt flad, gik beskjæmmet bort, og græd i Eenrum.

— Therese Elsler er reist fra Paris til Hamburg. I denne Anledning yttre Hamburgerne med Stolthed: „Vi have rigtignok ingen Ballet, men see alligevel bedre Dandsere end Folk, som hver Aften kunne see Balletter.“

☞ Med dette Hefte følger en Prospectus over Hoffmanns Hertha, et interessant og lærerigt Skrift i 3 Dele eller 6 Hefter. 1ste Hefte kan strax erholdes hos Andr. Fred. Høst, der modtager Subscription.

☞ Af dette Skrift udkommer **hver Søndag Formiddag** et Hefte, ledsaget af en Lithographie. **Subscriptionsprisen** er 1 Mk. pr. Hefte. — Enkelte Hefter eller Lithographier sælges ikke. — Abonnementet er kun bindende for et Qvartal. — Man tegner sig paa det **Berlingske** Comptoir, Pilestræde Nr. 118, i **Andr. Fred. Høst's** Boghandling, Gothersgaden Nr. 349, samt hos de forskjellige **Agenter i Danmark, Norge og Sverrig.** — Bidrag ꝛc. bedes indleverede til Redacteuren.

Andet Bind.

Portefeuillen

for

1840.

Et literairt-artistisk Skrift

Udgivet
af
Georg Carstensen.

Redigeret af **F. C. Hillerup.**

Søndagen den 3 Mai.

Kjøbenhavn.
Trykt paa Udgiverens Forlag i det Berlingske Bogtrykkeri.

18de Hefte.

Til Morgenbladets Kunstcriticus.

O sancta simplicitas!

— Min kjære Mand! Hvor De dog tager Dem Verden nær! For Guds Skyld kom lidt Vand i Blodet, thi det lakker ad den varme Aarstid! De er, som jeg med Forundring seer, da bleven vred, ordentlig smækvred, fordi jeg har tilladt mig at kalde mislykket hvad der er mislykket. De kunde sandelig ikke have viist større Omfindtlighed, hvis De selv havde været en af vore unge Kunstnere, hvem jeg har sagt Sandheden. Dette er i flere Henseender smukt, endogsaa nobelt, men De gjør Dem til Martyr uden mindste Nytte. Seer De vel, Sagen er slet ikke saa farlig som De troer. For det Første trænger Hr. Dreyer, hvis Partie De tager med en mærkværdig Varme, aldeles ikke til Deres Forsvar; thi naar han selv, hvad jeg baade ønsker og haaber, kommer til større Modenhed, og forlængst har glemt det øieblikkelige, ubehagelige Indtryk, som en efter Overbeviisning og uden Forbeholdenhed udtalt Dom muligen kan have foraarsaget ham, vil han uden tvivleligt blive af samme Mening som jeg og hundrede Andre. Alle Deres Phraser og barnagtige Jeremiader i denne Anledning ere altsaa, som De vel nu kan indsee, lutter Pølsesnak. Hvad nu Hr. Frölich angaaer, da gjelder det Samme om ham som om Hr. Dreyer og det maaskee i en endnu høiere Grad, thi da han unægteligt er en ung Kunstner af Talent, vil han maaskee i en forholdsmæssig kort Tid ved Studium og Øvelse sikkert komme til den klare Erkjendelse, at den store Feil mod Perspectivet i hans „Palnatoke", som øieblikkeligt frapperer Enhver, der kan see, støder saa stærkt an mod de simpleste Fordringer, at den aldeles tilintetgjør Skjønheden af den iøvrigt meget vel tænkte Composition. Jeg er fuldkommen enig med Dem i, at der i denne unge Kunstners Arbeider viser sig „Aand og Selvstændighed", og netop derfor ønsker jeg inderligt, at han en anden Gang vil vide at undgaae en saadan Feil. Mit Haab vil da, hvis Alt gaaer vel, heller ikke svigte mig, naar jeg er overbeviist om, at han engang selv vil betragte dette Arbeide for hvad det er, nemlig et Ungdoms-Forsøg. — Men hvad skal man vel tænke om Deres Kald til at optræde som Criticus, naar De i Deres comiske Vrede paastaaer, at en saadan Feil mod Perspectivet, som den omtalte, ikke skader Stykket? Kjære Ven, vær dog besindig og tænk Dem om, forend De taler! De aner ikke selv til hvilken Inconseqvents det kan lede Dem. Det er akkurat, som naar De vilde stille en lang Garderkarl op ved Siden af nogle smaa Skoledrenge, og da komme i Harnisk, naar man ikke fandt disse Personer ligestore. Vend om itide, gode Mand, ellers kommer De i Sandhed snart til at staae ene i Verden med Deres berømmelige Kunstkritik, ligesaa ene som Historiemaler Høyers „Adam" og det maa være frygteligt. — Jeg kunde vel endnu drøfte flere af Deres Raisonnements, men jeg vil spare Dem for at rødme; jeg vil bære over med Dem, thi jeg veed, at de største Genier have svage Øieblikke. De kan imidlertid trøste Dem med, at selv Homer sov ind engang imellem, hvilket med Mere er at læse hos en Digter ved Navn Horatius, som De maaskee kjender, om ikke andetsteds fra, saa dog af Wessels Digte. Min Tid er noget knap idag. De maa derfor undskylde, at jeg forbigaaer Deres mange andre snurrige Conclusioner uden Præmisser, Deres totale Mangel paa kunstnerisk Overblik og de mange pæne Ting, De har sagt mig. Herre Gud! man kan jo ikke altid være i godt Humeur, det er en naturlig Ting. Men De vil altid finde venlig Overbærelse hos Deres hengivne

G.

Correspondentsartikel.

(Efter Malmo nya Allehanda.)

Lund, den 13de April 1840.

„Vi ville ikke benægte Madame Bishops Kunstnerværd — endskjøndt hverken hendes Stemme eller Foredrag svarede til vore Forventninger og ikke engang overgik flere af vore egne Kunstneres — vi ville tvertimod indrømme, at hendes Stemme muligen besidder Klang, Reenhed, Omfang og dertil Kunst; men her besad den ingen af disse Egenskaber, uden maaskee netop den sidste. Altsaa ville vi aldeles ikke nægte hende Talent, ja om man saa vil, endog et stort Talent, men en fuldendt Kunstnerinde er hun alligevel ikke. Senere skulle vi søge nærmere at motivere denne Dom. Men hvad vi først og fremmest strengt dadle og umuligt kunne oversee, er den store Mangel af Delicatesse, som Madame B. viste, eftersom hun ikke tog i Betænkning at optræde som Concertgiverinde, da hendes Stemme besværedes af en Hæshed, der naturligviis maatte gjøre det umuligt for hende at lægge dens Kræfter for Dagen. Dette røber, mildest talt, en utilgivelig Ringeagt for vort Publicum, og vidner tillige om, hvor lavt Sangerinden vurderer dets Competence til at dømme. Grunden hertil ligger ikke saa langt borte, og behøver ikke at antydes af os. Imidlertid kunde man vel med Rette vente saa megen Takt og sund musikalsk Dømmekraft af de fleste Tilhørere, at de ikke ved deres Bifald skulde have bestyrket Kunstnerinden i hendes ringe Vurdering af vort Standpunkt i musikalsk Henseende, allerhelst da Udførelsen ingenlunde svarede til Fordringerne eller retfærdiggjorde Rygtets Udsagn. Vel kan det ikke nægtes, at Madame B. i Arierne af „La Somnambula" og „Tancredi" lagde en god technisk Dannelse for Dagen, og hendes Colorature vare ofte ret heldige; men dette er ikke tilstrækkeligt for at stemple Kunstneren i sidste Instants som en saadan, det er ikke den Høide, hvorpaa den virkelige Artist staaer, og derfra uimodstaaeligt med Henrykkelsens Magt behersker sine Tilhørere. Ikke Tonen i og for sig, det vil sige, som Tone, er skjøn eller formaaer at efterlade et æsthetisk Indtryk, uden for saavidt

som den gjennemglødes af sand Begeistring, og derved erholder et Præg af det Uendelige, af Ideen, og for saavidt den som en Sjel taler til Sjelen i sit skjønne eiendommelige Sprog. Aldrig maa en Kunstner troe blot ved en teknisk Fuldkommenhed, om den er nok saa udmærket, at kunne erstatte hvad der mangler i Udtrykkets Varme og Gedigenhed. Det Skjønne maa fast sammensmelte med Kunstnerens Væsen, blive ligesom en Deel af hans indre Jeg, inden det, udgaaet fra ham i Tone eller Maleri, kan afspeile sig i og assimileres med en Andens Sjel. Nærmere at udvikle dette, vilde her føre os for vidt; vi indskrænke os derfor til at have antydet den Maalestok, hvorefter en Sangs æsthetiske Værd maa bedømmes, for ikke at lade Lune eller Godtbefindende bestige Dommersædet, og derfra udkramme sine tomme og gehaltløse Orakelsvar. Endnu en Grundbetingelse for Sangen — nødvendig og ufravigelig, hvis den vil gjælde for skjøn — tillade vi os her at fremsætte; af Tonernes Udstrømmen og Tilbagestrømmen til et harmonisk Heelt maa den tilegne sig samme Ynde og Holdning som et fuldendt Maleri besidder; intet staaer da isoleret og alligevel bliver hver Tone fuldkommen reen.

Hvorvidt Madame B. iagttog denne Regel, lade vi staae ved sit Værd. Vi troede stundom at høre et Angestskrig, pludselige Raab om Hjelp, og derpaa en ligesaa pludselig Dalen, en ligesaa umotiveret Dæmpen af Stemmen og saa fremdeles i uophørlig Afverling — en Parodie af Musik. En væsentlig Mangel i Madame Bishops Sang have vi allerede ovenfor antydet, nemlig Mangelen paa poetisk Opfatning af Compositionen og Sjel i Foredraget, som aldeles ikke erstattes af en fremkunstlet Livelighed og overdreven Selvtillid. Unægteligt har hun sin Styrke i Piano'et, som er sandt artistisk. Hendes Triller vare feilfrie, men havde kun et ringe Omfang af Toner. Som Glandspunktet for Aftenen ansaae vi den skotske Ballade „John Anderson" saavel for den flitterfrie, dybe poetiske Aand i selve Compositionen som for det reent Musikalske i Foredraget. Unægteligt har denne Ballade meget tilfælleds med vore Folkemelodier. Den fortjenstfulde Udførelse af „La Bayadère" fordrer billig Anerkjendelse, og Gejers herlige „Viking" vilde have gaaet godt, hvis Stemmen ikke allerede havde begyndt at tabe sig betydeligt. Vor Dom i det Hele om Madame Bishop som Sangerinde er, at hendes Talent muligen er ganske interessant under andre Forhold end de, hvorunder hun optraadte her, men at hun ingenlunde maa gjøre Fordring paa at være en Kunstnerinde af første Rang; det er herimod, at vi protestere.

Det overvættes artige Publicum syntes i Almindelighed at være fortryllet ex officio med Undtagelse af Een og Anden, der hørte til „de Misfornøiedes" Antal.

Det lønner aldeles ikke Umagen at opholde sig ved Hr. Bochsas Harpespil. Dette ældgamle, Bardernes og Propheternes Instrument, hvis Vælde er uimodstaaelig, naar den sande Begeistring vækker de i Strengene slumrende Toner til Liv, nedsank i hans Haand til en Bagatel. Hans „Mosaique musicale" kan meest passende oversættes ved „Musikalsk Miskmask", og hans Improvisation over opgivne Themaer faldt saa ilde ud, at han, efter hvad man kunde see, selv blev forlegen derover, hvilket vistnok afgiver den bittreste Kritik.

Literatur og Kunst.

— Den danske Digter Andersen er, som bekjendt, meget yndet i Sverrig, hvorpaa han ogsaa ganske nylig har erholdt talende Beviser paa et Besøg i Malmø og Lund. Som et Beviis paa den Popularitet flere af hans Digte der nyde, ville vi blot anføre, at der er udkommen et, rigtignok ikke mesterligt componeret, Blad i Lithographie efter Digtet „Det døende Barn." Underneden staaer den svenske Oversættelse af Texten, saaledes lydende:

Det döende Barnet.

Mamma, jag är trött, nu vill jag sofva,
Låt mig vid ditt hjerta slumra in!
Gråt dock ej, det skall du först mig lofva:
Tåren bränner så på kinden min.
Här är kallt — och ute stormen stundar;—
För min sköna dröm ej finnes namn:
När det lilla trötta ögat blundar,
Sluta hulda Änglar mig i famn.

Mamma, ser du Ängeln vid min sida?
Hör du väl hans sång, de sköna ljud?
Se hans vingar hvita, ögon blida,
Allt han säckert fått af Herren Gud.
Grönt och gult och rödt för ögat blifvit:
Det är blommor Ängelen utströr.
Får jag också vingar här i lifvet,
Eller, Mamma! får jag när jag dör?

Hvarför trycker du så mina händer?
Hvarför lägger du din kind til min?
Den er våt, och dock som eld den tänder,—
Mamma, jag skall alltid blifva din!
Men ei suck och tårar må du gjuta!
Gråter du, så gråter jag med dig.—
O, jag är så trött! — vill ögat sluta —
Mamma, — se! — nu kysser Ängeln mig!—

Theater-Feuilleton.

— Fanny Elsler har gjort Furore i Balletten „the Gipsy" paa Kings theatre i London.

— Adam agter med det Første at forlade St. Petersburg og begive sig til Tydskland. Den

keiserlige Familie har givet ham store Presenter i Anledning af hans Musik til en ny Ballet „l'écumeur de mer“ ligesom han overhovedet der staaer i lige høi Gunst hos Keiserhuset og Publicum. Den første Forestilling af hans „Brygger i Preston“ fandt Sted i det tydske Theater, hvor Componisten, som dirigerede Orchesteret, flere Gange blev fremkaldt. Bryggeren blev givet af Breiting med meget Bifald For den keiserlige Garde skrev Adam to Marscher.

— I Comtes Børnetheater i Paris gives nu igjen et Stykke af Madame Campan „La vieille de la cabane ou la piété filiale,“ som engang i Keisertidens glimrende Dage blev opført for Napoleon i St. Cyr af unge Damer. Dengang spillede Hortense Beauharnais, senere Dronning af Holland, med deri. Dette Stykke, som aldrig var bleven trykt, men kun existerede i Afskrifter, var bleven meget sjeldent og Directeuren havde havt megen Møie med at forskaffe sig det.

— Det nye Skuespilhuus i Dresden skrider rask frem i sin Bygning, men kan dog neppe blive aabnet før til September. Man veed endnu ikke, om det skal indvies med et Stykke af Goethe eller en Opera af Gluck.

Chronik.

— Ligesom man hos os oftere har omtalt Hr. Marmiers Mangel af Grundighed, begynder man ogsaa i Tydskland at berøre samme Streng. En Stuttgarter Journal yttrer sig i den Anledning saaledes: „Xavier Marmier, der gjerne proclamerer sig som en Autoritet af første Rang i Alt, hvad der angaaer Tydskland og tydsk Literatur, og for kort siden afgav sin Dom over vor Literatur paa en Maade, som mere vidner om hans ubegrændsede Tillid til sine Kundskaber end om solid Kundskab til tydske Tilstande, er, ifølge franske Blades Beretning, bleven afskediget fra sin Post som Professor i den tydske Literatur ved Læreanstalten i Rennes, da han i et heelt Aar havde været borte derfra, for at gjøre Reiser og Excursioner i de Pariser Salons. I de to Aar, han havde været ansat i Rennes, havde han kun holdt sex Forelæsninger over den tydske Literaturs Historie.

— Forrige Aar døde en rig Brygger i London, som testamenterede en Neveu sin uhyre store Formue under den Betingelse, at denne, saalænge han havde Tænder i Munden, hvert Aar skulde lade en trække ud paa sin Onkels Dødsdag. Han vilde derved bevirke, at den kjære Neveu endnu efter mange Aars Forløb paa denne Dag skulde mindes sin Onkel med Smerte.

— En Englænder var nylig reist til Ægypten, alene for at høre de Toner, som Memnonssøilen giver fra sig. Nogle lystige Fættere skjulte en Guitarrespiller bagved det colossale Monument den Dag, da John Bull indfandt sig der. Britanniens ædle Søn svømmede i et Ocean af Henrykkelse, da han pludselig hørte hiin underskjønne Melodie „Marlborough (Mallebrok) i Leding farer“ tone med smeltende Vemod fra Søilen.

— Mehemet Ali og Ægypten stige bestandigt mere og mere i europæisk Civilisation. Han har ladet en fransk Dandsemester ved Navn Alexandre aabne en Dandseskole, hvor allerede mere end hundrede Ægyptere og ligesaa mange Ægypterinder lære at dandse Straußiske Valtser og franske Quadriller.

☞ Med dette Hefte følger en Deel smukt udstyrede Skrifter, passende til Fest- og Fødselsdagsforæringer, der kunne bestilles hos Andr. Fred. Høst.

☞ Af dette Skrift udkommer **hver Søndag Formiddag** et Hefte, ledsaget af en Lithographie. **Subscriptionsprisen** er 1 Mk. pr. Hefte. — Enkelte Hefter eller Lithographier sælges ikke. — Abonnementet er kun bindende for et Qvartal. — Man tegner sig paa det **Berlingske** Comptoir, Pilestrædet Nr. 118, i **Andr. Fred. Høst's** Boghandling, Gothersgaden Nr. 349, samt hos de forskjellige **Agenter i Danmark, Norge og Sverrig.** — Bidrag ꝛc. bedes indleverede til Redacteuren.

Andet Bind.

Portefeuillen

for

1840.

Et literairt-artistisk Skrift

Udgivet
af
Georg Carstensen.

Redigeret af **F. C. Hillerup.**

Søndagen den 10 Mai.

Kjøbenhavn.
Trykt paa Udgiverens Forlag i det Berlingske Bogtrykkeri.

19de Hefte.

Til vore Abonnenter.

— Da vi i „Politivennen" paa en venskabelig Maade ere blevne opfordrede til at levere det i en Prospectus bebudede Portrait af Skuespillerinden Madame Kragh, tillade vi os herved at give følgende Svar. Dette Portrait er blevet lithographeret til „Portefeuillens" Brug, men da det ikke lykkedes vel, lode vi det ikke komme ud. Da der desuden ikke existerer noget heldigt Portrait af Kunstnerinden, og det desværre nu er umuligt at kunne erholde et saadant, maae vi ansee det for rigtigere, ikke at levere noget Billede af den Afdøde, end et, der ikke tilfredsstillede Publicum.

Literatur og Kunst.

— Nylig er udkommet det første Hefte af „Geschichte Friedrichs des Großen von Dr. Franz Kugler" med Tegninger af Adolph Menzel, paa den Webersfe Boghandlings Forlag i Leipzig. I denne Anledning har Dr. Schadow, Directeur for Kunstacademiet i Berlin fremsat nogle Yttringer i et offentligt Blad, hvori han siger, at han ved Synet af dette Arbeide kom i en ydmygende Stemning. Han er nemlig især aldeles utilfreds med Udførelsen af det Artistiske, og mener, at den store Konges illustrerede Biographie ikke skulde behandles som et Penny-Magazin, men som en historisk Souvenir, og derfor have været anderledes udstyret fra Kunstens Side. Han advarer for den nuværende Modesmag med fanatiske Arabesker og Snirklerier, da man har tilstrækkeligt Forraad af Skrift og Billedværker fra hine Dage for at kunne levere vor Tidsalder et tro Speilbillede af den Tids Personer og Tanker. Imidlertid synes dog Hr. Schadows Dom at være lidt for streng, thi dette Arbeide udmærker sig virkelig meget fremfor mange andre lignende Foretagender, og er ret skikket til at erholde en almindelig Udbredelse.

— Fra München meldes, at Billedhuggeren Schöpf for kort siden har fuldendt Modellen til en colossal Buste af Jean Paul, som Kongen af Baiern har bestemt til sit Valhalla. Denne Buste skal være af en talende Lighed, og der siges, at to competente Dommere, nemlig den Forevigedes tvende Døttre, have udtalt sig om den med megen Roes. Professor Schwanthaler har fra høiere Steder faaet det Hverv at modellere Jean Pauls Statue i colossal Størrelse; den skal støbes i Erts af Stiglmaier og opstilles paa en af Baireuths offentlige Pladser.

— I det af Georg Gropius i Berlin med megen Dygtighed redigerede „Centralblatt der deutschen Kunstvereine" ville vi her anføre nogle smaa Noticer om tre tydske Kunstforeningers Virksomhed i de sidste Aar. Kunstforeningen i Wien er i god Tilvæxt; fra 1836 til 1839 er Actionairernes Antal steget fra 2,309 til 4,216, hvorved Selskabet i de sidste Aar fik en Capital af 21,080 Gylden til sin Disposition. I Aaret 1839 bleve 61 Malerier bortloddede. Selskabet anvender, og det vistnok med Rette betydelige Summer paa værdifulde Kobberstik. Den schlesiske Kunstforening talte 524 Medlemmer i Aaret 1839, og kjøbte Kunstsager for 2655 Thaler. Selskabet har, ifølge den Overeenskomst mellem alle preussiske Kunstforeninger, at enhver af disse skal anskaffe et fortrinligt Maleri, der skal circulere paa alle disse Selskabers Udstillinger, og derefter anvendes til et offentligt Øiemed, bestilt et Maleri hos Hübner i Düsseldorf for 500 Thaler. Kunstneren har erklæret at ville tage et Sujet af Tiecks „Kaiser Octavianus." Den Frankfurter Kunstforening talte i forrige Aar 991 Medlemmer, og havde en Indtægt af 6229 Gylden.

— Den allerede tidligere omtalte tydske Balladesanger, Eggersdorf, gav Tirsdagen den 28de April i Frimurerlogens Locale en Concert, hvorved han fuldkommen viste sig det Rygte værdig, der omtalte ham som en fortrinlig declamatorisk Sanger. Hans Stemme er især i Mellemtonerne skjøn og kraftig. Med særdeles Fornøielse hørte vi „das Erkennen" Ballade af Broch og „Wiegenlied einer polnischen Mutter" af Dames, hvorimod de i temmelig høi Grad mislykkede Qvartetter, navnligen hvad Accompagnementet angik, for en Deel syntes at nærme sig prima-vista-Sang. Concertgiveren blev heldigt understøttet af DHrr. Kuhlau, der med megen Færdighed foredrog Variationer af Haß, og Seest, der med ualmindelig dannet Stemme foredrog to italienske Compositioner, hvoraf især den sidste (Rossinis l'Orgia) behagede baade med Hensyn til Compositionen og Foredraget. d—.

Theater-Feuilleton.

— Onsdag Aften den 13de Mai agter Hr. **Stage** at give en Aftenunderholdning paa det kongelige Theater, hvorved han assisteres af Madame **Bishop**. Tillige gives en Vaudeville, betitlet „en Comedie i det Grønne," der er en fri Bearbeidelse af det gamle Lystspil „Skuespilleren imod sin Villie", som Hr. **H. C. Andersen** har underlagt en ny Dialog og dertil føiet flere Sangnummere, men iøvrigt bibeholdt den samme Scenerække. Rollerne udføres af DHrr. **Stage og Phister**; denne Sidste optræder saaledes som Gaardskarl, Haarskjærer, genial Decorationsmaler, Souffleur og Pyntekone.

— Forfatterinden til „Tegninger af Hverdagslivet," Frøken **Frederika Bremer** har skrevet et dramatisk Arbeide, som er antaget til Opførelse paa Theatret i Stockholm.

Chronik.

— En ung Maler, Hr. Leon D..., som, efterat have studeret med Held i Eugène Isabeys Atelier, for nogle Aar siden etablerede sig i Gent, kom til Paris i Slutningen af Marts, for at copiere nogle Malerier i Museet, hvorpaa han sagde at have erholdt Bestillinger. Han havde leiet sig en lille Bopæl i Rue Saint-Honoré, og kom hver Morgen, belæsset med en Farvekasse, Palet og en stor Mappe, hvori han lagde sine Udkast, ja endog smaa Lærreder, til Museet, hvor han arbeidede med en saadan Vedholdenhed, at Opsynsmændene for det Meste vare nødte til at erindre ham om, at Klokken var fire, og at han altsaa maatte begive sig bort. Den 26de April kom han tidligere end sædvanligt og før alle Andre til Museet, hvor man endnu var ifærd med at reengjøre Værelserne, stillede sit Staffelie hen til den flamske Skoles Gelænder, og syntes at arbeide med sin sædvanlige Iver. Imidlertid tiltrak hans Stilling og en vis Forvirring hos ham sig en af Opsynsmændenes Opmærksomhed; denne iagttog ham i et Dieblik, da han troede sig ene og ubemærket, og saae ham nedtage to af Caspar Netschers skjønneste Stykker „Underviisningen paa Bratsch" og „Underviisningen i Musik", som han skjulte paa Gulvet bagved sin Mappe. Saasnart Opsynsmanden var vis paa sin Sag, underrettede han en af sine Kammerater derom, og Begge gik hen til Stedet, hvor Malerierne vare skjulte; de opfordrede derhos den unge Maler til at sige, i hvilken Hensigt han bar sig saaledes ad, og forlangte, at han skulde følge med dem til en Politicommissair. Uagtet man erklærede at have seet ham tage Malerierne ned, nægtede Leon det dog og paastod, at det var en anden ung Mand ved Navn Beaudin, der ogsaa arbeidede i Museet, men hvis Bopæl han ikke vidste, som havde taget dem ned og sat dem ved hans Mappe. Hos Politicommissairen, hvor han paa Grund af sine Benægtelser blev ført hen, gjentog han denne Forklaring, uagtet Opsynsmændene og Slotsforvalteren bevidnede, at han var den eneste Person, der havde været saa tidlig i Museet. For at give sit Udsagn større Sandsynlighed, sagde han, at det var upaatvivleligt, at Beaudin havde havt den Hensigt at stjæle Malerierne, som vurderes til 30,000 Francs Stykket, eftersom denne havde bestilt en Plads i Diligencen til Lille for samme Dags Aften. Man vilde overbevise sig om denne Sags Rigtighed, og det befandtes virkeligt, at den navngivne Reisende ikke svarede, da hans Navn blev opraabt ved Diligencens Afgang; men da man erkyndigede sig hos Contoirbetjentene, fremviste de et Signalement paa det Individ, der havde taget Billet under Navn af Beaudin, og det befandtes da, at deres Beskrivelse over hans Figur, Klædedragt, blonde Haar og lille Knebelsbart ganske passede paa Leon D..., hvem de ogsaa strax kjendte, da han blev dem forestillet. Han blev øieblikkeligen overgivet til den kongelige Procureurs Disposition.

— Man veed, at Moskuslugten, der er ubehagelig for saa Mange, holder sig meget længe. En Kjole, som man har parfumeret lidt med Moskus, kan lugte deraf i hele to Aar, om den ogsaa i al den Tid hænger i fri Luft. Men det synes, som den aldeles ikke kan forjages af Værelser. Keiserinde Josephine holdt særdeles meget af stærke Parfums og navnligen af Moskus. Hendes Cabinet i Malmaison var gjennemtrængt deraf, og Napoleon gjorde hende ofte de bittreste Bebreidelser derover. Nu ere sex og tyve Aar henrundne siden Keiserindens Død, og den nuværende Eier af Malmaison, Hagermann, har flere Gange ladet Væggene i dette Cabinet afvaske og hvidte, men hverken Kalk eller Skedevand har formaaet at fordrive Moskuslugten, som endnu holder sig der.

— Den berømte Landskabsmaler Johan Christian Dahl, hvis Portrait vi idag meddele Portefeuillens Abonnenter, er født i Bergen 1789. Han kom ned til Danmark i Aaret 1811, fattig og ubekjendt, men erhvervede sig snart Velyndere og Venner, der erkjendte hans store Talent og stode ham bi med Raad og Daad. Hans Arbeider vakte bestandigt større Opmærksomhed og han forskaffede sig et Navn i Norden. Men hans Genie længtes efter en større Virkekreds, og han reiste til Dresden Aar 1818, hvor han har taget sit stadige Ophold og er bleven Professor ved Kunstacademiet. Det er den nordiske, især Norges Natur, som Dahl veed at gjengive med en overraskende Kraft og Sandhed. Italien, som han besøgte i Aarene 1820 og 1821, tiltalte ham ikke; hans Aand, der ganske er gjennemtrængt af hans Fødelands majestætiske og strenge Natur, fandt sig ikke behageligt afficeret af den derfra saa høist forskjellige Charakteer, som udmærker Italiens yndige Landskaber.

— Da Døbler paa en af sine Forestillinger i Pesth forvandlede stegte Duer til levende, fløi en hvid Due op i en Loge, og blev greben af to unge Piger. En Skomagerdreng gjorde den poetiske Bemærkning: „Hvor der er Duer, flyve Duer til." „O vist ikke," svarede en mindre galant Collega, „seer Du da ikke, at Gasbelysningen har blændet Fuglen saaledes, at den har anseet Gjæs for Duer?" O den Tølper!

— Med „Charivari" af 30te Marts d. A. følger en Lithographie, som forestiller en schofel Person, der viser hen paa et Stykke Pergament, en Sabel og en Blære, som hænge paa Væggen. Under Billedet staaer til Forklaring: Adelen fra iforgaars, igaar og idag.

— Orchestret i Königsberg maa tidligere have været en Sultan, og gjort sig skyldig i tyrkisk Fleerkoneri; thi efter en Annonce i et af denne Stads Blade bebudes der en Concert for Orchester-Enker. Skal naturligviis hedde: Enker efter Medlemmer af Orchestret — hvad er det dog for en mystisk Skrivemaade!

— En berømt Professor blev adspurgt af en Ven, om han ikke vilde lade sin Datter nyde nogen Sprogunderviisning, og brugte det Udtryk,

om han ikke vilde lade hende lære at tale med flere Tunger. „Gud bevares!" svarede den Lærde „een Tunge er nok for et Fruentimmer."

— Hvor rasende Italienerinder kunne gebærde sig af Skinsyge, vil følgende Begivenhed kunne vise til en høi Grad. En tydsk Kunstner, som havde tilbragt flere Aar i Rom, levede der, som det hyppigt er Tilfældet, i et naturligt Ægteskab med et ungt Fruentimmer, der elskede ham med Lidenskab, og var følgelig ogsaa paa god romersk Viis meget skinsyg. I tre Aar gik imidlertid Alt særdeles godt, thi Vennen var hende tro i den Tid, og de smaa Angreb af Jalousie, som hun tillod sig, bleve snart afvæbnede ved Elskerens rene Beviisthed og oprigtige Hengivenhed. Dog, hvad faaer ikke Ende paa denne Jord? Tydskeren blev efterhaanden mæt af bestandig at beundre de samme Yndigheder, og begyndte at dyrke nye Gudinder. Den skjønne Veronica rasede, men det hjalp ikke — Elskeren var nu engang for alle bleven kjed af hende. Endelig sluttedes et Slags Forsoning mellem dem; hun lovede at moderere sin Heftighed og at være elskværdig, og han svoer at være hende tro ligesom før, naar hun holdt dette Løvte. Men hvad har ikke Fanden at bestille, som Holberg siger saa skjønt. Kunstneren beslutter en Dag at ville soupere hos sin voldsomme Elskerinde, og sender hende to unge Ænder med den Begjæring, at hun vilde besørge dem slagtede og stegte til om Aftenen. Ulykkeligviis var den, som bragte Ænderne, en ung Pige, som vel ikke uden Grund tilforn havde vakt Veronicas Skinsyge. Samme Skinsyge vaagnede da atter; den dybt krænkede Elskerinde tog en stor Kniv og jog den — ikke i Overbringerindens Barm, som Mange maaskee ventede — men derimod i Ænderne, som hun parterede levende og lod Rivalinden gaae tilbage med. Dagen efter fik hun følgende Skrivelse fra Kunstneren: „Signora! Den Grumhed, hvormed De har behandlet nogle uskyldige Fugle, lader mig kun alt for meget befrygte, at De i et lignende Anfald af Galskab kunde bære Dem ligesaadan ad imod mig. Vor Forbindelse er derfor hævet fra denne Dag af. Farvel!" Nu blev Veronica fortvivlet, og løb strax hen til Kunstnerens Huus — han var reist til Neapel, og hun vendte grædende hjem. Et halvt Aar forløb, og Kunstneren kom igjen til Rom en smuk Octoberdag, og gik samme Dags Aften hen i det store Viinhuus „Sabina" i Nærheden af Fontana di Trevi. Der blev paa engang et frygteligt Spektakel. Et Fruentimmer havde af Jalousie slaaet sin Elsker paa Øret i flere Gjæsters Nærværelse. Damen var Veronica og hendes nye Elsker en god Ven af den gamle. Ved Synet af Tydskeren flygtede Veronica, og han fortalte sin Rival hvad han havde døiet med hende. Nu gav den nye Elsker hende ogsaa Løbepas, men et Par Maaneder efter giftede hun sig med en Muurmester, som hun ogsaa vilde mishandle; dog, den grove Oxe forstod Tingen Uret og havde den Frækhed at lægge Haand paa Qvinden, Naturens første Mesterstykke. Hun lærte, skjønt lidt seent, at Bank er en sand Lægedom for Skinsyge.

— Den berømte Sully, Henrik den Fjerdes første Minister, var Protestant og modstod tappert alle Kunster og forføreriske Anmodninger om at gaae over til den catholske Religion. Ja, da Paven selv engang skrev ham et faderligt Brev i denne Anledning, svarede Sully meget artigt derpaa, og forsikkrede tillige, at han aldrig skulde ophøre at bede for Hs. Helligheds Omvendelse.

— Enhver, som gjør Spektakler i Madrids store Theater under Forestillingen, bliver bragt ind i et Arrestværelse i Skuespilhuset. Det for Mandfolk har til Overskrift „Buur for Haner", og det for det smukke Kjøn „Buur for Høns" (Maaskee kunde man ogsaa sige: Høner!)

☞ Hr. XX² annodes om at lade Svar afhente hos Redacteuren.

Indhold. Med J. C. Dahls Portrait; — Smaadigte af Ludvig Bødtcher; — Broder Sgualdo; — Det døvstumme Hittebarn; — Et Bidrag til X. Marmiers Charakteristik; — Musiken hos Araberne; — Et Træk af Marie Capelles Ungdom; — Til vore Abonnenter; — Literatur og Kunst; — Theater-Feuilleton; — Chronik.

Artistisk Bilag: J. C. Dahls Portrait.

☞ **Redacteuren boer i Strandgaden Nr. 39 i Stuen, paa Christianshavn, og træffes sikkrest hjemme til Kl. 12 Form.**

☞ Af dette Skrift udkommer **hver Søndag Formiddag** et Hefte, ledsaget af en Lithographie. **Subscriptionsprisen** er 1 Mk. pr. Hefte. — Enkelte Hefter eller Lithographier sælges ikke. — Abonnementet er kun bindende for et Qvartal. — Man tegner sig paa det **Berlingske** Comptoir, Pilestrædet Nr. 118, i **Andr. Fred. Høst's** Boghandling, Gothersgaden Nr. 349, samt hos de forskjellige **Agenter i Danmark, Norge og Sverrig.** — Bidrag 2c. bedes indleverede til Redacteuren.

Andet Bind.

Portefeuillen

for

1840.

Et literairt-artistisk Skrift

Udgivet
af
Georg Carstensen.

Redigeret af F. C. Hillerup.

Søndagen den 17 Mai.

Kjøbenhavn.
Trykt paa Udgiverens Forlag i det Berlingske Bogtrykkeri.

20de Hefte.

Correspondents-Artikel fra Paris.

— Jomfru **Grahn** er endnu bestandig svag i det ene Knæ, og savnes i hoi Grad. „National" yttrer sig saaledes i den Anledning: „Mlle. **Elsler** er reist: med stærke Skrig kalder Operaen paa Mlle. Louise (Lucile) Grahn, men Louise Grahn kommer ikke. Hvor er hun da? Hvorfor kommer Sylphiden ikke Balletten til Hjelp med sine hurtige Vinger og sit yndige Smiil? Ak! Sylphiden har ondt i Foden; forund hende blot nogle Dages Hvile, og snart skulle I see hende let og smilende hvirvle rundt og pirouettere midt iblandt sine Søstre! Nu hurtig, henrivende Sylphide, staa op! Man venter Dig; Lundene miste deres Farve, Grønsværet visner og de tætte, smilende Skove sørge over Din Fraværelse." **Taglioni** vil passere gjennem Paris paa sin Reise fra Wien til London. **Fanny Cerito**, denne yndige, underskjønne italienske Dandserinde har været her, men er ikke bleven engageret, og er paa Grund heraf vendt tilbage til Milano. Directeuren for Renaissance-Theatret sammenkaldte forleden Skuespillerne, og erklærede dem, at han saae sig nødsaget til at lukke Theatret, fordi han selv havde lidt et Tab af 300,000 Francs og Actiehaverne 350,000 Francs; Personalet, som har store Summer tilgode, fortsætter nu Forestillingerne paa egen Bekostning. Med **Georges Sands** Cosima gik det uheldigt i Théâtre français; **Jules Janin** har i Journal des débats leveret en Kritik derover, som han slutter med følgende Tiltale til Læseren: „Gjør nu som jeg! glem denne fæle Drøm, og læs paa ny Indiana, Valentine, André, Mauprat, den sidste Aldini, en Reisendes Breve, læs dem igjen disse herlige Bøger, der indtage en saa vigtig Plads i dette Aarhundredes Literatur, og vend Hovedet bort, dersom Comedieplacaten fra Théâtre français af en strafværdig og grusom Haardnakkenhed skulde bebude anden Forestilling af „Cosima". **Rachel** er endnu bestandig dette Theaters Dronning, medens Mlle. Mars intriguerer og det i den Grad, at hun for nylig blev ret tilgavns udhysset af Publicum. Hendes Stjerne daler mere og mere. Kunstudstillingen, hvortil Adgangen staaer aaben for Alle og det **gratis**, undtagen om Mandag og Løverdag, bestaaer af omtrent 1800 Malerier, hvoriblandt der vistnok findes mange fortræffelige Ting, men tillige mange mindre gode, ja endog Uhumskheder, uagtet man skal have casseret 2000 Stykker, som bleve indsendte til Salonen. — Af de Stykker, som for Tiden gives paa Theatrene, gjøre især „Les premières armes de Richelieu" i Palais Royal og „Les enfants de troupe" i Gymnase overordentlig Lykke, det første ved Mlle. **Dejazet's**, det andet ved **Bouffée's** fortrinlige Udførelse af Hovedrollen. **Donizettis** „Les Martyres" i Operaen gjør nok Lykke, men ingenlunde Furore. — Der har i disse Dage fundet et „course au clocher" Sted her i Nærheden. Syv Heste vare indskrevne til dette Væddemaal, og Rytterne vare deres Eiere. Alt gik godt, indtil man naaede en umaadelig dyb Grøvt, Midtets sande Prøvesteen; her toge Hestene for korte Spring, hvorudover syv tobenede og ligesaa mange firbenede Væsener kravlede omkring i Dybet i malerisk Uorden, indtil det lykkedes Vedkommende at komme op igjen og humpe til Maalet, dog med Undtagelse af en Hest, der satte Livet til, hvorved der opstod den Forvexling, at det omkomne Dyrs Herre, der i sin Befippelse ikke mægtede at skjælne Skimmel fra Fux, besteg Fuxen og naaede saaledes Maalet, medens dennes Eier protesterede ved Siden af den døde Skimmel. — Hertugen af **Nemours** Formæling med Prindsesse Victoria af Coburg Kóhary, hvem det vittige „Charivari" har omdøbt til duchesse Nemours-Hariko (haricot o: Snittebønne) er gaaet stille af i St. Cloud. I Paris mærkede man aldeles intet dertil.

Theater-Feuilleton.

— I Renaissance-Theatret i Paris gaves for kort siden en ny Tragedie „Cids Datter" af **Casimir Delavigne**. Selv venskabeligt sindede Kritikere, som det synes, forekaste ham Valget af et Stof, som er utilstrækkeligt for et Sørgespil, og kalde hans Værk en dialogiseret Ballade. Sproget skal være glimrende som i alle Digterens Arbeider; i Skildringen af Charaktererne beskyldes han for at have laant hos **Corneille** og **Victor Hugo**, hvilken Sidste Delavigne, som tro Tilhænger af den classiske Skole, dybt foragter.

— Paa flere af Londons Theatre gives et imod Maadeholdsselskaberne strevet Lystspil „the temperance emigrants" med Bifald. Dialogen er rigtignok en Smule hvad Englænderne saa charakteristisk kalde milk and water, men Opfindelsen roses som original.

— Efter Sigende maler den berømte **Bendemann** Fortæppet til Theatret i Dresden. Forresten lykønske vi Sachsens Hovedstad til det nye, store Skuespilhuus, som der opføres; dog vilde vi endnu mere glædes, dersom Kjøbenhavn ogsaa snart kunde vente at see en, Staden og Folket værdig Theaterbygning istedetfor den lille, faldefærdige, slet indrettede Rønne paa Kongens Nytorv, hvor der knibes sexten Personer sammen i Loger, der i alle Tilfælde kun burde rumme sex, hvor de, som sidde i Parterrelogerne, intet kunne see for Gjæsterne i Parterret, og Publicum i det Hele taget, stuves sammen paa en væmmelig Maade. Om det triste Locale, de benævnes „Punschesalen" og den grændseløs mesquine Vestibule ville vi ikke tale. Og desto værre — det Ydre — svarer til det Indre. Den bizarre, smagløse, al Skjønhed fornærmende Façade ud mod den store Deel af Kongens Nytorv er mærkværdig nok i sit Slags. En Skorsteen ovenpaa en lille Fronton og to underlige Vognskuur, der formodentlig skulle betitles Pavilloner, danne, i Forening med den simple Indgang og de interes-

sante Jernlænker et allerkjæreste Ensemble. Vi ønske blot, at Ingen maa komme til Skade, naar dette Mesterværk af uanstændig Bygningskunst engang synker til Jorden af Skamfuldhed over sit Udseende.

Chronik.

— Festlighederne i Anledning af D. D. M. M. Kongens og Dronningens Sølvbryllup skulle begynde paa Sorgenfri med en Cantate af Hr. H. P. Holst til Musik af Hartmann, hvorefter der holdes en Tale af Sjellands Biskop. Vi ville i næste Nummer kunne meddele vore Læsere Cantaten.

— **En lille Roman.** — Paa den sidste Udstilling i Louvre standser en interessant Yngling pludseligt i det store Gallerie, udstøder et Skrig, aabner Catalogen, farer dernæst afsted som en Piil, træffer omsider paa den i Fortegnelsen nævnede Maler og raaber: „Min Herre! det staaer i Deres Magt at gjøre mig til det lykkeligste Menneske paa Jorden."

„Forklar Dem, min Herre; jeg er ganske til Deres Tjeneste," svarer Kunstneren."

„Der er en Dame, en Dame, som jeg tilbeder! Den reneste, heftigste, trofasteste Kjærlighed, en Lidenskab, som har varet i fire Aar! De alene kan give mig hendes Adresse."

„Men om hvem taler De da?"

„Om den Dame, som jeg tilbeder, og hvis Navn jeg ikke veed. De har malet hendes Portrait, en ung, henrivende Skabning, som er anført under den beskedne Titel: Dameportrait Nr. 5,894."

„Hvad siger De?"

„Forestil Dem, at jeg alt i fire Aar gaaer paa Spor efter hende! Jeg har kun seet hende en eneste Gang: det var paa en Maskerade. Hun var i en sort Domino, og fortryllede mig aldeles. Hvilken Aand, hvilken Gratie! jeg hørte paa hende, jeg talte til hende, jeg var henrykt."

„Men, min Herre, De maa vide, at..."

„Det er endnu ikke Alt. Hun var saa god at føre mig ind i sin Loge, hvor hun tog Masken af. Jeg var som blændet af hendes Yndigheder. Natten svandt som en Drøm. Jeg vilde følge hende, men hun modsatte sig; da bad jeg om, at jeg dog i det mindste maatte faae hendes Navn at vide og erholde Tilladelse til at gaae hen til hendes Forældre for at anholde om hendes Haand. „Senere hen" svarer hun mig „skal De faae Underretning fra mig i et Brev, som skal blive Dem adresseret poste restante." Derpaa forsvandt hun som en luftig Skygge, og jeg blev alene med hendes Lommetørklæde, hendes Handsker, hendes Bouquet, hendes Vifte, thi jeg havde løst det op."

„Tillad mig, min Herre! den Dame, hvorom De taler..."

„I hele fire Aar, min Herre, gik jeg først hver evige Dag og siden engang om Ugen til poste restante. Intet! — Jeg begyndte at fortvivle, da min gunstige Stjerne førte mig til Salonen; jeg saae dette Billede, og Himlen aabnede sig for mig. Mine Hensigter ere rene, jeg vil ægte hende. Hvis jeg skal dømme efter den Luxus, hvormed De har omgivet hende, er hun uden Tvivl rig, men det er det Samme! Jeg elsker hende, hun elsker mig, det er jeg vis paa, derpaa har jeg Beviser; jeg vil gifte mig med hende. Nu, da De har hørt mig, min Herre, er De vel saa god at sige mig hendes Navn?"

„Det er min Kone."

Nu veed man ikke, om den brændende Yngling har opgivet den Tanke at skildre sin Flamme for den tilbedte Gjenstand, men det synes vist, at Kunstneren har maattet renoncere paa den Fornøielse at male sin Kone.

— I en Hamburger Avis søges en Papagøie, som forstaaer Plattydsk og taler Høitydsk. Ogsaa maa den kunne falde i Søvn, naar der spilles paa Guitarre.

— En Maadeholds-Forening af et ganske nyt Slags har dannet sig i Staden Kendal (Westmoreland); Medlemmerne have nemlig forpligtet sig til en fuldkommen Afholdenhed fra Snuus- og Røgtobak.

— Vexelagenten C** i Paris vender en Dag hjem til sit Huus, efter at have besørget nogle Forretninger i Byen, og bliver ikke lidet forbauset ved at see en Mand sidde i et af Vinduerne og røge roligt paa en Cigar. Forunderligt nok, ligner den Fremmede ham paa et Haar; samme Træk, samme Holdning, ja Hr. C** gjenkjender endog sin egen Slaabrok, som denne Mand har paa. Hurtig iler han op ad Trappen, for at overbevise sig om, at han ikke har taget feil. Han aabner Døren og staaer som forstenet; dog, efter at have vexlet et Par Ord med den Ubekjendte, gjenkjender han i ham en Tvillingbroder, som han troede var død for tyve Aar siden i America, og som nu ikke kunde nægte sig Glæden af en saadan Overraskelse.

— En protestantisk Præst besøgte engang nogle Slægtninge, som boede en Snees Mile fra hans Hjem. Der saae han en ung Pige, som behagede ham, og da han hændelsesviis var ugift, tilbød han hende sin Haand. Pigen, som rimeligviis ikke strax blev greben af uimodstaaelig Lidenskab, rødmede, blegnede, besvimede, og udbad sig en Betænkningstid af tre Uger. Hans Velærværdighed rynkede sine Bryn, men indvilligede dog heri og reiste hjem. Den Skjønne, som efter Frierens Afreise blev bestormet med Overtalelser af Frænder og Venner, der beskreve hans gode Præstekald som et Eldorado, skrev da med taarefulde Øine et Brev, hvori hun erklærede Herrens Tjener, at hun vilde ægte ham. Men der kom aldrig noget Svar fra Præsten, uagtet han lever endnu, og flere Aar ere forløbne siden den Tid. Er det ikke underligt?

— Til hvilken Yderlighed Kunstner-Melancholie kan gaae, vil blive tydeligt af Følgende. Billedhuggeren Zoppo tog Livet af sig selv, da han var saa uheldig at sønderbryde sit bedste Værk, hvorpaa han havde anvendt al mulig Flid og Kundskab. Chendi tog Gift, fordi nogle af ham ved en Tournering udførte Decorationer intet Bifald vandt. Ludovicco Caracci døde af Kummer over ikke at kunne rette en Fod paa et Frescomaleri, hvis skjæve Stilling han først bemærkede, da Stilladset blev borttaget. Cavedone mistede sit Talent af Græmmelse over sin Søns Død, og maatte tigge om sit Brød, da Ingen mere gjorde Bestillinger hos ham. Schidone, der var rasende hengiven til Spil, døde af Fortvivlelse over, at han mistede sin hele Eiendom i en eneste Nat. En anden Kunstner blev syg og døde, efter at have seet Raphaels herligste Værker. For at undgaae den hellige Inqvisitions Forfølgelser dræbte Torrigini sig selv; han havde nemlig af krænket Følelse sønderslaaet sin Statue af den hellige Jomfru, fordi en gjerrig Hidalgo, som havde bestilt den, tingede med ham om Prisen. Bandinelli gik i Jorden, fordi han gik glip af en Bestilling, som han havde haabet at faae, og Daniel Volterra gik samme Vei i sin ængstelige Bekymring for at fuldende et Monument over Henrik den Fjerde af Frankrig.

— I „Elberfelder Zeitung" fortælles en i Nærheden af Osnabrück forefalden Begivenhed, der er af en saa rædsom Natur, at Müllner og Spieß, hvis de endnu levede, deraf kunde have faaet et for dem passende Sujet. Historien er følgende: Ved et Bryllup paa Landet var man meget lystig, men da Gjæsterne om Aftenen vilde hjem, var det et saa forskrækkeligt Veir, at de, som boede langt fra Brudehuset, maatte blive der om Natten. Familiens Svigersøn, en i Nærheden boende Førster, vil derimod absolut hjem, skjøndt man gjør sig al Umage for at holde ham tilbage. Dog, en uforklarlig Angest driver ham hjem. Da han er nærved sit Huus, bemærker han, at der endnu er Lys; han lister sig hen og kiger derind. Hvad seer han? Man har opbrudt hans Chatol og er ifærd med at tælle den betydelige Sum af herskabelige Penge, som Førsteren har indcasseret. Ved dette Syn taber han dog ikke sin Aandsnærværelse, men fyrer sin Dobbeltflint af paa Tyvene, hvoraf to falde døde til Jorden og de Andre flygte. Nu vil han kalde paa sin Karl, men finder denne med afskaaret Hoved; han iler til sin Tjenestepige — hun ligger i den sidste Dødskamp. Hvad der kan have bevæget Røverne til en saadan Grusomhed, er ham uforklarligt. Førsteren bryder nu Døren til Stuen op og forstenes næsten af Rædsel, da han i de to ihjelskudte Personer gjenkjender — sin egen Svigerfader og sin nye Svoger.

☞ Da et Partie Modekobbere, om hvis Afsendelse fra Paris vi ved et Brev ere blevne underrettede, sandsynligviis ved en Uorden af Speditionen underveis, endnu ikke er ankommet hertil, see vi os følgelig ikke istand til at kunne levere vore Abonnenter Modekobberet for April dennegang, men vi haabe snart at kunne faae Tingen bragt saaledes i Orden, at der i Slutningen af hver Maaned kan følge et Modekobber med „Portefeuillen." Som artistisk Bilag til dette Nummer levere vi en Afbildning af den tyrkiske Sultan Abdul Meschid. Denne unge Fyrste er født den 20de April 1823.

☞ **Redacteuren boer i Strandgaden Nr. 39 i Stuen, paa Christianshavn, og træffes sikkrest hjemme til Kl. 12 Form.**

☞ Af dette Skrift udkommer **hver Søndag Formiddag** et Hefte, ledsaget af en Lithographie. **Subscriptionsprisen** er 1 Mk. pr. Hefte. — Enkelte Hefter eller Lithographier sælges ikke. — Abonnementet er kun bindende for et Qvartal. — Man tegner sig paa det **Berlingske Comptoir**, Pilestrædet Nr. 118, i **Andr. Fred. Høst's** Boghandling, Gothersgaden Nr. 349, samt hos de forskjellige **Agenter i Danmark, Norge og Sverrig.** — Bidrag 2c. bedes indleverede til Redacteuren.

Andet Bind.

Portefeuillen

for

1840.

Et literairt-artistisk Skrift

Udgivet
af
Georg Carstensen.

Redigeret af F. C. Hillerup.

Søndagen den 24 Mai.

Kjøbenhavn.
Trykt paa Udgiverens Forlag i det Berlingske Bogtrykkeri.

21de Hefte.

Aftentanker.

Dagen har sagt sit Farvel! Tumlen og Sysselen hviler,
Alt hvad der virked med Flid søger nu hen til sin Ro;
Fredens hvitsatte Gesandt, Maanen den guldsmykte, smiler
Mildt over Voldbakkens Træer ned til min halvlyse Bo.

Foiende Smaavindes Pust, gynge de knoppede Qviste
Fuglen, som sidder derpaa, venligt i Søvn medens her
Ømt i min Urtepotskov Vaarblomsters Barmklæder briste
Og Amoriner fremstaae, væbned' med Piil og med Spær.

O, hvor Guds Aften er smuk, det er som Liv og som Glæde
Dryppeð' velsignet en Dug ned fra det smilende Blaa;
Det er som Stjernerne smaa danned' en glimrende Kjæde,
I hvis ophøiede Ring Skaberens Navn skulde staae!

Skaberens prisede Navn, det som en Verden tilbeder,
Skaberens prisede Navn, det som besjæler mit Bryst,
Det som med Tillid udtalt, læger hvert Hjerte, som græder,
Det, som uhyklet kun nævnt, skaber den saligste Lyst.

Hvor var mig Verden en Ørk, forend Guds Navn mig opfyldte,
Gold paa hver Fryd og hvert Haab uden en eneste Frugt,
Brændende Sand for min Fod, og ak, den Sol, som forgyldte
Riig paa Velsignelsens Kraft Alting unævneligt smukt,

Havde ei Ynde for mig, havde kun Brand for min Isse,
Syntes mig Lava, som flød ned fra et flammende Væld;
O, hvor forandret dog nu! meer end forandret tilvisse,
Gud være lovet derfor, det blev min Fryd og mit Held.

Vandrer nu Solen som før, seer jeg mod Lysenes Kilde
Tænker: hvor rig er dog den, som har en Saadan fremkaldt!
Og ret som Straalerne selv Tanken besvare mig vilde,
Sprede de stærkere Lys over mit Liv og mit Alt.

Siden jeg lever for Gud er der en Verden forinden
Skjøn som en blomsterfyldt Dal, varm som en Sydlandets Kyst,
Og naar end stundom endnu Taarer mig strømme ad Kinden,
Er det en signende Regn over Guds Bed i mit Bryst.

Dagen er svunden igjen, atter en Draabe i Spanden.
Det er den evige Gang, Takt i vort Livs Poesie,
Draabe med Draabe fornyet, og naar den fyldes til Randen,
Flyder den over sin Bred og da er Livet forbi!

Hellige Gud! lad den Stund, naar den for mig strømmer over,
Vorde liig Aftenen nu venlig og riig paa Din Fred,
Vorde en Sommernat liig, naar under Tæppet jeg sover,
Kun for at vaagne paa ny, Gud, til Din Kjærlighed.

Julius.

Literatur og Kunst.

— Portefeuillens Udgiver og forhenværende Redacteur, Hr. **G. Carstensen**, som for Tiden opholder sig i Paris, har der forenet sig med Hr. **Julien Lemer** om at udgive franske Oversættelser af danske og svenske Noveller under Titel af „Contes du Nord." Dette Foretagende, som allerede bebudes i flere franske Journaler, ville vi nu ønske alt muligt Held. Det vil kunne tjene til at udbrede Kundskaben om Scandinaviens æsthetiske Literatur i et Land, hvor man endnu har høist uklare Begreber herom, og da det i det mindste har Nyhedens Interesse, tør det vel ogsaa kunne gjøre Regning paa at finde et Publicum.

— Vor ligesaa flittige som geniale Billedhugger Bissen har for Tiden fire Statuer i Arbeide for Grosserer Baur i Altona. Disse Figurer, hvoraf de to næsten ere færdige i Marmor, forestille: Cephalus, Psyche, Narcissus og Atalante. Cephalus, den modige Jæger, er en ungdommelig skjøn Figur i et let græsk Gevandt; den høire Haand støtter han i Siden og holder med den venstre et Jagtspyd, der hviler paa hans Skulder. Psyche, som er afbildet med sit sædvanlige Draperie, berører nysgjerrig en af Amors Pile, for at prøve, om dens Virkninger ere saa farlige, som man har skildret dem. Narcissus, som man ellers i Almindelighed seer afbildet liggende, er her i en staaende Stilling; med høire Haand læner han sig til en Træstamme, og lægger den venstre Haand paa Brystet. Hovedet er bøiet forover, og det tungsindige Blik stirrer ned i den skjæbnesvangre Kilde. Atalante er en ung, skjøn Qvinde, en Diana i Ynde og Lethed.

I det lette Jagtgevandt iler hun fremad med Buen i venstre, Pilen i høire Haand og det fyldte Kogger paa Ryggen. Ved hendes Side er en flintbygget Mynde, der løfter Hovedet iveiret, som om den sporede Vildt. — For Hr. Bernus i Frankfurt am Main har Kunstneren begyndt en Paris i Marmor, en staaende, aldeles ubeklædt Figur, som i sin høire Haand holder det velbekjendte Æble og i venstre Haand Hyrdestaven. Foruden disse Statuer har Hr. Bissen tre Monumenter over Afdøde under Arbeide. Det første, som er over Grosserer Petzholdt, er prydet med et Basrelief, hvorpaa man seer den Hedengangne som Handelsmand meddele en Arbeider, som bærer Varer, de nødvendige Instructioner. Et ungt Menneske noterer, hvad der bringes, i en liden Bog. Det andet Mindesmærke er helliget den talentfulde, desværre saa tidligt bortgangne Maler Petzholdt. Et Basrelief viser os Kunstneren i sit Kald, siddende i fuldt Arbeide med Pensel og Pallet for sit Staffelie. Tætved ham staaer en Dreng og river Farve. Paa det tredie Monument, over afdøde Provst Boesen i Fyen, er et Basrelief, forestillende den gode Hyrde, der er omringet af sin græssende Hjord, og holder den ene Haand op over Øinene, for at speide efter det tabte Faar.

— Der udkommer nu i Paris en illustreret Beranger i 52 Hæfter til 25 Centimes. Illustrationerne ere af Grandville. Ogsaa er der udkommen en ny Udgave af „Musique des chansons de Béranger," hvortil man har føiet to Compositioner af Mad. Mainvielle=Fodor. De ældre, næsten alle meget populaire Melodier ere af Wilhem, Panseron, Romagnesi, Doche, Bruguiere og Meissonier.

— De tre første Hæfter af „Album du salon de 1840" ere allerede udkomne, og indeholde blandt Andet Mlle. Rachels Portrait efter A. Charpentier, et Jagtstykke af Garnery o. fl. Værket, hvortil Taylor skriver en Fortale, er udstyret med Luxus.

— For nogen Tid siden er Frithiofs Saga for fjerde Gang bleven oversat paa Engelsk under Titel: „Frithiofs Saga. A legend of the North. By Es. Tegnér; translated from the original swedish by G. Stevens." Oversættelsen er gjennemseet af Forfatteren, og udstyret med 17 Kobberstik og 12 musikalske Bilag, hvilke sidste ere smukt componerede af Crusell og et Par Andre.

Theater=Feuilleton.

— Balletten „Sylphiden" blev for nogen Tid siden givet i Paris, men Mlle. **Blangis**, som udførte Hovedrollen, vandt aldeles intet Bifald. Man savner meget Jfr. **Grahn**, der vel er i Bedring, men dog endnu saa svag, at man ikke kan beregne, naar hun igjen kan træde frem.

— Staden Odense, som kun tæller noget over 9000 Indbyggere, har vist et Mod, som det folkerige Kjøbenhavn ikke besidder. Man har nemlig der nedrevet et Theater, som var saare skrækkeligt, og bygger nu et nyt op igjen efter Theatermaler **Lunds** Tegning.

— En af Episoderne i et lille Stykke „la meunière de Marly", som nylig blev givet paa et af Parises Theatre, er historisk, og Sujettet dertil er bleven taget af en Begivenhed, der er hændt den unge Sangerinde Mad. Thillon ved Renaissance=Theatret, medens hun var ansat ved Theatret i Nantes. En Skibsrheder i denne Stad havde tilskrevet Sangerinden en uforskammet lille Billet i Ludvig den Femtendes Stiil; inden i den laae en anden Billet af det fineste Papir, paa hvis Eftergjørelse der staaer Galeistraf paa Livstid. Hr. Thillon, opbragt over den hans Kone tilføiede Fornærmelse, copierede Brevet, og sendte det med sin egen Underskrift til Rhederens Kone. Naturligviis var den paa 1000 Francs lydende Bankbillet indsluttet deri. Den fornærmede Dame beklagede sig lydeligt derover og truede med en Proces. Men Manden var klogere, og fandt det rigtigst at neddysse Affairen, da han vidste, at Fornærmelsen kun var en copieret Fornærmelse.

— Paa Cirque olympique i Paris giver man i denne Tid en Vaudeville, kaldet „Mazagran eller 123 mod 12000", hvis Indhold omtrent kan gives saaledes: Første Akt. Pif, paf, puf, ratatam, bum-tableaux. Anden Akt. Pif, paf, puf, trrrrrrrrm, pam, ratapam, bum-tableaux. Tredie Akt. Pum, pum, pif, paf, puf, tampam, ratapam, puf, paf, pif, trrrrrrrrrm, pum, pum, pum, grand tableau. Vive la France! Nogle paastaae, at Stykket er fortreffeligt, men det er ikke let at afgjøre, da man ikke seer synderlig meget deraf for Krudtdamp og ikke hører noget for Kanonskud. Ved slige militaire Pantomimer erholde de Soldater og andre Personer, som forestille Franskmænd, der naturligviis altid gaae af med Seieren, 1 Fr. for hver Forestilling, men de, som forestille det fiendtlige Partie faae 5 Sous mere, fordi de blive maltracterede. Men ved denne Leilighed faae de Karle, som forestille Beduinerne, saa mange Bank, at de have forlangt 10 Sous mere end Modpartiet, hvilket man da ogsaa har givet dem. Men dog fandt de 10 Sous at være for lidt, da de fik saa mange Prygl under Forestillingen, ja de bleve saa opbragte, at de paa Scenen selv gave sig til at give Franskmændene nogle gode Rap, og foraarsagede et saadant Spektakel, at Municipalgarden maatte ind paa Theatret og stifte Fred. Ellers gjør et Couplet i dette Stykke svær Furore; deri benyttes den tappre Anførers Navn „Lelièvre" til en Calembourg paa denne Maade:

Un miracle ici nous est offert:
On lira, qu'en Afrique Lelièvre
A triomphé du lion du désert.

Chronik.

— I den nordamerikanske Stad Kendal forefaldt for kort siden en mærkelig Sag. En ung Mand ved Navn Smith havde forlovet sig med den temmelig velhavende Miss Basher; Ægteskabscontracten var undertegnet og Damens kostbare Brudestads i Orden. Aftenen for den bestemte Bryllupsdag besøgte Hr. Smith sin Elskede og var ømmere end nogensinde. Men den næste Morgen blev den gode Miss ubehageligt overrasket ved et Brev, hvori Brudgommen erklærede, at han ikke troede sig istand til at gjøre en saa udmærket Skabning lykkelig. Dog, den udmærkede Skabning forstod Tingen anderledes, og anklagede sin alt for beskedne Elsker for Retten. Denne beviste nu, at Miss Basher paa flere Maader havde bedraget ham. For det første havde hun gjort sig yngre end hun var, for det andet havde hun lutter falske Tænder, hvad han først havde bemærket den omtalte Aften; for det tredie bar hun falskt Haar, der var saare forskjelligt fra hendes naturlige Lokker, som havde en særdeles brandrød Colorit. Retten vilde imidlertid ikke lade disse Indvendinger gjelde, og dømte ham til at betale den forladte Dido 150 Dollars.

— Den yndede Sangerinde, Cornelie Falcon, der paa Grund af Sygdom har mistet sin Stemme, og havde en saa høist sørgelig Benefice paa den store Opera i Paris, har endog maattet renoncere paa den Plan at optræde som reciterende Skuespillerinde, og saaledes seet sig nødt til aldeles at forlade Skuepladsen. Regieringen har tilstaaet hende en Pension af 1500 Francs for Livstid.

— En Gavtyv i Paris stjal en Dag en Sølvskee i et af de eleganteste Caffehuse, men blev greben paa friskt Gjerning og søgte at undskylde sin Fremgangsmaade med, at hans allöopathiske Læge havde forordnet ham en Skee hver Dag.

— Af en Proces, som den berømte Kobberstikker Jazet havde med Kunsthandlerne Bance og Schroth, er det klart, at Berømmelsen ikke altid er Talentets eneste Løn; thi Jazet har fra Aaret 1832 til 1837 solgt for 812,596 Francs Aftryk af sine Kobberplader, og naar man iberfra regner 63,560 Francs for Papir og Tryk, havt en Indtægt af 749,036 eller aarligt 124,839 Francs. De senere Aar have ikke været mindre gunstige for ham. Som bekjendt har Jazet stukket „de smaa Tyve, le mauvais sujet et sa famille" o. s. v.

— I Amsterdam er nylig død en Lastdrager (alias Sjouer), som efterlod sine ti Børn en Formue af mere end en Million Gylden.

☞ Det Modekobber, som følger med „Portefeuillen" idag, er det for Maimaaned. Derimod er det for April Maaned, der forestiller Damecostumer, og forlængst er affendt fra Paris, ikke endnu kommen os tilhænde uagtet alle Efterspørgsler. Naar det kommer, skal det ufortøvet blive vore Abonnenter meddeelt, som bedes undskylde en Forsinkelse, hvori vi ere fuldkommen uskyldige. Vi skulle imidlertid bestræbe os for, saavidt det staaer i vor Magt, at forebygge slige Tilfælde for Fremtiden.

☞ Med dette Hefte følger en Plan paa „Das Lalenbuch", som faaes hos Boghandler Andr. Fred. Høst.

☞ Af dette Skrift udkommer **hver Søndag Formiddag** et Hefte, ledsaget af en Lithographie. **Subscriptionsprisen** er 1 Mk. pr. Hefte. — Enkelte Hefter eller Lithographier sælges ikke. — Abonnementet er kun bindende for et Qvartal. — Man tegner sig paa det **Berlingske** Comptoir, Pilestrædet Nr. 118, i **Andr. Fred. Høst's** Boghandling, Gothersgaden Nr. 349, samt hos de forskjellige **Agenter i Danmark, Norge** og **Sverrig.** — Bidrag &c. bedes indleverede til Redacteuren.

Andet Bind.

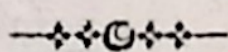
Portefeuillen

for

1840.

Et literairt-artistisk Skrift

Udgivet
af
Georg Carstensen.

Redigeret af F. C. Hillerup.

Søndagen den 31 Mai.

Kjøbenhavn.
Trykt paa Udgiverens Forlag i det Berlingske Bogtrykkeri.

22de Hefte.

* *
*

Af de Viser, der bleve afsungne paa Skydebanen ved Maigildet den 28de optage vi nedenstaaende skjønne Sang af Hr. **H. P. Holst**, idet vi formode, at den som et besindigt og værdigt Ord i en saa uklar og forvirret Tid heller ikke her vil staae uden Virkning.

Til Kongen.

Da Sjette Fredrik som den gode Hyrde
Gik, fulgt af Taarer, til sin Hvile ind,
Og mangt et Spor af Kronens tunge Byrde
Stod læseligt paa Kongens blege Kind:
Var det med Smiil, Du da besteg Din Throne?
Greb Du med Lyst den tunge Herskerstav?
Og seer Du nu med Længsel mod den Krone,
Der tynge skal Din Isse til Din Grav?

Nei! men det Land, der fostred Dig, Du kjendte,
Det skjønne Kornland, blomstrende som faa,
Og hvorhen kjærligt Du Dit Øie vendte,
Af Gud velsignet for Dit Blik det laae!
Og Folket kjendte Du, besindigt, prøvet,
Sin Drot hengivent, trofast i sin Hu,
Et ædelt Folk, af ingen Slethed sløvet, —
Og derfor roligt modtog Kronen Du.

Og som det var, er det endnu det samme!
Du vil ei blande Folkets frie Røst
Med den, der tænder Tvedragts vilde Flamme, —
Hos os faaer slig en Udsæd ingen Høst!
Hvad Folket frit og trøstigt Dig vil sige,
Det kan Du frit og trøstigt høre paa:
Thi Den, hvis Haand vil værne om Dit Rige,
Hans Aand vil ikke fiendtligt mod Dig staae!

Og Folkets Røst end klinger høit og vægtigt:
„Beskjærm, o Gud! vor Konge og hans Slægt!
Gjør ved Din Kjærlighed hans Scepter mægtigt,
Og tag hans Rige i Din Varetægt!
Du gav ham Viisdom, og Du gav ham Styrke,
Lad Folket altid see ham viis og stærk:
Viis til i Farens Tid sit Kald at dyrke,
Og stærk, at ei han trættes i sit Værk!

„Lad alle gode Kræfter frit sig røre,
Og Fremgang giv hver god og gavnlig Id!
For disse Ønsker aabne Du hans Øre,
Men tilluk det for Tvedragt og for Splid!
Lad ei hans bedste Kraft af Mismod sløves,
Men gjør ham rig paa Kjærlighed og Trøst,
At mangt et Storværk end af ham maa øves!"
Saadan, o Konge! klinger Folkets Røst.

---

* *
*

Idet vi meddele vore Læsere en Fordanskning af den franske Novelle „Les épaves", som har givet Digteren **Andersen** Stof til „Mulatten," finde vi os foranledigede til at gjøre nogle Bemærkninger, for ikke at blive misforstaaede, hvilket vi gjerne ville undgaae. Alt længe var det vor Hensigt at optage denne vakkre lille Novelle i vort Blad, men vi bleve afholdte fra at udføre dette Forsæt ved Tanken om, at man muligen vilde fristes til at troe, at vi paany vilde fremkalde Betragtninger pro et contra, om hvorvidt en dramatisk Forfatter maa vælge sit Sujet af Historien eller Fortællingen. Vi antage, at Hr. Andersen ikke har gjort Andet end hvad saa mange, selv de største Digtere før ham have gjort, og hvad mange ville gjøre i Fremtiden. Vi have tillige seet saa mange Prøver paa hans Originalitet, og have saa megen Agtelse for hans Talent, at vi ikke vilde have optaget denne Novelle, dersom havde kunnet troe, at dette vilde kunne skade ham. Tvertimod tør vi vel mene, at Ingen har seet Andersens Drama „Mulatten" med mindre Interesse, fordi han har læst „les épaves". De kunne vel meget godt bestaae ved Siden af hinanden som saa mange andre dramatiske Arbeider ved Siden af de episke Værker, som gav dem Stof. Vi ville her forresten ikke drage nogen Parallel mellem Andersen og andre Digtere, men kun til ydermere Bekræftelse for vor Paastand anføre, at det f. Ex. vist ikke vil falde noget fornuftigt Menneske ind at dadle Prof. **Heiberg**, fordi han af Tiecks nydelige Eventyr „die Elfen" valgte sig Stof til et dramatisk Arbeide, der er en Prydelse for vor Literatur og vor Scene. Nu vel! Andersens Drama har ved det Bifald, som det har fundet, ogsaa viist, at det har poetisk og dramatisk Værd. Det behøver derfor ikke at frygte for Publicationen af sit Stof.

Literatur og Kunst.

— I disse Dage ere tre interessante Medailler blevne fuldendte. Den ene af disse er præget i Anledning af Kong Frederik den Sjettes Død. Den er componeret og udført af Medailleur Christensen. Paa Aversen sees den afdøde Monarks særdeles lignende og smukt udførte Brystbillede med Omskrift: FREDERIK DEN SIETTE FOLKETS FADER. En Krands af Laurbær- og Egeblade smykker Kongens Hoved. Reversen viser os en siddende qvindelig allegorisk Figur, det sørgende Danmark, der omslynger en Gravurne. Ved hendes Fod staaer det danske Vaabenskjold, lænet til Urnens Postament. Figuren er indhyllet i et rigt, smagfuldt kastet Draperie, men destoværre have

tilfældige Uheld bevirket, at den ikke er bleven saa omhyggeligt udført, som Kunstneren ønskede det, da Tiden ikke tillod ham at arbeide længere derpaa. Om Figuren staaer: ELSKET OG SAVNET, og i Exerguen: REGIERENDE I 55 AAR, SOM KONGE I 31 AAR. DÖDE 3 DECB. 1839. Den anden Medaille er præget i Anledning af Deres Majestæters Sølvbryllup. Paa Aversen ere Kongens og Dronningens meget lignende Brystbilleder, modellerede og smukt udførte af Hr. Christensen. Omskriften er: CHRISTIAN VIII. CAROLINE AMALIE. AF GUDS NAADE KONGE OG DRONNING TIL DANMARK. Reversen fremstiller en særdeles smuk Composition af Thorvaldsen „Hymen og Amor, der sammenbinde deres Fakler med Krandse." Denne Gruppe er yndig; især er Amor henrivende skjøn og gratiøs. Medailleur Krohn har været særdeles heldig med Udførelsen af disse Figurer. I Omskriften staaer: VI NÆREDE FLAMMEN FORYNGEDE KRANDSEN. I Exerguen staaer: 22 MAI 1815. 22 MAI 1840. I næste Nummer skulle vi omtale den tredie Medaille.

Theater-Feuilleton.

— **Petit courrier des dames** indeholder følgende Bemærkning: Hvad Dandsen angaaer, taler man meget om **Fanny Elslers** Triumpher .... i London. Her i Paris befinde vi os bestandig in statu quo. Der kan umuligt tænkes paa nogen Nyhed, førend Mlle. **Lucile Grahn** er bleven restitueret.

— Det har været os kjært at bemærke den Omhu, hvormed **Oehlenschlägers** dramatiserede Eventyr „Fiskeren og hans Børn" er bleven udstyret saavel med Hensyn til Costumeringen som Decorationsvæsenet. Hvad det Sidste angaaer, maae vi især takke vore Theatermalere for det Strandpartie med de store Klippestykker ved Havbredden, Salen i Agibs Pallads med Staden Bagdad i Baggrunden, Sultanens Blomsterhave, Kjøkkenet og den nydelige Skov med Bjergslottet i sidste Akt. Vort lille Theater egner sig vistnok ikke til at give grandiose Naturscener, ja neppe en stor Pragtsal, men her maa vi lade Kunstnerne vederfares Ret; de have gjort Alt hvad et saa indskrænket Locale kan tillade.

— For nogen Tid siden gav man i Hamburg en besynderlig Forestilling. To Akter af Operaen „Agnes" af Krebs aabnede Soiréen; derefter fulgte første og tredie Akt af Maria Stuart, hvori Mlle. Enghaus, som forlader det Hamburger Theater, spillede Dronningen af Skotland. Saa kom der en Sangerinde og gav et stort Nummer, hvorefter Therese Elsler dandsede en Smolenska. Det Hele sluttedes med den sidste Akt af „Griseldis". Publicum viste Mlle. Enghaus den meest levende Deeltagelse. Men dette Arrangement er vistnok meget at dadle; man kan vel ikke have noget derimod, at der gives et stort Partie af en let Oper, især naar det er af comisk Natur, men saaledes at anvende enkelte Dele af en Tragedie er neppe rigtigt, da det ligger i Sagens Natur, at den Spillende, som ved Opførelsen af hele Stykket kunde have studeret sin Rolle og gjennemført den med Conseqvents, ikke kan faae Tid til at sætte sig ret ind deri ved Udførelsen af nogle, sædvanligt lidenskabelige Scener, og let forledes til at chargere, for at frembringe Effect.

Chronik.

— **En Redacteur og en Digter.** (Klokken er elleve om Formiddagen. Redacteuren har uhyre travlt; han er ivrigt beskjæftiget med det Blad, der skal udkomme næste Dag. Posten er kommen. Han skal læse Breve, besørge Correctur, endnu skrive nogle nødvendige Notitser, sende Manuscript til Trykkeriet o.s.v. o.s.v. En Digter træder ind).

Digteren. Min Herre! jeg har sendt Dem en Novelle iaftes. Vil De optage den?

Redacteuren. Jeg beder Dem undskylde mig; den er atten Ark stor. Jeg kunde ikke faae den læst ud. Jeg er forfærdelig presseret.

D. Desto bedre! saa vil jeg selv læse den for Dem. Vær saa god at give mig Manuskriptet!

R. Det er umuligt, min Herre! Jeg kan ikke engang skjænke Dem fem Minuter; jeg har intet Øieblik at spilde. Vilde De opholde mig saa længe, fik jeg intet Blad ud imorgen.

D. Bah! en Timestid kan saamænd ikke sige Dem noget; jeg er nu engang her og viger ikke af Pletten, førend jeg har forelæst Dem...

R. Saa maa jeg da vige. Forbarm Dem over mig, min Herre! De seer selv, hvad her ligger opstablet paa mit Bord. Alt det maa være færdigt og besørget inden Klokken tolv. Iaften Klokken sex skal jeg være til Deres Tjeneste.

D. Hør dog bare det første Capitel: „Mordet i Julenat."

R. De dræber mig, min Herre! Jeg sværger Dem til, De sætter mig i den største Forlegenhed, dersom De ikke — besøger mig en anden Gang.

D. Nu vel da, men kun under den Betingelse, at De i al Hast hører mine Digte til Eulalia. Der er kun sex og tresindstyve Sonetter. Der findes nogle haarde Steder deri, men det mærkes ikke, naar jeg selv læser dem op. Hør nu kun:

„Jeg saae igaar Dig, Glut, i hvide Klæder spanke.."

R. Spanke! det er nok, min Herre! Jeg vil ikke høre mere. Vil De ikke holde op nu, maa jeg forlade Værelset.

O. Det er en forbandet Vane, at Journalisterne altid affectere, at de have saa knap Tid. Naa, saa gaaer jeg da, men Klokken sex i Aften er jeg her igjen; saa skal De dog høre min Novelle, saa skal De dog høre mine sex og tredsindstyve Sonetter og ovenikjøbet endnu en Tragedie. For Midnat bliver De mig ikke qvit. (Han gaaer, kaster Sonetterne paa Bordet og vælter Skrivertøiet) Hahaha! det er til Straf for deres Uvenlighed!

R. (Synker i en Stol). Herre Gud, hvad har jeg dog forbrudt, at jeg skal pines af saadanne Mennesker!

(Der bankes).

R. Kom ind!

Denne Scene gjentages med nogle Variationer en halv Snees Gange i faa Timer. Læser, beklag en Redacteur!

— I Paris lever en Dame, som har en meget smuk Angorakat. Samme Kat har for Tiden to Unger. Nylig havde den fanget en Rotte, som den bragte til sine Poder, for at de først skulde lege med Slagtofferet. De Smaa begyndte at patte — Rotten ligesaa. Fra denne Stund af viser Moderen ogsaa denne Sidste den største Omhed, nærer den ligesaa regelmæssig, som sin egen Yngel, og gjør den ikke mindste Fortræd.

Parisermoder.

— Echarpes af alle Slags Silke, Mousseline, Kniplinger, Ecossais, Glacé ere i Mode. Hyppigt sees Shawler af broderet Mousseline, garnerede med Kniplinger, saavel engelske som fra Mecheln og andre Steder, og for største Delen forede med Gaze eller med let rosafarvet eller lila Florence. Man seer ogsaa Garniturer af brede Kniplinger, af tre Rækker smale, broderede og pibede Mousseline-Strimler. Modefarverne ere Lila, Paille og Grønt; af disse Farver seer man en Mængde Hatte af Crepflor, prydede med Blomster. Hatte af Riisstraa træffes i Mængde, i Formen noget udbøiede og omgivne af Blomsterguirlander, som oftest uden Blade; ligeledes smaa Capot-Hatte af hvidt Crepflor, omgivne med Kornblomster, endelig Hatte af lutter Kniplinger, forede med lila- eller rosenfarvet Gaze og prydede med smaa Markblomster.

Negligé til at gaae ud med. Sort Silkekjole, Mantille af staalgraa Cachemir foret med Rosenrødt; Hat af smaragdgrønt Silketøi med en Bouket af Violer, sorte Halvstøvler, Mouseline-Krave og Manchetter, garnerede med Valenciennes; Parasol.

Toilette til at gaae ud med. Kjole af støvfarvet, stribet Silketøi, Krave og Manchetter af Points de Paris, Bournous af hvid Cachemir, Hat af lyseblaat Crepflor med vilde Roser; Halvstøvler af Silketøi, broderet Lommetørklæde, Parasol.

Aften-Negligé. Sort Fløielskjole med en Volant af Kniplinger; Corsettet hjerteformigt udskaaret; Fichu af sorte Kniplinger, sorte Strømper og Skoe; Haaret gjennemflettet med Kniplinger og en Camelia-Bouket deri; paa Brystet en Camelia; en Parasol.

Toilette til Aftenselskab. Kjole af rosenfarvet Silketøi, rigt garneret med Tulle, og over Garneringen en Guirlande af Rosenknopper og Forglemmigei; en Bouket af samme Blomster i Haaret; Lommetørklædet rigt broderet og besat med Kniplinger; Handsker, garnerede med Tulle og Blomster ligesom Kjolen; en kostbar Vifte.

☞ **Redacteuren boer i Strandgaden Nr. 39 i Stuen, paa Christianshavn, og træffes sikkrest hjemme til Kl. 12 Form.**

☞ Af dette Skrift udkommer **hver Søndag Formiddag** et Hefte, ledsaget af en Lithographie. **Subscriptionsprisen** er 1 Mk. pr. Hefte. — Enkelte Hefter eller Lithographier sælges ikke. — Abonnementet er kun bindende for et Qvartal. — Man tegner sig paa det **Berlingske** Comptoir, Pilestrædet Nr. 118, i **Andr. Fred. Høst's** Boghandling, Gothersgaden Nr. 349, samt hos de forskjellige **Agenter i Danmark, Norge** og **Sverrig**. — Bidrag ꝛc. bedes indleverede til Redacteuren.

Andet Bind.

Portefeuillen

for

1840.

Et literairt-artistisk Skrift.

Udgivet
af
Georg Carstensen.

Redigeret af F. C. Hillerup.

Søndagen den 7 Juni.

Kjøbenhavn.

Trykt paa Udgiverens Forlag i det Berlingske Bogtrykkeri.

25de Hefte.

Literatur og Kunst.

— Den Lethed, hvormed man nu kan komme fra de sydligere Lande til vort Norden, bevirker naturligviis, at et stort Antal Reisende, som ellers aldrig vilde have faaet det Indfald at kige ind i det sneebedækte Thule, beærer samme med deres Nærværelse. Tilforn droge Alle mod Syden, men Dampskibene, som, saa at sige, tilintetgjøre de fjerneste Afstande, bragte først nogle Nysgjerrige, der havde seet det øvrige Europa, og trængte til Afvexling i deres Reiseglæder, hid til Skandinaviens Kyster. Det livelige Kjøbenhavn med sine mange Seeværdigheder, Norges ophøiede Bjergnatur og Sverrig med sin Trollhätta-Canal, romantiske Indsøer og malerisk beliggende Hovedstad aabnede en ny Verden for de Forbausedes Øine. Saa meget Smukt havde vore sydlige Medmennesker ikke ventet at finde hiinsides Østersøen. Deres Beundring blev stor, og de gave den Luft i mere eller mindre heldige Reisebeskrivelser. Nogle fandt vel Adskilligt at dadle, f. Ex. Brolægningen paa Kongens Nytorv; men de Fleste vare særdeles henrykte, og virkelig med Grund, fordi de fandt Meget, hvor de kun havde troet at finde Lidet. Til de usædvanligt Henrykte hører den tydske Skribent, **Friedrich Karl von Strombeck**, der besøgte Sverrig og Danmark forrige Aar, og har udtalt sin Extase i et Værk, betitlet „Darstellungen aus einer Reise durch Schweden und Dänemark im Sommer des Jahres 1839." Da Reisende saa ofte ere i ondt Humeur, naar de finde deres Forventninger i een eller anden Henseende skuffede, og af Ærgrelse over Leietjenere, Hyrekudske, daarlig Mad, slet Veir o. s. v. udøse deres Galde over et heelt uskyldigt Land, er det virkelig en sand Nydelse at støde paa en Mand, der har et saa velsignet Humeur som Hr. von Strombeck. Han hører til den fine Verden, er bleven godt modtagen i Salonerne, har talt om sine egne Værker med Danmarks og Sverrigs Konger, har boet i de bedste Hoteller, er bleven feteret overalt — hvad Under da at han er fortryllet! Hvad Under da, at han aldrig nævner de tre største Stæder han saae i Norden, uden at pryde dem med Epitheta som „das herrliche Stockholm, das prächtige Kopenhagen, das schöne Gothenburg o. s. v." Vi ville hermed ikke sige noget Ondt om Forfatteren, der vistnok har leveret ligesaa godt et Leilighedsværk som de fleste andre Reisebeskrivere. Tvertimod kunne vi godt lide ham, og ønske, at han maa see Alting i samme Rosenskjær som de nordiske Lande. En Sorg havde han dog paa sin Reise. Han havde nemlig glemt at tage sin Uniform med, og derved gik han Glip af den Ære at komme til at spise ved den svenske Konges Taffel. Det gjør os rigtignok meget ondt, at en saa diplomatisk Reisende som Hr. von Strombeck kunde bære sig saaledes ad, men vi haabe, at denne bittre Erfaring kan tjene ham til Lærepenge for Fremtiden.

— Vi omtalde i vort forrige Nummer to af de Medailler, som ere blevne prægede i denne Tid. En Tredie, som er udført af Hr. Medailleur **Krohn**, ville vi idag beskrive. Den har Hensyn til Hs. Majestæts Regjerings-Tiltrædelse, og viser os paa Aversen Monarkens Brystbillede, modelleret af Krohn, med Omskrift: CHRISTIAN DEN OTTENDE AF GUDS NAADE KONGE TIL DANMARK. Paa Reversen sidder en af **Thorvaldsen** componeret qvindelig Figur, Danmark, som bedende udstrækker Hænderne mod Himlen. Ved hendes Fødder sees Vaabenskjoldet og Scepteret. Omskriften er: GUD VELSIGNE KONGEN, og i Exerguen staaer: 3 DECEMBER 1839.

— I „Stuttgarter Jahrbücher des deutschen National-Vereins für Musik Nr. 18" d. A. findes følgende Artikel, der vel ikke vil være uden Interesse for herværende Musikvenner.

„Hvor uendelig meget een Mand, naar han kun med Liv og Sjel alvorlig og standhaftig stræber fremad til sit Maal, og derhos er gjennemtrængt af sin Opgaves høie Betydning, formaaer at yde i sin Virkekreds, beviser blandt andet Kapelmester Drobisch i Augsburg. Hvorledes det tilforn gik med Kirkemusiken der, fornemmelig i de protestantiske Kirker, veed Enhver ret godt, som kun er nogenlunde bekjendt med de derværende Forhold. Ved Drobisch's utrættelige Iver er nu Musiken i de fem protestantiske Kirker, hvor han staaer for den musikalske Direction, kommen paa den Plads, som tilkommer den i Kirken. Der er nu saavel før Prækenen Responsorier blevne indførte, hvorefter Hovedmusiken (enten Vocalmusik alene eller accompagneret af blidere blæsende Instrumenter, Contrabas og Violoncel, paa Festdage undertiden ogsaa af Basuner, Trompeter og Pauker) følger, som ogsaa ved Nadveren Vexelsange, Responsorier og smaa Motetter, saa at Musiken nu væsentligt griber ind i Gudstjenestens Gang, og det saa skadelige Begreb af en Concert i Kirken, som Kirkemusiken for største Delen er, derved efterhaanden banlyses. Choret bestaaer af 8 Bassister, 8 Tenorister og 20 Drenge, Sopran og Alt. Disse ere alle tilhobe ansatte. Desuden understøttes de af mange Dilettanter og Dilettantinder, som Drobisch engang om Ugen forsamler i sit Huus til et lille Syngeacademie, og til disse Herrers og Damers Roes være det sagt, de bæve ikke tilbage for nogen Prøve. Endnu ere 8 Instrumentalister (blæsende Instrumenter) ansatte, som Drobisch paa Festdage endnu har Lov at forøge med Nogle, som betales extra. En saadan Stræben fortjener offentlig Anerkjendelse.

Til den anden, aarlige Concert for det Augsburger Orchesters Sygekasse har Drobisch valgt en, endnu aldrig der hørt Symphonie af Lachner og Romberg's „Glocke". Han har ogsaa Haab om at kunne faae Mendelsohn's „Paulus" givet der i dette Efteraar, da samme bliver kjøbt for Augsburg af flere Kunstvenner."

Theater-Feuilleton.

— Paa „Theater in der Josephstadt" i Wien giver man i denne Tid en Farce, betitlet „der Meerfisch oder die Aprilnarren." Doctor Bohner er en sværmerisk Elsker af Saltvandsfisk, og er i bestandig Bevægelse en heel Dag for at faae Fingre i en slig Lækkerbidsken. Men overalt, hvor han kommer, er Fisken paa en mysterios Maade forsvunden, indtil den endelig viser sig efter tusinde Fata paa et Middagsbord hos Advocat Bassinger i Prateren. Der seer vor elskværdige Gourmand Enden paa sine Lidelser, og det Hele oplyser sig nu som en Aprilsspøg af den skjelmske Advocat. Ved samme Leilighed bliver dennes Datter forlovet med Hr. Bohners Søn. Virkningen af Stykket er vidunderlig interessant. Den idelige Tale om den delicate Saltvandsfisk virker paa Tilskuernes Nerver. Endelig seer man den komme frem i sin hele blaalige Herlighed, smykket med alle den finere Kogekunsts Tillokkelser; Tænderne løbe i Vand, mangt et Øie koketterer med det sprudlende Champagne-Batterie, som bringes ind paa samme Tid, og de kritisk-æsthetiske Bemærkninger bringes til Taushed ved Tanken om Doctorens Glæde. Om der nu forresten kan findes en Doctor medicinæ saa exalteret, at han skulde sætte sin eneste Lyksalighed i at spise Torsk eller Helleflynder, og idelig være paa Benene for at opnaae denne Nydelse, skulle vi lade være usagt. Sujettet er vistnok i høieste Grad futilt; imidlertid synes anden Act dog at indeholde adskillige ret comiske Situationer.

Chronik.

— Schiller tog Sujettet til sit berømte Digt „der Handschuh" af en spansk Fortælling. I Aaret 1660 tildrog sig en lignende Historie i Prag, som Skribenten Guarinonius meddeler i sit Værk „Gräuel der Verwüstung" med disse Ord: „For nogle Aar siden forefaldt her i Prag i al Stilhed en mærkværdig Historie, som dog senere er bleven Mange bekjendt. Da en velsk Adelsmand var forelsket i en skjøn bøhmisk Jomfru, som ikke agtede ham stort, søgte han allevegne at vise hende Høflighed. En Fredag kom han efter, at hun var gaaet ned bag Slottet til Løvegaarden, for i Selskab med sin Moder at see paa Løverne; han gik da didhen, hvor man seer ned i Gaarden til Løverne, og ventede der til Jomfruens Tjeneste. Da hun seer ham, vender hun, som sædvanligt, Ansigtet bort. Strax efter, jeg veed ikke, om det skeete med Villie, lod hun sin Handske falde ned i Gaarden, hvor Løverne laae. Neppe saae Ynglingen dette, forend han ilede ned til en af Oppasserne, og fik ham til at aabne Gitteret ind til Løverne imod en anseelig Foræring. Ynglingen blotter sin Kaarde, og holder den bagved Ryggen, sniger sig derpaa ind og snapper i stor Hast Handsken op fra Jorden; og da en af Løverne vil reise sig, iler han ud af Døren, lader Vægten falde og Dyret staae i Gaarden. Derefter gik han op igjen, kyssede paa Handsken og rakte den til Jomfruen, der, ligesaavel som hendes Moder var bleven bleg som et Liig, og fra denne Stund af begyndte at elske Ynglingen hjerteligt. Ligeledes, men med et andet Udfald er det i Hispanien gaaet en Cavaleer, hvis Dame havde kastet en Handske ned iblandt Løverne, for ret at prøve ham. Handsken hentede han vel, men gav hende til Løn en god Ørefigen, og det gjorde han Ret i."

— **Gammel Kiærlighed.** For kort siden blev i Paris viet et Ægtepar, som tilsammen havde en Alder af 160 Aar. Manden havde i 60 Aar følt varmt for Konen, og laante hende i Tidernes Løb efterhaanden — 28 Francs, men da hun ikke saae sig istand til at betale Pengene tilbage, indvilligede hun omsider i at clarere Gjelden med et Bryllup. Glæden varede imidlertid ikke længe, thi allerede efter nogle Dages Forløb skiltes det unge Ægtepar ifølge gjensidig Overeenskomst.

— Den bekjendte Reisende Seume, den gode, ærlige, aldrig velhavende Seume, blev engang anmodet om en Almisse af en Betler. Ulykkeligviis havde han i det Øieblik ikke mere end en lille beskeden Pfennig i Lommen. Halv spøgende, halv forbittret over sin Skjæbne, sagde han til Betleren: „Kan han bytte mig et Viergroschen-Stykke?" — „Ja, min rare Herre!" — „Nu, saa er han rigere end jeg, og burde give mig Noget, thi jeg har Intet."

— I Stuttgart bestaaer et Caffehuus-Selskab, i hvis Statuter det hedder: „Kun selvstændige unge Mennesker kunne optages." Da der nu blev spurgt, hvad „selvstændig" skulde sige i dette Tilfælde, lød Svaret: „Selvstændig er Enhver, som har en Gadedørs-Nøgle."

— Da Chemikeren Thenard engang holdt en Forelæsning med Experimenter i Hertugen af Orleans's Nærværelse, sagde han, da to Gasarter skulde forbindes: „Nu ville disse Gasser have den Ære at forene sig i Deres kongelige Høiheds Nærværelse."

— Skarpretteren i en af de sydfranske Stæder har taget sin Afsked, da man forlangte af ham, at han skulde guillotinere fire Røvere for begaaet Mord. I fjorten Aar havde han ingen Dødsdom havt at fuldbyrde, og derfor haabet, at Regjeringen vilde befrie ham for den Qval endnu engang at skulle udøse Menneskeblod.

— Et baiersk Blad melder en Nyhed, der ikke vel kan oversættes, hvorfor vi anføre den i Originalsproget. Den lyder saaledes: In München soll ein neuer Kirchhof in's Leben treten.

— **Calembourgs.** Hvilke Bogstaver seer man paa Reiser? — D P I (des pays).

Hvilke Bogstaver see Fuglene helst? — E T (été).

Uden hvilke Bogstaver lammes alle Forretninger? — Uden N R J (énergie).

Hvilke Bogstaver fattes stundom Poeterne? — Des I D (idées).

I hvilket Land er man meget sparsom med Fordelingen af Levnetsmidler? — En Helvétie, puisque la Suisse c'est la Confédération (c'est là qu'on fait des rations).

Hvilken Stad er den fredeligste paa Jorden? — La ville de Trèves.

Hvilke Bogstaver kom værst fra det i Revolutionen 1789? — Les A B (les abbés).

— En engelsk Officeer havde en Elephant, som han holdt meget af, og ved hvis Fodring han sædvanligen var tilstede; den fik altid en rigelig Portion Korn. Da Officeren engang maatte reise bort, anbefalede han Oppasseren det kjære Dyr til omhyggelig Pleie. Men Tjenerens Egennytte bragte ham snart til at glemme Herrens Befalinger. Han afkortede Elephantens Rationer, hvorover denne snart blev meget mager og saae jammerlig ud, da Eiermanden kom tilbage; Oppasseren dækkede imidlertid op med en god Mængde Løgne, for at kunne give Herren Svar paa hans Spørgsmaal. Den arme Elephant viste den største Glæde over at see sin milde Behersker igjen; den trompetede, løftede Snabelen iveiret og yttrede sin Henrykkelse paa flere lignende Maader. Da Fodringstiden kom, blev den fuldstændige Portion sat hen for den. Dyret deelte nu sin Føde i to lige Dele, fortærede den ene, betragtede derpaa sin Herre, og gik ind i Stalden. Herren forstod den kloge Skabnings Pantomime, og skjændte paa den tyvagtige Oppasser, der blev overrasket og tilstod sit Snyderi med Fodringen.

— I Paris leer man for Øieblikket paa Jules Janins Bekostning. Den vittige Theater-Criticus har nemlig viist sig som en slet Naturkjender. I Anledning af den franske Expedition til „Jernportene" leverede han i „l'Artiste" en lang Afhandling, hvori disse betegnes som romerske Antiquiteter. Men disse „Jernporte" ere hverken mere eller mindre end en Bjergkløft.

– Efter den sidste Folketælling har St. Petersburg 476,386 Indvaanere, blandt hvilke der findes næsten 200,000 flere Mandfolk end Fruentimmer. Husenes Antal var 8,665, hvoraf 5,405 af Træ. Fremdeles talte man der 33 Regjerings- og 37 private Bogtrykkerier, 41 Apotheker, 181 Modehandlinger, 38 Conditorier o. s. v. o. s. v. Folkemængden i det hele russiske Rige, Polen iberegnet, anslaaes efter de nyeste Beregninger til 62 Millioner.

— En Præstekone, som var noget heftig af Charakteer, tillod sig en Dag at give sin Kokkepige en vældig Ørefigen, fordi denne havde svedet Grøden, og ledsagede den frygtelige Gebærde med disse spottende Ord: „Du kan betale mig den tilbage, naar Du bliver Baronesse." Pigen forlod strax efter Præstegaarden, og kom i Tjeneste paa en nærliggende Herregaard hos en aldrende Baron, der var Pebersvend. Denne Mand, der stod paa spændt Fod med sin Familie, besluttede at gifte sig, for at ærgre de kjære Frænder, og valgte Præstens forrige Kokkepige, som saae sund og frisk ud, til sin Gemalinde. Der blev en frygtelig Sladder i Nabolauget; Præstekonen var nærved at synke i Jorden, men blev dog beroliget, da hun otte Dage efter Brylluppet saae den af Naturstanden udsprungne Baronesse rulle ind i Præstegaarden i en prægtig Vogn med fire Skimler for. Hendes Naade var uudsigelig behagelig og nedladende, og Præstekonen var fortryllet. Men da den fornemme Dame igjen var stegen ind i sin Equipage, for at kjøre bort, vinkede hun venligt sin forrige Madmoder hen til Vognen, som om hun endnu havde noget Godt at sige hende. Men Gud hjelpe os, hvad blev det til? Hendes Naade gav Præstekonen en saa varm Vaffel, at det gjenlød over hele Gaarden, og tilføiede majestætisk: „Nu har Baronessen betalt sin Gjeld. Farvel, min Kjære! Kjør Kudsk!" Fra den Tid var der et spændt Forhold mellem de to Familier.

☞ **Redacteuren boer i Strandgaden Nr. 39 i Stuen, paa Christianshavn, og træffes sikkrest hjemme til Kl. 12 Form.**

☞ Af dette Skrift udkommer **hver Søndag Formiddag** et Hefte, ledsaget af en Lithographie. **Subscriptionsprisen** er 1 Mk. pr. Hefte. — Enkelte Hefter eller Lithographier sælges ikke. — Abonnementet er kun bindende for et Qvartal. — Man tegner sig paa det **Berlingske** Comptoir, Pilestrædet Nr. 118, i **Andr. Fred. Høst's** Boghandling, Gothersgaden Nr. 349, samt hos de forskjellige **Agenter i Danmark, Norge og Sverrig.** — Bidrag 2c. bedes indleverede til Redacteuren.

Andet Bind.

Portefeuillen

for

1840.

Et literairt-artistisk Skrift.

Udgivet af

Georg Carstensen.

Redigeret af F. C. Hillerup.

Søndagen den 14 Juni.

Kjøbenhavn.
Trykt paa Udgiverens Forlag i det Berlingske Bogtrykkeri.

24de Hefte.

De smaa Skovtyve.

(med Skizzen).

Hvad Skræk dog den slemme Skytte forvolder!
Forbandelser kun hans Læbe udslynger.
I Skoven stande de Piger smaa;
Du gode Gud! hvor vil det dem gaae?
Saa angst den Store Hænderne folder;
Med Graad den Lille til hende sig klynger.
Paa Jorden det stjaalne Knippe ligger
For Skyttens Fødder — og han er sikker!
De Stakler han truer med knyttet Næve:
„Hvad Pokker bestiller I Unger her?
I Tugthuset vil I nok ende?"
De stakkels Børn som Espeløv bæve:
„Hr. Jæger: vor Moder er syg og mat;
Af Feber hun lider ved Dag og ved Nat.
Saa gjerne ville vi lædske hende,
Men kan man vel koge, naar ei man har Brænde?
Saa søgte vi her i vor Herremands Krat
Hvad Ingen vilde os Arme sende."

Den Skytte røres — han fælder en Taare;
Hans Kone laae nylig paa Dødens Baare.
Men medens han tørrer sit brune Øie,
Den listige Dreng bemærker det nøie.
Bag Ryggen han Æblerne skjuler saa kjæk;
Nu seer han sit Snit — bag Busken de glide.
Der ligge de herligt. Og Drengen saa fræk
Bespotter de Smaapigers Qvide.

Den gamle Skytte dog taler som saa:
„Med Fred kan I, Piger, nu gaae,
Og det Par Qviste I have maae!"
De kjærlige Døttre til Hjemmet vandre,
Hvor smukt kan sig Alting paa Jorden forandre!
Ei kunne de takke Jægeren nok.
Men Drengen alene tilbage staaer,
Og stirrer ud efter de Andre;
Forbi ham langsomt Oldingen gaaer
— Det Skjelmen just ventede paa.
O vee, da kommer Hundenes Flok,
Og snuser Kurven med Æblerne op.
Rask Drengen vil gribe dem og i Gallop
Med dem gjennem Skoven sig liste;
Da falder han over Rødder og Qviste,
Da faaer han af Jægerens Stok.

Literatur og Kunst.

— I Tydskland have DHrr. Düringer og Barthels begyndt at udgive et Theater-Lexicon. Om de fire udkomne Hæfter af dette Værk siger en tydsk Kritiker: „Disse Bestræbelser ere ret godt meente, endskjøndt vi ikke indsee, hvorfor man skal skrive særegne Bøger for Skuespillerne, hvorefter de skulle danne sig. De Kilder, hvoraf Andre øse deres Dannelse, ere jo ogsaa tilgængelige eller burde i det mindste være det for Skuespillerne. Men skal et saadant Conversations-Lexicon kun tjene til at meddele Theaterverdenen et Skin af Kundskab med ringe Møie, da er dette vel snarere fordærveligt end godt. I Regelen læse Skuespillerne ikke Andet end deres Roller, deres egen Berømmelse og Andres Dadel; Alt, hvad der ellers skrives og trykkes, existerer ikke for dem. De faa Undtagelser iblandt dem fortjene vistnok endnu at æres høiligt, indtil de Alle engang besidde den Grad af Dannelse, uden hvilken de ikke bør vove at udøve deres Kunst for et Publicum, som har begrebet Tidens Fordringer i deres hele Omfang."

— Der er udkommen en ny Biographie af George Sand i Paris.

— Det nylig udkomne andet Hæfte af Goethe-Galleriet indeholder et Portrait af Goethe i hans 29de Aar, fremdeles Blade til „der Müllerin Verrath, der Müllerin Reue, die wandelnde Glocke, der neue Pausias, der Wanderer" og til Digtet „Ballade". Ogsaa her har Nisle godt opfattet Digterens Aand, og gjengivet dem med Liv. Disse ziirlige smaa Hæfter love at blive en meget passende Tilgift til en populair Udgave af Digteren.

— I Paris er udkommen sjette Deel af Crimes celèbres par Alexandre Dumas. Den indeholder Borgia, Urbain Grandier og Vamika.

Theater-Feuilleton.

— De americanske Blade omtale den store Sensation, som Mlle. Fanny Elslers Ankomst i New-York har vakt blandt denne Stads Beboere. Den fashionable Verden er næsten ude af sig selv. Mlle. Elsler kom en Søndag, og om Mandagen var det ikke muligt at faae Loger til hendes første Forestilling. Et Par Dage efter kunde man heller ikke faae Loger til den anden og tredie Forestilling. Den almægtige Fee, Fanny Elsler, behøver kun at svinge sin Tryllestav over Park-Theatret og dets forarmede Kasse, for at forvandle dets Jernalder til en Guldalder. Den første Forestilling skulde finde Sted den 18de Mai. Den berømte Dandserinde havde troet at finde et Balletcorps eller i det mindste Noget, der kunde tjene hende til Folie, i Americas folkerigste Stad. Istedetfor dette har hun maattet lade sig nøie med nogle daarlige Figurantinder fra Gaden, der sikkert ere ligesaa tungnemme til at fatte den sceniske Strategie som de meest klodsede Recruter ere det til at begribe den militaire. Hvor rædsomt dette Foretagende var, havde den let svævende Fanny dog indladt sig deri, og bestemt „la Tarantule" til sin første Debut. Efter Sigende

vil hun give ti Forestillinger, som dog ikke synes hendes americanske Beundrere at være nok.

I Paris ere Decorateurer, Machinister og Balletmestere ved den store Opera meget beskjæftigede med Forberedelserne til Balletten „Le diable amoureux", som er bleven componeret for Jfr. **Grahn**, og længe har været omtalt. Costumerne og Decorationerne skulle overgaae Alt, hvad man hidtil har seet i Pragt, og Machineriet leverer det meest Udmærkede i sit Slags.

Chronik.

— Af et Brev, dateret 24de April 1840, fra en i Algier bosat dansk Handlende tillade vi os at meddele Publicum følgende: „En ubeskrivelig Bevægelse hersker her i disse Dage paa Grund af Fiendtlighedernes Begyndelse mod Abd-el-Kader. Tropperne rykke ud imorgen, og Hertugen af Orleans anfører første Division. Lieutenant Raasløff, som er kommen hertil og deeltager i Expeditionen, er bleven vel modtagen af Prindserne, Generalgouverneuren og de andre høie Officerer. Lieutenant Dinesen, som deeltog i Felttoget mod Constantine, staaer høit anskreven blandt de franske Officerer, og hans Navn vil bane Veien for Raasløff og de øvrige danske Officerer, som maatte komme hertil. Raasløff glæder sig meget til den forestaaende Campagne; han tænker ved sin Tilbagekomst at opholde sig noget her, og vil da sikkert kunne medbringe interessante Meddelelser til vort Fædreland." (Dette Brev er skrevet tre Dage før den Træfning, hvor de franske Blade lode vor ærede Landsmand falde for den franske Kronprindses Øine. Af senere Breve fra Lieutenant Raasløff selv erfarer man, at han aldeles ikke var med i hiin Affaire, da han dengang laae meget syg. Han var imidlertid bleven saa vidt restitueret, at han med det Første skulde afgaae til Armeen.)

— I London har Billedhuggeren Flints, en tredsindstyveaarig Mand og Fader til en talrig Familie, taget Livet af sig selv, fordi hans Model til et Mindesmærke over Nelson ikke blev antaget.

— Et af de nyeste Nummere af Leipziger-Bladet „die Eisenbahn" indeholder følgende vakkre lille Digt:

Dämmerstunde im Harem
nach dem Arabischen.

Rosen duften und verwelken
Ampeln glühen und verglühen,
Nächte dunkeln und verbleichen,
Seufzer klagen und entfliehen.
In der weißen Marmorschaale
Murmeln ewig die Fontainen,
O mein Ferner, mein Erkorner,
Ewig nur nach Dir mein Sehnen.

— I en Godseiers Testament fandtes følgende originale Passage: Min ærlige Skolemester P* faaer 20 Gylden for at ledsage mit Liig til Jorden, men under den Betingelse, at han ikke synger. Han sætter alt for mange Kruseduller paa sin Sang, og det er mig væmmeligt at høre paa.

— I et tydsk Bad, hvor den Sygdom at give Alt paa Fransk til de Reisendes Vel, griber om sig indtil Latterlighed, læste man nylig paa en Modehandlerindes Skildt følgende Indskrift, hvis Fortolkning vi overlade den kyndige Læser:

**Trudchen Köbler
Marehante te Mottes et nonveaux Thés,
a la Rosse cor Ronné.
Tient té gonfecttionne Tou ce ki
gonzerne
Son Nez tas.
Anvoinaiye au Brovince et
exe pétie allez tranchez.**

— Den 2den Mai døde i Stuttgart i en høi Alder den af sine lexicographiske Arbeider hæderligst bekjendte Abbé Mozin. Desto værre vare de sidste Aar af hans arbeidsomme Liv ikke frie for Sorger af det Slags, hvorfor hans Fortjeneste vel burde have beskyttet ham. Endnu kort før hans Død gav en ny Udgave af hans store Ordbog en Boghandler Anledning til at indsamle Almisser for ham, og det just ikke paa den delicateste Maade.

— I et Münchener Dagblad spørger En: „Hvoraf kommer det, at Gulvet i **Kirken ikke bliver holdt renere?" Derpaa svares: „Fordi der staaer skrevet — Du skal tilbede Gud i Støvet."

— Med Valtsekongen Strauß rivaliserer nu en Valtsedronning, Mad. Staar, som spiller meget godt paa Violin, componerer Dandse og ikke blot henrykker, men elektriserer Publicum i Regensburg.

— I det naturhistoriske Museum i Madrid er der et Skelet af et Mammouthsdyr (Megatherion), som blev funden i Sumpene i det forrige Vice-Kongerige Buenos Ayres. Det er det eneste fuldkomne Skelet, som existerer af dette antidiluvianske Dyr, og det spanske Folk sætter saa høi Priis derpaa, at mange Folk i fuld Alvor paastaae, at de Franskes Konge har budt 80 Millioner Realer (omtrent 8 Mill. Specier) alene for den Tilladelse at lade det afforme, og 400 Mill., naar man vilde sælge ham det.

— Der er igjen afbrændt et Theater, nemlig Cirque olympique i Lyon. Da det blæste meget stærkt, gik der ved samme Leilighed endeel af de omliggende Huse med i Løbet.

— Hvo skulde troe, at de constitutionelle Spaniere, efter at have styrtet Don Carlos med Tilbehør, igjen kunde faae isinde at feire en auto da fe? og dog er dette skeet i det heltemodige Zaragoza i forrige Maaned. Imidlertid var det ikke noget levende Væsen, som blev offret til

Baalet, men en Avis. Sagen er kortelig denne. Nationalgarden var bleven vred over et Nummer af den moderate Journal „Correo nacional" og besluttede at brænde samme offentlig til Skræk for alle Vedkommende. Chefen gjorde vel Forestillinger derimod, men da han ikke kunde faae det afværget, trak han sig tilbage i sit Huus, for ikke at være Vidne til et Optrin, han havde villet forebygge. Bataillonen marcherede op med Journalen i Spidsen anbragt som en Fane, og da den var kommen paa den store Plads, kom Officererne og Musikcorpset til. Den ulykkelige Avis gik op i Flammer, medens Musiken spillede Spaniernes Marseillaise „Tragala perro". Om Aftenen bragte man flere Patrioter Serenader.

— Dameskoe af Gummi=Elasticum. I Paris gaae Dandserinderne med saadanne Skoe hjemme i deres Huus. De udøve en forunderlig Magt over Fodens Form, uden i ringeste Maade at trykke og hindre Foden i sin Vært, give de den det smidigste Overtræk, som dog ikke tillader Foden at antage en uskjøn Façon. Mange Dandserinder beholde endogsaa slige Skoe paa om Natten. Fanny Elsler bruger disse Skoe, og har baaret dem paa hele Reisen til New=York.

— Man sælger nu i St. Petersburg Porcelain, hvorpaa Mlle. Taglioni er afbildet i alle sine herlige Præstationer. Et saadant Caffeservice kommer paa 70 Sølvrubler.

— En fransk Digterinde ved Navn Fanny Dufour har besunget Mazagrans Helte saa som saa, og ladet det trykke under den simple Titel „Mazagran". En anden Hunpoet, Madame Anne Desessars, har ogsaa kogt Suppe paa samme Æmne, men desværre ere de langtrukne, seige Alexandriner, hvormed hun opvarter sine Læsere, næsten ikke til at nyde. En sand Ven af disse Damer har derfor raadet dem, at de heller skulde plukke Charpie til de saarede Krigere, end forsyne Urtekræmmerne med Maculatur.

— Den comiske Opera i Salle Favart er bleven nyt indrettet, og er nu uden Modsigelse det rigeste, eleganteste og meest comfortable Theater i Paris. Forziringerne ere yderst smagfulde, og man kan næsten ikke tænke sig en mere fashionabel Foyer. Logerne ere forsynede med rigtbeklædte Lænestole og have Dørforhæng af Floiel, der føre ind til smaa Boudoirs med Divaner og Smaaborde; i det første Gallerie, i Balconen og Orchestret seer man kun saakaldte Gondoler med udstoppede Armlæn istedetfor de sædvanlige spærrede Sæder (Sperrsitze). Hele Theatret kan om Vinteren opvarmes ad libitum, og om Sommeren saaledes udluftes, at Heden ikke bliver trykkende. Skjønt maa dette Skuespilhuus være, det er vist og sandt, men det kan dog ikke sammenlignes med det kongelige Theater i Kjøbenhavn. Vor Hovedstad kan være stolt af at besidde en Bygning, der er et Mesterstykke i sit Slags, petit mais beau, klein aber niedlich.

— En americansk Skribent kalder den Skik, som unge Piger have at kysse hverandre: „en skrækkelig Ødselhed med det raae Materiale."

— Oeconomie. To unge Studenter leiede sig en Bopæl i Fællesskab hos en Enke, der levede i stor Stilhed med sin Datter. Om Aftenen den første Dag, da Musasønnerne vare rykkede ind i deres nye Qvarteer, forlangte de Thee. Datteren i Huset bragte dem en Thepotte, en Flødekande og et Par Kopper, og absenterede sig derpaa. Neppe var hun borte, forend de unge Mennesker ringede paa Klokken. Den hulde Mø traadte ind igjen, og den ene Student sagde: Da vi ere To, maae vi ogsaa have to Par Kopper." Hvorpaa hun svarede: „Da de ere saa gode Venner og omtrent af samme Alder, meente Moder, at den Ene kunde drikke af Overkoppen og den Anden af Underkoppen."

☞ **Redacteuren boer i Strandgaden Nr. 39 i Stuen, paa Christianshavn, og træffes sikkrest hjemme til Kl. 12 Form.**

☞ Af dette Skrift udkommer **hver Søndag Formiddag** et Hefte, ledsaget af en Lithographie. **Subscriptionsprisen** er 1 Mk. pr. Hefte. — Enkelte Hefter eller Lithographier sælges ikke. — Abonnementet er kun bindende for et Qvartal. — Man tegner sig paa det **Berlingske** Comptoir, Pilestrædet Nr. 118, i **Andr. Fred. Høst's** Boghandling, Gothersgaden Nr. 349, samt hos de forskjellige **Agenter i Danmark, Norge** og **Sverrig.** — Bidrag ꝛc. bedes indleverede til Redacteuren.

Andet Bind.

Portefeuillen

for

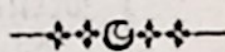
1840.

Et literairt-artistisk Skrift.

Udgivet

af

Georg Carstensen.

Redigeret af F. C. Hillerup.

Søndagen den 21 Juni.

Kjøbenhavn.

Trykt paa Udgiverens Forlag i det Berlingske Bogtrykkeri.

25de Hefte.

De to Forældreløse.

Stille, Stille!
Lad kun Taaren trille,
Sorg og Kummer tynge Eders Sjæl;
Dog I vide,
At i Sorg og Qvide
Herren styrer Alt til Eders Held;

Dødens Smerte
Traf jo Eders Hjerte,
Røved' Eders bedste Hjertensven;
Dog til Glæde,
Op til Engles Sæde
Vandred' han til Ro og Hvile hen.

Ak! forladte
Staae de Efterladte,
Fader gik ad Dødens Porte ind;
Aanden lever
Eder den omsvæver —
Lad det trøste Eders syge Sind!

Træt af Dage
Og af Livets Plage,
Iled' han kun til et bedre Hjem,
Der at finde
Livets tro Veninde,
Som der venter paa sin bedste Ven.

Seierkrandset
Hist i Stjerneglandsen,
Kjender han dog Eders Vel og Vee;
Hvor I hviler
Han til Eder iler,
Stedse vil han sine Kjære see.

Naar i Sommer
Natlergalen kommer,
Fløiter Sange fra en fremmed Kyst,
Da i Lunden
Taus i Aftenstunden
Hører I hans kjærlig blide Røst.

Naar i Høsten
Vindene fra Østen
Hvirvle Løvet ned fra alle Træ'r,
Vindens Brusen,
Løvets hule Susen
Siger Eder, han er Eder nær.

Tørrer Taaren —
Liget hist paa Baaren
Er ei det, som I har mistet her:
Aanden lever,
Den blandt Stjerner svæver
Venter, at I atter samles der.

Anton Reinhardt.

Correspondentsartikel fra Paris.

— Da det uden Tvivl interesserer en stor Deel af Kjøbenhavns Publicum at erfare, hvorledes det gaaer med Jfr. **Grahns** Helbredelse, iler jeg med at give følgende Beretning herom. Ifølge Meddelelse fra en dansk Læge, som i Forening med Jfr. Grahns egentlige Læger, DHrr. St. Yves og Sanson, behandler hendes Sygdom, kan jeg give en paalidelig Efterretning om hendes Tilstand. I Begyndelsen syntes Sygdommen at være af rheumatisk Natur og foranlediget ved det, især i denne Vinter ustadige Pariser Clima, som ogsaa ved de bestandige Dandseøvelser i et koldt Locale. Det begyndte med Smerter i Foden og senere i Knæet, og blev stedse værre ved de desuagtet fortsatte anstrængende Øvelser. Den herved opstaaede Betændelse og serøse Ansamling i Knæet blev af de først tilkaldte Læger behandlet saa forskjelligt og med saa lidet Hensyn til den nødvendige Rolighed og Hvile, at man vel tør ansee Sygdommen for at være forqvaklet fra Begyndelsen af. For Øieblikket ere Betændelsen og den serøse Ansamling vel tildeels forsvundne, men Svulst i de Knæledet omgivende Dele og vedholdende Smerter, især ved Bøiningen af Ledet, gjøre en omhyggelig fortsat Behandling nødvendig. Man haaber imidlertid at bringe det saavidt, at Kunstnerinden endnu i Sommer vil kunne gjøre en Reise til et eller andet styrkende Bad, f. Ex. Plombières.

Her i Paris begynder man næsten at glemme Overflytningen af den store Napoleons Aske fra St. Helena til Invalidernes Hotel, og har Tankerne meest henvendte paa Festen til Guttenbergs Minde. Den berømte Billedhugger David har i denne Anledning modelleret en Statue af Bogtrykkerkunstens Opfinder; dette Kunstværk er allerede støbt, og lokker Folk skareviis hen til DHrr. Soyez og Ingé, i hvis Atelier det er bleven støbt. — Mademoiselle Mars chikaneres endeel i denne Tid; man vilde gjerne, at hun skulde fortrække eller i det mindste lade være med at spille unge Piger, hvortil hun upaatvivleligt er lidt for moden, men det vil hun jo absolut. Selv Scribe, der skylder hendes udmærkede Spil, at saa mange af hans Stykker have fundet Bifald, og hvis Kasse derved har faaet den behageligste Tilvært, vender sig fra hende, hvad der forresten smager lidt af Utaknemmelighed. Her kunde man med Føie tilraabe den frugtbare Vaudevilleskriver: Hav Ærbødighed for Alderdommen!

Literatur og Kunst.

— Den næsten uoverskuelige Masse af Memoirer, som i de sidste fem og tyve Aar har tjent til at belyse den nyeste Historie, har faaet en ganske eiendommelig Tilvært i den Londonske Skarpretter

Jack Ketchs's Erindringer. Hvorvidt de ere ægte eller ei, ville vi lade staae ved sit Værd. I Almindelighed pleie Mænd af videnskabelig Dannelse ikke at beklæde slige Poster i Retfærdighedens Tjeneste; dette Skrift hidrører derfor snarere fra en ung Lærd, som har en velgjørende Ækelhed for Dødsstraffe. Et Capitel af Bogen med Overskrift: „Dødsstraffenes Virkning paa Folket" er særdeles læseværdigt.

— I den senere Tid har der i London været udstillet en Suite af Billeder, som ypperligt kunne tjene til Oplysning ved Coopers americanske Romaner. I den saakaldte ægyptiske Sal fremviste nemlig en americansk Kunstner, Mr. Cattin, et temmelig stort Antal af Portraiter og Genrebilleder, som fremstille hine røde Folk, hvem den europæiske Erobringslyst, eller, pænere sagt, Civilisation næsten ganske har udslettet af Nationernes Række. Cattin var i sin Ungdom først bestemt til den i America saa høist indflydelsesrige Advocatstand, men han forlod Fru Justitia og greb til Penselen. Af brændende Iver efter at male kraftige, charakteristiske Hoveder og Figurer, vovede han sig dybt ind i Stepper og Ørkener, endskjøndt flere af hans Moders Slægtninge vare omkomne for de Vildes Haand. Over syv Aar har han tilbragt mellem disse Stammer, og udstaaet store Besværligheder, ja flere Gange været i Livsfare, men Intet kunde svække hans Iver for at opbevare et Billede af disse Folks Levemaade, en malet Historie af døende Nationer. Han har i Alt besøgt 48 Stammer, og malet 300 Portraiter af Mænd og Qvinder og 200 andre Billeder, som fremstille indianske Landsbyer, Lege og Kampe. Cattin haaber at kunne sælge sin Samling til den brittiske Regjering, og det brittiske Museum vilde sandelig derved erholde en sand Berigelse. Foreløbig forklarer Maleren sine Arbeider i en Række af Forelæsninger, der danne et sandt Cursus af americanske Antiquiteter.

— Til Minde om det skjønne Forsvar ved Mazagran præges der nu i Paris to Medailler, der ere bestemte til den kongelige Medaillesamling. Den ene, som er udarbeidet af Borel, har paa Aversen Kongens Brystbillede og paa den anden Navnene paa de hundrede og treogtyve Soldater. Den anden Medaille af Montagny viser paa Aversen Fortets Forsvar med Omskrift: „De Franske mod 12,000 Arabere. Slaget ved Mazagran, Africanske Armee 1840." Paa Reversen læses følgende Ord: „123 Soldater af den første africanske Bataillon viste i den lille Redoute Mazagran under Capitain Lelievres Commando, fire Storme af Araberne tilbage, og sloge dem paa Flugt efter fire Dages Fægtning fra 2 til 6 Februar 1840."

Theater-Feuilleton.

— Efter Sigende har Keiseren af Østerrig besluttet at lade et Hof-Operahuus opføre i Wien; det skal blive af samme Størrelse som la Scala i Milano, og har allerede foranlediget flere Kunstnere til at udkaste Planer.

— Forestillingerne paa Renaissance-Theatret i Paris ere alt for en Tid siden ophørte, og den forrige Directeurs Bankerot altsaa afgjort. Forresten vil det nok snart blive aabnet igjen, da man allerede har begyndt at underhandle med en ny Direction. Som bekjendt, er det her Skik, at de unge, maaskee ogsaa stundom ikke ganske unge, Fashionables trænge sig ind mellem Coulisserne og føre der en charmant Conversation; ved den store Opera gjorde man i den Anledning nylig et Forsøg paa at drive disse Herrer bort, men forgjæves! Først truede disse søde Fyre med at udpibe alle Stykker og alle Sangere, og endelig med slet ikke at besøge Huset mere. Det turde man dog ikke risquere, og følgelig maa man finde sig i det nødvendige Onde at taale disse Menneskers Courmageri til den qvindelige Deel af Theaterpersonalet. Gud være lovet, at Sligt dog ikke finder Sted paa det kjøbenhavnske Theater!

— Fanny Cerrito er allerede indtruffen i London, hvor hun skal optræde paa Dronningens Theater.

— Det tydske Operaselskab i London gav til sin anden Forestilling iaar „Don Juan." Titelrollen gaves af Hr. Pöck, Elvira af Dem Seeland, Donna Anna af Mad. Schwartzböck, Ottavio af Hr. Schmezer og Zerlina af Mad. Schumann. Forestillingen fandt meget Bifald.

Chronik.

— I Morning Herald findes følgende Extract af et Brev, dateret New-York den 8de Mai: „For nogle Dage siden ankom der til vor Havn et arabisk Skib fra Zanguebar. Skib og Ladning tilhørte Sultanen af Mascat. Ombord paa dette Fartøi findes tredsindstyve arabiske Matroser, som med deres Turbaner, Bournous og øvrige orientalske Dragt vække særdeles megen Opsigt blandt Stadens Indvaanere. Da de ere Mahomedanere, kaste de sig ned til visse Tider, og vende Ansigtet mod den opgaaende Sol for at holde deres Bøn. Sultanen har sendt den nordamericanske Præsident en Foræring, bestaaende af to prægtige arabiske Hingster, en Kasse med tolv kostbare Cachemir-Shawls, et rigt Halsbaand af ægte Perler, en stor Sølvvase, fyldt med Rosenessents o. s. v. Men eftersom Øvrighedspersonerne i de forenede Stater ikke tør modtage Foræringer, blive disse Sager solgte ved offentlig

Auction. Sultanens egenhændige Breve ere skrevne i det arabiske Sprog, som en marokkansk Jøde, der er bosat i New-York har maattet dechiffrere og oversætte. Der siges, at Sultanen blandt andet yttrer for Præsidenten, at han, da der ingen americansk Skjønhed pryder hans Harem, med Fornøielse vilde modtage nogle Prøver af denne Artikel. Hr. van Buren skal føle sig lidt generet ved denne Anmodning, thi der vil neppe nogen americansk Skjønhed indlade sig paa slig en Forsendelse. Denne Efterretning være nu sand eller falsk, saa meget er vist, at der ombord paa meerbemeldte Sultans Skib findes nogle beegsorte Harems-Bevogtere af det sædvanlige Slags, som dog rimeligviis ikke ere fulgte med i nogen anden Hensigt, end for at passe paa de deilige Americanerinder, som den arabiske Fyrste har meent at maatte blive ham tilsendte.

— Man har ofte sammenlignet slemme Koner med slemt Veir, men denne Lignelse halter betydeligt, da slemt Veir jager Manden ind i Huset, og en slem Kone jager ham ud af Huset.

— „Hvad tager Patrik sig for?" spurgte en Irlænder en Anden. „Ak!" lød Svaret, „den arme Djævel var dømt til Galgen, men han reddede dog sit Liv derved, at han døde i Fængselet."

— Ved en Examen fik nogle Skoledrenge et lidet tydsk Pensum, som de skulde oversætte paa Dansk. I dette Stykke forekom følgende Sætning:

„Die armen Weiber weinten über den guten Greis."

Dette gjengav et af disse uskyldige Mennesker saaledes:

„De stakkels Viber hvinede over den gode Griis."

— Den bekjendte italienske Componist **Rossini**, hvis Billed vi idag levere vore Abonnenter, er født den 29de Februar 1792 i den italienske Stad Pesaro. Nærmere Underretning om denne Kunstner have vi tidligere meddeelt vore Læsere i „Portefeuillens" Andet Binds 16de Hefte.

— Et engelsk Blad fortæller, at den for kort siden afdøde Generalmajor, Sir Alexander Dickson, havde bestemt i sit Testament, at efter hans Død skulde strax hans Stridshest skydes og begraves med ham.

— En Forelæser, som bemærkede, at en høitstaaende Mand hørte meget opmærksomt paa ham, følte sig særdeles smigret herved. Efterat Foredraget var tilende, traadte den opmærksomme Tilhører endogsaa hen til hiin, og sagde: „Jeg beundrer Dem." — „O De gjør mig undseelig." — „Det er virkelig forbausende, hvorledes De kan læse de smaa Typer uden Anstrængelse."

— **Calembourgs.** Hvilke Bogstaver have Carter og van Ambourgh tæmmet? — DIN (des hyénes). Hvilke Bogstaver behøver man for at føre et behageligt Liv? — RIT (hériter). Hvilke Bogstaver gjøre altid en Dag ældre? — IR (hier).

— Captain Roß har paa sin Reise til Sydpolen midt i det atlantiske Ocean, langt fra alle Lande, søgt at maale Havets Dybde, og fandt først Grund med en Line af to tusinde og fem hundrede Favnes Længde.

— En ung Gentleman, der havde et sjeldent Blik for smukke Hænder og in specie blanke Negle, blev først forelsket og strax efter forlovet. Hans Elskede, en Prydelse for det halve Northumberland, sendte ham sit Portrait en miniature. Gud, hvor det var deiligt! Noget efter tilstillede Elskeren hende igjen sit Billede i Legemsstørrelse, heel Figur. Der saae man den unge Herre sidde i en broderet Lænestol; foran ham knælede Amor og klippede hans Negle.

☞ Af dette Skrift udkommer **hver Søndag Formiddag** et Hefte, ledsaget af en Lithographie. **Subscriptionsprisen** er 1 Mk. pr. Hefte. — Enkelte Hefter eller Lithographier sælges ikke. — Abonnementet er kun bindende for et Qvartal. — Man tegner sig paa det **Berlingske** Comptoir, Pilestrædet Nr. 118, i **Andr. Fred. Høst's** Boghandling, Gothersgaden Nr. 349, samt hos de forskjellige **Agenter i Danmark, Norge og Sverrig.** — Bidrag 2c. bedes indleverede til Redacteuren.

Andet Bind.

Portefeuillen

for

1840.

Et literairt=artistisk Skrift.

Udgivet
af
Georg Carstensen.

Redigeret af F. C. Hillerup.

Søndagen den 28 Juni.

Kjøbenhavn.
Trykt paa Udgiverens Forlag i det Berlingske Bogtrykkeri.

26de Hefte.

Literatur og Kunst.

— I alle de Lande, hvor man erkjender den høie Betydning af en Opfindelse, som begrunder en ny Æra i Historien, og hvor man tør udtrykke denne Erkjendelse, har man i disse Dage feiret Bogtrykkerkunstens Jubilæum. I Leipzig, Bogtrykkernes Hovedstad, er denne Festlighed naturligviis bleven celebreret paa den meest betydningsfulde og grandiose Maade, men den er ogsaa paa mange andre Steder bleven høitideligholdt værdigt og smukt, om end i en mindre Maalestok. Ogsaa i Danmark, hvor man saa godt som i noget andet Land føler Betydenheden af en Opfindelse, hvis uberegnelige Velsignelser mere og mere ville udbrede sig over Jorden, har man med Taknemmelighed erindret den Mand, som, maaskee uden at ane de store Følger af sin Stræben, først tændte et Lys, som ingen menneskelig Magt formaaer at slukke. Det er i Anledning af denne Begivenheds Erindringsfest hos os, at et lidet Skrift, betitlet „**Bogtrykkerkunstens Opfindelse og Udvikling i 400 Aar**, en Festgave til dens fjerde Jubilæum af **Georg Fr. Ursin**" i disse Dage har forladt Pressen. Bogen er dediceret Nutidens største Kunstner, med disse Ord: **Albert Thorvaldsen** dannede Johannes Gutenbergs Statue i Mainz. Derfor være dette Skrift, handlende om Gutenberg og hans Kunst, Æresborgeren i Mainz og Kjøbenhavn, helliget." Skriftet er inddeelt i fem Afsnit, og forziret med nogle Træsnit efter Thorvaldsens Statue af Gutenberg. Især er Afbildningen af denne Statue foran i Bogen charakteristisk; den grønne Figur paa sort Grund tager sig ret smukt ud, og erindrer os om, at Originalen er af Bronze. Forfatteren har med Flid samlet og udarbeidet disse Noticer, som vist ville læses med Interesse. Bogen, som er smukt udstyret, er udkommen i to forskjellige Formater, stor og lille Octav.

— Hertil Staden er ankommen en Mand, som i Ordets egentligste Forstand kan kaldes en Naturmaler, da han uden nogen Veiledning i flere Aar har malet Landskaber i Vandfarve, fornemmelig Prospecter af fyenske Herregaarde. Han hedder Niels Ringe og boer som Huusmand i Landsbyen Villestofte, ikke langt fra Odense. Han har medbragt hertil to i Vandfarve udførte Billeder, som forestille det Indre af St. Knuds Kirke i Odense; det Ene er en Udsigt fra Alteret mod Orgelet og Daaben, og det Andet en Udsigt i modsat Retning. Disse to Stykker, som ere udarbeidede med overordentlig Flid og Nøiagtighed, savne blot lidt mere Kraft i Lys og Skygge, for at frembringe en stor Virkning, thi Perspectivet er forbausende godt iagttaget. Høist mærkeligt er det, at denne Mand, der, som sagt, aldrig har havt nogen Underviisning, af sig selv er falden paa den rigtige Tanke at tegne Kirkens architektoniske og perspectiviske Forhold paa en, i en vis Afstand fra Øiet holdt Glastavle, hvorefter han siden har overført Linierne paa Papiret for at male dem. Naar man veed, hvor ofte selv meget duelige Kunstnere feile mod Perspectivets Love, maa man ved Betragtningen af disse Billeder indrømme, at denne Mand af Naturen er begavet med et ualmindeligt Talent i denne Retning. Niels Ringe, der iøvrigt er høist beskeden og fordringsløs i sin Fremtræden, har foreviist disse to Arbeider for Professorerne Eckersberg og Lund, som have meddeelt ham et meget fordeelagtigt skriftligt Vidnesbyrd, der omtrent stemmer med vore Anskuelser. Manden agter at lade disse Stykker lithographere, og det er især af denne Grund at han er kommen hertil.

— Vi have længe trængt til en veiledende Haandbog for Reisende i det danske Sprog, hvad der ofte nok er bleven følt af Mange ved deres Bortreise fra Fødelandet. Er end dette Savn ikke ganske bleven afhjulpet, er der dog i denne Henseende gjort et godt Skridt fremad ved en lille Bog, som under Titel „Reise-Udflugter, en liden Veiledning for Danske, der reise i Udlandet, af **C. W.**" i disse Dage er kommen fra Pressen. I Forerindringen siger den beskedne Forfatter, at det med Udgivelsen af dette lille Skrift ikke har været hans Hensigt at udgive en fuldstændig Guide de voyageurs for hver enkelt Route, ligesaa lidt som det har været hans Agt at beskrive alle de Router, man sædvanlige eller i det mindste ofte følger paa Reiser. Tvertimod leverer han os her kun et Udvalg af sine egne Reise-Router, og har især beflittet sig paa Korthed, da han af Erfaring veed, hvor lidet man er tjent med Vidtløftighed paa Reiser. Efter en Indledning, hvori adskillige praktiske Leveregler indskærpes den Reisende, følger en Suite af 29 Reiserouter i de europæiske Lande, som meest besøges af Reisende. Forfatteren maa have seet sig vel om i Europa, thi han fører os fra St. Petersburg til Palermo. Han angiver overalt nøie, hvorledes man bedst reiser fra et Sted til et andet, nævner de bedste Værtshuse, omtaler Pasvæsenet, gjør opmærksom paa interessante Egne, og leverer en kort Beskrivelse over hver By af Betydenhed. Tilsidst følger en Oversigt over adskillige Reise-Router med Hensyn til Befordringsmaaden, dennes Priis og den medgaaende Tid. Ogsaa findes der en Artikel om „Mynter og Pengevæsen," hvoraf den Reisende kan see, hvormeget fremmede Mynter gjelde i danske Penge. Bogen, som udgjør omtrent 17 Ark i lille Octav, er trykt i det Berlingske Bogtrykkeri og meget smukt udstyret. Vi troe at kunne anbefale reisende Landsmænd dette lille Skrift, som baade afhandler de vigtigste Router i Europa og tillige er beqvemt at føre med sig, hvilket ikke er nogen uvæsentlig Ting paa Reiser. Bogen koster 1 Rbd., og det for den indkommende Beløb skal anvendes til et veldædigt Brug.

Theater-Feuilleton.

— Vi have engang flygtigt berørt det Theater, som i Paris er bleven opført istedetfor den afbrændte Salle Favart. Her tilføie vi endnu, at Salen er hvidt decoreret med forgyldte Zirater, der dog ikke efter sædvanlig Skik ere af Træ, men af Kobber, som naturligviis er solidere og mere varigt. Proscenicts Plafond, som bæres af Caryatider, er malet af den tydske Kunstner Diebold; Børn, som bære de rige sammesteds anbragte Girandoler, ere ligeledes af en tydsk Kunstner, Hr. Klagemann. Salens Plafond „Apollo og Muserne for Musik og den dramatiske Kunst beskue Glucks, Paesiellos, Gretrys og Boieldieus Apotheose," er af Gosse. Foyeen er decoreret med Sculpturarbeide i byzantinsk Smag, rige Speile og smukke Malerier af Bernard. Den oplyses af tre, særdeles elegant forarbeidede Lysekroner

Men Architekten Charpentier, som forestod Bygningen, har desuden ikke undladt Noget, der kunde tjene til at forebygge Ulykkestilfælde, især ved paakommende Ildsvaade. Ser Trapper, hvoraf de fire ere af Steen og støbt Jern, føre fra de forskjellige Gange ned til de serten Udgangsdøre, som alle ere rummelige nok til at forebygge farlig Trængsel. Alle Piller og Vægge ved Logerne ere af Jern.

Et Varmeapparat udbreder samme Varmegrad i alle Dele af Bygningen; desuden findes der i Kjelderne Indretninger, som altid kunne bringe frisk og kold Luft op i Salen. (Gud give, det var ligesaadan hos os!). Hovedudgangen til Place des Italiens er prydet med en meget smuk Søilerække. Et lukket Sidegallerie, som kan opvarmes, tjener til Opholdsværelse for dem, som vente paa deres Vogne.

Chronik.

— **Bogstavet M.** Da muligt en eller anden af vore dramatiske Digtere er i Trang for et passende Stof, tillade vi os at fortælle følgende Begivenhed, der nok kunde tage sig ret vakkert ud paa Scenen. Altsaa, der lever for Dieblikket en russisk Grevinde, som ved sine forunderlige, originale Indfald giver megen Stof til Omtale i den store Stad, hvor hun opholder sig. Samme Dame har taget en ung Pige til sig, som sit eget Barn, og ladet hende give den omhyggeligste Opdragelse, men forbittrer tillige sin Pleiedatter Livet ofte til den Grad, at denne tidt maa ønske aldrig at have nydt Velgjerninger, der fuldkommen opveies ved de utaaleligste Luner. Da den unge Pige høitideligholdt sin attende Fødselsdag, sagde hendes Beskytterinde: „Anna! nu skal Du giftes, Dit Udstyr ligger allerede færdigt." Anna gav det i slige Tilfælde sædvanlige Svar, at hun endnu var for ung, at hendes Hjerte endnu ikke havde valgt o. s. v. „Ikke andet!" udbrød Grevinden. „Det er kun flaue Talemaader; Du skal ægte Hr. v. M.."

Denne Hr. M.. var gammel og meget styg; der blev følgelig stærkt protesteret mod dette Valg med Taarer og Bønner. „Hvorledes, Utaknemmelige? Du forsmaaer den Mand, som jeg har valgt til Dig?"

„Ak, naadigste Grevinde! mit hele Væsen oprøres ved den Tanke, at jeg skal tilhøre Hr. M..; jeg skal gjerne adlyde Dem ved ethvert andet Valg, som De maatte bestemme."

Grevinden trak paa Skulderen: „Vi kunne dog ikke mærke hele Udstyret om igjen." Hun ringede, og befalede, at Mikkel skulde komme. Mikkel, Husets Staldkarl, traadte ind.

„Nu vel, min Frøken, da Hr. M.. er den eneste Mand, mod hvem Dit hele Væsen oprøres, skal Du giftes med Mikkel... han er Din Lige ved Fødselen; det koster mig kun et Ord at tilintetgjøre alle selskabelige Skranker, som jeg selv har opreist imellem Eder. Jeg kan overøse Mikkel med Velgjerninger, ligesom jeg har ødslet min Godhed paa Dig, vanartige Barn!"

En ny Taarestrøm, og derpaa et Knæfald. Lykkeligviis havde Mikkel allerede i ser Aar været indviet i Ægtestandens Glæder, og blev desaarsag sendt tilbage til Stalden som et uanvendeligt Subject."

„Er Du da forelsket, egensindige Tøsse?"

Intet Svar.

„Det skulde gjøre mig ondt, hvis saa var; thi det er min uforanderlige Villie, at Du skal ægte Hr. v. M.."

„Ak, Carl, Carl!" sukkede den ulykkelige Pige.

„Hvem er denne Carl? det vil jeg vide."

„En ung Mand af god Familie."

„Bah! det er mig ligegyldigt; jeg vil kun vide hans Familienavn."

„Carl v. Mir.."

„Godt! hans Navn begynder altsaa med et M; det skulde Du have sagt mig strax, thi ham kan Du gjerne faae. Nu behøve vi ikke at forandre Mærket paa Udstyret; det var ogsaa kun derfor, at jeg vilde give Dig Mikkel."

— **Calembourgs.** Hvilke Bogstaver bruger man ved Oprettelsen af Mindesmærker? RIG (ériger).

Hvad sige maadeholdne Mennesker ved et Gjæstebud, naar man vil forcere deres Appetit? A C (assez).

Hvorfor bør kuldskjære Folk ikke lade deres Sengesteder tapetsere med Grønt? — Parceq'uelles devraient savoir, qu'il n'y a rien de plus froid que le ciel de l'hiver (le ciel de lit vert).

Hvilken Forskjel er der mellem Taleren i det engelske Overhuus og Præsidenten i de Deputeredes Kammer i Paris? — Le président de la chambre des lords est assis sur l'amas de laine, tandisque le président de la chambre des députés est assis en face de la Madelaine.

Hvad beviser, at Africas Erobring ved Romerne ikke var Andet end et Damspil? — C'est quelle fut faite par Scipion (six pions).

— Julicolonnen i Paris skal afdækkes iaar. Udførelsen skal, ifølge Kjenderes Dom, være fortræffelig. Støbningen, som er foretagen med overordentlig Omhu, skal ikke lade noget tilbage at ønske, men Støberen taber, efter Sigende, 144,000 Francs derved.

— Man arbeider i Paris paa den Kiste som skal bringes til St. Helena, for der at optage Napoleons jordiske Levninger. Denne Kiste er af Ibenholt, og minder ved sin Form om de antike Sarkophager. Liigklædet er af Fløiel, besat med Guldbier og garneret med en bred Hermelins-Bræmme. Omkring dette Liigklæde gaaer en pragtfuld Bort, som i visse Distancer omslynger Napoleons Navnetræk, og ender i hvert Hjørne med en guldbroderet Ørn med en keiserlig Krone over.

— En Yngling, der besad nogen Formue, besluttede at indtræde i den hellige Ægtestand. Han saae sig om efter en Brud, men o vee! hans Øie blev fortryllet af to Skjønheder, som ene og alene kunde sammenlignes med Solen og Maanen. En af dem maatte han vælge, thi Bigamie støder mod de europæiske Staters Love, men han kastede et Blik paa den Ene, han kastede et Blik paa den Anden, og see! de vare Begge himmelske. Han fortvivlede over, at saa megen Dyd og Yndighed ikke kunde tilhøre ham og ingen Anden. Dog, Tilfældet gjorde her Udslaget, som det saa ofte skeer. En Aften var han i Selskab med den ene af sit Hjertes Gudinder; hun sang den saa meget yndede „Om spanske Piger o.s.v." og han accompagnerede. Han saae paa hende, hun saae paa ham — ha! hvilket Ildhav i disse Blikke! Han blev saa lykkelig at ledsage hende hjem og bestormede hende paa Veien med Følelser og Erklæringer; hun derimod var stum som en Elskerinde i en Ballet og yttrede Intet, men tænkte desto mere. Endelig stode de ved hendes Port; hun tog en mægtig Nøgle ud af sin Sypose, og lukkede Porten op. „Gud!" raabte den unge Mand, „for sidste Gang spørger jeg Dem, maa jeg sige: min Adelaide!" — Nei!" sagde hun ganske angst, smuttede ind af Porten, og slog den i for hans Næse. Det var haardt nok. Mennesket gik fortvivlet hjem, græd længe, men faldt dog endelig i Søvn og vaagnede med en svag Erindring om fæle Drømme. Han stod tidlig op, rullede Øinene vildt omkring i deres Huler, gav sig derpaa at lee, og satte sig ned at skrive et Frierbrev til sit Hjertes anden Dame. Neppe havde han sendt det bort, førend han fik en Billet fra den hulde Adelaide, hvori hun bad ham undskylde det grusomme „Nei" fra den foregaaende Aften, thi hun havde virkelig meent „Ja," men været for undseelig til at sige det. Fyren ærgrede sig endeel, og lod Dagen gaae hen i sære Drømmerier. Den næste Morgen fik han et Svar paa sit Frierbrev; denne Dame gav ham uden videre Omstændigheder sit Ja, og underskrev sig „Din Heloise." O Skjæbne, hvor sælsomme ere Dine Veie! Som væn Cavaleer ilede han hen til den vene Heloise, og traf hende ene; dog, hun var bleg og svømmede i Taarer, bad ham om ikke at gjøre hende ulykkelig, og tilstod, at hun af Frygt for sin Mama havde sagt „Ja," hvor hun meente „Nei." Vor Ven, som vi ikke for Alt i Verden ville nævne, gav hende strax sin Frihed igjen, og gik hjem. „Gud! saa tog han da vist Adelaide?" spørge mine yndige Læserinder. Nei, det gjorde han rigtignok ikke, thi han døde kort efter af Typhus. Jeg maa holde mig til Sandheden, om den ogsaa falder lidt underlig.

— I Persien findes ikke et eneste Menneske med hvide Haar; thi Perserne af enhver Stand og Rang farve deres Haar med Henneh og Indigo. Denne Blanding giver Haaret en fuldkommen sort Farve.

☞ **Redacteuren boer i Strandgaden Nr. 39 i Stuen, paa Christianshavn, og træffes sikkrest hjemme til Kl. 12 Form.**

☞ Af dette Skrift udkommer **hver Søndag Formiddag** et Hefte, ledsaget af en Lithographie. **Subscriptionsprisen** er 1 Mk. pr. Hefte. — Enkelte Hefter eller Lithographier sælges ikke. — Abonnementet er kun bindende for et Qvartal. — Man tegner sig paa det **Berlingske** Comptoir, Pilestrædet Nr. 118, i **Andr. Fred. Høst's** Boghandling, Gothersgaden Nr. 349, samt hos de forskjellige **Agenter i Danmark, Norge** og **Sverrig.** — Bidrag ꝛc. bedes indleverede til Redacteuren.